

၁၉၉၂

သိမ်တောင်ဂိုဏ်းလုံးဆိုင်ရာ

ဩဝါဒါစရိယ

သိဝုကတ္တယဆေက

ဝန္တရုရ-ဝိပဿနာဂူရု

ဆည်ကြီးတောရဆရာတော်

ဘုရားကြီး

စီရင်ရေးသားတော်မူအပ်သော

၁၉၅၅-ခုနှစ်

ရွှေပြည်တန်စာပုံနှိပ်တိုက်

(တုတ်အင်ဆန်း - ဝန်းပွင့်ကုမ္ပဏီ)

အမှတ် ၁၂-နှင်းပန်းလမ်း၊ ရေကျော်ဈေး

ရန်ကုန်မြို့။

ရွှေပြည်တန်စာပေ

ဒုပ္ပတ္တိတရား - အမှတ်စဉ် (၁)

ဒုတိယ - ပုံနှိပ်ခြင်း
အုပ်စု - ၃၅၀၀

၁၃၁၆-ခု

၁၉၅၅-ခု

သိမ်တောင်ဂိုဏ်းလုံးဆိုင်ရာ ဩဝါဒါဝရိယ

ဆည်ကြီးဆရာတော်ဘုရားကြီး

အာသနာဘေသာဏ်တို့ကို ကားပြုပွားရေးဦးစီးဌာန

စာကြည့်အိုက်

ကမ္ဘာဆေး - ရန်ကုန်။

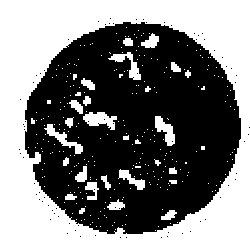
ကျေးဇူးတော်ဂုဏ်ကို

ရည်မှန်းလျက်

ကျမ်းပြုပုဂ္ဂိုလ် သက်တော် ၇၃-နှစ် ဝါတော်
၄၉-ဝါရှိ ဆည်ကြီးတောရ ဆရာတော်ဘုရား
ကြီး၏ သက်တော်ရှည်ရာ အနာကင်း ကြောင်း
ပူဇော်လျက်။

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ ဆရာတော် ဘုရားကြီး၊
သိမ်တောင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် သက်တော်
ထင်ရှားရှိ ဆည်ကြီးတောရ - ဆရာတော်ဘုရားတို့အား

ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကြပ် ဆည်းကပ်ပြုစု ကိုးကွယ်
ခဲ့သောကျေးဇူးရှင် သိမ်တောင်စကြိုတော် ဒါကယာကြီး
ကွယ်လွန်သူ မြစ်သား - ဦးစံဖေ၏ ဇနီး အသက် ၇၆
နှစ်ရှိ၊ စကြိုတော်အမကြီး ဒေါ်ထွဋ်အား အသက်ရှည်ရာ
အနာကင်းကြောင်း ဆုတောင်းလျက် ဓမ္မဒါနကုသိုလ်။

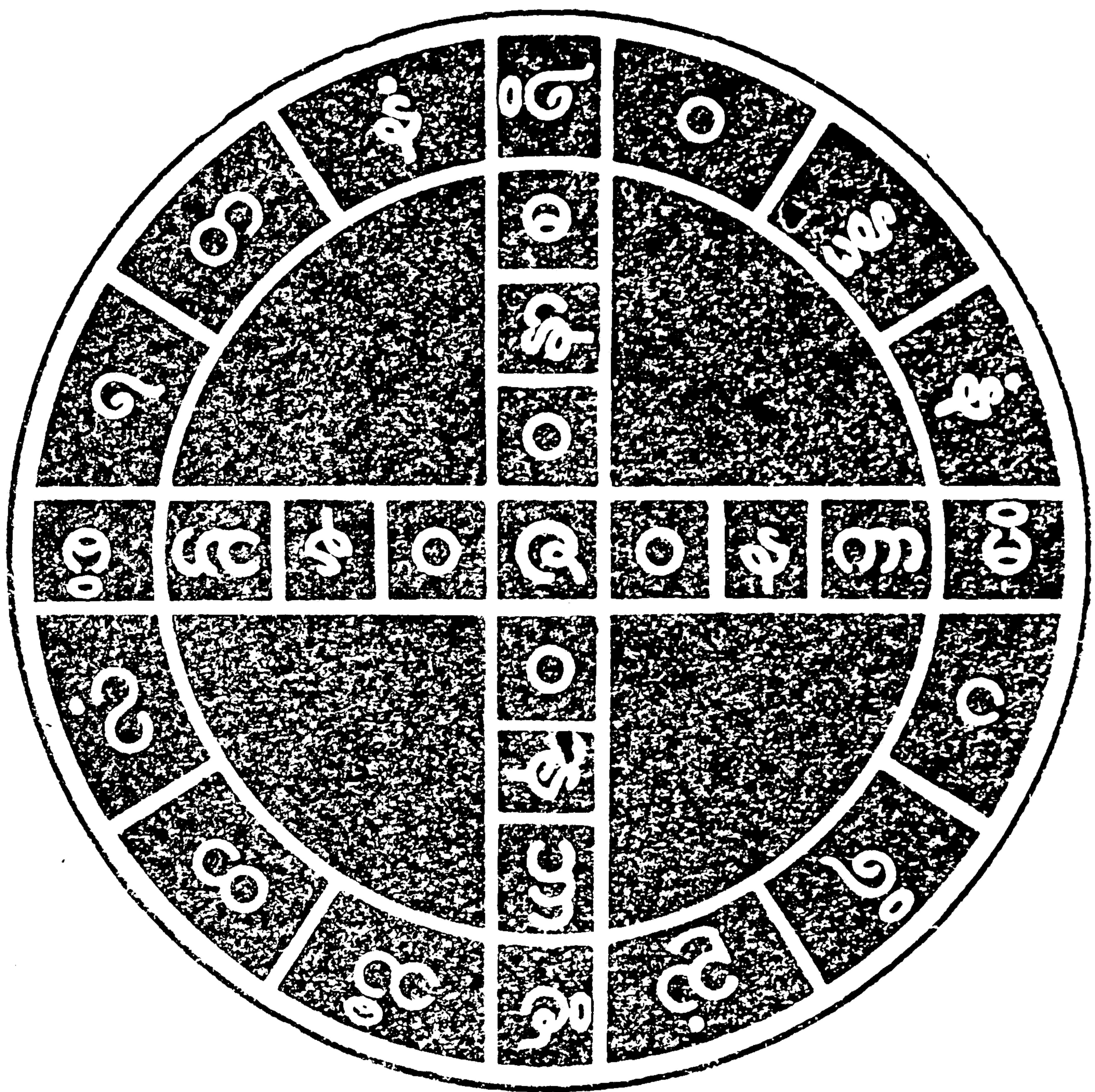

သား သွီး များ

၁၃၁၆ - ၃ နှစ်၊ တပို့၊ ဟွဲလ

၁၉၅၅-ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ

“ပဏာမ၊ အာသိသ၊ ဝတ္ထုပုဗ္ဗက၊ သုံးရပ်ဖြင့်
 သာသနာ သုံးရပ် ပူဇော်ခြင်း။”

ဇဝန သာမိ ရတနံ၊ ဇဝနာစရိ ဝဋ္ဋနံ၊
 ဇဝန ကာမိ ပရိညံ၊ ဇဝနဘာဇိ သီတလံ။

စက်ဝိုင်းဂါထာအနက်

ဇဝနသာမိ ရတနဉ္စုံ၊ ခန္ဓာငါးလီ ဇဝနထေရ်၏ အရှင်၊
နှစ်ဆယ်လေးပါးသော ဂုဏ်တော်တို့၏ သခင် ရတနာ
သုံးအင်ကိုလည်းကောင်း။

ဇဝနာစရိစ၊ သာသနာရောင် အလင်း ဓာတ်ဖြင့်
အဝိဇ္ဇာမှောင် မခြင်းမကင်စေတဲ့ ဇဝနထေရ်၏ - အာစ
နိယ ပါစရိယံ ပရမ္ပရသဘဝက၊ ဆရာဘုရားကို
လည်းကောင်း။

ဝန္ဓနံ၊ သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်ရမ်း၍ ရှိခိုးခြင်းကို။
ကတော၊ လက်မွန်မဆွ ရှေးပဋ္ဌမက ပြုပြီး၍။

ဇဝနကာမိ ပရိညဉ္စုံ၊ လျင်စွာသိလို ဇဝန အမည်ရှိ
သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလိုရှိအပ်သော ကိလေသာ ပယ်
သတ်သည့် ပရိညာဏ်သုံးရပ်ကိုလည်းကောင်း။

ဇဝန ဘာဇိ သီတလဉ္စုံ၊ အတွင်ရုဋ္ဌိ ဇဝနထေရ်
သည်။ ပဟာနိတဒင်္ဂ ဖြစ်အပ်သော ဆတ်ဆတ် အေးမြ
အသစ်တကိုလည်းကောင်း။

သမိဇ္ဈန္တံ၊ ကြံ တဌံ အလျှင် ဦးအောင်၊ ဆွတ်ခူး
ပန်းဆင်၍ တလုံးတဝတည်း ပြည့်စုံကြ ဝေကျန်သတည်း။

စက်ဝိုင်းဂါထာဆရာဥဆက်

နိဒါနပဒေသ

ယေ ဘာစရိယော အသုကာစရိယဿ သန္တိကေ
ဥဂ္ဂဏှိ သော အသုကာဿာတိ ဧဝံ သဗ္ဗံ အာစရိယ
ပရမ္ပရံ ထေရဝါဒင်္ဂံ အာဟရိတော ယာဝ ဥပါလိတ္ထေရော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ ဥဂ္ဂဏှိတိ ပါပေတွာဠာပေသိ။

သမန္တ ပါသာဒိက အဋ္ဌကထာ ဥပဒေသအရ
အနုလောမ အားဖြင့် ပဋိပတ္တိ သာသနာပြု ဝန္တရ
ဝိပဿနာရူပ ဆရာတော် အရှင် “ဇဝန” ၏ * ပဋ္ဌမ
ပုဗ္ဗာစရိယကား၊ ပဋိပတ္တိလာရိုင် ဝမ်းတွင်းနယ် ထီးလှိုင်
တိုက် ဆည်ရွာ ရွှေတွင်းတူး၊ ဂိုဏ်းထောက် အရှင်
ဥဂ္ဂံသ * ဒုတိယမှာ အင်းမကြီး သိမ်ဘောင် အရှင်ဇေ
တိက * တတိယတွင်၊ လယ်တီဆရာတော်၊ ဝံကျောင်း
ဆရာတော်၊ သဲအင်းသာသနာပိုင်၊ ဗားကရာ၊ မင်းအို၊
ချောင်းကောက်၊ ကျော်အောင် ဝံထားမှ အထက်သို့
ဆန်သော်-ဆရာ့-ဆရာ ဆရာတော်များ (ပ) သောဏ
ထေရ်၊ ဒါသက ထေရ်၊ ဥပါလိထေရ်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ
မြတ်စွာဘုရား ထိုမှအသက် နောင်တော်ကထာပ (ပ)
တဏှက်ရာစသည့် လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်းအတွင်း
အာစရိယ၊ ပါစရိယ ပရမ္ပရ အဆင့်ဆင့် တို့တည်း။
ပဋိလောမအားဖြင့် အောက်သို့ ပြန်သော် ဆရာဥဆက်
မှဆင်းသက်ခဲ့သော ပဋိပတ္တိ သာသနာပြု ဆရာတော်
အရှင်ဇဝန၊ ထေရ်ပင်လျှင်တည်း။

မာတိကာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
----------	-------------	-----------

နိဒါန်း

၁။	ဒုတိယအကြိမ် ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေခြင်း အကြောင်း။	(က)
၂။	နိဒါန်း။	
၃။	တရားဓမ္မနှင့် ဂိုဏ်းဝါဒ။	
၁။	ပဏာမ-ကျမ်းဦးစကား။	၁
၂။	ဥယျောဇဉ်။	၈
၃။	အထင်အမြင် မှားနေသော အကြောင်း နှင့် အထိ အမြင် မှားအောင် ထုည့်စား သော သဘောတရား ပြဆိုခန်း။	၉

- ၄။ ဓာတ်ရှစ်ပါးဖြင့် ဝစ်တမ်း ထုတ်၍
သဘာဝ ဓမ္မကို ဖော်ထုတ်ခန်း။ ၁၀
- ၅။ ခန္ဓာ ငါးပါးကို ဖြစ်စေတတ်သော
မျိုးစေ့ အနုသယ ခုနှစ်ပါးနှင့် သဘာဝ
ဓမ္မတရား သရုပ်နှင့် သဘောများကို
အကျယ်တဝင့် ရှင်းပြခန်း။ ၁၉
- ၆။ လူဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတရားများနှင့်
လူဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပဋိသန္ဓေ တည်ဟန်
ရုပ် ကိုယ်ခန္ဓာတည်ဆောက်ပုံနှင့်
နာမ် ခန္ဓာ ဆက် စပ်ပုံများ။ ၂၇
- ၇။ လူတယောက် အဘို့ ဟန့်လျှင် အစာ
အဟာရ ၁၁ တင်းနှင့် တပိတ်သား စား
မျိုးကြောင်းနှင့် ရုပ်ကြီးပွားမှုကိုပြပုံ။ ၄၆
- ၈။ ပဋိသန္ဓေတည်ခမ်းနှင့် ဇာတိဒုက္ခကို
ဥပမာနှင့်တကွ အလင်း သိ မြင် အောင်
ရှင်းပြခန်း။ ၅၁
- ၉။ ဇာတိ ဒုက္ခ အကြောင်းနှင့်ဆက်၍
ဇရာဗျာဓိမရဏ-အိုနာသေ
ဘေးကြောင့် သိဒ္ဓတ္ထ မင်းသား တော

ထွက်ခမ်းကို ဝံပြုအဖြစ် သိမြင်အောင်
ဝေဘန်ခမ်း။

၅၇

၁၀။ သုခဇိုသော ကြောင့် ဒုက္ခရစရိယာ
ကျင့်သုံးခမ်းနှင့် အလင်းမရပင်ပန်း
စွပုံ။

၆၅၂

၁၁။ ကျိုးစားလျှင်ဘုရားဖြစ်နိုင်သော်လည်း
အဖို့မရ၍ ဘုရားဖြစ် အချိန် ကြံ့ကြာ
နေဟန်၊ အဓိဋ္ဌာန်သစ်ဖြင့် အဖို့ ယူ၍
ဘုရားဖြစ်ပုံအကြောင်း။

၇၂

၁၂။ ဗောဓိပင်နှင့် ပလ္လင် တော် ပေါ်တွင်
ဝိရိယကို အစွမ်းတုန်ပြုတော်မူခြင်း။

၇၆

၁၃။ သမ္မာ ဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာဥာဏ် အလင်း ပေါက်
သိမြင်ရရှိပုံ။

၇၈

၁၄။ မင် ဖိုလ် အရသာကို ထွေရပုံ၊ ဘဝ
သံသရာမှ လွတ်မြောက် တော့ပြီဖြစ်၍
(အနေက ဇာတိ သံသာရံ)ဥဒါန်း
ကျူးရင့်သော ပဋ္ဌမ ဗုဒ္ဓ ဝစန-ဘုရား၏
ရှေးဦးစကား။

၈၄

- ၁၅။ ပဋိသန္ဓေတည်နေခင်းတွင် မိမိတို့အလို ကျခိုင်းထားသော ကံ လက်သမားက ဘဝ တည်ဆောက်ပေးနေပုံ။ ၈၆
- ၁၆။ ယောက်ျား မိန်းမတို့၏ အဆင်းခတ် နှင့် တဏှာ ဥပါဒါန် အတွင်ကပ်သဖြင့် အဆင်းရဲ မရပ်နိုင်ခြင်း။ ၉၀
- ၁၇။ ငါတဲ ငါစွဲ အတ္တ ဒိဋ္ဌိ အငွေ့ရှိသမျှ အပါယ်ရွာကို အိမ်မှတ်စွဲ ဖြစ်ခြင်း အကြောင်း။ ၉၅
- ၁၈။ အန္တ ပုထုဇန်နှင့် သောတာပန်၊ ခံစား သော ကာမဂုဏ်ငါးတန် အာရုံပြခန်း။ ၉၉
- ၁၉။ အတ္တ ဒိဋ္ဌိ-သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိများကို သမ္မာ ဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာညာဏ် အလင်းပေါက်အောင် လက်ထောက်၍ပြခြင်း။ ၁၀၀
- ၂၀။ ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသား အန္တပုထုဇန်များ နှ့် အဆင်း သဏ္ဍာန် ရုပ်ဟန်ပေါ်တွင် မျက်စေ့ လည်သေခဒါဏ်ချက်ကြောင့် အတွင်း လူနာအဖြစ် ဆေးရုံ တက်ရ ခြင်းအကြောင်း။ ၁၀၅

- ၂၁။ သမ္မာ ဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာ ဖြစ်အောင် စိစဉ်သော
နည်းလမ်း။ ၁၀၀
- ၂၂။ ပညာမဲ့နှင့် ပညာရှိ အဖြစ် မိမိကိုယ်
ကို မိမိ စစ်တမ်းထုတ်ခြင်း။ ၁၁၅
- ၂၃။ ဥပါဒန်၏ အာရုံ ခန္ဓာငါးစုံ သက္ကာယ
အစု အပုံ။ ၁၆
- ၂၄။ ချုပ်ငြိမ်းလျှင် နိဗ္ဗာန်ဘုံ။ ၁၂၀
- ၂၅။ တရားအားမထုတ်၍ ပြုလုပ်ရမည့်
ပုဗ္ဗ ကိစ္စ ဂဏမောဂ္ဂလာသုတ်ကို
ထုတ်ဆောင်ပြခြင်း။ ၁၂၅
- ၂၆။ သမာဓိညာဏ်အား ညဉ့်သုံးယံ
ပွားများနည်း။ ၁၃၇
- ၂၇။ ဣရိယပုတ်လေးပါး သတိပဋ္ဌာန် တရား
အတိုချုပ် ပွားများနည်း။ ၁၃၈
- ၂၈။ ဝိပဿနာလုပ်ငန်း-အနိစ္စ-ဒုက္ခ-အနတ္တ-
လက္ခဏာရေး သုံးပါးဖြင့် စစ်တမ်း
ထုတ်ပုံ ဤအခမ်းတွင် ဗုဒ္ဓ ဘုရားကိုယ်

တော်ထိုင် နိဿယျည်းပြသော ရာဟုလော
ဝါဒသုတ်လာအတိုင်း ဝိဇ္ဇကတ်ကျမ်းဝန်
အရပ်ရပ်မှ မှုရင်း ကျင့်စဉ်များကို
ပြထားသည်။ ၁၄၇

၂၉။ မဟာ ရာဟုလောဝါဒ သုတ်တော် တဖန်
ထုတ်ဖော်၍ပြခြင်း။ ၁၅၆

၃၀။ ဗြဟ္မာစိုရ်တရား လေးပါး ပိုင်းခြား ပွား
များပုံပြခြင်း။ ၁၅၅

၃၁။ အသုဘပွားနည်း ဝိပဿနာ အနိစ္စသိမ်း
ဆည်းပုံပြခြင်း။ ၁၅၆

၃၂။ သားတော်ရာဟုလာအား ပေးတော်မူသော
အမွေ အာနာ - ပါဏာ သိမ်းဆည်း လေဟု
ပြခြင်း။ ၁၅၇

၃၃။ ဈာန်မဂ်ဖိုလ် တားဆီးတတ်သော အတိတ်
ကံ၊ ကန်တော့ တောင်း ပန် သော လမ်း
စဉ်မှန်။ ၁၆၁

၃၄။ ကန်တော့ရသော အ ကျိုးဆက်၊ ဝ ရှု ကံ
ပျောက်ပျက်၍ အစိစိသို့ ဆင်းသက်မသွား၊

ယောကျာ်း ပြန်ဖြစ်ခါ ရဟန္တာ ဖြစ်ရသည့်
သောရေယျ သူဌေးသားဝတ္ထု။ ၁၀၅

၃၅။ သူရိက်ရှောင်ကြဉ် ပညာရှင်မှီဝဲလျှင် ငရဲဖီး
စဲမည်ကိုပြခြင်း။ ၁၀၈

၃၆။ အာယတန ၁၂-ပါး၊ ဇိုလ် ၅-ပါး၊ အညီအမျှ
ထား၍ ကြီးမားသော ဝိရိယဖြင့် မနေမနား
ပွားပုံ ဥပမာပုံ ချ်ပြခြင်း။ ၁၉၁

၃၇။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းဆရာမကင်းရ ဟူသော
အာရမ္မဏ တခြား၊ ပေါ်သော အာရုံ
တခြား သဘာဝအတိုင်း ပစ္စည်း ဆက် နီး ချ်
မှတ်သား။ ၁၉၃

၃၈။ ခန္ဓဝဂ် ပါဠိတော်လာ ခန္ဓာငါးပါး ဥပမာ
အကျယ်နှင့် အဓိပ္ပါယ်များ။ ၁၉၅

၃၉။ ရုပ်ပေါ်ထင်သော သမ္မသန ဥာဏ်မြင်ပုံ
ဥပမာပုံ ချ်ပြခြင်း။ ၁၉၈

၄၀။ ရုပ်, ဥဒယဗ္ဗယဥာဏ် သန္တတိ အစဉ်ပြတ်
ဟန်ပြခြင်း။ ၂၀၄

၄၁။ ဥဒယဗ္ဗယဥာဏ် ရင့်သန်စူးရှ၍ ထူးထူးသော
အရောင် အလင်းပေါ်လာသော် မထွတ်နိုင်

မာတိကာ

မခွါနိုင်၊ အဖန်ဖန် ငြိတွယ်လျှင် မဂ်ဒိုလ်
အန္တရာယ်ပြခြင်း။ ၂၁၀

၄၂။ အလင်းရောင် သဘာဝပေါ်မှ ဥပေက္ခာပြုပြီး
အဖြစ်အပျက် ရှု၍ ရင့်သန်လျှင် ဥဒယဗ္ဗယ
ဥာဏ်းအောင်ပြီ။ ၂၁၂

၄၃။ ဘင်္ဂိဥာဏ် ပေါ်လာပုံကို အာကာရပမာဌံ၍
ပြခြင်း။ ၂၁၃

၄၄။ ဘယဥာဏ် တဆင့် ဘင်္ဂိဥာဏ်ရင့်၍ ပေါ်
လာပုံပြခြင်း။ ၂၂၂

၄၅။ အာဒိနဝဥာဏ် သဘာဝအတိုင်း ပေါ်ဟန်ကို
ပြခြင်း။ ၂၂၄

၄၆။ နိဗ္ဗိန္ဒုဥာဏ် အပြစ်မြင် မီးတွေ့တော့ အချစ်
မဝင်ပြီးငွေ့ သည်ကို ပြခြင်း။ ၂၂၅

၄၇။ မုစ္ဆိတု က မျ တာ ဥာဏ်၊ ငြီး ငွေ့ သော
အန္တရာယ်မှ တ က ယ် လွတ် လို သည်ကို
ပြခြင်း။ ၂၂၆

၄၈။ ပဋိသင်္ခါဥာဏ် လွတ်လိုသော ဘေးအပေါင်း
လွတ်ကြောင်းရှာရသည်ကိုပြခြင်း။ ၂၂၇

ဝိဇ္ဇာ နှင့် စရဏ

-
- ၆၀။ အဓိပ္ပါယ်အဖွင့်။ ၃၃၄
- ၆၁။ လောကီဝိဇ္ဇာနှင့် လောကုတ္တရာ
ဝိဇ္ဇာရှင်းတမ်းကြီး။ ၃၃၅
- ၆၂။ ဝိဇ္ဇာနှင့် စရဏနှစ်ပါးကို ဥပမာဖြင့်
ပြပုံ။ ၃၃၇
- ၆၃။ တိရစ္ဆာန် ဝိဇ္ဇာ အတတ် ၄၃ - မျိုး
သရုပ်နှင့်သဘော။ ၃၄၅
- ၆၄။ ပြုပဋ္ဌဏ ဝိဇ္ဇာနှင့် ဗုဒ္ဓ ဝိဇ္ဇာ။ ၃၄၇
- ၆၅။ စရဏသရုပ်နှင့်အဓိပ္ပါယ်။ ၃၄၉
- ၆၆။ စရဏအသင်းအပင်းနှင့် ဝိဇ္ဇာအသင်း
အပင်း။ ၃၅၀

- ၄၉။ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်၊ သင်္ခါရဖြစ်မှု၊ လျှစ်လျူရှုသောဉာဏ်။ ၂၂၉
- ၅၀။ အနု လောမဉာဏ်၊ မင်္ဂ၊ ဖိုလ်၊ ဝေဒနာနှင့် လျော်စွာ၊ အနုညှိုးဆုံး ပေါ်လာသော ဉာဏ်ကို အကျယ်ဝေဘန်ပြခြင်း။ ၂၃၄
- ၅၁။ အရိယာဝိဇ္ဇာမင်္ဂဉာဏ် သောတာပန်သုံးမျိုး ရှိဟန်ဥပမာနှင့် ဝေဘန်ပြခြင်း။ ၂၃၆
- ၅၂။ ကိလေသာ ကွယ် ငုတ် ဝဉ် အရိယာ ထင်သူတို့ အပါယ်မကျအောင် ကယ်မသော အဆုံးအဖြတ်။ ၂၆၉
- ၅၃။ နက်နဲ၊ ခက်ခဲထွ၍ ဥပရိပဏ္ဍာသ ဆဆက္က ဗဟုဓာတု သုတ်များ မှတ်သား၍ ဉာဏ် သွားထက်ရန်ပြခြင်း။ ၂၇၅
- ၅၄။ ဘာဝနာယ ပဟာဘဗ္ဗအရ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ အရဟတ္တ မင်္ဂ ဝု ရှိ လ် သုံး ဝ၊ ပယ်ကြသော အဆုံးအဖြတ်ပြခြင်း။ ၂၇၈
- ၅၅။ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်တို့ အနုသယ ဓာတ် ချုပ်ငြိမ်းလျှင် ကြိယာဝင်ကိန်း ကူးပြောင်းခြင်း ဥပမာနှင့်ပြ၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်း။ ၂၈၀

မာတိကာ

အသင်္ခတ နိဗ္ဗာန ဝေတံကြီး၏ သန္တိ၊သိတိ
သဘော ထင်ရှားသည်ကို ဂန္ဓာရိ ဝိဇ္ဇာရီရိ
ဥပမာပြု၍ ဆုံးဖြတ်ပြခြင်း။ ၂၀၁

နိဗ္ဗာနခံဘိဝံသ ဆတ်ဆတ်ရှိပုံ ပါဠိတော်လာ
အဋ္ဌကထာနှင့် ဆုံးဖြတ်ပြခြင်း။ ၂၉၀

အရိယာ ဝိဇ္ဇာ အသိနှင့်၊ ပုထုဇဉ် အသိ
ခြားနားပုံ ဗဟုစာတုက သုတ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်
ပြခြင်း။ ၃၁၀

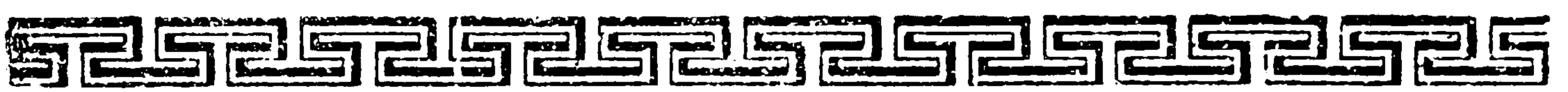
နိဂုဏ်းဂါထာများပြခြင်း။ ၃၂၅

၆၇။ ဝိဇ္ဇာ ဂ-ပါးနှင့် စရုဏ ဇ-ပါး
တွဲဘက်နေပုံ။ ၃၅၁

၆၈။ စရုဏ ၁၅-ပါး သရုပ်နှင့်
ဆောင်ပုဒ်များ။ ၃၆၅

၆၉။ အရိယာ ဝိဇ္ဇာပေါက်မှ ဆုံးခမ်း
ရောက်ပုံ။ ၃၇၇

ကျမ်းရင်းကြီး ဤတွင် ပြီး၏။

နောက်ဆက်တွဲ

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီး၏
ထံပါးသို့ ချည်းကပ်၍ တရားနာခံ မှတ်သား
တော်မူကြသော စစ်ကိုင်းတောင် ဂန္ဓာရုံဆရာတော်
ဘုရားကြီးနှင့် တောင်ခွင် သာသနာပိုင် ဆရာတော်
ဘုရားကြီးအား လယ်တီ ဆရာတော် ဘုရားကြီးက
ဩဝါဒ စကား ဝိပဿနာလုပ်ငန်းညွှန်ကြားပုံ။ ၃၆၉

နိဒါန်း

၁၂၈၂-ခုနှစ်-သထု၌ အပိုင် စင်းကျိုက် တောင်
မြောက်ဘက် ကုတွန်မိုင်းအတွင်း “သူဌေး၊ ချင်းချောင်း”
စံကျောင်းတိုက်ကြီး ပေါ်၌ ကျေးဇူးရှင် လယ် တီ ဆရာ
တော် ဘုရား ကြီး နှင့် အဘူ တကွ ပါဆိုစဉ် အခါ ထို
ကျေးဇူးရှင်လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၊ က မိန့် မြွက်
တော်မူသည်မှာ-

“ငါ့ရှင်တပည့် “စဝန” (ပညတ် ပရမဒိ) နွဲ့ခန်းကြီး
များနှင့် လွန်စွာ ခက်ခဲ နက်နဲသိမ်မွေ့ လှစွာသော အနုသ
ယ ခုနှစ်ပါးကို စာမသင်ဘူးကြကုန်သေးသော ရဟန်း
ရှင်၊ လူ၊ ရသေ့၊ လူ သူတော်၊ သီလရှင် အပေါင်း တို့ ကို
ကောင်းမွန် သေချာစွာ နားလည်ကြစေရန် ဥပမာနှင့် တ
ကွထင်လျားစွာ ရေးသားဖော်ပြရမည်ဟု မိန့်ကြား မြွက်
ဟတော်မူလေသည်။

ထိုကဲ့သို့ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော် ဘုရား ကြီး ၏ မိန့်
ကြား မြွက်ဟတော်မူချက်ကို ရှိသေ လေးမြတ် စွာ နာခံ
ပြီးလျှင် လွန်စွာ ခက်ခဲ နက်နဲသိမ်မွေ့ လှစွာ သော အချက်

ကြီးများကို ရေးသားငါ့ရင်ရန် နေရာဋ္ဌာနကို ကောင်းမွန်
 စွာရွေးချယ်သော အခါ ထို “စံကျောင်း တိုက် ကြီး” ၏
 အရှေ့တောင်အရပ်၌ တောင်ထွန်တောင်မြတ်၏ ထပ်ဝယ်
 စိတ်၏ ကြည်လင် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ဘွယ်ရာ ဆောက်လုပ်
 ထားသော တိုက်ခံ ကျောင်းပေါ်သို့တက်ပြီးလျှင်....

ဒီပိပိတ်ကို ကောင်းစွာ သုတ်သင် ရှင်းလင်း ၍ ရတ
 နာ သုံး ပါးဂုံဏ်တော် အပေါင်းနှင့် တကွ ဆရာ-မိဘ
 ဂုဏ် အပေါင်းကို ကောင်းမွန်စွာ နှိုင်းသွင်းပွားများ၍
 ရှိခိုး ပူဇော် အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းကို ရှိသေလေး
 မြတ် စွာ ရှိခိုး ပူဇော် ကန်တော့ ပြီးလျှင် ကမ္ဘာပေါ်၌
 သမ္မာဒိဋ္ဌိ အဝိဇ္ဇာ ဥပဏ် အလင်း မပေါက် ကြကုန်သေး
 သော (အန္ဓပုထုဇန် ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့ အား) (သမ္မာ
 ဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာ ဥပဏ်) အလင်းပေါက်ကြစေခြင်းအကျိုးငှါ
 ရည် သန် ၍ ဖြူငင် ဖြောင့်တော် တည်ကြည်သော
 သမာဓိ တရား ကို ရှေ့ သွား မူ၍ (ပညာတ်-ပရမတ်
 ခွဲခန်းကြီးများနှင့်တကွ) (အနုသယ ခုနှစ်ပါးကို) လက်
 ဝါးပေါ်တွင် ထင်ရှားစွာတင်၍ ထားသော စိန်, ကျောက်,
 ပတ္တမြား ရတနာကဲ့သို့ ရှင်းလင်းစွာ ရေးသားပေါ် ပြပေ
 အံ့ဟု ဆောက်တည်ခဲ့သတည်း။

ထိုကျမ်းမြတ်သည် (အဘိဓမ္မာ အဋ္ဌကထာ, သုတ္တန်
 အဋ္ဌကထာတို့၌များစွာလာရှိသော (အန္ဓပုထုဇန်-ကလျာ

ဇာပုထုဇန်) ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်တွင်....

ခန္ဓာငါးပါး၊ အာယာဘန တဆဲ နှစ်ပါး၊ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါန် တရား၊ သဘိပဋ္ဌာန်၊ ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့၌ ကျွမ်းကျင် လိမ္မာမှု ပညာမျက်စိမရှိသော ရဟန်း ရှင် လူ အပေါင်း တို့သည် အန္ဓပုထုဇန်မည်၏။

ထိုတရားတို့ ၌ ကျွမ်း ကျင် လိမ္မာမှု ပညာ မျက်စိနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ အပေါင်းတို့သည် ကလျာဏ ပုထုဇန်မည်၏ဟု ဟောတော်မူပေသည်။

ထို့ကြောင့် အန္ဓပုထုဇန်အဖြစ်မှ မလွတ်သမျှ ကာလ ပတ်လုံး မိမိတို့ ဆောက်တည်ထားသော သရဏဂုံ သီလ တို့ကို သက္ကာယ နိဗ္ဗိက ပစ် ခွင်း ၍ ဖျက်ဆီး ကြသော ကြောင့် အပြစ်တည်နှိုင်ကြကုန်။

သို့အတွက် ယခုနေ့ သီလ၊ ရှိ နက်ခြန်ခါ သီလ၊ မရှိ၊ မျက်စိတမိတ်ခန့် သီလ၊ ရှိ၊ မျက်စိတမိတ်ခန့် သီလ၊ မရှိ၊ ဒုဿီလအဖြစ်နှင့် မတည်မငြိမ် ထွေးလုံးရစ်ပတ် ဖြစ် နေကြသောကြောင့် သေလျှင်ရေကျမည် မလွဲတည်း။

ထို့ကြောင့် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက အန္ဓ ပဇေဏီ ဥပမာကို ပြဆိုတော်မူပေ၏။ အန္ဓပဇေဏီ ဥပ မာဆိုသည်ကိုပြဦးအံ့။ ကောင်းစွာ မှတ်ကြပါ သူတော် ကောင်းအပေါင်းတို့။

တယောက်သောသူသည် မျက်စိစုံလုံးကန်းနေသည်

သူကန် ကြီးသည် ရှိ၏။ ရှေ့သွားခေါင်းဆောင် ပြုလုပ်
 ၏။ ထိုသူကန်ကြီးကို အားကိုးပြု အကောင်းထင်၍
 နောက်က သူကန်တွေက ရှေ့ကသူကန်ကြီး၏ ပခုံး
 ကိုကိုင်၍ ဆက်ခါဆက်ခါ လိုက်နေကြသော သူကန်
 တန်းကြီးသည် သိန်းသောင်း၊ ကုဋေမက များလှပေ
 သည်။ နောက်က သူကန်တို့က ရှေ့က သူကန်ကို
 မသိမမြင်သည့်အတွက် ကောင်းလို့သာ ရှေ့က သွားနေ
 သည်ထင်၍ နောက်က တစိုက်စိုက် လိုက်နေကြပေသည်။
 ကသူကန်ကြီးကလဲ ငါ့ကို အကောင်းထင်၍ လိုက်နေ
 ကြသည်။ ။ ငါလဲ အကန် နဲ့ ဘဲ လို့ ပြောလိုက်လျှင်
 ငါ့နောက် လိုက်နေသော သူကန်ပရိသတ်ကြီး ပျက်
 သွားမည်ကို စိုးသောကြောင့် မပြောဘဲနှင့် တောနက်ကြီး
 အတွင်းမှာ တဝဲလယ်လယ်နှင့် ကျခြင်ရာကျ၊ ရောက်ခြင်
 ရာရောက်၊ ဖြစ်ခြင်ရာဖြစ်၊ ဒုက္ခကြီးစွာရောက်၍ သေကျေ
 ပျက်စီး ကြရသော သူကန်တန်းကြီးကို (အန္ဓပဝေဏီ
 သူကန်တန်းကြီး) ဟု ဟောတော်မူ၏။

ဤသူကန်တန်းကြီး ဥပမာကို ထုတ်ဆောင်၍ပြု
 လိုက်ခြင်းကား ယခုအခါ တရား ဓမ္မ သဘော သဘာ
 ဝတ္ထုများကို ဖြောင့်ဖြောင့် မတ်မတ် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်
 သော အသိအမြင်ဖြင့်အလင်းမရနိုင်လောက်အောင် ဝါဒ
 ကွဲ-ဂိုဏ်းကွဲများ- ညှင်းပွားမှုများ ရှိနေလေရာ လူအများ
 တို့အတို ဘယ်သူ့ နောက်သို့လိုက်ရမှန်းမသိ တွေဝေမိန်း

မောဂ္ဂိဘွယ်ရာဖြစ်၏။

သို့အတွက် ထိုဥပမာကို ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်နှင့် သဘာဝဓမ္မ ကဲ့ ပိုင်နိုင်စွာထင်မြင်အောင် နှလုံးသွင်းကြစေလိုသည်။

(ဆရာတော် ပာရုရေးသော ကျမ်းသည် အနုပဝေဏီ သူကန်းတန်းကြီး အဖြစ်မှ၎င်း၊ အန္တပုထုဇာဠိအဖြစ်မှ၎င်း ကျွတ်ထွတ် ထွက်မြောက်၍ ကလျာဏ ပုထုဇနံ အဖြစ် အလင်းခတ်ဝိဇ္ဇာဥာဏ်ကြီးကို ပေးစွမ်းနိုင်သော ကျမ်း ဖြစ် ဖြစ်သောကြောင့် “အရိယာ ဝိဇ္ဇာမဂ္ဂ အလင်းပြ ကျမ်း” ဟု ခေါ်ဆိုပေသည်။)

ထိုကျမ်းစာအုပ်ကို ကောင်းမွန်စွာ ရေးသားပြီး သောအခါ သူဌေး “ချင်းချောင်း” ၏ စံကျောင်းတိုက် ကြီးပေါ်တွင် ကျေးဇူးရှင် “လယ်တီဆရာတော်ဘုရား ကြီး” က ဘတ်ပြရမည်ဟု အမိန့်တော်ရှိသည်အတိုင်း၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကတပည့်ရင်း ဖြစ်ပေသော (ဦးဥေးယျ ကိုယ်တော်) က ဘတ်ပြရပေသည်။

ထိုအခါ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ရှေ့သို့ ဆက်လက်၍ အကျယ်တဝင့် ရေးရဦးမည်ဟု မိန့်ကြား မြှောက်ဟတော်မူသည့် အတိုင်း ထိုကျမ်းစာအုပ်ကို အခွင့် ရသလောက် အနည်းငယ် ရေးသား၍ လာခဲ့ရာ ကျေးဇူး ရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ရုပ်, နာမ်, နှစ်ပါး

ဘဝတပါးသို့ ပြောင်းသွားပြီး သည့်နောက် သာသနာ
တော် အတွက်ရှက်ဆောင်အပ်သော ဝတ္တရားတွေလွန်စွာ
များပြားလာသောကြောင့် ထိုကျမ်းစာအုပ်ကို ရေးခွင့်
မရဘဲနေလေရာ။

၁၂၉၂ ခုနှစ်၊ ဝမ်းတွင်းမြို့ ဝမ်းတောင်၊ တောင်သာ
ကန်တော်ကြီးကျောင်း၌ ဝါဆို၌ ပဏ္ဍိတ၊ သုံးကျင်းနှင့်
တက္ကသိုလ်ကျမ်းခြတ်ကြီးများကို ကောင်မွန်စွာ ကြည့်
ရှုမှတ်သား၍ အတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ ပရဟိတ၊ နှစ်ဝသော သာ
သနာအကျိုးကို ပြည့်ပြီးအောင် ရှက်ဆောင် နေခိုက်
အတွင်း မြစ်သားမြို့အပိုင် ကဆုန်ရွာ ဘုရားဒါယကာ
ဦးပြည့်၊ ရာဇဝတ်အုပ် ဒါယကာ ဦးပွား။ ဆည်သူကြီး
ဒါယကာ ဦးလုံး။ ကုန်သည်ကြီး ကိုဖေ၊ ကိုဘခင်၊
ကိုသောင် အစရှိသော ဒါယကာ အပေါင်းတို့သည်
သံသရာဝဋ်ဒုက္ခမှ ကျွတ်လွတ်ထွက်မြောက်၍ အသင်္ခတ
ဝတ် ဖြတ်လှစွာသော နန္ဒာန်တရားတော်မြတ်ကြီးကို
မျက်မှောက်ပြုသော ဆန္ဒဝတ်ကို ပြင်းသန်စွာထား၍
ရွာသူတို့၏ အလေ့အကျင့်ဖြစ်သော ကာမဘောဂီ စည်း
မိတ်များကို ခေတ္တ စွန့်လွှတ် ထွက်ခွါ၍ ဘုန်းကြီးထံသို့
လာရောက်ကြပြီးလျှင် သံသရာ ဝဋ်ဒုက္ခမှ ကျွတ်လွတ်
ထွက်မြောက်ရာဖြစ်သော (သမထဘာဝနာ) (ဝိပဿနာ
ဘာဝနာ) တရားများကို ကောင်းမွန်စွာ အားထုတ်ချန်

ရိုသေပေးခြင်းဖြင့် ယောကျ်ားတိုင်းတောင်းပန်ကြ၍ အာ
 ရက္ခဝိသုဒ္ဓိဖြင့် မနေမနား နေရောညဉ့်ပါ အားထုတ်ကြ
 သောအခါ ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ဖြစ်
 ပေါ်၍ သိသင့်သလောက် ရုပ်နာမ် ခန္ဓာ၏ အနိစ္စဓမ္မများ
 ကို သိမြင်ကြသောကြောင့် ထို, ၃၁ နှစ် ဖြစ်ဖြစ်သမျှ ရုပ်
 နာမ်ခန္ဓာတို့မှ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်း ဇာတ်သိမ်း၍ အသစ်
 တစ်ခု ဖြစ်ထွန်းသော နိဗ္ဗာန်တရားတော် မြတ်ကြီးကို
 အဆောတလျှင် ပေါက်ရောက်နိုင်သော ဝိပဿနာ ဘာဝ
 နာ အားထုတ်သော နည်းလမ်းကြီးများကို ဆက်လက်
 ၍ ရေးသား ဖော်ပြတော်မူပါမည့် အကြောင်းကို ရိုသေ
 လေးမြတ်စွာ ထပ်မံ၍ ယောကျ်ားတိုင်းတောင်းပန်ချက်တ
 ရပ်။ ဝိပဿနာ ဘာဝနာ, အားထုတ်သော နည်းလမ်း
 ကြီးများကို နောက်ထပ် ဆက်လက်၍ ကောင်းမွန်စွာ
 ရေးသားဖော်ပြပေးအံ့သတည်း။

ထိုအခါမှစ၍ ပဋိပက္ခ ဓာတ်ရှစ်ပါးကို ကောင်း
 မွန်စွာ စစ်တမ်းထုတ်၍ ဟာရိတ, တေဇောဓာတ်သည်သာ
 လျှင် စိမ်း ရွှင်သောအပင်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဗီဇနုယာ
 မ အစစ်ဖြစ်ကြောင်းကို စစ်တမ်းထုတ်၍ ပြဆိုထားပေ
 သည်။ ထိုနောက်အနုသယာရုနှစ်ပါး၏ သဘာဝဓမ္မများ
 ထင်လျှားစွာ ပြဆိုထားပေသည်။ ထိုနောက် အလယ်ဗဟို
 နှင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော မဟာရာဟုလော
 ဝါဒ သုတ်ကြီးနှင့် ဝုဠရာဟုလောဝါဒ သုတ်တော်မြတ်
 ကြီးများကို ဋီကာပနာပြုလုပ်၍ ရေးသားထားပေသည်။

ထို့နောက် ထိုသုတ်တော်ကြီးများ၏ သဘာဝဓမ္မကို
 ယခုအခါ စာမသင်ဘူးကြကုန်သေးသော ရဟန်း၊ ရှင်၊
 လူ၊ ရသေ့၊ လူသူတော်၊ သီလရှင်အပေါင်းတို့ကောင်း
 မွန်စွာ နားလည်ကြစေရန် မြန်မာ ဘာသာအားဖြင့်
 ကောင်းစွာရေးသားဖော်ပြ ထားပေသည်။ ထို့နောက်
 ဗဟုဝါတုက သုတ်တော်မြတ်ကြီးများကို ထီးတင် စိန်ဖူး
 တတ်၍ အဆုံး သတ်ခြင်းအားဖြင့် စီမံခန့်ခွဲရေးသားထား
 တော်မူလေသည်။

တရားဓမ္မ နှင့် ဂိုဏ်းဝါဒ

ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်သော ပရမတ်
သဘောတရားကို-ညစ်နွမ်းသော
ဖိတ်သဘောထားဖြင့် မရှု မမြင်
အပ်ကြောင်း။

ကျမ်းပြုဆရာတော် ကိုယ်တိုင် ရန်ကုန်တဘက်ကမ်း
ဒလ - ပျော်ဘွယ်ကြီးရွာမှ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာကြီး ဦးဘိုး
သက်က ပင့်လျှောက်၍ ကြွသွားစဉ် ခွါရဂုဏ်း ဦးဘိုး
မြက ဆရာတော် ဘယ်ဂိုဏ်း ကလဲဟု မေးဘူးကြောင်း
ထိုအမေးကို ဆရာတော် ဖြေဆိုရှင်းလင်း၍ - ဣ-ခွါရ-ဖိတ်
ကင်းရှင်းသွား ပုံ - ထိုအကြောင်းကို လယ်တီ ဆရာ
တော် ဘုရားကြီးက စစ်မေးသဖြင့် လျှောက်ထားပုံတို့ကို
ဖော်ပြထားသည်။

(အယ်ဒီတာ)

(အထူးမှတ်သားကြရန်)

ပစ္စုပ္ပန် (ကံ) နှင့် (ဒွါရသည်) နွားနို့နှင့်
ရေရောမိသကဲ့သို့ (ကံ) နှင့် (ဒွါရ) တသား
တည်း ဖြစ်သွားအောင် ဟောလောတရား
တော်မြတ်ကြီးကို ဖော် ပြခြင်း။

ရ န် ကု န် မြို့ တဖက် ကမ်း ဒလ ပျော်ဘွယ်ကြီးမြို့၌
(ကံ) အိမ်ချေ (ငါးရာ)။ (ဒွါရ)အိမ် ချေ (ငါးရာ) အား
လုံး (တထောင်) ရှိပေသည်။ ထိုမြို့က (ကံ) ဦးဘိုးသက်
ကပင့်၍ ဆရာတော် ကြွသွားရာ ပျော်ဘွယ်ကြီးမြို့သို့
ရောက်သောအခါ၊ (ဒွါရ) ဒါယကာ ဦးဘိုးမြကလျှောက်
ထားသည်မှာ။

ဆရာတော် ဘုရား ဘက်ဂိုဏ်းက ပါလဲဘုရားဟု
လျှောက်ထားလေသည်။

ဆရာတော်က ဘယ်ဂိုဏ်းကမှ မဟုတ် ဘုရားသား
တော်ဘဲဟု အိန္ဒိဂှိရာ။

ထိုအခါ (ဒွါရ)ကိုဘိုးမြက(ကံ) (ဒွါရ) (ရွှေကြင်)
(သုဗ္ဗော) ငှက်တွင်းဟု ဂိုဏ်းအမျိုးမျိုးရှိပါသည်ဘုရား
ဆရာတော်များက ဘယ်ဂိုဏ်းကပါ လဲဘုရားဟု ထပ်၍
လျှောက်ထားလေသည်။

ထိုအခါ ဆရာတော် က ဒါယကာ လျှောက်ထား
သည်မှာ ဂိုဏ်းစွဲနှင့် လျှောက်ထားလေသည်။ ဂိုဏ်း

ဆိုဒါ ပညတ် တင်စား၍ ခေါ်ကာ ဝှုသာ ဖြစ်သည်။ သံဃာတော် ကိုးကွယ်ခြင်းသည် ရိုဏ်းစွဲ ပုဂ္ဂိုလ် ဒိဋ္ဌိစွဲ ပျောက်အောင် ကိုးကွယ်ခြင်းဖြစ်သည် မဟုတ်လော။) ရိုဏ်း အကြောင်းကို ထင်ရှားပြမည်။ ယခုကျောင်းရှေ့က တလင်းပြောင်ကြီးမှာ ဘာရှိသလဲဟု ဆရာတော်က မေးသောအခါ-

ဘာမျှ မရှိပါဘုရားဟု ညွှောက်ထား ကြ လေ သည်။

ဘာမျှမရှိလျှင် ဘာရိုဏ်းလို့ ခေါ်စ ရာ တွေ ရဲ့ လား လို့ မေးသောအခါ-

(ဒွရ) ကိုဘိုးမြက ဘာရိုဏ်းမျှခေါ်စ ရာ ရှာလို့ မတွေ့ ပါဘုရားလို့ ညွှောက်ထားလေသည်။

ထိုအခါ ဆရာ တော် က (ဒွါရ ဒါယကာ ကိုဘိုးမြ နှင့်) (ကံဒါယကာ ကိုဘိုးသက် တို့ကို) ဘာ မျှ မရှိ တဲ့ ကျောင်းတလင်းကြီး ထဲမှာ ဗောဓိပင် ကို သဘော တူ စိုက်ပျိုးကြရမည်။ နေ့စဉ် မပြတ် နေလောင်း ပေးရမည် တော်တော်ကြာတော့ အညွှောက် ကလေးတွေ ထွက်လာ လိမ့်မည်။ ထို့နောက် အရှက်ကလေးတွေ ထွက်လာ လိမ့် မည်။ ထို့နောက် ပင်လုံးထွက်လာလိမ့်မည်။ ထို့နောက် အရှေ့ စူးစူးရားရား အထက်စူးစူးရားရား ငါးဋ္ဌာနထွက် ပေါ်လာလိမ့်မည်။

(အရှေ့စူးစူးရားရား ထွက်လာဒါကို ဘာလို့ ခေါ် ကြ မလဲဟု ဆရာတော်က မေးသော အခါ အရှေ့ရိုဏ်း ဟု

ခေါ်ပါသည်ဘုရားဟု (ခွါရ) ကိုဘိုးမြ က လျှောက်ထားလေသည်။

ထိုအခါ ဆရာတော်က အရှေ့ဂိုဏ်းဟု ထင်မှတ်နေသောဂိုဏ်းကို (ကံ) (ခွါရ) နှစ်ရောက်စလုံး ထိုဂိုဏ်းကို လက်နှင့်ကိုင်၍ပေး အသင့်ကိုငါတို့ကအရှေ့ဂိုဏ်းမှတ်နေသည်။ အသင် အရှေ့ဂိုဏ်းဟုတ်ရဲ့ လား သိမေး။ ခင်ဗျားတို့လက်နှင့် ကိုင်ထားဒါဘာကို တွေ့သလဲ တွေ့ဒါကို ပြောပါ။

(နူးညံ့မှု) သဘောသတ္တိကလေးကို တွေ့သလား။

(မာမှု) သဘောသတ္တိကလေးကို တွေ့သလား။

(နူးညံ့မှု) သဘောသတ္တိကလေးကိုသာ တွေ့ပေသည်။

နူးညံ့မှုသဘောသတ္တိကလေးဟာကျွန်တော်(ဖြေခါတ်ပရမတ် အစစ် ဖြစ်ပေသည်။)

ကျွန်တော် သည် သာ လျှင် အဟုတ် ရှိ အမှန်ရှိ ဖြစ်ပေသည်။

အရှေ့ဂိုဏ်းဆိုဒါ ကျွန်တော် ဘယ်အခါမှ မတွေ့ဘူး မကြားဘူးပါ။

ခင်ဗျားတို့ စိတ်က မှားသောသိခြင်းကို အဟုတ် ထင်မှတ်နေကြသည်။

ထိုကဲ့သို့ မှားသော သိခြင်းကို (ဝိတ္တ ဝိပ္ပလ္လာ သ) ဟုခေါ်သည်။

မှားသော မှတ်ခြင်းကို (ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပလ္လာသဟု)ခေါ်သည်။

ထိုဝိပ္ပလ္လာသ တရားသုံးပါး ရှိသမျှ ကာ လ ပတ်လုံး အန္တ ပုထုဇဉ်တို့၏ စိတ်မှာ ဘယ်အခါမှ အဟုတ်ရှိ အမှန် ရှိကို မသိ မမြင်နိုင်ကြပေ။

(၁။) ထင်ရှားရှိသော မြေပရမတ်က အစစ်ခံ ပုံ ကို ကောင်းစွာ မှတ်ကြ။

(၂။) ရှေ့သို့တဆင့် တိုး ချ် စစ်ဆေး ရဦး မည် မှာ နူးညံ့မှုရှိသော နေရာကို လက်နှင့်ဆိတ်ကြည့်။ ယို စိး မှ ထွက်လာလိမ့်မည်။

ထိုယိုစိးမှုကို မေးကြည့်။ အသင်ယိုစိးမှု သဘောသတ္တိ ကအေး- အသင့်ကို ငါတို့က အရှေ့ဂိုဏ်းလို့ ထင်မှတ် နေသည်။ အသင်အရှေ့ဂိုဏ်း ဟုတ်ရဲ့ လားသို့ မေးကြည့်။

ယိုစိးမှုကလေးက- ကျွန်တော်သည် ရေခါတ်ပရမတ် အစစ်အမှန်ဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်တော်သည် သာလျှင် အ ဟုတ် အမှန်ဖြစ်ပေသည်။ အရှေ့ဂိုဏ်းနှင့် ဘယ်အခါမှ မတွေ့ မမြင်ဘူးပါ။

(၃။) ပုမ္မသဘောသတ္တိ ကလေးကိုမေးကြည့်။ အသင် ပုမ္မသဘောသတ္တိကလေး။ အသင့်ကို ငါတို့က- အရှေ့ ဂိုဏ်းဟုထင်နေသည်။ အသင်အရှေ့ဂိုဏ်း ဟုတ်ရဲ့ လား သို့ မေးကြည့်။ ပုမ္မသဘောသတ္တိကလေးက။

ကျွန်တော်သည် မီးခါတ်ပရမတ် အစစ်အမှန်ဖြစ်ပေ သည်။ ကျွန်တော်သာလျှင် အဟုတ်ရှိ အမှန်ရှိဖြစ်ပေသည်။ အရှေ့ဂိုဏ်းနှင့် ဘယ်အခါမှ မတွေ့ဘူးမမြင်ဘူးပါ။

(၄)။ လှုပ်ရှားတတ်သောသဘောသတ္တိကလေးကိုမေးကြည့်။အသင်လှုပ်ရှား တတ်သော သတ္တိကလေး။အသင့်ကို ငါတို့က အရှေ့ဂိုဏ်းလို့ ထင်နေသည်။ အသင်အရှေ့ဂိုဏ်းဟုတ်ရဲ့လားလို့ မေး။

လှုပ်ရှားမှုသဘောသတ္တိကလေးက။ ကျွန်တော် သည် ဝါယောဇာတိ ပရမတ် အစစ် အမှန်ဖြစ်ပေသည်။)

ကျွန်တော်သည်သာလျှင် အဟုတ်ရှိ အမှန်ရှိ ဖြစ်ပေသည်။ (အရှေ့ဂိုဏ်းဆိုဒါ ဘယ်အခါမှ မတွေ့ဘူး မမြင်ဘူးပါ။)

(၅)။ အဆင်းခါတ်သဘောသတ္တိကလေး။ အသင့်ကို ငါတို့က အရှေ့ဂိုဏ်းလို့ ထင်နေသည်။ အသင် အရှေ့ဂိုဏ်းဟုတ်ရဲ့လားလို့ မေး။အဆင်းခါတ် သဘောသတ္တိကလေးက

ကျွန်တော်သည် အဆင်းခါတ် ပရမတ် အစစ် အမှန် ဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်တော်သည်သာလျှင် အဟုတ်ရှိ အမှန်ရှိ ဖြစ်ပေသည်။ အရှေ့ဂိုဏ်း ဆိုဒါ ဘယ်အခါမှ မတွေ့ဘူး မမြင်ဘူးပါ။

(၆)။ အနံ့ခါတ်သဘောသတ္တိကလေး။ အသင့်ကို ငါတို့ အရှေ့ဂိုဏ်းလို့ ထင်နေသည်။ အသင် အရှေ့ဂိုဏ်းဟုတ်ရဲ့လားလို့ မေး။

အနံ့ သဘောသတ္တိကလေးက ကျွန်တော်သည် အနံ့ခါတ် ပရမတ် အစစ်အမှန် ဖြစ်ပေသည်။ကျွန်တော်သည်

သာလျှင် အဟုတ်ရှိ အမှန်ရှိ ဖြစ်ပေသည်။ အရှေ့ဂိုဏ်း ဆိုတာ ဘယ်အခါမှ မတွေ့ မမြင်ဘူးပါ။

(၇)။ ရသ သဘောသတ္တိကလေး။ အသင့်ကို ငါတို့ က အရှေ့ဂိုဏ်းလို့ ထင်နေသည်။ အသင် အရှေ့ဂိုဏ်း ဟုတ်ရဲ့လားလို့ မေး။

ရသ သဘော သတ္တိကလေး က ကျွန်တော်သည် ရသဓာတ် ပရမတ် အစစ်အမှန် ဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်တော် သာလျှင် အဟုတ်ရှိ အမှန်ရှိဖြစ်ပေသည်။ အရှေ့ဂိုဏ်းဆို တာ ဘယ်အခါမှ မတွေ့ဘူး မမြင်ဘူးပါ။

(၈)။ ဩဇာဓိတ် သဘောသတ္တိ ကလေး။ အသင့်ကို ငါတို့က အရှေ့ဂိုဏ်းလို့ ထင်မှတ်နေသည်။ အသင် အရှေ့ ဂိုဏ်းဟုတ်ရဲ့လားလို့ မေး။ ဩဇာဓိတ် သဘောသတ္တိ ကလေးက ကျွန်တော်သည် ဩဇာဓိတ်ပရမတ် ဆပ်ဆပ် အမှန်ဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်တော်သည် သာလျှင် အဟုတ်ရှိ အမှန်ရှိဖြစ်ပေသည်။ (အရှေ့ဂိုဏ်းနှင့်ဘယ်အခါမှမတွေ့ မမြင်ဘူးပါ)

(ထိုကဲ့သို့အဟုတ်ရှိအမှန်ရှိ သောပရမတ် ဆပ်ဆပ်ဓါတ် ရှစ်ပါးကလေး အစစ်ခံကြသည်နှင့် တပြိုင်တည်း။ (အရှေ့ ဂိုဏ်း) (အနောက်ဂိုဏ်း)

(တောင် ဂိုဏ်း) (မြောက် ဂိုဏ်း) (အထက် ဂိုဏ်း) ပင်မကြီးများနှင့်တကွ။ အမြစ်မကြီး။ ဓါတ်ဥာဏ်အလင်း ပေါက်အောင်ကြည့်လိုက်ကြစမ်းဟု ဆရာတော်ကအမိန့်

သောအခါ၊ ဂိုဏ်းဆိုတာ ရှာသို့ မတွေ့တော့ပါ ဘုရားဟု
(ဒွါရ) ကိုဘိုးမြ နှင့် (ကံ) ကိုဘိုးသက် တို့ က လျှောက်
ထားကြလေသည်။)

ထိုဂိုဏ်း ငါးဂိုဏ်းနှင့် တူစွာမခြား။ မိမိတို့ ဂိုဏ်းစွဲ
နှင့် ကုံးကွယ် နေကြသော။ (ဒွါရဂိုဏ်း ဆရာတော်) (ကံ
ဂိုဏ်းဆရာတော်) (ရွှေကြိုင်ဂိုဏ်းဆရာတော်) (သု ဓမ္မာ
ဂိုဏ်းဆရာတော်) (ဌာနတွင်းဂိုဏ်း ဆရာ တော်) အစ ရှိ
သော ဂိုဏ်းဆရာတော်ကြီးများ၏ ရူပ ကွ နွာ အပေါင်း
အစုကြီးကို ပရမတ်နှစ်၊ ဓါတ် အစစ်ကို။ ပိ ဇ္ဇာ ဥာဏ်
မှန်ပြောင်းဖြင့် ဓါတ်ညာဏ် အလင်းပေါက်အောင် ကြည့်
လိုက်ကြစမ်းဟု ဆရာတော်က ပြောလိုက် သော အခါ။

ဘယ်ဂိုဏ်း ဘယ်ဆရာကိုမျှ မတွေ့တော့ပါဘုရားဟု
လျှောက်ထားကြလေသည်။

အမှန်အစစ် ဘာကို တွေ့သလဲသို့ မေး သော အ ခါ
ဓါတ်ရှစ်ပါးသာ အမှန်အစစ် ရှိပါတော့သည် ဘုရားဟု
လျှောက်ထားကြပေသည်။

ထိုအခါ ဆရာတော်က ခန္ဓာငါးပါးရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့
မှာ မြေ ရေ မီး လေ ဓါတ် ကြီး လေး ပါး နှင့် တကွ
အာကာသဓါတ် ဝိညာဏ်ဓါတ် ထိုဓါတ် ခြောက်ပါးသာ
ရှိသည်ဟု အမိန့် ရှိလေသည်။ ထို့ ပြင် တကမ္ဘာ လုံး
ဓါတ်ညာဏ် အလင်းပေါက်အောင် ကြည့်လိုက်ကြစမ်းဟု
ခိုင်းသောအခါ

တကမ္ဘာလုံး ပရမတ် ဆတ်ဆတ် ခတ်ရှစ်ပါး သာ
အဟုတ်ရှိ အမှန်ရှိ ဖြစ်ပါတော့သည်ဘုရား။

သို့အတွက် တပည့်တော်တို့သည် ဂိုဏ်းစွဲ ပုဂ္ဂိုလ်
စွဲနှင့် ကိုးကွယ်လာကြသည်မှာ-

(ဝိပူလ္လာသသုံးပါး) မျက်လှည့်သမား သုံးယောက်
တို့က (မှားသောသိခြင်း) (မှားသော မှတ်ခြင်း) (မှား
သောယုံခြင်း) ယူရမည့်ဟု ခိုင်း ထား သော ကြောင့်
ထိုကဲ့သို့ အမှားမှား အယွင်းယွင်း ယူမိပါသည် ဘုရား။
ယခုနေ့ကစ၍ ထိုကဲ့သို့ မှားပွင်း ဖောက်ပြန်သောအယူ
ကို ဂိုဏ်းစွဲ ပုဂ္ဂိုလ်စွဲနှင့် မယူတော့ ပါဘုရား ဟု
လျှောက်ထားကြလေသည်။

ထိုတရားတော်မြတ်ကြီးကို တပည့်တော်တို့ ကဲ့သို့
သိရှိနားလည်ကြစေရန် မေတ္တာ ကရုဏာ ရှေ့ထား၍
သနားသောအားဖြင့် ယခုည မြို့လယ် မွှော့ရုံ ကြီးမှာ
တပည့်တော်တို့ ဟောကြားဆံ့မွှတော်မူသော တရား
တော်မြတ်ကြီးအတိုင်း ဟောတော်မူပါမည့် အကြောင်း
လျှောက်ထား တောင်းပန်ကြလေသည်။

(ခွါရ) ဒါယကာ ကိုဘိုးမြက ခွါရအိမ်ချေ(၅၀၀)
ကို အကုန်ဖိတ်ပါမည်ဘုရား။

(ကံ) ဒါယကာ ကိုဘိုးသက်က ကံအိမ်ချေ(၅၀၀) ကို တပည့်တော်က အ ကုန် ဖတ် ပါ မည် ဘု ရား ဟု လျှောက်ထား တောင်းပန်ကြသည့်အတိုင်း ဖွဲ့လယ်မြွေ ခုံကြီးမှာ တရားပွဲ ကျင်းပရာ-

တရားနာ ပရိသတ် လူပေါင်း (၅၀၀၀) လောက် ရှိပေလိမ့်မည်။ ဓာတ်ရှစ်ပါးကို ပခာနုသား၍ အကျပ် တဝင့် ဟောကြားလေသည်။

ထို့ပြင် သမထ ဝိပဿနာ ရုပ် နှာမ် ဓမ္မ သင်္ခါရ တရားများကို သဘာဝ ဓမ္မ ဉာဏ်ဝမှာ ကောင်းစွာထင် ဖြင်အောင် ဟောကြားဆုမ္မတော် မူလေသည်။

တရားနာပြီးသည့်နောက် အိမ်မပြန်ဘဲ ဆရာတော် ၏ အနီး တရား အားထုတ်ကြသော ဒါယကာ ဒါယ ကာမ ပေါင်းများစွာ အားထုတ်ကြလေသည်။

မြို့သူကြီးများနှင့် အော်လကောက်ဆ ရာကြီး၏တပည့် ကျောင်း ဆရာကြီး ကမ္မဋ္ဌာန်း ဆရာကြီး ဦးပေထု ဝှံ့ ပါ ညစဉ်ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ကြလေသည်။

(အော်လကောက်ဆရာကြီး ဆိုသည်မှာ သီအိုဆိုဖ^၉ ရိုဏ်းအယူ ဝါဒ ဆရာကြီးအမည်)။

.....
(ရွှေပြည်တန်)

ဒွါရ ဒါယကာ ဒါယိကာမဘွေက သာဓ်များပေ
သည် ခုနှစ်ရက်ဆက်၍ ဟောတော်မူလေသည်။

ဆွမ်းရှစ်သောင်းလေးထောင် လှူနေဆဲဖြစ်၍ နေ့စဉ်
ဆွမ်းခံ၍ (ဒွါရ)အိမ်ချေ ၅၀၀ တရက်၊ (ကံ) အိမ်ချေ
၅၀၀ တရက်စီ အလှည့်ကြဲ ဆွမ်းခံလေသည်။

တနေ့ တနေ့လျှင် ဆွမ်းတင်းပေါင်း(၃၀) လောက်
ရရှိပေလိမ့်မည်။ (ကံ) (ဒွါရ) ဆရာတော်များကိုနေ့စဉ်
လှူဒါန်းပေသည်။ ဓမ္မာရုံတွင်းက ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်
များနှင့်တကွ ဝင်္ဂါမြစ်တွင်းရှိ သဲလုံးမျှမက ပွင့်တော်
မူပြီးသော ဘုရား ရန္တာ ဓမ္မ ကွန္တာ အပေါင်း ရှစ်
သောင်းလေးထောင်ကို အမှတ်ပြု၍ ဘုရားရှေ့တော်မှာ
စာပွဲခံများစွာနှင့် လှူဒါန်းခဲ့ရပေသည်။

ခုနှစ်ရက်စေ့သောအခါ ဒွါရ ဒါယကာ ကိုဘိုးမြက
ကံ ဆရာတော် ဒွါရ ဆရာတော် ကြီးများကို အား
လုံးပင့်၍ ဆွမ်းအတူ ကပ်လှူလေသည်။

(ကံ) (ဒွါရ) ဒါယကာ ဒါယိကာမ အပေါင်း တို့
ကို အားလုံး ဖိတ်ကြား၍ အတူတကွ ကျွေးမွေး
ခြင်း အလှူတော်ကြီးကို ဆရာတော်ရှိ စဉ်ပင် လှူ
ဒါန်းလေသည်။

သို့အတွက် (ကံ) နှင့် (ဒွါရ) သည် (နွားနို့နှင့် ရေ) ရောင်သကဲ့သို့(ကံ ဒွါရ) တသားတည်း ဖြစ်သွားကြပေသည်။ များစွာသော ရဟန်း ရှင် လူ အပေါင်းတို့ များစွာ သာဓု ခေါ်ကြပေသည်။

(ကံ) (ဒွါရ) ဂဟေစပ်မိအောင် ဟောတော်မူသော တရားတော်ကြီးသည် ဤတွင်ပြီး၏။

မြစ်သားမြို့-ကုမဲ

ဒေါ် ကြင်ဆိုင် ဆန်စက်

ယာယာဖိစံကျောင်း၌ ခေတ္တသိတင်း သုံးနေတော်မူစဉ် သိင်တောင် ဆည်ကြီး တော ရ ဆရာဘော်ကြီးသည် လယ်တီပိပဿနာ သာသနာခေတ်ကြီး တည်ထောင်ခဲ့ပုံ ပိပဿနာသဘောများကို ပြန်လည်မြှောက်ကြား ရေးသား၍ ယခုခေတ် ပိပဿနာကြီး ကြီးပွားလာခြင်းကို အနုမောဒနာ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ မှတ်တမ်း ပြုတော်မူသည်။

ရွှေပြည်တန်

လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီးက ငါ့တပည့်ဘယ်သွားနေသလဲ။

မေးတော်မူပုံ

တရားဟောပြီး ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်ကြွလာသောအခါ
ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီးသည် သူဌေး
ချင်းချောင်း အင်းယား ကန်တော်ကြီးအလယ်က အိမ်
ကြီး၌ သီတင်းသုံးနေချိန်ဖြစ်၍၊

ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ခြေတော်ရင်းသို့ အပူဇော်
အကံတော့သွားရာ။

ငါ့တပည့် ဘယ်သွားနေသလဲဟု မေးလေသည်။

ဘုရားတပည့်တော် ဒလ ပျော်အွယ်မြို့သို့ သွား၍
တရား ဟောနေပါသည်ဘုရားဟု လျှောက်ထားသော
အခါ။

ဘာတရား ဟောခဲ့သလဲဟု မေးတော်မူလေသည်။

(ကံ)နှင့် (ခွါရ) စပ်မိအောင် ဟောခဲ့ပါသည်ဘုရား
ဟု လျှောက်ထားသောအခါ။

(ကံ)နှင့်(ခွါရ)စပ်မိအောင် ဟောတယ်ဆိုတာ လွယ်
လွယ်မယ်မဟုတ်ဘူး ဘယ်တရားများ ဟောခဲ့သလဲဟု
မေးတော်မူလေသည်။

ထိုအခါ ဆရာတော်ဘုရားကြီး သင်ပေးထားသော
ဓာတ်ရှစ်ပါးကို ပညတ် ပရမတ်ခွဲ၍ ဟောခဲ့ပါသည်
ဘုရားဟု ဈေးကွက်ထားသောအခါ။

ငါဆရာတော် အုပ်ဖိုဋ္ဌိ(ကံ)(ခွါရ) စပ်မိအောင်ဟော
သော်လည်း မစပ်မိခဲ့ပေ။ သို့အတွက်(ကံ ခွါရ) ဂဟေ
စပ်မိအောင် ဟောသော ဂဟေစပ်တရားကို ငါ့ကိုဟော
ပြရမည်ဟု အမိန့်ရှိသောကြောင့်။

ဗောဓိညောင်ပင်ကြီး ဥပမာကို ဟောပြသောအခါ
မင်းဥပမာက တယ်ထိတဲ့ ဥပမာ ဖြစ်ပေတယ်။ဒါကြောင့်
(ကံ ခွါရ) ဂဟေစပ်မိကြပေသည် ကောင်းပါ ပေရဲ့ဟု
အမိန့်ရှိ၍ သာဓုခေါ်လေသည်။

(မှတ်ချက်) ဓာတ်ရှစ်ပါး ဆိုရာ၌ အသညီဘဝေါ ဋီဟိ
ဓာတူဟိ ဟူသော ဓာတူကထာ အဗ္ဘန္တရ မာတိကာနှင့် ဆန့်
ကြပ်သည်ဟူ၍ မယူဆအပ်။ ထိုနေရာ၌ ဘူမိသဘာဝ ကိစ္စဓာတ်
ဝေဘနိသည်၊ ဤနေရာ၌ သဘာဝ သက်သက်ကို ဝေဘနိသည်။

ဦး ဘိုး သက်

(ဝိပဿနာ ခေါင်းဆောင်ကြီးဖြစ်သွားပုံ)

(သိသာနု သိဿ အဆက်ဆက်ကို ပြပေဦးအံ့)

ဒလ ဖျော်ဘွယ်ကြီးက တရားဟောပြီး ဆရာတော် ပြန်ကြွလာရာ(ကံ)ဒ ယကာကိုဘိုးသက်သည် ဆရာတော် ထံ တရားအားထုတ်ရန် လိုက်လာသည်။

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ ဆရာတော် ဘုရားကြီးထံသို့ ဝင်၍ မူးချော် ကံတော့ပြီးလျှင်၊ သထုန်မြို့ နေမိနွဲ့တောင် သို့လိုက်၍ (သမထ ဝိပဿနာ) ရုပ်-နာမ် တရားများကို အားထုတ်လေသည်။

၎င်းကအပြန် ရွှေမြို့ ရွှေဥဒေါင်း ဟောရ ဆရာတော် ကျောင်းတိုက်၌ ထားသော ဆရာတော်၏ တပည့် ဖြစ်သော ဦးကုသလထံလာ၍ ကံ ဒါယကာကိုဘိုးသက် သည် ရုပ် နာမ် တရားများကို အားထုတ် လေသည်။

၎င်းကအပြန် ဒလ ဖျော်ဘွယ်ကြီးသို့ ရောက်သောအခါ ရုပ် နာမ် တရားများကို မိမိဝိဇ္ဇာညာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိမြင်သလောက် သဘာဝ ဓမ္မများကို မေတ္တာ ကရုဏာ ရှေ့ထား၍ သိမြင်သကဲ့သို့ သိမြင်ကြစေခြင်း အကျိုး၌ ဒါယကာ ဒါယိကာမ အပေါင်းတို့အား သဒ္ဓါတရား ထက်သန်စွာဖြင့် ဟောပြောပြသ၍ ဘဝပါရမီ အဆက် ခိုးသော သူတို့သည် (ကံ) ဒါယကာ ကိုဘိုးသက် ဟောပြော ဆုမွန်သည့်အတိုင်း တရားအားထုတ်ကြလေ

သည်။ အားထုတ်သူတို့ကို ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ ဒါယကာ
ကိုဘိုးသက်က အာဟာရပါ ကျွေးမွေးပြုစုပေသည်
ရန်ကုန်မြို့က သီလရင်များနှင့်တကွ ဒါယကာ ဒါယ
ကာမ အပေါင်းတို့ သွား၍ အားထုတ်ကြပေသည်။

(ဒါယကာသက်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်း ယောဂီဆရာကြီး
တဦးဖြစ်သွားပေသည် အထူးအကျိုးများပေသည်။)

ထို့နောက် သာစည်မြို့ ဘုရားငါးဆူ ဆရာတော်
၏ ကျောင်းတိုက်၌ ယခု ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ဟောပြော
ပြသနေသော မီးရထား စာရေးကြီး ကိုဘသစ်သည်
ဒလ ဖျော်ဘွယ်ကြီး ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ ဦးဘိုးသက်ထံသို့
သွား၍ ရုပ်နာမ် တရားများကို အားထုတ်လေသည်။
မိမိဝိဇ္ဇာဥာဏ်ဖြင့် ထင်မြင်သည့်အတိုင်း တရားအား
ထုတ်လိုသော ရဟန်းရှင်လူ အပေါင်းတို့ကို ဟော
ပြောပြသလျက်ရှိပေသည်။ အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်
အပေါင်းတို့မှာ မိမိတို့ပါရမီခေတ်ခံ ရှိသလောက်
အကျိုးများကြပေသည်။

အမှာစာ-

ရန်ကုန်မြို့ ပြည်လမ်းရှိ ဟံသာဝတီ ဝိုင်းကြီးအနီးတွင်
တည်ထောင်ထားသော ကမ္မဋ္ဌာန်း အသုတ်ဌာနသာသန
ရိပ်သာကြီးကို ဦးစီးခေါင်းဆောင် ပြုသူ ဆရာကြီးကား
အဆိုပါ ဦးဘိုးသက်ပင် ဖြစ်ကြောင်း ဆရာစဉ်ဆက်
အကျိုးများပုံကို သိရပါသည်။

ပြီးပြည့်စုံပြီ။

အရိယာ ဝိဇ္ဇာ မဂ္ဂ အလင်းပြကျမ်း

နမော တဿ ဘဂဝတော အရိယာယ

သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ကျမ်းဦးစကား

- (၁) ဓာတုတော သုညတော လောကံ
ပဿံ ဗုဒ္ဓေါ သသာဝကော။
သုဘကာရံ အဒိဿန္တော
တတော နိက္ခမ္မ သန္တိဂေါ။ ။

သ သာဝကော၊ တပည့် သား မြေး- အထွေး အလတ် အမြတ်၊ အကြီး၊ အသီးသီး တို့နှင့် တကွ ဖြစ်တော် မူထ သော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးရပ် တရားမြတ်ကြီးကိုတပ်အပ် ထင်ထင် ကုန်စင်အောင် သိမြင်တော် မူပြီးသော ဘုရား သခင်သည်။ လောကံ၊ လောက ဆုံးပါးကို။ ဝါ၊ ခန္ဓာ ငါးရပ် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် လောကဘေတ်ကြီး အပေါင်းကို။ ဓာတုတော၊ သတ္တဝါ အတ္တ မနော၊ ခေတ်သဘော အားဖြင့်၎င်း။ သုညတော၊ မြေမြို့ခိုင်ခန့် တည်တန့်နိုင်သော သဘော၊ ချမ်းသာသောသဘော၊ အတ္တ သာရ သဘော တို့မှ ကင်းဆိတ်သောအားဖြင့်၎င်း။ ပဿံ-ပဿန္တော၊ ရှိရင်းအဟုတ် အလင်းထုတ်၍ ခွဲနှုတ်ထင်ထင် သိမြင် တော်မူ နိုင်သည်ဖြစ်၍။ တသ္မိံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့ သဏ္ဍာန်

ခန္ဓာ ငါးပါး တည်းဟူသော လောကကြီး အထွင်း၌။ သုဘ ကာရံ၊ စုံမက်စရာ ကောင်းမြတ်သော အခြင်း အရာကို။ အဒိဿန္တော၊ နည်းငယ် ဖိုးဇဉ်း၊ အခိုးအကင်း လောက်မျှ မတွေ့ ရသည်ဖြစ်၍။ တတော၊ ထို သတ္တဝါ သဏ္ဍာန် ခန္ဓာ လောက ကြီးမှ။ နိက္ခမ္မ၊ မစုံ မမက်၊ ထွက်မြောက် ဆုတ်ခွါတော် မူလျက်။ သန္တိဂေါ၊ ခန္ဓာ ယုတ်သိမ်း အငြိမ်းစားဘေတ် နိဗ္ဗာန် မြတ်သို့ ချဉ်းကပ် ဆိုက်ရောက်တော်မူလေပြီ။

ဤ ဗုဒ္ဓ ဆောမနာ ပဏာမ ဂါထာ တော် ကြီးဖြင့် နိဗ္ဗာန် တိုင်အောင်သော အနိသံသကို ပြီးစေတော်မူ၏။ အဘယ်ကဲ့သို့ ပြီးစေသနည်း ဟူမူကား- တိက္ခ ပုဂ္ဂိုလ် တို့မှာ ဤဂါထာပါဠိအနက်ကို တခေါက်မျှ ရှုတ်ဘတ် သည်နှင့် တဖြိုင်နက် ဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ၏ ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော် ကြီးကို အပြီးတိုင် ထင်မြင် သဖြင့် ဩော် ငါတို့ သည်သား- မောဟအဝိဇ္ဇာ မှောင်ခတ် ကြီး ပိတ်ဆီး ဖုံးအုပ်၍ နေသဖြင့် သတ္တဝါသဏ္ဍာန် ခန္ဓာ လောကကြီး၏ အဖြစ်၊ သနစ်သဘောကို မမြင်နိုင်၍၎င်း။ သတ္တဝါသဏ္ဍာန် ခန္ဓာ လောကကြီးမှာ အမှန်မရှိသော အရသာမျိုး တို့ကို ထင်မြင် ပျော်ပါး မိုက်မှားလျက် နေချေပြီ တကား။ အဝိဇ္ဇာ မှောင် ခတ် ကင်းပြတ်၍ အလင်းခါတ် တည်းဟူသော ဝိဇ္ဇာဥာဏ် ပညာဘေတ် ကြီးကို အပြီးလက်ကိုင် အပိုင်ရတော် မူပေသော ဘုရား သခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး စင်လျက် သတ္တဝါ သဏ္ဍာန်

ခန္ဓာ လောကကြီးမှာ အနည်း ငယ်မျှ အကောင်း ရှာ၍
ရတော်မမူပါတကားဟု အားကြီးသော အဝေဂ္ဂပသန္န
သဒ္ဓါ တရားကို ရရှိ သဖြင့် သတ္တဝါ သဏ္ဍာန် ခန္ဓာ
လောကကြီး၌ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ပညာအလင်း ဓာတ်ကြီးဖြင့်
ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ယုံကြည်လျက် အရဟတ္တမာ၊
အရဟတ္တဒိဿ်သို့ ဆိုက်ရောက် မည် ကား မြေ ကြီး
လက်ခတ် လွဲနိုင်တော့မည် မဟုတ်တော့ပေ။

မန္တပုဂ္ဂိုလ် တို့မှာကား- ဤဂါထာ ပါဠိအနက်ကို
အရ ကျက်၍ အဘန်ဘန် “ဗုဒ္ဓါနုဿ” တိ ကိုအားထုတ်
ပြီးလျှင် ပာရ ရေးသား ဟောတော် လက္ခံသော အရိ
ယာ ဝိဇ္ဇာ မဂ္ဂ အလင်းပြ ကျမ်းကို ကြည့်ရှု သဖြင့်
ဝိဇ္ဇာပညာကို ထိုက်သည့် အလျောက် ပေါက် ရောက်
တော့မည်ကား လွဲတော့မည် မဟုတ်ချေ။

ယင်းသို့သော- အာနိသံသ တွေကို မျှော်လင့်လျက်
ထာဘန်အောက်ပါ ဂါထာကို မိန့်တော်မူပြန် ရသတည်း။

(၂) ဇေမာကာရ မာဇညာ၊
သတ္တာ သန္တိ ဝိန္တိကာ၊
ဟေသန္တိနာမ တေနော၊
မမာ ဟောသိ မနောရထော။ ။

ဇေမာကာရံ၊ ဤသတ္တဝါတို့ သဏ္ဍာန် ခန္ဓာလောက
ကြီး၏ ဓာတ်သဘော သူည သဘောတည်း ဟူ သော

အခြင်း အရာ၊ တပည့် သားတော်နှင့်တကွ ဘုရားသခင် ကိုယ်တော် မြတ်ကြီး၏ ဝိဇ္ဇာဥာဏ် ပညာ စူးရှပေါက် ထွင်း ထင်လင်း တောက် ပ သော အခြင်း အရာကို။ အဇညာ၊ သဒ္ဓါ၊ ပညာ၊ နှစ်ဖြာ ရောယှက် လွန်စုံမက်၍ သက်ဝင်ယုံကြည် အမှီအရင်း ဥာဏ် အမြင် သန့်ရှင်း ကြပေ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ သ-အတ္တာ၊ မိမိ၏ ကိုယ်ဟု ဆိုအပ်သော ပါရမီဇာတ် ဆတ်ဆတ် ပါရှိ ကြကုန် သော သူမြတ် တို့သည်။ သန္တိ ဂမိန္တိကာ၊ ခန္ဓာယုတ် သိမ်း အငြိမ်းစားဇာတ် နိဗ္ဗာန် မြတ်သို့ ချဉ်းကပ်ဆိုက် ရောက် ခြင်း ဌာ အလို ရှိကြကုန် မူကား။ တောနေဝ၊ ထို ပြတော် ရေးသားလတ္တံ့သော “အရိယာ ဝိဇ္ဇာ မဂ္ဂ အလင်းပြ” ကျမ်းဖြင့်သာလျှင်။ သန္တိ ဂမိန္တိကာ၊ အလို ရှိတိုင်းသော နိဗ္ဗာန်သို့ ဧကန် ဆိုက်ရောက် နိုင်ကြကုန် သည်။ ဟောသန္တိနာမ၊ ဖြစ်ကုန် ကြမည်ကား စင် စစ် ပေ တည်း ဟု။ မမ၊ ငါ၏။ မနော ရထော၊ ပန်ထွာ၊ တ၊ ဆို၊ နှလုံးအလို နှုတ်ရိတ်ထားသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။

ဤ ဂါထာဖြင့် အဇ္ဈတ္တိက-အဇ္ဈေသနကိုလည်း ပြသ တည်း။ ဗဟိဒ္ဓ-အဇ္ဈေသန စသည်ကိုပြပြန်လို၍ အောက် ပါ ဂါထာတို့ကို အားထုတ်ရပြန်၏။

(၃) သမ္ဗာဒိဋ္ဌိ ပဘာဝန္တော၊
 မောဟက္ခန္ဓ ပဒါလကော။
 သဘာဝေါ သာနုသယေန၊
 သဇ္ဇိတောဝ ပုရေမယာ။ ။

(၄) လယ်ကျာစေရေန ထေရေန။
 အဇ္ဈေသိ တေန နညထာ။
 ပုန ဒါနိ သန္တံ ဝိတ္တာ၊
 ဦးပြည့်ကျာဒိ နရောသဘာ။ ။

(၅) အဘိယာစေန္တိ သန္တိန္ဒိ၊
 ပ တိဗ္ဗ လော တတော အဟံ။
 လောကတော တာရုဏတ္ထာယ
 ဝက္ခာမရိယာဒိ နာမကံ။ ။

လယ်ကျာစေရေန ထေရေန၊ ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ
 ဆရာတော် မထေရ်မြတ် ကြီးသည်။ အဇ္ဈေသိ တေန၊
 တိုက်တွန်း နှိုးဆော်အပ်ပေသဖြင့် တိုက်တွန်း နှိုးဆော်
 အပ်သည်ဖြစ်၍ တိုက်တွန်းနှိုးဆော်အပ်သော။ နညထာ၊
 သွေဆန် နှင်းနယ် မညှင်းပယ် နိုင်သော။ မယာ၊ သိမ်
 တောင် တောင်သာ ကန်တော်ကြီး ဆရာ။ ရဟန်း
 ငါသည်။ ပုရေ၊ ၁၂၇၂- ခုနှစ်တွင် သထုံမြို့ အပိုင်

ဇင်းကျိုက်တောင် မြောက်ဘက် ကာတွံမိုင်း အတွင်း
 သူဌေး ချင်းချောင်း စံကျောင်း တိုက်ကြီး ဝယ် လယ်တီ
 ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော် ဘုရားကြီးနှင့် တကွ သီတင်း
 သုံးသော ရှေးအခါ၌။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပဏာဝန္တော၊ သမ္မာ
 ဒိဋ္ဌိ၊ ဥာဏ်ပညာ၊ ဝိဇ္ဇာအရောင်၊ အလင်း ဝတ်ကြီး
 တလျှပ် လျှပ် တောက်ပလျက် တည်ရှိသော။ မောဟက္ခန္ဓ
 ပဒါလကော၊ မောဟ ဝိဇ္ဇာမှောင်ခါတ်၊ အမိုက်ခါတ်
 အစု အခဲကြီးကို ထုခွဲ ဖောက်ထွင်း နိုင်သော အစွမ်း
 သတ္တိ ရှိသော။ သာနုသယောန၊ အနုသယ ခုနှစ်ပါးနှင့်
 တကွသော။ သဘာဝေါ၊ သတ္တဝါသဏ္ဍာန်၊ ခန္ဓာလော
 က၊ ကြီး၏ ခတ်သဘော ရင်းကို ပြဆိုရာ ဖြစ်သော
 “အရိယာ ဝိဇ္ဇာမဂ္ဂ အလင်းပြ” ကျမ်းကို။ သဇ္ဇိတောဝ၊
 စိရင် အပ်ဘူးသည် သာလျှင်တည်း။ ဒါနိ၊ သိမ်တောင်-
 တောင်သာ ကန်တော်ကြီးကျောင်း၌ သီတင်းသုံးသော
 ယခု အခါ၌။ ပုန၊ တဘန်။ သန္တ ဝိဒ္ဓာ၊ တည်ကြည်
 ငြိမ်သက်သော စိတ်၊ သူတော်ကောင်း စိတ် ရှိကြပေ
 ကုန်သော။ ဦးပြည့်အာဒိနုရောသာတာ၊ မြစ်သားမြို့အပိုင်
 ကဆွံရွာ ဘုရားဒါယကာ၊ ဦးပြည့်၊ ရာဇဝတ်အုပ်မင်း
 ဦးပွား၊ ဆည်သူကြီး ဦးလုံး- အစ ရှိကုန်သော ဥပါသ
 ကာ အပေါင်း တို့သည်။ သန္တိန္ဒာ၊ ခန္ဓာ ယုတ်သိမ်း၊
 အငြိမ်းစားခတ် နိဗ္ဗာန် မြတ်ကို အလိုရှိကြ ကုန်သည်
 ဖြစ်၍။ အဘိယာစေန္တိ၊ ရှိသေ ညွတ်ခ တောင်းပန်ကြ
 ကုန်၏။ တတော၊ ထိုသို့ ရှိသေ ညွတ်ခ တောင်းပန်ကြ

သောကြောင့်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ပတိဗ္ဗလော၊ စိတ်အရင်း ထက် အားတိုး တက်၍။ ဝါ။ ရှေး ကျမ်း ရင်း ထက် တိုးတက် ဖြည့်တင်း ကျမ်းအား သွင်းလျက်။ လောက တော၊ သတ္တဝါသန္တာန် ခန္ဓာ လောက ကြီးမှ။ တာရု ဣတ္ထာယ၊ ကျွတ်လွတ် ထွက်မြောက် ကူးရောက်နိုင်စေ ခြင်းငှါ။ အရိယာဝိဇ္ဇာမဂ္ဂံ၊ (အရိယာဝိဇ္ဇာမဂ္ဂ အလင်း ပြ) ကျမ်းကို။ ဝက္ခာမိ၊ ဟောကြား ပေအံ့သတည်း။

ဤပဉ္စမဂါထာ စတုတ္ထပုဒ်ဝယ် အရိယ သဒ္ဓါကြောင့် အက္ခရာ တလုံးပိုလွန်လေသည်။

ဤရေးသား လတံ့သော ကျမ်းကို မကြည့် မရှု ဂရု မထား ပေါ့စားလျက် လျစ်လျူရှု၍နေပါက “ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ပညာ အလင်း ခောက်ကြီး” ကို မရကြ၍ မှောင် မြဲ တိုင်း “အဝိဇ္ဇာ ခောက်ကြီး” ဘိစီး ဣမ်း မိုး လျက် အ ကျိုး မဲ့ အနန္တ ခန္ဓာလောကကြီးမှ မထွက်မြောက် နိုင်ဘဲ တစ် လယ်လယ် ဝဋ်ဒုက္ခနယ် စခမ်းတွင် ပင်ပန်းမြဲ ပင်ပန်း လျက် ယိနွမ်း ကျလို့ ကြရမည်ကို စိုးရိမ်တော် မူလှ သဖြင့် ထောက်ပံ့ သနား မစသော အားဖြင့် နှိုးကြား အောင် တိုက်တွန်း နှိုးဆော်သော ဥပေျာဇဉ် ဂါထာ ကို တာဘန်ထပ်၍ မိန့်အပ်ပြန် သတည်း။

(ဥပယျာဇဉ်ဂါထာ)

သဗ္ဗာ လောက မိမိ ဂဏ္ဍိ၊ အဝေက္ခယ ပုနပ္ပုန်။
လောကဿာဒိနဝံ ပဿံ၊ သန္တိံ ဂစ္ဆေ နရော
သဘော။

နရော သဘော၊ သတ္တဝါ သဏ္ဌာန် ခန္ဓာ အပြစ်
ယုတ်အညစ်ကို ထုတ်ညှစ် ဝိုင်ဝိုင် သိစွမ်း နိုင် သော
သူမြတ်သည်။ သဗ္ဗာလောကံ၊ သတ္တဝါ သဏ္ဌာန် ခန္ဓာ
လောက ဟူသမျှ၌ လုံးဝမကျန် အလျှံ တပြောင်ပြောင်
အရောင် ဝင်းတောက် အလင်း ရောက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်
သော။ ဣမံ ဂဏ္ဍိ၊ ဤဆို လတံ သော (အရိယာ ဝိဇ္ဇာမဂ္ဂ
အလင်းပြ) ကျမ်းကို။ ပုနပ္ပုန်၊ အဘံနံ တလဲလဲ အ မြစ်
မပြတ် ထပ်ကာ၊ ထပ်ကာ။ အဝေက္ခယ၊ မနောလိုက်လိုက်
သဘော ငိုက်လျက် စိုက်စိုက် စူးစူး အထူး ကြည့်ရှု၍။
လောကဿ၊ သတ္တဝါ သဏ္ဌာန် ခန္ဓာလောက ဟူသမျှ
၏။ အာဒိနဝံ၊ အနှစ်ကင်းမဲ့ ပြစ်မင်းချဲ့၍ ကဲ့ရဲ့ စက်ဆုပ်
ဖွယ်ရာသော အပြစ်တွေကဲ့။ ပဿံ- ပဿန္တော၊ မဝင်
အလား ထင်အရှားဖြင့် အမြင်အား ထက် သန် သျက်။
သန္တိံ၊ သတ္တဝါ သဏ္ဌာန် ခန္ဓာ ယုတ်သိမ်း အငြိမ်းစား
ခတ် နိဗ္ဗာန်မြတ်ကြီးသို့။ ဂစ္ဆေ၊ မနှေးလျှင်စွာ ရောက်
နိုင်ရာ၏။

ကမ္ဘာ လောကကြီး၌ ရှိကြကုန်သော သုခိတ၊ ဒုက္ခိတ၊
ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့ သတိပြုရန် အချက်ကြီးကို

လောက သုံးပါး၌

သတ္တဝါအပေါင်းတို့ အထင်အမြင် မှားနေသော

အကြောင်း။

အတုမရှိ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော် မြတ်ကြီးနှင့်
တွေ့ကြုံ ကြပါလျက်နှင့် အဘိဓမ္မာ ပညာမျက်စိ ကောင်း
စွာ မသိ မမြင် ကြကုန် သေးသော ပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းတို့
အား သဘာဝဓမ္မကို ကောင်းစွာ သိမြင် နိုင်ကြစေခြင်း
အကျိုးငှါ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ ရှေ့ထား၍ ကောင်းစွာ
ရေးသား ပေအံ့သတည်း။

“အဘိဓမ္မာ- ပညာမျက်စိ” ကောင်းစွာ မရှိသေး
သော ပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းတို့မှာ ကမ္ဘာပေါ် ၌ ရှိရှိသမျှ
သစ်ပင်၊ သစ်သီး ဟူသမျှ တို့ကို ထာဝရ ဘုရားက
သားတော်၊ သမီးတော် များကို အလုံရှိရာ စားသုံး နိုင်ကြ
စေရန် မဟာ ကရုဏာတော် ကြီးကို ရှေ့ထား၍ ရသာ
ခြောက်ပါး ရှိသော အချို၊ အချဉ်၊ အဖန်၊ အင်္ဂု၊ အစပ်၊
အခါး၊ သစ်ပင်၊ သစ်ရွက်၊ သစ်ပွင့်၊ သစ်သီး ဟူသမျှ
ကို ဖန်ဆင်း ပေးထား သည်ဟု ပြောသည့် အ တိုင်း
ယုံကြည်လျက် ရှိကြ၏။ များသော အားဖြင့် ထာဝရ

တရား ကိုးကွယ်သော သူတို့မှာ သာ၍ ခိုင်ခိုင် မြဲမြံကြီး
ယုံကြည်လျက် ရှိကြပေသည်။

အဘိဓမ္မာ ပညာ မျက်စိ မရှိ ကြကုန် သေး သော
ဗုဒ္ဓဘာသာ ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့၏ စိတ်မှာ သရက်ပင်၊
ဘယ်က ပေါက် သလဲလို့ မေးလျှင် သရက် စေ့က
ပေါက်သည်ဟု ပြောကြသည်။ သရက်သီး ဘယ်က
သီးသလဲလို့ မေးလျှင် သရက်ပင်က သီးသည်ဟု ပြော
ကြသည်။

ထို့အတူ- ပိန္နဲပင်၊ ခူးရင်းပင်၊ စပါးပင်၊ ပြောင်းပင်၊
ပဲပင်၊ ဘူး၊ ဖရုံ၊ သခွါး အစရှိသော အပင်၊ အသီး ဟူသ
မျှကို မေးလျှင် ပိန္နဲပင်က ပိန္နဲသီး၊ သီးသည်။ ခူးရင်းပင်က
ခူးရင်းသီး၊ သီးသည် ဟု ပြောကြသည်။ မျိုးစေ့ အစစ်
ဘယ်ဟာလဲလို့ မေးလျှင် သရက်စေ့ဟာ မျိုးစေ့ အစစ်
ပိန္နဲစေ့ ခူးရင်းစေ့-စပါးစေ့- အစရှိသော အစေ့ ဟူသမျှ
ကို မျိုးစေ့အစစ်ဟု ပြောကြ၏။

အဘိဓမ္မာ ပညာမျက်စိ မရှိသော သူတို့မှာ ဝိပလ္လာသ
တရား သုံးပါး ဖုံးအုပ် နေ၍ အမှန် တရားကို မသိ ဖြေ
သောကြောင့် ထိုကဲ့သို့ မှားယွင်းသော စကားကို ပြောဆို
ကြလေသည်။

အဘိဓမ္မာ ပညာ မျက်စိ အလင်းရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့က
သရက်စေ့ မရှိ၊ ပိန္နဲစေ့ မရှိ၊ ခူးရင်းစေ့ မရှိ၊ စပါးစေ့ မရှိ၊
ပြောင်းစေ့မရှိ၊ ပဲစေ့မရှိ။ လုံးလုံး၊ ယားယား၊ ၅၅၅၅၊

ပြားပြား၊ ပုပု၊ စိုင်းစိုင်း၊ ၂-မြှောင့်။ ၃-မြှောင့်။ ၄-မြှောင့်။
၅-မြှောင့်။ ၁၀-မြှောင့်။ အစရှိသော အ သွင် သဏ္ဍာန်
ဟူသမျှကို ကမ္ဘာပေါ်တွင် အသက်ရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်
အပေါင်း တို့၏ စိတ်မှာ သဘောတူ ထင်ရာ နှုတ်ခမ်း
ဖျားတွင် ခေါ်ဆို ကြံသံည်မှာ အသွင် သဏ္ဍာန်ကို စွဲ၍
ခေါ်ကြ သောကြောင့် “သဏ္ဍာန်-ပညတ်” ဟူ၍ မှတ်ကြ။
စင်စစ် ရှိသော တရား မဟုတ်။ ။

ဓာတ် ရှစ်ပါးဖြင့် စစ်တမ်း ထုတ်၍
သဘာဝ ဓမ္မကို ပြဆိုခဏ်း။

အမှန် ရှိသော ဓာတ် ရှစ်ပါး သဘာဝ တရားကို
သိလိုမှု သရက်စေ့ ခေါ်သော ရှေ့ရှေ့၊ ပြားပြား ကို
အသင့်ကို ငါက သရက်စေ့ဟု ထင်နေသည်။ သရက်စေ့
ဆိုတာ အသင် ဟုတ်ရဲ့ လားလို့ မေးကြည့်၊ ဓာတ်
ရှစ်ပါးက ထ၍ အစစ်ခံ လိမ့်မည်။

ခင်ဗျား လက်နှင့် ကိုင် ထားသော အခါ ဘာကို
တွေ့သလဲ တွေ့တာကို ပြောပါ။ သရက်စေ့ကို တွေ့သ
လား၊ နူးညံ့မှု- ခက်မာမှုကို တွေ့သလား၊ တွေ့တာ ကို
သာပြောပါ။ နူးညံ့မှု-ခက်မာမှုတို့ ကိုသာ တွေ့ပေသည်။
ထိုနူးညံ့မှု-ခက်မာမှုသည် သရက်စေ့ ဟုတ်ရဲ့ လားလို့
မေး။ နူးညံ့မှု-ခက်မာမှုက ကျွန်တော်-
မြေ ဓာတ်အစစ်ပါ သရက်စေ့ မဟုတ်ဟု ပြောလိမ့်မည်။

ရေ ဓာတ်ကို မေးကြည့် ကျွန်တော် သရက်စေ့ နှင့် မဆိုင်၊ မကြားဘူးပါ။ ယိုစီးမှု၊ ဖွဲစီးမှု၊ သဘော သတ္တိ မျှသာ ရှိသည်။ သရက်စေ့ မဟုတ်ပါ။

လေ ဓာတ်ကို မေးကြည့် ကျွန်တော် ထောက်ခံမှု လှုပ်ရှားမှု သဘော သတ္တိမျှသာ ရှိသည်။ သရက်စေ့ မဟုတ်ပါ။

ဒီး ဓာတ် ကို မေးကြည့် ကျွန်တော် ပူမှု၊ အေးမှု သဘော သတ္တိမျှသာ ရှိသည်။ သရက်စေ့ မဟုတ်ပါ။

ဓမ္မ အဆင်း ဓာတ်ကို မေးကြည့် ကျွန်တော်သည် ကမ္ဘာသူ-ကမ္ဘာသား တို့၏ မျက်စေ့ ပသာဒ အကြည် ဓာတ်နှင့် ထိခိုက်သမျှ အဆင်း အရောင် ပြောင်ပြောင် လက်လက် ဟူသမျှ အဖြူ၊ အနီ၊ အဝါ၊ အညို၊ အမဲ၊ အစိမ်း၊ အပြာ၊ အမျိုးမျိုးသော အဆင်း ဓာတ် ဟူသမျှ တို့သည် ကျွန်တော် ဝဏ္ဏ အဆင်း ဓာတ် ၏ တန့် ခိုး အစွမ်း သတ္တိတို့ ပေတည်း။

ကျွန်တော်ကို မြင်သမျှ အနွှ ပုထုအင်္ဂါ အပေါင်းတို့ သည် အမှတ်လွှဲ၊ အယူလွှဲ၊ အသိလွှဲ၊ မှားသော မှတ်ခြင်း၊ မှားသော သိခြင်း၊ မှားသော ယူခြင်း၊ ထို အမှားကြီး သုံးပါးတို့ကို ခိုင်ခိုင် မြဲမြဲကြီး ယူကြကုန်၏။ ကျွန်တော် ၏ အပေါ်၌ မျက်စိ ကောင်း ကောင်း ကြီးလယ်ကြ ကုန်၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော် အဆင်းဓာတ်မျှသာ ဖြစ်၍ သရက်စေ့နှင့် ဘာမျှမဆိုင် သရက်စေ့ မဟုတ်ပါ။

အနံ့ ဝေတ်ကို မေးကြည့် ကျွန်တော်သည် ကောင်းသော အနံ့ မကောင်းသော အနံ့ အမျိုးမျိုး သဘောသတ္တိမျှသာ ရှိသည်၊ သရက်စေ့ မဟုတ်ပါ။

ရသာ ဝေတ်ကို မေးကြည့် ကျွန်တော်သည် ခြောက်မျိုးသော ရသာ သဘော သတ္တိမျှသာ ရှိသည်၊ သရက်စေ့ မဟုတ်ပါ။

ဩဇာ ဝေတ်ကို မေးကြည့် ကျွန်တော်သည် ကြီးပွားစေတတ်သော သတ္တိ- တိုးပွားစေ တတ်သော သတ္တိမျှသာ ရှိသည်၊ သရက်စေ့ မဟုတ်ပါ။

ဝေတ်ရှစ်ပါး အစစ်ခံချက်ကို ဥာဏ် ှညာ မျက်စိနှင့် အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် သုံးသပ် ဆင်ခြင်၍ ပရမတ် ဥာဏ်၊ ဝေတ် ဥာဏ်၊ ပေါက်အောင် ကြည့်ကြပါ။ ဝေတ်ရှစ်ပါးကို တခုစီ၊ တခုစီ စစ်တမ်းထုတ် ကြည့် သော အခါ သရက်စေ့ ဆို၍ အနုမြူခန့်မျှ မပါ မရှိသည်ကို ဥာဏ်နှင့် မြင် အောင် ကြည့်။ သရက်စေ့ ဆိုသည် မှာ ပါးစပ် ဖြား တွင် တင်စား၍ ခေါ်ကြံ သော ပညတ်၊ သက်သက်၊ ဘာမျှရှိသော တရားမျိုး မဟုတ်ဟု မှတ်ကြ။ ကမ္ဘာ မြေကြီးနှင့် ကောင်းကင် ပညတ်ကြီး ကဲ့ သို့ ဥာဏ် ဝမှာ ထိုမျှသောက် အသိဥာဏ် အလင်းပေါက် အောင် ကြည့်၍ ထား ကြပါ သူ တော် ကောင်း အပေါင်းတို့။

ထိုကဲ့သို့ ဓာတ်ရှစ်ပါးကို ဉာဏ် မျက်စိနှင့် ခွဲ၍ ကြည့်သောအခါ ဓာတ်ရှစ်ပါးသာလျှင် အမှန်ရှိ-အဟုတ် ရှိ ဖြစ်တော့သည်။ သရက်စေ့၊ ပိန္နဲ၊ ဒူးရင်း၊ မာလကာ၊ စပါး၊ ပြောင်း၊ ဝဲ၊ အစရှိသော ကမ္ဘာပေါ်၌ မျိုးစေ့ ဟူသမျှသည် ဘာမျှမရှိ ဓာတ်ရှစ်ပါးသာ ရှိတော့သည်။ ထိုသို့ဖြစ်မှု သရက်မျိုး၊ ဒူးရင်း၊ ပိန္နဲ၊ စပါး၊ ပြောင်း၊ ဝဲ၊ စသော ဝိဇနိယာမ အစစ်သည် မည်သူ့ကို ခေါ်ရ မည်နည်းဟု မေးခန်း ဆိုက်လေတော့သည်။ ဤနေရာ၌ (အဝိနိဗ္ဗောဂ ရုပ်ရှစ်ခု ယူလေ)။

အဘိဓမ္မာ ပညာမျက်စိ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်က ဖြေဆိုပေအံ့။

ဓာတ်ရှစ်ပါးတွင် ဟရိတတေဇော၊ ဟု ခေါ်ဆိုအပ် သော ဓာတ်စွမ်းကောင်း သတ္တိထူး ကလေးကို ဝိဇနိယာမ အစစ်ဟု ခေါ်၏။ ထိုဟရိတ တေဇော ဓာတ် သည် တကမ္ဘာလုံး ဓာတ်ရှစ်ပါးရှိရာ ဋ္ဌာန ဟူသမျှ တို့၌ အကုန်ရှိ၏။

ရှိပုံကို ထင်စွာပြပေအံ့။ ကမ္ဘာပေါ်ထွင် ရှိရှိ သမျှ အတိုင်းတိုင်း- အပြည်ပြည်- အမြို့မြို့- အရွာရွာ တို့က ဖြေများကို အသီးသီး ယူဆောင်ခဲ့ ကြ၍ မြေခြင်း သမ အောင် ရောနှော ပြီးလျှင် ကြီးစွာသော မြေအိုး ကြီးကို လုပ်၍ ၎င်းအိုးကြီး ထဲသို့ ကမ္ဘာသူ၊ ကမ္ဘာသား တို့ သဘောတူ ထည့်ကြကုန်ရာ၏။

မည်သည့်-မျိုးစေ့ကိုမျှ အနုမြူ ခန့်မျှ မထည့်ရ။ ထိုကဲ့
 သို့ ဘာမျိုးစေ့မျှ မထည့်ဘဲနှင့် အားလုံး လူအပေါင်းတို့
 သဘောတူ- နေ့စဉ်မပြတ် နံနက် တကြိမ် ညည့် တကြိမ်
 ရေကို မှန်မှန် လောင်းပေး နေကြရမည်။ ရက်၊ လ-
 များလာသော အခါ စိမ်းရွှင်သော အပင် ကလေးတွေ
 ပေါက်လာ လိမ့်မည်။ ထိုကဲ့သို့ စိမ်း ရွှင်သော အပင်
 ကလေးတွေ အပြည့် အနှံ့ ပေါက်လာသော အခါမှာ
 အပင်သဏ္ဍာန်၊ အရွက်သဏ္ဍာန်၊ အပွင့်သဏ္ဍာန်၊ အဖူး
 သဏ္ဍာန်၊ အသီး သဏ္ဍာန် အမျိုးမျိုးကို ကြည့်ရှု ကြပြီး
 လျှင် မိမိတို့၏ စိတ်မှာ ထင်မိ ထင်ရာကို သဘောတူ
 ခေါ်ကြ လေသည်။ အသွင် သဏ္ဍာန်ကို မြင်၍ တင်စား
 ခေါ်သော ပညတ်သည် သဏ္ဍာန် ပညတ်ဟု မှတ်ကြ။

ကမ္ဘာဦး သူတို့ကစ၍ မျက်စိလယ် နေကြ သည်မှာ
 ယခု ထက်ထိ မျက်စိလယ် လျှက်ပင် ရှိကြ သေးသည်။
 ထိုကဲ့သို့ စိမ်း ရွှင်သော အပင်ကို ဖြစ် စေ တတ် သော
 သဘော သတ္တိကလေးကို ဟရိတ တေဇော ဓာတ်ဟု
 ခေါ်၏။ ၎င်း ဟရိတ တေဇောဓာတ် ကိုပင် ဇီဇနိယာမ
 အစစ်ဟု မချဆတ်ဆတ် မှတ်ကြပါ။

ကြွင်းသော ဓာတ် ၇ပါး တို့သည် ဟရိတ တေဇော
 ဓာတ်၏ အခြံအရံမျှသာ ဖြစ်တော့သည်။ စင်စစ် ဇီဇ
 နိယာမ၊ အစစ် မဟုတ်ပါ။

ထို့ကြောင့် ဝိဇ္ဇာနိယာမ၊ အစစ် ဟု ခေါ်သော ဟဒိတ တေဇော ဓာတ်ကို ဥာဏ် ပညာ မျက်စိ နှင့် ကောင်းစွာ သိမြင်အောင် မှတ်ကြပါ သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့။

ထိုနေရာက-ပညတ်နှင့် ပရမတ်ကွဲခဲ့မှ ပရမတ်ဥာဏ်၊ ဓာတ် ဥာဏ် ပေါက်မှ ရှေ့ကဲ့ ဥာဏ် သန့်ရှင်း၍ ဓာတ် ဥာဏ် အလင်း ပေါက်ကြမည်။

အထူးမှတ်ရန်

ထို့ကြောင့်-ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရှိရှိသမျှ သစ်ပင်၊ တော၊ တောင်၊ အပွင့်အသီး ဟူသမျှ တို့သည် ငါတို့ ဂေါတမ မြတ်စွာ ဘုရားက ဘန်ဆင်း ပေးသည်လည်း မဟုတ်။ ထင်္ဂဝရ ဘုရားက ဖန်ဆင်း ပေးသည်လည်း မဟုတ်။ သဘာဝဓမ္မ၊ မြေဥတု၊ ရေဥတု၊ လေဥတုတို့နှင့် ဟဒိတ တေဇောဓာတ်သည် သဘာဝ ဖြစ်အောင် ရော နှော ပိသောအခါ စိမ်းရှင်သော အပင်ကလေးတွေ သဘာဝ ဓမ္မအတိုင်း ပေါက်ပွား လာကြလေတော့သည်။ အသက် မရှိသော ဓာတ်ရှစ်ပါးက စိမ်းရှင်သော အပင် ဖြစ်ပေါ် ၎င်း။ ဝိဇ္ဇာနိယာမကို သဘောကြအောင် ကြပ်ကြပ် စင်းစား ကြပါ။

ဟဒိတ တေဇောဓာတ်သည်- ဝိဇ္ဇာနိယာမ အစစ်ဖြစ် ကြောင်းကို ထင်စွာပြဋ္ဌိးအံ့- သရက်မျိုး၊ ပိန္နဲမျိုး၊ ဒူးချင်း

မျိုး၊ စပါးမျိုး အစရှိသော မျိုးဟူသမျှကို ကျိုက်ကျိုက် ဆူနေသော ရေခွေးအိုးထဲသို့ အားလုံး ထည့်လိုက်ကြပါ။ တော်တော် ကြာ ထား၍ ကျက်လောက်သော အခါ ၎င်းမျိုးစေ့ တွေကို ဆယ်၍ ရွှေငြင်းအိုးတွေ အသီးသီး လုပ်ကြ ပြီးလျှင် ရွှေ ဖြေတွေက ထည့်၍ ၎င်းအိုးတွင်း ရွှေမြေထည်းသို့ ရေခွေး ဖြောပြီးသော မျိုးစေ့ တွေကို စုံအောင်ထည့်၍ စိုက်ပြီးသောအခါ ရွှေရေတွေကို နေ့စဉ် မပြတ် လောင်းပေးကြ။ တသက်လုံး လောင်းနေ ငြားသော်လဲ သရက်ပင်၊ ပိန္နဲပင်၊ ခူးရင်းပင်၊ မာလကာ၊ စပါး၊ ပြောင်း၊ ဝဲ၊ အစရှိသော မျိုးဟူသမျှ တို့ သည် အပင် ပေါက်ကြ သေးရဲ့လား။ ဘယ်အခါမျှ မပေါက် တော့ပြီ။ ဘာကြောင့် မပေါက်သလဲဟု အကြောင်း ကို ကောင်းစွာ ရှာကြံရမည်။ သရက်စေ့၊ ပိန္နဲစေ့ ဟူသော အမည် ပညတ်ကို မပြောင်း၊ အသွင်သဏ္ဍာန်ကို မပြောင်း ပါဘဲနှင့် ဘယ်အတွက် မပေါက်သလဲဟု ဥာဏ်ပညာ မျက်စိနှင့် စဉ်းစား ဆင်ခြင်၍ ကြည့်ရှု မှတ်သားကြကုန်။

ရေခွေးနှင့် ဖြောလိုက်သော အခါ စိမ်း ရွှင် သော အပင်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဟဒိတ တေဇောဟု ခေါ်ဆို အပ်သော သတ္တိ ထူး ကလေး မရှိ တော့ပြီ။ ကုန် ဆုံး ချုပ်ငြိမ်း သွားလေပြီ။ ကြွင်းကျန်သော ဓာတ်ခုနစ်ပါး က စိမ်းရွှင်သော အပင် ပေါက်နိုင် ပါလျှင် အားလုံး ထ၍ ပေါက်လတံ့။ ထိုကဲ့သို့ ပေါက်နိုင် သော အစွမ်း

သတ္တိ မရှိသောကြောင့် ထိုဓာတ် ခုနစ်ပါးသည် အခြံ အရံ မျှသာ ဖြစ်သည်ကို လွန်စွာ ထင်ရှား လှပေတော့ သည်။

ထိုကြောင့်-ဟရိတ တေဇောဓာတ် သတ္တိသည် မြေဥ တု, ရေဥတု, လေဥတု, တို့နှင့် သမဘာဂ ဖြစ်သော အခါ ဘွားကနဲ စိမ်းရှင်သောအပင် ဖြစ်ပေါ်မှု၊ ရေခွေး နှင့် တွေ့သောအခါ ကုန်ဆုံးချုပ်ငြိမ်းမှု ထိုနှစ်ခုကို ပိုင်းခြား၍ သေချာစွာ မှတ်ကြပါ။ တကမ္ဘာလုံး ဘာသာ လူမျိုးတို့ နှင့် သက်ဆိုင်သော အရာ ဋ္ဌာနကြီး ဖြစ်၍ ရှင်းလင်းစွာ နားလည်အောင် ရေးသား တော်ပြု လိုက်ပေသည်။

ထိုကဲ့သို့ အသက်မရှိသော ဓာတ်ရှစ်ပါး၏ သဘာဝ ဓမ္မကို ကောင်းစွာ နားလည်မှ အသက်ရှိသော ခန္ဓာ ငါးပါး ဖြစ်ပေါ်ပုံ ချုပ်ဆုံးပုံ တို့ကို ကောင်းစွာ နားလည် ကြမည်။

သို့အတွက် ထိုအချက်ကြီး များကို အခေါက် ခေါက် အခါခါ သဘော ပါပါနှင့် ကြည့်ရှု မှတ်သား ကြကုန်။

ဓါတ်ရှစ်ပါးဖြင့် စစ်တမ်းထုတ်၍
ဓမ္မ သဘာဝ ပြဆိုဇော်း ပြီး၏။

ခန္ဓာငါးပါးကို ဖြစ်စေတတ်သော မျိုးစေ့

အနုသယ ခုနစ်ပါးအကြောင်း သဘာဝဓမ္မ ပြဆိုခဏ်း။

ထုံ ၃၁-၌ ခန္ဓာ ငါးပါးကို ဖြစ်စေတတ်သော အနုသယ ခုနစ်ပါးကို ပြဆိုပေအံ့-အနုသယ၊ ယမိုက်ပါဠိ တော်ကြီးများ၌ ဟောတော်မူသော အနုသယ ဂုပါးကို သဘာဝဓမ္မ ကျနစွာ အတိုချုပ် အကျဉ်းဆုံး နည်းအား ဖြင့် သိလွယ်ကြ စေခြင်း အကျိုးငှါ ရေးသား ဘော်ပြ ပေအံ့။

ထုံ ၃၁-၌ ခန္ဓာ ငါးပါး ရှိကြ ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းတို့မှာ မိမိတို့ ခန္ဓာငါးပါး ဖြစ်ပေါ် လာရခြင်း ၏ အကြောင်း ရင်းမြစ် အမှန်အစစ်ကို ဆိုသော် ဥာဏ် ပညာ မျက်စေ့နှင့် စေ့စေ့ စပ်စပ် ကြည့်ရှု၍ ကွက်ကွက် ကွင်းကွင်း ရှင်းလင်းစွာ သိကြရန် အထူး သတိ ပြု၍ မှတ်သားကြကုန်။

မိမိတို့ ခန္ဓာငါးပါး ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်း၏ အကြောင်း ရင်းမြစ် အစစ် ဆိုသည်မှာ အနုသယ ခုနစ်ပါးသည် သာလျှင် ခန္ဓာ ငါးပါးကို ဖြစ်စေ တတ်သော မျိုးစေ့ အစစ် အမှန် ဖြစ်ပေသည်။

သု.ထုံနှင့် သု.မျိုး- သု.ခန္ဓာ ဖြစ်ပေါ်ပုံကို သေချာစွာ မှတ်ကြပါ။

(၁) ဒိဋ္ဌိအနုသယနှင့်- ဝိစိကိစ္ဆာ အနုသယ ထိုနှစ် ပါးသည် အပါယ် လေးဘုံ၌ ခန္ဓာငါးပါး ဖြစ်စေတတ်သော မျိုးစေ့ အစစ်အမှန် ဖြစ်၏။

(၂) ကာမရာဂါနုသယနှင့် - ပဋိဇာတိအနုသယသည် လူ့ဘုံ လူ့ခန္ဓာငါးပါး နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်၌ နတ်ခန္ဓာငါးပါး ဖြစ်စေတတ်သော မျိုးစေ့ အစစ် အမှန်ဖြစ်၏။

(၃) ဘဝရာဂါနုသယနှင့်- မာနာနုသယ- အဝိဇ္ဇာနုသယ- ထိုအနုသယသုံးပါးသည် ရူပဗြဟ္မာ (၁၆-ဘုံ) အရူပဗြဟ္မာ(၄-ဘုံ) ပေါင်း- ဗြဟ္မာဘုံ ၂၀-တို့၌ ဗြဟ္မာခန္ဓာ ဖြစ်စေတတ်သော မျိုးစေ့ အစစ် အမှန် ဖြစ်၏။

ဘုံ ၃၁-၌ ခန္ဓာ ငါးပါး ဖြစ်စေတတ်သော မျိုးစေ့ အစစ်ကို ရှေးကောက်သော အခါ ထိုအနုသယ (၇)ပါး သည်သာလျှင် မျိုးစေ့, အစစ် အမှန် ဖြစ်၏။

“အနုသယ” ဆိုသည်မှာ ဂုဏ်ဓာတ်၊
ပေါ်ဓာတ်ဟု မှတ်ကြ၊

ထို့ကြောင့်- ကျေးဇူးရှင်- လယ်တီ ဆရာတော်
ဘုရားကြီးက လင်္ကာ စပ်ဆိုတော် မူသည်မှာ-

အစဉ်စွဲကပ်၊ ဂုဏ်ကိန်းဝပ်၊ မျိုးဂေါတ်နုသယ၊
ဟု- စပ်ဆိုတော်မူသည်။

အနုသယ သဘော သတ္တိ သည် အလွန် တရာ နူးညံ့ ထိမ်မွေ့ သောကြောင့် ၎င်းတို့ ကိန်းပုံ၊ ဖြစ်ပေါ်ပုံ များကို ဥပမာနှင့် တကွ ထင်ရှားစွာ ပြပေအံ့။

စိတ်၊ စေတသိက်ကို မီးတောက်၊ မီးခဲ၊ ဥပမာပြခြင်း။

မိမိတို့- ခန္ဓာ ကိုယ်လောက် ရှိသော မီးချစ်ဆံ၊ ဆေးခဲ၊ ယမ်းခဲတုတ် ကြီးသည် ရှိလေရာ၏။ ထို ဆေးခဲ၊ ယမ်းတုတ်ကြီး၌ မီးတောက်ကို ဖြစ်စေတတ်သော သတ္တိ ကလေးသည် အပြည့် အနှုတ် ၎င်းတို့ ကိန်းဝပ်လျက် တည်ရှိ၏။

ထိုကဲ့သို့ မီးတောက်၊ ဖြစ်စေ တတ် သော သတ္တိ ကလေး ၎င်းတို့ နေသည်ကို ဥာဏ် ပညာ မျက်စေ့နှင့် သီးခြား ဖြစ်အောင် ကြည့်၍ ထားကြပါ။ ထို ဆေးခဲကြီး နှင့် ကော်ပတ် မထိခိုက် သေးသရွေ့ ကာလ ပတ်လုံး အသပြာ သိန်း၊ သန်း၊ ကုဋေ၊ အဘိုး ထိုက်တန်သော အဝတ်ပုဆိုး အထည်ဝတ္ထု ထည်းသို့ ထည့်၍ ထားငြား သော်လည်း ဘာတစုံ တခုမျှ ထိခိုက် လောင်ကျွမ်းမှု မရှိ သေး။ အလွန်တရာ သူတော် ကောင်းကြီးဟု ထင်ရ၏။ ကော်ပတ်နှင့် ထိခိုက်သောအခါ မီးချစ်ဆံ၊ ဆေးခဲကြီးမှ ဖွားကနဲ မီးတောက်ကြီး ထ၍ တောက်လေသည်။

ထို မီးတောက်ကြီးသည်- တကမ္ဘာလုံး ကူး စက်၍ ပြာကျ အောင် လောင် ကျွမ်း နိုင်သော သတ္တိ ရှိ၏။

မီးတောက်ကြီး ဖွားကနဲ ပေါ်လာ မှုကို ညှာဏ် ပညာ
မျက်စေ့နှင့် မြင်အောင် ကြည့်၍ ထားကြပါ။ မိမိခန္ဓာ
ကိုယ်ကြီးသည် မီးချင်ဆံ ဆေးခဲကြီးနှင့်တူ၏။ ကော်ပတ်
သည် ဗဟိဒ္ဓ က ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ အစရှိသော အာရုံ
အမျိုးမျိုး တို့နှင့် တူ၏။

(၁) စက္ခု ပ သာ ဒ နှင့် ရူပါရုံ၊ ထိခိုက်သော
အခါ စက္ခု ဝိညာဏ်သည် ဖွားကနဲ ဖြစ်ပေါ် လာသည်။
ထို စက္ခုပသာဒ ဌွ မီးတောက်ကြီး တခု ထ၍တောက်
သည်နှင့်တူ၏။

(၂) သောတပသာဒ နှင့် သဒ္ဓါရုံ၊ ထိခိုက်သော
အခါ သောတ ဝိညာဏ်သည် ဖွားကနဲ ဖြစ်ပေါ်လေ
သည်။ သောတပသာဒ ဌွ မီးတောက်ကြီး တခု ထ၍
တောက်သည်နှင့် တူ၏။

(၃) ဗာ န ပ သာ ဒ နှင့် ဂန္ဓာရုံ၊ ထိခိုက်သော
အခါ ဗာနဝိညာဏ်သည် ဖွားကနဲ ဖြစ်ပေါ်လေသည်။
ဗာနပသာဒဌွ မီးတောက်ကြီးတခု ထ၍ တောက်သည်
နှင့် တူ၏။

(၄) ဇိတ္တိ ပ သာ ဒ နှင့် ရသာရုံ၊ ထိ ခိုက်
သောအခါ ဇိတ္တိ ဝိညာဏ်သည် ဖွားကနဲ ဖြစ်ပေါ်လေ
သည်။ ဇိတ္တိသာဒဌွ မီးတောက်ကြီး တခု ထ၍တောက်
သည်နှင့် တူ၏။

(၅) ကာယပသာဒ နှင့် ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊ ထိရိကံ
သောအခါ ကာယ ဝိညာဏ်သည် ဖွားကနဲ ဖြစ်ပေါ်
လေသည်။ ကာယပသာဒ၌ မီးတောက်ကြီး တခု ထ၍
တောက်သည်နှင့် တူ၏။

(၆) မနောဒွါရ အကြည်ဓာတ် နှင့် ဓမ္မာရုံ၊
ထိရိကံသောအခါ မနောဝိညာဏ်သည် ဖွားကနဲဖြစ်ပေါ်
လေသည်။ မနောဒွါရ အကြည်ခါက်၌ မီးတောက်ကြီး
တခု ထ၍ တောက်သည်နှင့် တူ၏။

ထိုကဲ့သို့- သူ့ ဝတ္ထု၊ သူ့ အာရုံနှင့်- သူ့ဝိညာဏ်
ဖြစ်ပေါ်ပုံ များကို ကောင်းစွာ မှတ်ကြပါ သူတော်
ကောင်း အပေါင်းတို့။

- မီးတောက်သည် (စေတသိက်နှင့်တူ၏။)
- မီးခဲသည် (စိတ်နှင့်တူ၏။)

ထိုမီးတောက်နှင့်- မီးခဲ ချုပ်ငြိမ်းသော အခါ ချုပ်ရာ
ဋ္ဌာနဋ္ဌာနတို့၌ နွေးမှုသဘော သတ္တိကလေးသည် အသီး
အသီး ကျန်လျက်ရှိကြ၏။ ထိုသို့ ကျန်လျက်ရှိသော နွေးမှု
သတ္တိကလေးသည် မီးတောက်လဲမဟုတ်၊ မီးခဲလဲမဟုတ်
တော့ပြီ။ တစ်ခု တခုသော ဝတ္ထုကိုမျှ လောင်ကျွမ်းခြင်း
ငှါ မစွမ်းနိုင်တော့ပြီ။ ထိုကဲ့သို့ မီးတောက်၊ မီးခဲ ချုပ်ငြိမ်း
ပြီးနောက် ကြွင်း ကျန်လျက် ရှိသော (သဘော သတ္တိ
ကလေး)သည် (အနုသယ သဘော သတ္တိ)နှင့် တူ၏။

အနုသယ သိုသည်မှာ- ထိုသဘော သတ္တိ ကလေး ကဲ့သို့ မှတ်ကြ။ အနုသယ သဘော သတ္တိသည် စိတ်၊ စေတသိက်တို့ ချုပ်တိုင်း-ချုပ်တိုင်း ထိုချုပ်ရာ ဋ္ဌာနတို့၌ အနုသယ သတ္တိကလေးသည် ကျန်လျက် ကျန်လျက်ပင် ရှိ၏။

ကျန်ပုံကို ထင်ရှား စေဦးအံ့- တကိုယ်လုံး ထိစပ် အောင် ကျောက်ပေါက်သော သူသည် ကျောက်ရောဂါ ပျောက်ငြိမ်းသော အခါ ကျောက်ပေါက်ရာ ဋ္ဌာန တို့၌ အနာ လုံး ရေ သိန်း- သန်း- ကုဋေ- မရေ မတွက် နိုင်အောင် များသလောက် အမာရွတ် ဒဏ်ချက်ပေါင်း သိန်း၊ သန်း၊ ကုဋေ၊ မရေ မတွက် နိုင် အောင် များ ပြား၏။

ထို့အတူ- စိတ်၊ စေတသိက်၊ ချုပ်တိုင်း၊ ချုပ်တိုင်း၊ ကျန်သော အနုသယ ဒဏ်ချက်သည် အမာရွတ် ဒဏ်ချက် ကျန်သည်နှင့် တူ၏။ (အထူး သတိထား- ဝဉ်း စား၍ မှတ်ကြပါ။)

ထို အနုသယ သတ္တိ ကလေးကို စိတ်၊ စေတသိက် တို့နှင့် သီးခြား ခွဲထုတ်၍ ဉာဏ် ပညာ မျက်စေ့ နှင့် စစ်တမ်း ထုတ်ကြည့်ကြပါ။

အသင် အနုသယ သတ္တိကလေး- အသင်သည် စိတ်၊ စေတသိက်၊ ချုပ် တိုင်း၊ ချုပ် တိုင်း၊ အသင် ချုပ်ရဲ့ လားလို့ မေး။ ။အနုသယက၊ အစစ်ခံ လိမ့်မည်။

ကျွန်တော်သည် စိတ်၊ စေတသိက် တို့ ချုပ်တိုင်း၊ ချုပ်တိုင်း၊ ဘယ်အခါမှ မချုပ်ပါ။ ကျွန်တော်မှာ ချုပ်စရာဆို၍ ဥပေါဒ်၊ ဋီ၊ ဘင်၊ ဘယ်အခါမှ မရှိပါ။ ခဏငယ် သုံးချက်မှ ကင်းလွတ်သော တရားသဘော သတ္တိကလေး အသီး အခြား အမှန် ဖြစ်ပါသည်။

သို့ရာတွင် ကျွန်တော်သည် စိတ်၊ စေတသိက် တို့ ဖြစ်ပေါ်တိုင်း၊ ဖြစ်ပေါ်တိုင်း၊ အစဉ် တစိုက် ငုတ်လျှိုး လျက် အမြဲပင် ပါရှိပေသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်ကို စေတသိက်၊ ဟု အမည် ပေး၍ အသီးသီး ခေါ်ကြပါသည်။ စေတသိက် အမည်နှင့်ပင် အသုံးပြုကြ ပါသည်။

ထိုသို့ ဖြစ်သော်လည်း ကျွန်တော်သည် (ဘုံ-၃-ဘုံ) နှင့် ခွဲထုတ်သော အခါ (၁) ဘုံအသီး အခြား ရပါသည်။

၁။ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ လွန်ကြူး သောင်း ကြမ်းမှု သည်၊ (ပိတိက္ကမ၊ ကံလေသာ ဘုံ) ဟု ခေါ်၏။

၂။ မနောကံ၊ လွန်ကျူး သောင်းကျန်း မှုသည် (ပဒိ ယုဠာနု၊ ကံလေသာဘုံ) ဟု ခေါ်၏။

၃။ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံမှ အလွတ် ဖြစ်သော (အနုသယ ကံလေသာ ဘုံ) သည်-ကျွန်တော်၏ “အနုသယ” ဘုံ ဖြစ်ပေသည်။

ထိုကဲ့သို့ သူ့ဘုံနှင့်သူ သီးခြား ခွဲထုတ်သော အခါ ကျွန်တော်သည် မည်သည့် စိတ်၊ စေတသိက် တို့နှင့်မှ

မရော စပ်ပါ။ ကျွန်တော်တို့တို့ကို ကာမ ကုသိုလ်၊ ရူပ ကုသိုလ်၊ အရူပ ကုသိုလ်တို့သည် ဘယ်အခါမှ မကပ်နိုင် ကြပါ။

သက္ကာယသွ၌ အကျွမ်းဝင်သော တရားမျိုး ဟူသမျှတို့ သည် ကျွန်တော်ကို ဘယ်အခါမှ ပယ်သတ်ခြင်းငှါ မစွမ်း နိုင်ကြပေ။

သို့အတွက် ကျွန်တော်သည် (ထာမဂတော) ခိုင်ခန့် လုံလောက် မြဲမြံ သန်စွမ်းသော အစွမ်း ဗလနှင့် ပြည့်စုံ သော (အနုသယ) သင့် လျော် သော အ ကြောင်း ကို ရသည်ရှိသော် မချွတ် ဖြစ် ထိုက်သော၊ ဖြစ် တတ်သော၊ ဖြစ်လတ်သော ကိလေသာ ဟု မှတ်ကြ။ ပစ္စုပ္ပန်၌ ထိုကဲ့သို့ အားစွမ်း ဗလ နှင့် ပြည့်စုံမှ အကျိုးကို ပေးစွမ်း နိုင်သည်။ အသက်မရှိသော သရက်မျိုးစေ့စာတ်၊ မှတ်ကြ ကြပါ။

ဟရိတ တေဇောဓာတ် သတ္တိ ကလေးသည် ဘယ် လိုပင် အစွမ်း ကောင်းသည်ဟု ဆိုသော်လည်း ၇- ပါး သောဓာတ်အခြံအရံတို့နှင့် ပူးတွဲပေါင်းစပ်၍ တလုံးထည်း တခဲထည်းနေသော အခိုက်အတန့်မှသာ (မြေဥတု၊ ရေဥတု၊ လေဥတုတို့နှင့် ရောနှောမိ၍ အင်္ဂါ ပြည့်စုံမှစိမ်း ရှင်သော အပင်က လေးတွေ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်သကဲ့သို့

ထို့အတူ = အနုသယ၊ သတ္တိ ကလေးသည် ဘယ်လို ပင် အစွမ်းကောင်းသည်ဟု ဆိုငြားသော်လည်း စိတ်၊

စေတသိက်တို့နှင့် အတူတကွ တသားတည်းကဲ့သို့ နေသော အခါမှသာလျှင် ခန္ဓာ ငါးပါး ဖြစ်ပေါ်ရန် အကျိုးကို ပေးစွမ်းနိုင်သည်ဟုမှတ်ကြပါ။

သို့ရာတွင် ကျွန်တော်မပါလျှင် ဘယ်ခန္ဓာမျိုးမှ မဖြစ်နိုင်တော့ပြီ။ စိတ်၊ စေတသိက်၊ သက်သက် ဆိုလျှင် ခန္ဓာဆို၍ အနုမြူခန့်မျှ မဖြစ်တော့ပြီဟု မှတ်ကြ။

အနုသယ၏ သဘာဝ မွေ့ကို ကောင်းစွာ ပိုင်ပိုင်မှတ်ကြ သိနားလည်ကြ စေလိုသည်။

(အနုသယ ပြဆိုခဏ်း ဤတွင်ပြီး၏။)

၁၅၉၉

“လူ” ဖြစ်ခြင်း အကြောင်း ပဋိ သန္ဓေခဏ်း။

၁၂၀၂- ခု နှစ်ကစ၍ ရေးသားကဲ့သော အရိယာ ဝိဇ္ဇာ မဂ္ဂ အလင်းပြကျမ်း ” တွင် ပဋိ သန္ဓေ ခဏ်းကို အကျဉ်းမျှ ပြဆိုခဲ့၍ ယခုအခါ ၁၃၁၁-ခုနှစ်၊ ဝါခေါင် လပြည့်ကျော် (၅) ရက်နေ့က စ၍ လူဖြစ်ခြင်းအကြောင်း နှင့်တကွ ပဋိသန္ဓေ ခဏ်း အကျယ်ကို ထည့်သွင်း ဖော်ပြပေသည်။ ကောင်းစွာ မှတ်ကြကုန်။

ကမ္ဘာ လောက ကြီးမှာ “လူ” ဆိုတာ ဘယ်က ဖြစ်လာသည်ဟု အကြောင်းရင်း အထောက် အပံ့နှင့် တကွ မသိ မမြင်အောင် အဝိဇ္ဇာ တည်းဟူသော မှောင်တိုက်

ကြီး ဖုံးအုပ်လျက် ရှိကြကုန်သော အန္တပုထုဇန်၊ အပေါင်းတို့အား ဟုတ်တိုင်း မှန်ရာ ဝိဇ္ဇာ ဥာဏ် အလင်းပေါက်၍ သိမြင်ကြစေခြင်း အကျိုးငှါ မေတ္တာ ကရုဏာ ရှေ့ထား၍ ကောင်းစွာ ရေးသား ဖော်ပြပေအံ့။

(ကောင်းစွာ မှတ်ကြ သူတော် ကောင်းအပေါင်းတို့။)

“ လူ ”

ပရမတ္ထ အားဖြင့် ထင်ရှား ရှိသော ခန္ဓာ ငါးပါး တရားအစုတို့ကဲ့သို့ လူဟူ၍ လောက သင်္ကေတ အားဖြင့် ခေါ်ဝေါ် သမုတ်ခြင်း ဖြစ်လေသောကြောင့် ပညတ် အားဖြင့်သာ လူ၊ ရှိလေသည်။ ထိုပညတ်သည် ခန္ဓာငါးပါး တရားတို့မဟုတ်ကြကုန်။ သို့ရာတွင် ခန္ဓာ ငါးပါး တရားတို့မရှိလျှင်လည်း ဤလူဟူ၍ ခေါ်ဝေါ် သမုတ်ခြင်း ပညတ် မဖြစ်နိုင်။ ခန္ဓာ ငါးပါးတို့၏ ထင်ရှား ရှိမှသာလျှင် ထို တရားတို့၏ အပေါင်း အစုကဲ့ စွဲ၍ “လူ” ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ် သမုတ်ခြင်း ပညတ် ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်ဟု မှတ်ကြ။

ပညတ်ဟူသည် မိမိ၌ သဘော တရား ဆို၍ တစုံ တရာမျှ မရှိချေ။ သဘော တရား ထင်ရှားရှိသော တရား များကဲ့ မှတ်ကြ။ ထို လူ ဟူသော ပညတ်၏ စွဲမှီရာ ခန္ဓာ ငါးပါး တရားတို့သည်သာ အဟုတ်ရှိ၊ အမှန်ရှိ ဖြစ်ပေ သည်။ လူဟူသော ပညတ်သည် ဟော ဗြဟ္မာ စသည်ဖြင့် ခေါ်ဆိုအပ်သော မြဲသော ထာဝရ ဘုရားက ဖန်ဆင်း၍ ဖြစ်လာသည်မဟုတ်။ ထိုလူဟူ၍ ခေါ်အပ်သော အမည်

ပညတ်၏ စွဲမှီရာဖြစ်သော ခန္ဓာ ငါးပါးတရားတို့ကိုကား
 မြန်မာ လူမျိုးများကလည်းမပြုလုပ်၊ မဘန်ဆင်းနိုင်။ အ
 ခြားသော နတ်၊ လူ၊ ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါအပေါင်း တို့က
 လည်း မပြုလုပ် မဘန်ဆင်းနိုင်။ ထိုခန္ဓာငါးပါး တရား
 တို့ကို ပြုလုပ် ဘန်ဆင်းနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ တစ်စုံတယောက်
 မှ မရှိလျှင် ထိုဘရား တို့သည် အကြောင်းမဲ့ သူတို့ ဘာ
 သာ အလကား သက်သက် ဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်လာကြရ
 ကုန်သည် မဟုတ်ကုန်။ ထိုခန္ဓာငါးပါး တရားတို့ကြောင့်
 သာဖြစ်လာကြရကုန်သည်။ တခုတည်းသော အကြောင်း
 တရားကြောင့် ဖြစ်လာ ရသည် မဟုတ်ကုန်။ မြတ်စွာ
 ဘုရားက မည်သည့် တရားသည် မည်သည့် တရား
 ကြောင့် ဖြစ်သည်ဟူ၍ ဟောတော်မူလျှင် အကြောင်း
 တခုတည်းကြောင့် ဖြစ်သည်ဟူ၍ မမှတ်ထင်အပ်။ အ
 ကြောင်းရင်းမူလ ဖြစ်၍သော်လည်းကောင်း၊ အ နီး ဆုံး
 သော အကြောင်း ဖြစ်၍ သော် လည်းကောင်း၊ အကျိုး
 တရားကို ဖြစ် စေ တတ် သော အကြောင်းများတို့တွင်
 ပြဋ္ဌာန်းသော အကြောင်း ဖြစ်၍သော်လည်းကောင်း၊ ထင်
 ရှားရာသို့ လိုက်၍ ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ်သည်ဟူ၍ သိ
 မှတ်အပ်၏။ သိမှတ်ကြရမည်။

ထို့ကြောင့် လူဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်သော ခန္ဓာငါးပါး
 တရားအစုကို များစွာသော အကြောင်းတရားတို့က ပြု
 လုပ်၍ “လူ” ဖြစ်လာသည်ဟု မှတ်ကြရမည်။

“လူ” လူဖြစ်ရန်

များစွာသော အကြောင်း တရားတို့ ဟူသည်ကား။

၁။ ။ အမိ နှင့် အဘ ၊ ခေါ်သောမိန်းမ နှင့် ယောက်ျားခန္ဓာ ငါးပါးတရား အစုအပေါင်း နှစ်ဦးတို့က မေထုန သံဝါသ အမှုကို ပြုလုပ်ကြခြင်းကြောင့် အမိ၏ သောတိတ၊ ခေါ်သော သွေးခတ်နှင့် အဘ၏ သုက္က၊ ခေါ်သော သုက်ခတ်သည် အမိ၏ သားအိမ် တွင်း၌ ပေါင်းယှက်ကြခြင်း တည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်

၂။ ။ အမိ သည်လည်း ဥတုရာသီရှိသောအရွယ် တည်ရှိနေခြင်းဟူသော အကြောင်း။ (သားထိုး မတည် နိုင်သော မိန်းမများ အလွတ်ဟု မှတ်ရမည်။)

၃။ ။ မိဘနှစ်ပါးတို့၏ သွေး၊ သုက်သည် အမိ၏ သားအိမ်၌ တည်နေစဉ်၊ တည်နေချိန်၊ ဘဝ တပါး၌ သေဆဲ ဖြစ်နေသော သတ္တဝါမှာ လူဖြစ် ထိုက် သော ကုသိုလ်ကံ အခွင့်သာ၍ နိမိတ် ထင်ခြင်းတည်းဟူသော အကြောင်း။

ဤအကြောင်း သုံးပါးတို့ ညီညွတ်ခြင်းကြောင့် အမိ ဝမ်း၌ သတ္တဝါ တဦးသည် ပဋိသန္ဓေ တည်နေရလေ သည်ဟု မှတ်ကြရမည်။ လူ ကို ဖြစ်စေတတ်သော အ ကြောင်းများသည် ဤမျှသာ မဟုတ်သေး။ ပြဋ္ဌာန်းသည် ဖြစ်၍ ထုတ်ဖော်၍ ဟော သင့် သော အ ကြောင်း တို့

သာ ဖြစ် သေး သည်။ ထို အ ကြောင်းတို့ မှ တ ပါး အ ကြောင်းများစွာရှိသေး၏။ အဘယ် အကြောင်းတို့နည်း ဟူမူ မိဘနှစ်ပါးတို့၏ မေထုန သံဝါသကို ပြုလိုသော ရာဂ တဏှာ၊ ကိလေသာ တည်းဟူသော လောဘ စေတသိက်၊ သားသွီးကို ရလိုသော လောဘ စေတသိက်၊ ထို စေတသိက်တို့နှင့် ယှဉ်သော လောဘမူ စိတ်၊ ပဋိ သန္ဓေ တည်နေလတံ့ ဖြစ်သော သတ္တဝါ၏ ခန္ဓာသန္တာန် နှင့် လူဖြစ်ရလျှင် အေးချမ်း သာယာသည်ဟု အမှား မှတ် ထင်အောင် လူ၏ ဒုက္ခကို မသိ မမြင်စေဘဲ ဖုံးလွှမ်းတတ် သော ရှေးရှေးသော ဘဝတို့၌ ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ နှုသယ၊ ကိလေသာ တည်းဟူသော မောဟ စေတသိက်၊ လူ၏ ဒုက္ခကို မမြင်၍ လူဖြစ်လျှင် ချမ်း သာ သည် ဟု အမှား မှတ်ထင်သည့်အတွက် လူ၏ ဘဝကို လိုချင် တတ်မက် သော တဏှာ နှုသယ ကိလေသာ တည်းဟူသော လော ဘာ စေတသိက်၊ ဤသို့ တတ်မက်ခြင်းကြောင့် လူဖြစ် စေ ကြောင်း ပြုလုပ်အပ်သော ကုသိုလ်ကံ တည်းဟူသော စေတနာ စေတသိက်၊ ထို စေ တ သိက် နှင့် ယှဉ်သော မဟာ ကုသိုလ်စိတ်၊ ထိုကုသိုလ်ကံ အကျိုးပေးသည် ဖြစ် ၍ အဓိဟု ဆိုအပ်သော မိန်းမတယောဝံ၏ ဝမ်း၊ သားအိမ် တွင်း၌ မိဘ နှစ်ပါးတို့၏ သွေးနှင့် သုက်၊ တို့ကို မြှီ၍ဖြစ် ပေါ်လာသော ဟဒယ ဝဋ္ဋရုပ်အစု၊ ထိုရုပ်စုကိုမြှီ၍ဖြစ် ပေါ်လာသော မဟာဝိပါက် ဥာဏ သမ္ပယုတ် ၄ - ခု တို့ တွင် တခုခုသော ပဋိသန္ဓေ ဝိဉာဏ်စိတ်၊ ထိုစိတ်ကိုသိမ်း

ဆည်း စောင့်ရှောက်သော အားဖြင့် ထိုစိတ်နှင့် ယှဉ်၍ အတူတကွဖြစ်သော ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ စသော စေတသိက် များ.....

ဤတရားများသည်လည်း လူသတ္တဝါကို ဝိုင်းဝန်း၍ ပြုလုပ် ဘန်ဆင်းသော အကြောင်းတရားများဖြစ်ကုန်၏။ ထိုအကြောင်း တရားတို့တွင် လူ၏ ခန္ဓာကိုယ် အတ္တဘော ကို ဖြစ်စေတတ် ပြုလုပ်ဘန်ဆင်းတတ်သော အကြောင်း ရင်း မူလ ဖြစ်သော တရားသည်ကား တဏှာအနုသယ ကိလေသာ ပင် ဖြစ်သတည်းဟု မှတ်။ တဏှာအနုသယ ကိလေသာမှ တပါးသော အကြောင်းကား အခြံ အရံ မှ သာ ဖြစ်သော အကြောင်းတို့ ဖြစ်ကြကုန်၏။ လူဆိုတာ ဘယ်က ဖြစ်လာသည်ဟု အကြောင်းရင်း အထောက် အပံ့နှင့်တကွ မထိ မမြင်အောင် အဝိဇ္ဇာ၊ တည်းဟူသော မောဟ အမှိုက်တရားကြီးက ဖုံးအုပ် ထားသော အန္တ ပုထု ဇန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် ရှင်းလင်းချက် ဤတွင်ပြီး၏။

ဘုံ ၃၁ ၌ ခန္ဓာ ငါးပါးကို ဖြစ်စေတတ်သော အနု သယ လူစွမ်းကောင်း သတ္တိ ထူးကလေးကို ကမ္မနိယာမ ဆိုသော သူက စေတသိက် အမည် ပေး၍၊ ကျွန်တော် အနုသယကဲ့ ဌာပနာလုပ်၍၊ အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေတည်နေ ပုံကို ဆက်လက်၍ ပြဆိုပေအံ့။

အနုသယ ဋ္ဌာပနာနှင့် ရုပ်ခန္ဓာ တည်ဆောက်ပုံ

ဝတ္ထုသေယျ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပဋိသန္ဓေအချိန်၌ ယောက်ျား ဖြစ်လျှင် (ကာယဒသက၊ ပုစ္ဆာဝဒသက၊ ဝတ္ထုဒသက) ဤကလောင် သုံးစည်းနှင့် ရုပ် ၃၀ တို့ကို ရကုန်၏။

မိန်းမ ဖြစ်လျှင် (ကာယဒသက၊ ဣတ္ထိ ဘာဝဒသက၊ ဝတ္ထုဒသက) ဤကလောင် သုံးစည်းနှင့် ရုပ် ၃၀ တို့ကို ရကုန်၏။ ပဋိသန္ဓေအချိန်၌ ရအပ်သော ကလောင် ၃- စည်းနှင့် ရုပ် ၃၀-တို့ကို ကလလရေကြည်ဟုခေါ်ဆိုအပ် ၏။ ကလလ ရေကြည်ဟုမှတ်။ ကလောင်သုံးစည်းရအပ် ၏ ဟူ၍ ဆိုသော်လည်း ဥက္ကဋ္ဌ ပရိစ္ဆေဒ၊ နည်းအားဖြင့် သာ ဆိုအပ် ပေသည်။ ရံခါ၊ ရံဘဲ ဘာဝဒသက ချို့ သော နပုန်းများလည်း ရှိသောကြောင့် ထိုဘာဝဒသက ကြည့်၍ (ကာယဒသက၊ ဝတ္ထုဒသက) ဤကလောင် နှစ် စည်းကိုသာလျှင် ရအပ်သည်လည်းရှိသေး၏။

နာမ်-ရုပ်-ဖြစ်ပုံ

နာမ်-ရုပ် ဖြစ်ပုံကို ပြပေအံ့- နာမ်တရား ဖြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်းရင်း အထောက်အပံ့သည် အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကံ၊ ဤလေးပါးသော အကြောင်းရင်း အထောက် အပံ့ကြောင့် နာမ်တရား ဖြစ်ပေသည်။ “ရုပ်တရား” ဖြစ် ပေ၍ ရခြင်း၏ အကြောင်းရင်း အထောက် အပံ့သည်

ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ၊ ဤလေးပါးသော အကြောင်း
ရင်း အထောက် အပံ့ ကြောင့် ရုပ် တရား ဖြစ် ပေါ် ရ
ပေသည်။ ဖြစ်ကြောင်းရင်း မတူပုံကို သတိပြု။

ဂန္ထသေယျ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ ရုပ်တို့၏
ဖြစ်ပုံ၊ တိုးပွားပုံ၊ အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်လာပုံ
များ ကို ရှင်း လင်း ပြဆို ပေ အံ့။ စူးစိုက်သော ဥာဏ်
ပညာစက္ခုနှင့် ကြည့်ရှု၍ မှတ်ကြစေလိုသည် သူတော်
ကောင်းအပေါင်းတို့။

- (၁) ကလလရေကြည် ၇ ရက်။
- ထိုနေ့ခံ (၂) အဗ္ဗုဒ ဟု ဆိုအပ်သော အမြှုပ် ၇ ရက်။
- ထိုနေ့ခံ (၃) ပေ သိ ဟု ဆို အပ် သော အ သား ခဲ
အသားစိုက် ၇ ရက်။
- ထိုနေ့ခံ (၄) ဃနု ဟုဆိုအပ်သော အသားတစ် ၇ ရက်။
- ထိုနေ့ခံ (၅) ပသာခ ဟု ဆိုအပ်သော ခက်မ ငါးဖြော
၇ ရက်။

ဤသို့လျှင်(၇-ရက်ပတ်) သတ္တာဟ တခုစီ၊ တခုစီ အ
စဉ် အတိုင်း အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်၏။

သင်္ဂါထာဝဂ္ဂ ယက္ခ သံယုတ် ပါဠိတော်၌လည်း ဂန္ထ
သေယျတို့၏ ဖြစ်စဉ်ကို ဟောတော်မူ၏။

ပထမံ ကလလံ ဟောတိ၊
ကလလာ ဟောတိ အဗ္ဗုဒံ။

အဗ္ဗုဒ္ဓါ ဇာယာတေ ပေသိ၊ ပေသိ နိဗ္ဗတ္တတိ ဗာနော။
ဗာနာ ပသာခါ ဇာယန္တိ၊ ကေသာ လောမာနုခါပိစ။

အနက်ကား။ ။ပထမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ကလလံ၊ ကလ
လ ရေကြည် သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကလလာ၊ ကလလ
ရေကြည် ဖြစ်သော ပဉ္စမ သတ္တောဟမှ။ ပရံ၊ နောက်ဖြစ်
သော ဒုတိယ သတ္တောဟ၌။ အဗ္ဗုဒ္ဓံ၊ အမြှုပ်သည်။ ဟော
တိ၊ ဖြစ်၏။ အဗ္ဗုဒ္ဓါ၊ အမြှုပ်သတ္တောဟမှ။ ပရံ၊ နောက်
ဖြစ်သော တတိယ သတ္တောဟ၌။ ပေသိ၊ အသားခဲသည်။
ဇာယာတေ၊ ဖြစ်၏။ ပေသိ ပေ သိ တော၊ အ သား ခဲ
သတ္တောဟမှ။ ပရံ၊ နောက်ဖြစ်သော စတုတ္ထ သတ္တောဟ၌။
ဗာနော၊ မာမာ ခက်ခက် တခဲနက်သော အသား တစ်
သည်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဗာနာ၊ သားတစ် သတ္တောဟမှ။
ပရံ၊ နောက်ဖြစ်သော၊ ပဉ္စမ သတ္တောဟ၌။ ပသာခါ၊
ဦးခေါင်း၊ ခြေ၊ လက်၊ ခက်မ ငါးဖြာတို့သည်။ ဇာယန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်၏။ တတော ပရံ၊ ထိုမှနောက်၌။ ကေသာ လော
မာနုခါပိစ၊ ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ ခြေသည်း၊ လက်သည်း၊ တို့
သည်လည်း။ ဇာယန္တိ၊ ပေါ်ပေါက်ကုန်၏။

ကလလ ရေ ကြည် သည် ဇာတိ ဥဏ္ဏ မည် သော
သားကောင် သတ္တဝါ၏ နူးညံ့ သိမ်မွေ့ လှစွာသော အမွေး
ဖျား၌ ပါရှိသော ဆီပေါက်ငယ်ကလေး ပမာဏ ဈာသ
ရှိ၏ ဟု မှတ်ကြ။

ထို့ကြောင့်-သံယုတ် အဋ္ဌကထာ၌

တိလ တေလဿ ယထာ ဝိန္ဒု၊ သမ္ပိမဇ္ဈော အနာ ဝိ
လော၊ ဧဝံ ဝဏ္ဏ ပဋိဘာဂံ၊ ကလုလံ သမ္ပုဂ္ဂတိ။ ။
ဟူ၍ ဆို၏။

အနက်ကား။ ။ တိလတေလဿ၊ နှင်းဆီ၏။ ဝိန္ဒုယ
ထာ၊ အပေါက် အစက်ကလေးကဲ့သို့၎င်း၊ အနာဝိလော၊
မနောက် ကြည်လင်သော။ သမ္ပိမဇ္ဈောယထာ၊ ထောပတ်
ကြည်စက်ကလေးကဲ့သို့၎င်း။ ဧဝံ ဝဏ္ဏ ပဋိဘာဂံ၊ ဤသို့
အဆင်းသဏ္ဍာန်ရှိ၏ ဟူ၍။ ကာလလံ၊ ကလလ ရေ
ကြည်ကို။ သမ္ပုဂ္ဂတိ။ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ဆို
အပ်၏။

ဤစကားရင်၌ ကလလ ရေ ကြည် သည် နှမ်း ဆီ
ပေါက် ထောပတ်ကြည်ပေါက်မျှလောက်ရှိ၏ ဟူ၍ ဆို
သော စကားသည် အတန်ငယ် ကြီးရင့်၍ လာသော
ကလလ ရေကြည်ကိုသာလျှင်၊ ရည်၍ ဆိုသော စကား
ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ရာ၏။ ပဋိသန္ဓေ အချိန်၌ ရှိသော
ကလလ-၃-စည်းမျှသာရှိသော ကလလ ရေကြည်ကို
ရည်၍ ဆိုသော စကား မဟုတ်ပေ။ ။ ထိုပဋိသန္ဓေ
အခါ၌ ရှိသော ကလလ ရေကြည်သည်ကား ပကတိ
မျက်စိဖြင့် မြင်လောက်သော အဆင်းသဏ္ဍာန် ရှိမည် မ
ဟုတ်ပေ။ မှန်းခြေအားဖြင့်-တိုက်ခန်း၊ အိမ်ခန်း အတွင်း

တို့၌ ထိုးဝင်လာသော နေ့စွယ်များတွင် မြင်ရသော သွား
လာကူးရှက်၍ နေသော မြူသည် (အဏာမြူမည်၏။)

ထိုအဏာမြူ၏ (၃၆) စိတ် စိတ်၍ တစိတ်စာ အတို့
သည် (ပရမာဏာမြူ မည်၏) ထို ပရမာဏာမြူသည်
ပကတိ လူတို့၏ မျက်စိဖြင့် မြင်နိုင်သော အခွင့်မှ လွတ်၏။
နတ်မျက်စိဖြင့်သာ မြင်နိုင်သောမြူ ဟူ၍ အဋ္ဌကထာတို့၌
ဆို၏။

ထိုဆိုပြီးသော ပရမာဏာမြူသည် အောက်ထပ် အ
ယုတ်ဆုံးအားဖြင့် ခဏအဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပွား၍ ဋီ၊ သို့
ရောက်ဆဲရှိသော ကလာပ်ပေါင်း (၄၉) ခု လောက် ရှိ
တန်ရာ၏။

ထို့ကြောင့် ကလလ ရေကြည်သည် ပရမာဏာမြူ
ထက်ပင် သေး သိပ် ငယ် နှ့် လေသည်ဟု သိ သာ ပေ
သည်။

ထို ကလလ ရေကြည် အနေအားဖြင့်(တသတ္တာဟ)ဟု
ဆိုအပ်သော (၇) ရက် တိုင်တိုင် ဖြစ် လေ ပြီး သော
နောက်၌ (အဗ္ဗုဒ) မည်သော ရေကြည်သည် (၇) ရက်
တိုင်တိုင် ဖြစ်ပြန်၏။

ထိုအဗ္ဗုဒသည် အသားတို့ကို ဆေး၍ ကြွင်းကျန် နေ
ရပ်သော သားဆေးရေနှင့်တူ၏။

အဇ္ဈိဒါ။ ။ အဇ္ဈိဒဖြစ်သော နုတိယ သတ္တဂါဟ မှ
နောက် တတိယ သတ္တဂါဟ မြောက်၌ (ပေသိ) မည်သော
အသားခဲ အသားဆိုင် ဖြစ်၏။

ပေသိ။ ။ ထိုပေသိ မည်သော အသား စိုက်သည်
မရှိ ကျွဲသဲ အစိုင်နှင့် အလားသဏ္ဍာန်တူ၏။ လွန်စွာ ခက်
မာခြင်းသို့ မရောက်သေး။ ပေသိ ဖြစ်ပြီးသော တတိယ
သတ္တဂါဟမှ နောက် စတုတ္ထ သတ္တဂါဟ မြောက်၌ (ဃနု)
မည်သော အသားတစ်ဖြစ်၏။ ထို ဃ နု မည်သော အ
သားတစ်သည် ကြိုက်ဥ သဏ္ဍာန်နှင့် တူ၏။ အစွန်း အစ
မရှိ လုံးလုံးလျောင်းရှိ၏။

ထို့ကြောင့် ယခင် အဋ္ဌကထာ၌....

ယထာ ကုက္ကုဒ်ယာ အဏ္ဍံ၊ သမန္တံ ပရိမဏ္ဍလံ၊
ဝေံ ဃနုဿ သဏ္ဍာနံ၊ နိဗ္ဗတ္တံ ကမ္မပစ္စယာ။ ။
ဟူ၍ဆို၏။

ကုက္ကုဒ်ယာ၊ ကြက်မ၏။ အဏ္ဍံ၊ ဥသည်။ သမန္တံ၊
အစွန်း အစနှင့်တကွ။ ပရိမဏ္ဍလံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ဝန်း
စိုင်းလေသကဲ့သို့။ ဝေံ၊ ဤအတူ။ ကမ္မပစ္စယာ၊ ကံဟူ
သော အကြောင်း ကြောင့်။ ဃနုဿ၊ ဃနု မည်သော
သားတစ်၏။ သဏ္ဍာနံ၊ ပုံသဏ္ဍာန်သည်။ သမန္တံ၊ အစွန်း
နှင့်တကွ။ ပရိမဏ္ဍလံ၊ ထက်ဝန်းကျင်လုံးလျောင်းသည်။
နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်၏။ ။ဤ (ဃနု) ကံ (ဥ) ဟူ၍ဆိုထိုက်၏။

ဃာန။ ။ ဃာန ဖြစ်ပြီးသော စတုတ္ထ သတ္တာဟာမှ နောက် ပဉ္စမ သတ္တာဟာမြောက်၌ လက်နှစ်ဘက်၊ ခြေနှစ်ဘက်၊ ဦးခေါင်းဟု ဆိုအပ်သော ခက်မ ငါးဖြာ အစွန်းအစ ငါးခု ပေါ်ပေါက်လာ၏။ ။ထိုခက်မ ငါးဖြာကို ပင် (ပသာခ) ဟူ၍ဆို၏။

ပသာခ။ ။ ထိုပဉ္စ ပသာခတို့သည် ပေါ်သစ်စ အခါ၌ အိုင်းအမာ ပေါ်ပေါက်ရန် အဖု- အထွတ် များနှင့် တူသောကြောင့် (ပဉ္စဝိဇ္ဇကာ) ဟူ၍လည်း ဆိုအပ်၏။

ထို့ကြောင့် သံယုတ် ပါဠိတော်၌ ပဉ္စမေ ခေါဘိက္ခဝေ သတ္တာဟေ ပဉ္စ ဝိဇ္ဇကာ ဇာယန္တိ၊ သဗ္ဗန္တိ၊ ကမ္မတော။ ။ဟူ၍ ဟောတော်မူ၏။

အနက်ကား။ ။ဘိက္ခဝေ ၊ ရဟန်းတို့။ခေါ ၊ စင်စစ်။ ပဉ္စမေ သတ္တဟေ ၊ ငါးခု မြောက်သော သတ္တာဟာ၌။ ပဉ္စ ဝိဇ္ဇကာ ၊ ငါးခုသော အဖု အထွတ် တို့သည်။ ဇာယန္တိ။ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ကမ္မတော ၊ ကံကြောင့်။ သဗ္ဗန္တိ ၊ တည်ကုန်၏။ (ပဉ္စပသာခ-ပေါ်ပေါက်သော သတ္တာဟာ သို့ရောက်လျှင် ငါးသတ္တာဟာ ရှိလေ၏)။

ရက်ပေါင်း ၃၅ ရက်ရှိ၏။ ထိုတွင် ပဉ္စမ သတ္တာဟာ စသည်တို့၌ အလွန် နုသုသေးသဖြင့် ပဉ္စပသာခ- မပေါ်ပေါက် နိုင်သေးသကဲ့သို့ ဆဋ္ဌ၊ သတ္တမ စသော သတ္တာဟာတို့၌လည်း ပဉ္စပသာခတွင် ပါရှိသော ဦးခေါင်းတည်း

ဟူသော သိသပသာခ၏ နှလှသေးသောကြောင့် စက္ခု၊ ဒဿက စသော ရုပ်တို့လည်း မဖြစ်ပေါ်နိုင်ကုန်သေး။

ထို့ကြောင့် စက္ခုဒဿက စသည်တို့၏ ပေါ်ပေါက် ရန် အုတ်မြစ်ခံ ဘိသက္ကေသို့ ဆဋ္ဌ၊ သတ္တာဟမှ စ၍ ကော ဒဿမ သတ္တာဟ တိုင်အောင် တစုံ တရာ တိုးပွားသော ကလာပ်သစ်၏ ပေါ်မှု မရှိဘဲ၊ ဖြစ်ပြီးသော ပဉ္စပသာခ ရူပကလာပ အစဉ်သည်သာလျှင် တဆင့်ထက် တဆင့် ရင့်စေသော အနေအားဖြင့် ဖြစ်ကြကုန်၏။ ကောဒဿမ သတ္တာဟသို့တိုင် ရောက်သောအခါ၌ကား သိသပသာခ သည် စက္ခုဒဿကတို့၏ဖြစ်နိုင်ရန် ခိုင်ခန့်သော အခြေသို့ ရောက်၏။ ထိုကောဒဿမ အခါ၌သာလျှင် စက္ခုစသော ဒဿက ကလာပ် လေးပါးတို့သည် တဖြိုင်တည်း ဖြစ် ပေါ်ကြကုန်၏။

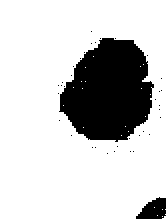
ဆိုအပ်ပြီးသော စက္ခု စသည် တို့သည် မိမိတို့ ဖြစ် ထိုက်ရာ ကောဒဿမသတ္တာဟ၌ မဖြစ်ပေါ်လျှင် ပဋိသန္ဓေ အခါ၌ပင် ချို့တဲ့သည်မည်ရကား-ထို စက္ခု စသည်တို့ ချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဇစ္စန္ဓ၊ ဇာတိဗမိရ၊ ဇစ္စဃာနုကာ၊ ဟူ ၍ဆို၏။ (ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဖြစ်ပုံကိုမှတ်သိထားကြ)

ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဥပါဒ်အချိန်၌-ကမ္မဇရုပ်တို့စ၍ ဖြစ် ပေါ်ကြကုန်၏။ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ မှီ အချိန်မှ အစပြု၍ ဥတုဇ ရုပ်တို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်၏။

ရူပံ၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ဘင်္ဂက္ခဏေစ ဒုဗ္ဗလံ၊ ဋ္ဌိတိက္ခဏေ ဗလဝန္တိ၊ ဋ္ဌိတိက္ခဏေ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေသိ။ ။ဟူသော သမ္မောဟ အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ=

ရုပ်တို့သည်-ဥပါဒ်အချက်၊ ဘင်္ဂအချက်တို့၌ အားနည်း၍ ဋ္ဌိ၊ အချက်၌သာ အားရှိ၏။ ။ထို့ကြောင့် ဋ္ဌိ၊ အချက်၌သာ ရုပ်၊ ကျဖြစ်စေ၏။ ပဋိသန္ဓေပိတ်နှင့် ဥပါဒ်၊ ဋြိုင်ပုံ မှတ်။

ဋြိုင်သော ကလာပ်သုံးစည်းတွင် ပါရှိသော တေဇော ဓါတ် ၃-ခုတို့သည် ပဋိသန္ဓေပိတ်၏ ဋ္ဌိ၊ ခဏ၌ မိမိတို့လည်း ဋ္ဌိ၊ သို့ ရောက်ကြ၍ အားရှိကြကုန်သောကြောင့် ဥတုဇရုပ်ကို စ၍ဖြစ်စေကုန်၏။ ထိုကြောင့် ပဋိသန္ဓေ၏ ဋ္ဌိ၊ မှစ၍ ဥတုဇရုပ်တို့ ဖြစ်ကြကုန်၏ဟူ၍ ဆိုပေသည်။ ပဋိသန္ဓေပိတ်၏ ဋ္ဌိ၊ မှစ၍ဖြစ်သော ဥတုဇ ရုပ်တို့သည် ကမ္မဇ၊ ကလာပ်တွင်ပါရှိသော ဥတုမှတစ်ဆင့် ဖြစ်ပွားသောရုပ်တို့ဖြစ်ကုန်သောကြောင့်၊ ကံ၊ ၏၊ မြေး၊ မည်ကုန်၏။ ထိုရုပ်တို့မှလည်း အဆင့်ဆင့် ဥတုရုပ်တို့ဖြစ်ပြန်၏။

စိတ္တဇရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်တို့ စ၍ ဖြစ်ရာကို ပြဆိုခြင်း။

ပဋိသန္ဓေပိတ်သည်-ဋ္ဌိရာဝတ္ထု အား နည်း လှ သဖြင့် မိမိလည်း အားနည်း၏။ ထို့ကြောင့် စိတ္တဇရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်၊ ပဋိသန္ဓေ၏ နောက်၌ဖြစ်သော ပဋ္ဌမ ဘဝင်၊ အစရှိသော စိတ်တို့သည်သာလျှင် အားရှိသော ဝတ္ထုရုပ်ကို

ရှိသောကြောင့် မိမိတို့လည်း အားရှိကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုပဋ္ဌမဘဝင် အစရှိသော စိတ်တို့သည် စိတ္တဇရုပ်ကို ဖြစ်စေနိုင်ကုန်သည်။

စိတ္တံ ဌာတိက္ခဏေ ဘင်္ဂက္ခဏေစ ဒုဗ္ဗလံ၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ဗလဝန္တိ၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေသိ။ ။ဟူသော သမ္မောဟာ အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ....

စိတ်တို့မည်သည် ဌာဓဏ၊ ဘင်္ဂဏတို့၌ အားနည်း၍ ဥပါဒဏ၌သာလျှင် အားရှိ၏။ ထို့ကြောင့် စိတ်တို့၏ဥပါဒဏတို့၌ စိတ္တဇရုပ်တို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။

ထိုနေရာ၌ စာ၊မ၊သင် ဘူး သေး သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သတိတားရန် အချက်မှာ-ဥတုဇရုပ်ဖြစ်ပေါ်၌နှင့် စိတ္တဇရုပ်ဖြစ်ပေါ်ပုံများကို ခွဲ၍ မှတ်ကြရမည်။ ဥတုဇရုပ်သည် ဌာဓိ၊ အခိုက်၌ဖြစ်၏ဟု မှတ်။ စိတ္တဇရုပ်သည် ဥပါဒဏတို့၌ဖြစ်၏ဟုမှတ်။

သတ္တဝါတို့၏ သဏ္ဍာန်၌အာဟာရ စိမ့် ဝင်သောအခါ မှ၎င်း၊ မျိုသောအခါမှ၎င်း၊ အာဟာရ ရုပ်တို့သည်ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဂဟ္တသေယျ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လျှင် အသားခဲဟု ဆိုအပ်သော ပေသိ၊ အဖြစ်သို့ ရောက်သော အခါ၌သော်လည်းကောင်း၊ အသားတစ်ဟု ဆိုအပ်သော ဗုဒ္ဓ အဖြစ်သို့ ရောက်သော အခါ၌သော်လည်းကောင်း၊ ပဋိသန္ဓေရှိနေသော မိခင်သည် စားသောက် အပ်သော အစာ တို့သည် အစာအိမ်သို့ ရောက်သောအခါ ပါစက- တေဇော- ချက်

ပြုတ်အပ်သည်ဖြစ်၍ အစာရည်ဟု ဆိုအပ်သော ရသ၊
ဘေတံဆီ ဩဇာ အဖြစ်သို့ ရောက်ကြကုန်၏။ ထိုရသ
ဘေတံ အစာ ရည်တို့သည် သားအိမ်နှင့် တစပ် ထည်း
တည်၍ နေသော သူငယ်၏ ဝတ္ထု၌ စိုစွတ် စိမ့်ဝင်ကြကုန်
၏။ ရေစစ်ထဲသို့ ရေစိမ့်ဝင်ဘိသကဲ့သို့မှတ်။ ထိုအခါ ကာ
လမှ စ၍ ထိုသူငယ်၏ နှုတ်၌ အာ ဟာ ရ ဇ ရုပ်တို့သည်
စ၍ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ယဉ္ဇဿ ဘုဉ္ဇတိ မာတာ၊ အန္တံ ပါနဉ္ဇ ဘောဇနံ။
တေန သော တတ္ထ ယာ ပေသိ၊ မာ ကု ကုန္တိ
ဂတော တိရော။ ။ဟူ၍ ဟောတော်မူသည်။

အနက်ကား။ ။အသ၊ ထိုသူငယ် ဝတ္ထု၏။မာတာ၊
မိခင်သည်။ ယဉ္ဇအန္တံ။ အကြင် ထမင်းအစာကို၎င်း။ ယဉ္ဇ
ပါနံ၊ အကြင် အပျော်ကို၎င်း။ ယဉ္ဇဘောဇနံ၊ အကြင်
ဘောဇဉ်ကို၎င်း။ ဘုဉ္ဇတိ၊ စသောက်လုံးဆောင်၏။ တေ
န၊ ထိုထမင်း စသော အစာဖြင့်၊ မာကုကုန္တိ ဂတော တိ
ရော၊ အမိ ဝမ်းတွင်း၌ တည်သော ထိုသူငယ်သည်။
တတ္ထ၊ ထိုအမိဝမ်းတွင်း၌။ ယာပေသိ၊ မျှတသည်နေ၏။
(သံသေဒဇ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဩပပါတိက ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဖြစ်လျှင် မိမိ
တို့၏ တံထွေးကို မျှသောအခါမှ စ၍သော်၎င်း၊ သို့ဟုတ်
တစုံ တခု ရရှိသော အစာကို မျှသောအခါမှ၎င်း၊ အစ
ပြု၍ အာဟာရ ဇရုပ်တို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်၏။

ဤသို့ပြဆိုအပ်ပြီးသည့် အတိုင်း ဝ၍ ဖြစ်ပြီးသော စတု
 ဇရုပ်တို့သည် တတွေတွေ စီးဆင်း၍ နေသော ဖြစ်ရေ
 အယဉ်ကဲ့သို့၎င်း။ တလက်လက် တောက်ပ၍ နေသော
 မီးတောက်ကဲ့သို့၎င်း မသေ မခြင်း အစဉ် ဆက်လက်၍
 ဖြစ်ပေါ်နေကြကုန်၏။ ဤဖြင့် ရုပ်တို့ချုပ်သော အစဉ်ကို
 ပြဆို၏။

ပြဆိုကဲ့ပြီးသော စတုဇရုပ် အစဉ်တို့၏ ချုပ်ပုံ အစဉ်
 ကား- ကမ္မဇရုပ်တို့သည် စုတိစိတ်နှင့် ညှိင်၍ ချုပ်ကြကုန်
 ၏။ ရုပ်တို့မည်သည် စိတ္တက္ခဏာပေါင်း ၁၇ ချက် အသက်
 ရှည်ကြ ကုန်သောကြောင့် စုတိစိတ်နှင့် ညှိင်၍ ချုပ်ရန်
 စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ ရေသည်ရှိသော် ၁၇ ချက်သော စိတ်
 ၏ ဥပါဒ်ခဏ တိုင်ရုံသာ ကမ္မဇရုပ်တို့သည် ဖြစ်ကြကုန်၏။
 စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ ရေသည်ရှိသော် ၁၇-ချက်မြောက်သော
 စိတ်၏ ဋီ၊ မှ ဝ၍ ကမ္မဇရုပ်တို့သည် အသစ် အသစ် မဖြစ်
 ကြကုန်ပြီဟု မှတ်ကြလေ။

စိတ္တဇရုပ်, အာဟာရဇရုပ်တို့သည်မူကား- စုတိစိတ်
 သို့ တိုင်အောင်ပင် ဖြစ်ခွင့် ရှိကြ ကုန်သေး သော ကြောင့်
 စုတိစိတ်၏နောက် စိတ္တက္ခဏာ ၁၆ ချက်ခန့် ၁၅ ချက်ခန့်
 ချုပ်ပုံမှ ချုပ်ကြကုန်၏။ သူသေကောင်၌ပင်သော်လည်း
 စိတ္တက္ခဏာ ၁၆ ချက် ၁၅ ချက်ခန့်မျှ အသက်ရှည်၍နေကြ
 ကုန်သေး၏ဟူလို။ ။ ထိုသို့ ကြွင်းကျန် နေကြကုန်သော်
 လည်း စိတ္တက္ခဏာ ၁၅ ချက် ၁၆ ချက်တို့သည် လက်ပျစ်

တက္ကဏ်ခန့်မျှ ကြာသော ကာလ မဟုတ်ကြကုန်၍ မပြော
 ပလောက်ကုန်။ အဗ္ဗေဗ္ဗာဟာရိကဘိဝံသ ဖြစ်ကုန်၏။ ဥတု
 ဇရုပ်တို့သည် ကားဂ ဗ္ဗသေယျက၊ သံသေဒဇတို့သဏ္ဍာန်
 ၌ ဖြစ်လျှင် သေ၍ အကောင်ပုတ် ဖြစ်သည်တိုင်အောင်
 ကြွင်းရစ်ကြကုန်၏။ သတ္တဝါကောင်ဟူသော သညာမှ
 ကင်း၍ ဆိုရလျှင် ကမ္ဘာမပျက်မခြင်း ဥတုဇရုပ် အစဉ်တို့
 သည် မြေကြီးဖြစ်၍ ဆက်လက်ကြလေကုန်၏ဟုမှတ်ကြ။
 ဥပပါတ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်လျှင် စုတိမှနေ၍ မျက်
 တောင်တခတ် လျှင်တပြက်ကာလ၌ အလုံးစုံဇာတ်သိမ်း၍
 ချုပ်ငြိမ်းကြကုန်၏။ အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ ကလလ၊ ခေ
 ကြည် တည်သည်မှစ၍၊ ရုပ်၊ နာမ်၊ နှစ်ပါး-သတ္တဘာ အ
 ဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပုံ-တည်ပုံ-ပျက်ပုံ၊ အလုံးစုံပြုဆိုသော အခဏ်း
 သည်၊ ဤတွင်တခဏ်းအပြီးသတ်၏။

ယခု ပြဆိုခဲ့သော ပဋိသန္ဓေ တည်နေ ခဏ်းကြီးများ
 သည် ဥာဏ်နုသူတို့မှာ ဒုက္ခသစ္စာထင်မြင်ရန် ခဲယဉ်းကြ
 လိမ့်မည် ဖြစ်သောကြောင့် ယခုတဖန် ဥာဏ်နုသူတို့အ
 တွက် ဒုက္ခသစ္စာ ထင်မြင်ရန် အချက်ကြီးများကို ကွက်
 ကွက် ကွင်းကွင်း ဥာဏ်သန်ရှင်းစွာ ထင်မြင်နိုင်ရန် ရေး
 သားဖော်ပြပေးဦးအံ့။

ယခုလောက၌ရှိကြသော လူအပေါင်းတို့ အထူးသတိ
 ထား၍ စဉ်းစားကြရန် အချက်ကြီးများမှာ လူတပယောက်
 တပယောက်လျှင် နံနက်တခါ ညတခါ တနေ့လျှင် ထမင်း

နှစ်ခါစားကြရသောကြောင့် ည၊ နံနက် ဆန်တခွက်ချက် ကုန်၏။

လူတယောက် တနှစ်လျှင် အစာ အဟာရ ၁၁-တင်းနှင့်-၁ စိတ်သား-စားမျှသည်

သို့အတွက် တနေ့ တနေ့လျှင် ထမင်း၏ ဓာတ်ကို ဩဇာတို့သည် မိမိ၏ ဝမ်းတွင်းသို့ တခွက်သား တခွက် သားသွင်းရ၏။ တလလျှင် လူတယောက် ခွက်ပေါင်း ၃၀၊ ပြည်ပေါင်း ၁၅ ပြည်သား၊ ဓာတ်ဆီ ဩဇာ သွင်းကြ ရ ၏။ ပြည်ကို တင်းဖွဲသော် ၁၁ တင်းနှင့် ၁ စိတ်ရှိသည်၊ လူတယောက် တနှစ်လျှင် ထမင်း၏ ဓာတ်ဆီဩဇာ ၁၁ တင်းနှင့် ၁ စိတ်ရှိသောကြောင့် ၎င်းဓာတ်ဆီ ဩဇာများ ကို ငါးစု၊ ငါးပုံ ပုံ၍ ခွဲဝေသည် ရှိသော် (၁) တစုကား မိမိဝမ်းတွင်းရှိ ပိုးမျိုး ၈၀ တို့က၊ စားကြကုန်၏။ (၂) တစု ကား ပါစက ဓာတ်ဒီးလေောင်၍ ပျောက်ပျက်၏။ (၃) တစု ကား မစင်ကျင်ကြီးဖြစ်၏။ (၄) တစုကား ကျင်ငယ်ဖြစ်၏။ (၅) တစုကား အသား အသွေးဖြစ်၍ ရှင်သစ် ကလောင် သစ်တွေကို ဖြစ်စေ၏။ ထိုငါးစု ငါးပုံကို ဓာတ်ဒီးလေောင် ၍ ပျောက်ပျက်ခြင်းနှင့် ပိုးလောက် စားလို့ ကုန်ခြင်း၊ ထို နှစ်ခုကို ချန်လှပ်၍ ကျန်သော သုံးစုပေါင်းလျှင် ၆ တင်းနှင့် ၃ စိတ်သားရှိသည်။ ကျင်ကြီး ၂ တင်း ၁ စိတ် သား၊ ကျင်ငယ်- ၂ တင်း တစိတ်သား၊ အသား အသွေး ၂ တင်း

တစိတ်သား။ ထိုအသား အသွေးကို နေ့ညမပြတ် ဒလစပ် စားနေသော ပိုးမျိုး ၈၀။ ထို ၆ တင်း ၃ စိတ်သား၊ ၁၀ နှစ် ဆန် ၁၁ ၂ တင်း ၁ စိတ်၊ ရေ ၈၈၇၅ ပိဿာရှိသော ဓာတ်ဆီဩဇာတို့သည် အာဟာရ တည်းဟူသော ထမင်း၊ ဟင်း၊ ငှက်ပျော၊ သစ်သီး အမျိုးမျိုး၊ မုန့် အမျိုးမျိုးတို့နှင့် တကွ ဝက်သားပုတ်-ကြက်သားပုတ်-ခွားသားပုတ်- ကျွဲ သားပုတ်-ဆိတ်သား၊ သိုးသားပုတ်- ဂျီသား၊ သမင် သား ယုန်သား- ကျိုးသား-ခါသား- ငါးပိ- ငါးချဉ်- စား ကောင်းသော အပုတ် အသိုး ဟူသမျှ အကုန် စားကြ သည် ဖြစ် သော ကြောင့် ထိုဓာတ်ဆီ ဩဇာတို့သည် အ ပုတ် အသိုးတွေသာဖြစ်ကြ၏။

ထိုအပုတ် အသိုးတွေထဲကို ဆီရေ-ဆားရေ- နုခွင်းရေ ငံပြာရေ-ဋြဲ-ကြက်သွန်- ကလားအော်သီးရေ။ ပူ-စပ်- ခါး-ချဉ်-သော အရေဟူသမျှ ၆ တင်း ၃ စိတ်သားနှင့် ခန်း သလိပ်ရေ-ပြည်ရေ- သွေးရေ-ချွေးရေ- အဆီခဲရေ မျက်ရေ-ဆီကြည်ရေ-တံထွေးရေ- နှိပ်ရေ- အစေးရေ- ကျင်ငယ်ရေ- အစရှိသော အပုတ်ရေတွေက ၆ တင်း ၃ စိတ်သား၊ အား လုံး ပေါင်း ၆ တင်း ၃ စိတ် သုံးလီ ပေါင်းသော် တင်း ၂၀ နှင့် ၁ စိတ်ဖြစ်၏။

ထိုတင်းပေါင်း နှစ်ဆယ်တစိတ်ရှိသော အပုတ်အသိုး တွေကို သံစည်ပိုင်း ကြီးကြီးထဲသို့ ထည့်၍ ရောနှောပြီး သမအောင် ယောက်မ ကြီးကြီးနှင့် မွှေ၍ သမသောအခါ

ထိုမစင် ဘင်ပုတ် ခည့်ပိုင်းကြီးကို မြို့လယ်၊ ရွာလယ်မှာ ထား၍ မောင်းတီး၍ မြို့လုံးကျွတ်၊ ရွာလုံးကျွတ် ခေါ်ပြီး လျှင် လွန်စွာကြောက်ကော်ဘွယ် စက်ဆုပ်ဘွယ် ကောင်းသော မစင်ဘင်ပုတ် အိုးကြီးထဲသို့ တနာရီ လုံးလုံး တကိုယ်လုံးနစ်မြုပ်အောင် ထိုင်နေနိုင်လျှင် ငွေတထောင် ပေးပါမည် ထိုင်ကြပါဟု ပြောရမည်။ ငွေတထောင်ကို လိုခြင်သော်လည်း မစင်ဘင်ပုတ် အိုးကြီးထဲ ထိုင်နေရမည့် ဒုက္ခကို လွန်စွာ စက်ဆုပ် ကြောက်ရွံ့ လှသောကြောင့် တဦး တယောက်မျှထိုင်ရဲသူရှိကြမည်မဟုတ်ပေ။

ထို့ထက် တရက်လုံးလုံး ထိုင်နေနိုင်ပါလျှင် ငွေတသိန်းပေးပါမည် ထိုင်ကြပါဟု ဆိုသော်လည်း ငွေတသိန်းကို လွန်စွာလိုခြင်ပါသော်လဲ တရက်လုံး မစင်ဘင်ပုတ်အိုးကြီးထဲ ထိုင်နေရမည့် ဒုက္ခကြီးကို လွန်မင်းစွာ စက်ဆုပ် ကြောက်ရွံ့သောကြောင့် ထိုင် ဝန် သူ မရှိကြပေ။

ထို့ထက် တလလုံးလုံး ထိုင်နေလျှင် ငွေတကုဋေ ပေးမည်ဟု ဆိုသောအခါ ငွေ တ ကု ဋေကို အ တိုင်း မ သိအောင် လောဘာဇော စေတနာက လိုခြင်သော ဇောနှင့် မစင်ဘင်ပုတ် အိုးကြီး အနီးသို့ ကပ်၍ ကြည့်သောအခါ အလွန် အမင်း ပြင်းထန် လှစွာသော မစင်ဘင်ပုတ်၏ အနံ့ကို ခံနိုင်သောကြောင့် ထိုင်ရဲသူမရှိကြပေ။

ထိုထက် ၇ လ၊ ၈ လ၊ ၉ လ၊ ၁၀ လ-တိုင်တိုင် ထိုင်
 နေနိုင်ကြပါလျှင် ငွေ ကုဋေတရာ၊ တထောင်၊ တသောင်း
 ပေးပါမည်ဟု မြို့လုံးကျွတ်၊ ရွာလုံးကျွတ် ထပ်၍ မောင်း
 ခတ်ဟစ်အော်ရမည်။ ထိုအခါ လူကြီး၊ လူငယ် မကျန်
 ငွေ ကုဋေ ရာ၊ ထောင်၊ သောင်း ရမည်ဖြစ်သောကြောင့်
 မလိုခြင်သောသူ တဦး တယောက်မျှ မရှိ။ အားလုံး လို
 ချင်ကြသောကြောင့် မစင်ဘင်ပုတ် အိုးကြီးနားသို့ အား
 လုံး ချဉ်းကပ်လာကြကုန်၏။

ထိုအခါ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာ ဉာဏ်ရှင်ကြီးက လာသမျှ
 လူအပေါင်းကို ဟုတ်တိုင်း မှန်ရာ ဒိဋ္ဌ ထင်ထင် သိမြင် ကြ
 စေရန် မစင်ဘင်ပုတ် အိုးကြီးကို ဖွင့်ထွစ်ပြလိုက်ရာ မြင်
 မြင်သမျှ လူအပေါင်းဘို့၏ စက္ခု ဝိဉာဏ်စိတ်မှာ လူသား
 ပုတ်တွေ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ် ပုတ်တွေ- ဝက်ပုတ်တွေ
 နွားပုတ်တွေ-ကွဲပုတ်- ဆိတ် ပုတ် တွေ- သိုးပုတ်တွေ-
 ကြက်ပုတ်၊ ငှက်ပုတ်တွေ-သမင်ပုတ်-ဂျီပုတ်-ယုန်ပုတ်
 တွေ-ငါးပုတ်-ငါးပိပုတ်တွေ အပုတ် အသိုး ဟူသမျှနှင့်
 တကွ ရောနှော နေသော ဆီ၊ ဆား၊ ကြက်သွန်၊ ခဲနွင်း၊
 ငြုပ်၊ ကလားအော်၊ ဂျင်း-အစရှိသော အပူ အစပ် ဟူသမျှ
 တွေ ထို့ပြင်-ချွဲခန်းသလိပ်တွေ-ပြည်တွေ-သွေးတွေ-ချွေး
 တွေ-အဆီခဲ-အဆီကြည်တွေ-မျက်ရေတွေ- တံတွေတွေ
 နှပ်တွေ-အစေးတွေ-ထိုအပုတ် အသိုး အိုးကြီးထဲ၌ တ
 သိန့်သိန့်၊ တသဲသဲ၊ တရွှေ့၊ စားသောက် နေကြသော

ပိုးမျိုး ရှစ်ဆယ် အသွယ်သွယ်တို့သည် မစင် ဒိမ် သာ တွင်းထဲ၌ တရွရွ၊ တသဲသဲ သူ့ထက် ငါ လုယက်၍ စား သောက်နေကြသော ပိုးလောက်တွေကဲ့သို့ စားနေကြ သည်ကို မြင်ကြရပေလိမ့်မည်။

ထိုဘင်ပုတ်အိုးကြီးအတွင်း၌ အဟုတ် အမှန် ရှိသော အပုတ်အသိုး ဟူသမျှကို လာလာသမျှ လူအပေါင်းတို့ သည် မျက်မြင် ဒိဋ္ဌ သိမြင်ကြသည်နှင့် တပြိုင်တည်း တ ကိုယ်လုံး ဆင်ဆင်တူ အသက် သေမတတ် စက်ဆုပ် ရှုံ့ရှာခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့်ခြင်း ဖြစ်ကြ၍ သမ္မာ ဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဉာဏ် အလင်းပေါက်ပြီး ဟုတ်တိုင်း မှန်ရာကို သိ မြင်ကြသောကြောင့်-

ထိုမစင်ဘင်ပုတ် အိုးကြီးထဲသို့ ၇-လ၊ ၈-လ၊ ၉ လ၊ ၁၀-လ တိုင်အောင် နေထိုင်ရလျှင် ရက်၊ လ မစေ့ မှီ ထိုဘင်ပုတ် ဒုက္ခဒဏ်ချက်ကြီးနှင့် သေကြ ရလိမ့်မည် ကို အမှန်သိကြသောကြောင့်-

သေရမည့် ဘေးဒုက္ခ ကြီးကို လွန်မင်းပြင်း ထန် စွာ ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့်ကြသဖြင့် မည်သူ တဦး တယောံ မှ မစင်ဘင်ပုတ် အိုးကြီးထဲသို့ ဆင်း၍ ထိုင်ဝန်သူမရှိကြ တော့ပြီ။

ဘယ်အတွက်ဆိုသော် ငွေကုဋေ သိန်း၊ သောင်း ရ မည့် သုခက နောက်မှ ရမည်။ မိမိသေရမည့် ဘေး ဒုက္ခ ကြီးက အရင် သေရမည်ကို အမှန် သိကြသောကြောင့်-

သေရမည့် ဘေးဒုက္ခကြီးနှင့်ငွေကုဋေ သိန်း၊သောင်း
ရမည့် သုခ နှင့် နှိုင်းစာကဲ့သည့်ရှိသော် ကုဋေ သိန်း၊
ထောင်းရမည့် သုခသည် တချင်ရှေးခန့်မျှ လောကံသာ
ရှိသည်ဟု ဝိဇ္ဇာညာဏ် အလင်းပေါက်၍ ဟုတ်တိုင်း မှန်ရာ
ကို သိကြသောကြောင့်-

ထိုမစင် ဘင်ပုတ်အိုးကြီးနားသို့ မည်သူမျှ မချဉ်း
ကပ်ကြတော့ပြီ။

မစင်ဘင်ပုတ် အိုးကြီး၏ ဒုက္ခကို ကောင်းစွာ ထင်
မြင်ကြလေတော့၏။

မစင်ဘင်ပုတ် အိုးကြီးအတွင်း၌ ၇-လ၊ ၈-လ၊ ၉-လ၊ ၁၀-လ
ထိုင်နေရမည့် ဒုက္ခ သစ္စာ ထင်မြင်အောင် ပြဆိုခဏ်း၍တွင်ပြီး၏။

အနေဆင်းရဲ- မိဝမ်းထဲ၌

ယခုအခါ ပစ္စုပ္ပန်၌ လပ်လပ် ဆပ်ဆပ် မိခင်၏ ဝမ်း
တိုက်၌ ပဋိသန္ဓေ တည်နေလျက်ရှိသော သူငယ်ကလေး
များမှာ အထက်က ပြဆိုခဲ့ ပြီးသော မစင်ဘင်ပုတ် အိုး
ကြီးထဲ၌ နစ်မြုပ်အောင် ထိုင်နေရဘိ သကဲ့သို့ ထိုင် နေ
ကြရသည်ဟု မှတ်ကြ။

ထို့ထက် ကြောက်လန့်ဘွယ် ကောင်းသေးသည်မှာ
မိခင်ဝမ်းထွင်း၌ သူငယ်ကလေးသည်
မိမိကိုယ်ကို ဆောင့်ဆောင့်ထိုင်လျက်။

ဒူးနှစ်ဘက်ပေါ်ကို လက်နှစ်ဘက်တင်၍
 မျက်ခွက်ကို လက်ဝါးနှင့် အုပ်ထားရသည်။
 သူငယ်ကလေး၏ ဦးခေါင်းပေါ်က အစာသစ်
 အိမ်ကို ရှက်လျက်

အစာဟောင်းအိမ်က အောက်က ဖင်ခု ထိုင်ထား
 ရသည်။

ထိုသူငယ်ကလေးမှာ မိခင်၏ အညှို့၊ အသဲ၊ နှလုံး
 တွေ၊ အမွှေးတွေ၊ အဖျဉ်းတွေ၊ အဆုတ်တွေ၊ အူမကြီး
 တွေ၊ အူမကလေးတွေ၊ ကြားတွင် ညှို့ ဟောင် ပုတ်စပ်
 ညှပ်လျက်ရှိ၏။ သူငယ်ကလေးသည် ထိုကဲ့သို့ စက်ဆုပ်
 ရှိ ရှာဘွယ်တွေ အူကြီး၊ အူငယ် အသွယ်သွယ် ရစ်
 ပတ်၍ နှစ်မြုပ်အောင် ထိုင်နေရလေသည်။

ထို့ပြင်-မိခင်က နေ့စဉ် ထမင်း စား တိုင်း စား တိုင်း
 အပူ အစပ်၊ အခါး၊ အင်္ဂံ၊ အချဉ် တွေ စား၍ စား၍ မျိုချ
 တိုင်း၊ မျိုချလိုက်သည်နှင့် တပြိုင်တည်း၊ သူငယ်ကလေး
 ၏ ဦးခေါင်းပေါ် အစာသစ်အိမ်တွင်းသို့ ရောက်သည်နှင့်
 တပြိုင်တည်း သူငယ် ကလေး၏ ဦးခေါင်းကို မီး ရဲရဲ
 တောက်သော သံတွေခဲ ရဲရဲ ရည်တွေ လောင်းချ လိုက်
 ဘိသကဲ့သို့ သူငယ်ကလေးမှာ ဖရောင်းတုံး မီးနှင့် ထိ
 သောအခါ အရေတွေ၊ တတွေတွေ ယိုမီးကျလာဘိ သ
 ကဲ့သို့ လွန်စွာနူးညံ့သောရုပ် နဲ့ နဲ့ တွတ် တွတ် သား တစ်

သူငယ်ကလေးသည် အရေတွေ တတွေတွေပိုစီး၍ မိခင် မလိမ္မာသည့်အတွက် ပျက်စီး၍ သေရလေတော့၏။

မိခင်ဝမ်းတိုက်၌ မစင်ဘင်ပုတ် အိုးကြီးအတွင်း နှစ် ဖြစ်၍ သေရပုံကို ဉာဏ်ပညာ မျက်စေ့နှင့် ကွက်ကွက် ကွင်းကွင်း ရှင်းလင်းစွာ မြင်အောင် ကြည့်ကြရမည်။

ထို့ပြင်တရပ် ပဋိသန္ဓေ ကလလ ရေကြည် တည်နေ သည်မှစ၍ ပဋိသန္ဓေ တည်နေသည်ဟု မသိ မလိမ္မာသော မိခင်သည် မိမိစားခြင်ရာ အပူ၊ အစပ်၊ အခါးတွေ စားမိ သောကြောင့် ပဋိသန္ဓေ ကလလ ရေကြည် ပျက်စီး သေ ဆုံးကြရခြင်းမျိုး အမြှုပ်၊ သွေးခဲ၊ သားတစ် ကြိမ် မိခင် မလိမ္မာ၍ ပျက်စီးခြင်းမျိုးတို့ဖြင့် ပျက်စီး ခဲ့ရသော ခန္ဓာ တွေ မရေ မတွက်နိုင်အောင် များပြားလှလေပြီ။

အထက်က ဖော် ပြကဲ့သော ဥပမာတွင် စည်ပိုင်းကြီး သည် ပဋိသန္ဓေ ယူနေသော မိခင်ဝမ်းခေါင်းကြီးနှင့်တူ၏။ စည်ပိုင်းကြီးအတွင်း၌ရှိသော မစင်ဘင်ပုတ် အစရှိသော အပုတ် အသိုးဟူသမျှတို့သည် မိခင်၏ ဝမ်းခေါင်းတွင်း ရှိရှိသမျှ မစင်ဘင်ပုတ်၊ ဝက်ပုတ်၊ ကြက်ပုတ်၊ နွားပုတ်၊ ကျွဲပုတ် အစရှိသော အပုတ် အသိုးတွေနှင့် တူ၏။

သို့အတွက် ပဋိသန္ဓေ ယူနေသော မိခင် များသည် စည်ပိုင်းကြီးထဲရှိသော အပုတ် အသိုးတွေကို မျက်စိနှင့် ကြောင်တောင် မြင်နေဘိသကဲ့သို့ မိမိဝမ်းတွင်း ရှိရှိသ

မျှ အပုတ်အသိုးတွေနှင့်တကွ ပိုးမျိုးရှစ်ဆယ် တရွရွ၊ တသဲသဲ၊ စားနေကြသည်ကို ဉာဏ်ပညာမျက်စိနှင့် တစိမ့်စိမ့် မြင်အောင် ဒုက္ခသစ္စာ ထင်အောင် ကြည့်ရှု ပွားများနေကြရမည်။

အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ နေရသော သူငယ်ကလေးများ မှာလည်း အမိဝမ်းတွင်း၌ မဝင်ဘင်ပုတ်အိုးကြီးထဲသို့ ၇ လ၊ ၈-လ၊ ၉-လ တိုင်တိုင် ထိုင်နေရသော ဘေးဒုက္ခကြီးကို မျက်စိနှင့် ကြောင်တောင် မြင် နေ ဘိသက္ကသို့ ဉာဏ်ပညာ မျက်စိနှင့် မြင်အောင် ဒုက္ခ သစ္စာ ထင်အောင် အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် ကြည့်ရှု ပွားများ နေကြရမည်။

သို့မှ ပိခင်နှင့် သား၊ သွီး၊ နှစ်ဦးစုံ ဒုက္ခသစ္စာ ထင်၍ သားသွီးယူလိုသော တဏှာ- သမုဒယ- ဥပါဒါန် ပြတ်ကင်း၍ အသစ်တ မဟာနိဗ္ဗာန် တရားတော် မြတ်ကြီးကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြမည်ဟု မှတ်ကြ။

ပဋိသန္ဓေ လွယ်ယူနေရသော ပိခင်များမှာ မယ်တော်မာယာမှ တပါးသော ပိခင်များ၏ ကံအားလျော်စွာ အဘယ်မျှ- ပင်ပန်းနွမ်းနယ် ဆင်းရဲကြီးစွာ ဖြစ်ကြရမုံကိုကောင်းစွာမှတ်ကြ။

- (၁) ၇-လ, ကိုယ်ဝန်လွယ်ရသော မိန်းမ-ပဋိသန္ဓေ။
- (၂) ၈-လ, ကိုယ်ဝန်လွယ်ရသော မိန်းမ-ပဋိသန္ဓေ။
- (၃) ၉-လ, ကိုယ်ဝန်လွယ်ရသော မိန်းမ-ပဋိသန္ဓေ။
- (၄) ၁၀-လ, ကိုယ်ဝန်လွယ်ရသော မိန်းမ-ပဋိသန္ဓေ။

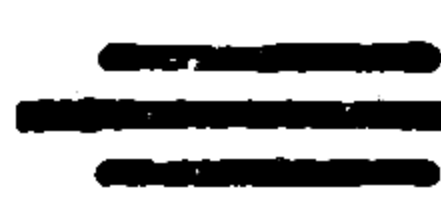
ကလလ ရေကြည်တည်သည်မှစ၍ တနေ့ထက်တနေ့ တလထက်၊ တလ-တဆင့်ထက်တဆင့်- ရင့်ထက် ရင့်၍ ကြီးပွား လာသော သူငယ်ကလေးကို လွယ်၍ ထားရသော မိခင်သည် ထိုကိုယ်ဝန်ကြောင့် အစား အသောက် အသွား အလာ အစရှိသည်တို့ကို များစွာ ရှောင်ကြဉ်ရာ ဖြစ်၏။ စားချင်တိုင်း မစားရ ပူ၊ စပ်၊ ခါးသော အာဟာရ များကို အထူး ရှောင်ကြဉ်ရ၏။ သွားခြင်း၊ ရပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်း၊ အိပ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဣရိယာ ပုတ်တို့ကို အထူး ရှိသေ လေးမြတ်စွာ နေထိုင်ရ၏။

စကြာ မင်းလောင်းကို ပဋိသန္ဓေ ယူနေသော မိခင် သည်နေ့၊ ညမလပ် ဒလစပ် ရှိရှိ သေသေ လေးလေး မြတ်မြတ် စောင့်ရှောက်နေဘိ သကဲ့သို့ ထို့အတူ မိမိ၏ ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ တည်နေသော သားရတနာ၊ သွီးရတနာ ကလေးများကို စကြာမင်းလောင်း၏ မိခင်ကဲ့သို့ နေ့၊ ည၌ မလပ် ဒလစပ် ရှိရှိ သေသေ လေးလေး မြတ်မြတ် စောင့်ရှောက်ကြရမည်။

ထိုကဲ့သို့ စောင့်ရှောက်၍- ၆, လ၊ ၁၀, လ၊ နေ့ရော ည၌ပါ ဒုက္ခကြီးစွာ ခံနေကြရလေသည်။ ထိုမျှလောက် ဒုက္ခကြီးစွာ ခံနေရရှာသော မိခင်နှင့် သားကလေးတို့ သည် ရက်လ စေ့၍ ပွားသန့် စင်သောအခါမိခင်မှာ မိမိအသက်ကို သေလောက်အောင် ဒုက္ခ ကြီးစွာ ခံပြီးမှ ထိုသားကလေးကို ပွားသန့်စင်နိုင်သည်။ အချို့ - မိခင်

သည် ဖွားသန့်စင်သော သားဒုက္ခ ကြီးစွာခံ၍ သေကြ
 လေတော့သည်။ အချို့မှာ မိခင်နှင့် သား နှစ်ဦးပြိုင် အ
 သက် ဆုံးရှုံးရလေသည်။ ထိုအခါ အမိနှင့်သားတို့သည်
 လွန်စွာ ကံကောင်း ထောက်ပံ့၍ လက် သယ် ကောင်း၊
 ဆရာကောင်းတို့နှင့် တွေ့ပါမှ အသက်ရှင်ခြင်းသို့ ရောက်
 ကြရလေတော့သည်။

ဤသည်ကား-တဘဝ, တဘဝ အတွက် မိခင် ဝမ်း
 တိုက်၌ ပဋိသန္ဓေ ကလလ ရေကြည်ကစ၍ အမြှုတ်-သွေး
 ခဲ-သားတစ်-မမြဲသဖြင့် ပြောင်းလဲပုံ-တဆင့်ထက် တဆင့်
 ရင့်ထက် ရင့်၍ ရုပ်အစဉ်သန္တတိ ဖြစ်, ပျက်ပုံ အလုံးစုံကို
 အနိစ္စ သဘော ပေါက်စေတို့ စိတ်အာရုံတွင် အမြင် ထင်
 လင်းအောင် စိစဉ်၍ ပြုလိုက်သော အနိစ္စ လက္ခဏာ
 ဒီပဿနာ ဥာဏ်အခမ်းဖြစ်၏ ဆိုခဲ့သမျှ ထင်မြင်ရန် အ
 ချက်စုကို ဥာဏ်ပညာ စက္ခုနှင့် ကြည့်ရှု ဖွား များကြ
 ကုန်။

လူဖြစ်ခြင်း အကြောင်းနှင့်တကွ ပဋိသန္ဓေတည်
 နေခင်းကြီးများကို အမျိုးမျိုး အဖုံဖုံ အလုံးစုံ
 ဒုက္ခသစ္စာ ထင်မြင်အောင် အားထုတ်၍ ရေးရခြင်း
 သည် ဘယ်အတွက် ရေးရသနည်းဟု မေးကဲ့သည်
 ရှိသော် ထိုအမေးကို ဖြေဆိုပေအံ့။

ငါတို့ ဂေါတမ-ဘုရား အလောင်း သိဒ္ဓတ္ထ မင်းသား သည် ပါရမီ ဘုန်းပန်းတို့ ဆုံးခန်းတိုင်မြောက်၍ နောက် ဆုံးဘဝသို့ ရောက်တော်မူသည် ဖြစ်ပါလျက် အလောင်း တော် သိဒ္ဓတ္ထ မင်း သား သည် ယ သော ဓ ရာ ဒေဝီကို မဟေသီ မြောက်စားတော် မူကာ ပို့ဆက် လာသော ရတနာတော်ဝင် အပျိုစင် လေးသောင်းမျှကို မောင်းမ အရာ၌ ထား၍ ခံစား၊ စံစားတော်မူလေရာ တဆဲ သုံး နှစ်မျှ ကြာလေသည်။ ဘုရားအဖြစ်ကို အားသစ် ကြိုးပန်း ၍ ပါရမီ အခန်းခန်းတို့ကို ဖြည့်ကျင့် ဆည်းပူး ခဲ့ပါ သော်လည်း ကာမဂုဏ် မှိုင်းမိခြင်းကြောင့် အတိုင်း မထိ မေ့ သျှော့ နေသော ဘုရား အလောင်းတော်ကြီးကို နတ် အပေါင်းတို့ မြင်ကြလျှင် အလောင်းတော်ကြီးမှာ ဘုရားဖြစ်တို့အခါ နိုးပေပြီ။ နိမိတ်ကြီးလေးပါးကို အစဉ် အားဖြင့် ထင်လျားစွာ ပြမှ တော်ချေမည်ဟု ကြံစည်မိကြ လေသည်။

အလောင်းတော်သည် သက်တော် ၂၀ နှစ် အရွယ် ပျိုမြစ်၊ နှုနယ်သော အချိန်ဖြစ်၍ ပုထုဇန်တို့၏ စရိုက် အကြိုက် ဝါသနာကို မပယ်ခွါနိုင်သောကြောင့် ဥယျာဉ် တော် မြေကွက်သို့ အပျော်ထွက်လိုသော စိတ် ရှိတော် မူရကား ရထားထိန်းခေါ်ကာ အမောင် ရထားထိန်း ဥယျာဉ်တော် ဟော်နန်းမှာ ပျော်ခန်းတွေ အစုံ အညီ နှင့် အပျော်တုမ္မဏီကြီး ဖွဲ့စည်း၍ ပျော်ပျော်ကြီးသွားကြ

ရအောင် ရထားတော် ယာဉ် ရတနာကို ပြင်ပါချေဟု
 မိန့်ချေတော်မူလေ၏။ သခင်ဘုရား၏ အမိန့်သံကိုမြေငယ်
 မကျ နားထောင်ရသော ရထားထိန်းသည်လည်း ရွှေ-ငွေ၊
 ခြေး-ပတ္တမြား- ပုလဲ- ကျောက်မျက်ရွဲ စီချယ်၍ ရွှေ
 ကြယ်၊ ငွေကြယ်တို့ဖြင့် တင့်တယ် အောင် ပြာသုပ်ထား
 သော ရတနာ ရထားကို ယူကာ ဣမုဒြာ ကြာအဆင်း
 ကဲ့သို့ ဖြူဝင်း လှပစွာသော သိန္ဓောမြင်း လေးကောင်ကို
 က၊ ပြီးလျှင် အလောင်းတော်အား သံတော်ဦးတင်သော
 အခါ ရာဇာသိဒ္ဓတ် လောင်းတော်မြတ်သည် လျှောက်
 ပတ် ကောင်းမွန်သော ရတနာ ရထားပေါ်၌ စီးကာ
 ဥယျာဉ်တော်သို့ ရှေ့ရှု မောင်းနှင်တော် မူလေသတည်း။

ယူအို - ယူနာ - ယူသေ - ရဟန်း - နိမိတ်ကြီး လေးပါး

ထိုအခါ နတ်အပေါင်း တို့သည် ဘုရား အလောင်း
 တော် သိဒ္ဓတ်မင်းသားအား ထင်ရှားသော ပုဗ္ဗ နိမိတ်
 ကြီး များကို ညွှန်ကြားပြသကြကုန်အံ့ဟု တိုင်ပင်၍ နတ်
 သားတတောက်ကို သွားကျိုး၊ ဆံဖြူ၊ ငယ်မူ ကင်းပျော်
 ခြေထောက်ကိုမျှမသယ်နိုင် ဘယ်ယိုင်၊ ညာနွဲ့၊ လဲတော့
 မညှိပုံ တုန်တုန် ခိုက်ခိုက် လက်၌ တောင်ဌေး စွဲကိုင်
 သော အကိုးကြီးအိုယောင် အသွင် ဆောင်ပြီးလျှင် အ
 အလောင်းတော်ကို ပြကြလေ၏။

အလောင်းတော်မှာ-လူအိုကြီး တုန်တုန် ခိုက်ခိုက်ကို
 မြင်ရလျှင် ရင်ဝကို အသာဖိ၍ မချီအောင် ဖြစ်ပြီးကာ
 ရထားထိန်းကို မေးသည်မှာ-

အမောင် ရထားထိန်း တောင်ယမ်း၊ မြောက်ပိုင် ကိုယ် ကိုယ်မှ ကိုယ်မသယ်နိုင်ဘဲ လက်ကိုင် တောင် ငွေနှင့် တဖြေးဖြေးသွားနေသော သူကား အဘယ်သူပါ နည်းဟု မေးခြန်းတော်မူလေ၏။

ထိုအခါ ရထားထိန်းက အရှင်မြတ် ဤသူကား အခြားမဟုတ်၊ ဒုတ်တောင်ငွေကို အဖေပြု၍ ပျော်မှု၊ ပါးမှု၊ ခံစားမှုကိုမှ စိတ်မကူးနိုင်ဘဲ တပိုင်ပိုင်နေရရှာသော လူအိုကြီးပါ ဘုရားဟု လျှောက်ထားလေလျှင် ငါတို့မှာလည်း ဤလူအိုကြီးလို အိုအိုအိုအိုမလားဟု စကားနောက်ထပ် မေးအပ်သည်ရှိသော် မှန်လှပါ အရှင်မင်းသားနှင့် ကြွန်တော်မျိုးတို့မှာလည်း ဤအတိုးအိုကြီးကဲ့သို့ အရိုးကိုမျှ မသယ်နိုင်သော အဖြစ်သို့ တထစ်ချရောက်ကြရမည် အမှန်ဖြစ်ပါသည် ဘုရားဟု လျှောက်ထားလေ၏။

ထိုအခါ အလောင်းတော်သည် များစွာ ထိတ်လန့်၍ သံဝေဂဖြစ်သောကြောင့် အင်း ယခုလိုဖြစ်ပါလျှင် ဤတွင် စခင်းသတ်၍ နန်းချပ်သို့ ပြန်တော့မည်။ ရထားကို နောက်ဆုတ်ပြီး ခတ်သုတ်သုတ် မောင်းလေတော့ဟု မိန့်ကြားကာ နန်းတော်သို့ ပြန်သွားရှာလေသတည်း။

ထိုနောက်တဖန် ဥယျာဉ်တော် ထွက်ပြန်သောအခါ နတ်သားများက ပြုပြန်သည်မှာ အိပ်ရာမှ လှိုင်းလှိုင်း၍ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်တို့ဖြင့် ပေးကျံကာ ပြင်းထန်စွာ သော အနာဖြင့် တညည်းညည်း တညု့ညု့ အသည်းအလန်အ

အော် ဟစ် နေ ရ ရှာ သော လူနာကြီးကို ဖြင်လေသော်
 ဘုရားလောင်းမှာ သွေးဖျန်းဖျန်း ဆူမတတ် သံဝေဂ
 ဥာဏ် အပူဝါတ်တို့မှာ အပြုတ်၍ပင် သွားမလောက်
 အကြောက်သွေးမွှန်ကာ ပဋိန္နဲ တည်နေရခြင်းသည်
 လွန်မင်းစွာ စက်ဆုပ်ဘွယ် ကြီးပါတကားဟု တရား
 ဘက် စိတ်သန်၍ ထိုနေရာမှပင် နန်းတော်သို့ ပြန်လေ
 သတည်း။

တတိယတဖန် ဥယျာဉ်တော်သို့ ထွက်ပြန်သောအခါ
 သူသေကောင်ကြီးကို ငြင်ရပြန်လျှင် အလောင်းတော်၏
 စိတ်မှာ ဒုတိယထက် တိုးတက်၍ သံဝေဂဥာဏ် အပူ
 ဝါတ်တို့မှာ အပြုတ်၍ သေမလောက် အကြောက်ကြီး
 ကြောက်လန့်ခါ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းကို လွန်မင်းစွာ ရှိမုန်း
 လျက် ညွှန်တုန်ညွှန် ဗွက်ပမာ စက်ဆုပ်ကာဖြင့်ထိုနေရာမှ
 ပင်လှည့်ထွက်၍ နန်းတော်သို့ ပြန်လေ၏။

ထိုအချက် သရုပ်၊ သဏ္ဍာန်များကို ဥာဏ်ပညာ စက္ခု
 နှင့် ဝေဘန် ကြည့်ရှုကြစေလိုသည်။

ဘုရား အလောင်းတော်ကြီးသည် ဥယျာဉ်တော်သို့
 ထွက်တော်မူသည်မှာ၊ စကြာမင်းကြီးများ၏၊ ကာမတ
 ဏှာ စည်းစိမ်ကြီးကို ခံစားဘိသကဲ့သို့ကာမ တဏှာ
 ကြီးကျယ်စွာ ခံစားရန် တခမ်းတနား အကြိမ်ကြိမ်ထွက်
 တော်မူလာခြင်းဖြစ်ပေသည်။

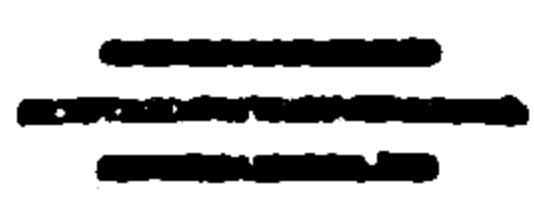
ထိုမျှလောက် ကြီးမားလှစွာသော ကာမတဏှာ စည်းစိမ်ကြီးကို ခံစားမည့်ဆဲဆဲတွင် လွန်မင်းစွာ ကြောင့် ရှိထိတ်လန့်ဘွယ်ကောင်းသော လူအို၊ လူနာ၊ လူသေ၊ ဟု ဆိုအပ်သော နိမိတ်ကြီး သုံးပါးကို ဖြစ်ရသည်နှင့် တပြိုင်ညည်း အသဲအူ ပြတ်ကြွေ၍ အသက်သေမတတ် ထိတ် လန့် သော “သံဝေဂ” ဓမ္မဉာဏ်ပေါ်၍ ကာမ တဏှာကြောပြတ်မလောက် ဖြစ်သွားလေသည်။

ထိုကြောင့် ပဋ္ဌာန်းဥပနိဿယ ပစ္စည်းတွင် ပါရှိ သည့်မှာ ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ကေသဉ္စ ဥပနိဿယ ပစ္စယောန ပစ္စယော ဟု ဟောတော် မူသည့် အတိုင်း အလောင်း တော်မြတ် ထင်မြင်သော လူအို၊ လူနာ၊ လူသေ၊ နိမိတ် ကြီး သုံးပါးသည် အနိဋ္ဌာရုံ ဖြစ်၍ အကုသလ ဝိပါက်- အကျိုးကို ခံစားရတဲ့ ထိုနိမိတ်ကြီးများကို ဖြစ်သည်နှင့် တပြိုင်ညည်း (ဝိပါက် အမှန်စောအပြန်) ဟု ဆို သည့် အတိုင်း အလောင်းတော် သူမြတ်၏ မနောဒွါရ၌ စော စိတ္တုပ္ပါဒ် တို့သည် ကုသိုလ် သံဝေဂ ဉာဏ် ကြီးစွာ ဖြစ် ပေါ်၍ ရဲရဲတောက် ခံစားမည့် ကာမ တဏှာမီးပုံကြီးကို သိတာရေနှင့် ဖြန်းလိုက်ဘိသကဲ့သို့ အပူခတ် ကာမ တဏှာစောတွေ တချက်ထည်း ငြိမ်းစ သွားရလေတော့ ၏။ ။ အကုသိုလ်အကျိုးကြောင့်ကုသိုလ် ဖြစ်ရသည့် အ ချက်ပင်တည်း။

ဤစကားရပ်များဖြင့် အကုသိုလ် အကြောင်းရင်းခံ၍ ကုသိုလ်ဖြစ်ပုံများကို အထူးမှတ်သားကြစေလိုသည် သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့။

ထိုကြောင့် ယခု ပစ္စုပ္ပန်၌ ကာမတဏှာကို ဗွက်ကြမ်းအောင် ခံစားလျက်ရှိကြသောဒါယကာ-ဒါယိကာမ အပေါင်းတို့မှာ ဘုရား အလောင်းတော် နိမိတ်ကြီးသုံးပါးကို ဖြစ်၍ အိုရမည့် ဇရာဘေး၊ နာရမည့် ဗျာဓိဘေး၊ သေရမည့် မရံဏဘေး၊ တို့ကို ကြောင်ရှု လာသလောက် ပဋိသန္ဓေ နေရမည့် ဇာတိ ဒုက္ခဘေးကြီးကို သံဝေဂဓမ္မဥာဏ် ပေါ်ပုံများကို စံနမူနာယူရန် ရည်သန်၍ ရေးသား ဖြေရှင်း၍ ထည့်သွင်းလိုက်ပေသတည်း။

(ဤတွင် ဖြေရှင်းချက် တစ်ဖက်ပြီး၏။)

ဘုရားအလောင်းတော် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားမှာ စဉ်းစားမိသမျှသော သံဝေဂ ဥာဏ်အငွေ့ အသက်တို့သည် နေ့ရက် ရှည်ကြာ လေသမျှ ကြာလတ်သော် အနုသယတဏှာ ဓာတ်မျိုး မပြတ်၍ အနိုးထွက်လာပြန်သောကြောင့် ရုထားထိန်းကို ခေါ်၍ ဥယျာဉ်တော်သို့ တဖန် ထွက်တော်မူပြန်လေသည်။ ထိုအခါ နတ်တို့သည် ဖန်ဆင်းအပ်သော ရဟန်းကို တွေ့မြင်ပြန်လေ၏။

ရုထားထိန်းကို ခေါ်ကာ အိုအမောင် ရုထား ထိန်း ဦးခေါင်း ဦးပြည် ခေါင်းတုတ်ကြီးနှင့် ဝတ်နည်း ဝတ်ပုံ ကလည်း အလုံးစုံသော သူတို့နှင့်မတူ အမူအသွင်တမျိုး

ပြောင်းသော ဤသူကား ဘယ်လိုလူစား ခေါ်ပါသနည်း
 ဟု မေးလေလျှင် ရထားထိန်းကို နတ်ဘို့၏ အာနုဘော်
 တန်ခိုးအားဖြင့် နှိုးဆော်ထားလေပြီးဖြစ်သဖြင့် ရထား
 ထိန်းက တင်လျှောက်သည်မှာ အို အရှင် မင်းမြတ် ဤ
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား ဖန်ဝါသကံန်းကို ဆင်ဖြန်းဝတ်ရုံပြီး
 လှူဘုံကို မုန်းတီး၍ ဘုန်းကြီးလုပ်သော သူပါကည်း၊
 ဤသို့သော် ဘုန်းကြီးရဟန်းအဖြစ်နှင့် အပြစ်ဖြစ်အံ့သော
 အကုသိုလ်ကို ရှောင်ခွါကာ ကုသိုလ် တရား ကို သာ
 ဗွားများ အားထုတ်ခြင်းသည် လွန်မင်းစွာ ကောင်းလှ
 ပါပေ၏။ ။ သတ္တဝါ အများအား-သနားညှာတာ ကရု
 ဏာတွေ့ဘက်၍ မနှိပ်စက် မညှင်းဆဲခြင်းသည်လည်း
 အလွန်ကောင်းလှသော တရားကြီးပါတည်းဟု လျှောက်
 ထားလေလျှင် ရဟန်းတော်ရှိရာသို့ သွားပြီးလျှင် ရဟန်း
 တော်ကို စုံစမ်း မေးမြန်းသော အခါ အလောင်း တော်
 မင်းသားသည် လွန်စွာပင် သဘောတော်ကြည်နူး၍ ဤအ
 ရှင် ရဟန်းကဲ့သို့ ငါသည်လည်း မချွတ် ဇကန်- အမြန်
 ရဟန်းပြုတော့အံ့ဟု၊ စိတ်နှလုံးခုံးခုံးကြီးချပြီးလျှင်နန်းတော်
 သို့ပြန်လေ၏။

လူ့ဘောင်မှ ရှောင်ခွါခန်း

သက္ကရာဇ် ၉၇-ခုနှစ်-ဝါဆိုလဆန်း ၁၅ ရက် တနင်္ဂနွေ
 နေ့ဝယ်- အလောင်းတော်သည် ဥယျာဉ်တော်သို့ ထွက်
 တော်မူစဉ်၊ မိဖုရား ခေါင်ကြီး ဖြစ်သော ယသော် ဒေဝီ

သည် သားတော်ကလေးကို မီးရှူးသန့်စင် ဖွားမြင်တော်
 မူလေ၏။ သားတော်ကလေး မွေးဖွားသည်ဟု စကား
 လေခံကိုသာ ကြားရသော်လည်း ကုယ်တော်တိုင် မမြင်
 ရသေးသည့်အတွက် မြင်ခြင်လှသော ဆန္ဒသည် အားကြီး
 သည်ဖြစ်၍ ယသော်ခရာ စံဖြန်းသော မှန်နန်းတော်သို့
 ကြွလှမ်းတော်မူကာ တံခါးခုံပေါ်တွင် စုံရပ်၍ ကြည့်
 လေလျှင် မြတ်လေး၊ ကြက်ရုံး၊ ဝမ်းနိုး၊ ခတ္တော၊ စသော
 ပန်းများစွာတို့ဖြင့် ခပ်ထားအပ်သော အိပ်ရာပေါ်၌ သား
 တော်ကို လက်တင်၍ မျက်ရှင် ပတ္တမြားတုုံးကဲ့သို့ ခပ်
 ပြုံးပြုံး မျက်နှာတော်ဖြင့် စက်တော်ခေါ်နေကြသည်ကို
 မြင်လေသော်၊ ယသော်ခရာ၏ ရင်ခွင်မှ သားတော်ကို
 ဝင်လှ၍ ဖက်ရမ်း နမ်းရှုတ် ပြုလုပ်ခြင် ပါ သော် လည်း
 ယသော်ခရာ၏ လက်ကို ဖယ်ရှား၍ သားငယ်ကို ယူပါ
 က ယသော်ခရာ နိုးချေရာ၏။ ယသော် နိုး လာ လျှင်
 တောထွက်မည့်မှန်းချက်သည်ရချ ပျက်ချေတော့မည်။

ဇရာဘေး၊ ဗျာဓိဘေး၊ မရဏဘေးတို့ အစ ဘဝ
 ဇာတိဘေးကို ကြောက်လန့် လှသည်ဖြစ်၍ မဆုတ်နစ်
 သော သတ္တိ၊ ဝိရိယ၊ ဥာဏ်ပညာ အလင်းဖြင့် ရုံးကန်
 တော့သည်။

ဘုရားဖြစ်ချင်လျှင် သားကို ချစ်၍ မနေနှင့်တော့

မယားနှင့်သားပြစ်မှ၊ ဘုရား ဖြစ်ပေလိမ့်မည်၊ ယခု အခါမှာ အောင့်အို၍ နောင်ဘုရားဖြစ်ပြီးသော အခါမှာ သာ- သားရတနာကို ဝဝကြီး ရှုစားပါတော့ဟု၊ ဘုရား အဖြစ်နှင့် သားချစ်တွင် တရားစစ်ကျပြီးသော် ခြေထောက် ကို အသာရုတ်၍ ဆုတ်တော် မူကဲ့ပြီးလျှင် (ကဏ္ဍိက) မြင်းအနီးသို့ သွားကာ အိုချစ်သား ကဏ္ဍိက- ယနေ့ည မောင့်သခင်ကို စိတ်ရှင် ကိုယ်ရှင်နှင့် တောခွင် မြိုင် အောက် အရောက်၊ အားတင်း၍ ဆောင်ကြဉ်းပါ။ မောင့် ကိုမှီ၍ သဗ္ဗညုတ ဘုရားဖြစ်ပြီးလျှင် လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါ ဒုက္ခိ တတွေကို သံသရာဝဋ် ဗွေမှ၊ ကျွတ်လွတ် စေရန် ရည်မှန်း၍ ရှင်လန်းစွာ ပြုတော့မည်ဟု၊ သာ ကြည်စွာ မိန့်တော်မူ၍ ကဏ္ဍိက မြင်း၏ ကျောပေါ်သို့ ခုန်ကျော်ကာ တက်စီး၍ တောထွက်တော် မူလေ သ တည်း။

နိဿည်း-နည်းခံမှုကို ပြုရ၏။

တောထွက်တော်မူ၍ ကျင့်တော်မူသည်မှာ အာဠာရ ရသေ့နှင့် ဥဒက ရသေ့ထံ နည်းခံ၍ အားထုတ်တော် မူရာ ဈာန်သမာပတ် ရှစ်ပါးကို ရတော်မူလေသည်။

ထိုတရား များသည် လောကီ ဈာန် မှ သာ ဖြစ်ချေ သည်။ သစ္စာလေးပါး ရကြောင်းတရား ပေတုတ်သေးဟု

သိတော်မူလေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ကောင်းမြတ်သော အာဟာရတို့ကို စား၍ ကျင့်နေလျှင် သစ္စာ လေးပါးကို ရမည်မဟုတ်။ ထိုအာဟာရတို့ကို ဖြတ်၍ ကျင့်မှ သစ္စာ လေးပါး ဥာဏ်ကို ရ၍ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်မည်ဟု၊ အကြံတော်ဖြစ်၍ “ဥရုဝေလ” တောသို့ ကြွသွားတော် မူပြီးလျှင် သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော နေရာများကို ရွေးချယ်၍ ဒုက္ကရစရိယာကို ခြိုးခြံစွာ ကျင့်တော် မူလေသည်။

ဒုက္ကရစရိယာ-ခြောက်နှစ်ကြာမျှ ကျင့်တော်မူပုံ။

အလောင်းတော်မြတ်သည် လူသာမန်တို့ ကျင့်နိုင်တို့ ဝေး၍ ကြံတွေး ရုံမျှ နှင့် ကြက်သီး ထလောက်အောင် ကြေခံမက်ဘွယ်ကောင်းသော (ဒုက္ကရစရိယာ) ကို ခြောက်နှစ်မျှ ကြာအောင်ပင် ကျင့်သုံးတော် မူရ၏။ ထိုမျှ ကြာအောင်ပင် ကျင့်တော်မူသော အခြင်း အရာ မှာကား မငြင်းသာအောင် အကျိုးပေးသော ဝဒုကြွေးကြောင့် လွတ်သာ မပြေးသာ ကျင့်တော် မူရ ရှာသတည်း။

(ဒုက္ကရစရိယာ-ဆိုသည်မှာ-ပြုနိုင်ခဲ့သော အကျင့်မြတ်ဖြစ်သည်။)

(အထူးမှတ်တမ်း-သံပေါက်)

အမေး။ ။ ဒုက္ခရစရိယာ။ ခြောက်နှစ်ကြာ။ ကြမ္မာ
ဘယ် ပိပေါက်။

အဖြေ။ ။ ကဿပဘုရား၊ ရှင်တော်အား ပြစ်မှား
ဝစီထွက်။

ဤမှတ်တမ်း သံပေါက် လက်အရ ကဿပ မြတ်
စွာ ဘုရားအား ပြစ်မှားပုတ်ခတ် နှုတ်မြွက် ကြမ်း၍၊
ကြမ်းထန်းစွာ ပြောမိသည်ကား ဤဦးပြည် ရဟန်း
သည် သဗ္ဗညုတ ဥာဏ်တော်ရှင် အဘယ်မှာလျှင် ဖြစ်
နိုင်ပါအံ့နည်း၊ သဗ္ဗညုတ ဥာဏ်တော်မှာ လွန်စွာပင်ရခဲ
၏ဟု၊ ပြောဆို မိလေသတည်း။ (ဝစီဘေဒ-ထိတိုင်းရှု)
သည် နှုတ်သံစကားကြောင့် (ဒုက္ခရစရိယာ) ကိုခြောက်
နှစ်မျှကြာအောင် ပင်ပန်းကြီးစွာ ကျင့်တော် မူရလေ
သတည်း။ သတိထားထွယ်ကောင်းသော-အချက်။

ဤအကြောင်းအရာနှင့် စပ်၍ အလောင်း အလျှာ၏
ဝဋ်ကြွေးကု-ပညာရှိ တဦးရေးသား ထားဘူးသည်ကား
အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်ပေသည်။

(ရှစ်လုံးဘွဲ့ကဗျာ-မြန်မာဂါထာ)

အမေး။ ။ ဥရုဝေလ-ဘောရမြိုင်ခွင် ၊
 ခြောက်နှစ်ပတ်လုံး-ကျင့်သုံးအရှင်၊
 အားကုန်ခမ်းလို့-ညှိုးနွမ်းပြုပြင်၊
 ပပ်ပန်းရေး-ဝဋ်ကြွေးတယ်ကြောင့်တင်၊

အဖြေ။ ။ ကဿပ ဘုရား-ထင်ရှားပွင့်သော်၊
 ဇောတိပါလ-နာမ အကျော်၊
 ပုဏ္ဏားမာန်တက်-နှုတ်ပြိုက်အာဘော်၊
 ဝေပိုင်-ရှေးရင်း ပိပိက်တော်။

ကျင့်တော် မူရယုံကား အလောင်းတော်သည် လက်
 ဦးအစ၊ သေနနိဂုံးသို့ ရှင်ပြုံးစွာ ဆွမ်းခံကြွ၍ ဘုဉ်း
 ပေးသုံးဆောင်တော်မူပြီးလျှင်။ ငါ့အား၊ ဤမျှလောက် ရှေး
 ရင်းသော ဆွမ်းအာဟာရဖြင့် မျှတနေပါလျှင် အဘယ်
 မှာလျှင် သစ္စာဥာဏ်ကို မူမှန်အတိုင်း ရုပ်ါမည့်နည်းဟု
 ထန်သည်းသော စိတ်ဖြင့် ကြံတော်မူကာ အလိုလို ကြွ
 ကျသော သစ်သီးဖြင့်သာ မျှတတော်မူရှာ၏။

ထိုမှ တဖန် ဤသစ်သီးသည်လည်း အ ကြမ်း ကြီး
 ကြမ်းသေး၏။ ငါ့နေသော သစ်ပင်အောက်မှ၊ အလို အ
 လျှောက် လေခ၍ ကြွကျသော သစ်သီးဖြင့်သာကောင်း
 စွာ မျှတအံ့ဟု ကြံမိသည့်အတိုင်း မဆိုင်းမဖင့် အကြံနှိုး
 လျော်အောင် ကြွကျသော သစ်သီးကိုသာ သုံးဆောင်
 တော်မူလေ၏။

ထိုနောက်၊ ၎င်းအဆင့် အတန်းမှ ဆုတ်လျက်-တလ
 ဘက်မျှသော ဝဲဇင်းဝံ့စေ့၊ အဖျော်ရည်ကို၎င်း။ ဆီးသီး
 အဖျော်ရည်ကို၎င်း၊ သုံးဆောင်တော်မူ၏။ ထိုနောက်မှ
 နှမ်းစေ့ဖြင့်၎င်း၊ ဆန်စေ့ဖြင့်၎င်း၊ မျှတတော်မူ၍ ထန်ပြင်း
 စွာ ကျင့်တော်မူပြန်၏။ ဤမျှလောက်သော အဟာရကို
 သာ စားသုံးတော်မူလျက် ကာလ ဖြင့်ရှည် ကျင့်တော်မူ
 လက်သည်ရှိသော် (သုံးဆယ် နှစ်ပါးသော လက္ခဏာ
 တော်ကြီးနှင့် ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ်) တို့၊
 သည် ပျောက်ကွယ်ခဲ့ရုံမျှမက၊ အရိုးပေါ်တွင် အရေခြံ၍
 မသေ၊ ရုံမျှရှိတော်မူချေသတည်း။

ဇမ္ဗူရာဇ် ရွှေရောင်အဆင်း ကဲ့သို့ တဝင်းဝင်းတင့်
 တယ်သော ကြက်သရေရောင်သည် မီးသွေးတောင်တွင်
 မိုဗ်းမှောင်ကျသကဲ့သို့မညစ်သော ဘဝသို့ ပြောင်းတော်
 မူ၍ အသား၊ အသွေး တို့သည်လည်း အားသေး ခန်း
 ခြောက်ကာ စမ်းပိတ်သော ရေတွင်း၊ နေညှင်းသော ပန်း
 စပါယ်လို နှမ်းနုယံတော်မူသကဲ့သို့။ ကျောရိုး တို့သည်
 ကား အဆစ်အဆစ်နှင့် အတစ်အတစ်ဖြစ်ပြီးလျှင်၊ နံရိုးတို့
 မှာမူကား အရိုးပျက်သော အိမ် အခြင်ကဲ့သို့ အချောင်း
 အချောင်း ဖြစ်ရပြီးသော် ဝမ်းရေသည်ကား ကျောရိုး
 ကပ်တို့ကား ရပ်တည်၍ မနေနိုင်အောင် ရွေ့ယိုင်မိနွမ်း အ
 ပန်းကြီး ပန်းတော်မူလျက် အကြော အမြှောင်း တို့သည်
 လည်း လက်တော်နှင့် သုံးသပ်လိုက်ပါက အပြုံးခေတ်

ကင်းအောင် လက်ကွင်း၌သာ ငြိကပ်၍ ပါလာ ကုန်
တော့၏။

ယင်းသို့ ကိုယ်တော် ညှိုးနွမ်း အားတော်ခန်းအောင်
အစွမ်းကုန်ကျင့်တော်မူရာ ခြောက်နှစ်မျှ ကြားပါသော်
လည်း သဗ္ဗညုတ ဥာဏ်တော်သည် အရိပ် အရောင်မျှ
မပေါ်ဘဲ နေရှာလေ၏။

ထိုထို့ပင် ဖြစ်လင့်ကစား ငါသည် ရွှေနန်းတော်သို့
ပြန်၍ ယသော်ရော အမှူးရှိသော ကညာအပေါင်းတို့
နှင့် ကောင်းမွန်သော အချိုအဆိမ့်တို့ကိုသာ ကိုယ်လုံး
စိမ့်အောင် စား၍ ချမ်းသာစွာ ခံစား ပါတော့မည် ဟု
သော အကြံ အစည်ကို တဆံချည်မျှ မကြံစည် မိချေ၊
ဘုရားဖြစ်လိသော ဆန္ဒခါတ်ကို တင်းမားစွာ ထား၍
ကျင့်ကြံ အားထုတ်တော်မူလေသည်။ အလောင်းတော်
သည် တနေ့သောအခါ ကိုယ်လက် သုတ်သင် အံ့သော
ငှါ ထိုင်တော်မူလေလျှင် ကျင်ကြီးကျောင်းမှာ အရေတွေ
ဆိုပိတ်၍ စွန့်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ရကား၊ ပြင်းစွာသော
နက္ခဝေဒနာကြောင့် သေရှာသို့ လိုက်ရတော့မည် ကဲ့သို့
ရပ်တည်၍ မနေသာဘဲ မူးဝေကာ လဲရှာရ လေတော့
၏။ ထိုအခါ အနီးရှိသော နတ်သားတယောက်က၊ ဘခ
မည်းတော် သုဗ္ဗေဒနမင်းကြီးထံ သွား၍ အသင်မင်းကြီး
၏သား၊ အကျင့်လွန်၍ ဘုရား မဖြစ်ဘဲနှင့် လဲ၍ သေရှာ
လေပြီဟု၊ ပြောလေသည်။ ထိုအခါ သုဗ္ဗေဒန မင်းကြီး

က၊ ငါ၏သားသည် ဘုရားမဖြစ်လျှင် မသေဟု နတ်ကို ပြန်၍ ပြောလိုက်သည်။ အလောင်းတော် ဖြစ်သည် မှု ဝေရာမှ သတိရ၍ ထ၊ တော်မူသောအခါ ဒုက္ခဝေဒနာ ပြင်းထန်လှ၍ မဟာနိဗ္ဗာန်သောကြောင့် နေဝံတဖန် စကြို ဦးမှာ လဲ၍ သေလေပြီဟု ပြော၏။ မင်းကြီးက-ငါ့သား ဘုရားမဖြစ်သရွေ့ မသေဟု ပြောလိုက်သည်။

ထိုမှတဖန် တိုးတက်၍ အားထုတ်တော် မူပြန်သည် မှာ တနေ့သော အခါ မဟာ အတုလ ဘွဲ့ထူးကို ဆွတ် ခူးလိုလှသဖြင့် ဘုရားဖြစ်လိုသော ဆန္ဒတော် ဓာတ်ရင်း ထန်ပြင်းလှသော အလောင်းတော်သည် ငါသည်ကား အာဟာရကို လုံးလုံးဖြတ်၍ ထွက်သက်၊ ဝင်သက်၊ လေ နှစ်ချက်ကို မဝင် မထွက်နိုင်အောင် အစဉ်ဆက်၍ ချုပ် လိုက်အံ့ဟု အကြံပြုပြီး၍ ချုပ်တည်းလိုက်ရာ နှာခေါင်းမှ လေမထွက်ရသဖြင့် နားနှစ်ဘက်မှ ထွက်လေ၏။

နားမှလည်း မထွက်အောင် တားမြစ်သောအခါ နား မှ အထက်သို့ တက်၍ ထိပ်မှ ထွက်သကဲ့သို့ ဦးခေါင်း ထွင် စုဝင်ပြီးသော် အထူးပင် ပြင်းထန်သော လေသည် ဦးခေါင်းမှ မထွက်သာ၍ အောက်သို့ သက်လာပြီးလျှင် အူထဲသို့ ဝင်လေ၏။ အူအခွေတို့သည် အပူရေ ဟတ် ကပ်ကျေးနှင့်ဖြစ်သကဲ့သို့ တဆတ်ဆတ်ထုကာ ပြင်း ထန်သော ဒုက္ခဝေဒနာကို မနေသာအောင် ခံစားတော် မူရရှာလေသတည်း။

အလောင်းတော်သည် ဝေဒနာ အပြင်းအထန်တို့က အဘယ်မျှပင် ဖွဉ်းကြသော်လည်း တင်းလှသော ဝိရိယ ပက်ဟန်ခိုးကိုသာ သွက်သွက်ကြိုးနှိုး၍ အရိုး ကြေကြေ အရေ ခြောက်ခြောက်ဟု နောက်မဆုတ်သော ဇွဲစိတ်ဖြင့် အဘဲထိတ် မေန်းသာ ကျင့်မြဲ ကျင့်လျက်နေရှာလေ၏။

(၁) ဆန္ဒ-အလို (၂) ဝိရိယ-လုံးလ။

(၃) စိတ္တ-ဇွဲ (၄) ဝိမံသ-စူးစမ်းဥာဏ်

ဤလေးပါးကို အဓိပတိ ၄-ပါးဟု ခေါ်သည်။

ဤ အဓိပတိ လေးပါး လွန် ကဲ စွာ ကျင့်သုံးက အမှုဟူ သ မှ အောင်မြင်မြဲဖြစ်၏။

ထိုကဲ့သို့ အဓိပတိ တရား လေးပါးကို ပြင်းထန်စွာ ထား၍ အားထုတ်ပါသော်လည်း။ သတ္တဝါ လေးပါး ဥာဏ် ကို အနှံ့မြို့ ခန့်မှု မသိနိုင်သေး။ ဘယ်အတွက်ဆိုသော်-

ဒုက္ခရ စရိယာ အကျင့်သည် မှားသော အကျင့် ဖြစ်သောကြောင့် တည်းဟု မှတ်ကြ။

ဘုရား အလောင်းတော်ကြီးသည် ပညာရှင်၊ ဥာဏ် ရှင် ကြီး ယခု လောလောဆယ် ဘုရားဖြစ်မည့် အချိန် အခါကြီး သော်မှ- တရားလွဲ တရားမှားကြီးတွေကို- အယုတ် အမှန် ထင်၍ ခြောက် နှစ်တိုင်တိုင် ဒုက္ခကြီးစွာ အသက်ကို အသေခံ၍ ကျင့်တော် မူလေ တည်း။ ဘုရားဖြစ်မည့် ဘဝဖြစ်၍ အသက် သေခြင်းဖြစ်ပေသည်။

သို့အတွက် ထိုအချက်ကြီး များကို ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ၊ ရှသေ့ လူသူတော် သီလရှင် အပေါင်းတို့- ကောင်းကောင်းကြီး စဉ်းစား ကြစေလိုသည် သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့။

အလောင်းတော်မြတ်သည် တဖန်တွေးလေသည်ကား-
 ဤလောကကြီးအတွင်း အကြင်သူတယောက်သည် ပြုနိုင်
 ခဲ့သော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ထိုသူသည် ကား- ငါနှင့် တူရုံ
 မျှသာ ရှိချေမည်။ ငါ့ထက် လွန်မည်မဟုတ်။ ဤလောက
 ကျင့်၍မှ ဘုရား မဖြစ်နိုင်။ တည်နိုင် သော သမာဓိ ဈာန်
 ကိုလည်း- ဤ ပုံဟန် ဖြင့်-မဖြစ်စေနိုင်။ ယုတ်လျှော့ ခြင်း
 အဖြစ်သို့သာ ရောက်၏။

ထို့ ကြောင့် ငါ၏ ခန္ဓာကိုယ် ကို အာဟာရ ခြံစား
 တည်မြဲနိုင်ခန့်စေပြီးမှသာလျှင် သမာဓိ ဈာန် ကို ရနိုင်ချေ
 တော့မည်ဟု ဟုတ်မှန်သော အကြံကို ကြံစည် စဉ်းစား
 မိသည်အားလျော်စွာ (ဆန္ဒကာရဖြစ်ဟောမင်း) ဆက်ကပ်
 လိုက်သော သပိတ်တော်ကိုယူကာ သေနနိဂုံး၌ ဆွမ်းခံ
 တော်မူ၍ ရသမျှသော အာဟာရကိုမျှ တ သုံးဆောင်
 တော်မူလေ၏။ သုံးလေးရက်မျှအာဟာရကိုမျှတအောင်
 ခြံစားလျှင် အလောင်းတော် မြတ် ၏ ရုပ် အဆင်း သည်
 တဝင်း စင်း ထိန် ကြည် လာ၍ စိန် စိ ကာ ထား သော
 ပတ္တမြားလုံးကဲ့သို့ ရှုမဆုံးနိုင် ဘွယ် တင့် တယ် တော်မူ
 လာရုံမက သုံးဆယ် နှစ်ပါးသော ယောက်ျား ခြံစား ထို့
 ၏ လက္ခဏာတို့သည်လည်း ထင်ရှား စွာ ဖြစ်ပေါ်လာ
 ကုန်သတည်း။

ဥရုဝေလတောအနီး သေန, အမည်ရှိသော နိဂုံးရွာ၌
 သူဌေးသွီးသူဇာတာသည် နို့ ဗန်ဆွမ်းကို ဖွဲ့ခွက် နှင့်

ထည့်၍ အလောင်းတော်မြတ်အား ဆက် ကပ် လှူဒါန်း
လေသည်။

အလောင်းတော်မြတ်သည် နို့ ဃာနာဆွမ်းကို အလှူ
ခံပြီးလျှင် နေရဇ္ဇရာမြစ် သုပ္ပာနိ ဋ္ဌိတ ဆိပ်ကမ်း သို့ ကြွ
သွား၍ ကမ်းနားတွင် နို့ ဃာနာ ရွှေခွက်ကို ထားလျက်
ရေချိုး တော် မူပြီးသော အခါ အရှေ့မျက်နှာ သို့ ရှေ့ရှု
ထိုင်နေ၍ ထန်း သီး ပမာ ဏာ ရှိ ဘော ဆွမ်း လုပ် ကို
လေးဆယ် ကိုးလုပ်ပြုကာ ရေမပါ သော နို့ ဃာနာ ဆွမ်း
ကို အားလုံးကုန် ဘုဉ်းပေးတော်မူလေ၏။

နို့ ဃာနာဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးလျှင် အဘိုးတ
ထိန်းထိုက်သော ရွှေခွက်ကိုကိုင်ကာ နေရဇ္ဇရာမြစ်ကမ်း၌
ရပ်၍ ငါသည် ဘုရားအစစ် ကေနိဖြစ်အံ့၊ ဤရွှေခွက်သည်
ရေညာသို့ ဆန်တက်စေသတည်းဟု-အမိဋ္ဌာန် ပြုတော်မူ
လျက် ရွှေခွက်ကို မျှောလိုက်သောအခါ ရွှေခွက်သည် အ
တောင်ရှစ်ဆယ်လောက် ရေညာသို့ ဆန်တက်၍ တခု
သော ဝဲ၌ မြုပ်ကာ ကာလနဂါးမင်း၏ နေရာအရပ်သို့
သွား၍ ဤကမ္ဘာတွင် ပွင့်တော်မူကြပြီးသော ဘုရားသုံး
ဆူတို့၏ ရွှေခွက်များကို ထိပါးလျက် ထိုရွှေခွက်သုံးသုံး
တို့၏ အောက်၌ အစဉ်အတိုင်း လေးခုမြောက်ဖြစ်၍တည်
လေ၏။

ဘုရားလောင်းသည် ကိုယ်တော်မြတ်၏အမိဋ္ဌာန်ချက်
ပြည့်စုံသောကြောင့် လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍ နေ
ရဇ္ဇရာ အမည်ရှိသော မြစ်ကမ်း၌ မင်္ဂလာပန်းဟု သမုတ်

သင့်၍ ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်သော အင်ကြင်း တောတွင်း နေ့
သန့်စင် တော်မူကာ အဘိညာဉ်ငါးရပ် သမာပတ် ရှစ်
ထွေကို အခါခါ ဖြစ်စေတော်မူ၏။

ထိုအခါ သောတ္တိယအမည်ရှိသော မြက်ရိပ်သမား
သည် ဘုရားအလောင်းတော်ကို သဒ္ဓါကြည်ညိုစွာသဖြင့်
ရှစ်ဆုတ်သော မြက်များကို ဟူဒါနိုးလိုက်လေ၏။

ထိုနောက် ဗောဓိမဏ္ဍိုင်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူပြီးလျှင်
အရှေ့မျက်နှာသို့ကြွသွား၍ အနောက်ဘက်သို့လှည့်ကာ
ကြည့်ရှုရာတွင် (ပလ္လင်တော်တည်ရာ မဟာဗောဓိရိပ်
ခန်းဝါသည်) ခိုင်မာကြံ့ကြံ့ တည်တန့် တော် မူသဖြင့်
ဤအရပ် သည်သာ ကလေသာ မျိုးပြုတ်အောင် အခိုး
ထုတ်ရာတည်းဟုသိတော်မူ၍ သောတ္တိယ ဟူဒါနိုးသော
မြက်များကို အဖျားမှ ကိုင်ကာ ဖြန့်ကြဲလိုက်သောအခါ
ရေတနာအတိ တဆယ်လေးတောင်ရှိသော ပလ္လင်တော်
ကြီးသည် ဖြစ်ပေါ်လာပေတော့သတည်း။

မြက်သဏ္ဍာန်ပျောက်၍ ပေါပေါက်လာသော ပလ္လင်
တော်၏ ပုံပန်းကို အစွမ်းကုန်တတ်သော ပန်းချီဆရာနှင့်
ပန်းပုပညာသည်တို့လည်းရေးချယ်ထုလုပ်ခြင်းငှါ မစွမ်း
နိုင်ကုန်။ ထိုပုံသဏ္ဍာန် အတုလသည်ကား လူ့ဘထွဋ်
ထား ဘုရားနှင့်သာ ထိုက်တန်လှေသတည်း။

ဗောဓိပင်နှင့် ပလ္လင်တော်ပေါ်တွင် ဝိရိယကို
အစွမ်းကုန် ပြုတော်မူခြင်း။

(မာရ်နတ်နှင့် ဘုရားအလောင်းတော် ပလ္လင်လှုဏ်းကို ချန်လှပ်
ခဲ့ပေသည်။)

ယောက်ျားမြတ် ဖြစ်တော်မူသော ဗောဓိသတ်သည်
မဟာဗောဓိပင်စည်ကို နောက်မှီတက်ပြုတော်မူကာ အ
ရှေ့သို့ မျက်နှာတော်လှည့်၍ ငါ၏ခန္ဓာကိုတွင် အကြော
အရိုး အရေတို့သည် ညှိုးခွေကာကြွင်းကျန်၍ အသားနှင့်
အသွေးတို့ကား ချောက်ခန်းကြပေလေစေ၊ ငါ၏လုံးလကို
အနည်းငယ်မျှ မလျှော့၊ ငါသည် သဗ္ဗညုတ ဘုရား၏အ
စစ်သို့ မရောက်သမျှ မြေကြီးပြောင်းပြန် လန့်သော်
လည်း လန့်ပစေ၊ ငါ၏ ဦးခေါင်းအထက်သို့ မိုဗမ်းကြိုး
စက် အသိန်းတို့သည် တဒိန်းဒိန်း ခြည်ဟီးကာ ကျသော်
လည်း ကျပေစေ၊ ဤဥရုဝေလ တောအလုံးသည် တ
ဟုန်းဟုန်း မီးလောင်၍ ညှိုးညှိုးပြောင်ပြောင် ဖြစ်သော်
လည်း ဖြစ်ပေစေ၊ ငါ၏ တင်ပလ္လင်ခွေကို မဖြေ မလျှော့
ဝိရိယ၊ မပြော့အံ့ ဟု ဘုရားဖြစ် လိုသော စိတ် သန်၍
အဓိဋ္ဌာန်ပြု တော်မူလေ၏။

(ထိုမျှ လောက် ဘုရားဖြစ်လို သော ဆန္ဒ ဓါတ် ပြင်းထန် သည်ကို
အားကြ၍ ဘုရားတပည့်သား ဟူသမျှတို့သည် အတုလိုက်၍ ကျင့်ကြံ
အားထုတ်တို့ ကောင်းလှကြပေတော့သည်။)

ဗောဓိပင်ခြေ ပလ္လင်ဇွေ၌ ထိုင်နေ ၎င်း ပြုံး သိ တင်း သုံးတော် မူသော အလောင်း တော် မြတ် ဗောဓိ သတ် သည် စကြာဝဠာတိုက် ကဲ့ ခြံရံ၍ တည် သော ယူဇနာ ရှစ်သောင်းနှစ်ထောင် အစောက် အံ့ဖြင့် ရှိ သော စကြာ ဝဠာတောင်တည်း ဟူ သော ကန့် လန့်ကာ ကောင်းစွာ ကာရံ ရစ်သိုင်းအပ်သည်ဖြစ် ၍ ထောင်ပေါင်း များစွာ ကြယ်တာရာ စိန်ကျောက်တို့ဖြင့် ထိန်တောက်စွာ စိချယ် အပ်သည့် ကောင်းကင် ရင်အာကာသောဟူသော ဗိတာန် မျက်နှာ ကြက်ကို ဖြန့် ကြက် ဆောင်းမိုး လျက် တထိန် ထိန်ကြည်မြဲ၍ ဝိယခါတ်ကို မပြတ် ပေး တတ်သည့် လ ဖိမာန်တည်း ဟူသော ကမ္ဘာ ခါတ်မီးကြီး ကို ထိန်ညှိ အောင် ထွန်းညှိတော်မူကာ ကောင်းစွာတည်ငြိမ် သမာ ဓိန္တေရှေးရှုတော်မူ၏။ ယင်းသို့နေတော်မူသော အလောင်း တော်မြတ်သည် နတ်ဗြဟ္မာ အကုန်- ဝဠုန်၊ နဂါး တို့ ညွတ်တွား ပူဇော်အပ် သက္ကရာဇ်အမျိုးစုံကို အာရုံ မစိုက် နှစ်သက်တော်မူဘဲ အပေါ်သဟဲဖြစ်သော တရားတော် အစဉ်ကိုသာ ဆင်ခြင်စဉ်းစား နှလုံး ထားတော်မူ သည် မှာ ဤလောကကြီး တခုလုံးသည် ယူကျုံးမရ အပူတုန်းမျှ သာဖြစ်၍ ပြုငြင် ဆင်းရဲလှပေ၏။ ပဋိသန္ဓေ တည်နေကိန်း အောင်း ကျဉ်းမြောင်း ကြပ်တီးသော နက္ခကြီးသာမ က သွားကျိုး၊ ဆံဖြူ၊ ငယ်မှု ယွင်းယို၍ အိုလည်း အိုရချေ သေး၏။

အိုရသောဘဝ နှင့် လက်စမထိမ်း အပူကိန်းအမှုပွေ၍

ရုတေ သေပျောက် ဘဝသစ် တစ်ခါရောက်ပြီး ဒုက္ခအညွန့် အညောင့် တည်းဟူသော ပဋိသန္ဓေ ဇာတိသည် အာဒိအ စ ဖြစ်ပေါ်လာရပြန်သေး၏။ သို့ဝင်လျက် ဒုက္ခတွင်းနက် ကာ လက်နှိုက် မုဒြိသာအောင် ဖြစ်ပေါ် ပါသော်လည်း ပူ လောင် ထန်ပြင်းသော ဤဒုက္ခတွင်းမှ ထွက်ကင်းထွက် ကြောက်ရာ ထွက်ပေါက်ကို မသိနိုင်ကြလေကုန်။ အသည်း တု စရာကောင်းလေစွတကား။ ဇာတိ၊ ဇရာတို့နှင့်မကင်း သောငါသည် အဘယ်နံ့ရောအခါကာလတွင် ဤဒုက္ခလက် အောက်မှ ထွက်ပေါက်ရပါမည်နည်းဟု အားသည်းစွာ ကြံမိလေ၏။

ထိုနောက်-တဖန်ထပ်မံ၍ ကြံပြန်သည်မှာအဘယ်သို့ သောတရားဆိုးရှိ၍ အားမကိုး စိတ်မချရသော အိုခြင်း၊ သေခြင်း၊ အမှူ အခင်း ဖြစ်ရသနည်း။ အဘယ်အကြောင်း ကြောင့် မကောင်းသောအိုခြင်း၊ မကောင်းသောသေခြင်း ဖြစ်ရသနည်းဟု သိပ်သည်းစွာ ကြံမိရာတွင် ပဋိသန္ဓေ တည်နေခြင်း ဇာတိရှိသောကြောင့်သာ အိုခြင်း သေခြင်း နှင့်မကင်းနိုင်ပါတကား။ အိုခြင်း၊ သေခြင်းတရားဆိုးကြီး သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဇာတိသာလျှင် အာဒိမူလ အကြောင်းရင်း ပေါင်းသင်း၍ မထိုက်သော လူမိုက်အလားတရားဆိုးကြီးပါတကားဟုရှေ့ သွားသော ပညာဥာဏ်ဖြင့် ဝေဘန် ချင့်မြှော်ကာ သင့်လျော်စွာ နှလုံး သွင်းမိ၍ ထိုးထွင်းကာ သိတော်မူသတည်း။ ။

(ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာသမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ်အလင်းပေါက်လေတော့သည်)

ဤသို့လျှင်- ဇာဘိ၊ ဇရာ၊ မရဏတို့၏အကြောင်းသည်
 ဇာတိ။ ဇာတိ၏ အကြောင်းသည်၊ ဘဝ။ ဘဝ၏အကြောင်း
 သည် ဥပါဒါန်။ ။ ဥပါဒါန်၏အကြောင်းသည်၊ တဏှာ။ ။
 တဏှာ၏ အကြောင်းသည်၊ ဝေဒနာ။ ။ ဝေဒနာ၏အ
 ကြောင်းသည်၊ ဖဿ။ ။ ဖဿ၏ အကြောင်းသည်၊
 ခြောက်ပါးသော အာယတန။ ။ ခြောက် ပါး သော
 အာယတန၏ အကြောင်းသည်၊ နာမ်ရုပ်။ ။ နာမ်ရုပ်၏
 အကြောင်းသည်၊ ဝိညာဏ်။ ။ ဝိညာဏ်၏ အကြောင်း
 သည်၊ သင်္ခါရ။ ။ သင်္ခါရ၏ အကြောင်းသည် ဝိဇ္ဇာဟူ၍
 ခယေစေ့တွင်းကျ ပဒိုစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို အနုလုံအား
 ဖြင့် စဉ်းစားဆင်ခြင်ဥာဏ်နှင့် ထင်တော်မူလေ၏။

ပဒိုစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို အနုလုံအားဖြင့် စဉ်းစားဆင်
 ခြင်တော်မူပြီးသောအခါ သစ္စာလေးပါးကို ထင်ရှားစွာ
 သိလိုသော အလောင်းတော်မြတ်အား အားထုတ်အပ်
 သော ဝိရိယကို အဓိကသဘောမှ ရှေ့ လျှော့ခြင်းမပြု၊
 လျှော့မှုမထားချေ၊ တိုးတက်၍သာ ဆောက်တည်တော်
 မူလေ၏။ ။ ရှေးရှုထင်သော သတိဖြင့် ငြိမ်းနေသော ကိုယ်
 လည်း ရှိတော်မူ၏။ ကောင်းစွာ ထားအပ်သော စိတ်
 ဇာတ်သည် တည်ကြည်တော်မူလတ်၏။

အလောင်းတော်သည် ကာမဂုဏ်တို့၌ အာရုံမညိတ်
 ကင်းဆိုတ်၍ အတွင်းစိတ် ဗဟို၌ အကုသိုလ်တရားတို့ကို
 လည်း လက္ခံ၍ ထားတော်မမူ စင်ဖြူတော်မူလှ၏။

သို့ကြောင့်-ဝိတက်,ဝိစာရနှင့်တက္ကဝီတိ သုခရှိသော ပဋ္ဌမချာန်မှ ဒုတိယချာန်။ ဒုတိယချာန်မှ တတိယချာန်။ တတိယချာန်မှ စတုတ္ထချာန်သို့ တဆင့် တဆင့် အမြင့်သို့ ကပ်ကာ ဝင်စားတော်မူလေ၏။

ဘုရားအလောင်းတော်သည် စတုတ္ထ,နည်းအားဖြင့် စတုတ္ထချာန်သို့ ကပ်၍နေသဖြင့် စိတ်တော်ကြည်လင် အပူ အပင်မရှိ။ ဖြူစင်နူးညံ့စွာဖြစ်၍ မတုန်မလုပ် ကျောက်ရုပ် ကျောက်သားကဲ့သို့ ခန့်ငြား တည်ငြိမ်သည်ရှိသော် ရှေး နှစ် နေ့ခဲဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို သိမြင်အောက်မေ့ တတ် သောဥာဏ်ကို ရခြင်းငှါ ဗတ်တော်ကဲ့ ညွတ်စေ၏။

ဤသို့- အဆင့်ဆင့်အားဖြင့် ပွားများ သုံးသတ်သော အလောင်းတော်မြတ်သည် ညဉ့်ဦးယံ၌ပင် (ပုဗ္ဗေနိဝါ သ နုဿတိဥာဏ်)ကို ကောင်းစွာ ရရှိတော်မူလတ် သ တည်း။

ပုဗ္ဗေနိဝါသ နုဿတိဥာဏ်ကဲ့ ရရှိတော် မူသော အလောင်းတော်မြတ်သည် သန်းခေါင်ယံအခါ၌ အကြံ သစ် တခုပေါ်လာသည်မှာ အဘယ်သို့သောအကြောင်း တရားသည် ပျက်ပြား ချုပ်ဆုံး၍ လုံးလုံးမရှိသော အတိ ခုက္ခ ဖြစ်သော အိုမှု,နာမှု,သေမှုသည် တခုမကျန် အမှန် ချုပ်ဆုံးလေသနည်းဟု ဆင်ခြင်မိလေ၏။

ယင်းသို့ - ပညာဥာဏ်ဖြင့် ဝေဖန်ချင့်မြှော်၍ သင့် လျော်စွာ သုံးသပ်မိသောအခါ (ဇာတိ) ဟူသော ပဋိ သန္ဓေနေမှု မရှိကဲ့သော် အိုမှု, နာမှုလည်း ရှိမည်မဟုတ်။

ဇာတိချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇရာ, မရဏတို့လည်း စုံးစုံးမြုပ်၍
ချုပ် ရလေတော့သည်ဟု အသိဉာဏ်, ထင်ရှားဖြစ်တော်
မူ၏။

(သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်အလင်းခတ်ကြီး ထင်ရှားဖြစ်
ပေါ်သည်ဟု မှတ်ကြ။)

ဤသို့လျှင်— ဇရာ, မရဏတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုသည် ဇာတိ
၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းဖြစ်၏။ ဇာတိ၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုသည် ဘဝ၏
ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ဘဝ၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသည်
ဥပါဒါန၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ ဥပါဒါန၏ချုပ်
ငြိမ်းခြင်းသည် တဏှာ၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ တ
ဏှာ၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသည် ဝေဒနာ၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့်
ဖြစ်၏။ ဝေဒနာ၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသည် ဖဿ၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်း
ကြောင့်ဖြစ်၏။ ဖဿ၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသည် အာယတန
ခြောက်ပါးတို့၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ အာယတန
ခြောက်ပါးတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသည် နာမ်ရုပ်တို့၏ ချုပ်
ငြိမ်းကြောင့်ဖြစ်၏။ နာမ်ရုပ်တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသည်
ဝိညာဏ်၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ ဝိညာဏ်၏ ချုပ်
ငြိမ်းခြင်းသည် သည့်သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့်
ဖြစ်၏။ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသည် ပညာညာဏ်ကို
ပိတ်ကာတတ်သော အဝိဇ္ဇာ၏(သဲစင်, လဲစင်) အမြဲကေနိ
ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ကြောင့် ဖြစ်၏ ဟူ၍ ခယေဝေ တွင်းကျ
ပဒိုစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားတော် မြတ်ကြီး ကို ပဒိုလုံ အားဖြင့်

စဉ်းစား ဆင်ခြင်ဥာဏ် ၌ ကောင်းစွာ ထင်မြင် တော်မူ
လေ၏။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားတို့ကို စဉ်းစား ဆင်ခြင်တော်မူ
ပြီးသောအခါ ပညာဥာဏ်မျက်လုံးသည် အဆုံးမရှိကြည်
လင်တော်မူ၍ ပညာ တည်းဟူသော အရောင် အလင်း
သည် မှောင်ကင်းသော နေ၊ ဗိုမာန်ကြီး အလား အထူး
အားဖြင့် တောက်ပတော်မူ၏။ ထိုနောက်မှ စတုက္ကနည်း
အားဖြင့် ရူပါဝစရချာန်လေးပါးသို့ ကပ်ခါ ကြည် လင်
စွာ နေတော်မူ၏။

ယင်းသို့ ကုယ်တော်မြတ်၏ စိတ်တော် အ စဉ် သည်
ထက်ဝန်းကျင်မှ ဖြူစင်၍ အပူအပင်ဟူသော ကိလေသာ
အရှိန် ငြိမ်ဝပ်သည်ရှိသော် သတ္တဝါတို့၏ စုဘိ ပဋိသန္ဓေ
ကို သိတတ်သော ဥာဏ်တော် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု
ညွတ်စေတော်မူ၏။ ဤသို့အဆင့်ဆင့် အားဖြင့် ပွားများ
သုံးသပ်တော် မူသော အလောင်းတော် မြတ် သည် ထို
သန်းခေါင်ယံ၌ပင် ဒိဗ္ဗစက္ခု ဥာဏ်မြတ်ကြီးကို ရတော်
မူလတ်သတည်း။

မိုးဗန်းသောက်ယံ၌ အလောင်းတော်မြတ်သည် ဥပါဒန်
တရားလေးပါးတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ အ
ဖြစ်အပျက်ကို စစ်တွက်ရှုစားတော်မူ၏။ ခန္ဓာ ငါးပါး
တို့၏ ဖြစ်ပုံ ပျက်ပုံ အကွက်စုံ အောင် အာ ရုံ ပြု တော်မူ
ပြီးသော အခါ ယခင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ကို ပင် အနု လုံ
ပဋိလုံ၊ အားဖြင့် ပွါ များ စိဖြန်း၍ တခန်းတနားဆင်ခြင်

တော်မူပြန်၏။ ထို့နောက်မှ စတုတ္ထချာန်မြတ်သို့ ကပ်၍
လျှောက်ပတ်စွာ နေတော် မူ၏။ ရူပါဝစရချာန် သမာဓိ
ဖြင့် စိတ်၏ တည်ကြည် ဖြူစင်၍ အပူအပင်ခရှိတ် ပကတိ
မြေလျက် မဇ္ဈိမ၊ မကြွ ဖြစ်တော် မူသောအခါ ကိလေ
သာ အာသဝေါတို့ကို၊ ခွါဖျော့ ကုန်ခန်း စေတတ် သော
အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု ညွှတ်စေတော်မူ၏။

ထိုအခါ ဗောဓိဥာဏ် နှင့် ဆက်ဆံ ပေါင်း သင်း လို
သော အလောင်းတော်မြတ်သည် လောကီစိတ် ၈၁-ပါး
လောဘကျဉ်းသော စေတသိတ် ၅၁-ပါး။ ရုပ်, ၂၈-ပါး။
ဤတရားအပေါင်းသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ လောဘ စေ
တသိတ်သည် သမဒယသစ္စာမည်၏။ တဏှာအပေါင်းတို့
၏ ကုန်ကြောင်း ကုန်ရာ မှန်သော အသင်္ခတ ဓါတ် မြတ်
နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓ သစ္စာမည်၏။ မဂ်စိတ်လေးပါး၌ ယှဉ်
သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ, သမ္မာသင်္ကပ္ပ, သမ္မာဝါစာ, သမ္မာကမ္မန္တိ,
သမ္မာအာဇီဝ, သမ္မာဝါယမ, သမ္မာသတိ, သမ္မာ သမာဓိ
ဟူသော မဂ္ဂင်တရား ကိုယ် ရှစ်ပါး သည် နိဗ္ဗာန် သို့
ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကောင်း ဖြစ်သော မဂ္ဂသစ္စာ မည်
၏ဟူ၍ ထိုးထွင်းကာ သိတော်မူ၏။

ဤသို့လျှင် သစ္စာလေးပါးကို အကြွင်းမထားဘဲ ပိုင်း
ခြား၍ သိတော်မူသောခဏ, နေ့အာရုံတက်လှူ ဆဲဆဲခဏ,
ကလေး၌ပင်လျှင် အာသဝက္ခယ ဥာဏ်တော်ကြီး ကို ရ
တော်မူလျက် အားသစ်တော် မူလာသော ဘုရား အဖြစ်
သို့ ကောင်းစွာ ရောက်တော်မူလေတော့သတည်း။ ။

ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော် မူရလျှင် ပင် (ရေငတ်
 သော ယောက်ျားသည် ကြွေမျိုးငါးပါးတို့ဖြင့် စည်ကား
 ကြည်လင် သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သော ရေကန်ကြီး) ကို
 တွေ့လိုက်သည့်အလား များစွာသော ဘဝ အပြာပြာတို့
 တွင် ကိလေသာ အပူဟပ်သဖြင့် ဖြေမတတ်၊ နေမတတ်
 ရေငတ်၍လာတော်မူရာ ယခုအခါမှပင် သန့်စင်မြေကြည်
 လင်လှသော (မဂ်ရေ) (ဗိုလ်ရေ) ကိုအဆာပြေသောက်
 တော်မူရသည်ဖြစ်၍ လွန်စွာ ဝမ်းမြောက် တော်မူလှသော
 ကြောင့် ရှေးရှေးသော ဘုရားရှင်တို့သည် မစွန့်အပ်သော
 အောက်ပါ ဥဒါန်းဂါထာကို သာယာ ကြည်နူး ကျူးရင့်
 တော်မူ၏။

ကျူးရင့်တော်မူသော ဂါထာတော်ကြီး

- (၁) အနေက ဇာတိ သံသာရံ၊
 သန္ဓာဝိဿံ အနိဗ္ဗိတံ။
 ဂဟကာရ ဂဝေသန္တေ ဝ။
 ဒုက္ခဇာတိ ပုနပ္ပုနံ။
 ဂဟကာရက ဒိဋ္ဌောသိ၊
 ပုန ဂေဟံ န ကာဟသိ။
 သဗ္ဗ တေ ဗာသုကာ ဘဂ္ဂိ။
 ဂဟကုဋံ ဝိသင်္ခိတံ။
 ဝိသင်္ခါရ ဂထံ စိတ္တံ၊
 တဏှာနံ ခယ မဇ္ဈဂါ။

ဂဟကာရ၊ အိုမင်းပိုင်နက်၊ နာမင်းပိုင်နက်၊ သေမင်းပိုင်နက်၊ အပါယ်မင်းပိုင်နက်၊ သူ့ စားကျက်၌ မြေကွက် ဂရန် အမိန်ခံ၍ ရုပ်နာမ်၊ ယှက်လိန် ခန္ဓာအိမ်ကို ကြိမ်ဖန် များစွာ တည်ဆောက်လာတဲ့ တဏှာ ယောကျ်ား ဟယ် လက်သမား။ ပုနဗ္ဗနံ၊ အမှန်းအဆ၊ ဂဏန်း၊ မပြနိုင်သော ဘဝ အတန်တန် အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်။ ဇာတိ၊ အို၊ နာ သေရေး ဒုက္ခဘေး တို့ လုံးထွေး ရော ယှက် ကြီး သွယ် ဆက်၍ ဖြစ်လျက်သန္ဓေ တည်နေရ ခြင်း သည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ ပြောပြ၍ မကုန် လောကဓါတ် ထိုထိုထုတွင် အဖုံဖုံ အစုံစုံညှင်းဆဲလှသဖြင့် ဆင်းရဲ တ ကာ့ ဆင်းရဲကြီးပါတကား။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ညှင်းဆဲ-အ လွန် အလွန် ဆင်းရဲလှသောကြောင့်။ ဂဟကာရ၊ ကပ် ကန္တာအနန္တတွင် လပ်ကွာ၍ မကျန်ရအောင် သတ္တဝါ မှန်သမျှတို့၏ ဘဝတပင်တိုင် ခန္ဓာအိမ် လေးပင်တိုင် ခန္ဓာ အိမ်၊ ငါးပင်တိုင် ခန္ဓာအိမ်တွေကို အကြိမ်ကြိမ် အဖန် ဖန်ကံထရိုက်ဆွဲပြီးလျှင် တဆောက်ထဲ ဆောက်လုပ်၍ လာသော တဏှာယောကျ်ား လက်သွားကို။ ဂဝေ သန္ဓော၊ ဘယ်လို ဘယ်က ဘယ်သူကစ၍ ဖြစ်ပျက်ရသ နည်းဟု နိဿည်းမခံ သိပ်သည်းစွာကြိတ်ဖန်လျက် ကိုယ် ပိုင်ဥာဏ် အဟုန်အစွမ်းဖြင့် စုံစမ်းရှာဖွေ၍ လာခဲ့ရသေး။ အဟံ၊ ငါတုရားကိုယ်တော်မြတ်သည်။ အနိဗ္ဗိသံ-တံ-ဥာ ဏံအဝိဒ္ဓန္ဓော၊ သင့်ကိုလှမ်း၍ အတင်း ဖမ်းကိုင် မြင်စွမ်း နိုင်တဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်မှန်ပြောင်းကို ကောင်းကောင်းပိုင်

သိုင် လက်ကိုင် မရရှိ သေးသည်ဖြစ်၍။ အနေကဇာတိ
 သံသာရုံ၊ ဘုရားမြတ် ဒီပင်္ကရာနှင့် သုမေဓာ ရသေ့
 ဘဝမှာ တွေ့ကြုံစဉ်အခါကံစဉ်းလျှင် ရက်၊ လံ၊ နှစ်တွေ
 သက္ကရာဇ် တွက်စစ်၍ ရေခဲသော် အသင်္ချေ လေးရပ်၊
 လမ်းအမှတ်ဖြင့် တာသိန်းကပ် ကာလပတ်လုံး။ သန္တာ
 ဝိဿ - သံသာရုံ၊ ခန္ဓာအိမ်ကို ကြိမ်ကြိမ် ဆောက်လျက်
 သံသရာ ပြန်ကာရောက်ပြီးလျှင် တု ခေါက်သည့်လည်၍
 လာခဲ့ရလေပြီးတကား။ ဝါ၊ ရုပ်၊ နာမ်၊ နှစ်ရပ် ခေါင်း
 ဆောင်လျက် အလောင်းကောင် သေစရာ မပြတ်နိုင်သ
 ဖြင့် မြေကန္တာတွင် ခြေရာတွေထပ်အောင် လှည့်ပတ်ခါ
 ကျင်လည်ခဲ့ရလေပြီ။ ဂဟကာရက၊ တဏှာယောကျာ်း၊
 ဟယ်-လက်သမား။ တွံ၊ ချဲ့ချင်တိုင်းချဲ့၊ ဖွဲ့ချင်တိုင်းဖွဲ့၊ လှည့်
 ချင်တိုင်းလှည့်တတ်တဲ့ တကဲ့ယောကျာ်း သင်လက်သွား
 ကို။ မယာ၊ အိုမှုတဖြာ၊ နာမှုတထွေ၊ သေမှုတဖုံ၊ ကြောံ
 မက်ဘွယ်စိုင်းအုံ၍ လက်နက်စုံပစ်ဖောက်သည့် ရန်သူ
 တို့လက်အောက်၌ စုံထောက်ခန်းဖွင့်ကာ ဖွင့်ထွန်း၍
 ပေါ်လာရသော ငါဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်သည်။ ဒိဋ္ဌော၊
 ဗောဓိပင်အောက် အမြင် ပေါက်သဖြင့် သင်ဆောက်တဲ့
 အိမ်တွေပါ မနိန္ဒြေ ကွန့်ဖြူးလျက် လက်ပူး လက်ကြိပ်
 ယခု တွေ့မြင်အပ်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။ ပုန၊ နောက်
 ထပ်တဖန် ပြန်လှန် ကွန့်လျက် လွန်တက်တော်လှန်ကာ။
 ဂေဟံ၊ ရေ၊ မြေ၊ လေ၊ မီး၊ ဓာတ်ကြီးလေးခု တိုင်ခြေပြု၍
 သွေးစု-သားစု-ရိုးစုတပ်ဆင် ခိုင်မျှားတင်လျက် ကိုယ်တွင်

ဖြစ်လာ နှုတ္တိ သာတို့ ညီညွတ်ဆင်နွှဲ ငါ့ခန္ဓာအိမ် အတ္တ
ဘောကို။ နကာဟာသိ၊ သင် ဘယ်လိုစီမံ ဘယ်လိုဖန်
လို့မှ ဥာဏ်နိုးစွမ်းထုတ် ကြံစည်ဆောက်လုပ်နိုင်တော့
မည်မဟုတ်ပေ။ တေ၊ ကာမဂုဏ် ငါးပါး လာဘ်လက်
ဆောင်တန်ဖိုးစားပြီးလျှင် ဆိုးဝါးယုတ်မာတိုးပွားရှည်ကြာ
အောင် ကြီးထွား၍ လာခဲ့သော တဏှာယောကျာ်း သင်
လက်သမား၏။ သဗ္ဗံ၊ တခုမှကြွင်း၊ ခပင်းဥသယုံကြိယာ
အစုံအကုန်လုံးဖြစ်သော၊ ဗာသုကာ၊ ညစ်ပူ ရှုတ် နောက်
အဆောက်အဦး အကူတန်းသာ အတူပါလျက် တွဲဘက်
ပူးဝင် အခြင် ခိုင်း များ အလား တူစွာ သုံး ထောင် စက်
ကိလေသာတို့ကို။ ဘဂ္ဂါ၊ ကမ္မက္ခယိန် ဥာဏ်လက်နက် ဝရ
ဇိန်ဖြင့် ရှယ်ချိန်ပစ်သွင်း၍ အမြစ်အရင်း အုတ် ပန္နက်တို့ပါ
နှုတ်ဖျက်ချိုး ဖဲ့ အပ်ကုန်ပြီ။ ဂဟကုဋံ၊ သင်ဆောက်လုပ်
ပြီး ခန္ဓာကိုယ်တိုက်အိမ်ကြီး၏ ထွင်ထီးပမာ မိုးကာ လွှမ်း
ချုပ် အင်ဇ္ဇာတည်းဟူသော ခေါင်အုတ်ကို လည်း၊ ဝိသင်္ခ
တံ၊ အရတ္တမဂ် ဥာဏ်လက်နက်ဖြင့် ခွါဖျက် လွှင့်ပစ် အပ်
လေပြီ။ စိတ္တံ၊ ညစ်နောက် ပူကင်း သန့်ရှင်း ကြေညီ ငါ
ဘုရား၏ နှလုံးရည်တော်သည်။ ဝိသင်္ခါရဂတံ၊ ဤ ကမ္ဘာ
လောကခါတ်တွင် အတောမသတ် ရှုတ်ပွေ သည့် အလုပ်
ဇာတ်သိမ်းလျက် အငြိမ်းခါတ်နိဗ္ဗာန် ဟု၊ အသင်္ခတံ၊ စား
ကျက်တွင်းသို့ သက်ဆင်း ဝင်ရောက်ရလေ ပြီ။ တဏှာနံ၊
သံသရာဘုံတခွင်မှာ ခန္ဓာအိမ်တွေစီစဉ်၍ စည်ပင်သာ
ယာ ရုံးဆောက်လျက် မဆုံးအောင် ချဲ့ထွင်ကြတဲ့ ပပဉ္စ

တဏှာတည်းဟူသော လက်သမားတို့၏။ ခယံ၊ ကိလေသာ စာရင်းအင်းနှင့်အသင်းအပင်းတွေပ။ အကုန်ဖျက်တတ်တဲ့ ထက်မျက်ပြင်းထန် ခယ၊ ခေါ်တဲ့ အရဟတ္တမဂ်ဥာဏ်ကို။ အဇ္ဈဂါ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင် ခန်းဝါထိုင်၍ ထိုင်ရာမထ၊ ယခုကိုယ် ထိုင် လက်ကိုင်ရရှိတော်မူခဲ့လေပြီတကား။

အလောင်းတော်မြတ်သည် အာသဝက္ခယဥာဏ်ကို ရတော်မူသည်နှင့် တပြိုင်နက် တချက်ထည်း သဗ္ဗညုတဥာဏ်၊ မဟာကရုဏာ သမာပတ္တိဥာဏ်စသော ဥာဏ်တော်အပေါင်းတို့ကိုလည်း ကောင်းစွာရရှိတော်မူလေ၏။

ဤကဲ့သို့ ကိလေသာ အပူအခိုးတို့ဖြင့် မီးခိုးမဆုံး မိုးမဆုံးအောင် တရုန်းရုန်း တောက်လောင်၍ နေသော ဤလောက အရှုပ်တောင့် - ဒုက္ခောဟူသောတရားကို ပယ်ဖျောက်၍ ဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်တော်မူသော နေ့၊ လ၊ ရက်၊ နှစ်၊ သက္ကရာဇ်တော်ကား (၁၀၃) ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ညဉ့်၊ မိဗန်းသောက်ယံ အာရုံမတက်မှီ ဝိသာခါ နက္ခတ်နှင့် စန်းမြတ်သော်တာ ယှဉ်စံသောအခါ ဖြစ်လေသတည်း။ ။

“ကဆုန်လပြည့်-ဘုရားနေ့”

ဗောဓိညောင်နန်း၊ အောင်ပန်း ညောင်ရေ
 သစ္စာဖွင့်ပွဲ၊ ဆင့်ကဲ သရေ။
 ဂုဏ် ကိုးပါးနှင့်၊ ဘုရား ဖြစ်ချေ။
 ကဆုန်လ-ပုဏ္ဏဒိဝသေ။

ဘုရားအလောင်း တော် ကြီး သည် ကမ္ဘာသင်္ချေ
 များစွာ ရုပ်, နာမ်, ခန္ဓာကို (ပဟိတတ္ထံ) မိမိအသက်
 ခန္ဓာကိုမဝ ညှာဘဲ ရဲရင့်စွာ စွန့်လွှတ်တော်မူပြီး ကမ္ဘာ
 တုန်အောင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားတော်မြတ်ကြီးကို အနု
 လုံ, ပဋိလုံ အားဖြင့်၊ ဇာတိ ဒုက္ခဘေးကြီးကို ကောင်းစွာ
 ထင်မြင်အောင် ကြိမ်ဖန်များစွာ အားထုတ်တော်မူမှ
 ဇာတိဒုက္ခဘေးကြီးကို သမ္မာဒိဋ္ဌိ-ဝိဇ္ဇာဥာဏ် အလင်း
 ပေါက်၍ သစ္စာလေးပါး ဥာဏ်ကို ရတော်မူ ပြီးလျှင်-
 ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသော (အတ္ထုပ္ပတ္တိ) ပြဆို
 သောအခန်းကြီးသည် ဤတွင်ပြီး၏။

(ထိုစာအုပ်ကို ကြည့်ရှုကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့
 ဇာတိပဋိသန္ဓေခင်းကြီးကစ၍ ကဆုန်လပြည့် ဘုရားဖြစ်
 သည့်နေ့တိုင်အောင် အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် ဒုက္ခသစ္စာ
 ထင်အောင် ရှုကြည့်ပွားများကြရန် အထူးမေတ္တာစေတနာ
 ထက်သန်စွာဖြင့် တိုက်တွန်းလိုက်ပေသည်။ ယခုဘဝ, မဂ်
 ဖိုလ်, မရသေးသော်လည်း ဒုတိယ ဘဝ, နတ်ပြည်၌ သုဓမ္မာ
 ဇရပ်ကြီးတွင် တရားဟောရာ တရားနာ၍ မဂ်, ဖိုလ်, ရကြ
 ပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့်- အထူးတိုက်တွန်း နှိုးဆော်လိုက်
 ပေသည်- သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့။

ယခုအခါ စာမသင်ဘူးကြကုန်သေးသော ရဟန်း,
 ရှင်, လူ, ရသေ့, လူသူတော်, သီလရှင်အပေါင်းတို့ကောင်း
 ကောင်းကြီး စဉ်းစားကြစေ လိုသည်မှာ ဂင်္ဂါဝါလု
 သဲစုမက ပွင့်တော်မူကုန်ပြီးသော ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်
 မြတ်ကြီးများသည် ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ဇာတိပဋိသန္ဓေ ဘေး

ဒုက္ခကြီးများကို အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် ဥာဏ်ပညာ စက္ခုနှင့်ရှုကြည့်ပွားများမှတရားအဖြစ်သို့ရောက်တော်မူလေသည်။ ဂင်္ဂါမြစ်အတွင်း၌ရှိသော သဲလုံးကလေးတွေကို ရေတွက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သေး၏။ ပွင့်တော်မူပြီးသော တရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးများကို ရေတွက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ဟု ဟောတော်မူသည်။ တရားတဆူ ယဆူလျှင် ကျွတ်တန်းဝင်၍ နိဗ္ဗာန်စံသူ ယောဂီဖြူတွေ ဘယ်လောက်များသည်ကို စဉ်းစားကြရန် (မင်္ဂလာတရား) ပွင့်တော်မူသောအခါ ငါတို့ ဂေါတမတရားအလောင်းတော်ကြီးသည် ပစ္စည်း ဥစ္စာ၊ လွန်စွာ ပေါများသော (သုစိပုဏ္ဏား) သူဌေးကြီး ဖြစ်နေစဉ်အခါ....

တနေ့သ၌ မင်္ဂလာတရားကိုယ်တော်မြတ်ကြီး တရားဟောတော်မူရာ တရားတော်မြတ်ကို သွား၍ နာလေသည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာတရား တရားတော်မြတ်ကို လွန်စွာကြည်ညိုသော သဒ္ဓါဒီတိတွေ တဖွားဖွားဖြစ်ပေါ်လာ၍ အရှင်တရား နက်ဖြန်နံနက် တပည့်တော်အိမ်သို့ အရှင်တရားနှင့်တကွ နောက်ပါ တပည့်သံဃာတော်များ ပါ ဆွမ်းတုဉ်း ပေး ကြွတော် မူပါ တရားဟု ပင့်လျှောက်လေသည်။

ထိုအခါ မြတ်စွာတရားက အသင်ဒါပါကာပုဏ္ဏား၊ သင်ကား ဘယ်မျှလောက်သော ရဟန်းသံဃာကို လိုသနည်း ဟုမိန့်တော်မူလေသည်။ အရှင်တရား၏ တပည့်သား ရဟန်းတော် ဘယ်လောက် များပါသနည်းဟု

လျှောက်ထားလေသည်။ ထိုအခါ ငါဘုရား၏ တပည့် သားများသည် လက်ဦး အစ ပဋ္ဌမ၊ တရားဟောတော်မူ သော အစည်းအဝေး၌ ကုဋေ တသိန်း ရှိပေသည်ဟု မင်္ဂလ၊ မြတ်စွာဘုရားက မိန့်ကြားတော် မူလေသည်။ ထိုမျှလောက် များပြားသော သံဃာ ကုဋေတသိန်းကို ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ဆွမ်းကပ်၍ ပရိက္ခရာရှစ်ပါး ကုဋေ တသိန်းလှူလေသည်။

ထိုမင်္ဂလာဘုရားလက်ထက် အနှစ် တသိန်း တန်းဖြစ် သောကြောင့် မင်္ဂလာဘုရားတဆူ လက်ထက်တော်မူာ ပင် တရား တခါဟောလျှင် ကုဋေတသိန်း ကျွတ်သည်ဟု ဟောတော်မူသည်ကို ထောက်သော် အနှစ်တသိန်းအ တွင်းမှာ ကျွတ်တန်းဝင်သူတွေဘယ်လောက်များမည်ကို နှိုင်းချိန်ကြည့်ကြစေလိုသည်။ ပရိနိဗ္ဗာန် စံယူ ပြီးသော ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်များကိုမှ မရေတွက်နိုင်လျှင် ကျွတ်တန်းဝင်သော အရိယာသာဝက ပုဂ္ဂိုလ်များကို မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ် တဦးတယောက်မျှ ရေတွက်နိုင်ဘွယ် မရှိတော့ပြီ။ ထိုမျှလောက်များပြား၏။

သို့အတွက် ယခုပစ္စုပ္ပန်၌ ရှိနေကြကုန်သော ရဟန်း ရှင်လူ၊ ရသေ့၊ လူသူတော်၊ သီလရှင် အပေါင်းတို့ များ များကြီးစဉ်းစားကြပါ။ စဉ်းစားကြပါ။

ထိုမျှလောက် ကျွတ်တန်းဝင်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မရေမတွက် နိုင်အောင်များပါလျက် ငါတို့သည်ဘယ်အတွက်ကြောင့် မကျွတ်ကြသနည်းဟု အကြိမ်ကြိမ်အထပ်ထပ် စဉ်းစား

ကြသည်ရှိသော် ဘဝတိုင်း၊ဘဝတိုင်း၊ အပိဝမ်း၌ကိန်း
 အောင်းနေခဲ့ရသော ဇာတိ၊ ဒုက္ခဘေးကြီးကို ထင်မြင်
 အောင် ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်နှင့် မရှုကြည့် ကြသောကြောင့်
 ယခုနေ့ထိ ပဋိသန္ဓေနေလိုသော (တဏှာသမုဒယ ဥပါ
 ဒါဏ်) တရားတွေက မိမိတို့ ကိုယ်တွင်းသဏ္ဍာန်၌
 နေ့ရောညဉ့်ပါဒီရေတွေတိုးတက်နေသကဲ့သို့ မျက်လုံးထဲ
 မှာ တဏှာသမုဒယ၊ ဥပါဒါန်တွေအပြည့်။ နားထဲမှာ
 တဏှာသမုဒယဥပါဒါန်တွေ အပြည့်။ နှာခေါင်းထဲမှာ-
 တဏှာသမုဒယ ဥပါဒါန်တွေ အပြည့်။ ပါးစပ်ထဲမှာ
 တဏှာ သမုဒယ ဥပါဒါန်တွေ အပြည့်။ ကိုယ် တကိုယ်
 လုံးမှာ တဏှာ သမုဒယ ဥပါဒါန်တွေ အပြည့်။ မနော
 န္ဓါရမှာ တဏှာ သမုဒယ ဥပါဒါန်တွေအပြည့် တည်ရှိ
 နေကြသည့်အတွက် တကိုယ်လုံး သုခ၊ တုခံ သု ခ ခဲ
 ပတ္တမြား တုခံ ပတ္တမြားခဲကြီး တွေ ထင်မှတ် စွဲလမ်း
 နေကြသည့်အတွက် ယခုအထိ မကျွတ်သည်ဟုမှတ်ကြ
 ပါ သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့။ ။

(ဇာတိပဋိသန္ဓေခဏ်းကြီး၌ မိမိတို့၏ အသီးအသီး
 ငှါးရမ်းထားသော (ကံ) လက်သမားက ထုလုပ်၍အသွင်
 သဏ္ဍာန် အမျိုးမျိုး ဖန်ဆင်း ပေးပုံများကို ကောင်းစွာ
 မှတ်ကြပါ။)။

အပိဝမ်းတိုက် ၌ ၇-လ။ ၈-လ။ ၉-လ။ ၁၀-လအတွင်း။
 ကံ,လက်သမား ထုလောက်အောင် ကြက်ဥသဏ္ဍာန်

သားတစ် ရင့်မာလာသောအခါ မိမိတို့ အသီးသီး၊ ငှါးခဲ့သော လက်သမားကို ကောင်းမွန် တင့်တယ် ထူပချောမောပြေပြစ် သိမ်မွေ့ ယဉ်ကျေးစွာ ထုပေးပါလို့ ခိုင်းသောအခါ ကံ လက်သမားက ပြန်၍ ပြောသည်မှာ ဘုရားဟော ပါဠိ လာရှိပေသည် (စေတနာဟံ တိက္ခဝေ ကမ္မံ ဝဒါမိ) ဟု ဟောတော်မူသည့် အတိုင်း ကျွန်တော်သည် ဘုရားဟောထက် မိုလွန်၍ ထုပေးနိုင်။ ခင်ဗျားစေတနာ ကောင်းကောင်းနှင့် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာများကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါလျှင်၊ ခင်ဗျားစေတနာ ကောင်းသည့်အတိုင်း ခိုင်းသလို ထုပေးနိုင်ပါသည်။

စေတနာသည်ပင် လျှင် -ကံ၊။ ကံ၊ သည်ပင်လျှင် စေတနာဟု ဟောတော် မူသည့် အတိုင်း စေတနာ သည် အကောင်းဆုံး အထက်မြက်ဆုံး စေတနာ၊ အလတ် စား စေတနာ၊ အညံ့စား စေတနာ။

ကံမှာလည်း အကောင်း ဆုံး အထက်မြက်ဆုံး ကံ၊ အလတ်စားကံ၊ အညံ့စားကံ၊ သုံးမျိုးပင်ရှိသည်။

သို့ဖြစ်၍ မိမိတို့စေတနာအတိုင်း လက္ခကံ ကြွေး ပေး၍ ငှါးပြီးသော ကံ လက်သမား ကို အထူး ပြောဆိုနေဘွယ်မရှိတော့ပြီ။ အသီး အသီး မိမိတို့ လက်သမား ထုပေးသလို ယူကြံရပေလိမ့်မည်။

အကောင်းဆုံး ကံ လက်သမားကို ငှါး၍ ထုသောသူတို့မှာ ကြက်ဥ သဏ္ဍာန် ရှိသော သား တစ် ကို ခေါင်း သဏ္ဍာန်၊ နဖူး သဏ္ဍာန်၊ မျက် လုံး မျက် ခုံး သဏ္ဍာန်

နားသဏ္ဍာန်၊ နှာခေါင်းသဏ္ဍာန်၊ လျှာသဏ္ဍာန်၊ လယ်ပင်း
 သဏ္ဍာန်၊ လက်သဏ္ဍာန်၊ ကိုယ်သဏ္ဍာန်၊ ပေါင် သဏ္ဍာန်
 ခြေသလုံးသဏ္ဍာန်၊ ခြေထောက်- ခြေဘာမိုး- ခြေဘဝါး
 သဏ္ဍာန် အစရှိသော သဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုးတွေကို အလင်္ဂါသ
 လိုအကောင်းမြတ်ဆုံး၊ အလှပဆုံး၊ အတင့်တယ်ဆုံး၊ အချော
 မောဆုံး၊ အပြေပြစ်ဆုံး၊ အသိမ်မွေ့ ဆုံးကို ထုလုပ်ပေးသည့်
 အတိုင်း အမိဝမ်းတိုက်မှ ကျွတ်လွတ်လာသည်နှင့်တပြိုင်
 နက်ထည်း ရှေ့လမင်းကြီးသည် ကြည်လင် သန့်ရှင်းစင်
 ကြယ်စွာထွက်ပေါ်လာသကဲ့သို့ ထိုသားသွီးကလေးတို့
 သည် မြင်ခွင်သမျှလူအပေါင် တို့က ကြည့်လို့ မည်းရှုလို့
 မည်း လွန်စွာ မေတ္တာသက်ဝင် ချစ်ခင်ကြပေသည်။

သရုပ်ခွဲမုံ-ကြိုဆွဲကို အထူး သိမှတ်ကြ။

ယောက်ျားဟူသော အမည် ပညတ် တင်စား၍ ခေါ်
 ခြင်းသည် ရှေးဦးစွာ လက်သယ်က ပုတ္တဘဝရုပ်၊ အသွင်
 သဏ္ဍာန်ကို မြင်၍ ပစပ်ဖျားတွင် တင်စား ခေါ်သော
 ပညတ်မျှသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုနေ့ အချိန်ကစ၍ အသက်
 ထက်ဆုံး ယောက်ျားဟူသော ပညတ်သည် ထင်ရှား မရှိ
 တဲနှင့် ထင်ရှားရှိသည်ဟု ထင်မှတ်၍ အတ္တဒိဋ္ဌိ ဖြင့် ခိုင်
 မြဲစွာ ယူကြ၏။

မိန်းမ ဟူသော အမည်-ပညာတ် တင်စား ခေါ် ခြင်း
 သည် ရှေးဦးစွာ လက်သည်က ဣတ္ထိဘာဝ ရုပ်၊ အသွင်
 သဏ္ဍာန် ကို မြင် ၍ ပစပ် ဖျားတွင် တင်စား ခေါ်သော

ပညတ်မျှသာဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်ကစ၍ အသက်ထက်ဆုံး
မိန်းမဟူသော ပညတ်သည် ထင်ရှားမရှိဘဲ နှင့် ထင်ရှား
ရှိသကဲ့သို့ ထင်မှတ်၍ အတ္တဒိဋ္ဌိဖြင့် ခိုင်မြဲစွာယူ၍ခေါ်ကြ၏

မိမိ ခန္ဓာ ကိုယ် ကို-အကောင်းမြတ်ဆုံး လက်သမား
ကို ငှား၍ ထုပြီးလျှင် ၃၂-ပါးသော ကောဠာသအစု တို့၌
ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ သူ့ကြီးနှင့်သူ တတ် ပြီးလျှင် အလှ အပ
အတင့်တယ်ဆုံး အမွန်းတင် အရောင်တင်များ ကို ချယ်
လယ်ဆင်မြန်းပြီးလျှင် ကြီးဆွဲသမားက ခေါင်းကြိုး၊ လက်
ကြိုး၊ ပေါင်ကြိုး၊ ခြေကြိုး၊ အစရှိသော(၃၂)ကြိုးကို ဆိုင်ရာ
ဆိုင်ရာသူ့ကြီးနှင့်သူ ဆွဲ၍ သူ့အတီးနှင့် သူ့အဆိုနှင့်
အချက်ကျကျ စီးဝါးကိုက်ဆို၍ တီးမှုတ်ပြီးထွက်လာသော
ဇာတ်သဘင်ရုပ်သေး မင်းသမီး မင်းသားများ ကဲ့သို့ ထို
အတူ မခြား ကံ လက်သမား က ဖန် ဆင်း ထုလုပ် ပေး
လိုက်သော ယောကျ်ားမိန်းမကလေးတို့မှာ မိမိတို့ အဆို
နှင့် အတီး၊ အချက်ကျကျ တီးမှုတ်၍ ထွက်လာ ပြီးလျှင်
ထု ၃၁-၌ မြင်မြင်သမျှ ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်း တို့၏ စိတ်မှာ
တဏှာ ဥပါဒါနအား ဖြင့် မလွှတ် နှိုင်း-မခွါနှိုင်း အောင်
အတင်း အကြပ် တွယ်တာ ၍ သိမ်း ပိုက် ကြ လေ
တော့သည်။

ဥပါဒါနက-အတင်း အကြပ် သိမ်းပိုက် ထားသော
ယောကျ်ားကလေး၊ မိန်းကလေးတို့၏ အသွင် သဏ္ဍာန်
ကို သမုဒယဆိုသူက အလွန်တရာ သာယာ၍ ချစ်ခင်
စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ထိုသမုဒယ

ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက် ဖြတ်နိုးနေသော သူငယ် ကလေး
များကို ဖဿ ဝေဒနာ တဏှာဆိုသော တရား အပေါင်း
တို့က နှစ်နှစ် ချိုက်ချိုက်ကြီး ခံစားကြလေကုန်၏။

အ ကောင်း ဖြေ နှစ်ဆုံး (ကံ) လက်သမား က ထု ပေး
လိုက် သည့် အ တိုင်း အလှ ပ ဆုံး၊ အ တင့် တယ် ဆုံး
ယောက်ျား မိန်းကလေးတို့၏ အသွင် သဏ္ဍာန် ကို မြင်၍
အတ္တ ဒိဋ္ဌိ တို့ ဖြင့် စွဲလမ်း သိမ်းပိုက် ၍ ခံစား ကြသော
ကြောင့် ငရဲကြီးသို့ ကျလေ၏။

ငရဲကြီး ကျပုံ ပြဆိုသော အခန်းပြီး၏။

အလတ် စား (ကံ) လက် သမား က ထု ပေး လိုက်
သည်မှာ လွန်စွာလဲ မလှလွန်း၊ လွန်စွာလဲ အရှုပ် မဆိုးလွန်း
မဏ္ဍိမ ပဋိ ပဒါ အလယ် အလတ် လှပတင့်တယ် သော
အသွင်သဏ္ဍာန်ကို ထုလုပ် ဖန်ဆင်းပေးလိုက်သည်။

သို့အတွက် မြင်သမျှ လူအပေါင်းတို့၏ စိတ်မှာ သင့်
တင့် လျှောက်ပတ်ရုံမျှသာ စွဲလမ်းနှစ်သက် ခံ စား ကြ
သောကြောင့် သင့်တင့်လျှောက်ပတ်ရုံသာငရဲကြီးကျလေ
သည်။

(အလတ်စားကံ၊ လက်သမားက ထုပေးလိုက်သည့်အတိုင်း
အလယ်အလတ်၊ လှပ တင့်တယ်သော ယောက်ျား၊ မိန်းမ
ကလေးများကိုမြင်၍ အတ္တဒိဋ္ဌိဖြင့် အလတ်စားမျှ စွဲလမ်း နှစ်
သက်၍ ခံစားပုံ၊ ငရဲကြီးပုံ များကို ပြဆိုဖော်ပြပြီး၏။)

အညံ့စား (ကံ) လက်သမားက ထုတ်လုပ်ပေးလိုက် သည်မှာ လွန်စွာအရုပ်ဆိုး၊ အကြီးတန်၊ အသားမဲ နဖူးက မောက် နှာရောင်ကကောက်၊ မျက်တောင်ကနီ၊ တင်ပါး ကကောက်၊ ဖနောင့်ကတို၊ ဆိုစရာမရှိအောင် အရုပ်ဆိုးလှ သောမိန်းမကလေး' ယောက်ျားကလေးများ၏ အသွင် သဏ္ဍာန်ကို အရုပ် အဆိုးဆုံး ကံ၊ လက်သမားက ထုလုပ် ဖန်ဆင်းပေးလိုက်သည်။

သို့အတွက် မြင်မြင်သမျှ လူအပေါင်းတို့၏စိတ်မှာသိမ်း ပိုက်ခြင်းမရှိ။ သာယာမြတ်နိုးခြင်းမရှိ။ နှစ်သက်စွာခံစား ခြင်းမရှိ။ နှလုံးမသာယာသော စိတ်ဖြစ်ကြ၍ မမြင်ချင်၊ မကြားချင်၊ မတွေ့ချင်ကြပြီ။ မုန်းစိတ်ရှိကြ၍ ငရဲကြီးကျပြန် ၏။

(အညံ့စား ကံ၊ လက်သမားက ထုလုပ် ဖန်ဆင်းပေး လိုက်သော လွန်စွာအရုပ် ဆိုးသော မိန်းမကလေး ယောက်ျား ကလေးများ၏ အသွင်သဏ္ဍာန်ကိုမြင်၍ ငရဲကြီးကြိုပုံကို ပြဆိုခမ်းပြီး၏)

ထို့ထက် အရုပ်ဆိုးအောင် ဖန်ဆင်းထုလုပ်ပေးနိုင်သေး သည်။ မျက်လူးမပါ၊ နားမပါ၊ နှာခေါင်းမပါ လက်မပါ၊ ခြေထောက်မပါ အလုံးစုံအင်္ဂါချို့တဲ့၍ ပြိတ္တာကြီးများကဲ့ သို့ ခံနေရရှာသော ဒုက္ခိတ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မျက်မြင်ဒိဋ္ဌလွန် စွာ များလှပေသည်။ ဣတ္ထိလိင်၊ ပုဏ္ဏိင်၊ နပုံပဏ္ဍုပ်၊ အစရှိ သော ဒုက္ခိတ ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသမျှတို့သည် မိမိတို့ပြုလုပ်ခဲ့ကြ သော ကံအတိုင်းစိမ့်ထားသည်ကို ဉာဏ်ပညာမျက်စေ့

နှင့်မြင်အောင်ကြည့်၍ ဒုက္ခသစ္စာကို ထင်မြင်အောင် နှလုံးသွင်းကြကုန်။

သုခိတပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းတို့မှာလည်း မိမိတို့ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသော ကံ' အတိုင်းစိမ့်ထားသည်ကို ဉာဏ်ပညာမျက်စေ့ နှင့်မြင်အောင်ကြည့်၍ သာယာချစ်ခင်ခြင်း ကိုမပြုမူ၍ (ဒုက္ခသစ္စာ)ကို ထင်မြင်အောင် နှလုံးသွင်းကုန်။

ဘုရား အလောင်းတော် ကြီးများသည် ထိုစာတိဒုက္ခဘေးကြီးကို အမြဲ နှလုံးသွင်းတော်မူမှ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူကြလေသည်။

ထို့ကြောင့် ဘုရားသားတော်၊ သွီးတော်အပေါင်းတို့မှာ ထိုစာတိဒုက္ခ ဘေးကြီးကို သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာ ဉာဏ်ဖြင့် အလင်း ပေါက်အောင် ရှုကြည့်၍ သင့်လှပေသည်။

(ဇာတိပဋိသန္ဓေတည်နေပုံနှင့်တကွ အမိဝမ်းတိုက်၌ ကံ၊လက်သမားက အသွင်သဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုးကိုဖန်ဆင်း ထုလုပ်ပြီး၍ အမိဝမ်းတိုက်မှ ကျွတ်လွတ်ပုံများကို ပြဆိုခဏ်းသည် ဤတွင်ပြီး၏)

အမိဝမ်းတိုက်မှ ကျွတ်လွတ်ပြီးနောက် ပဋ္ဌမအရွယ် အသက်(၂၀)အတွင်း၌ ထိုသားယောက်ျား၊ သွီးမိန်းမကလေးများ၏ အဇ္ဈတ္တအတွင်းသဏ္ဍာန်၌(ဝိပ္ပုလ္လာသတရား၊ သုံးပါးမျက်လှည့်သမားကြီးသုံးယောက်က နုနယ် မျိုရွယ်သော ယောက်ျားကလေး' မိန်းမ ကလေးများ၏ စိတ်ကို လှည့်ပတ် ဖြားယောင်း၍ မျက်စိလည် အောင် ကောင်းကောင်းကြီး မျက်လှည့်ပြတော့မည်။ ။

ဝိပ္ပလ္လာသတရားသုံးပါးက မျက်လှည့်ပြပုံ

အဝိဇ္ဇာဆိုသော သူရိက်ကြီးက ဟုတ်တိုင်း မှန်ရာကို ဘာမျှ မသိ မမြင်ရအောင် မှောင်ကြီးအတိ ချပေးတော့မည်။

လက္ခယနေ့ညဉ့် သန်းခေါင်ယာမ်အချိန် ဘာမျှမမြင်ရအောင် မှောင်ကြီးအတိကျလာ၍ အရှေ့အနောက်တောင်မြောက် လေပါး မသိအောင် မျက်စိလည်၍ နေသော ယောက်ျားကဲ့သို့ ထိုအတူ နှုနယ်ပျိုရွယ်သောယောက်ျားကလေးများ မိန်းမကလေးများ၏စိတ်ကုကောင်းကောင်းကြီး ဖြားယောင်း၍ မျက်စိလည်အောင် မျက်လှည့်ပြလေသည်။

(၁) သညာဝိပ္ပလ္လာသ-က ပြောပြသည်မှာ အသင်ယောက်ျားကလေး အသင့်ကို ဖွားပြီးစ လက်သယ်က အသင်ဟာ ယောက်ျားကလေးဘဲလို့ ပညတ်တင်စားပေးလိုက်သည့်အတိုင်း အစိစိ ငရဲကြီးသို့ ကျသည့်တိုင် အောင်မလွှတ်ဘဲ၊ ခိုင်ခိုင် မြဲမြဲကြီး မှတ်ရမည်ဟု ပြောထားလေသည်။

(၂) စိတ္တဝိပ္ပလ္လာသ-က ပြောပြသည်မှာ အသင်ယောက်ျားကလေး အသင့်ခန္ဓာ ငါးပါး အသွင်သဏ္ဍာန် ဟူသမျှကို ငါယောက်ျားဘဲဟု ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲကြီး သိနေရမည်ဟု ပြောထားလေသည်။

(၃) ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပလ္လာသ-က ပြောပြသည်မှာ အသင်ယောက်ျားကလေး၊ အသင့်ခန္ဓာငါးပါး အသွင်သဏ္ဍာန်

များကို ငါယောကျ်ားဘဲဟု (အတ္တဒိဋ္ဌိ) ဖြင့် အစိစိငရဲ ကြီးကျအောင် ခိုင်ခိုင် မြဲမြဲကြီး ယူရမည်ဟု ပြောထား လေသည်။

နုနယ်ပျိုရွယ်သောမိန်းမကလေးများမှာလည်း ထိုအ တူ ယောကျ်ားကလေးကဲ့သို့ ထွဉ်ပတ်ဖြားယောင်း၍ မျက်စိလည်အောင် ပြထားသောကြောင့် မိန်းကလေး၏ ခန္ဓာငါးပါး အသွင်သဏ္ဍာန်များကို ငါမိန်းမဘဲဟု (အတ္တ ဒိဋ္ဌိ)ဖြင့် အစိစိ ငရဲကြီးသို့ ကျအောင်ခိုင်မြဲစွာ ယူရမည် ဟုပြောထားလေသည်။

ထိုယောကျ်ားနှင့် မိန်းမကလေးများမှာ (ဝိဒ္ဓုလ္လာသ တရားသုံးပါး) မျက်ထွဉ်သမား သုံးယောက်က ထွဉ် ပတ် ဖြားယောင်း၍ ပြောထားသည့်အတိုင်း ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ ကြီး ယုံကြည်လျက်ရှိကြ၏။

ထိုကဲ့သို့ ယုံကြည်လျက်ရှိသော ယောကျ်ား မိန်းမ၊ ကလေးတို့၏ စိတ်သည် စုန်းနုတ်၊ ပယောဂ ပူးဝင်၍ နေ သော သူရူးတွေနှင့် တူ၏။ နုနယ်၊ ပျိုရွယ်သောသူရူး ယောကျ်ား မိန်းမကလေးများ၏ စိတ်ကို ဟုတ်တိုင်း မှန်ရာ ဘာမျှ မသိမမြင်ရအောင် အဝိဇ္ဇာ တည်းဟူသော အမိုက်တရားကြီးက မှောင်ကြီးအတိချပေးလိုက်သည်နှင့် တပြိုင်တည်း ယောကျ်ားကလေး၏ သဏ္ဍာန်ကိုဥပါဒါန် ဆို သော တရား က မလွှတ် နှိုင်း အောင် အတင်း အဓမ္မ ဘမ်း၍ပေးလေ၏။

ဥပါဒါနိကာ ဘမ်း၍ ပွေ့ပိုက်ထားသော ယောက်ျား
ကလေး၏ အသွင်သဏ္ဍာန်ကို သမုဒယဆိုသော တရား
က ဖြာယောင်း၊ သွေးဆောင်၍ ချစ်ခင်မြတ်နိုး စုံမက်
နှစ်သက်လေ၏။

“သူရဲသဘာဝနှင့် တူသော တရားများ”

ထိုသမုဒယ၊ နှစ်သက်နေသော ယောက်ျားကလေး
ကို ဝေဒနာနှင့် တဏှာ၊ တရားကြီးတို့သည် သူရဲသဘာဝ
ကောင်ကြီး၊ ဘီလူးကောင်ကြီးတွေကဲ့သို့ အတင်းအဓမ္မ
ယောက်ျားကလေး၏ ခန္ဓာ၌ရှိသော ဓာတ်ဆီဩဇာဟူ
သမျှကို အကုန်လုံး စုတ်ယူ စားသောက်ခံစားကြလေ
ကုန်၏။

အ သက် သေ သည် တိုင် အောင် သူ ရဲကောင်ကြီး
သဘာဝကောင်ကြီး၊ ဘီလူးကောင်ကြီးတို့၏ စားသောက်
မျှဝါးစုတ်ယူခြင်း အနှိပ်စက်ကိုခံ၍ ဘဝတိုင်း၊ ဘဝတိုင်း
သေကြေရလေတော့၏။

ထိုယောက်ျားကလေးနှင့် တူစွာမခြား မိန်းမကလေး
တို့၏ အသွင်သဏ္ဍာန်ဟူသမျှကို အဝိဇ္ဇာ ဆိုသော
လှမိုက် တရားကြီးက ဘာမှန်းမျှမသိအောင် မှောင်ကြီး
အတိ ချပေးလိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက်တည်း ဝေဒနာနှင့်
တဏှာ ဥပါဒါနိတို့က သူရဲ၊ သဘာဝ၊ ဘီလူးကြီးတွေကဲ့
သို့ အတင်းအဓမ္မ မိမ္မကလေး၏ ခန္ဓာ၌ရှိသော ဓာတ်ဆီ
ဩဇာဟူသမျှကို အကုန်လုံး စုတ်ယူစားသောက် ခံစား

ကြလေကုန်၏။ ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်း သူတို့စုတ်ယူစား
 သောက်သော ဒုက္ခ ဒဏ်ချက်နှင့် သေရကြလေတော့၏။
 ထိုအချက်များကို ယခုဘဝ၌ ခန္ဓာ ငါးပါးထင်ရှား
 ရှိကြကုန်သော ယောက်ျားကလေး၊ မိန်းမကလေးများ
 မှာ များစွာစဉ်းစားရန် အချက်ကြီးဖြစ်ပေသည်။

ယခုဘဝ၌ လက်ရှိ ရသားသော ခန္ဓာငါးပါးသည်
 အတုမရှိ ဘုရားသာသနာတော်ကြီးနှင့် တွေ့ကြုံပါလျက်
 နှင့် ထူးမြတ်သောအဘိဉာဏ်၊ အလိမ္မာ ဉာဏ်တွေကို
 သိသောဘဝ ဖြစ်ပါလျက်နှင့် ထိုကဲ့သို့ သူရဲ သဘာက်
 ကောင်ကြီး၊ ဘီလူးကောင်ကြီးတို့၏၊ အနှိပ်စက်ကိုခံ၍
 စုတ်ယူ စားသောက်ခြင်းကို ခံပြီးလျှင် သေရခြင်းသည်
 လွန်စွာနစ်နာ ဆုံးရှုံးလှပေစွာကားယခု ဉာဏ်ပညာမျက်
 စေ့နှင့် စဉ်းစား ဆင်ခြင်၍ ထိုဘေးရန်ကြီးတွေမှ လွတ်
 ကင်းအောင် ကြိပ်ကြိပ်ကြီးရှောင်ကွင်းကြရမည်။

ပဋ္ဌမအရွယ် သူငယ်တို့မှာ မျက်စိလည်သော ဒဏ်
 ချက် ကြီးသွသောကြောင့် ပဋ္ဌမအရွယ်ကစ၍ ပြုလိုက်ပေ
 သည်။

ဒုတိယ၊ တတိယအရွယ် ယောက်ျား၊ မိန်းမတို့မှာလဲ
 ထိုကဲ့သို့ မျက်စိလယ်၍ သူရဲသဘာက်၊ ဘီလူးကောင်
 တို့၏ အနှိပ်အစက်ကို သေသည့်တိုင်အောင် ခံစား၍သေ
 ကြရလေတော့၏။ လွန်စွာသနားဘို့ကောင်းသွပေသည်။

ကာမတဏှာလက်ရှိနှင့်သေသူတို့၏၊
ကြောက်မက် ဖွယ်ရာ အကြောင်း။

အဂ္ဂယံသုံးပါးလုံး၌ သူဌေးကြီး သူဌေးကတော်မကြီး၊
သူကြွယ်ကြီး၊ သူကြွယ်ကတော်မကြီးတွေ အဖြစ်နှင့်
ကာမ တဏှာကို (အတ္တဒိဋ္ဌိ)ခေါင်းမြီးချုပ်လျက် တန်းလန်း
နှင့် နေ့ရောညဉ့်ပါ ကိုယ်လုံး ကျွတ် ဘွက် ကြမ်း အောင်
ခံစားနေငြားသော်လဲ နှလုံးအိမ်တွင်းမှာ ပူရှိန်ပြင်းလှသော
အစိစိ ငရဲ၊ မီး တောက်ကြီး တန်းလန်း ရှိသေးသည့် အ
တွက် စိတ်မချရသေး။

ကာမ တဏှာ-ဘွက်ကြမ်း အောင် ခံစား လျက် နှင့်
သေလျှင် အစိစိ ငရဲသို့ ကျလတံ့။ မချမှတ်ကြပါ။

မဟာသုဒဿန,စံကြာမင်းကြီးသည် လေးကျွန်း လုံး
ကို အစိုး ရချီ စကြာ ရတနာ ကြီး စည်း စိမ် နှင့် တကွ
စကြာ မိဘုရားကြီးတွေ စည်း စိမ် ချမ်းသာများကို (ဘု
ဇ-ဆင့်ရှိသော) ပြာဿဒ်ပေါ်က မဆင်းဘဲနှင့် တသက်
လုံး နေ့ရောညဉ့်ပါ ကာမတဏှာကို(အတ္တဒိဋ္ဌိ) ခေါင်းမြီး
ချုပ်လျက် တန်းလန်း နှင့် ကိုယ်လုံး ကျွတ် ဘွက် ကြမ်း
အောင် ခံစားနေငြားသော်လဲ နှလုံးအိမ်တွင်းမှာ အလွန်
တ ရာ ပူရှိန် ပြင်း လှသော အစိစိ ငရဲ၊ မီး တောက် ကြီး
တန်းလန်းနှင့် ရှိ သေးသည့် အ တွက် စိတ်မချရ သေး။

ကာမ တဏှာဘွက်ကြမ်းအောင် ခံစားလျက်နှင့် သေ
လျှင် အစိစိ ငရဲ ဘု, ဇ-ဆင့် က ရွမ်းပြန် ချီ ကျလ တံ့။
မချ မလွဲမှတ်ကြပါ။

ကြွင်း သ မျှ ကုန် သည်၊ လယ် လုပ်၊ သူ ဆင်း ရဲ
 ယောက်ျားမိန်းမတို့မှာလဲ ထိုနည်းတူစွာ အရွယ် သုံးပါး
 စလုံး၌ ကာမတဏှာ ကို (အတ္တဒိဋ္ဌိ) ခေါင်းဖြီး ချုပ် လျက်
 တန်းလန်း နှင့် ကိုယ်လုံးကွတ် ဘွက်ကြမ်းအောင် ခံစား
 နေငြားသော်လဲ နှလုံး အိမ် တွင်းမှာ အပူရှိန် ပြင်းလှသော
 အဝိစိင်ရဲ၊ မီးတောက်ကြီးတန်းလန်း ရှိနေ သေးသည့် အ
 တွက် စိတ်မချရသေး။

ကာမ တဏှာကို ဘွက်ကြမ်းအောင် ခံစားလျက် နှင့်
 ဒါန သီလ၊ ဘာဝနာ၊ တရားများကို လက်မဲ့သေကြသော
 သူတို့မှာ အဝိစိင်ရဲကြီးထဲသို့ ကျလေထံ။ မချ မလွဲ မှတ်
 ကြပါ။

**သောတာပန် နှင့်—အန္ဓ ပုထုဇဉ်တို့၏ ကာမတဏှာ
 ခံစားခြင်းကွာခြားပုံ။**

အပါယ်လေးပါး ကင်းလွတ်ပြီးသော သောတာပန်
 ဝိသာခါ၊ ဒါယိကာမကြီးတို့ ကာမတဏှာ ကိလေသာ ခံ
 ခံစားပုံများနှင့် အန္ဓပုထုဇဉ် တို့ ကာမတဏှာ ကိလေ
 သာများကို အတူတူဘဲဟု မထင်ကြနှင့်။ စိတ်၊ သညာမှာ
 လွန်စွာ ကွာခြား လျက်ရှိ ပေသည်။ အတ္တဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယ
 ဒိဋ္ဌိတို့ ကင်းလွတ်၍ ငါ့ကိုယ်သည် ခိုင်မြဲသော ကိုယ်
 မဟုတ်၊ မိမိ၏ အလိုသို့ မသိုက်။ အနုမြူ လောက်မျှအစိုးမ
 ရဟု ကောင်းစွာ သိမြင်ပြီးမှ ခံစားသော ကိလေသာ
 သည်(အန္ဓပုထုဇဉ်)တို့ ခံစားသည် နှင့် မတူ ဟု မှတ်ကြ။

ငါပိုင်ကိုယ်ခံစားသည်။ ငါ့အတ္တခံစားသည်ဟု မခွဲလမ်း
တော့ပြီ။ ထိုကဲ့သို့ခြားနားသည်။

အန္ဓပုထုဇဉ်တို့ ခံစားပုံမှာ- မိန်းမ၊ ယောကျ်ား
နှစ်ပါးစုံ ခန္ဓာကိုယ်တို့သည် နိစ္စ၊ သုခ၊ အတ္တ ဟု ခိုင်ခိုင်
မြဲမြဲ ကြီး ယူ၍ မထွတ်နိုင် မခွာနိုင် အောင် အသက် ကို
အသေခံ၍ ခံစားကြလေ၏။

ထိုမျှလောက် ကွာခြားလျက်ရှိသည်ကို ဥာဏ်ပညာ
မျက်စေ့နှင့် ကောင်းစွာသိအောင် ကြည့်ကြကုန်။

ထို့ပြင် အထက်နတ်ပြည် ခြောက်ထပ် နှင့် ဗြဟ္မာ့ဘုံ
၂၀ ၌ ရှိကြကုန်သော နတ်မင်းကြီး၊ နတ်မိ ဖုရား ကြီး
သိကြားမင်းကြီး၊ သိကြား မိဖုရား တွေ ဖြစ်၍ နတ်ဘုံ
မိမာန်ကြီးတွေနှင့် တပြောင်ပြောင် တလက်လက် ဝင်း
ဝင်းတောက် ခံစားနေကြသော်လည်း နှလုံးအိမ် တွင်းမှာ
ပူရှိန်ပြင်းလှသော အစိစိငှေ့၊ မီးတောက်ကြီး တန်းလန်း
ရှိနေသေးသည့်အတွက် စိတ်မချရသေး။

(ဤအရာ၌ ပုထုဇဉ်နတ်များကိုဆိုလိုသည်။)

အတ္တဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ရှိသ၍ စိတ်မချရသေးသော
အကြောင်းကို ပြဆိုခြင်း။

ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ တိဟိတ် ပုထုဇဉ် ဗြဟ္မာကြီး တို့သည်
ဗြဟ္မဝိဟာရ တရား လေးပါးကို ပွားများ၍ ဘယ်လို ပင်
ချာန်၊ သုခ ချမ်းသာကြီးတွေနှင့်ခံစား၍ နေကြသော်လည်း

နှလုံးအိမ်တွင်းမှာပူရှိန်ပြင်းလှသော အဝိစိငရဲမီးတောက်
တန်းလန်းကြီး တွေ ရှိနေသည့် အတွက် ဗိတ် မချရသေး။

ထို့ကြောင့် အတ္တဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကြီးတွေ ရှိနေသ
၍ ကာလပါတ်လုံး လှူရင်း နတ်မင်း ဗြဟ္မာမင်း ကြီးတွေ
အဖြစ်နှင့် ဝင်းဝင်းတောက် ခံစား၍ နေကြဌား သော်လဲ
သက်တန်းစေ့၍ သေသည်နှင့် တပြိုင်တည်း ထန်းပင်
ပေါ်က ထန်းသီးတွေ တဘုတ်ဘုတ် ပြုတ်ကျသကဲ့သို့
ဂျမ်း အပတ်ပတ်လည်၍ ဒလိမ့်ကောက်ကွေး ဖြစ်ချင်ရာ
ဖြစ်၊ ကျချင်ရာကျ၊ လိမ့်ချင်ရာလိမ့်၊ သွားချင်ရာသွားကြ
သော ထန်းသီးလုံးကြီးတွေကဲ့သို့ မှတ်ကြပါ။

ထို့အတူ နတ်သွီး၊ နတ်သား၊ သိကြား ဗြဟ္မာအပေါင်း
တို့မှာ သက်တန်းစေ့၍ သေကြသောအခါ ထန်းသီး
လုံးကြီးတွေ တဖုတ်ဖုတ်ပြုတ်ကြသကဲ့သို့မှတ်ကြ။ ထိုကဲ့
သို့ ဘရမ်းဗာတာ ကျသော ဘေးကြီးကို (ဝိနိပါတ)၊
ဘေးကြီးဟုမှတ်ကြ။

ထိုမျှလောက် ကြောက်လန့်တွယ် ကောင်းလှသော
(အတ္တဒိဋ္ဌိ) (သက္ကာယဒိဋ္ဌိ) ကြီးများကို ရေသောက်ခြင်း
နှင့်တကွ အကြွင်းမဲ့ ကျွတ်လွတ်အောင် မြန်မြန်ကြီး
အဆောတလျှင် အားထုတ်တို့ သင့်လှကြပေတော့သည်။

အတ္တဒိဋ္ဌိ နှင့် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ကိုခွာ ပုံ။

ထိုကြောင့် ကမ္ဘာပေါ်၌ ရှိကြကုန်သော အန္တပုထု
ဇဉ်အပေါင်းတို့ မိမိတို့ခန္ဓာငါးပါး ပေါင်းစု၍ နေသော

ဗဟု၊ အစိုင်း အခဲကြီး၌ ပုတ္တဝါဝရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ဦးရေ၊ ဦးခေါင်း၊ ဆံဖျားကစ၍ တကိုယ်လုံး အသွင်သဏ္ဍာန် ဟူသမျှ ခြေဘဝါးအဆုံး (ငါယောကျ်ားဘဲ ငါယောကျ်ားဘဲဟု) အတ္တဒိဋ္ဌိဖြင့် ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲကြီး ယူကြကုန်၏။

မိန်းမဟု ထင်မှတ်သော သူတို့မှာလဲ ဣတ္ထိ ဘာဝရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ဦးရေ၊ ဦးခေါင်း၊ ဆံဖျားကစ၍ တကိုယ်လုံး အသွင် သဏ္ဍာန် ဟူသမျှ ခြေဘဝါး အဆုံး (ငါမိန်းမဘဲ ငါမိန်းမဘဲဟု) အတ္တဒိဋ္ဌိဆိုသော တရားက ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲကြီး ယူကြကုန်၏။

ထိုကဲ့သို့ မှားသောအားဖြင့် အတ္တဒိဋ္ဌိနှင့် စွဲယူကြကုန်သော အန္ဓပုထုဇဉ် အပေါင်းတို့-အတုမရှိ ဖြတ်စွာ တရား ကိုယ်တော်ဖြစ်ကြီးက ပေးသနားတော် မူသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာဥာဏ်နှင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာကို သိနိုင်ကြစေရန် ရှုကြည့်ပွားများကြရမည်။

အမိဝမ်းတိုက်၌ ပဋိသန္ဓေ တည်နေသည်က စ၍ ယောကျ်ား မိန်းမ ဆို၍ အနုဗြူခန့်မျှ မပါသည်ကို သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ်နှင့် အလင်းပေါက်အောင် ကြည့်လိုက်ကြ။

ငမိတို့ နှာမ် တရားဖြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်းရင်း အထောက်အပံ့ကို ဥာဏ်နှင့်ပြန်၍ ကြည့်ကြ။

“နှာမ်” ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်း

အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကံ၊ ဤ လေးပါးသော အကြောင်းရင်း အထောက်အပံ့ကြောင့် နှာမ်တရားဖြစ်

ပေါ်ရပေသည်။ ထို နာမ် တရား ထည်း မှာ လဲ မိန်းမ၊
ယောကျ်ား မပါ။

ရုပ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်း

ရုပ်တရားဖြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်းရင်း အထောက်အပံ့
ကံ၊ ဗိဇ္ဇာ၊ ဥတု၊ အဟာရ၊ ဤလေးပါးသော အကြောင်း
ရင်း အထောက်အပံ့ကြောင့် ရုပ်တရား ဖြစ်ပေါ်ရပေ
သည်။

ထို ရုပ်တရားထည်းမှာလဲ မိန်းမ၊ ယောကျ်ား မပါ။
ထိုကဲ့သို့ ရုပ်၊ နာမ်၊ နှိုင်းပါးဖြစ်စကပင် ပဋိသန္ဓေ ကလာလ
ရေကြည်စုကလေး၌....

ကာယ ဒသက ရုပ်။
ဘာဝ ဒသက ရုပ်။
ဝတ္ထု ဒသက ရုပ်။

ထို ရုပ်ကလာလသုံးစည်းသည် တပြိုင်နက် ဖြစ်ပေါ်၍
မာ၊ လာသည်ကို ဥာဏ်နှင့်ဖြစ်အောင် ကြည့်လိုက်ကြ။
ထိုရုပ်ကလာလ သုံးစည်းတွင် ဘာဝရုပ်ကို တလောက
လုံးရှိသမျှ အနွှေပုထုဇဉ်၊ ပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းတို့၏ ဗိဇ္ဇာမှာ
ထိုဘာဝရုပ် အသွင်သဏ္ဍာန်ကိုစွဲ၍ မိန်းမ၊ ယောကျ်ား
ဟု အတ္တဒိဋ္ဌိဖြင့် ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲကြီး စွဲယူနေကြသည့်အတိုင်း
ဟုတ်၊ မဟုတ်ကို သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ်နှင့် စစ်တန်း၊
ထုတ်ကြည့်ကြ။ (သိကြလိမ့်မည်)။

ပုဏ္ဏားဝရုပ်ကို မေးကြည့် အသင့်ကို ငါယောကျ်ား
လို့ ထင်နေသည်။ အသင် ယောကျ်ား၊ ဟုတ်ရဲ့လား။
ကျွန်တော်သည် နူးညံ့မှု၊ ခက်မာမှု၊ သဘောသတ္တိမျှသာ
ရှိပါသည်။ ကျွန်တော်ယောကျ်ားမဟုတ်ပါ ယောကျ်ား
ဆိုသောသူနှင့် ဘယ်အခါမှ မတွေ့ဘူးပဲ။

ပုဏ္ဏားဝရုပ်က အစစ်ခံသည်ကဲ့သို့ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဥာဏ်ပညာ
မျက်စေ့နှင့် စေ့စေ့ကြည့်၍ မှတ်လိုက်ကြ။

ဆံပင်ရုပ်ကို မေးကြည့် အသင့်ကို ငါက ယောကျ်ား
ဆံပင်လို့ ထင်နေသည်။ အသင် ငါထင်သလို ယောကျ်ား
ဆံပင်၊ ဟုတ်ကဲ့လား။

ကျွန်တော်သည် နူးညံ့မှု၊ ခက်မာမှု၊ သဘော သတ္တိ
ကလေးသာရှိပါသည်။ ကျွန်တော် ယောကျ်ား၊ ဆံပင်၊
မဟုတ်ပါ။ ယောကျ်ား၊ ဆံပင်နှင့် ဘယ်အခါမှ မတွေ့
ဘူးပါ။

(ဆံပင်ရုပ်က အစစ်ခံသည်ကို ဥာဏ်နှင့် မြင်အောင်ကြည့်။)

ခေါင်းသဏ္ဍာန်၊ နဖူးသဏ္ဍာန်၊ မျက်လုံးသဏ္ဍာန်၊
နားသဏ္ဍာန်၊ နှာခေါင်းသဏ္ဍာန်၊ လျှာသဏ္ဍာန်၊ လည်ပင်း
သဏ္ဍာန်၊ ထိုသဏ္ဍာန်အပေါင်းတို့ကို သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာ
ဥာဏ်နှင့် စစ်တန်းထုတ်ကြည့်ကြ။

အသင် ခေါင်းသဏ္ဍာန် နဖူးသဏ္ဍာန် အစရှိသော
အသွင်းသဏ္ဍာန် အပေါင်းတို့ အသင်တို့ကို ငါက
ယောကျ်ားဘဲလို့ ထင်မှတ်နေသည်။ ငါက ထင်မှတ်နေ

သလို အသင်တို့က ယောကျ်ား ဟုတ်ကြရဲ့လား။ ကျွန်
 တော်တို့သည် နူးညံ့မှု၊ ခက်မာမှု၊ သဘောသတ္တိကလေးမျှ
 ရှိပါသည်။ မယုံလျှင် စမ်းကြည့်ပါ။ အပေါ်ရံတွင် စမ်း
 လျှင် နူးညံ့မှု ရှိ၊ မြေကြီးကို တွေ့ပါလိမ့်မည်။ နာနာနှိပ်
 ၍ စမ်းကြည့်ပါ။ ကျောက်မြေကြီး အရိုးငုကြီးတွေပါ
 လိမ့်မည်။

သို့အတွက် ကျွန်တော်တို့သည် မည်သူမှ ယောကျ်ား
 ဟုတ်ပါ။ ယောကျ်ား ဆိုသော အကောင်နှင့် ဘယ်အ
 ခါမှ မတွေ့ဘူးပါ။ ငါ့နုပျားကလေးငှာသည်။ ငါ့မျက်စိ
 ကလေး ငှာသည်။ ငါ့နား၊ ငါ့နှာခေါင်း၊ ငါ့လည်ပင်းက
 ချောမော သိမ်မွေ့လှပ ယဉ်ကျေးသည်ဟု ထင်မှတ်နေ
 သော အသွင်သဏ္ဍာန် အပေါင်းတို့က အစစ်ခံများကို
 သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာဥာဏ် အလင်းပေါက်အောင် ကြည့်ကြ။

ထို့ပြင် တရပ် အောက်ကို ဆင်း သက်၍ ကြည့်ရ
 မည်မှာ လက်မောင်း သဏ္ဍာန်၊ ကိုယ်သဏ္ဍာန်၊ ပေါင်
 သဏ္ဍာန်၊ ခြေသလုံးသဏ္ဍာန်၊ ခြေဘဝါး ခြေဘမိုးသဏ္ဍာန်
 အစရှိသော အသွင် သဏ္ဍာန်၊ အပေါင်း တို့ ကို သမ္မာဒိဋ္ဌိ
 ဝိဇ္ဇာဥာဏ်နှင့် အလင်းပေါက်အောင် စစ်ထုတ်၍ ကြည့်
 ကြ။ လက်သဏ္ဍာန်က စ၍ ခြေဘဝါး၊ ခြေဘမိုး အဆုံး
 ရှိသော အားလုံး အသွင်သဏ္ဍာန်အပေါင်းတို့ကို ငါက
 ယောကျ်ားဘဲလို့ ထင်မှတ်နေသည်။ ငါက ထင် မှတ်နေ
 သလို အသင်တို့က ဟုတ်ကြရဲ့လား။

ကျွန်တော်တို့သည် နူးညံ့မှု ခက်မာမှု သဘောသတ္တိ ကလေးမျှသာ ရှိပါသည်။ မယုံလျှင်စမ်းကြည့်ပါ။ အပေါ် ရံတွင်စမ်းလျှင် နူးနူး ညံ့ညံ့အသားဟုခေါ်သော ရှံ့ မြေ ကြီးကို တွေ့လိမ့်မည်။ နာနာနှိပ်၍ စမ်းလျှင် မာမာအရိုး ဟု ခေါ်သော ကျောက်မြေကြီးကို တွေ့လိမ့်မည်။

သို့ အတွက် ကျွန်တော် တို့သည် မည်သည့် အ သွင် သဏ္ဍာန်မှ ယောက်ျား မဟုတ်ပါ။ ယောက်ျား ဆို သော သူနှင့် ဘယ်အခါမှ မတွေ့ မမြင်ဘူးပါ။ ငါ့လက်မောင်း ကလေး သည် ဆင့် နှာ မောင်း ကဲ့ သို့ လွန်စွာ ပြေ ပြစ် ချောမော သည်။ ငါ့ လက် ကလေး တို့သည် ကျောက် ဖယောင်းတိုင် ကဲ့သို့ လွန်စွာ ပြေ ပြစ် ချောမော သည်ဟု ထင်မှတ်သောသူတို့သည် များများကြီး သတိထား လိုက် ကြပါ။ ငါ့ကိုယ်သည် ထွန်စွာ လှပ တင့်တယ်သည်။ ငါ့ ပေါင်သဏ္ဍာန်၊ ခြေသလုံး၊ ခြေဘဝါး၊ သဏ္ဍာန် တို့ သည် ထွန်စွာ ပြေပြစ် ချောမောသည်ဟု ထင် မှတ် စွဲလမ်း နေ ကြသော သူတို့သည် ယခု အခါ ထို သဏ္ဍာန် အ ပေါင်း တို့ က သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာ ဥာဏ်ရှင် ဘုရင်ခံ ချုပ် ကြီး က စစ်တန်းထုတ်သောအခါ ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာကို အစစ်ခံကြ ရလေသည်။

အသင်တို့သာ မဟုတ်သေး တကဲ့ယိုးလုံး ဆံပင် က အစ မုတ္တန် အဆုံး။ ၃၂-ပါးသော ကောဠာသ အရတို့ ပါ ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာကို အစစ်ခံကြရ လေတော့ သည်။ ယောက်ျားဆို၍ အနုမြူမျှ မရှိကြောင်း ကို ရှင်းလင်းစွာ

အာစိခံကြသည့်ကို သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ပညာ ချက် ၁၀ နှင့် အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ်ကြည့်ရှုပွားများ ကြည့်ရှုနိုး။

တကိုယ်လုံး တကောင်လုံး (ဃာန) အပိုင်အခဲကြီးနှင့် တကု အသွင်သဏ္ဍာန်ဟူသမျှကို (အတ္တဒိဋ္ဌိ) ဖြင့် နှင်ခိုင် မြဲမြဲကြီး စွဲလမ်းနေကြသော အန္တပုထုဇဉ်၊ အပေါင်းတို့မှာ အတ္တဒိဋ္ဌိကို ဖြိုခွဲ ဖောက်သွင်းနိုင်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာ ဉာဏ်သည် ကိုယ်တွင်းမှာ အလင်းပေါက်ကြ သော ကြောင့် ကဏ္ဍာဏပုထုဇဉ်အဖြစ်သို့ ရောက်ကြလေတော့ သည်။

ထိုပြင်တရပ် ပစ္စုပ္ပန် ခန္ဓာ၌ ရှုကြည့်ရဦးမည်မှာ ယောကျ်ားက မိန်းမကိုမြင်သောအခါ မည်သူ့ကိုမြင် သလဲလို့ မေး။ မိန်းမကို မြင်သည်ဟု ပြောလေ၏။

မိန်းမက ယောကျ်ားကိုမြင်သောအခါ မည်သူ့ကိုမြင် သယူလို့ မေး။ ယောကျ်ားကို မြင်သည်ဟု ပြောလေ၏။

စင်စစ် ယောကျ်ားကိုမမြင်ရ၊ မိန်းမကိုလဲမမြင်ရ။ တားကိုမြင်ရသလဲလို့ ဆိုလျှင် (သနိဒဿနဝဏ္ဏ) အဆင်း ရုပ်ကိုသာလျှင် မြင်ကောင်းသည်၊ မြင်ရသည်ဟုမှတ်ကြ။

ထိုအဆင်းရုပ်ကိုပင် ယောကျ်ား၊ မိန်းမထင်၍ အလွန် တရာ လှပထင်တယ် ရှုချင်ဘွယ်ရာ ကောင်းသည်ဟု မှတ်ထင်၍ လွန်စွာချစ်ခင်၊ မြတ်နိုးကြလေ၏။

တလောကလုံး ရှိရှိသမျှ အန္တပုထုဇဉ်တို့၏ စိတ်မှာ ထို (ဝဏ္ဏ) အဆင်းခတ်အပေါ်၌ (ဝိပ္ပလ္လာသ) တရားလုံး

ပါးသည် မျက်စိလည်သော ဒဏ်ချက်သည် လွန်စွာကြီး
လှပေသည်။ ဟုတ်၊မဟုတ်ကို များများကြီးသတိထား
စဉ်းစားလိုက်ကြပါ။

သို့အတွက် (ထိုဝဏ္ဏအဆင်းရုပ်ပေါ်၌) သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာ
ဉာဏ်ရှင် ဘုရင်ခံချုပ်ကြီးက အထူးသတိထား၍ စစ်
ဆေးရမည်။

စစ်ဆေးရမည်မှာ အသင်ဝဏ္ဏအဆင်းခတ်ကလေး၊
အသင့်ကို ငါက မိန်းမလို့ ထင်နေသည်။ အသင်သည်
ငါက မိန်းမလို့ ထင်နေသည့်အတိုင်း ဟုတ်ရဲ့လားလို့
မေးကြည့်။

ကျွန်တော်သည် အဖြူ၊ အပြာ၊ အဝါ၊ အနီ၊ အပိမ်း၊
အညို၊ အစရှိသော အဆင်းအမျိုးမျိုး အရောင်အဆင်း
သဘော သတ္တိကလေးမျှသာ ရှိပါသည်။

ကျွန်တော် မိန်းမ၊ မဟုတ်ပါ။ မိန်းမဆိုသောသူနှင့်
ဘယ်အခါမှ မတွေ့ဘူးပါ။ မယုံလျှင် ကျွန်ုပ်၊ ဝတ်ထား
သော စိန်နားကပ်၊ စိန်ဆွဲကြိုး၊ စိန်ဆံထိုး၊ စိန်လက်
ကောက်၊ စိန်လက်စွပ်၊ စိန်ခြေကျင်း၊ အစရှိသည်တို့ကို
မှုံမှုံ ညက်ညက်ဖြစ်အောင် ထောင်းထု ကြိတ်နယ်၍
ထိုစိန်ရုပ်ကလောင်မှုံ ကလေးတွေနှင့်မိမိခန္ဓာကိုယ်၌အလှ
ပဆုံး အနှစ်သက်ဆုံးဟု ထင်မှတ်နေသော နေရာက
ရုပ်ကလောင် မှုံ ကလေးတွေကို ချွေးထွက်သောအခါ
တွန်း၍ချ။ ကျလာသော ရုပ်ကလောင်မှုံ ကလေးတွေနှင့်

(ဗဟိဒ္ဓ) က ရှိသော ဝိနိရုပ်ကလာပ်မှုံ ကလေးတွေကို နှစ်ခုယှဉ်ပြိုင်၍ မိမိလက်ဝါးပေါ်မှာ တင်ကြည့်။ ဘယ်ရုပ် ကလာပ်ကလေးတွေက လှသလဲလို့ မိမိပိတ်ကို (သဒ္ဓါ ဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာဥာဏ်)နှင့် စစ်တမ်းထုတ်။

ဘယ် ရုပ်ကလာပ် ကလေး ထဲမှာ ဝိနိးမ ပါသလဲ လို့ မေးကြည့်။ (ဝဏ္ဏ) အဆင်းခါတ်ရုပ်ကလာပ်ကလေး တွေ က ထ၍ အစစ်ခံလိမ့်မည်။

ခင်ဗျားကိုယ်က အသွဆုံး၊ အချစ်ခင် အနှစ်သက် ဆုံး ဟု ထင်မှတ်နေသော နေရာက ရုပ်ကလာပ်ကလေးတွေ နှင့် (ဗဟိဒ္ဓ) က ဝိနိးမ၊ ရုပ်ကလာပ် ကလေးတွေ နှင့် ယှဉ် ပြိုင်၍ ခင်ဗျားကိုယ်တိုင် လက်ဝါးပေါ် တင်၍ ကြည့်ပြီး မဟုတ်ပါလော။ ခင်ဗျားမျက်စိမှာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ် တင်ကြည့်ပြီးမှပြောပါ။

ထိုသို့ ကြည့်သောအခါ ငါသည် နောက်နောက် နှစ်၊ လ'ရက်၊ အပေါင်းတို့က(ဝဏ္ဏ) အဆင်းခါတ်ကို ဝိနိးမဘဲ ယောကျ်ားဘဲ ဟု ထင်မှတ် စွဲလမ်းခဲ့ခြင်း သည် မဟာ အလွဲတော်ကြီး လွဲတော့သည်။

ဘယ် အတွက်ဆိုသော် ငါ့ကိုယ်လို့ ထင်မှတ် စွဲလမ်း နေသော ရုပ်ကလာပ် မှုံထည်းမှာ ငါ့ကို ရှာလို့ မတွေ့ တော့ပြီ။ ဝိနိးမရယ်လို့ ငါ့ဟာငါ၊ ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်း စုံမက် နှစ်သက် မြတ်နိုး နေသော (ဝဏ္ဏ) အဆင်း ခါတ်

ရုပ်ကလာပ် မှုံ့ ကလေးတွေမှာ မိန်းမဆိုစရာ ရုပ်ကလာပ် မှုံ့ ဆို၍ အနုမြူခန့်မျှ ရှာလို့ မတွေ့တော့ပြီ။

(ဗဟိဒ္ဓ) က ဝတ်ဆင်ထားသော ရွှေ၊ ငွေ၊ ရတနာ စိန်၊ ကျောက် ပတ္တမြား၊ မြသား၊ နီလာ၊ အစရှိသော ရတနာ အမျိုးမျိုးတို့၏ ရုပ်ကလာပ်မှုံ့ (ဝဏ္ဏ)အဆင်းခါတ်ထည်း မှာ မိန်းမလို့ ဆိုစရာ ရုပ်ကလာပ်မှုံ့ဆို၍ အနုမြူခန့်မျှ ရှာလို့ မတွေ့ တော့ ပြီ။ အဇ္ဈတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓ၊ ဝဏ္ဏ၊ အဆင်း ခါတ် ရုပ်ကလာပ်များကို သမ အောင် ရော၍ ဘယ် အ ဆင်းခါတ် ရုပ်ကလာပ်ထည်းမှာ မိန်းမ ပါသေးသလဲလို့ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာဥာဏ် ပညာမျက်စိနှင့် ကြည့်သော အခါ သဘာဝ ဓမ္မ အ မှန် အစစ် ဖြစ်သော (ပ ရ မ ဣ) ရုပ် ကလာပ် အဆင်းခါတ်သာ အမှန်ဖြစ်တော့သည်။

မိန်းမဆိုသည်မှာ ပစပ်ဖျားတွင် တင်စား၍ ခေါ်သော ပညတ်မျှသာဖြစ်သည်။ မိန်းမဆို၍ အနုမြူခန့်မျှ ရှိသော တရား မဟုတ်သည်ကို (သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ်) အလင်း ပေါက်အောင် သိလေတော့၏။

ထိုအခါ ငါဆိုသော တရားတွေ တာဘုတ်ဘုတ် ပြုတ် ကျကုန်သည်ကို ဥာဏ်နှင့် မြင်အောင် ကြည့်လိုက်ကြ။ ငါ မိန်းမဘဲဟု (အတ္တဒိဋ္ဌိ) ဖြင့် စွဲယူနေသော ဒိဋ္ဌိ တရား တွေ စစ်အရှုံး ပေး၍ တာဘုတ် ဘုတ် ပြုတ်ကြသည် ကဲ့ ဥာဏ်နှင့် မြင်အောင်ကြည့်လိုက်ကြ။

ထိုကဲ့သို့ ဥာဏ်ဝမှာ သန့်ရှင်းစွာ ကြည့်ငြိုးမှ မိမိခန္ဓာ ကိုယ်၌ ကြွင်းကျန် သမျှဆံ့ပင်ကအစ ခြေဘဝါး အဆုံး တကိုယ်လုံးရှိသမျှ ရုပ် က လာပ် တို့သည် အထက်နည်း တူစွာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ်နှင့် ကိုယ် တွင်း မှာ အလင်း ပေါက်အောင် ကြည့် ရ မည်။ တကိုယ်လုံးမှာ တက္ကစိး ခေါင်းမြီးခြုံ ဖြစ်သော(ဝဏ္ဏ)အဆင်းခါတ်ကို ဝိဇ္ဇာဥာဏ် အလင်းပေါက်လျှင် တကိုယ်လုံး ရှိသမျှ ရုပ်ကလာပ် တို့ ကိုလည်း သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ် အလင်း ပေါက်လေတော့ သည်။ မိန်းမဆိုတာ အနုမြူ ခန့်မျှ ၅၁မရ။ (သဘာဝ မွေ ပရမတ္ထ) ရုပ်ကလာပ် က လေး တွေ သာ ဖြစ်ကြ လေ တော့၏။

ထိုကဲ့သို့ သဘာဝမွေကို ပိုင်နိုင်စွာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာ ဥာဏ် ပေါက် ရောက် ပြီးသော သူငယ်မကလေး သည် ဘုရားစစ် တရားစစ် သံဃာစစ်ကို မျက်မှောက် ထင်ထင် ကောင်းစွာ သိမြင်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဘဝင် ကြီး နှင့် တူတော် မူသော အထု မရှိ ဖြတ်ဖွာ ဘုရား ကိုယ်တော် ဖြတ်ကြီး က ထို သူငယ်မကလေး ကို (ငါ၏ သဒီးထော် အစစ် အမှန်ဖြစ်ပြီ) အနုပုထုဇဉ်အဖြစ်မှ ကျွတ် လွတ် ၍ ကလျာဏ ပုထုဇဉ် အဖြစ် သို့ ရောက် လေ ပြီ ဟု ဗျာဒိတ် တော်စကား မိန့်ကြားတော်မူသည်နှင့်တူစွာ မှတ်ကြကုန်၊

ထို သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ် အဖြင့်နှင့် အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန် စံဝင်သည့် တိုင်အောင် အားထုတ်ရမည် ။

(ပဋ္ဌမအရွယ် နှုနယ် ပျိုရွယ်သော မိန်းကလေးများ သည် (အတ္တဒိဋ္ဌိ) ကသမ္မာဒိဋ္ဌိ^၁ ဝိဇ္ဇာ ညဉာဏ်နှင့် ကိုယ် အထွင်းမှာ ဓါတ် ဥာဏ် အလင်း ပေါက် အောင် ကြည့် ရပွားများသောနည်းပြီး၏။)

နှုနယ် ပျိုရွယ်သော ပဋ္ဌမအရွယ် ယောက်ျား ကလေး တို့မှာလဲ အထက် နည်း တူစွာ မခြား မိန်းကလေး များ ရှုကြည့်ပွားများသကဲ့သို့ ရှုကြည့်ပွားများကြရမည်။

ရှေးဦးစွာ ဥာဏ်နှင့် စဉ်းစား၍ ကြည့်ရမည်မှာ မိမိ ခန္ဓာကိုယ် တ ကိုယ် လုံး၌ ရှိသမျှ ရုပ် ကလာပ် တို့တွင် (ဝဏ္ဏ) အဆင်းဓါတ် ရုပ်ကလာပ် သည် တက္ကစီး ခေါင်း မြီးခြုံ အမွှန်းတင်, အရောင်တင် ချယ်သွယ် နေသော ရုပ် အမှန်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

သို့ အတွက် ခန္ဓာ ငါး ပါး ဖြစ်လေရာ ဘဝ တိုင်း ဘဝတိုင်းတို့၌ ထို ဝဏ္ဏ, အဆင်း ရုပ် နှင့် ဘာဝ ရုပ်ကို ပင် ယောက်ျားထင်၍ လှပတင့်တယ်သည် ဟု မလွှတ်နိုင် မခွါနိုင်အောင် ချစ်ခင်မြတ်နိုးစရာကောင်းသွပေသည်ဟု ထင်မှတ် စွဲလမ်းခဲ့ကြ လေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ထင်မှတ် နေ သည်ကို ဟုတ်, မဟုတ် သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ်ရှင် ဘုရင်ခံ ချုပ်ကြီးက တဆင့်တိုး၍စစ်တန်းထုတ်ပြုရဦးမည်မှာ....

အသင် (ဝဏ္ဏ)အဆင်းဓါတ်ကလေး အသင့်ကို ငါက ငါပိုင် အစိုးရ သော ယောက်ျားကလေးဟု ထင်သည်။ ငါက ထင်နေသလို ဟုတ်ရဲ့လား။ (ဝဏ္ဏ) အဆင်း ဓါတ်

ကလေးက ထ၍အစစ်ခံသည်မှာ ကျွန်တော်သည်စင်ဘူး
 ၏ ခန္ဓာကိုယ်မှာ သာလျှင် တက္ကစီး ခေါင်းခြီး ခြုံ၍ အ
 မွန်းတင် အရောင်တင် ချယ်လှယ်နေသည် မဟုတ် သေး၊
 တကမ္ဘာလုံး ရှိသမျှ ရုပ် အပေါင်း တို့ တွင် ကျွန်တော်
 ချယ်လှယ်နေရ ပါသည်။ ကျွန်တော် မပါ လျှင် ကောင်း
 သော ဝတ္ထုအာရုံကို ဖြစ်စေ၊ မကောင်းသော ဝတ္ထုအာရုံ
 ကိုဖြစ်စေ၊ နှစ်သက် ဖြတ်နိုးခြင်း မရှိကြပါ။

ကျွန်တော်သည် အဆင်း အရောင်အမျိုးမျိုး ကို ဖြစ်စေ
 တတ် သော သတ္တိ အမွန် ရှိ၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော် ၏
 (ဝတ္ထု) အဆင်းခါတ်ထဲမှာ ယောက်ျား လို ခေါ်ဆိုစရာ
 အနုမြူခန့်မျှ မပါ။ ခင်ဗျားခန္ဓာကိုယ်၊ တကိုယ်လုံး ၌ ရှိ
 သမျှ ရုပ်အပေါင်းကိုလည်း သမ္မာဒိဋ္ဌိ အဝိဇ္ဇာဥာဏ် နှင့်
 အလင်းပေါက်အောင် ကြည့်ပါ။ ယောက်ျား ဆို၍ အနုမြူ
 ခန့်မျှ မပါသည်ကို ဥာဏ်ဝမှာ ကောင်းစွာ သိမြင် ပါ
 လိမ့်မည်။

သို့အတွက် ကျွန်တော် ယောက်ျား၊ မိန်းမဆိုတာ
 ဘယ်အခါမှ မဟုတ်ပါ။ ယောက်ျားဆိုသောသူနှင့် ဘယ်
 အခါမှ မတွေ့ဘူးပါ။ သို့အတွက် ကျွန်တော် (ဝတ္ထု)
 အဆင်းခတ်၏ (ပရမတ္ထ) သဘာဝကို မချဆပ်ဆပ်
 ကောင်းစွာသိမြင်ခဲ့လျှင် ကလျာဏ၊ ပုထုဇဉ်ဖြစ်လေ
 သည်။ ထိုကဲ့သို့ မိမိခန္ဓာ၌ရှိသော (ဝတ္ထု) အဆင်းခတ်
 နှင့်တကွ ရုပ်ခတ်အပေါင်းကို သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ်

အလင်းပေါက်လျှင် ဗဟိဒ္ဓန္တိ ရှိရှိသမျှ ရုပ်ဓာတ်အပေါင်း
တို့ကို ဥာဏ်ဦးလှည့်ရုံနှင့်ပင် တကမ္ဘာလုံးဓာတ်ဥာဏ်
အလင်းပေါက်လေတော့သည်။

ထိုကဲ့သို့ ဓာတ်ဥာဏ် အလင်းပေါက်သောအခါ ဝဏ္ဏ၊
အဆင်းဓာတ် ရုပ်ကလာပ်နှင့် တကွ အားလုံးရုပ်အပေါင်း
ကို ငါ၊ယောကျာ်းဘဲဟု (အတ္တဒိဋ္ဌိ) ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲကြီးစွာ
ယူနေသော ဒိဋ္ဌိတရားကြီးများသည် စစ်အရှုံးပေး၍
ကွယ်ဝုတ် ချုပ်ငြိမ်းကြရလေတော့သည်။ ထိုယောကျာ်း
သည် ဘုရားစစ်၊ တရားစစ်၊ သံဃာစစ်၊ ကိုတွေ့၍ ဘုရား
သားတော်စစ် အမှန် ဖြစ်လေတော့၏။

ပဋ္ဌမအရှုယ်၌ ပရမတ္ထသဘာဝကို ဓာတ်ဥာဏ်
အလင်းပေါက်ကြကုန်သော ယောကျာ်းကလေး၊ မိန်းမ
ကလေး၊ များကဲ့သို့ ထိုနည်းတူစွာ ဒုတိယအရှုယ်၊ တတိ
ယအရှုယ်၊ ယောကျာ်း၊ မိန်းမ အပေါင်းတို့မှာ အထက်၌
ပြဆိုကဲ့သို့ နည်းလမ်းအတိုင်း (သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ်)
အလင်းပေါက်အောင် ရှုကြည့် ပွားများ အားထုတ်ကြရ
မည်။

(ဝဏ္ဏ၊ အဆင်းဓာတ်၏ အကြောင်းကိုဥာဏ်ဝမှာ
ရှင်းလင်းသည်ထက် ရှင်းလင်းကြစေရန် ထင်စွာပြဋ္ဌိး
အံ့။)

ကျွန်တော် ဝဏ္ဏ အဆင်းဓာတ်သည် ကမ္ဘာလောက
ရှိရှိသမျှသော ရုပ်ဓာတ်အပေါင်းတို့တွင် နာမ်ခန္ဓာလေး

ပါးနှင့် ပူးတွဲပေါင်းစပ်နေသော ရုပ်တို့မှာဖြစ်စေ၊ ကမ္ဘာ
 လုံး အသက်မရှိသော (ဗဟိဒ္ဓက) ရုပ်ဘေဇာအပေါင်းတို့
 မှာဖြစ်စေ၊ ကျွန်တော် မွန်းမံ ချယ်လှယ်နေရပေသည်။
 ကျွန်တော်ကို မြင်ကြကုန်သော အန္ဓုပုထုဇဉ် အပေါင်းတို့
 မှာ နာမ်ခန္ဓာလေးပါးနှင့် ပူးတွဲပေါင်းစပ်နေသော(ဝဏ္ဏ)
 အဆင်းခတ်ကိုမြင်လျှင် ယောက်ျား၊ မိန်းမဟု ထင်မှတ်
 ၍ ဖဿခတ်ပြင်းထန်စွာ ထိခိုက်သောကြောင့် ဝေဒနာ၊
 တဏှာ၊ ဥပါဒါန်အားဖြင့် စွဲလမ်းသိမ်းပိုက်၍ ပြင်းထန်စွာ
 ခံစားကြသောကြောင့် အပါယ်လေးပါးသို့ ကျလေကုန်
 ၏။

(ထိုအချက်ကြီးကို များများကြီးစဉ်းစားလိုက်ပါ သူတော်ကောင်းတို့။)

အသက်မရှိသော ရွှေ၊ ငွေ၊ စိန်၊ ကျောက်၊ ပတ္တမြား
 ရတနာအပေါင်း၌ရှိသော ဝဏ္ဏ၊ အဆင်းခတ်ကိုမြင်လျှင်
 အန္ဓုပုထုဇဉ်အပေါင်းတို့၏စိတ်မှာလွန်စွာစုံမက် နှစ်သက်
 မြတ်နိုး၍ အသက်သေသည့်တိုင်အောင် အတင်းအကြပ်
 သိမ်းပိုက်၍ ခံစားကြကုန်၏။ သေသည်၏ အခြားမဲ့၌
 အပါယ်လေးပါးသို့ ကျကြရလေတော့၏။ အန္ဓုပုထုဇဉ်
 အဖြစ်နှင့် နေရခြင်းသည် ထိုမျှလောက် ကြောက်လန့်
 ဘွယ် ကောင်းလှ၏။ များများကြီးသတိရှိလိုက်ကြပါ။

ကလျာဏ ပုထုဇဉ်အပေါင်းတို့သည် အသက်မရှိသော
 ရုပ်၌ ဝဏ္ဏ၊ အဆင်းခတ်ကို မြင်သည်ဖြစ်စေ၊ အသက်

မရှိသော (ဗဟိဒ္ဓက) ရုပ်၌ရှိသော ဝဏ္ဏ၊ အဆင်းခတ်ကို ဖြင်သည်ဖြစ်စေ၊ မိန်းမ၊ မဟုတ်။ ယောက်ျားမဟုတ်။ ရွှေ၊ ငွေ၊ စိန်၊ ကျော်၊ ပတ္တမြားရတနာ မဟုတ်ကြောင်းကို (ပရမတ္ထ သဘာဝဖြင့်) သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဉာဏ် ထိုးထွင်း၍ အလင်းပေါက်အောင် သိမြင်လေသောကြောင့် အပါယ်လေးပါးမှ ကင်းသွတ်ကြလေ၏။

ထိုကြောင့် ကျွန်တော် ဝဏ္ဏ၊ အဆင်းခတ်ကို အစွဲပြု၍ ကောင်းကျိုး၊ မကောင်းကျိုး၊ နှစ်မျိုး နှစ်စားကွဲလွဲ၍ အကျိုးပေးပုံများကို ကောင်းစွာမှတ်ကြ။ အတုမရှိ၊ ဘခင်ကြီး သဘွယ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက သားတော်၊ သမီးတော် အပေါင်းတို့ကို (မနုဿိကာရ) နှလုံးသွင်းကိုသာ များစွာဟောတော်မူပေသည်။

ယခုဘဝ ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာ၌ ယောက်ျား၊ မိန်းမအပေါင်းတို့သည် ဝဏ္ဏ၊ အဆင်းခတ်အပေါ်၌ မျက်စိလယ်သော ဒဏ်ချက် အထွန်ကြီးမားလှသောကြောင့် အပါယ်လေးပါးကျရောက်သူ လွန်စွာ များလှပေသည်။ သို့အတွက် ဝဏ္ဏ၊ အဆင်းခတ်ကိုဦးတည်၍ သဘာဝဓမ္မ၊ ဓာတ်ဉာဏ်အလင်းပေါက်အောင် ရူကြည့်ပွားများသောနည်းလမ်းပြဆိုခဏ်း ပြီး၏။

(ဥာတပရိညာ အခဏ်း ဤတွင်ပြီး၏။)

(ယခုအခါ တရားအားထုတ်ကြကုန်သော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့၌)အထူးသတိပြု၍မှတ်သားကြရန်။

ပဋိသန္တိဒါ မဂ္ဂကထာ-ယုဂနန္ဒကထာ၌ လာသည့် အတိုင်း ထုတ်ဆောင်၍ ပြပေအံ့။

(သမထော စေ ဝိပဿနံ အတိဝတ္ထေယျ။ ဝိန ပက္ခိ ကတ္တာ၊ သမထဿ ဝိတ္တံ ကောသန္ဓာယ သံဝတ္ထေယျ။ ဝိပဿနာ စေ သမထံ အတိဝတ္ထေယျ။ ဥဒ္ဓစ္စ ပက္ခိကတ္တာ။ ဝိပဿနာယ ဝိတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စာယ သံဝတ္ထေယျ။ တသ္မာ သမထောစ ဝိပဿနံ အနတိဝတ္ထမာနော ကောသန္ဓ ပါတံ နုကရောတိ။ ဝိပဿနာ သမထံ အနတိဝတ္ထမာနာ ဥဒ္ဓစ္စ ပါတံ နုကရောတိ။ သမထော သမံ ပဝတ္ထမာနော ဝိပဿနံ ဥဒ္ဓစ္စ ပါတတော ရက္ခတိ။ ဝိပဿနာ သမံ ပဝတ္ထမာနာ သမထံ ကောသန္ဓ ပါတတော ရက္ခတိ။ ဧဝ မိမေ ဥဘော အည မညံ အနတိ ဝတ္ထနက်ဇ္ဈေန ကေ ကိစ္စာ သမာဟုတွာ ပဝတ္ထမာနေန အည မညံ အနတိ ဝတ္ထမာနာ အတ္ထ သိဒ္ဓိကရာ ဟောန္တိ။ တေသံ မဂ္ဂက္ခဏေ ယုဂနန္ဒတ္တံ ဝုဠာန ဂါမိနိ ဝိပဿနက္ခဏေ ယုဂနန္ဒတ္တာ ယေဝ ဟောတိ။ (ပါဠိတော်။)

(အနုဇာနိကား) သမထော၊ သမထဘာဝနာသည်။ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာ-ဘာဝနာကို။ စေ၊ အကယ်၍။ အတိ ဝတ္ထေယျ၊ ထွန်ငြားအံ့။ ဝေ-သတိ၊ ဤကဲ့သို့-သမထက

ဝိပဿနာကို လွန်သည်ရှိသော်။ သမထဿ ဝိတ္တံ၊ သမထ၏ စိတ်ကို။ (ဝါ) သမာဓိကြောင့် ဖြစ်သော စိတ်ကို။ ကောသဇ္ဇာယ။ ပျင်းခိုခြင်းငှါ။ သံဝတ္တေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကသ္မာအဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ လီန ပက္ခိကတ္တာ၊ တွန့်တို နှောင့်နှေးမှု၏ အသင်းအပင်းဖြစ်သောကြောင့် တည်း။

ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာသည်။ စေ၊ အကယ်၍။ သမထံ၊ သမထ ဘာဝနာကို။ အဘိဝတ္တေယျ၊ လွန်ငြားအံ့။ ဒဝံ-သတိ၊ ဤသို့ လွန်သည်ရှိသော်။ ဝိပဿနာယ ဝိတ္တံ၊ ဝိပဿနာစိတ်ကို။ (ဝါ) ဝိပဿနာကြောင့် ဖြစ်သော ဥာဏ်ကို။ ဥဒ္ဓစ္စာယ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဥဒ္ဓစ္စ ပက္ခိကတ္တာ၊ စိတ်၏ ပျံ့လွင့်ခြင်း၏ အသင်းအပင်းဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သမထောစ၊ သမထ-ဘာဝနာသည်လည်း။ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာ-ဘာဝနာကို။ အနဘိဝတ္တမာနော၊ မလွန်သည်ရှိသော်။ ကောသဇ္ဇာပါတံ ပျင်းခိုခြင်း၌ ကျရောက်ခြင်းကို။ န ကရောဘိ၊ မပြု။

ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာ ဘာဝနာသည်။ သမထံ၊ သမထ-ဘာဝနာကို။ အနဘိဝတ္တမာနော။ မလွန်သည်ရှိသော်။ ဥဒ္ဓစ္စ ပါတံ၊ စိတ် ပျံ့လွင့်ခြင်း၌ ကျရောက်ခြင်းကို။ န ကရောဘိ။ မပြု။

သမထော၊ သမထဘာဝနာသည်။ သမ ပဝတ္တမာ
နေ့။ အညီအမျှကို ဖြစ်စေလျက်။ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာ
ဘာဝနာကို။ ဥဒ္ဓစ္စ ပါတတော၊ ဥဒ္ဓစ္စသို့ ကျရောက်ခြင်းမှ၊
ရက္ခတိ၊ စောင့်ရှောက်၏။

ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာသည်။ သမံ ပတ္တမာနာ၊
အညီ အမျှကိုဖြစ်စေလျက်၊ ကောသဇ္ဇပါတတော၊ ပျင်းရိ
ခြင်းသို့ကြရောက်ခြင်းမှ၊ ရက္ခတိ။ စောင့်ရှောက်၏။ ဧဝံ၊
ဤသို့ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဣမေ ဥဘော၊ ဤနှစ်ပါးစုံသော
သမထ-ဝိပဿနာ၊ ဘာဝနာသည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း၊
အနတိဝတ္တန ကိစ္စေန၊ မလွန်သောကိစ္စဖြင့်။ ဧက ကိစ္စာ၊
တကိစ္စာတည်း တူညီသော ကိစ္စ သည်။ သမာ ဟုတွာ၊
အညီအညွတ်ဖြစ်စေ လျက်။ ပဝတ္တမာနေန၊ အတူတကွဖြစ်
ခြင်းဖြင့်။ အညံ မညံ၊ အချင်းချင်း ။ အနတိဝတ္တ မာနာ၊
မလွန်ကြကုန် မှု၍၊ အတ္ထ သိဒ္ဓိကရာ။ အကျိုး ကျေးဇူး၏
ပြီးမြောက်ခြင်းကို ပြုကုန်သည် ။ ဟောန္တိ ၊ ဖြစ်ကုန်၏ ။
တေသံ။ ထို နှစ်ပါး သော ဘာဝနာတို့ အား၊ မဂ္ဂက္ခဏေ၊
မဂ်၏ ခဏ၌ ။ ယုဂနန္ဒတ္တံ၊ အစုံ ယှဉ်တွဲ၍ ဖြစ်သည်၏
အဖြစ် သည်။ ဝုဋ္ဌာ ဝါပိနိ ဝိပဿနက္ခဏေ၊ သင်္ခါရပေက္ခာ
ဥာဏ်၏ အထက် ဖြစ်သော ဝိပဿနာဥာဏ် ခဏ၌။
ယုဂနန္ဒတ္တာယေဝ၊ အတူတကွ ယှဉ်တွဲ၍ဖြစ်သည်၏ အ
ဖြစ်ကြောင့် သာ လျှင်၊ (ဝါ) သမာမိ နှင့်ပညာ၊ အတူတွဲ၍
ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သာ လျှင်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။

ပဋိသန္ဓေဒါမဂ်ပါဠိတော်။ ၎င်းအဋ္ဌကထာတို့၌ သမထ
နှင့် ဝိပဿနာကိုတွဲ၍) (သမထနှင့် ပညာကိုတွဲလျက်)
မဂ်ဆိုက်ပုံကို ပြတော်မူသည်။

ထို့ကြောင့် ပဋ္ဌမ သမထခဏ်း၌ ပြဆိုခဲ့သည့် အတိုင်း
အာနာ ပါနာသတိ ကို သမထ နည်း၊ ဝိပဿနာ နည်း၊
တည်းဟူသော နှစ်တွဲနည်းဖြင့် အားထုတ် ပွားများ အပ်
သည်သာတည်း။

(တခုကို-တခုက အနိုင်မယူနိုင်ကြောင်းကို ထောက်ခံ
သော သာဓက ပါဠိဟူ၍။ ဂဏှထ မှတ်ကြကုန်လော့။)

ကောသန်နှစ်ချက်။ ။ သမာဓိလွန်လျှင် ပြင်း။
ဝိပဿနာလွန်လျှင် ပြန့်သည်တရပ်။

ယုဂနန္ဒသည် ပဋိဘာဂ ဒိဗိဘ် ပေါ်၌ ပင် ဝိပဿနာ
တင်သောကြောင့် ယုဂနန္ဒ-ယူကြသေး၏။

မုက္ခအားဖြင့် ဝုဠာန ဝါဒိနိ ဝိပဿနာ ဥာဏ်ရသော
အချိန်၌ သမာဓိနှင့် ဝိပဿနာ (ဝါ) ဧကဂ္ဂတာ နှင့် ပညာ
ရသတူသည်ကိုသာ ယုဂနန္ဒ ခေါ်ရမည်။ ။

သမထနှင့် ဝိပဿနာ တူမျှ
အကျိုးပြီးစီးပုံကို ပြဆိုခင်းပြီး၏။

ပညာမရှိသော ဒုပ္ပညာနှင့်
ပညာရှိသော ပဋိတတို့၏ အကြောင်း။

ထိုအချက်ကြီးများကို သဘောပါပါ နှင့် အနည်းဆုံး ငါးခေါက်လောက် ကြည့်ရှု မှတ်သားပြီး လျှင် ကိုယ်ဟာ ကို စဉ်းစားရမည်မှာ ငါသည် အန္ဓုပုထုဇဉ်လား။ ကလျာဏ ပုထုဇဉ်လားဟု အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ်၊ စဉ်းစား ကြကုန်။ အန္ဓုပုထုဇဉ် ဖြစ်နေသေးသို့ ရှိလျှင် ရှေ့ကို တ ဆင့်တိုး၍ အားထုတ်ကြရမည်။ သုခိတ၊ ဒုက္ခိတ ပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်း သူတော် ကောင်း တို့ ရှေ့ကို တ ဆင့် တိုး ၍ အားထုတ်သော နည်းလမ်းကြီးများ ကို ကောင်း မွန် စွာ မှတ်ကြ။

လောကကြီး၌ ပုဂ္ဂိုလ်၊ အမျိုးမျိုး အစားစားရှိကြကုန် ၏။ အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ပညာ နည်းပါး၏။ ပညာ မရှိ သော သူကို (ဒုပ္ပညာ ပညာမဲ့) ဟူ၍ ဆိုကြကုန်၏။

အို....ပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းတို့ အဘယ် အခါမှ လောက သော အကြောင်းဖြင့် မသိ ခြင်းကို ပညာမဲ့ ဟူ၍ ဆိုအပ် ပါသနည်းဆိုသော်....

- ၁။ ဤတရားသည် သစ္စာလေးပါး၊ (ဆင်းရဲဒုက္ခစည်း) ဟူ၍ မသိတတ်သည်တကြောင်း။
- ၂။ ဤတရားသည် (ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ အကြောင်းတည်း) ဟူ၍ မသိသည် တကြောင်း။

၃။ ဤတရားသည် (ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ ချုပ်ငြိမ်းရာတည်း) ဤသို့မသိတတ်သည်တကြောင်း။

၄။ ဤတရားသည် (ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း) ဟူ၍ မသိတတ်သည်တကြောင်း။

ထိုတရား လေးပါး ကဲ့ ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မသိတတ် သောကြောင့် (ဒုပ္ပညာ) မညာခဲ့သည့် ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (ဒုပ္ပညာပုဂ္ဂိုလ်ဟုမှတ်ကြ။)

ပညာရှိဆိုသည်မှာ အဘယ်မျှလောက် အကြောင်း ကိုသိ၍ ပညာရှိဟု ခေါ်ဆိုအပ်ပါသနည်းဟု ဆိုသော် ထူးသောပညာ ဖြင့် သိတတ်သောကြောင့် ပညာရှိ ဟု ဆိုအပ်၏။ ထူးသော ပညာ ဖြင့် အဘယ် တရားများ ကို သိတတ်ပါသနည်း ဟု မူကား.....

၁ ဤတရားသည် ဆင်းရဲဒုက္ခတည်း ဟူ၍ သိတတ် သည်တကြောင်း။ (ဒုက္ခသစ္စာ)

၂ ဤတရားသည် ဆင်းရဲ ဒုက္ခ၏ အကြောင်းတည်း ဟူ၍ သိတတ်သည်တကြောင်း။ (သမုဒယသစ္စာ) လက်ရှိ ၂ ပါး။

၃ ဤတရားသည် ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ ချုပ်ငြိမ်းရာတည်း ဟူ၍ သိတတ်သည်တကြောင်း။

(နိရောဓသစ္စာ)

၄ ဤတရားသည် ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ရေခံ
ကြောင်း အကျင့်တည်း ဟူ၍ သိ
တတ်သည်တကြောင်း။

(မဂ္ဂသစ္စာ) မရသေး။

ထိုကဲ့သို့ သိတတ်သော အကြောင်းတို့ကြောင့် ထို
ပုဂ္ဂိုလ်ကိုပညာရှိဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (ထိုသို့သိခြင်းကို ပညာ
ရှိဟုမှတ်ကြ။

အို... သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့။ ငါးပါးသော
ဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည်
(သက္ကာယ) ဟူ၍ ဟောတော်မူ၏။

အဘယ်ခန္ဓာတို့နည်းဟူမူ ကား။

- ၁။ ရုပ်ဟူသော ဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သောခန္ဓာလည်းကောင်း။
- ၂။ ဝေဒနာဟူသောဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သောခန္ဓာလည်းကောင်း။
- ၃။ သညာဟူသောဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သောခန္ဓာလည်းကောင်း။
- ၄။ သင်္ခါရဟူသောဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သောခန္ဓာလည်းကောင်း။
- ၅။ ဝိညာဏ်ဟူသောဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သောခန္ဓာလည်းကောင်း။

အို...သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့။ ဤငါးပါးသော
ဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သောခန္ဓာ, တို့ကို သက္ကာယ, သက္ကာ
ယ, ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူအပ်၏။

ထို့ကြောင့် မိမိခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းကို သက္ကာယ,
ဟူ၍မှတ်။ ကောင်းစွာသိအောင် နှလုံးသွင်းကြကုန်။

သန္တာ သံ ဝိဇ္ဇာမာနော ကာယော သက္ကာယော။
(ပရမတ္ထဓမ္မ)

သက္ကာယသံ အလွဲသုံးစားပြုသော တရားသည် အဘယ်
တရားတို့ပါနည်းဆိုသော်။

အကြင်တဏှာသည် တဖန်ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်
၏။ နှစ်သက်မှု၊ တတ်မက်မှုနှင့်တကွ ဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ထိုထို
အာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌ အလွန်နှစ်သက်တတ်၏။ အဘယ်
တဏှာနည်းဟူမူကား ဝတ္ထုအာရုံကို တတ်၊ နှစ်သက်ခါမျှ
ဖြစ်သော ကာမတဏှာလည်းကောင်း။ အကြင်တောင့်
တမှုနှင့် ယှဉ်သော ဘဝတဏှာလည်းကောင်း။ ဥစ္ဆေဒ
ဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်သော ဝိဘဝ တဏှာလည်းကောင်း။ (ဒို့
သုတော်ကောင်းအပေါင်းတို့) ဤတရားသုံးပါးအပေါင်း
သည် သက္ကာယသံ အလွဲသုံးစား ပြုခြင်းအကြောင်းဟူ၍
မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုတဏှာ သုံးပါးသည်
မိမိတို့ ခန္ဓာငါးပါး၌ အမြဲမပြတ် ဘ်စီး နှိပ်စက်လျက်ရှိ၏။

ထို့ကြောင့် အပါယ်လေးပါးသို့ ကျရောက်စေတတ်
သော မိမိခန္ဓာငါးပါး၌ စူးရှမြင်ဝင်နေသော (သက္ကာယ
ဒိဋ္ဌိ) တရားကြီးများကို အဆောတလျှင် ပယ်သတ်ချုပ်
ငြိမ်းရန် အလွန်တရာ အရေးကြီး ထွ ကြံတော့သည်။
သက္ကာယေ ဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ။

အဘယ် တရားကို သက္ကာယ၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုဟူ၍ မြတ်
 စွာတုရားသည် ဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း ဆိုသော်
 ထိုတဏှာ၏သာလျှင် အကြင်အကြွင်းမဲ့ ရာ ဝ၏ချုပ်ငြိမ်း
 မှုသည်၎င်း။ အကြင် စွန့်မှုသည်၎င်း။ အကြင် တောင့်တ
 အာသာ မရှိမှု သည်၎င်း။ ဤတဏှာ၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကဲ့
 သက္ကာယ၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုဟူ၍ မြတ်စွာတုရားသည် ဟော
 တော်မူ၏။ ။ သက္ကာယ၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုသို့ ရောက်ကြောင်း
 အကျင့်သည် အဘယ်တရားကို သက္ကာယချုပ်ငြိမ်းမှုသို့
 ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟူ၍ မြတ်စွာတုရားသည် ဟော
 တော်မူအပ်ပါသနည်းဆိုသော်.....

အို.... သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့ မြတ်သော အင်္ဂါ
 ရှစ်ပါးရှိသော ဤလမ်းကိုသာလျှင် သက္ကာယ, ချုပ်ငြိမ်း
 မှုသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟူ၍ မြတ်စွာတုရားသည်
 ဟောတော်မူ၏။

အဘယ်အင်္ဂါရှစ်ပါးတို့နည်းဟူမူကား

- ၁။ ကောင်းသော မြင်ခြင်း။
- ၂။ ကောင်းသော အကြံကို ကြံခြင်း။
- ၃။ ကောင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း။
- ၄။ ကောင်းသော အမှုကို ပြုလုပ်ခြင်း။
- ၅။ ကောင်းသော အသက်မွေးခြင်း။
- ၆။ ကောင်းသော အားထုတ်ခြင်း။
- ၇။ ကောင်းသော အောင်းမေ့ခြင်း။
- ၈။ ကောင်းသော တည်ကြည်ခြင်း။။

ဤအင်္ဂါ၊ ရှစ်ပါးတို့ပေတည်းဟု မြတ်စွာဘုရားဟော
တော်မူအပ်၏။ (မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။)

ဝိပဿနာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏ဖြစ်ခြင်းငှါ အဘယ်မျှလောက်
အကြောင်းရှိ ပါသနည်းဆိုသော် (အို-သူတော်ကောင်း
အပေါင်းတို့) ဝိ ပ ဿ နာ , သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏ ဖြစ်ခြင်းငှါ
အကြောင်းတို့သည် နှစ်ပါးရှိ၏။

၁။ သူတပါးတို့ထံမှ တရားကိုနာရခြင်း။ (ပရတော
ဃောသ လည်းကောင်း။)

၂။ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း။ (ယောနိသော
မနသိကာရ လည်းကောင်း။) ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်
ခြင်းငှါ အကြောင်းသည် ဤနှစ်ပါးတို့ပေတည်း။

အဘယ်မျှလောက်သော အကြောင်း အင်္ဂါတို့သည်
ကျေးဇူးပြု၍ ချီးမြှောက်အပ်သည်ရှိသော် သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်
ထိုခဏ၌ ဖြစ်သောစိတ်၏ ကိလေသာမှ ကျွတ်လွတ်မှု
(စေတောဝိဒုတ္တိ) အကျိုးရှိသနည်း။ စိတ်၏ ကိလေ
သာမှကျွတ်လွတ်မှု စေတောဝိဒုတ္တိ၊ အကျိုးထူး အာနိ
သင် ရှိသည်ဖြစ်၏။ ပညာဖြင့်ကိလေသာမှ ကျွတ်လွတ်မှု
(ပညာ ဝိဒုတ္တိ) အကျိုးထူးအာနိသင် ရှိသည်ဖြစ်၏။

(၁) ဤသာသနာတော်မြတ်ကြီး၌။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို၊ သီလ
သည် ချီးမြှောက်အပ်သည်သည်းဖြစ်၏။

- (၂) တရား နာမှုသုတသည် ချီးမြှောက် အပ် သည် လည်းဖြစ်၏။
- (၃) တရားကို ဆွေးနွေးမေးမြန်းမှု သာကန္တာသည် ချီးမြှောက်အပ်သည်လည်းဖြစ်၏။
- (၄) သမထ, ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် ချီးမြှောက် အပ် သည် လည်းဖြစ်၏။
- (၅) ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းသည် ချီးမြှောက်အပ်သည် လည်းဖြစ်၏။

ဤငါးပါးသော အကြောင်းအင်္ဂါတို့သည် ချီးမြှောက် အပ်သည်ရှိသော် (သမ္ဘာဒိဋ္ဌိသည် စေတောဝိမုတ္တိ ဟူ သော အကျိုးရှိသည်လည်းဖြစ်၏။

စေတောဝိမုတ္တိ ဟူသော အကျိုး ထူး အာနိသင်ရှိသည် လည်းဖြစ်၏။ ပညာဝိမုတ္တိဟူသော အကျိုးရှိသည်လည်း ဖြစ်၏။ ပညာဝိမုတ္တိဟူသော အကျိုးထူး အာနိသင်ရှိသည် လည်းဖြစ်၏။

အို... သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့။ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိကို ချီးမြှောက်အပ်သော အင်္ဂါ, ငါးပါးကို ကောင်းစွာမှတ် ကြ။ ကောင်းစွာနှလုံးသွင်းကြ။ မိမိတို့ ခန္ဓာငါးပါး၌ စွဲ လမ်း၍နေသော ဥပါဒါန်တရား ငါးပါးနှင့် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ, အတ္တဒိဋ္ဌိတရားကြီးများကို အမြစ်နှင့်တကွ ပဟာတဗ္ဗ, ပယ်သတ်ရန်မှာ ထို သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာဥာဏ်နှင့် ပရမတ္ထ

ဓမ္မသဘာဝကို ထိထိ မိမိ၊ ပညာညာဏ်မျက်စိဖြင့် သိမြင်
ကြရအောင် (ကျိုးစား၍အားထုတ်ကြ။ ကျိုးစား၍အား
ထုတ်ကြ။)

**တရားများကို နှလုံးမသွင်းမီ သုတ်သင်အပ်သော
တရားများအကြောင်း။**

ရုပ် , နာမ် , တရားများကို နှလုံးမသွင်းမီ ရှေးအတိုင်း
သုတ်သင်အပ်သော တရားများကို ပြုဆိုပေအံ့ ကောင်း
စွာမှတ်ကြ။

(ဥပရိပဏ္ဍာသ ပါဠိတော်ကြီး၌ လာသော ဂဏမောဂ္ဂ
လာနုသုတ်တွင် ဟောတော်မူသည်မှာ။)

အိုရဟန်း လာခဲ့လော့။ ငါတုရားဆုံးမသည့်အတိုင်း
အသင်သည်ကုင့်လေလော့။ သင်သည် ဘောဇဉ်အာဟာ
ရ၌ အတိုင်းအရှည်ကိုသိသည် ဖြစ်လေလော့။ ပညာဖြင့်
ဆင်ခြင်၍ အစာအာဟာရကို သုံးဆောင်စားသောက်ရာ
၏။ လော်လီ လျှပ်ပေါ်၍ မြူးတူးခြင်းငှါ မဖိုဝဲရာ-မစားရာ။
မာန်ယစ်ခြင်းငှါမစားရာ။ တန်ဆာဆင်ခြင်းငှါ မစားရာ။
ကိုယ်ခန္ဓာ, ဆူဖြိုးစေခြင်းငှါ မဖိုဝဲရာ။ အကြင်မျှလောက်
သော ကာလပတ်လုံး ဤ ကိုယ်ခန္ဓာ၏ တည်နေခြင်းငှါ,
ဆာလောင်မွတ်သိတ်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ ဖြတ်
သော သမထဘာဝနာ, ဝိပဿနာဘာဝနာ များကို အား

ထုတ်နိုင်စေခြင်းအကျိုးငှါ ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့ခြင်း အကျိုးငှါ ဖြစ်ရာ၏။ ဖြစ်ရမည်။

ဤသို့ ဆွမ်း၊ အာဟာရကို ဖြစ်သဖြင့် အဟောင်းဖြစ်သော ဝေဒနာကိုလည်း ပယ်ပျောက်အံ့။ အသစ်ဖြစ်သော ဝေဒနာကိုလည်း မဖြစ်စေအံ့။ အကြင်ဆွမ်းအာဟာရကို ဖြစ်ရာ၌ ငါ့အား အပြစ်မရှိသော အဖြစ်သည်၎င်း ။ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည်၎င်း ဖြစ်လတံ့ဟု နှ လုံးသွင်း၍ ဖြစ်ရာ၏။ ဖြစ်ရမည် (ထိုကဲ့သို့ဆုံးမတော်မူ၏)

ယခုအခါရှိကြကုန်သော- ဘုရားတပည့်သား၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၊ ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ၊ သီလရှင်၊ ရသေ့၊ လူ့သူတော်၊ အပေါင်းတို့။ အဟာရ စားတိုင်းစားတိုင်း၊ မျိုတိုင်းမျိုတိုင်း မြတ် စွာ ဘုရား ဆုံးမတော်မူသည့် အတိုင်း ကောင်းစွာ ကြည့်ရှုမှတ်သား၍ စားကြရမည်။

(အဟာရစားပုံ၊ ဆုံးမဏ္ဍိုင်ပြီး၏။)

ဣန္ဒြေခြောက်ပါး စောင့်ရှောက်ပုံနည်းအကြောင်း။

တဆင့်တိုး၍ ဆုံးမတော်မူသည့်မှာ။ အို ရဟန်းလာခဲ့လော့။ သင်သည်ဣန္ဒြေတို့၌ စောက်ရှောက်သော တံခါးရှိသည် ဖြစ်လေလော့။ မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကိုမြင်၍ မိန်းမ၊ ယောကျ်ားဟူသော နှိမိတ်အာရုံကို ယူသည် မဖြစ်လင့်။ မယူလင့်။ လက်၊ ခြေ၊ မျက်နှာ၊ စသော ကိုယ်အင်္ဂါ အနွဲ့ဗျဉ္ဇနနိမိတ်ကို ယူသည် မဖြစ်လင့်။ မယူလင့်။

အကြင်ကြောင့် စက္ခုမြွေကို မစောင့်စည်းမှု၍နေသော ထိုရဟန်းကို (အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ) ဟု ဆိုအပ်သော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရားတို့သည် အစဉ်ပွားရာ ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် စက္ခုမြွေကို စောက်ရှောက်ပိတ် ဆို့၍ နေလေလော့။ စက္ခုမြွေကို ကောင်းစွာနိုင်အောင် စောင့်ရှောက်လေလော့။

နားဖြင့် အသံကိုကြား၍တဏှာ၊ ဥပါဒါနိအားဖြင့် သိမ်းပိုက်၍ ခံစားခြင်းကို မပြုရ။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ကိုနံရာ၌ တဏှာဥပါဒါနိအားဖြင့် သိမ်းပိုက်၍ ခံစားခြင်းကို မပြုရ။ လျှာဖြင့် အရသာအမျိုးမျိုးကိုလျက်၍ တဏှာဥပါဒါနိအားဖြင့် သိမ်းပိုက်၍ ခံစားခြင်းကို မပြုရ။

ကိုယ်ဖြင့် အကောင်း၊ အဆိုး၊ အပူ၊ အတေ့နှင့် တွေ့ထိရာ၌ တဏှာဥပါဒါနိအားဖြင့် သိမ်းပိုက်စွဲလမ်း၍ ခံစားခြင်းကို မပြုရ။ မိတ်ဖြင့် ကုသလာဓမ္မာ၊ အကုသလာဓမ္မာ၊ အစံရှိသော အာရုံတို့ကိုသိရာ၌ နိမိတ်အာရုံကိုယူ၍ တဏှာဥပါဒါနိအားဖြင့် သိမ်းပိုက်၍ မခံစားရ။ အနုဗျဉ္ဇနနိမိတ်ကို ယူသည်မဖြစ်လင့်။ အကြင်ကြောင့် မနိမြွေကို မစောင့်စည်းမှု၍နေသော ထိုရဟန်းကို (အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ) ဟု ဆိုအပ်သော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရားတို့သည် အစဉ်ပွားများကုန်၏။ ထို့ကြောင့် မနိမြွေကို ကောင်းစွာနိုင်အောင် စောင့်ရှောက် လေလော့ဟု မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမတော်မူလေ၏။

(ဣန္ဒြေခြောက်ပါး စောက်ရှောက်ပုံ ဆုံးမခဏ်းပြီး၏။)

ညဉ့်သုံးယာမ်၌ အားထုတ်အပ်သောနည်းလမ်း များ
အကြောင်း။

ယခုအခါ၌ ရှိကြကုန်သော ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ၊ ရသေ့၊ လူသူတော်၊ ယောဂီအပေါင်းတို့။ မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမတော်မူသည့်အတိုင်း ဣန္ဒြေခြောက်ပါး စသုံး ကောင်းမွန်စွာမှတ်သား၍ လုံခြုံအောင် စောင့်ရှောက် ထိမ်းသိမ်းကြရမည်။ အတုလိုက်၍ ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက် ထိမ်းသိမ်းကြရမည်။

အိုရဟန်း သင်သည် လာခဲ့လော့။ နိုးကြား၍ ယှဉ်သည်ဖြစ်၍ နေလေလော့။ နေ့အခါတွင် စကြို သွားခြင်းဖြင့် နေ၍ ဆို ပိတ်တတ်သော တရားတို့မှ စိတ်ကို သုတ်သင်လေလော့။ ညဉ့်၏ ပဋ္ဌယောမ်၌ စကြို သွားခြင်းဖြင့် နေ၍ ဆို ပိတ်တတ်သောစိတ်ကို သုတ်သင်လေလော့။

မဇ္ဈ မယာမ်၌ လကျာနံတောင်းဖြင့်(ဝါ)ညာဘက် ကို စောင်း၍ ညာဘက်ခြေဘဝါးက အောက်ကထား။ ဘယ်ဘက်ခြေဘဝါးက အပေါ်တင်ပြီးလျှင် အနည်းငယ်ခြေမတခုစာလောက် အပေါ်က နောက်ဆုတ်၍ သတိပညာနှင့် ပြည့်စုံစွာ ထအံ့ဟူသော အမှတ်သညာကို နှလုံး သွင်း၍ တော၊ သုံးတောင်ကို အစိုးရသော ခြင်္သေ့မင်းကြီးကဲ့သို့ အိပ်စက် ခြင်းကိုပြုရာ၏။

ထိုနေရာတွင် သတိပြုရန်မှာ၊

မဇ္ဈိမယာဝမ်ဆိုသည်မှာ-သန်းခေါင်ယာဝမ် အချိန်တွင် အိပ်ရာ မည်ဆိုသည်ဟူ၍မှတ်ကြ။ နာရီပြန် ၂-ချက်ကို ထရု မည်။ ထိုအချိန်ကစ၍အာရုံ၊ တက်သည်တိုင်အောင် ပဏ္ဍိမ ယာဝမ်ဟုခေါ်သည်။ တရားအားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် အရှင်မြတ်ကြီးတို့သည် ပဋ္ဌမ ညဉ့်ဦးယာဝမ် အခါ၌ စကြံ သွား၍ ၁ ၂-နာရီ အထိ အားထုတ်တော် မူကြသည်။ ၂ နာရီ ရှိမျှကျိန်း စက်တော်မူကြ၍ နာရီပြန် ၂-ချက်လောက်ကို ထ၍မိလားလင်းအောင် အားထုတ်တော်မူကြသည်။

မိမိတို့၏စိတ်ကို- သန့်ရှင်း စင်ကြယ် အောင် ကောင်း စွာသုတ်သင်ရ မည် ဟု မြတ်စွာ ဘုရား ဆုံးမတော် မူ၏။ သတိတရားနှင့်ကောင်းစွာယှဉ်၍ညဉ့်သုံးယာဝမ်တွင်(ပဋ္ဌမ) (ဒုတိယ)ညဉ့်တို့၌စကြံသွား၍အားထုတ်ရခြင်း(တတိယ) ညဉ့်တို့၌ကျိန်းစက်ရခြင်း။

ယခုအခါ တရားကိုအားထုတ်ကြသော ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ၊ သီလရှင်၊ ရသေ့၊ လူသူတော်၊ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်း တို့။ ခိုးကြားမှု၌ယှဉ်၍ အားထုတ်သော နည်းလမ်းများ ကို ကောင်းမွန်စွာ မှတ်သား၍ အားထုတ်ကြရမည်။

ညဉ့်သုံးယာဝ်၌ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ အားထုတ်သော
နည်းလမ်း ပြီး၏။

အရိယာပုတ်လေးပါး၌ အတိုချုပ် နှလုံးသွင်းနည်း အကြောင်း။

ရှေ့ကို တဆင့်တိုး၍ ဆုံးမတော်မူသည်မှာ။
အိုရဟန်းလောကွဲ့လောကွဲ့။

ရှေးရှုကြည့်ခြင်း ကို၎င်း၊ ထိုမှ ဤမှ တောင် ခြောက်
လေးပါးကြည့်ခြင်းကို၎င်း၊ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ကြည့်
လေလော့။ ကွေးခြင်း ကို၎င်း၊ ဆန့်ခြင်း ကို၎င်း၊ ပညာ
ဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ပြုလေလော့။ ဒုက္ခနှင့် သမိတ် သင်္ကန်း
တို့ကိုဆောင်ရာ၌ ပညာအား ဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ပြုလေ့ ရှိ
သည် ဖြစ်လေလော့။ ကျင်ကြီးမှု ကျင်ငယ်မှုကု ပြုရာ၌
ပညာအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ပြုလေ့ရှိသည် ဖြစ်လေလော့။
သွား သော အခါ၊ ရပ်သော အခါ၊ ထိုင်သော အခါ၊
အိပ်သောအခါ၊ နိုးသော အခါ၊ စကား ပြောသော အခါ
ဆိတ်ဆိတ်နေသောအခါတို့၌၎င်း။ ပညာ အား ဖြင့် ဆင်
ခြင်၍ ပြုလေ့ရှိသည် ဖြစ်လေလော့။

ထိုကဲ့သို့ ဣရိယာပုတ်လေးပါးတို့၌ သတိ စေတသိက်
ကို အစဉ်မပြတ် သိအောင် နှလုံး သွင်းရ ညော် ဟု ဟော
တော်မူ၏။ အရင်လှမ်းသောခြေလှမ်းသည် နောက်ခြေလှမ်း
သို့ မပါသည်ကို ကောင်းစွာနှလုံးသွင်းရမည်။

အရင်သိသောစိတ်သည် နောက်သိသောစိတ်သို့ မပါ။
စိတ်တခုနှင့်တခု အပိုင်းပိုင်း ပြတ်အောင် ကြည့်ရမည်။
ထိုကဲ့သို့သိမှ သန္တတိ၊ အစဉ်ပြတ်အောင်သိ၍ ရုပ် အနိစ္စ
နာမ် အနိစ္စကို ကောင်းစွာ သိနိုင်သည်ဟု မှတ်ကြပါ သူ
တော်ကောင်း အပေါင်းတို့။

(ဣရိယာပုတ်လေးပါး၌ အတိုချုပ်နှလုံးသွင်းနည်း ပြီး၏။

ထိုသို့ နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့် ဖြစ်ပေါ်သော အကျိုးတရားကို
ရှေ့သို့ တဆင့်တိုး၍ ဆုံးမတော်မူသည်မှာ။ အိုရဟန်း၊
သင်သည် လာခဲ့လော့။ တောအရပ်သို့၎င်း၊ သစ်ပင်အရင်း
သို့၎င်း။ တောင်ဂူသို့၎င်း၊ သင်းချိုင်းသို့၎င်း၊ တောအုပ်
သို့၎င်း၊ လွင်တီးခေါင်သို့၎င်း၊ ကောက်ရိုးပုံသို့၎င်း၊ ထို
ကျောင်းအပေါင်းတို့တွင် ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းကိုမြင်၍
အားထုတ်လေလော့။

အို-ရဟန်း၊ သင်သည် သင့်တင့်လျောက် ပတ်သော
ကျောင်းသို့နေ၍ ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေ၍ ကိုယ်၊ ကိုဖြောင့်မတ်
စွာထားလျက် ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု။ သတိကို ကောင်းစွာ
ဖြစ်စေပြီးလျှင်ထိုင်နေ၏။ ထိုကဲ့သို့အားထုတ်သော ရဟန်း
သည် ခန္ဓာကိုယ်လောကကြီး၌တတ်မက်ခြင်း အဘိဇ္ဈာ
ကိုပယ်၍ ကင်း သော အဘိဇ္ဈာ၊ ရှိသောစိတ် ဖြစ်နေ ၏။
အဘိဇ္ဈာမှစိတ်ကို စင်ကြယ်အောင် သုတ်သင်၏။

(၁) ညှင်းဆဲလိမ္မာ၊ အမျက်ထွက်မှုကို ပယ်၍ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို အစဉ် စောင့်ရှောက်သည်ဖြစ်၍ မညှင်းဆဲ လိမ္မာသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ညှင်းဆဲလိမ္မာ အမျက်ထွက်မှု မှ စိတ်ကို ကောင်းစွာ သုတ်သင်၏။

(၂) စိတ်၊ စေတသိက် တို့၏ ထိုင်းမှိုင်း မှု ထိနု၊ မိဒ္ဓကိုပယ်၍ အလင်းဟူသော အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သတိကို ထင်စွာပြု၍ ပညာ အဆင်အခြင်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ကင်းသော ထိနု၊ မိဒ္ဓ၊ ရှိသောစိတ်ဖြင့် နေ၏။ ထိနု၊ မိဒ္ဓ၊ မှ စိတ်ကို ကောင်းစွာသုတ်သင်၏။

(၃) ဥဒ္ဓစ္စ၊ ကုက္ကုစ္စကိုပယ်၍ ကိုယ် တွင်း သန္တာန်၌ ငြိမ်းစေသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မတုန်မလှုပ်နေ၏။ ပြန်လွင့်မှု နောက်တဖန်ပူပန်မှုဟူသော ဥဒ္ဓစ္စ၊ ကုက္ကုစ္စမှ စိတ်ကို ကောင်းစွာသုတ်သင်၏။

(၄) သို့လော-သို့လော တွေးတောယုံမှားမှု၊ ဝိစိကိစ္ဆာမှ စိတ်ကိုပယ်၍ ကူးမြောက်အင်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာရှိသည်ဖြစ်၍နေ၏။ ကုသိုလ်တရားတို့၌ သို့လော၊ သို့လော၊ တွေးတော ယုံမှားမှုကင်း၏။ ဝိစိကိစ္ဆာမှ စိတ် ကောင်းစွာသုတ်သင်၏။

(၅) ထိုရဟန်းသည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းဖြစ်သော ပညာ၏ အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤအင်္ဂါ

ငါးပါးကို ပယ်ဖွန့်ပြီးမှ ရုပ်,နာမ်တရားကို အားထုတ်
တော်မူကြလေသည်။

သို့အတွက် ယခုအခါ ၌ အားထုတ်ကြကုန်သော
ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ် ရဟန်း,ရှင်,လူ, သီလရှင်, ရသေ့, လူသူ
တော်အပေါင်းတို့- အထက်၌ဖော်ပြခဲ့သော အချက်ကြီး
များကိုကောင်းမွန်စွာ ကြည့်ရှု မှတ်သားပြီးမှ အားထုတ်
ကြရမည် သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့-

(ရုပ်နာမ်တရားကို အားမထုတ်မီ သုတ်သင်အပ်သော
ဝတ္ထုရားများကို ပြဆိုတော်မူခြင်း၏။)

“စက္ခုပသာဒ၌ ဆင်ခြင်းပွားများခဏ်း”

ဥပရိပဏ္ဍာသပါဠိတော်ကြီး၌ သားတော် ရာဟုလာ
ကို ဟောတော် မူသော စုဠရာဟုလောဝါဒ သုတ် တော်
မြတ်ဒေသနာကို ကောင်းမြတ်သော စေတနာနှင့်သေချာ
စွာ ဖွင့်ထုတ်၍ ပြပေအံ့သတည်း။

မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း သားတော်
ရာဟုလာသည် တရားတော်မြတ် ဒေသနာကို သေချာစွာ
မှတ်သား၍ ရှုကြည့်ပွားများသောအခါ (ပရမတ္ထသ
ဘာဝ) ကို ထိထိမိမိ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်အလင်းပေါက်၍ သိမြင်
ပြီးလျှင် တဏှာဥပါဒါန်တို့ဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံကို

မျှ မစွဲလမ်းမှု၍ အာသဝေါတရားတို့မှ ဝိတ်သည်၊ လွတ်ကင်းလေ၏။

ထိုသားတော် ရာဟုလာကဲ့သို့ တူစွာမခြား အကြင်သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြား ဆုံးမတော်မူသော တရား ဒေသနာမြတ်ကြီးကိုလေးမြတ် ရိုသေစွာ နာယူမှတ်သား၍ ရှုကြည့်ပွားများ အားထုတ်ကြကုန်။

ဝိပဿနာလုပ်ငန်း အနိစ္စ-ဒုက္ခ-အနတ္တ-လက္ခဏာရေး
ဘုံးပါးဖြင့် စစ်တမ်းထုတ်ပုံ

၁။ မြတ်စွာဘုရားသည် အရှင်ရာဟုလာကို ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ အို ရာဟုလာ၊ ထိုငါဘုရား မေးလက်သော စကားတော်ကို သင်သည် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်အောင်းမေ့တိသနည်း။ (စက္ခုပဿာဒသည် မြိသလော မမြိသလောဟု မေးတော်မူ၏။)

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား မမြိပါဘုရားဟု လျှောက်ထားလေ၏။ (အနိစ္စဝိပဿနာ)

၂။ အကြင်စက္ခုပဿာဒသည် အမြဲမရှိ။ ထိုစက္ခုပဿာဒသည် သုခလော၊ ဒုက္ခလောဟု မေးတော်မူ၏။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊ ဒုက္ခအစစ်အမှန် ဖြစ်ပါ၏ဘုရားဟု လျှောက်လေ၏။ (ဒုက္ခဝိပဿနာ)

၃။ အကြင်စက္ခုပသာဒသည် အမြဲမရှိ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဘေဝံ ပြန်တတ်သော သဘောရှိ၏။ ဤ စက္ခုပသာဒသည် ငါ၏ ဥစ္စာတည်း။ ဤ စက္ခုပသာဒသည် ငါဖြစ်၏။ ဤစက္ခုပသာဒသည် ငါ၏အတ္တတည်းဟု ရှုခြင်းငှါ၊ ယူခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လောဟူ၍ မေးတော်မူ၏။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ရှုခြင်းငှါ မသင့်ပါ။ ဤသို့ယူခြင်းငှါ မသင့်ပါဘုရားဟု လျှောက်ထားလေ၏။ (အနုတ္တ ဝိပဿနာ။)

(စက္ခုပသာဒ စစ်ကော်းပြီး၏)

“ရူပါရုံစစ်ခဏ်း”

သုတော်ကောင်း အပေါင်းတို့ မြတ်စွာဘုရားမေးတော်မူသည့်အတိုင်း သားတော်ရာဟုလာ အရှင်မြတ်ကြီးကဲ့သို့ (သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ်ဖြင့်) စက္ခုပသာဒရှင်၏ ဖြစ်မှုပျက်မှုကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိမြင်အောင် နှလုံးသွင်းကြကုန်။

၁။ အို...ရာဟုလာ၊ ထိုငါမေးလတံ့သော စကားတော်ကို သင်သည် အတယ်သို့မှတ်ထင်အောင်းမေ့ဘိသနည်း။ ရူပါရုံသည် မြဲသလော မမြဲသလော။

ဘုန်တော်ကြီးသောမြတ်စွာဘုရား မမြဲပါဘုရား။

၂။ အကြင်ရူပါရုံသည် အမြဲမရှိ။ ထိုရူပါရုံသည် သုခလော၊ ဒုက္ခလော၊။

ဘုန်းတော်ကြီးသော ဖြတ်စွာဘုရား ဒုက္ခအစစ်အမှန် ဖြစ်ပါ၏ ဘုရားဟုလျှောက်ထားလေ၏။

၃။ အကြင်ရူပါရုံသည် အမြဲမရှိ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဘောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိ၏။ ထိုရူပါရုံသည် ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ ထိုရူပါရုံသည် ငါဖြစ်၏။ ထိုရူပါရုံသည် ငါ၏အတ္တတည်းဟု ဤသို့ ရှုခြင်းငှါ၊ ဤသို့ ယူခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လောဟူ၍ မေးတော်မူ၏။

ဘုန်းတော်ကြီးသော ဖြတ်စွာဘုရား ဤသို့ရှုခြင်းငှါ မသင့်ပါဘုရားဟုလျှောက်လေ၏။

(ရူပါရုံ စစ်ခဏ်း ပြီး၏။)

“စက္ခုဝိညာဏ်၌စစ်ခဏ်း”

၁။ အိုရာဟုလာ၊ ထိုငါမေးလတံ့သော စကားတော်ကို သင်သည် အဘယ်ကဲ့သို့ မှတ်ထင် အောင်းမေ့ဘိသနည်း။ စက္ခု ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော- မမြဲသလော။

ဘုန်းတော်ကြီးသော ဖြတ်စွာဘုရား မမြဲပါ ဘုရားဟုလျှောက်လေ၏။

၂။ အကြိုင်စက္ခုဝိညာဏ်သည်အမြဲမရှိ။ ထိုစက္ခုဝိညာဉ်သည် ဒုက္ခလော သုခလော။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ဒုက္ခအဝစ်အမှန် ဖြစ်ပါ၏ဘုရားဟု လျှောက်လေ၏။

၃။ အကြိုင် စက္ခုဝိညာဏ်သည် အမြဲမရှိ။ ဆင်းရဲ၏၊ ဘောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိ၏။ ထိုစက္ခုဝိညာဏ်သည် ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ ထိုစက္ခုဝိညာဏ်သည် ငါဖြစ်၏။ ထိုစက္ခုဝိညာဏ်သည် ငါ၏ အတ္တတည်းဟု ဤသို့ရှုခြင်းငှာ ဤသို့ယူခြင်းငှာ သင့်ပါမည်လောဟု မေးတော်မူ၏။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ရှုခြင်းငှာ၊ ဤသို့ယူခြင်းငှာ၊ မသင့်ပါဘုရားဟု လျှောက်ထားလေ၏။

(စက္ခုဝိညာဏ် စစ်ခန်း ဤတွင်ပြီး၏။)

“စက္ခု သမ္ဗုဿန္တိ စစ်ခန်း”

အို-ရာဟုလာ၊ ငါမေးလတံ့သော စကားကို အသင်သည် အဘယ်သို့ မှတ်ထင် အောက်မေ့ဘိသနည်း။

စက္ခု သမ္ဗုဿ သည် ဖြစ်သလော၊ မဖြစ်သလော။

ဘုန်းတော်ကြီးသောမြတ်စွာဘုရား မဖြစ်ပါဘုရား။

အကြိုင်စက္ခု သမ္ဗုဿ သည် အမြဲမရှိ။ ထိုစက္ခု သမ္ဗုဿသည် ဒုက္ခလော၊ သုခလော။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ဒုက္ခအဝစ် အမှန် ဖြစ်ပါ၏ဘုရား။

အကြင် စက္ခု သမ္ဗုဿ သည် အမြဲမရှိ၊ ဆင်းရဲ၏
 တောက်ပြန်ကတ်သော သဘောရှိ၏။ ထိုစက္ခု သမ္ဗုဿ
 သည် ငါ၏ ဥစ္စာတည်း။ ထိုစက္ခု သမ္ဗုဿသည် ငါ့ဖြစ်
 ၏။ ထိုစက္ခု သမ္ဗုဿသည် ငါ၏အတ္တတည်းဟု ဤသို့ ရူ
 ခြင်းငှါ၊ ဤသို့ ယူခြင်းငှါ၊ သင့် ပါ မည်လော ဟု မေး
 တော်မူ၏။

ဘုန်းတော်ကြီးသော ဖြတ်စွာဘုရား ဤသို့ရူခြင်းငှါ
 မသင့်ပါ။ ဤသို့ယူခြင်းငှါ မသင့် ပါ ဘုရားဟု ဈေ့ောက်
 ထားလေ၏။

(စက္ခုသမ္ဗုဿစစ်ခင်း ဤတွင် ငြီး၏။)

“ခန္ဓာငါးပါး၌ စစ်ခင်း”

အို-ရာဟုလာ၊ ငါမေးလတံ့သော စကားတော်ကို
 သင်သည် အဘယ်သို့ မှတ်ထင် အောင်းမေ့တိသနည်း။
 စက္ခုသမ္ဗုဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် - ဤသို့ သ
 ဘော ရှိ သော အကြင် ဝေဒနက္ခန္ဓာသည်၎င်း။ အကြင်
 သညက္ခန္ဓာသည်၎င်း။ အကြင် သင်္ခါရက္ခန္ဓာသည်၎င်း။
 အကြင် ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည်၎င်း ဖြစ်၏။ ထိုခန္ဓာငါးပါး
 အပေါင်းဘို့သည်လည်း မြဲသလော၊ မမြဲသလော။

ဘုန်းတော်ကြီးသော ဖြတ်စွာဘုရား-မမြဲပါ ဘုရားဟု
 ဈေ့ောက်ထားလေ၏။

အကြင်ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည် အမြဲမရှိ ထိုခန္ဓာ

ငါးပါး အပေါင်းသည် ဒုက္ခလော၊ သုခလော။

ဘုန်းတော်ကြီးသော ခြံတံစွာဘုရား ဒုက္ခအစစ် အမှန် ဖြစ်ပါ၏ဘုရားဟု လျှောက်လေ၏။

အကြင်ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည် ငါ၏ ဥစ္စာတည်း။ ထိုခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းသည် ငါဖြစ်၏။ ထိုခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည် ငါ၏ အတ္တတည်းဟု ဤသို့ ရှုခြင်းငှါ၊ ဤသို့ယူခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လောဟု မေးတော်မူ၏။

ဘုန်းတော်ကြီးသော ခြံတံစွာဘုရား ဤသို့ ရှုခြင်းငှါ မသင့်ပါ ဤသို့ယူခြင်းငှါ မသင့်ပါဘုရားဟု လျှောက်ထားလေ၏။

(ခန္ဓာငါးပါး၌ စစ်ခမ်းဤတွင်ပြီး၏။)

သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့ ခြံတံစွာဘုရားမေးတော်မူသည့်အတိုင်း ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းကို အရှင်ရာဟုလာ မထေရ်မြတ်ကြီးသည် အနိစ္စ ဝိဇ္ဇာဥာဏ်၊ ဒုက္ခ ဝိဇ္ဇာဥာဏ်၊ အနုတ္တဝိဇ္ဇာဥာဏ်၊ ပေါက်ရောက် သိမြင်အောင် ရှုကြည့်သကဲ့သို့ အသင် သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့၏ ဥာဏ်ဝဉ္ဇ ဟိုခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကို အနိစ္စဝိဇ္ဇာ၊ ဒုက္ခဝိဇ္ဇာ၊ အနုတ္တဝိဇ္ဇာဥာဏ်၊ အလင်းပေါက်အောင် ရှုကြည့်ပွားများ အားထုတ်ကြရမည်။

“ပသာဒများနှင့် မနောဒွါရ၌ စစ်ခမ်း”

ရှေ့သို့တဆင့်တိုး၍ မေးတော်မူပြန်သည်မှာ အိုရာဟု
လာ၊

သောတပသာဒ သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။
 ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား မမြဲပါဘုရား။
 ဗာဒနပသာဒ သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။
 ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား မမြဲပါဘုရား။
 ဇီဝါပသာဒ သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။
 ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား မမြဲပါဘုရား။
 ကာယပသာဒ သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။
 ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား မမြဲပါဘုရား။
 မနောဒွါရ သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလောဟု မေး
 တော်မူ၏။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား မမြဲပါဘုရားဟု
လျှောက်ထားလေ၏။

အကြင်မနောဒွါရသည် အမြဲမရှိ။ ထို မနောဒွါရသည်
ဒုက္ခလော၊ သုခလောဟု မေးတော်မူ၏။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား။ ဒုက္ခအစစ်
အမှန်ဖြစ်ပါ၏ ဘုရားဟု လျှောက်ထားလေ၏။

အကြင်မနောဒွါရသည် အမြဲမရှိ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဘောက်
ပြန်တတ်သော သဘောရှိ၏။ ဤမနောဒွါရသည် ငါ၏
ဥစ္စာတည်း။ ဤမနောဒွါရသည် ငါဖြစ်၏။ ဤမနောဒွါရ

သည် ငါ၏အတ္တတည်းဟု ဤသို့ရှုခြင်းငှါ၊ ဤသို့ယူခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လောဟု မေးတော်မူ၏။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ ရှုခြင်းငှါ သေင့်ပါ။ ဤသို့ယူခြင်းငှါ မသေင့်ပါဘုရားဟု လျှောက် ထားလေ၏။

(မနောဒွါရစစ်ခမ်း ဤတွင်ပြီး၏။)

“ဓမ္မာရုံစစ်ခမ်း”

အို....ရာဟုလာ၊ ငါ မေးလတံ့သောစကားကို သင် သည်အဘယ်သို့ မှတ်ထင် အောင်းမေ့သနည်း။ ဓမ္မာရုံ တို့သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား မမြဲပါဘုရား။ အကြင်ဓမ္မာရုံသည် အမြဲမရှိ။ ထိုဓမ္မာရုံသည် ဒုက္ခ လော၊ သုခလော။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား။ ဒုက္ခအစစ်အမှန် ဖြစ်ပါ၏ဘုရား။

အကြင်ဓမ္မာရုံသည် အမြဲမရှိ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဘောက်ပြန် တတ်သောသဘောရှိ၏။ ထိုဓမ္မာရုံသည် ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ ထိုဓမ္မာရုံသည် ငါဖြစ်၏။ ထိုဓမ္မာရုံသည် ငါ၏ အတ္တ တည်းဟု ဤသို့ ရှုခြင်းငှါ၊ ဤသို့ယူခြင်းငှါ သင့်ပါမည် လောဟု မေးတော်မူ၏။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား။ ဤသို့ ရှုခြင်းငှါ၊

မသင့်ပါ။ ဤသို့ယူခြင်းငှါ မသင့်ပါဘုရားဟု ဝျှောက်
လေ၏။

(ဓမ္မာရုံစင်ခင်း ဤတွင်ပြီး၏။)

“မနောဝိညာဏ်စင်ခင်း”

အို-ရာဟုလာ၊ ငါမေးလတံ့ သောစကားကို သင်သည်
အဘယ်သို့ မှတ် ထင် အောင်းမေ့ ဘိ သနည်း။ မနော
ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား မမြဲပါဘုရား။

အကြင် မနော ဝိညာဏ် သည် အမြဲ မရှိ။ ထို မနော
ဝိညာဏ်သည် ဒုက္ခလော၊ သုခလော။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ဒုက္ခအစစ် အမှန်
ဖြစ်ပါ၏ဘုရား။

အကြင် မနောဝိညာဏ် သည် အမြဲ မရှိ၊ ဆင်းရဲ၏။
ဘောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိ၏။ ထိုမနောဝိညာဏ်
သည် ငါ၏ ဥစ္စာတည်း။ ထို မနောဝိညာဏ်သည် ငါဖြစ်၏။
ထိုမနောဝိညာဏ်သည် ငါ၏ အတ္တတည်းဟု ဤသို့ရူခြင်း
ငှါ ဤသို့ယူခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လော။

ဘုန်းတော်ကြီး သော မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ ရူခြင်း ငှါ
မသင့်ပါ။ ဤသို့ယူခြင်း ငှါ မသင့်ပါဘုရား ဟု ဝျှောက်
လေ၏။

မနောဝိညာဏ်စင်ခင်း ဤတွင်ပြီး၏။

“မနောသမ္ပဿ၌ စစ်ခဏ်း”

အို ရာဟုလာ၊ ငါမေးလာတံ့ သော စကား တော် ကို
သင်သည် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်အောင်းမေ့ဘိ သနည်း။
မနောသမ္ပဿသည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားမမြဲပ | ဘုရား။

အကြင်မနောသမ္ပဿသည်အမြဲမရှိ။ထိုမနောသမ္ပဿ
သည် ဒုက္ခလော၊ သုခလော။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ဒုက္ခအစစ် အမှန်
ဖြစ်ပါ၏ဘုရား။

အကြင် မနောသမ္ပဿ သည် အမြဲ မရှိ၊ ဆင်းရဲ ၏
ဘောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိ၏။ ထိုမနော သမ္ပဿ
သည် ငါ၏ ဥစ္စာတည်း။ ထို မနောသမ္ပဿသည် ငါဖြစ်၏။
ထိုမနောသမ္ပဿသည် ငါ၏ အတ္တတည်းဟု ဤသို့ ရှုခြင်း
ငှါ၊ ဤသို့ ယူခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လောဟု မေးတော်မူ၏။

ဘုန်းတော်ကြီး သော မြတ်စွာ ဘုရား ဤသို့ ရှုခြင်း ငှါ
ဤသို့ယူခြင်းငှါ မသင့်ပါဘုရားဟု လျှောက်လေ၏။

(မနောသမ္ပဿစစ်ခဏ်း ဤတွင်ပြီး၏။)

ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကိုစစ်ခဏ်း

အို ရာဟုလာ၊ ထိုငါမေးလာတံ့ သော စကားကို သင်
သည် အဘယ်သို့ မှတ်ထင် အောင်း မေ့ ဘိ သ န ည်း။

အကြင် မနော သမ္ပဿ ဟူ သော အကြောင်း ကြောင့် ဤသို့သဘော ရှိသော အကြင် ဝေဒနက္ခန္ဓာ သည် ၎င်း၊ အကြင်သညက္ခန္ဓာသည်၎င်း၊ အကြင်သင်္ခါရက္ခန္ဓာသည် ၎င်း၊ အကြင်ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည်၎င်း ဖြစ်၏။ ထို ခန္ဓာ အပေါင်းသည် မြဲသလော၊ မြေသလော။

ဘုန်းတော်ကြီးသောမြတ်စွာဘုရား-မမြဲပါဘုရား။

အကြင် ခန္ဓာ ငါးပါး အပေါင်းသည် အမြဲမရှိ။ ထို ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည် ဒုက္ခလော၊ သုခလော။

ဘုန်းတော်ကြီးသောမြတ်စွာဘုရား-ဒုက္ခ အဝစ်အမှန် ဖြစ်ပါ၏ဘုရား။ ။

အကြင်ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည် အမြဲမရှိ၊ ဆင်းရဲ၏၊ ဘောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိ၏။ ထိုခန္ဓာ ငါးပါးအပေါင်းသည် ငါ၏ ဥစ္စာတည်း။ ထိုခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းသည် ငါဖြစ်၏။ ထိုခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းသည် ငါ၏ အတ္တတည်းဟု ဤသို့ရှုခြင်းငှါ၊ ဤသို့ ယူခြင်းငှါ သင့်ပါ မည်လော။ ။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ ငါ၏ကိုယ် တည်းဟု ရှုခြင်းငှါ မသင့်ပါ။ ဤသို့ယူခြင်း ငှါ မသင့်ပါ ဘုရားဟုလျှောက် ထားလေ၏။ ။

(ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကို ဤတွင်စင်စစ်ပြီး၏)

ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၌ ငြီးငွေ့ပုံ။

အို- ရာဟုလာ၊ ဤသို့ရှုသော ဤသို့ယူသော ဤသို့
 အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာသဘာဝကသည် စက္ခုပသာ
 ဒ၌ ငြီးငွေ့လေ၏။ ရူပါရုံ၌ ငြီးငွေ့လေ၏။ စက္ခုဝိညာဏ်
 ၌ ငြီးငွေ့လေ၏။ စက္ခုသမ္ပယ၌ ငြီးငွေ့လေ၏။ စက္ခု
 သမ္ပယဟူသော အကြောင်းကြောင့်- ဤသို့ သဘောရှိ
 သော အကြင်ဝေဒနက္ခန္ဓာသည်၎င်း၊ အကြင်သညက္ခန္ဓာ
 သည်၎င်း၊ အကြင် သင်္ခါ ရက္ခန္ဓာသည်၎င်း အကြင်
 ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည်၎င်း၊ ဖြစ်၏။ ထို ခန္ဓာငါးပါးအ
 ပေါင်း၌လည်း ညီးငွေ့၏။ သောကပသာဒ၌ငြီးငွေ့၏။
 သဒ္ဓါရုံ၌ ငြီးငွေ့၏။ ဗာနုပသာဒ၌ညီးငွေ့၏။ ဝန္ဓာရုံ၌
 ညီးငွေ့၏။ ဇိဝှိပသာဒ၌ ညီးငွေ့၏။ ရသာရုံ၌ ညီးငွေ့၏။
 ကာယပသာဒ၌ ညီးငွေ့၏။ ဖေါဠုဠာရုံ၌ ညီးငွေ့၏။
 မနောဒွါရ၌ ညီးငွေ့၏။ ဓမ္မာရုံတို့၌ ညီးငွေ့၏။

(ဤကား- ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၌ အဇ္ဈတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓ
 အပြစ်မြင်၍ ငြီးငွေ့ပုံဖြစ်၏။)

X X X

ငြီးငွေ့ပြီးသည်နောက်- ပေါ်ပေါက်လာသော အသိ
 ဉာဏ်များ။ ထို့ပြင်- မနောဝိညာဏ်၌ ညီးငွေ့၏။ မနော
 သမ္ပယ၌ ညီးငွေ့၏။ မနောသမ္ပယဟူသော အကြောင်း
 ကြောင့် ဤသို့သဘောရှိသော အကြင်ဝေဒနက္ခန္ဓာသည်

၎င်း၊ အကြင်သညကုန္ဒာသည်၎င်း။ အကြင်သင်္ခါရကုန္ဒ
 သည်၎င်း။ အကြင်ဝိညာဏကုန္ဒာသည် ၎င်းဖြစ်၏။ ထို
 ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၌လည်း ညှိးငွေ့၏။ ညှိးငွေ့သည်ရှိ
 သော် တတ်ခြင်းကင်း၏။ ကင်းခြင်းကြောင့် ကံလေသာ
 တို့မှလွတ်၏။ ကံလေသာတို့မှ ကျွတ်လွတ်ရာ၌ ငါသည်
 ကံလေသာတို့မှ ကျွတ်လွတ်ရပေပြီဟု ထူးသော အသိ
 ဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ပဋိသန္ဓေယူနေခြင်းဖြစ်ပေါ်မှုစာ
 တိသည် ကုန်လေပြီ။ မြတ်သော အကျင့်သီတင်းကို ကျင့်
 ဆုံးအပ်ပြီ။ ပြုဘွယ် ကိစ္စတို့ကို ပြုအပ်လေပြီ။ ဤတဆပ်ပတ်
 ခြောက်ပါးသော မင်္ဂလီအစဉ်၌ တဖန် မြတ်သော
 အကျင့်ကို ကျင့်ဘွယ်မရှိတော့ပြီဟု သိတော်မူ၏။

သားတော် ရာဟုလာ အရှင်မြတ်ကြီးသည် မြတ်
 စွာကုရား ဟောကြားဆုံးမတော်မူသော ရာဟုလောဝါ
 ဒသုတ်တော် ဒေသနာကို ကောင်းမွန် ရှိသလေးမြတ်
 စွာ နာယူ မှတ်သားချသောကြောင့်- မိမိခန္ဓာငါးပါး
 ရှင်၊ နာမ်၊ တရားကို အတ္တတ္ထ၊ ဗဟိန္ဒု၊ နှစ်ပါးစုံ (အနိစ္စဝိဇ္ဇာ
 ဉာဏ်) (နက္ခဝိဇ္ဇာဉာဏ်) (အနတ္တဝိဇ္ဇာဉာဏ်) အလင်း
 ပေါက်၍ အရိယာဝိဇ္ဇာအစစ် အမှန်ဖြစ်ကြီး ဖြစ်လေ
 တော့၏။

သားတော်ရာဟုလာ အရှင်မြတ်ကြီးနှင့်တကွ- တရား
 နာယူကြည့်မှန်သော များစွာကုန်သော နတ်အပေါင်းတို့
 သည် သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဉာဏ်၊ အလင်းပေါက်၍ မင်္ဂလီ

တည်းဟူသော ဓမ္မစက္ခုသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ကြလေ ကုန်၏။ အကြင်ဖြစ်ခြင်း ဟူသမျှသည် ရှိကုန်၏။ ထိုအ လုံးစုံသော ဖြစ်ခြင်း သဘောဟူသမျှတို့သည် ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏။ ချုပ်ခြင်း၌ အဆုံးရှိ၏ဟူ၍ ထူးသောပညာ မျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်လေ၏။

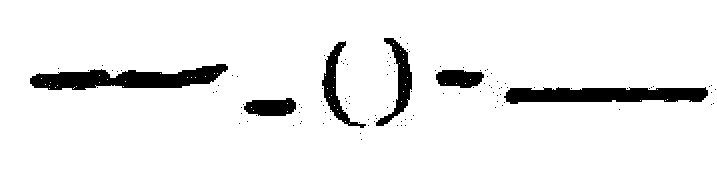
ဤသည်ကား- စုဇ္ဇရာဟုလောဝါဒ သုတ်တော်၌ ရှုကြည့် ပွားများအပ်သော နည်းကိုဟောပုံ ဤတွင်ပြီး၏။

သားတော်ရာဟုလာ အရှင်မြတ်ကြီးသည် ခန္ဓာငါး ပါ မျပ်၊ နာမ်၊ တရား (အဇ္ဈတ္တ) (ဗဟိဒ္ဓ) နှစ်ပါးစုံ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ် အလင်းပေါက်၍ အရိယာဝိဇ္ဇာ၊ အစစ် အမှန်ဖြစ်သကဲ့သို့ ထိုနည်းဟူစွာ မခြား တသားတည်း ဖြစ်ကြစေရန် ယခုအခါ၌ အားထုတ်ကြိုက်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၊ ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ၊ လူသူတော်၊ ခုသေ့၊ အပေါင်း တို့ ယခုဖော်ပြကဲ့သော စုဇ္ဇ ရာဟုလောဝါဒ သုတ် တော်မြတ် ဒေသနာကို သေချာစွာ မှတ်သား၍ သား တော်ရာဟုလာ အရှင်မြတ်ကြီးကဲ့သို့ မိမိတို့ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းကို အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ၊ နှစ်ပါးစုံ သမ္မာဒိဋ္ဌိအနိစ္စ ဝိဇ္ဇာဥာဏ်၊ ဒုက္ခဝိဇ္ဇာဥာဏ် အနတ္တဝိဇ္ဇာဥာဏ်၊ အလင်း ပေါက်အောင် ရှုကြည့် ပွားများ အားထုတ်ကြရမည်

ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းတို့။ ။ ထို သုတ်တော်မြတ်ကြီး နှင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် အလင်းပေါက်အောင် အား မထုတ်နိုင်ကြသေးသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းတို့ အတွက် ရှေ့ သို့ တစ်ဆင့် တိုး၍ အားထုတ်ကြရန် ပြဋ္ဌိအံ့။

နိစ္စ၊ သုခ၊ သုဘ၊ အတ္တ၊ ရှာမရာ၊
အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ၊ အသုဘ၊ မဂ်ဖိုလ်ရာ၊

ပထဝီဓါတ်ကို သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဉာဏ်
အလင်းပေါက်အောင် ရှုနည်း။

မဏ္ဍိမပဏ္ဍာသ ပါဠိတော်မြတ်ကြီး၌- မဟာတော်မူသော မဟာ ရာဟုလောဝါဒ၊ သုတ်တော်မြတ် ဒေသနာကိုသေချာစွာ ဖွင့်လှစ်၍ ပြောပအံ့သတည်း။

၁။ အရှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၊ အာနန္ဒာ မထေရ်သည် ဤသို့ဆိုလတံ့သောအတိုင်း(မဟာရာဟုလောဝါဒ)သုတ်ကိုနာကြား မှတ်သားလိုက်ရပါ၏။

၂။ အခါတပါး မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝဏ္ဏီပြည် ဝယ်အနာထပိဏ်သူဌေး၏ နှလုံးမွေ့လျော်တူယံကောင်းသော စေတနာကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။

ထိုအခါ- မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက် အခါ၌ သင်းပိုင်ကို ပြင်ဝတ်တော်မူ၍ သပိတ်, သင်္ကန်းကို ယူတော်မူလျက် သာဝတ္ထိမြို့သို့ ဆွမ်းအလှူ ငှါကြွဝင်တော်မူလေ၏။ အရှင် ရာဟုလာ မထေရ်သည်လည်း နံနက်အခါ သင်းပိုင်ကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကိုယူလျက် မြတ်စွာဘုရား၏ နောက်တော်မှ အစဉ်လိုက်လေ၏။

ခန္ဓိာ ဖွဲ့အပ်သောအင်္ဂါ-၁၁ပါး။

၃။ ထိုအခါ- မြတ်စွာဘုရားသည် နောက်သို့ပြန် ကြည့် တော်မူ၍ အရှင်ရာဟုလာ မထေရ်ကို မိန့်တော်မူ၏... အို ရာဟုလာ, အတိတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်၌ဖြစ်သော အလုံးစုံ သောရပ်သည်၎င်း၊ အဇ္ဈတ္တသန္တန်၌ဖြစ်သော အကြင်ရုပ် သည်၎င်း၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တန်၌ ဖြစ်သော အကြင်ရုပ်သည်၎င်း ရုန့်ရင်းသော အကြင်ရုပ်သည်၎င်း၊ သိမ်မွေ့သော အကြင် ရုပ်သည်၎င်း၊ ယုတ်သော အကြင်ရုပ်သည်၎င်း၊ မြတ်သော အကြင်ရုပ်သည်၎င်း၊ အကြင်ဝေးသော ရုပ်သည်၎င်း၊ အကြင်နီးသော ရုပ်သည်၎င်းရှိ၏။ အလုံးစုံသော ထိုရုပ် သည် ငါ၏ဥစ္စာမဟုတ်။ ဤရုပ်သည် ငါမဟုတ်။ ဤရုပ် သည် ငါ၏အတ္တ မဟုတ်ဟု ဤသို့-ထိုရုပ်ကို ဟုတ် မှန် သောအတိုင်း ကောင်းသောပညာဖြင့် ရှု အပ် ၍ ဟု မိန့် တော်မူ၏။

ဘုန်းတော်ကြီးလှသော မြတ်စွာဘုရား - ရုပ်ကိုသာ
လျှင် ရှုအပ်ပါသလော၊ ကောင်းသောစကားကို ဆို
တော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား၊ ရုပ်ကိုသာလျှင်
ရှုအပ်ပါသလောဟု ဈေးကော်လေ၏။

ဒေဝီ-ရာဟုလာ၊ ရုပ်ကိုလည်းရှုအပ်၏။ ဒေါ-ရာဟုလာ၊
ဝေဒနာကိုလည်းရှုအပ်၏။ ဒေါရာဟုလာ၊ သင်္ခါရကိုလည်း
ရှုအပ်၏။ ဒေါရာဟုလာ၊ ဝိညာဏ်ကိုလည်း ရှုအပ်၏ဟု
မိန့်တော်မူ၏။

၄ ထိုအခါ အရှင်ရာဟုလာသည် မြတ်စွာဘုရား
၏ မျက်မှောက်တော်မူ အဆုံးအမတော်ဖြင့် အဆုံးအမ
ကို ခံပါလျက် အဘယ်သူသည် ယနေ့ရှာတောင်းသို့ ဆွမ်း
အလို့ငှါ ဝင်လတံ့နည်းဟု ကြံ၍ထိုအဆုံးအမပေးတော်
မူရာ အရပ်မှ ပြန်ခဲ့၍ တခုသောသစ်ပင်ရင်း၌ထက်ဝယ်
ဖွဲ့ခွေ၍ ကိုယ်ကို ဖြောင့်စွာထားလျက် ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ရှေး
ရှု သတိတို့ဖြစ်စေ၍ ထိုင်နေ၏။

၅ အရှင်သာဓိပုတ္တရာ မထေရ်သည်- အမှတ်မရှိ
သောသစ်ပင်ရင်း၌ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ၍ကိုယ်ကို ဖြောင့်စွာ
ထားလျက်ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှုသတိကို ဖြစ်စေ၍ ထိုင်နေ
သော အရှင်ရာဟုလာကိုမြင်လေ၏။ မြင်၍အင်ရှရာဟု
လာကို မိန့်ဆို၏။ ဒေါ- ရာဟုလာ၊ ပွားစေအပ်သော
ထွက်သက်၊ ဝင်သက်၌ အောက်မေ့မှုဟူသော အာနာ

ပါဏသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားစေလော့။ အို-ရာဟုလာ ပွားစေအပ်သော အာနာပါဏသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားစေအပ်သံညှိရှိသော် အကြိမ်များစွာ အလေ့ အလာပြုအပ်သည့်ရှိသော် များသော အကျိုးရင်း ရှိသည်ဖြစ်၏။ များသော အကျိုးဆက် ရှိသည်ဖြစ်၏ဟု ဝိနိဆိုလေသည်။

၆ ထိုအခါ အရှင်ရာဟုလာ မထေရ်သည် ညနေချမ်းအခါ တပားတည်းကိန်းအောင်းရာမှထ၍ အကြင်အရပ်၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှိတော်မူ၏။ ထို အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်လေ၏။ ချဉ်းကပ်ပြီး၍ မြတ်စွာဘုရားကို အလွန် ရှိသေစွာ ရှိခိုးလျက် သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ နေထိုင်၏။ သင့်တင့် လျောက်ပတ်စွာ နေထိုင်ပြီးသော အရှင်ရာဟုလာ မထေရ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဤသို့ လျှောက်လေ၏။

မြတ်စွာဘုရား၊ အာနာပါဏ သတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို အဘယ်ကဲ့သို့ ပွား များအပ်သည်ရှိသော် အဘယ်ကဲ့သို့ အကြိမ်များစွာ လေ့လာအပ်သည်ရှိသော် များသော အကျိုးရင်းရှိသည်။ များသော အကျိုးဆက် ရှိသည် ဖြစ်ပါသနည်းဟု လျှောက်လေ၏။

၇ အို ရာဟုလာ၊ ပထဝီဝါတ်သည် အဘယ်နည်းဟူမူကား ပထဝီဝါတ်သည် အချို့ကား အဇ္ဈတ္တ

သန္တာန်၌ဖြစ်၏။ အချို့ကား- ဗဟိဒ္ဓ သန္တာန်၌ ဖြစ်၏။
 ဒို-ရာဟုလာ၊ အဇ္ဈတ္တ၊ သန္တာန်၌ဖြစ်သော ပထဝီ
 ဓာတ်သည် အဘယ်နည်းဟူမူကား ဒို-ရာဟုလာအသုံး
 စုံသောကိုယ်တွင်း သန္တာန်၌ဖြစ်သော အသီးသီးသော
 ပုဂ္ဂိုလ်၏ဥစ္စာဖြစ်သောခက်တရော်သောကြမ်းတမ်းသော
 သဘောရှိသော ဥပေတမည်သော တရားသည်ယူအပ်
 သောကိုယ်၌ဖြစ်သော ရုပ်သည်ရှိ၏။ ဤကိုယ်၌ဖြစ်သော
 ရုပ်သည် အဘယ်နည်းဟူမူကား- ဆံပင်တို့သည်၎င်း၊ အ
 မွေးတို့သည်၎င်း၊ ခြေသည်း လက်သည်း တို့သည်၎င်း ၊
 သွားတို့သည်၎င်း၊ အရေတို့သည်၎င်း၊ အသားတို့သည်
 ၎င်း၊ အကြောတို့သည်၎င်း၊ အရိုးတို့သည်၎င်း၊ ရိုးတွင်းခြင်
 ဆီတို့သည်၎င်း၊ အညှို့တို့သည်၎င်း၊ နှလုံးသည်၎င်း၊ အ
 သည်းသည်၎င်း၊ အမွှေးသည်၎င်း၊ အဖျဉ်းသည်၎င်း၊ အံ
 ဆုတ်သည်၎င်း၊ အူမသည်၎င်း၊ အူသိမ်သည်၎င်း၊ အစာ
 သစ်သည်၎င်း၊ အစာဟောင်းသည်၎င်း။ ဦးဇော့ကပ်သည်
 ၎င်းဆိုအပ်ပြီးသည်မှတစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော အကြိုင်
 အမှတ်မရှိသော အဇ္ဈတ္တ အတွင်းသန္တာန်၌ဖြစ်သော အသီး
 သီးသောပုဂ္ဂိုလ်၏ဥစ္စာဖြစ်သောခက်တရော်ရှိသောကြမ်း
 တန်း သေသင်္ဘောရှိသော ဥပေတမည်သော တရားသည်
 ယူအပ်သော ကိုယ်၌ဖြစ်သောရုပ်ရှိ၏။ ဒိုရာဟုလာဤ
 ဆံပင်အစရှိသည်ကို အဇ္ဈတ္တိက၊ ပထဝီဓာတ်ဟူ၍ ဆိုအပ်
 ၏။ အဇ္ဈတ္တိကဖြစ်သော အကြိုင်ပထဝီဓာတ်သည်၎င်း ဗ
 ဟိဒ္ဓဖြစ်သော အကြိုင်ပထဝီဓာတ်သည်၎င်းရှိ၏။ ဤနှစ်စုံ

သည် ပထဝီသည်သာလျှင်ဖြစ်၏။ ဤပထဝီဓာတ်သည် ငါ
၏ဥစ္စာမဟုတ်ဟု၊ ဤပထဝီဓာတ်ငါမဟုတ် ဤပထဝီဓာတ်
သည်ငါ၏ကိုယ်အတ္တမသည်ဟုတ်ဟု ဤသို့ ထိုနှစ်ပါးသော
ပထဝီဓာတ်ကိုဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ဝိပဿနာပညာ
ဖြင့်ရှုအပ်၏။ ဤသို့ပထဝီဓာတ်ကိုဟုတ်မှန်သော အတိုင်း
ကောင်းသောဝိပဿနာ၊ ပညာဖြင့်ရှုမြင်၍ ပထဝီဓာတ်၌
ငြီးငွေ့၏ ပထဝီဓာတ်၌ စိတ်သည်တတ်ခြင်းကင်းလေ၏
ပထဝီဓာတ်၌ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာညဏ် အလင်းပေါက်လေ၏

**အာပေါဓာတ်ကိုသမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာညဏ်
အလင်းပေါက်အောင်ရှုနည်း**

၈။ အို-ရာဟုလာ၊ အာပေါဓါတ်သည် အဘယ်
နည်းဟူမူကား အာပေါဓါတ်သည် အချို့ကား အတွင်း
အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်၏။ အချို့ကား ပဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ဖြစ်
၏။ အို-ရာဟုလာ၊ အတွင်း အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်သော
အာပေါဓါတ်သည် အဘယ်နည်းဟူမူကား ကိုယ်တွင်း
သန္တာန်၌ဖြစ်သော အသီးသီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာ
ဖြစ်သော ယိုစီးခြင်း လက္ခဏာရှိသော ယိုစီးတတ်သော
ထဘောရှိသော ဥပေတမည်သောကံသည် ယူအပ်သော
အကြင်ကိုယ်၌ တည်သောဓါတ်သည်ရှိ၏။ ဤဓါတ်သည်
အဘယ်နည်းဟူမူကား - သည်းခြေသည်ဦး၊ သလိပ်သည်
ဦး၊ ချွေးသည်ဦး။ အဆီခဲသည်ဦး။ မျက်ရည်သည်ဦး။
ဆီကြည်သည်ဦး။ တံတွေးသည်ဦး၊ နှပ်သည်ဦး၊ အဝေး

သည်၎င်း။ ကျင်ငယ်သည်တိုးရှိ၏။ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်မှ တပးလည်းဖြစ်ကုန်သော အတွင်းသန္တာန်၌ဖြစ်သော အထီးသီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ယိုစီးပျောင်းပြောခြင်း လက္ခဏာရှိသော ဥပေတမည်သော ကံသည် ယူအပ်သော အကြင်အလုံးစုံသော ခေတ်မျိုးသည်ရှိ၏။

အို-ရာဟုလာ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကို အတွင်းအတ္တတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သောအာပေါဓာတ်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ အတွင်းအတ္တတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အာပေါဓာတ်သည်၎င်း၊ ဗဟိဒ္ဓ သန္တာန်၌ဖြစ်သော အကြင် အာပေါဓာတ်သည်၎င်း ဤနှစ်ပးစုံသည်အာပေါဓာတ်မည်သည်သာလျှင်တည်း။

ထိုအာပေါဓာတ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာမဟုတ် ငါမဟုတ် ငါ၏အတ္တမဟုတ်ဟု ဤသို့-ထိုအာပေါဓာတ်ကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသောဝိပဿနာပညာဖြင့် ရှုအပ်၏။

ဤသို့- ထိုအာပေါဓာတ်ကို ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ကောင်းသောပညာဖြင့်ရှုမြင်၍ အာပေါဓာတ်၌ ငြီးငွေ့၏။ အာပေါဓာတ်၌စိတ်သည်တတ်ခြင်းကင်း၏။ အာပေါဓာတ်၌ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာဥာဏ် အလင်းပေါက်လေ၏။

တေဇောဓာတ်၌ သမ္မဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ်
အလင်းပေါက်အောင် ရှုနည်း။

၉။ အိုရာဟုလာ တေဇောဓာတ်သည် အဘယ်နည်းဟူမူကား တေဇောဓာတ်သည် အချို့ကား အတွင်း

အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်၏။ အချို့ကား အပ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ ဖြစ်၏။

ဆို- ရာဟုလာ၊ အထွင်းအဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်သော တေဇောဓါတ်သည် အဘယ်နည်းဟူမူကား - အထွင်းအဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော အသီးသီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌ဖြစ်သော ပူသောလက္ခဏာရှိသော ပူလောင်သောသဘောရှိသော ဥပေတမည်ရှိသောကံသည် ယူအပ်သော အကြင်ဓါတ်သည်ရှိ၏။ ဤဓါတ်သည်အဘယ်နည်း ဟူမူကား အကြင်ပူလောင်တတ်သော တေဇောဓါတ်ဖြင့် ပူလောင်၏။ အကြင်ရင့်ချော်စေတတ်သော တေဇောဓါတ်ဖြင့် ရင့်ချော်၏။ အကြင်တေဇောဓါတ်ဖြင့်လည်း ကျက်စေ၏။ အကြင်တေဇောဓါတ်ဖြင့်လည်း စားအပ် သောကံအပ် ခဲအပ်လျက်အပ်သော အစာ အဟာရ သည် ကောင်းစွာ ကြေကျက်ခြင်းသို့ ရောက်လေ၏။

ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်မှ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော အထွင်းအဇ္ဈတ္တ သန္တာန်၌ဖြစ်သော အသီးသီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ပူသော လက္ခဏာရှိသော ပူသောသဘောရှိသည်အဖြစ်သို့ ရောက်သော ဥပေတမည်သော ကံသည်ယူအပ်သော အကြင် အမှတ်မရှိသောခါတ်သည်ရှိ၏။ ဤအဟာရကို ကြေစေတတ်သောခါတ်ကို အထွင်းအဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော တေဇောဓါတ်ဟူ၍ ဆိုအပ်

၏။ အတွင်းအဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော အကြင် တေဇော ဓါတ်သည်၎င်း၊ အပ,ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ဖြစ်သော အကြင် တေဇောဓါတ်သည်၎င်းရှိ၏။ ဤနှစ်ပါးစုံသည် တေဇော ဓာတ်မည်သည်သာလျှင်တည်း။

ဤတေဇောဓါတ်သည်- ငါ၏ဥစ္စာမဟုတ်၊ ငါမ ဟုတ်၊ ငါ၏အတ္တမဟုတ်ဟု-ဤသို့ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ဝိပဿနာ ပညာဖြင့်ရှုအပ်၏။ ဤသို့တေ ဇောဓါတ်ကို ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း ကောင်းသော ဝိပဿနာဖြင့် ရှုမြင်သည်ရှိသော် တေဇောဓါတ်၌ ငြီးငွေ့ လေ၏။ တေဇောဓါတ်၌ စိတ်သည်တပ်ခြင်းကင်း၏။ တေ ဇောဓါတ်၌ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇညာဏ်၊ အလင်းပေါက်လေ၏။

**ဝါယောဓါတ်၌သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ်
အလင်းပေါက်အောင်ရှုနည်း**

၁၀။ အို-ရာဟုလာ၊ ဝါယောဓါတ်သည် အဘယ် နည်းဟူမူကား- ဝါယောဓါတ်သည် အချို့ကား အတွင်း အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်၏။ အချို့ကား အပ,ဗဟိဒ္ဓသန္တာန် ၌ဖြစ်၏။ အို-ရာဟုလာ, အတွင်းအဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော ဝါယောဓါတ်သည် အဘယ်နည်း ဟူမူကား- အတွင်း အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော အသီးသီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာ ဖြစ်သော ထောက်ကန် ဖိညှပ်ခြင်း လက္ခဏာ ရှိသော ထောက်ကန်ဖိညှပ်တတ်သော သဘောသို့ရောက်သော

ဥပေတမည်သော ကံသည်ဖြစ်စေအပ်သော အကြင်ခါတ်
 သည်ရှိ၏။ ဤခတ်သည် အဘယ်သည်တို့နည်းဟူမူကား
 အထက်သို့ဆန်တက်သောလေသည်၎င်း၊ အောက်သို့စုန်
 ဆင်းသော လေသည်၎င်း၊ ဝင်းတွင်း၌တည်သော လေ
 သည်၎င်း၊ အူတွင်း၌ဖြစ်သော လေသည်၎င်း၊ အင်္ဂါကြီး
 ငယ်သို့ အစဉ်သဖြင့် လျှောက်သော လေသည်၎င်း၊ ဝင်
 သက်လေသည်၎င်း၊ ထွက်သက်လေသည်၎င်း၊ ဆိုအပ်ခဲ့
 ပြီးသည်မှတစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော အတွင်းအဇ္ဈတ္တ
 သန္တာန်၌ဖြစ်သော အသီးသီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာဖြစ်
 သော ထောက်ကန် ဖိညှပ်တတ်သော လက္ခဏာရှိသော
 တောက်ကန် ဖိညှပ်တတ်သော သဘောရှိသည်အဖြစ်သို့
 ရောက်သော အကြင်အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော ကံကြောင့်
 ဖြစ်သော ခတ်သည်ရှိ၏။

အို-ရာဟုလော၊ ဤလေခတ်သည် အတွင်းသန္တာန်၌
 ဖြစ်သော ဝါယောခတ်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ အတွင်းအဇ္ဈတ္တ
 သန္တာန်ဖြစ်သော အကြင်ဝါယောခတ်သည်၎င်း၊ အပ၊
 ဗဟိဒ္ဓ၊ သန္တာန်၌ဖြစ်သော အကြင် ဝါယောခတ်သည်
 ၎င်းရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးစုံသည် ဝါယောခတ် မည်သည်သာ
 လျှင်တည်း။ ထိုဝါယောခတ်ကို ဤဝါယောခတ်သည်
 ငါ၏ဥစ္စာမဟုတ်၊ ငါမဟုတ်၊ ငါ၏ကိုယ်မဟုတ်ဟူ၍ ဤသို့
 ထိုဝါယောခတ်ကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသေ
 ဝိပဿနာပညာဖြင့် ရှုအပ်၏။ ဤသို့ ဝါယောခတ်ကို

ဟုမှန်သောအတိုင်း ကောင်းသောဝိပဿနာ ပညာဖြင့် ရှုမြင်၍ ဝါယောဓာတ်၌ ငြီးငွေ့လေ၏။ ဝါယောဓာတ်၌ စိတ်သည်တပ်ခြင်းကင်းလေ၏။

(ဝါယောဓာတ်၌ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ် အလင်းပေါက်လေ၏။)

အာကာသဓာတ်၌ သမ္မာဒိဋ္ဌိ^၀ဝိဇ္ဇာဥာဏ် အလင်းပေါက်အောင်ရှုနည်း။

၁၁။ အိုရာဟုလာ၊ အာကာသဓာတ်သည်အဘယ်နည်းဟုမူကား-အာကာသဓာတ်သည် အချို့ကား၊ အဋ္ဌတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်၏။ အချို့ကား၊ အပပဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ဖြစ်၏။ အိုရာဟုလာ၊ အတွင်း အဋ္ဌတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အာကာသဓာတ်သည် အဘယ်နည်းဟုမူကား-အတွင်း အဋ္ဌတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော အသီးသီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ဥစ္စာ ဖြစ်သော မရေးခြစ်အပ်သော လက္ခဏာရှိသော မရေးခြစ်အပ်သော သဘောရှိသည်အဖြစ်သို့ရောက်သောဥပေတဗညာသော ကံသည်ဖြစ်စေအပ်သော အကြင် အါကျိသ ဓါတ်သည်ရှိ၏။ ဤအာကာသဓါတ်သည်အဘယ်နည်းဟုမူကား။ သနားပေါက်သည်၎င်းနွှာ ခေါင်းပေါက်သည်ဦး၊ ခံတွင်းပေါက်သည်၎င်း၊ အကြင်အပေါက်ဖြင့်လည်း ဝါးအပ်သောက်အပ်၊ ခဲအပ် လျှက်အပ်သော အစာအဟာရကို မျို၏။ အကြင် အပေါက်၌လည်း ဝါးအပ်၊ သောက်အပ်၊

ခဲအပ်,လျှက် အပ် သော အစာအဟာရသည် ကောင်းစွာ တည်နေ၏။အကြင်အပေကပ်ဖြင့်လည်း စားအပ်,သောက် အပ်,လျှက်အပ်သော အစာအဟာရသည်အောက်အဘို့ထို့ ထွက်၏။

ထိုမှတစ်ပါးလည်းဖြစ်သော-အတွင်းအဏ္ဏတ္တသန္တာန် ခွဲဖြစ်သော အသီးသီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မ ရေး မခြစ်အပ်သော လက္ခဏာရှိသော မရေး မခြစ်အပ် သောသဘောရှိသည်အဖြစ်ထို့ ရောက်သော ဥပေတမည် သောကံသည် ဖြစ်စေအပ်သော မထိပါးအပ်သော သ ဘောရှိသော မထိပါးအပ်သော သဘောရှိသည်အဖြစ်ထို့ ရောက်သော ဟင်းလင်းပွင့်သော အဖြစ်ထို့ ရောက်သော အသား အသွေး, ထို့ဖြင့် မထိအပ်သော ဥပါဒိန္န, ဖြစ်သော အကြင်အမှတ်မရှိသော အာကာသဓါတ် သည်ရှိ၏။

အို-ရာဟုလာ, ဤဟင်းလင်း ဖြစ်သော သဘော ကို အာကာသဓါတ်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ အတွင်းအဏ္ဏတ္တသန္တာန် ခွဲဖြစ်သော အကြင်အာကာသဓါတ်သည်၎င်း၊ အပ, ဗဟိန္ဒ သန္တာန်ခွဲ ဖြစ်သော အကြင်အာကာ သဓါတ်သည်၎င်း၊ ဤနှစ်ပါးစုံသည် အာကာသဓါတ်မည်သည်သာလျှင်တည်း။ ထိုအာကာသဓါတ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာမဟုတ်, ငါမဟုတ် ငါ၏ကိုယ်မဟုတ်ဟု ဤထို့ ထိုအာကာ သဓါတ်ကို ဟုတ် မှန်သောအတိုင်း ကောင်းသော ဝိပဿနာ ပညာဖြင့် အပ်၏ ဤထို့ထိုအာကာသဓါတ်ကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း

ကောင်းသော ဝိပဿနာဖြင့် မြင်ရှု၍ အာကာသ ဓါတ်၌ စိတ်သည် ပြီးငွေ့၏။ အာသကာဓါတ်၌ စိတ်သည် တပ ခြင်းကင်း၏။

(အာကာသဓါတ်၌ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ်အလင်းပေါက်လေ၏။)

မဟိန္ဒ မြေဓါတ်ကို ဥပမာထား၍ ဘာဝနာတရားကို ပွားများအားထုတ်သင့်ကြောင်း။

အို-ရာဟုလာ၊ မြေကြီးနှင့်တူသော ဘာဝနာကို ပွားစေသော သင့်အား ဖြစ်ကုန်ပြီးသော နှစ်သက်ဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော ဖဿတို့သည် စိတ်ကို သိမ်းကြီး ယူငင်၍ တည်ခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ကုန် လတံ့။

အို-ရာဟုလာ ဥပမာအာဖြင့် မြေကြီး ၌ စင် ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုလည်းပစ်ချကုန်၏။ ကျင်ကြီးကိုလည်းပစ်ချကုန်၏။ ကျင်ငယ်ကိုလည်း ပစ်ချ ကုန်၏။ တံ တွေး ကိုလည်းပစ်ချကုန်၏။ ပြည်ကိုလည်းပစ်ချကုန်၏။ သွေး ကိုလည်းပစ်ချကုန်၏။ ထိုစင်ကြယ်သော ဝတ္ထု မစင်ကြယ်သောဝတ္ထုဖြင့် မြေကြီးသည် ပြီးလည်း မပြီးငွေ့။ ရှက်လည်းမရှက်၊ စက်ဆုပ်ရှုံ ရှာသည်လည်းမဟုတ်။ အို-ရာဟုလာ၊ ဤအတူပင်လျှင် သင်သည် မြေကြီးနှင့် တူသာလျှင် ဖြစ်သော ဘာဝနာကို ပွားသော သင့်အား ဖြစ်ကုန်ပြီးသော နှစ်သက်ဖွယ်၊ မနှစ်သက်ဖွယ်သော ဖဿတို့သည် စိတ်ကို

သိမ်းကြီးယူငင်၍ တည်ခြင်းငှာ မတတ် နိုင်ကုန်လတ်။
 သားတော်ရာဟုလာ အရှင် မြတ်ကြီးသည်- မြတ်စွာ
 ဘုရား ဟောကြားဆုံးမတော်မူသော အဇ္ဈတ္တဝါတ်၊ ငါး
 ပါးကို သမ္ဗာဒိန္ဒြိ ဝိဇ္ဇာဥာဏ် အလင်း၊ ပေါက်အောင် ရှု
 ကြည့်ပွားများ၍ ဗဟိဒ္ဓဝါတ် ငါးပါး ကိုလည်း အဇ္ဈတ္တ
 ဝါတ် ငါးပါးနှင့် တထပ်တည်း တသားတည်း ထင် မြင်
 အောင် ရှုကြည့်ပွားများလေသည်။

ထိုနည်းတူစွာမခြား- ယခုအခါ ဝါတ်ငါးပါးကိုအား
 ထုတ်ကြော့နုန်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ၊ ရ
 သေ့ လူသူတော်၊ မယ်သီလ၊ အပေါင်းတို့၊ သားတော် ရာ
 ဟုလာအရှင်မြတ် ကြီးကဲ့သို့၊ ဝိပိတို့ အဇ္ဈတ္တ ခန္ဓာဥှိရုပ်
 ဝါတ်ကစ၍ သမ္ဗာဒိန္ဒြိဝိဇ္ဇာဥာဏ်၊ အလင်း ပေါက်အောင်
 အားထုတ်ပြီးမှ ဗဟိဒ္ဓဝါတ်ငါးပါးကို အဇ္ဈတ္တ ဝါတ်နှင့်
 တသားတည်း သမ္ဗာဒိန္ဒြိ ဝိဇ္ဇာဥာဏ် အလင်း ပေါက်
 အောင် ရှုကြည့်ပွားများရမည်။ အရင်းစ၊ ဝါတ် တပါးကို
 ကောင်းစွာ နိုင်နင်းအောင် ရှုပြီးမှ ကြွင်းသော ဝါတ်များ
 ကိုလည်း သမ္ဗာဒိန္ဒြိဝိဇ္ဇာဥာဏ် အလင်းပေါက်အောင် ရှု
 ကြည့်ရမည်။

သို့အထွက်-ရှေးဦးစွာရှုသောဝါတ်ကို ပိုင်နိုင်စွာ ရှု၍
 အရေးကြီးလှပေသည်။ ရှေးဦးစွာ ရှုသော ဝါတ် က

ဥာဏ်သန့်ရှင်းစွာ မရှုနိုင်ခဲ့လျှင် ကြွင်းသော ဓါတ်များကို
 ဝိပဿနာဥာဏ် အမြင် သန့်ရှင်းတို့ ခဲယဉ်း လှပေသည်။
 သို့အတွက်မိမိဥာဏ်နှင့် ငုံ့နိုင်လောက်သော ဓါတ်က ဝ
 ချ်၊ ပိုင်နိုင်စွာ ရှုကြရမည်။ တရားအားထုတ်သော၊ ယော
 ဂ်အပေါင်းတို့မှာ နောက်ခါကျမှ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် သော
 က၊ ပရိဒေဝ၊ ဆိုသော မီးတို့နှင့် တွေ့ထိ သော အခါကြမှ
 တိကောင်ကို ဆားနှင့်တို့လိုက် ဘိသက္ကံသို့ ဆတ်ဆတ်
 ခါ နာကျင်တတ်သည်။

သို့အတွက်-အမှုနှင့်တွေ့ဆုံသောအခါ ပထဝီ ဓါတ်
 အာပေါဓါတ်၊ တေဇောဓါတ်၊ ဝါယောဓါတ်၊ အာကာသ
 ဓာတ် အစရှိသော ဓာတ်ငါးပါးသည် အရှေ့ပတ်သိမ်း
 ကောင်း၊ ဆိုးနှစ်ပါးကို သည်းခံနိုင်ဘိသက္ကံသို့ သည် ခံ
 နိုင်အောင် အားထုတ်ကြရမည်။ သို့မှ ဓာတ်ဥာဏ် အ
 လင်းပေါက်သည်ဟု ဆိုရမည်။

**ဗဟိဒ္ဓရေဓာတ်ကို ဥပမာထား၍ ဘာဝနာတရားကို
 ပွားများ အားထုတ်သင့်ခြင်း။**

အို-ရာဟုလာ၊ ရေနှင့်တူသော ဘာဝနာကို ပွား
 စေလော။ အို-ရာဟုလာ၊ ရေနှင့်တူသည်သာလျှင်ဖြစ်
 သော ဘာဝနာကို ပွားစေသောသင့်အား ဖြစ်ကုန်ပြီး
 သော နှစ်သက်ဖွယ်၊ မနှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော ဖဿ

တို့သည် စိတ်ကိုသိမ်းကြီးယူငင်၍ တည်ခြင်းငှါ မတတ်
 နိုင်ကုန်လေတံ့။ အို-ရာဟုလာ၊ ဥပမာအားဖြင့် ရေ၌ စင်
 ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း ဆေးကြောကုန်၏။ မစင်
 ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း ဆေးကြောကုန်၏။ ကျင်ကြီး
 ကိုလည်း ဆေးကြောကုန်၏။ ကျင်ငယ်ကိုလည်း ဆေး
 ကြောကုန်၏။ တံထွေးကိုလည်း ဆေးကြောကုန်၏။ ပြည်
 ကိုလည်း ဆေးကြောကုန်၏။ သွေးကိုလည်း ဆေးကြော
 ကုန်၏။ ထိုစင်ကြယ်သောဝတ္ထု၊ မစင်ကြယ်သောဝတ္ထု
 ဖြင့် ဆေးလျှော်ငြားသော်လည်း ရေသည် ငြီးလည်းမငြီး
 ဖွေ့၊ ရှက်လည်း မရှက်၊ စက်ဆုပ် ရှိရှာသည်လည်း
 မဟုတ်။ အိုရာဟုလာ၊ ဤအတူပင်လျှင် သင်သည် ရေနှင့်
 တူသော ဘာဝနာကို ပွားစေလော့။ အို-ရာဟုလာ၊ ရေနှင့်
 တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော ဘာဝနာကိုပွားသော သင့်
 အား ဖြစ်ကုန်ပြီးသော နှစ်သက်ဖွယ်၊ မနှစ်သက်ဖွယ်သော
 ဖဿတို့သည် စိတ်ကိုသိမ်းကြီးယူငင်၍ တည်ခြင်းငှါ
 မတတ်နိုင်ကုန်လေတံ့။

(ရေနှင့်ဥပမာထား၍ ဘာဝနာရှုခင်း ပြီး၏။)

ဗဟိဒ္ဓမီးခတ်ကိုဥပမာထား၍ ဘာဝနာတရားကို
ပွားများအားထုတ်သင့်ခြင်း။

အို- ရာဟုလာ၊ မီးနှင့်တူသော ဘာဝနာကိုပွားစေ
လော့။ အို ရာဟုလာ၊ မီးနှင့်တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော
ဘာဝနာကို ပွားစေသော သင့်အား ဖြစ်ကုန်ပြီးသော နှစ်
သက်ဖွယ်၊ မနှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော ဖဿတို့သည်
စိတ်ကို သိမ်းကြိုးယူငင်၍ တည်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ကုန်
လတံ့။

အို-ရာဟုလာ၊ ဥပမာအားဖြင့် မီးသည် စင်ကြယ်
သော ဝတ္ထုကိုလည်း လောင်၏။ မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထု
ကိုလည်း လောင်၏။ ကျင်ကြီးကိုလည်း လောင်၏။ ကျင်
ငယ်ကိုလည်း လောင်၏။ တံထွေးကိုလည်း လောင်၏။
ပြည်ကိုလည်း လောင်၏။ သွေးကိုလည်း လောင်၏။ ထိုစင်
ကြယ်သော ဝတ္ထု၊ မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထု ဖြင့် လောင်
ကျမ်းငြားသော်လည်း မီးသည် ငြီးလည်းမငြီးငွေ့ရှက်
လည်းမရှက်၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာသည်လည်းမဟုတ်။ အို-ရာ
ဟုလာ ဤအတူပင်လျှင်သင်သည်မီးနှင့်တူသော ဘာဝနာ
ကို ပွားစေလော့။ အို-ရာဟုလာ၊ မီးနှင့်တူသည်သာလျှင်
ဖြစ်သော ဘာဝနာကို ပွားစေသော သင့်အား ဖြစ်ကုန်
ပြီးသော နှစ်သက်ဖွယ်၊ မနှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော
ဖဿတို့သည် စိတ်ကို သိမ်းကြိုးယူငင်၍ တည်ခြင်းငှါ
မတတ်နိုင်ကုန်လတံ့။

(မီးနှင့်ဥပမာထား၍ ဘာဝနာရှုခင်း ပြီး၏။)

ဗဟိဒ္ဓလေကို ဥပမာထား၍ ဘာဝနာကို
ပွားများအားထုတ်သင့်ခြင်း။

အို-ရာဟုလာ၊ လေနှင့်တူသော ဘာဝနာကို ပွားစေ
လော။ အို-ရာဟုလာ၊ လေနှင့်တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော
သာဝနာကို ပွားစေသော သင့်အား ဖြစ်ကုန်ပြီးသော နှစ်
သက်ဖွယ်၊ မနှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော ဖဿတို့သည်
စိတ်ကိုသိမ်းကြီးယူငင်၍ တည်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ကုန်လ
တံ။ အို-ရာဟုလာ၊ ဥပမာအားဖြင့်- လေသည် စင်ကြယ်
သော ဝတ္ထုကိုလည်း တိုက်၏။ မစင်ကြယ် သာ ဝတ္ထု
ကိုလည်း တိုက်၏။ ကျင်ကြီးကိုလည်း တိုက်ခတ်၏။ ကျင်
ငယ်ကိုလည်း တိုက်ခတ်၏။ တံထွေးကိုလည်း တိုက်ခတ်
၏။ ပြည်ကိုလည်း တိုက်ခတ်၏။ သွေးကိုလည်း တိုက်
ခတ်၏။ ထိုစင်ကြယ်သော ဝတ္ထု၊ မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထု
တို့ဖြင့် တိုက်ခတ်သော်လည်း လေသည် ငြီးလည်းမငြီး
ငွေ့၊ ရှက်လည်းမရှက်၊ စက်ဆုပ် ရှိရှာသည်လည်း
မဟုတ်။ အို-ရာဟုလာ၊ ဤဥပမာ အတူ သာလျှင်
သင်သည် လေနှင့်တူသော ဘာဝနာကို ပွားစေလော။ အို
ရာဟုလာ၊ လေနှင့်တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော ဘာဝနာ
ကိုပွားစေသော သင့်အား ဖြစ်ကုန်ပြီးသော နှစ်သက်ဖွယ်၊
မနှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော ဖဿတို့သည် စိတ်ကိုသိမ်း
ကြီးယူငင်၍ တည်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ကုန်လတံ။

(လေနှင့်ဥပမာထား၍ ဘာဝနာရှုခင်းပြီး၏။)

ဗဟိဒ္ဓကောင်းကင်ကို ဥပမာထား၍ ဘာဝနာတရားကို
ပွားများအားထုတ်သင့်ခြင်း ။

အို- ရာဟုလာ၊ ကောင်းကင်နှင့်တူသော ဘာဝနာကို
ပွားစေလော့၊ အို ရာဟုလာ ၊ ကောင်းကင်နှင့်တူသည်သာ
လျှင်ဖြစ်သော ဘာဝနာကို ပွားစေသော သင့်အား ဖြစ်
ကုန်ပြီးသော နှစ်သက်ဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော
ဖဿတို့သည် စိတ်ကို သိမ်းကြိုးယူငင်၍ တည်ခြင်းငှာမ
တတ်နိုင် ကုန်လတံ့။ ။ အို-ရာဟုလာ၊ ဥပမာ အားဖြင့်
ကောင်းကင်သည် တစုံတခုသော တော၊ သစ်ပင် အစရှိ
သည်တို့၌ တည်သည်မဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူပင်လျှင် အို-
ရာဟုလာ၊ သင်သည် ကောင်းကင်နှင့်တူသော ဘာဝနာ
ကို ပွားစေလော့၊ အို ရာဟုလာ ကောင်းကင်နှင့် တူသည်
သာလျှင်ဖြစ်သော ဘာဝနာကို ပွားစေသော သင့်အား
ဖြစ်ကုန်ပြီးသော ဖဿတို့သည် စိတ်ကို သိမ်းကြိုးယူငင်
၍ မတည်နိုင်ကုန်လတံ့။ ။

ဗဟိဒ္ဓ ဓါတ်ငါးပါးကို ဥပမာထား၍ ဘာဝနာတရားကို
ပွားများ အားထုတ်ခြင်း အကြောင်း
ဤတွင်ပြီး၏။ ။

အို- ရာထုလာ၊ အမျှချစ်ခြင်းမေတ္တာဘာဝနာကိုပွားစေ
လော။ အို- ရာဟုလာ၊ မေတ္တာဘာဝနာကိုသာလျှင်ပွားစေ
သောသင့်အား အကြင်သတ္တဝါတို့၌ အမျက်ထွက်ခြင်းမျှ
ပါဒ၊ သည်ရှိ၏။ ထိုအမျက်ထွက်ခြင်းမျှပါဒသည်ပျော်
လတံ့။

(မေတ္တာပွားအပ်သောနည်းပြီး၏။)

အို ရာဟုလာ ဆင်းရဲသောသတ္တဝါတို့၌ သနားခြင်း
ကရုဏာဘာဝနာကို ပွားစေလော။ အို- ရာဟုလာ၊ ကရုဏာ
ဘာဝနာကိုသာလျှင် ပွားစေသော သင့်အား အကြင်
သတ္တဝါတို့ကို ညှဉ်းဆဲမှု ဝိဟိံ သည်ရှိ၏။ ထိုညှဉ်းဆဲမှု
ဝိဟိံ သည် ပျောက်လတံ့။

(ကရုဏာပွားများနည်းပြီး၏။)

အို- ရာဟုလာ၊ ဝမ်းခြောက်ခြင်း မုဒိတာ ဘာဝနာကို
ပွားစေလော။ အို- ရာဟုလာ၊ မုဒိတာဘာဝနာကိုပွားစေ
သောသင့်အား အကြင် တောင်ကျောင်း၊ တောင်ကျောင်း
တို့၌ မမွေ့လျော်မှု အရတိ၊ တရားသည်ရှိ၏။ ထိုအရတိ
တရားသည် ပျောက်လတံ့။

(မုဒိတာပွားများနည်း ပြီး၏။)

အို-ရာဟုလာ၊ လျှစ်လျူရှုခြင်း ဥပေက္ခာဘာဝနာကို ပွားစေလော။ အို-ရာဟုလာ၊ လျှစ်လျူရှုခြင်း ဥပေက္ခာ ဘာဝနာကို ပွားစေသောသင့်အား အကြင် ညှဉ်းဆဲတတ် နှိပ်စက်ဘတ်သော ဒေါသကိလေသာသည်ရှိ၏။ ထိုဒေါသ ကိလေသာသည် ပျောက်လတံ့။

(ဥပေက္ခာပွားများပုံပြီး၏။)

အို-ရာဟုလာ၊ မတင့်တယ် စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု ရှုသော ဘာဝနာကိုပွားစေလော။ အို-ရာဟုလာ၊ အသုဘ ဘာဝနာ ကို ပွားစေသောသင့်အား အကြင် ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ တပ်နှစ်သက်ခြင်းရာဝသည်ရှိ၏။ ထိုရာဝသည် ပျောက် လတံ့။

(အသုဘပွားများပုံပြီး၏။)

အို-ရာဟုလာ၊ မမြဲဟုအမှတ်ရှိသော အနိစ္စဘာဝနာ ကို ပွားစေလော။ အို-ရာဟုလာ၊ မမြဲဟုအမှတ်ရှိသည်သာ လျှင်ဖြစ်သော ဘာဝနာကို ပွားစေသော သင့်အား အကြင် ငါတကားဟု ထောင်လွှားတတ်သော မာနသည်ရှိ၏။ ထိုငါတကားဟု ထောင်လွှားတတ်သော မာနသည် ပျောက်လတံ့။

(အနိစ္စဘာဝနာကိုပွားများပုံ ပြီး၏။)

အို-ရာဟုလာ၊ ထွက်သက်ကို အောက်မေ့မှု သတိ
 တည်းဟူသော ဘာဝနာကို ပွားစေလော။ အို-ရာဟုလာ
 သင်သည် ထွက်သက်၊ ဝင်သက်ကို အောက်မေ့မှု သတိ
 တည်းဟူသောဘာဝနာကို ပွားသည်ရှိသော် အကြိမ်များ
 စွာပြုအပ်သည်ရှိသော် ကြီးသောအကျိုးရင်းရှိသည်။ ကြီး
 သောအကျိုးဆက် အာနိသင်ရှိသည်ဖြစ်၏။ အို-ရာဟုလာ၊
 ထွက်သက်၊ ဝင်သက်ကို အောက်မေ့ခြင်း သတိဟုဆို
 အပ်သော ဘာဝနာကို အဘယ်ကဲ့သို့ ပွားစေအပ်သည်ရှိ
 သော်အဘယ်ကဲ့သို့ အကြိမ်များစွာ အလေ့အလာ ပြုအပ်
 သည်ရှိသော် ကြီးသောအကျိုးရင်း ရှိသည်ဖြစ်သနည်း။
 ကြီးသောအကျိုးဆက်ရှိသည်ဖြစ်သနည်းဟူမူကား=

အို-ရာဟုလာ၊ ဤသာသနာတော်၌ရဟန်းသည် တော
 သို့ကပ်သည်ဖြစ်၍၎င်း၊ သစ်ပင်ရင်းအနီးသို့ ကပ်သည်
 ဖြစ်၍၎င်း၊ ဆိပ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်သည်ဖြစ်၍၎င်း၊
 ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ၍ ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထားလျက်
 ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ရှေးရှုသတိကိုထင်စေ၍ ထိုင်နေ၏။ ထိုရဟန်း
 သည်သတိရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင် ထွက်သက်၊ ဝင်သက်
 ကိုဖြစ်စေ၏။ သတိရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင် ဝင်သက်ကိုဖြစ်
 စေ၏။ ရှည်သောထွက်သက်ကိုဖြစ်စေသည် ရှိသော်ရှည်
 သောထွက်သက်ကိုဖြစ်စေ၏ဟူ၍သိ၏။ ရှည်သော ဝင်
 သက်ကိုဖြစ်စေသည်ရှိသော် ရှည်သောဝင်သက်ကို ဖြစ်

စေ၏ဟူ၍သိ၏။ တိုသော ထွက်သက်ကိုဖြစ်စေ သည်ရှိသော် တိုသော ထွက်သက်ကိုဖြစ်စေ၏ ဟူ၍ သိ၏။ တိုသောဝင်သက်ကို ဖြစ်စေ သည်ရှိသော် တိုသောဝင်သက်ကိုဖြစ်စေ၏ ဟူ၍ သိ၏။

အစ-အလယ်-အဆုံး ဟူသော အလုံးစုံသော ထွက်သက်အပေါင်းကို ထင်စွာပြုလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ကျင့်၏။ အစ-အလယ်-အဆုံး-ဟူသော အလုံးစုံသောဝင်သက်အပေါင်းကို ထင်စွာပြုလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ကျင့်၏။ ရုန့်ရင်းသော ကာယသင်္ခါရကို ငြိမ်စေလျက်ထွက်သက်ကိုဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ ကျင့်၏။ ရုန့်ရင်းသော ကာယသင်္ခါရကို ငြိမ်စေလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ကျင့်၏။ ဝိတိကိုထင်စွာပြုလျက် ဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ကျင့်၏။ ဝိတိကိုထင်စွာပြုလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ကျင့်၏။ သုခကိုထင်စွာပြုလျက်ထွက်သက်ကိုဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ကျင့်၏။ သုခကိုထင်စွာပြုလျက်ဝင်သက်ကိုဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ကျင့်၏။ ဝိဘက်၊ ဝိစာရမှ တပါးသော စေတသိက်ငါးဆယ်ဟူသော ဝိတ္တသင်္ခါရကို ထင်စွာပြုလျက်ထွက်သက်ကိုဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ ကျင့်၏။ ဝိတ္တသင်္ခါရကို ထင်စွာပြုလျက် ဝင်သက်ကိုဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ကျင့်၏။ ရုန့်ရင်းသောဝိတ္တသင်္ခါရကို ငြိမ်စေလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ ကျင့်၏။ ရုန့်ရင်းသော ဝိတ္တသင်္ခါရကို ငြိမ်စေလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့ ဟူ၍ကျင့်၏။ ဝိထံကိုထင်စွာပြုလျက်ထွက်သက်

ကိုဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ကျင့်၏။ စိတ်ကိုထင်စွာပြုလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ကျင့်၏။ စိတ်ကိုဝမ်းမြောက်စေလျက် ထွက်သက်ကိုဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ကျင့်၏။ စိတ်ကိုဝမ်းမြောက်စေလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ ကျင့်၏။ စိတ်ကို ကောင်းစွာ အာရုံ၌ ထားလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ကျင့်၏။ စိတ်ကိုကောင်းစွာ အာရုံ၌ ထားလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ ကျင့်၏။ စိတ်ကို ကိလေသာမှ လွန်စေလျက် ထွက်သက်ကိုဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ ကျင့်၏။ စိတ်ကို ကိလေသာမှ လွန်စေလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ကျင့်၏။

အနိစ္စဟု- အဖန် တလဲလဲ ရှုလျက် ထွက်သက်ကိုဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ ကျင့်၏။ အနိစ္စဟု- အဖန်တလဲလဲ ရှုလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ ကျင့်၏။ ရာဂကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို အဖန်တလဲလဲရှုလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ ကျင့်၏။ ရာဂကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို အဖန်တလဲလဲ ရှုလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ ကျင့်၏။ ရာဂ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို အဖန်တလဲလဲ ရှုလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ ကျင့်၏။ ရာဂ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို အဖန်တလဲလဲ ရှုလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ ကျင့်၏။ ကိလေသာကိုစွန့်ရာ ပစ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၊ စွန့်တတ်သော အရိယာမဂ်ကို အဖန်တလဲလဲ ရှုလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့ဟူ၍

ကျင့်၏။ ကိလေသာကို စွန့်ရာ ပစ်ရာဖြစ်သော ဝိဇ္ဇာန်၊ စွန့်ကာတ်သော အရိယာမဂ္ဂတု၊ အဖန်တလဲလဲ ရှုလျက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့ဟူ၍ ကျင့်၏။

အို-ရာဟုလာ၊ ထွက်သက်၊ ဝင်သက်ကို အောက်မေ့မှု တာဝနာကို ဤသို့ပွားများသည်ရှိသော် ကြီးသောအကျိုး ရင်းရှိသည်ဖြစ်၏။ ကြီးသောအကျိုးသက် အာနိသင်ရှိ သည်ဖြစ်၏။ အို-ရာဟုလာ၊ ထွက်သက် ဝင်သက်ကို အောက်မေ့သော တာဝနာကို ဤသို့ပွားများအပ်သည် ရှိသော် ဤသို့ အကြိမ်များစွာ လေ့လာအပ်သည်ရှိသော် အဆုံးဖြစ်သော အကြင် ထွက်သက် ဝင်သက်တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုထွက်သက် ဝင်သက်တို့သည် ထင်ကုန် သည်ဖြစ်၍သာလျှင် ချုပ်ကုန်၏။ မထင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ မချုပ်ကုန်။ ဤသို့သောတရားတော်ကို မြတ်စွာဘုရား သည် ဟောတော်မူ၏။ အရှင်ရာဟုလာသည် ဝမ်းမြောက် သောဝိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ မကားတော်ကို အလွန်နှစ်သက်တော်မူ၏။

(အာနာပါဏ၊ ပွားများအားထုတ်နည်း အကျဉ်းချုပ်ပြီး၏။)

ယခုအခါ- တရားအားထုတ်ကြကုန်သော ရဟန်း ရှင်၊ လူ၊ ရသေ့၊ သီလရှင်၊ ယောဂီသုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့။ ယခုပြဆိုခဲ့ပြီးသော ဟောရာဟုလောဝါဒ သုတ်တော် မြတ်ကြီး၌ သားတော်ရာဟုလာ အရှင်မြတ်ကြီး၏ တ

ရားအားထုတ်သောနည်းလမ်း အမျိုးမျိုး အယုံယုံကို ပြည့်စုံအောင် ဟောကြား ဆုံးမတော်မူသည့်အတိုင်း ကောင်းစွာ ကြည့်ရှုမှတ်သားပြီးလျှင် ပရမတ်ဥာဏ် ခေတ်ဥာဏ် အလင်းပေါက်အောင် ကျိုးစား၍အားထုတ်ကြ။ ကျိုးစား၍အားထုတ်ကြ သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့။

(ဟောရာဟုလောဝေါဒထုတ်တော်မြတ်သည်ဤတွင်ပြီး၏။)

ယခုခေတ်ကာလ၌ ရှိကြကုန်သော- ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ၊ ရသေ့၊ လူသူတော်၊ သီလရှင်၊ အပေါင်းတို့မှာ အရှင်ရာဟုလောဝေါဒထုတ်တော်မြတ်ကြီးကဲ့သို့ ထက်မြက်စူးရှသော ဥာဏ်မရှိကြသောကြောင့် စက္ခုစသော တရားသည် မြေပါတုရား လျှောက်ထားရုံမျှနှင့် သဘာဝဓမ္မကို မသိနိုင် မမြင်နိုင်ကြကုန်။

ထို့ကြောင့်- ယခုခေတ်ကာလရှိကြကုန်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့နှင့် သင့်လျော်အောင် နှလုံးသွင်းတတ်ကြစေခြင်းအကျိုးငှါတော်ပြုပေအံ့။

တရားအား မထုတ်မီ ပြုရမည့် ဝတ္တရားကြီးများကို သေချာစွာမှတ်၍ စေတနာ၊ သဒ္ဓါတရား ထက်သန်စွာနှင့်ပြုလုပ်ကြရမည်။

၁။ ရှေးဦးစွာ မိမိတို့ခန္ဓာကိုယ်ကို ရေ၊ ကောင်းစွာမျိုးပြီးလျှင် တရားရှေ့တော်သို့သွား၍ ရိသေလေးမြတ်စွာ

ပဉ္စပတိဒ္ဓိတ တည်ခြင်းငါးပါးနှင့် ညီညွတ်အောင် ရှိသော ရှိခိုးပြီးမှ ဘုရားဂုဏ်တော်ကိုးပါး၊ တရားဂုဏ်တော် ၆-ပါး၊ သံဃာဂုဏ်တော် ကိုးပါးများကို စေတနာ သဒ္ဓါတရား ထက်သန်စွာနှင့် ပူဇော်ကန်တော့ပြီးလျှင် ဂင်္ဂါဝါဠု သဲစုမကပွင့်တော် မူပြီးကုန်သော ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးများနှင့် ပစ္ဆေကဗုဒ္ဓါဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးတို့အား မိမိတို့ ဘဝသံသရာ ကမ္ဘာ အဆက်ဆက်က ယခုနေ့ထိ ကာယကံပြစ်မှားမှု၊ ဝစီကံ ပြစ်မှားမှု၊ မနောကံ ပြစ်မှားမှု တို့ကို တပည့်တော်အား သနားသဖြင့် သည်းခံတော်မူပါ ဘုရားဟု-ရှိသေလေး ဖြတ်စွာ ကန်တော့ တောင်းပန်ရမည်။

၂။ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးသော အရိယာရှစ်ပါးနှင့် တက္ကယခုပစ္စုပ္ပန်၌ ထင်ရှားရှိတော်မူကြကုန်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ် အရှင်မြတ်ကြီးတို့အား တပည့်တော်သည် ဘဝသံသရာကစ၍ ယခုနေ့ထိ ကာယကံပြစ်မှားမှု၊ ဝစီကံ ပြစ်မှားမှု၊ မနောကံ ပြစ်မှားမှုတို့ကို တပည့်တော်အား သနားသဖြင့်သည်းခံတော်မူပါဘုရားဟု ရှိသေလေးဖြတ်စွာ ကန်သော တောင်းပန်ရမည်။

၃။ ယခုလောက ရှိရှိသမျှ သမုတိ သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့အား တပည့်တော်သည် ဘဝသံသရာကစ၍ ယခုနေ့ထိ ကာယကံပြစ်မှားမှု၊ ဝစီကံပြစ်မှားမှု၊ မနော

ကံပြစ်မှားမှုတို့ကို တပည့်တော်အား သနား သ ဖြင့် သည်းခံတော်မူပါဘုရားဟု ရိုသေလေးမြတ်စွာ ကန်တော့ တောင်းပန်ရမည်။

၄။ ယခုဘဝရှိသော - ဆရာမိဘတို့အား ဘဝသံသရာကစ၍ ယခုနေ့ထိ ကာယကံ ပြစ်မှားမှု၊ ဝစီကိုပြစ်မှားမှု၊ မနောကံ ပြစ်မှားမှုတို့ကိုတပည့်တော်အား သနား သဖြင့် သည်းခံတော်မူပါဘုရားဟု ရိုသေလေးမြတ်စွာ ကန်တော့တောင်းပန်ရမည်။

၅။ ပြီးမှ သာသနာတော်မြတ်ကြီးကို စောင့်ရှောက် ကြကုန်သော အလောင်းတော်နတ်သား၊ သိကြား၊ ဗြဟ္မာ စတုလောကပါလ နတ်မင်းအပေါင်းတို့နှင့်တကွ ကိုယ်စောင့်နတ်၊ ကျောင်းစောင့်နတ်၊ အိမ်စောင့်နတ်၊ ရွာစောင့်နတ်၊ မြို့စောင့်နတ်၊ ကမ္ဘာပေင်္ဂါရှိရှိသမျှ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ဟူသမျှတို့အား အထက်နည်းတူ ကန်တော့ကောင်းပန်ရမည်။ ရဟန်းတော် သာမဏေဖြစ်လျှင် ရှိမခိုးရ။ နှုတ်ဝစီ၊ မြွက်၍ တောင်းပန်ရမည်။ မိမိတို့ကလည်း ပြန်၍ သည်းခံကြရမည်။ လူဖြစ်ခဲ့လျှင် ရှိခိုး၍ အထက် ကန်တော့၊ အောက် တောင်းပန်ရမည်။ အပါယ်လေးဆုံသူ သတ္တဝါများကို ရှိမခိုးရ။ အမျှပေးဝေကြရမည်။

ထိုကဲ့သို့ ကန်တော့ခြင်းသည် မိမိတို့ ရုပ်, နာမ်, ခန္ဓာ
 မှာ အဝသံသရာ က မှီအဆက်ဆက်က ဝိတ္တုပ္ပါဒ်အ
 စဉ်၌ ပစ္စည်းအဆက်ဆက် ပါလာသော ကာယကံပြစ်
 မှားမှု တောကြီး၊ ဝစီကံပြစ်မှားမှုတောကြီး၊ မနောကံ
 ပြစ်မှားမှုတောကြီးတွေ ကာယကံလုတ်၊ ဝစီကံလုတ်
 မနောကံလုတ်၊ ကာယကံငြောင့် ဝစီကံငြောင့် မနော
 ကံငြောင့် ထိုကဲ့သို့ တောတွေ၊ လုတ်တွေ၊ ငြောင့်တွေ၊
 ကို မြတ်စွာဘုရားပေးသနားတော်မူသော ဒါး-လက်နက်
 နှင့် ခုတ်ထွင် သုတ်သင်ရှင်းလင်းပြီးမှ မိမိတို့ဝိတ္တုပ္ပါဒ်
 အစဉ်မှာ စင်ကြယ်၍ တလင်းပြောင်နေမှ မိမိတို့ အင်္ဂါ
 ရာကို လုပ်လို့ လွယ်ကူစွာ ဖြစ်နိုင်သည်ဟုမှတ်ကြပါ။

လောက၌ ဆေးကုသော ဆေးဆရာသည် သူမမာကို
 ရှေးဦးစွာ ဝိတ္တုဇနာကို ပျောက်အောင် ကုသရမည်ဟု
 ဆုံးမသည့်အတိုင်း တရား အားထုတ်သော ငုဂ္ဂိုလ်တို့
 သည် မိမိခန္ဓာကိုယ်အကိုယ်လုံး၌ လောဘနာ-ဒေါသနာ
 မောဟနာ-ထောင့်ငါးရာကိုလေသာ အနာဆိုး ရောဂါ
 ဆိုးကြီးတွေကို မြတ်စွာဘုရား ပေးသနားတော်မူသော
 အဓိသီလ ဆေးတော်ကြီး အဓိဝိတ္တုဆေးတော်ကြီး အဓိ
 ပညာဆေးတော်ကြီးများနှင့် နေရာ ညဉ့်ပါမနေမနား
 သူ့အနာနှင့် သူ့ဆေးချက်များကို မှန်မှန်ဆေးစားနေရ
 မည်ဟု ဆုံးမတော်မူသည့်အတိုင်း စားနေ ကြရ ပေ
 သည်။

ထိုကဲ့သို့-မိမိတို့ အနာရောဂါကြီးတွေကို နေ့ ညမ
လပ် လေစပ် ဆေးစား၍ ဆေးကုနေရသည်ကိုပင်
တရာအားထုတ်နေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်သည်။
ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ဟုမှတ်ကြ။

သို့အတွက် ဘုရားတည်သောသူ ကျောင်းဆောက်
သောသူ လယ်လုပ်သောသူတို့သည် တောချုံ ပိတ်ပေါင်း
သစ်ခုတ်ခလုတ်ဟူသမျှတို့ကို ရှေးဦးစွာ ခုတ်ထွင်ခုတ်
သင်ရှင်းလင်းပြီး တံမြက်လှေ့၍ တလင်းပြောင်နေမှ ဘုရား
တည်လို့ဖြစ်သည် ဟု မှတ်ကြပါ။ ကန်တော့ရသော
အကျိုးတရားသည် ထိုအဘျမှတ်။

ကန်တော့ရသော အကျိုးတရား ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်
ပုံကို ထင်ရှားစွာ သိကြစေရန် ဝတ္ထုကို ထုတ်ဆောင်ပြ
ပေအံ့။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်၌ ငါ တို့မြတ်စွာဘုရား လက်
ထက်တော်၌-သောရေယျ သူဇွေးသားသည် အရှင်မဟာ
ကစ္စည်း မထေရ် ရဟန္တာ အရှင်မြတ်ကြီး၏ ထွန်စွာ
လှပတင့်တယ်သော အဆင်းတော်ကို မြင်ရုံနှင့်ပင်
မကောင်းသော ရာဂစိတ်တွေဖြစ်ပေါ်၍ မနေ့ကံ
စေတနာဖြင့် ဖြစ်မှားမိလေသည်။ ထိုဓမ္မာတွင် - မိမိ

ယောက်ျား၊ အသွင်ပျောက်၍ မိန်းမအသွင် ချက်ခြင်း ပေါ်လာလေသည်။

ထိုအခါ လူသိမည်ကို ရှက်သောကြောင့် သဘော ဆိပ်သို့သွား၍ ပင်လယ်ကူးသင်္ဘောကို စီးပြီးလျှင် တိုင်း တပါးသို့ လှည်းသားငါးရာနှင့် ထိုက်သွား လေသည်။ သူဌေးကြီးအိမ်သို့ရောက်၍ သူဌေးကြီးက လွန်စွာ ချစ် မြတ်နိုးလှသောကြောင့်-သားနှင့် လက်ထပ်မင်္ဂလာပြုလေ သည်။ (မိန်းမအဖြစ်နှင့် သားသွီးနှစ်ယောက်-ယောက်ျား အဖြစ်နှင့် သားသွီးနှစ်ယောက် ရလေသည်။)

တနေ့သောအခါ မိမိမြို့ချာက လွန်စွာ ချစ်ခင်သော မိတ်ဆွေလှည်းသမားတစ်ဦး ပါလာလေသည်။ ထိုမိတ် ဆွေကိုမြင်လျှင် လွန်စွာချစ်ခင်သောကြောင့် မသိရောင် ဆောင်၍ခေါ်ပြီးလျှင် မိမိမြို့ချာက အကြောင်းကို မေး သောအခါ ကျန်ရစ်ခဲ့သော အဒိ၊ အဘ၊ သားယော၊ သားသွီးကလေးများမှာ ပျောက်ဆုံးသွား သော လင် ယောက်ျားကို သေမှန်းမသိ၊ ရှင်မှန်းမသိ ဖြစ်နေကြ၍ ပင်ဒေဝမီးပြင်းထန်စွာလောင်၍ နေ့ရောညဉ့်ပါ လွန်စွာ ဒုက္ခရောက်၍ ဝိပျိုနေကြရလေသည်ဟုပြောသောအခါ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ စိတ်ထွေ တကိုယ်လုံးဒီရေလှိုင်း တက်လာသကဲ့သို့ မရှူနိုင်၊ မဆန့်နိုင်အောင်ဖြစ်၍ငါ့သူ

ငယ်ချင်းရဲ့ လို ဆိုပြီး အတင်းဖက်၍ နှစ် ဦး ဖြိုင် ဝိုဏ်း
လေ၏။

ထိုအခါ သူငယ်ချင်းက မိတ်ဆွေ၊ ဘယ်အတွက် ထို
ကဲ့သို့ ဖိန်းမဖြစ်သွားရသနည်းဟု မေးသောအခါ အရှင်
မဟာကစ္စည်းမထေရ်၏ ထုပတင့်တယ်သော အဆင်းကို
မြင်ရုံနှင့်ပင် မကောင်းသော ရာဂဝိတ်ဖြစ်၍ မနောကံဖြင့်
ပြစ်မှားမိသောကြောင့် ထိုခဏတွင် ယောက်ျားအသွင်
ပျောက်ကွယ်၍ မိန်းမအသွင် ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။
သို့အတွက် အိမ်သို့ မပြန်ရဲဘဲ တိုင်းတပါးသို့ ထွက်ပြေး
လာ၍ ယခု သွားသွားနှစ်ယောက်ရှိနေပြီ ဟု ပြောရာ
မိတ်ဆွေဘာမှမပူနှင့် တိုင်းပြည်သို့ ပြန်လိုက်ခဲ့။ ရှင်မဟာ
ကစ္စည်းမထေရ် ရဟန္တာ ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးထံသို့သွား
၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာ လျှောက်ထားပြီး ရှိသော ကန်တော့
တောင်းပန်လျှင် ယောက်ျားပြန် ဖြစ်သိမ့်မည်ဟု ပြော
သောအခါ လွန်စွာဝမ်းမြောက်၍ လိုက်လာပြီးလျှင် ရှင်မ
ဟာကစ္စည်း မထေရ်ကြီးထံသို့ ရှိသောလေးမြတ်စွာသွား
၍ မိမိပြစ်မှားခဲ့သမျှကို ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာ လျှောက်ထား
ပြီး တပည့်တော်အား သနားသောအားဖြင့် ပြစ်မှားမိ
သောအပြစ်တို့ကို သည်းခံတော်မူပါတုရားဟု ရှိသေ
လေးမြတ်စွာ ကန်တော့ တောင်းပန်လေသည်။

ထိုအခါ အရှင်မဟာကစ္စည်းမထေရ် ကိုယ်တော်

မြတ်ကြီးက အသင် ဥပါသိကာမကလေး၊ မိမိပြင်မှား
 သောအပြစ်ကို ကောင်းစွာသိ၍ ဟုတ်တိုင်း မှန်ရာကို
 ထင်စွာပြု၍ ကန်တော့တောင်းပန်ခြင်းသည် သူတော်
 ကောင်းတို့၏ အလေ့အကျင့်ဖြစ်သည်။ သို့ အတွက်
 အသင်ဥပါသိကာမကလေးအပေါ်၌ အနုဝဇ္ဇ၊ အပြစ်မရှိ
 တော့ပြီ။ စင်ကြယ်၏ဟု မိန့်တော်မူလိုက်သည်နှင့်တပြိုင်
 တည်း ခန်းမအသွင်၊ ပျောက်ကွယ်၍ ယောက်ျားအသွင်၊
 ချက်ခြင်းဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။

ထိုအခါ ကန်တော့ရသော အကျိုးတရားကြီးသည်
 အံ့ဩချီးမွမ်း၍ မကုန်။ မကြိုစဘူးလွန်စွာ ထူးကဲပါတကား
 ဟု ကိုယ်တိုင်တိုင်မိမိ အကျိုးခံစားရသော ကြောင့် ချီး
 ကျူးအံ့ဩ၍ မကုန်နိုင်အောင် တကိုယ်လုံးသဒ္ဓါဗီတိ
 တွေ တဖျန်းဖျန်းထ၍ ဘုရား တရားတော်နှင့် တကွ
 ရှင်မဟာကစ္စည်းမထော် မြတ်ကြီးအားအတိုင်းမသိကြည်
 ညှိုလေ၏။ မိတ်ဆွေကိုလည်း ကလျာဏမိတ္တ၊ အဆွေခင်
 ပွန်း ကောင်းကြီး ကယ်တင်ပေလို့ ကျွန်ုပ်၊ အဝိပိဇရဲ
 မကျရပေသည်။ အတိုင်းမသိ ကျေးဇူးကြီး ထွ်ပါပေ
 သည်ဟု ကျေးဇူးဆပ်၍ မကုန်နိုင်အောင် ဖြစ်လေ
 တော့သည်။

ထိုကဲ့သို့ အရိယူပဝါဒကံကြီးထိုက်၍ အဝိပိဇရဲကြီး
 သို့ ကျမည့်ဆဲဆဲကို ကယ်တင်သောမိတ်ဆွေမှ ကလျာ

ဏသိတ္တအစစ်ပခု မှတ်ကြပါ သူတော်ကောင်း အပေါင်း
 တို့၊ အဝီစိငရဲသို့ ဆွဲချမည့် မိတ်ဆွေကို မပေါင်းကြပါ
 နှင့်။ မိတ်ဆွေအစစ်ကိုညွှတ်ယှဉ်၍ပေါင်းကြပါ။ ကန်
 တော့ရသောအကျိုး ထိုသူကောင်း၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ် သည်
 ယခု တာဝတိံသာတွင် ယောက်ျားဖြစ်လျက်၊ ဝိန်းမဖြစ်
 လိုက်နှင့်မိမိကိုယ်တိုင်သားသွီးတွေ့လွယ်၍ဖွားကွဲရသော
 ဒုက္ခတွေ့ကို ကိုယ်တွေ့ ဒိဋ္ဌဖြစ်ခဲ့၍ လွန်စွာ ချက်ခြင်း
 ကြွေးကပ်ခြင်း ထိပ်လန့်သော မွေသံပေဂဉ္ဇာဘင်္ဂတွေဖြစ်
 ၍ ဖြတ်စွာဘုရားထံသို့သွား၍ ရဟန်းပြုပြီးလျှင် ဇာတိ
 ပဋိသန္ဓေ နေရသော ဘေးဒုက္ခကြီးမှ ချင်ငြိမ်း ဇာတိ
 သိမ်းရာမှန် အသစ်တ၊ မဟာနိဗ္ဗာန်ကြီး သို့ အမြန်ရောက်
 ကြောင်း တရားကောင်းကို ကယ်မ၊ သနားတော်မူပါ
 ဘုရားဟု ရိုသေလေးမြတ်စွာ တရား တောင်းပန်လေ
 သည်။

ထိုအခါ-မြတ် စွာဘုရားက သင့်လျော်သောကမ္မဋ္ဌာန်း
 ကို ပေးသနားတော်မူလေသည်။ ထိုရဟန်းသည် လူ
 သူမနီးသော တောမြိုင်သို့ ခြံကာပ်၍ တရား အားထုတ်
 သောအခါရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူ၏။

ထိုရဟန္တာ ကိုယ်တော် ဖြတ်ကြီး က ရှင်မဟာ
 ကမ္မည်းမထေရ် ကိုယ်တော်ဖြတ်ကြီးကို ပြစ်မှားထား
 သောအကုသိုလ် ဂရုကံကြီးသည် စွာန်မင်္ဂလိကို တား

ဆီးပိတ်ပင်နိုင်သည့်အတွက် ရှိသော လေးမြတ်စွာ မကန်
 တော့လျှင်ယခုဘဝ ရဟန္တာမဖြစ်တော့ပြီ။ အင်္ဂါစီ ငရဲကြီး
 သို့ ကျရမည်ကား မလွဲတော့ပြီ။ ထိုမျှလောက် ကြီးလေး
 သော အကုသိုလ် ဂရုဏ်ကြီးကို ရှိ သလေးမြတ် စွာ ကန်
 တော့တောင်းပန်သည့်အတွက် အင်္ဂါစီငရဲသို့ ကျမည်ဆဲ
 ဆဲ အကုသိုလ် ဂရုဏ်ကြီးသည် တခါတည်း ပ, ပျောက်
 သွားခဲ့လေတော့သည်။ ပ, ပျောက်ရုံတွင်မက ဘယ်ဘဝ,
 သယ်ကမ္ဘာ ဘယ်ခန္ဓာမှ မ...ခဲ့ဘူ သေးသော လွန် စွာ
 ထူးသောအတုမရှိ အသစ်တ မဟာ နိဗ္ဗာန် ကြီး ၏
 ဝိသုတ္တိရသ နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာကြီးကို ခံစားရလေ
 တော့၏။

ယခုဘဝ- တိပိတ် ရဲရဲတောက်ကြီးတွေ ဘုရားနှင့်
 ဘဝင် ဖြစ်မှား၍ ရပြီးသောသူနဲ့တွေ့ပါ ကွယ်ပျောက်၍
 အင်္ဂါစီငရဲကြီးက မီးတောက် မီးလျှံတွေ ထက် လာ ပြီး
 ဆွဲချ၍ ဖြေမျိုသွားသော ဒေဝဒတ်နှင့် အဇာတသားတို့
 ကို များများကြီး စဉ်းစားလိုက်ကြပါ။ ကန်တော့ရသော
 ကုသိုလ် စေတနာကံကြီးသည် ထိုမျှလောက် အတုမရှိ
 ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ကောင်းစွာ သိ ရှိ ကြစေ
 ရန် ရည်သန်၍ မေတ္တာ, ကရုဏာရှေ့ထား၍ ရေးသား
 ဖော်ပြလိုက်ပေသည် သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့။

အင်္ဂါစီငရဲဘေးကြီးမှလွတ်သော ကန်တော့ခမ်းကြီးသည်
 ဤတွင်ပြီး၏။

ယခုအခါ တရားအားထုတ်ကြကုန်သော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့၊ အထူးသတိထား စဉ်းစားမှတ် သား၍ အားထုတ်ရမည့်မှာ အဇ္ဈတ္တအာယတန ၆-ပါး၊ ဗဟိဒ္ဓအာယတန ၆-ပါး၊ ထိုအာယတန ၁၂-ပါး ကို ရှေးဦးစွာ ဖြစ်မှု၊ ပျက်မှု၊ အနိစ္စကို ကောင်းစွာ သိမြင် အောင် ရှုကြည့် ပွားများကြရမည်။ အဇ္ဈတ္တ အာယတန ၆-ပါးနှင့် ဗဟိဒ္ဓ အာယတန ၆-ပါးကို သေချာစွာ မှတ်ကြပါ။

- ၁။ စက္ခုပသာဒ
- ၂။ သောကပသာဒ
- ၃။ ဃာနပသာဒ
- ၄။ ဇိတ္တိပသာဒ
- ၅။ ကာယပသာဒ
- ၆။ မနောဇ္ဈိရ

- ၁။ ရူပါရုံ
- ၂။ သဒ္ဓါရုံ
- ၃။ ဂန္ဓာရုံ
- ၄။ ရသေ့ရုံ
- ၅။ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗရုံ
- ၆။ ဓမ္မာရုံ

အ. ဇ္ဈတ္တ အာယတန ၆-ပါးဟု မှတ်ကြ။

ဗဟိဒ္ဓ အာယတန ၆-ပါးဟု မှတ်ကြ။

(တရားအားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းတို့ အထူးသတိပြုရန်အချက် ကြီးကို ဖော်ပြပြီးအံ့။)

အထွန်တရာ-နူးညံ့ သိမ်မွေ့သော ပရမတ္ထ သဘာဝ ကို ထိထိမိမိ၊ ဥာဏ်ပညာ စက္ခုနှင့် ကြည့် ရှုသော

အခါ ရှောင်ရက် ဥာဏ်ဝမှာ မသိမြင်တဲ့၍ စိတ်ပျက်
လိုက်ကြန့်န့်။

သဒ္ဓါဒိုလ်၊ သတိဒိုလ်၊ ဝိရိယဒိုလ်၊ သမာဓိဒိုလ်၊
ပညာဗိုလ်၊ ထိုဒိုလ်ကြီး ငါးပါးကို ညီ ဗျာ ချိန်ခွင်လျှာ
ကဲ့သို့ တောင်ဝင်အောင် ပြုလုပ်ပြီးမှ ရှုကြည့်ပွားများရ
ခြင်း။ သို့မှ သမ္မာဒိန္နိ ဝိဇ္ဇာဥာဏ် အလင်းပေါက်အောင်
ရှုမြင်ကြမည်။ အချို့အခါကျမှ ပေါက်ရောက်ရှုမြင်မည်။
မိမိတို့၌ ဘဝ၊ ဘဝက အားထုတ်ခဲ့သော ဝိဇ္ဇာမျိုးသည်
အဘယ်မျှလောက် ကြီးမား ရင့်သန်လာသည်ကိုမသိရ။
ပါရမီ ရင့်သန်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ခဲ့လျှင် ခဏ နှင့်
ထမြောက် ပေါက်ရောက်လွယ်သည်။ ပါရမီ အလတ်စား၊
အနံ့စား၊ ဖြစ်သော သူတို့မှာ မိမိအသက်ကို စွန့်လွှတ်၍
အားထုတ်မှ ဖြစ်နိုင်သည်ဟု မှတ်ကြပါ။

သို့အတွက်- ယခုလောက၌ ရှိကြသော ကြက်မကြီး
များသည် ဥပေါင်းများစွာ ဥပြီးသောအခါ နေရောညဉ့်
ပါ မိမိဥပြီးသော ကြက်ဥများကို မိခင်၏ ကိုယ်ငွေ့နှင့်
အစဉ်မပြတ်ပေါင်းနွေးပေးမှ အချိန်ကျသောအခါ ကြက်
ဥတွင်းမှ အခွန်ဖောက်ထွင်း၍ ကြက်ကလေးတွေ ပေါက်
ဖွားလာတိသကဲ့သို့ ထို့အတူ- မိမိတို့ ရှုကြည့်ပွားများနေ
သော ရုပ် နာမ်၊ တရားများကို နေ့ရောညဉ့်ပါ မနေမနား
အရန္တဝိရိယာဖြင့် သက်စွန့် ကြိုးပန်း နှစ်သိန်း လေးသောင်း

အထုရှိသော မဟာပထဝီ ခြေကြီးကို မှုံ့.မှုံ့ ညက်ညက်
ချေဖြက်မည့် ယောကျာ်းထူး အာဇာနည်ကြီးတို့၏ စိတ်
ကဲ့သို့ ရဲရင့်စွာထား၍ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ်. အလင်း
ပေါက်အောင် ရူဩည့်ပွားများ အားထုတ်ကြရမည်။
(ပုဗ္ဗကိစ္စ)

တရားအားထုတ်သော- ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းတို့
သည် ကမ္မဋ္ဌာန, ယောဂီ ဆရာတော်ကြီးများထံသို့ ရို
သေလေးမြတ်စွာ တရားကိုတောင်းပန်၍ တရားအား
ထုတ်သောအခါ ဘဝ, အဆက်ဆက်က တရားအားထုတ်
ခဲ့သော ပါရမီ ပစ္စည်းအဆက်နည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ
သဘာဝဓမ္မအတိုင်း ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥာဏ်ဝမှာ ဟုတ်
တိုင်းမှန်ရာကို ကောင်းစွာထင်မြင်လာတတ်သော သ
ဘောတရားများကို ရေးသားမည် ဖြစ်သောကြောင့်
(သဘာဝဓမ္မ, အလင်းမြေကျမ်း)ဟု ဆိုသင့်၏။ ယခုအခါ
တရားအားထုတ်မည့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ကမ္မဋ္ဌာနကို
သက်စွန့်ကြိုးပန်း အားထုတ်လျက်ရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
ဆရာတော် တရားကြီးများထံသို့ သွား၍ ရိုသေလေး
မြတ်စွာ တရားကိုတောင်းပန်ရမည်။ တောင်းပန်သော
အခါ ဆရာတော်တရားကြီးက ရုပ်, နာမ်, ခန္ဓာ, အဖြစ်
အပျက်ကို ဟောပြော ဆုံးမ၍ တရားနာကြားလျက်နှင့်
မိမိခန္ဓာကိုယ်ကြီး တကိုယ်လုံး ကြက်သီး မွေးညှင်းစေ
က တဖျန်းဖျန်းထ၍ ကိုယ်ကြီး ပွရွလာသည်ဟု ထင်နေ

တတ်သည်။ ထို့နောက်-ရှင်ပွားဆင်းတု ဘုရားကိုယ်
 တော်မြတ်ကြီးကဲ့ ကြည်ညိုရန် ဘုရားအာရုံပြု၍ မေတ္တာ
 ပို့ အမျှပေးဝေခိုင်းရာ ဘုရားကို ကြည်ညိုလျက် ဘုရား
 ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက သက်တော်ထင်ရှားဖြစ်၍ အ
 ထက်သို့ ကြွတက်နေသည်ကို မျက်စိဖွင့်လျက် မျက်မြင်
 ဒိဋ္ဌိဖူးတွေ့နေရတတ်သည်။ ထို့နောက် ဆရာတော်ဘုရား
 က ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ရမည့်နေရာကို ခေါ်သွား၍
 မိမိခန္ဓာကိုယ်ကို ဖြောင့်ဖြောင့်ထင်း၍ တင်ပလ္လင်ခွေ၊
 ညာဘက် ခြေဘဝါးကို အပေါ်ကထား၊ ဘယ်ဘက်
 ခြေဘဝါးကို အောက်ကထား၊ ညာဘက် လက်ဘဝါးကို
 အပေါ်ကထား၊ ဘယ်ဘက် လက်ဘဝါးကို အောက်
 ကထား၍ တင်ပလ္လင်ခွေထိုင်။ အသက်ကို သာယာညှင်း
 ပြောင်း မှန်မှန်ရှူနေရမည်။ ဆရာ၊ ဆုံးမသည့်အတိုင်း
 တင်ပလ္လင်ခွေ၍ တရားကိုနှလုံးသွင်း ရှုကြည့်သည်နှင့်တ
 ငြိုင်တည်း ဆရာသမားက မဆုံးမဘဲနှင့် မိမိစိတ်သည်
 သဘာဝဓမ္မအတိုင်း ပေါ်လာသည်မှာ ယခုည၊ တရား
 ထူး တရားမြတ်ကို မရလျှင် သည်နေရာတွင် သေပလေ
 စေ၊ မိမိရုပ်နာမ်ခန္ဓာကို စွန့်တော့အံ့။ သည်တင်ပလ္လင်
 ခွေကို မဖျက်တော့အံ့ဟု စိတ်က အဓိဋ္ဌာန် ရဲရင့်စွာ
 ပြုတတ်သည်။

ထိုကဲ့သို့- အချက်ကြီးများကို တရားအားထုတ်သော
 ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ သဘာဝဓမ္မအတိုင်း ဖြစ်ပေါ်

လာတတ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ်လာသော ပုဂ္ဂိုလ်များ ကို တွေ့ရှိဘူး ကြားဘူးသည့်အတွက် ယခုအားထုတ် မည့် ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ သန္ဓါတရား အထူးထက်သန်စွာ အားထုတ်နိုင်ကြစေခြင်းအကျိုးငှါ မေတ္တာစေတနာ ကြီး မားစွာနှင့် ရေးသားထည့်သွင်း ဖော်ပြလိုက်ရပေသည်။

အားထုတ်သောအခါ ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဖြစ်ပေါ်သည်ဖြစ်စေ၊ တရားကို သက်စွန့်ကြိုးပမ်း အားထုတ်ကြရမည်။

တရားအားထုတ်သော-ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သန္ဓါ ဗိုလ်၊ သဘိဗိုလ်၊ ဝိရိယာဗိုလ်၊ သမာဓိဗိုလ်၊ ပညာဗိုလ်၊ ဗိုလ်ငါးပါးနှင့်- ဆန္ဒာဓိပတိ၊ ဝိနိယာဓိပတိ၊ စိတ္တာဓိ ပတိ၊ ဝီဇံသာဓိပတိ၊ ထိုအဓိပတိ တရားလေးပါးနှင့် တကွ တူမျှအောင်ထား၍ အားထုတ်မှ မိမိရုပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာ၊ ပရမတ် ဆတ်ဆတ်တွေကို သမ္မာဒိဗ္ဗိဝိဇ္ဇာဉာဏ် အလင်း ပေါက်အောင်ရှုကြည့် ပွားများ နိုင်ကြမည်။ ရှုကြည့်သော အခါ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ခန္ဓဝဂ္ဂ သံသုတ် ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဥပမာ အကျယ် အဓိပ္ပာယ်များကို ပြဆိုပေအံ့။

ဖေဏပိဏ္ဍူပမံ ရူပံ၊ ဝေဒနာ ပုဗ္ဗုဒ္ဓူပမာ။ မဒီဝိကူပ မာသညာ၊ သင်္ခါရာ ကဒလူပမာ၊ မာယူပမဗ္ဗံ ဝိညာဏံ ဒေသိတာဒိစ္စပန္နုဒါ။ ။

၁။ ရူပံ၊ ရူပက္ခန္ဓာကို၊ ဖေဏပိဏ္ဍာပသံ၊ ရေမြုပ်
စိုင့်၊ ရေမြုပ်ခဲကြီးတွေနှင့်တူစွာ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ထင်စွာရှု
အပ်၏။

၂။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနက္ခန္ဓာကို၊ ပုဗ္ဗေဋ္ဌာပမော၊ ရေငွက်
နှင့်တူစွာ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ထင်စွာရှုအပ်၏။

၃။ သညာ၊ သညက္ခန္ဓာကို၊ မဒ္ဓိစိကူပမော၊ တံလျှပ်
နှင့်တူစွာ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ထင်စွာရှုအပ်၏။

၄။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို၊ ကဒလူပမော၊ ငှက်
ပျောတုံး၊ လက်ဝံ့ဘုံးနှင့်တူစွာ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ထင်စွာရှုအပ်၏။

၅။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို၊ မာယူပမံ၊ မျက်
လှည့်အမှုနှင့်တူစွာ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ထင်စွာရှုအပ်၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဒိတ္ထဗန္ဓုနာ၊ နေမင်း၏အနွယ်ဖြစ်
တော်မူသော ငါတုရားသည်။ ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူ
အပ်၏။

ရူပက္ခန္ဓာကို- ရေမြုပ်စိုင့်၊ ရေမြုပ်ခဲကြီးနှင့် တူစွာ
ထင်မြင်အောင် ရှုရမည်ဟု ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း
စာ၊ မသင်ဘူးသေးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ နိဗ္ဗာန်ကြီးစွာ ရှု
သောအခါ ဖြစ်ရေ၊ ချောင်းရေတွေထဲမှာ ရေပေါ်က

ဖေါင်ဒီးပါလာသော လူလောကံရှိသော ရေမြှုပ်စိုင်း၊
 ရေမြှုပ်ခဲကြီး တစ်ဝံ့စိမ့် ကြည့်ရှုနေရမည်။ ကြည့်ရင်း၊
 ကြည့်ရင်းနှင့် ရေမြှုပ်စိုင်း၊ ရေမြှုပ်ခဲကြီး တခုလုံး ရုပ်က
 လပ်ကလေးတွေ တသိမ့်သိမ့်၊ တသဲသဲ၊ တရွရွ၊ အခြေ
 ပျက် အနေပျက် ဖြစ်နေသည်ကို အတတ် သိမြင်လာလိမ့်
 မည်။ ရေမြှုပ်စိုင်း၊ ရေမြှုပ်ခဲကြီး တခုလုံး ခဏမစဲ တ
 သဲသဲ၊ တကြွကြွ၊ တရွရွ၊ ထိစပ်အောင် ဖြစ်နေကြသည်
 ကို ကောင်းစွာမြင်လာလိမ့်မည်။ ထိုသို့မြင်နေသောအခါ
 ရေမြှုပ်စိုင်း၊ ရေမြှုပ်ခဲကြီး မဟုတ်တော့ပါတကား။ ရုပ်
 ကလပ် ကလေးတွေ တသိမ့်သိမ့်၊ တသဲသဲ၊ တရွရွ၊
 ဖြစ်ပျက်နေသော သဘောတရားတွေပါတကားဟု...
 တဆင့်တိုး၍ ဥာဏ်မှာ ကောင်းစွာထင်မြင်လာလိမ့်မည်။
 မျက်တောင်တခတ်၊ လျှပ်တပျက်ခန့်မျှ အသက်ရှည်၍
 မချုပ်မပျက်ဟု ခိုင်မြဲစွာတည်နေနိုင်သော ရုပ်တရားဟူ၍
 အနုမြူခန့်မျှ မရှိကြောင်းကို ကောင်းစွာသိမြင်လာလိမ့်
 မည်။ အထူးမှတ်ကြပါ။

မူလပဋ္ဌမကြည့်စက စက္ခုဝိညာဏ်စိတ် ပကတိအသိ
 မျိုးဟုတ်တော့ပြီ။ တဆင့်ထက် တဆင့် တိုး၍၊ တိုး၍ မိမိ
 စိတ္တုပ္ပါဒ်အစဉ်မှာ အဝိဇ္ဇာမှောင်ခတ်ကြီးတွေ ပါး၍
 ပါး၍ ဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အကြည်ခဲတတ်ကြီး အလင်း
 ခတ်ကြီးတွေစိတ္တုပ္ပါဒ်အစဉ်မှာ တဖွါးဖွါးဖြစ်ပေါ်လာ
 သောကြောင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာ သဘာဝဓမ္မ အစစ်အမှန်

ဖြစ်သော ရုပ်ပရမတ္ထ,သဘောတရားတွေကို ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိလာသည်ကို ကောင်စွာမှတ်။ (ပရိကမ္မနိမိတ်)

ထိုရေမြှုပ်စိုင်း, ရေမြှုပ်ခဲကြီးကို သဘောကျအောင် အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် ရှုကြည့်ပြီးမှ ဗဟိဒ္ဓက ရေမြှုပ်စိုင်း, ရေမြှုပ်ခဲကြီးမှာ မျက်စိဖွင့်ကြည့်၍ ထင်မြင်နေသလို ထို့အတူ မိမိခန္ဓာကိုယ် ရုပ်တရားကို ရှုကြည့်သောအခါ မျက်စိကိုမှိတ်၍ မိမိကိုယ်ကို ရေမြှုပ်စိုင်း, ရေမြှုပ်ခဲကြီးလုပ်၍ မျက်စိဖွင့်ကြည့်သောအခါ မြင်နေဘိသကဲ့သို့ တထပ်ထည်း ထင်မြင်အောင်ရှုကြည့်နေရမည်။

“ဝိပဿနာကျပုံ”

မိမိခန္ဓာကိုယ်၌ ရှုကြည့်ပွားများရမည်မှာ- စက္ခုပသာဒရုပ်ကစ၍ ရှုကြည့်ပွားများရမည်။

စက္ခုပသာဒရုပ်သည်- ဥပါဒ်,ဗ္ဗိ,ဘင်,ဟု- ဆိုအပ်သော ခဏငယ်ပေါင်း ၅၁-ချက် အသက်ရှည်၏။ ထိုခဏငယ်ပေါင်း ၅၁-ချက်မျှကာလကို ရုပ်သက်,တသက်ဟု ခေါ်၏။ ရုပ်သက်တသက်ဟုမှတ်ကြ၊ မျက်စိ၌ရှိသော အဇ္ဈတ္တပသာဒရုပ်ဖြစ်စေ, ဗဟိဒ္ဓ၌ရှိသော ရူပါရုံအဆင်းရုပ်ဖြစ်စေ,ထို့အတူ ခဏငယ် ၅၁-ချက်မျှအသက်ရှည်၏။

ထိုအဇ္ဈတ္တမျက်စိ၌ရှိသော ပသာဒရုပ်နှင့် ဗဟိဒ္ဓ၌ရှိသော ရူပါရုံ,အဆင်းရုပ် ထိုနှစ်ပါး ပေါင်းဆုံ လုံးထွေး

မိကြွသောအခါ စက္ခုဝိညာဏ်သည် ဖွားကနဲ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဥပမာဖြင့်ထင်ရှားစေအံ့။ မီးခြစ်တန် ဆေးခဲနှင့် ကော်ပတ်, ထိခိုက်ကြသောအခါ မီးတောက်ကြီး ဖွားကနဲဖြစ်ပေါ်လာသည်နှင့်တူ၏။ မီးခြစ်၌ရှိသော ကော်ပတ်သည် မျက်စိ၌ရှိသော ပဿာဒရုပ်နှင့်တူ၏။ မီးခြစ်တန်ဆေးခဲသည် ရူပါရုံနှင့်တူ၏။ မီးတောက်သည် စက္ခုဝိညာဏ်နှင့်တူ၏။ ဥပမာကို ကောင်းစွာမှတ်ကြ။

ထိုစက္ခုဝိညာဏ်သည်- ဥပါဒ်, ဇ္ဇိ, ဘင်, ဟု ဆိုအပ်သော ခဏငယ် ၃-ချက်ရှိ၏။ ထိုခဏငယ် ၃-ချက်ကို စိတ်သက်တသက်ဟု ခေါ်၏။ စိတ်သက်သည် မျက်စိတမှိတ် လျှပ်တပြက်ခန့်အတွင်းမှာ စိတ္တက္ခဏပေါင်း ကုဋေတသိန်း ဖြစ်ပျက်နိုင်သည်ဟု, ဟောတော်မူသည်။

ရုပ်သက်, တသက်ကို- စိတ္တက္ခဏ ၁၇-ချက်ရှိ၏။ ခဏငယ်ပေါင်း ၅၁-ချက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့်- ရုပ်သက်တသက်ကို ခဏငယ်ပေါင်း ၅၁-ချက်ရှိသည်ဟု, အထက်၌ ပြဆိုခဲ့ပေသည်။ ကောင်းစွာမှတ်။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။

ဥပါဒ်သည် ဖြစ်ခြင်း၊ ဇ္ဇိသည် တည်ခြင်း၊ ဘင်သည် ပျက်ခြင်းအဆုံးရှိ၏။ ထိုကဲ့သို့ ဥပါဒ်-ဇ္ဇိ - ဘင်-ခဏငယ်

သုံးချက်ရှိသည်တွင်၊ ဤ ကာလ၏ အသက်သည် ခဏငယ်
 ပေါင်း ၄၉-ချက်အသက်ရှည်၏။ သို့အတွက် အန္တပုထု၏
 အပေါင်းတို့၏ပိတ်၌ မြင်သိနေကြသည်မှာ ၄၉-ချက်အ
 သက်ရှည်နေသောရုပ်၏ ဤကာလကြီးကို အဝိဝမ်းတိုက်
 မှ ကျွတ်လွတ်သည့်နေ့ကစ၍ တဖြင့်ထဲ မြင်လာကြသော
 ကြောင့် ယခုနေ့အထိ ငါ့မျက်စိ၊ ငါ့ပသာဒရုပ်မြေ၏။ ဖောက်
 ပြန်ပျက်စီးခြင်းမရှိ။ ဗာရတည်းဟု ယူကြ၏။ နှစ်ခု၊ သုံးခု၊
 စသည်ဖြင့် ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိဟု ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ
 ကြီးယူကြ၏။

ထို့အတူ-ပဟိဒ္ဓန္တိရှိသော ရူပါရုံရုပ်တို့ကိုလည်း အဝိ
 ဝမ်းတိုက်မှ ကျွတ်လွတ်သည့်နေ့ကစ၍ ထိုဒီခင်၊ ဘခင်
 တို့ကို နေ့ရောညဉ့်ပါ တဖြင့်ထဲ မြင်လာကြ၏။ ထိုဝိဘ
 နှင့်ပါးတို့၏ ရူပါရုံ အဆင်းခတ်နှင့် အဘွင်းသန္တာန်
 ဟူသမျှတို့သည် ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိ။ မြေ၏ဟု
 ခိုင်ခိုင် မြဲမြဲကြီး ယူကြ၏။ (သဿတဒိဋ္ဌိ)

ရူကြည့်ရမည်မှာ- အထက်က ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ပဟိဒ္ဓ
 က ရေမြှုပ်စိုက်၊ ရေမြှုပ်ခဲကြီးနှင့် တူစွာမခြား မှီဝဲခန္ဓာ
 ကိုယ်ကြီးကို ရေမြှုပ်စိုက်၊ ရေမြှုပ်ခဲကြီးလုပ်၍ တဏှာ
 ဥပါဒါန်အားဖြင့် စွဲလမ်းထိမ်းပိုက်၍ ချစ်ခင်မြတ်နိုးနေ
 သော အတ္တတ္တမျက်စိ ပသာဒရုပ်ကစ၍ ဖြစ်မှု၊ ပျက်မှု၊
 သဘောတွေကို သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာညာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍

အလင်းပေါက်အောင် ကြည့်ရှုပွားများနေရမည်။ ကြည့်ရင်း၊ ကြည့်ရင်းနှင့် မျက်လုံးကြီးတခုလုံး ရုပ်ကလာပ်ကလေးတွေ တသိမ့်သိမ့်၊ တသဲသဲ၊ တရွရွ၊ အခြေပျက်၊ အနေပျက် ဖြစ်နေသည်ကို မြင်လာလိမ့်မည်။ ယုံသို့မြင်လာသောအခါ မိမိမျက်စိ ရုပ်တရားတွေကို ပိုးလောက်ကလေးတွေ တရွရွထိုးဆွနေသကဲ့သို့ လွန်စွာနာကျင်သော ဒုက္ခဝေဒနာကို မခံနိုင်အောင် မျက်ရည်တွေ တတွေတွေ ယိုစီးကျလာတတ်သည်။ ထိုဒုက္ခကို မခံနိုင်၍ လွှတ်ပစ်တတ်သည်။ (သတိထား) လွှတ်မပစ်ရ၊ အထူးသည်းခံ၍ ဥာဏ်ကုန်လွှတ်၍ ဖိဖိစီးစီး မျက်လုံးပေါက်ထွက်၍ ထိုနေရာတွင် သေပလေစေဟု ရုပ်၊ နာမ်ကို စွန့်လွှတ်၍ ရှုရမည်။ ထိုကဲ့သို့ ရဲရင့်စွာ ရှုကြည့်သောအခါ မျက်လုံး ရုပ်ကလာပ်ကလေးတွေသည် ခဏခဏ၊ တသဲသဲ၊ တရွရွ၊ တကြွကြွ၊ ထိစပ်အောင် ဖြစ်နေကြသည်ကို ကောင်းစွာ ဥာဏ်အမြင်တို့၍ မြင်လာလိမ့်မည်။

ထိုသို့မြင်လာသောအခါ- မျက်လုံး ရုပ်တုန်း၊ ရုပ်ခဲကြီး မဟုတ်တော့ပါတကား၊ ရုပ်ကလာပ်ကလေးတွေ တသိမ့်သိမ့်၊ တသဲသဲ၊ တရွရွ၊ ဖြစ်ပျက်နေသော သဘောတရားတွေပါတကားဟု ဥာဏ်မှတစ်ဆင့်တိုး၍ ကောင်းစွာမြင်လာလိမ့်မည်။ ထိုအမြင်ကို မလွှတ်ရ၊ မျက်လုံး ရုပ်ကလေးတွေ တသိမ့်သိမ့်၊ တသဲသဲ၊ တရွရွ၊ ဖြစ်ပျက်နေသလို

မိမိတကိုယ်လုံး ထို့အတူထင်မြင်အောင် တစပ်ထည်၊
 ငန်းတိုက်၍ ဖိဖိစီးစီး ရှုကြည့်ရမည်။ ရှုကြည့်ရင်းနှင့်
 သဘာဝဓမ္မအတိုင်း ဥာဏ်မှာ ထင်မြင်လာလိမ့်မည်။ ရုပ်
 ကလာပ်ကလေးတွေ မျက်တောင်တခတ် လျှပ်တပြက်
 ခန့်အသက်ရှည်၍ မချုပ်ပျက်ဘဲ ခိုင်မြဲစွာတည်နေနိုင်
 သော ရုပ် တ ရာ ၊ ဟူ၍ အနုမြူခန့်အ မရှိကြောင်းကို
 ကောင်းစွာသိမြင်လာလိမ့်မည်။ အဖြစ်အပျက်ကို ရုပ်တ
 ခုနှင့် တချိန် အာကာသကို ပိုင်းခြား၍ မမြင်သေး။
 သို့အတွက် ရုပ်, အ ဖြစ် အ ပျက် ကို ပိုင်းပိုင်းခြားခြား
 မမြင်သေးဟု မှတ်ကြပါ။ ထိုနေရာမှာ အထူးစဉ်းစား
 ကြစေလိုလည်။

မူလပဋ္ဌမကြည့်စက-စက္ခုဝိညာဏ်စိတ်သည် ပကတိ
 အသိမျိုး မဟုတ်တော့ပြီ။ တဆင့်ထက်တဆင့် တိုး၍တိုး၍
 မိမိခန္ဓာ၌ စိတ္တုပ္ပါဒ်အစဉ်မှာ အဝိဇ္ဇာမှောင် ခတ်ကြီးက
 စစ်အရှုံးပေး၍ ကွယ်ပျက်, ကွယ်ပျက်၍ သွားသော
 ကြောင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ် အလင်း ခေတ်ကြီးတွေ
 စိတ္တုပ္ပါဒ်အစဉ်မှာ တဖွားဖွားဖြစ်ပေါ်လာသောကြောင့်
 ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာ သဘာဝဓမ္မ အစစ်အမှန်ဖြစ်သော ပရ
 မတ္ထ သဘောတရားတွေကို ဝိဇ္ဇာဥာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍
 အလင်းပေါက်အောင် သိမြင်လာသည်ကို ကောင်းစွာ
 မှတ်ကြပါ။

ပမာဆောင်၍ပြုစိုးအံ့။ ဆောင်းဥတုအခါ အရှေ့ယု
 ဝန်တောင်စွန်းမှ ပေါ်ထွက်လာသော နေမင်းကြီးသည်
 ပေါ်ထွက်စအခါမှာ တလောကဓာတ်လုံး ဆီးနှင်းမြူတိမ်
 တွေထူထပ် ဖုံးအုပ်နေသောကြောင့် နေမင်း၏ အရောင်
 သည် နှသေးသောကြောင့် ဖောက်ထွင်း၍ ကောင်းစွာ
 မလင်းနိုင်သေး၊ ထိုအခါ ကောင်းကင် ကြည့်သောသူ
 သည် နေရောင်အလင်းကို ကောင်းစွာမရသဖြင့် ဆီးနှင်း
 မြူတိမ်တွေ တသိမ့်သိမ့်၊ တသဲသဲ၊ တရွရွ၊ ဖြစ်နေသည်ကို
 သာမြင်ရ၏။ ထို့နောက်- တော်တော် နေကြွ လာသော
 အခါ နေရောင်အလင်း၏။ တန်ခိုးအစွမ်း အာနုဘော်
 ကြောင့် ဆီးနှင်း မြူတိမ်တို့သည် တဖြေးဖြေး ပါး၍
 သွားကြလေတော့၏။

ထိုအခါ- ကောင်းကင် ကြည့်သောသူသည် ဆီးနှင်း
 မြူတိမ်တွေ ပါးသွားသောကြောင့် တလောကလုံး နဂို
 ပြာကတေ့က ပစ္စည်းအဆက်ဆက် ပေါက်ဘွားနေသော
 ဥတုဇ ရုပ်ကလာပ်ကလေးတွေ တသိမ့်သိမ့်၊ တသဲသဲ၊
 ဖြစ်ပျက်နေသည်ကို တဆင့်တိုး၍ မြင်လေသည်။ မြင်သည်
 ဟုဆိုသော်လည်း ရုပ်ကလာပ် တခုနှင့် တခုခြား သန္တတိ၊
 အစဉ်ပြတ်အောင် မြင်သည်မဟုတ်သေးဟုမှတ်ကြပါ။

ထိုကဲ့သို့- ပရမတ္ထသဘာဝ ရုပ်ကလာပ်တွေ အခြေ
 ပျက် အနေပျက် တသိမ့်သိမ့်၊ တသဲသဲ၊ တရွရွ၊ တကြွကြွ၊
 တကိုယ်လုံးဖြစ်ပျက်နေသောသဘောတရားတွေကိုယော

ဂိပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥာဏ်ဝမှာ ကောင်းစွာထင်မြင်လာသည်ကို ပင် နောင်လာနောက်သားတို့ သိမှတ်စေရန် သမ္မသန ဥာဏ်ဟု ပညတ်တင်စား၍ ခေါ်ထားပေသည်။

(သမ္မသနဥာဏ်ပြီး၏)

အထက်၌ပြဆိုခဲ့ပြီးသောဥပမာတွင်- အရှေ့က ပေါ် ထွက်လာသော နေမင်းကြီးသည် သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ် အလင်းပေါ်လာသည်နှင့်တူ၏။ ကောင်းကင်သို့ကြည့်ရှုနေ သောသူသည် ကရားအားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တူ၏။ မိမိခန္ဓာကိုယ်ကို သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ် အလင်း ဓာတ်နှင့် ကြည့်ရှုသော်လည်း ဘဝသံသရာ ကမ္ဘာအ ဆက်ဆက်က ခန္ဓာအစဉ်မှာ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော မှောင်ခတ်ကြီးက လွန်စွာ ထူထပ် ကြီးမားသောကြောင့် ရုတ်တရက် ဝိဇ္ဇာဥာဏ်အကြည်ခတ်, အလင်းဓာတ်ကြီး က ဖောက်ထွင်းခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သေး။

“ ဥဒယဗ္ဗယဥာဏ် ”

ထိုအခါ - နေ့ရောညဉ့်ပါ အာရဒ္ဓဝိရိယဖြင့် သက်စွန့် ကြိုးပန်း အားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်မှာ နေ ရောင်ခြည် အလင်းဓာတ်ကြီး အားရှိစွာ ပေါ်လာတိသ ကဲ့သို့ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ် အလင်းဓာတ်ကြီး ပေါ်လာ၍ မိမိခန္ဓာ၌ရှိသော ပရမတ္ထဓမ္မ ရုပ်ကလာပ်ကလေးတွေ

ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာ သဘာဝဓမ္မတွေကို ကောင်းစွာ
 သိမြင်လာသည်ဟုမှတ်။ နေရောင်ခြည်သည် တဆင့်ထက်
 တဆင့် တိုးတက်ရင့်သန်၍ အကြည်ခတ်, အလင်းခတ်
 ကြီးသည် အားရှိစွာ ထွန်းလင်း တောက်ပ လာသော
 ကြောင့်- လောကဓာတ်တခုလုံးရှိ ရုပ်ကလာပ်ကလေး
 တွေထာရှင်တခု ပိုင်းပိုင်းခြားခြား မြင်လာသကဲ့သို့
 ယေဘုယျပြုလ်၏ ဥာဏ်ဝမှာ ရုပ်ကလာပ်ကလေးတွေကို
 သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ် အလင်းခတ်ကြီး အားရှိစွာ ထွန်း
 လင်း တောက်ပလာသောကြောင့် ရုပ်ကလာပ်ကလေး
 တွေ ဖြစ်ပျက်နေသည်ကို တခုနှင့်တခု မရောမစပ်,
 သန္တတိ, အစဉ်ပြတ်၍ ပိုင်းပိုင်းခြားခြားကြီး ကောင်းစွာ
 သိမြင်လာသည်ဟုမှတ်။

ထိုကဲ့သို့သိမြင်လာသောအခါ- ဘဝသံသရာ ကမ္ဘာ
 အဆက်ဆက်က ခန္ဓာအစဉ်မှာ တဏှာဥပါဒါန်နှင့်တကွ
 အတ္တဒိဋ္ဌိဖြင့် စွဲလမ်းအပ်သော ဋီ၊ ကာလသည်တန်အား
 ဖြင့် ကွယ်ပျောက်ရလေတော့၏။ ထိုကဲ့သို့ဋီ၊ ကာလ
 ကွယ်ပျောက်သောအခါ- ဖြစ်မှု, ပျက်မှုကို မြင်နေသော
 ဝိဇ္ဇာဥာဏ်သည် လွန်စွာ ထက်သန် အားကောင်းလာ
 သောကြောင့် အဖြစ် အပျက်တွေကို လျှင်လျှင်မြန်ကြီး
 မြင်လာလိမ့်မည်။ ထိုအခါကျမှ သောတပသာဒ, ဃာနပ
 သာဒ, ဇိဝှါပသာဒ, ကာယပသာဒ, မနောဒွါရအကြည်
 ခတ် အစရှိသော ရုပ်အပေါင်းကို ဝိပဿနာ, သမ္မာဒိဋ္ဌိ

ဝိဇ္ဇာဥာဏ်ဖြင့် မိမိခန္ဓာကိုယ်ကို ဦးထိပ်ကဥာဏ်နှင့်
 စိုက်၍ ခြေဘဝါးအဆုံးတကိုယ်လုံး သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာဥာဏ်
 အလင်းပေါက်အောင် ရှုကြည့်နေရမည်။ ထိုအခါ ခုထ
 ရေဏာဖြူ ရုပ်ကလောင်ကလေးတွေကဲ့သို့ မိမိခန္ဓာကိုယ်
 တခုလုံး ရုပ်ကလောင်ကလေးတွေကို တခုနှင့်တခု မရော
 မစပ်၊ ရုပ်ကလောင် တခုနှင့် တခုခြား အာကာသပိုင်းခြား
 ၍ ဥပါဒ်စွန်း၊ ဘင်္ဂစွန်းကို ပိုင်းပိုင်းခြားခြား ပိုင်ပိုင်မှိုင်မှိုင်
 ကြီး အဖြစ်၊ အပျက်ကို လျှင်လျှင်မြန်မြန် ကြီး ယောဂီ
 ယုဂ္ဂိုလ်၏ ဥာဏ်ဝမှာ ကောင်းစွာ ထင်မြင်လာလတံ့။ မိမိ
 ခန္ဓာကိုယ် တကိုယ်လုံး အကြွင်းအကျန်မရှိ၊ ဝိဇ္ဇာဥာဏ်
 အလင်းပေါက်သောကြောင့် ထိုအခါ- ဗဟိဒ္ဓန္တိရှိသော
 ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဝန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဠဗ္ဗာရုံ၊ အစရှိသော
 ရုပ်အပေါင်းကို သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာဥာဏ်ဖြင့် ဖြစ်မှုပျက်မှုကို
 အလင်းပေါက် အောင် ရှု ကြည့် ပွားများ နေ ရ မည်။
 အဖြစ်အပျက်ကို ကောင်းစွာ ထင်မြင်သည်ထက် ထင်
 မြင်လာလိမ့်မည်။ ဒိဒ္ဓိစီးစီး ဥာဏ်ထွတ်၍ပွားများရမည်။
 ထိုအခါ- ယောဂီယုဂ္ဂိုလ်၏ဥာဏ်သည် ထွန်စွာထက်မြက်
 စူးရှသာသောကြောင့် ဥာဏ်ဦးထွတ်ရုံပင် မဟာမြင်းမိုရ်
 တောင်မင်းကြီးကဓမ္မာ တလောကလုံး ဘုံ၊ ၃၁ နှ့်အတုး
 အခဲ အထည် ခြစ် သဏ္ဍာန် ရှိရှိသမျှကို သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာ
 ဥာဏ် အကြည်ခတ်၊ အလင်းခတ်ကြီးနှင့် ဥာဏ်စက်
 ထွတ်၍ ရှုကြည့်လိုက်သည်နှင့်တပြိုင်တည်း တလောက
 လုံးအတုးအခဲ အထည် ခြစ် သန္တန်ဟူသမျှ ဘာတခုမျှ

မကျန် ရုပ်ကလာပ် ပရမတ္ထသဘာဝကလေးတွေ ဖြစ်ပျက်နေသည်ကို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥာဏ်ဝမှာ ပိုင်နိုင်စွာ ထင်မြင်လတံ့။

ထိုအခါ - အဇ္ဈတ္တ, ဗဟိဒ္ဓ နှစ်ပါးစုံဖြိုင်၍ ဖြစ်မှုပျက်မှုကို ကောင်းစွာ ထင်မြင်လာအောင် ဥာဏ်ကုန်လွှတ်၍ ဒိဗိစီးစီး နေ့ရောညဉ့်ပါ မနေမနား ရှုကြည့်ပွားများရမည်။ ထိုကဲ့သို့ ရှုကြည့် ပွားများသော အခါ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ်သည် လွန်စွာ ထက်မျက်စူးရှသော ဥာဏ်အမြင်သန်၍ အဇ္ဈတ္တ, ဗဟိဒ္ဓ, တသားတည်း တထပ်တည်း ဖြစ်ခြင်း, ပျက်ခြင်းကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ကြီး ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥာဏ်ဝမှာ ကောင်းစွာထင်လတံ့။

ထိုကဲ့သို့-ဝိဇ္ဇာဥာဏ် အလင်းပေါက်အောင် ကောင်းစွာ ပိုင်နိုင်အောင် ထင်မြင်လာသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သန္တာန်မှာ တဏှာ, ဥပါဒါန် အားဖြင့် စွဲလမ်း အပ်သော ရုပ်အပေါင်းတို့သည် ဃန, အစိုင်အခဲကြီး ပြိုကွဲပျက်စီးလေသောကြောင့်၎င်း။ အသွင်သန္တာန် ပညတ်တရားတွေကွယ်ပျောက်လေသောကြောင့်၎င်း၊ ရုပ်တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်း, ပျက်ခြင်းကို သန္တတိ အစဉ်ပြတ်အောင် ကောင်းစွာထင်မြင်သောကြောင့်၎င်း။ ထိုတဏှာ, ဥပါဒါန် တရားတို့သည် စွဲလမ်းခြင်းငှါ သိမ်းပိုက်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ကြတော့ပြီ။

ထိုအခါ-ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းကို-ငါ၏ဥစ္စာတည်းဟု မစွဲလမ်းတော့ပြီ။ ထိုခန္ဓာ ငါးပါးကို- ငါဖြစ်၏ဟု မစွဲလမ်းတော့ပြီ။ ထိုခန္ဓာငါးပါးကို ငါ၏ကိုယ်တည်းဟု မစွဲလမ်းတော့ပြီ။ ထိုကဲ့သို့ စွဲလမ်း သိမ်းပိုက်၍ ယူနေသော တရားအပေါင်းတို့သည် (တဒင်္ဂ, တဒင်္ဂ, တဒင်္ဂ, တဒင်္ဂ,) ပေါင်းများစွာ ကွယ်ဝှက် ချုပ်ငြိမ်းကြလေသောကြောင့် တရက်သော်၎င်း၊ ၂-ရက် ၃-ရက် ၄-ရက် ၅-ရက် ၁၅-ရက် တလ-သော်၎င်း၊ တနှစ် သော်၎င်း၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အားလျော်စွာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဉာဏ် အလင်းပေါက်၍ အမြင်သန့်နေသလောက် ကွယ်ဝှက် ချုပ်ငြိမ်းကြရလေတော့၏။

ထိုအခါ-အပါယ်လေးဆုံ၌ ကျရောက် စေတတ်သော ဒိဋ္ဌိ တရားကြီးတွေ ကွယ်ဝှက် ချုပ်ငြိမ်း ကြလေသောကြောင့် အပါယ်လေးပါး ကျရောက်မှု ဝန်ထုပ်ကြီးတို့သည် တဒင်္ဂပေါင်းများစွာ ချုပ်ကြလေတော့၏။ ထိုကဲ့သို့ အပါယ်လေးပါး ချုပ်ငြိမ်းမှု သန္တတရားကြီးသည် ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်၌ ထင်ထင်ရှာ ရှားကြီး ဖြစ်ပေါ်လတ် ။ ထိုငြိမ်းမှုသန္တတရားကြီးကို ကိုယ်တွေ့၊ ဧပြိမ်းမှုသန္တသုခတရားကြီးကို တဒင်္ဂနိဗ္ဗာန်ဟု ခေါ်သည်။ ထိုဒင်္ဂနိဗ္ဗာန်ဟု မှတ်ကြပါ သူတော်ကောင်းတို့။ ထိုအခါ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်သည် နေ့ရောညဉ့်ပါ ဒလစပ် ငန်းတိုက်၍ ဖိဖိစိစိ ဉာဏ်ကုန်လွှတ်၍ ရှုကြည့်လာကြောင့်

စိတ်သည် လွန်စွာ ကြည်လင် သန့်ရှင်း စင်ကြယ်ခြင်း
ကြောင့် အဇ္ဈတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓ၊ နှစ်ပါးစုံတထင်ထည်း တသား
ထည်းဖြင့်နေသောရုပ်ကလာပ်တို့သည်ဖိတ်ဖိတ်တောက်
ပြိုးပြိုးပြက် အရောင်လက်၍ အဖြစ်အပျက်ကို နေ့ညဉ့်
မလပ် ဒလစပ် ထင်နေသောကြောင့် ထိနု၊ မိဒ္ဓ၊ နိဝရဏ၊
တရားတို့သည် ကွယ်ဝှက် ချုပ်ငြိမ်းကြလေတော့၏။

ထိုအခါ-ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် အိပ်ရမှန်းမသိ၊ စားရ
မှန်းမသိ၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်ကုမ္ဘာ စွန့်ရမှန်း မသိအောင်
သညာတွေ ကွယ်ဝှက်နေတတ်သည်။ တခါ တခါ နေ့ည
ဟူသောအမှတ်သညာပါ ကွယ်ဝှက်နေတတ်သည်။ ထို
ကဲ့သို့ဖြစ်ရခြင်းသည် ဘယ်အတွက်ဆိုသော်ဘဝသံသရာ
ခန္ဓာအစဉ်၌ စွဲလမ်း၍ ယူလာကဲ့သော အတ္တဒိဋ္ဌိကြီး
ကွယ်ဝှက် နေသောကြောင့်၎င်း၊ အထည် ခြပ် အသွင်
သဏ္ဍာန် အတုုံး အခဲကြီးတွေ ပြိုကွဲပျက်စီးနေသော
ကြောင့်၎င်း၊ မိမိပျက်စိ ဖွင့်စရာမရှိ၊ နားမရှိ၊ နှာခေါင်းမရှိ
ပါးစပ်မရှိ၊ ကိုယ်တကိုယ်လုံးမရှိ၊ လက်မရှိ၊ ပေါင်၊ ခြေ
သလုံး၊ ခြေဘဝါးမရှိ တကိုယ်လုံး ပရမတ္ထ ရုပ်ကလာပ်
ကလေးတွေကို တဖြင်တည်းမြင်လာသောရက်၊ လ များ
လာသောအခါ မူလ တရား အားမထုတ်မီက မှတ်ထား
သော သညာတွေ ကွယ်ဝှက်၍ တကိုယ်လုံး ဖြစ်မှုပျက်မှု
အနိစ္စ ပညာဉာဏ် အမြင်တွေ တဖြင်တည်း မြင်နေသော

ကြောင့် စားမှု၊ သောက်မှု၊ သွားမှု၊ လာမှု၊ အိပ်မှု၊ ထမှု၊ ထိုင်မှု ဣရိယာပုတ်လေးပါးစလုံး ဘယ်ဟာမျှ ဒုက္ခမထင် သည်ဟူ၍မရှိတော့ပြီ။ သို့အတွက် ထိုသညာတွေ ကွယ် ရုတ်ကြာရလေတော့သည်။

ထိုကဲ့သို့- သဘာဝဓမ္မကို မှီငြိမ်းစွာ ထင်မြင်နေသော ကြောင့်- ထိနု၊ မိစ္ဆ၊ နိဝရဏ တရားတွေ ကွာလေလေ ဝိပဿနာ ဝိဇ္ဇာဥာဏ် ထက်သန် စူးရှလေလေ ဖြစ်လာ သောကြောင့် ကျောင်းခန်း၊ တိုက်ခန်း၊ အိမ်ခန်း၊ ပြုတင်း ပေါက် တို့က ဝင်လာသော နေရောင်ခြည် အလင်းနှင့် တည့်သော လွန်စွာနူးညံ့သိမ်မွေ့သော ရုပ်ကလာပ် က လေးတွေကို မြင်နေရဘိသကဲ့သို့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ဥာဏ် ဝမှာ ထိုမျှလောက်သေးငယ်သော ရုပ်ကလာပ်ကလေး တွေကို ကောင်းစွာထင်မြင်လာလတံ့။ ထိုအခါ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ္တုပ္ပါဒ်အစဉ်တို့သည် လွန်စွာ ကြည်လင် သန့်ရှင်း စင်ကြယ်ခြင်း ပြီးပြီပြန် အရောင် တောက်ပခြင်း တည်ကြည် ညိမ်သက်ခြင်း စိတ္တဇရုပ်တို့သည် တက်ပယ် လုံး မျှန်၍ ပြီးပြီပြန် အရောင်တွေတောက်ပလာသော ကြောင့်၎င်း။ ဝိပဿနာ ဥာဏ်သည် လွန်စွာ ထက်မျက် စူးရှ သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သောကြောင့်၎င်း၊ ဝိပဿနာ၏ အာနုဘော် အစွမ်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော အရောင် အလင်းကြီးသည် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥာဏ်ဝမှာ ထင်ထင် ရှားရှားကြီးဖြစ်ပေါ်လာလတံ့။ ထိုအရောင် အလင်းကြီး

သည် လွန်စွာ ကြည်လင် သန့်ရှင်း စင်ကြယ်ခြင်း၊ တည်ကြည် ညိမ်သက်ခြင်း၊ နေရောင် လရောင် ကြယ်ရောင်တို့နှင့် မရောမစပ် လွန်စွာ ထူးဆန်းအံ့ဩဘွယ်ကြီး ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း။ ယခုဘဝတွင် ဘယ်အခါမှမတွေ့စား မကြုံစား လွန်စွာထူးသောကြောင့် ထိုအရောင်အလင်းကြီးကို လွန်မင်းစွာ နှစ်သက်သော ဝိတိသည် တကိုယ်လုံးပျံ့နှံ့၍ ထိုအရောင်အလင်းကြီးကိုသံလိုက်နှင့်တွယ်ထားဘိ သကဲ့သို့ မလွှတ်နိုင် မခွာနိုင်အောင် ထိုဝိတိသုခကို နေ့ရောညဉ့်ပါ ခံစားနေလတံ့။ ထိုကဲ့သို့ ခံစားနေရသောအခါမှာ နောက်က အားတိုက် ဖိစီး၍ ရှုကြည့်ပွားများကဲ့သို့ ဖြစ်မှု ပျက်မှု သဘောတရားတွေ ကွယ်ဝှက် နေလတံ့။ ထိုအရောင်အလင်းကြီးကို တွယ်တာ သာယာ၍ ခံစားနေမှုကို မင်္ဂလာအန္တရာယ်၊ ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်၊ ဝိပဿနာ ဝိပဏ္ဍိလေသ ခေါ်၏။ ထိုအကြည်ခင်္ဍာ အလင်းခတ်နှင့် နေ့ညဉ့်မပြတ် ဝိတိသုခကို ခံစားလာသော အခါ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥာဏ်ဝမှာ ထိုဝိတိသုခကို တော်တော်တင်းတိမ်၍ ဥပေက္ခာသဘောမျိုး သဘာဝအတိုင်း အလိုလိုဖြစ်ပေါ်လာလတံ့။ ဆရာမဆုံးမ ရာဘဲနှင့် ဥာဏ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ထိုကဲ့သို့ ပေါ်လာတတ်သည်ဟုမှတ်။

ထိုကဲ့သို့ပေါ်လာသောအခါ နောက်က အားတိုက်ဖိစီး၍ ရှုကြည့် ပွားများလာသော အဖြစ်အပျက်ကို သတိရ၍

ဖြစ်မှု၊ ပျက်မှုကို ပြန်၍ရှုလေတော့သည်။ ထိုသို့ ရှုသော အခါ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥာဏ်ဝမှာ အရင်ကထက်ပိုမို၍ ဥာဏ်ထက်မျက် စူးရှလာသောကြောင့်- အဖြစ်အပျက် ထင်မြင်မှုသည် အဆပေါင်းများစွာတိုးတက်ပြီး လျှင်လျှင် မြန်မြန် ကြီးမြင့်လာလာတံ့ ထိုအခါ ထင်မြင်သော ဖြစ်မှု ပျက်မှု တို့သည် သိမ့်ခနဲ၊ သိမ့်ခနဲ၊ ရိတ်ခနဲ၊ ရိတ်ခနဲ၊ လွန်လွန်မင်းမင်း ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို နေ့ရော ညည့်ပါ တစပ်ထည်း ထင်မြင်နေလတံ့ ။ ထိုအခါ အိပ်ပျော်သည် ဟူ၍ မသိရ၊ တစပ်ထည်း ဖြစ်မှုပျက်မှုတွေကို တလောကလုံး သိမ့်ခနဲ၊ သိမ့်ခနဲ၊ ရိတ်ခနဲ- ရိတ်ခနဲ၊ လျှင်လျှင် မြန်မြန်ကြီး မြင်နေသောကြောင့် ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်ဥာဏ် သည် ထက်မျက်သည်ထက် ထက်မျက် စူးရှသည်ထက် ထက်မျက်စူးရှလာသောကြောင့်- အဖြစ်ကိုအမြင်သေး၍ အပျက်ကိုသာ တဖြေးဖြေး အမြင်သန်လာလတံ့ ။

ထိုကဲ့သို့- ဖြစ်မှု ပျက်မှု သဘာဝဓမ္မတွေကို ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ဥာဏ်ဝမှာ ပိုင်ပိုင် နိုင်နိုင်ကြီး ထင်မြင်နေသည် ကိုပင် နောက်သား နောင်လာတို့ မှတ် သား စေ ရန် ဥဒယဗ္ဗယဥာဏ်ဟု ပညတ်တင်စား၍ ထားတော်မူသည် ဟုမှတ်ကြပါ။

(အထူးမှတ်ချက်)

ခန္ဓာဒီနံ၊ ခန္ဓာ စသည်တို့၏ ဝါ-ရုပ်နာမ် ခန္ဓာတို့၏ ဥဒယံ၊ဖြစ်ဖြစ်နေမှုကို။ မုပ္ပိတွာ၊ လွှတ်ထား၍။ ဝယေဝ

ပျက်ပျက်နေမှု၌သာလျှင်။ အနုပဿနာကာရ ဝသပဝတ္တံ၊
 အဖန်ဖန် အထင်ထင် ရှုမှားတတ်သော သိခြင်းအရာ၏
 အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော။ ဥာဏာ၊ အသိဥာဏ်သည်။ ဘင်္ဂ
 ဥာဏံနာမ၊ ဘင်္ဂဥာဏ်မည်၏ဟု အဋ္ဌကထာလာဂှိသည့်
 အတိုင်း ရေးသားထားသည်ကို တွေ့ရှိရ ပေသည်။
 (ထိုပါဠိ၊ အနက်ကို လွဲမှားသည်ဟု မဆိုပါ) တရား
 အားထုတ်သော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ- ဥဒယဗ္ဗယဥာဏ်
 ရင့်သန်၍ ဘင်္ဂဥာဏ်တက်၍ ရှုသောအခါ အဖြစ်ကို
 မုဉ္ဇိတ္တာ၊ လွတ်ထား၍၊ ဝယေဝ၊ အပျက်ကိုသာအဖန်ဖန်
 အထင်ထင် ရှုပွားရမည်ဟု ဆိုထားသော အချက်ကို
 များများကြီး စဉ်းစား၍ သင့်လှကြပေတော့သည်။

ဘယ်အထွက် ဆိုသော် ဥဒယဗ္ဗယဥာဏ သဘာဝ
 အတိုင်း အဖြစ်အပျက်ကို ဥာဏ်အမြင် ယက်မျက် စူးရှ
 လာသောအခါ သဘာဝအတိုင်း ဩဘာသ၊ တည်းဟူ
 သော အရောင် အလင်းကြီးသည် ဖြစ်ပေါ်လာမြဲ ဖြစ်
 ပေသည်။

ထိုကဲ့သို့ အရောင် အလင်းကြီး ဖြစ်ပေါ်ရန် ကို
 မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ် တို့က တယောကံ က တိုက် တွန်း၍
 ဖြစ်ပေါ်လာသည် မဟုတ်၊ ဖြစ်ပေါ်ရမည့် အချိန်ကြ၍
 သဘာဝဓမ္မအတိုင်းဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု ယူ၍ သင့်လှကြ
 ပေတော့သည်။

အရှေ့က ထွက်လာသော နေမင်းကြီးသည် သူ့အချိန်
မကြာဘဲ နှင့်တည်းအခါမှ ထွက်ရိုးထုတ်စံမဟုတ်။ သူ့အချိန်
ကျလျှင် မည်သူက တားသော်လည်း မရ။ နေထွက်မြဲ
ဓမ္မတာအတိုင်း ထွက်ပေါ်လာသည်ဟု မှတ်တို့သင့်၏။

နေဝင်ချိန်ကြလျှင်- မည်သူမှတားသို့ မရ ဝင်မြဲဓမ္မတာ
အတိုင်းဝင်၏။

ထိုဥပမာ၌- နေဝင်ချိန်ကြလျှင် မည်သူမှ တားမရ
သကဲ့သို့ ထိုအတူ ဘင်္ဂဉာဏ်အပျက်ကုန်ခြင်းချိန်ကြလျှင်
မည်သူမှတားလို့ မရ။ သို့သော် အတိုင်း အပျက်ကို
မြင်လာမှ ဝိပဿနာဉာဏ်၊ အမှန် ရင့်သန်လာသည်ဟု
ဆိုရပေလိမ့်မည်။

ထိုဥပမာကို အကြိမ်ကြိမ်အထပ်ထပ် စဉ်းစားကြပါ
ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။

ထို့ပြင် ဥပမာတရားကို ပြဆိုဦးအံ့။ လောက၌ ဗန္ဓရ
သရက်မျိုးကို စိုက်ပျိုး ကြသော ဥယျာဉ်မှူး တို့သည်
မြေကောင်း၊ ဇေယျကောင်း မှာပင် စိုက်ပျိုးကြ၏။ နေ့စဉ်
မပြတ်ရေကို မှန်မှန် လောင်းပေးခြင်း အမြန် ကြီးပွား
လိုသော စေတနာနှင့်မြေကိုတူးဆွ၍ အပူထုတ်ပေးခြင်း
စသည်ကို ပြုလုပ်ပေးသဖြင့် ရက်၊ လ၊ မကြာမီ ဗန္ဓရ
သရက်ပင်ကြီးပွားလာကြပေသည်။

ပွင့်ချိန်တန် ပွင့်၊ သီး ချိန် တန် သီး ကြ သော အခါ
သရက်မင်ရှင်ဥယျာဉ်မှူးတို့သည် လွန်စွာဝမ်းမြောက်၍
သရက်သီးကို ကြည့်၍ ကြည့်၍ မြန်မြန် ရင့်သန်ပါစေ
ရင့်သန်ပါစေဟု စိတ်ကနေ့ရောညဉ့်ပါ အာသာငန်းငန်း
တောင်တလျက်ရှိကြလေသည်။

တော်တော်ကလေး ရင့်သန်လာသောအခါ- အချို့
ဥယျာဉ်မှူး တို့သည် ဗန္ဓရ သရက်သီး၏ အရသာကို
လွန်စွာ စားလိုသော အာသာဆန္ဒ ကြီးလှသောကြောင့်
မရင့်တရင့်ကိုဆွတ်၍ အမြန်မှည့်အောင် အိုးထဲထည့်၍
အုပ်ကြလေသည်။

မှည့်လောက်သော ရက်အချို့ ကြပြီထင်၍စားလိုသော
အာသာဆန္ဒနှင့် အိုးကို ဖွင့်ကြည့်လိုက်သောအခါ ဗန္ဓရ
သရက်သီး အပုတ်ကိုသာ တွေ့မြင်ရလေတော့၏။

ဗန္ဓရသရက်သီး၏ အရသာကို မစားရသည့် အပြင်
ဥယျာဉ်မှူးသရက်ပင်ရှင်မှာ များစွာ စိတ်၏ဆင်းရဲခြင်း
ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်း ဖြစ်ကြလေတော့၏။

အချို့ ဥယျာဉ်မှူး များမှာ မိမိတို့ သရက်သီးကို
ကြည့်၍၊ ကြည့်၍ တော်တော် ရင့်လာပြီ။ တော်တော်
ရွန်းလာပြီ။ မှည့်တော့မည်။ ပင်ထက် မှည့်ကြွေကျမှ

အရသာ ကောင်းသည်ဟု စိတ်ချ လက်ချ ရေကိုသာ မှန်မှန်လောင်းပေးနေကြသည်။

ဟနေသန္တိကံ ဗန္ဓရသရက်သီးကြီး အောင်အောင် မြင်မြင် ပင်ထက်မှည့်ကြီး သူ့သဘာဝအတိုင်း အလိုလို ကြွေကျလာလေတော့၏။

ထိုအခါကြာမှ ဥယျာဉ်မှူး သရက်ပင်ရှင်သည်လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်သေးမိတ်ဖြစ်၍ သရက်သီးကိုကောက်ယူပြီး စားသောက်သုံး ဆောင်ကြလေသည်။

ဗန္ဓရသရက်သီး အရသာသည် လျှာ အကြည်နှင့် တွေ့ထိသောအခါ ချိုသော ရသဓာတ်သည် သဘာဝ မွေ့အတိုင်း အစွမ်းကုန် ရသဓာတ် ကုန်အောင် ချိုလေ တော့သည်။ ဘယ်နေရာမှာ အချိုဓာတ် ဆိုင်းငံ့ရင်တန် နေသည်ဟူ၍မရှိတော့ပြီ။

ထိုဥပမာ၌ အားထုတ်သော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥယျာဉ်မှူးနှင့် တူ၏။ သရက်သီး ကင်းစကလေးသည် သမ္မသနုဉာဏ်နှင့် တူ၏။ သမ္မသနုဉာဏ် ရင့်သန်၍ ရုပ်အဖြစ်-အပျက်ကို သန္တတိအစဉ်ပြတ်အောင် မြင်လာ မှုသည် သရက်သီးတော်တော် ကြီးလာသည်နှင့် တူ၏။ အဖြစ်-အပျက် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် လွင်လွင်မြန်မြန်မြင်လာ မှုသည် ဗန္ဓရသရက်သီး တော်တော်ရင့်လာမှုနှင့်တူ၏။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ကောင်းစွာစိတ်ချလောကအောင်မရင့်မီ
 ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ရင့်ပြီထင်၍ (အဖြစ်ကို လွတ်ထား၍)
 အမျက်တည်း ဟူသော ဘင်္ဂဉာဏ်ကိုသာ အပန်ဖန်
 အထပ်ထပ် ရှုကြည့်ပွားများရမည်ဟု တက်ပေးမှုသည်
 ဗန္ဓရ သရက်သီး စိတ်ချလောကအောင် မရင့်မီ ဗန္ဓရ
 သရက်သီး၏ အရသာကို အာသာငန်းငန်း စားလိုသော
 ဆန္ဒအားကြီးထွ၍ သရက်သီးကို ဆွတ်ခူး၍ အုပ်သော
 ဥယျာဉ်မှူးသည် ဗန္ဓရသရက်သီး အမှည့်ကို မစားရ
 သည့်အပြင် ဗန္ဓရသရက်သီး အပုတ်ကိုသာ ထွေမြင်ရ
 သဖြင့် ဥယျာဉ်မှူးသည် ကိုယ်၊ စိတ်နှစ်ပါး လွန်စွာ ဆင်း
 ရဲခြင်း ဖြစ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ တရား အားထုတ်သော
 ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် စိတ်ချလောက
 အောင် မရင့်သန်မီ ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ တက်၍ ရှုကြည့် ပွား
 များသော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဘင်္ဂဉာဏ်အပုတ်ကို
 သာ ထွေမြင်ရဘိသကဲ့သို့ ဖြစ်မည်ကို လွန်စွာစိုးရိမ်တွယ်
 ကောင်းထွပေသည်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်က - တကယ် သ
 ဘာဝဓမ္မ အမှန် ရင့်သန်ခြင်းအဖြစ်သို့ မရောက်ခဲ့ပါလျှင်
 ဘင်္ဂဉာဏ်လဲ မရင့်သန်၊ သို့အတွက်-ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏
 စိတ်မှာ ကိုယ်၊ စိတ်နှစ်ပါး လွန်စွာဆင်းရဲမည်ကို စိုးသော
 ကြောင့် သတိပေးလိုက်သည်။ ဘယဉာဏ်လဲ မရင့်သန်
 ရှေ့ဉာဏ်ဟူသမျှ ရင့်သန်ဘို့ လွန်စွာ ခဲရင်းထွပေတော့
 သည်။ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်၊ အနုလောမဉာဏ်၊ ဖြစ်ပေါ်

ရန်ဝေးစွာ။ သို့အတွက်-ရှေ့ဥာဏ်တွေ ပုတ်ကုန်မည်ကို လွန်စွာ စိုးရိမ်ဘွယ် ကောင်းလှသောကြောင့် ထိုဥပမာ များကို မေတ္တာစေတနာ ကြီးမားစွာထား၍ ရေးသား ထည့်သွင်း ပေါ်ပြလိုက်ရပေသည်။ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥာဏ်ဝမှာဥဒယဗ္ဗယဥာဏ်သဘာဝဓမ္မအတိုင်းကောင်း ကောင်းကြီး ရင့်သန်လာသောအခါ အဖြစ်ကို သူ့သဘာဝအတိုင်းလွှတ်၍ အပျက်ကိုသာ သဘာဝဓမ္မအတိုင်း ဖြစ်လာမှသာ ဥဒယဗ္ဗယဥာဏ်၊ ဘင်္ဂဥာဏ်၊ ရင့်သန်၍ အောင်အောင် မြင်မြင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပေလိမ့်မည်။ ဗန္ဓရ သရက်သီးကြီးသည် သူ့သဘာဝအတိုင်း- ပင်ထက်မှည့်၍- အချိုးကြသောအခါ အလိုလို ကြွေကျလာ လာဘိသကဲ့သို့ မှတ်ကြပါ။

ထို့အတွက်-တရား အားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းတို့သည် ဥဒယဗ္ဗယဥာဏ်ကို နေ့ရော၊ ညဉ့်ပါ မနေမနား ရုပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာကိုစွန့်လွှတ်၍ ပီပီ စီးစီး ညာဏ် ကုန်လွှတ်၍ကြည့်ရှု ပွားများဘို့ သင့်လှကြ ပေတော့သည်။

လောက၌- ပျားရေ ရက်သောသူ၊ ထန်းလျက်စား သော သူတို့သည် ပီပီတို့ ထျာအကြည်ခတ်နှင့်၊ အချို ခတ် ထိခိုက်သောအခါ အချိုခတ်သည် သူ့သဘာဝ အတိုင်း- အစွမ်းကုန် မဆိုင်းမတွ ချိုဘိသကဲ့သို့ မှတ် ကြပါ။

တရားအားထုတ်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ-တိဟိတ် ပုဂ္ဂိုလ်မှန်ကဲလို. ရှိလျှင်သက်စွန့်ကြိုးပန်းအားထုတ်သော အခါ ဝိပဿနာ ဥဏ်ဆယ်ပါးကို သူ့အချိန်ကြာလျှင် သဘာဝဓမ္မအတိုင်း ဥဏ်ဝမှာ ပေါ်မြဲ ဓမ္မတာ ဖြစ်ပေသည်။

ထိုနေရာမှာ- သဒ္ဓါနှင့်-ဝီရိယ,မလွန်ကဲရ။ ဗိုလ်ငါးပါးကို တူမျှအောင်ထား၍ အားထုတ်ရခြင်း။ သမ္ပပ္ပဓာန် တရားလေးပါး, ဆန္ဒာဝိပတိ, ဝီရိယာဝိပတိ, ဗိက္ခာဝိပတိ, ဝိမံသာဝိပတိ, ထိုအဝိပတိတရားလေးပါးကို တူမျှအောင် ထား၍ အားထုတ်ရခြင်း၊ သို့မဟုတ်ဥဏ်ဆယ်ပါး အောင်အောင် မြင်မြင် ဖြစ်၍ ပုထုဇဉ်အနွယ် ဖြတ်နိုင်သောဂေါင် ကြာဘူဇော, မင်ဇောတို့ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြသည်။

ထိုကဲ့သို့မဟုတ်ခဲ့ပါလျှင်- ဝိပဿနာဥဏ်ပုတ်တွေ နှင့် အချိန်ကုန်ကြပေလိမ့်မည်။ အားထုတ်သော ဥဏ်များကို အဟောသိကံ, ဖြစ်မည်ဟု မဆိုရ။ ဥဏ်သမ္ပယုတ်တွေ ဖြစ်၍ ဒုတိယဘဝ၌ အကျိုး ခံစားကြရလိမ့်။

ယခု ရေးသားဖော်ပြသော အချက်ကြီးများကို အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် အဖန်ဖန် စဉ်းစား၍ မိမိတို့ သဘောကြရာ ရှုကြည့် ပွားများကြ စေလိုသည် သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့။

ထိုယောဂိပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုအမြင်ကို မလွှတ်မူ၍ တာ
 စပ်ထည်းငန်းတိုက်၍ နေ့ရောညဉ့်ပါပိင်စီးစီး ရှုကြည့်ပါ ၊
 များသောအခါ အဖြစ်ကို လုံးလုံးလွှတ်၍ အပျက်ကိုသာ
 တမြင်တည်းမြင်လာလတံ့ ။ ထိုအခါ- သိမ့်ခနဲ, သိမ့်ခနဲ ဆို
 သောအဖြစ်သည် မပေါ် လာတော့ပြီ။ မမြင်တော့ပြီ။ ရိပ်
 ခနဲ, ရိပ်ခနဲ ဆိုသောအပျက်ကိုသာ အဇ္ဈတ္တ, ဗဟိဒ္ဓန္နစ်ပါး
 စုံ တလောကဓာတ်လုံး ဥာဏ်ငုံ၍ ရှု ကြည့်သောအခါ
 ရိပ်ခနဲ, ရိပ်ခနဲ, ရိပ်ရိပ်နှင့် တသုတ်တသုတ် အပျက်တွေကို
 သာ လျှင်လျှင် မြန်မြန်ကြီး နေ့ရောညဉ့်ပါ တစပ်ထည်း
 မြင်လာလတံ့ ။

ထိုကဲ့သို့-ယောဂိပုဂ္ဂိုလ်ဥာဏ်ဝမှာ သဘာဝအတိုင်း
 ထင်မြင်လာသည်ကိုပင် နောက်သား, နောင်လာတို့ သိ
 မှတ်စေရန် ဘင်္ဂဥာဏ်ဟု ပညတ်တင်စား၍ ထားတော်
 မူခဲ့သည်ဟု မှတ်ကြပါ။ ထိုယောဂိ ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ
 ဥာဏ်အမြင်ကိုလက်မလွှတ် မူ၍ တစပ်ထည်းငန်းတိုက်၍
 နေ့ရောညဉ့်ပါ ရှုကြည့်သောအခါ အရင်ကထက်-အဆ
 ပေါင်းများစွာ- ဝဏန်းချ၍ ပြောပြခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်
 လောက်အောင် အပျက်တွေလွန်စွာ လျှင်မြန်ခြင်းကို မြင်
 လာသောကြောင့် ထိုအပျက်ကိုပင် နေ့ရောညဉ့်ပါ ထပ်
 ခါ ထပ်ခါ ဒလစပ် မြင်နေရသောကြောင့်၎င်း၊ ထိုအ
 ပျက်တွေကို မရှုလို, မမြင်လိုသော စိတ်သည် ယောဂိ
 ပုဂ္ဂိုလ်၏ဥာဏ်ဝမှာ ထင်လာလတံ့ ။

ထိုအပျက်တွေ မြင်နေရခြင်းကိုပင်- ဘေးတုန်း၊ ဘေး
 ခဲကြီးဟု- ထင်မြင်လာသောကြောင့်- မိမိခန္ဓာကိုယ်ကြီး
 ကို တောတွင်းက၊ ကျားကြီးတွေ၊ သူရဲသဘက် ဘီလူး
 ကြီးတွေနှင့် ဘွားခနဲ ရင်ဆိုင် တွေ့သောအခါ တကိုယ်
 လုံး ဆတ်ဆတ်တု၍ အသက်သေမတတ် လွန်စွာကြောက်
 လန့်နေဘိသကဲ့သို့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ပိတ်မှာ မိမိရုပ်၊ နာမ်၊
 ခန္ဓာကိုယ်ကို လွန်စွာကြောက်လန့်ခြင်း ဖြစ်လေတံ့။ ထိုမျှ
 လောက် ဘေးတုန်း၊ ဘေးခဲကြီးဟု ကြီးစွာထင်လာသော
 အခါ။ ယခုအပျက်တွေကို မြင်နေသော ရုပ်၊ ခန္ဓာအပေါ်၌
 အသစ်အသစ်မဖြစ်လိုသော တဏှာ၊ ဥပါဒါနိ ပြတ်ကင်း
 လကံ။ အနာဂတ်ဖြစ်လေတံ့သော ရုပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာတို့
 သည်လည်း ယခု ပစ္စုပ္ပန် အပျက်မျိုးအတိုင်း တထပ်
 ထည်း ပျက်ရလေတံ့။ အတိတ်ဘဝ ခန္ဓာတွေကလည်း
 ယခုပစ္စုပ္ပန် အပျက်မျိုးတွေကဲ့သို့ ပျက်ခဲ့လေပြီဟု အ
 တိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အနာဂတ်၊ ကာလသုံးပါးစလုံး ယောဂီ
 ပုဂ္ဂိုလ်၏ဥာဏ်ဝမှာ စက်ထည်၍ ရှုကြည့်သောအခါ လူ၊
 ခန္ဓာ၊ နတ်ခန္ဓာ၊ ပြိဟ္ဋ္ဌာခန္ဓာ၊ ဘုံ ၃၁-၌ ဘယ်ခန္ဓာမျိုးမှ
 ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းမှ လွတ်ကင်းသော ခန္ဓာဟူ၍ အခွံဖြူ။
 ခန့်မျှ ရှာလို မတွေ့တော့ပြီ။

သို့အတွက် ခန္ဓာဟူသမျှ ဘေးတုန်း၊ ဘေးခဲကြီးတွေဟု
 အမှန် သိမြင်သောကြောင့် ခန္ဓာဟူသမျှအပေါ်၌ အသစ်
 ဖြစ်လိုသော တဏှာဥပါဒါနိ ပြတ်ကင်းလေတော့၏။

ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥာဏ်ဝမှာ ထိုကဲ့သို့ သဘာဝ
 အတိုင်း ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ကြီး ထင်မြင်လာသည် ကိုပင်
 နောက်သား နောင်လာတို့ သိမှတ်စေရန် ဘယဥာဏ်ဟု
 ပညတ်တင်စား၍ ထားတော်မူခဲ့သည်ဟုမှတ်။ ထိုယော
 ဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုကဲ့သို့ ဥာဏ်အမြင် ထက်သန်အား
 ကောင်းနေသောအခါ ဘေးတုုံးဘေးခဲကြီးတွေ တလော
 ကလုံးထင်နေ၍ အာဟာရကို စားရမှန်း မသိ၊ စားလို
 သော အာသာစန္ဒ ကင်းပြတ်သလောက် ဖြစ်နေတတ်
 သည်။ ထိုအခါ အာဟာရကို စားချိန်ကျ၍ လာခေါ်
 သော်လည်း ရုပ်နာမ်ခန္ဓာကို ဘေးတုုံးဘေးခဲကြီးထင်နေ
 သောကြောင့်၎င်း၊ အပျက်တွေကို တမြင်တည်း မြင်နေ
 သောကြောင့်၎င်း၊ ခေါ်သော်လည်း ရုတ်တရက်ထစရာ
 ခန္ဓာကိုယ်အတုုံးအခဲ၊ အထည်ဒြပ် သဏ္ဍာန်တွေ ကွယ်
 ပျောက်နေသောကြောင့် ရုတ်တရက် မထနိုင်။ ခေါ်ပါ
 များမှ မိမိရုပ်တုုံးရုပ်ခဲကြီးကို မျက်စိရှိသည်၊ နားရှိသည်၊
 နှာခေါင်း ရှိသည်၊ ပါးစပ် ရှိသည်၊ ကိုယ်ရှိသည်ဟု
 အကြိမ်များစွာသောသညာကို ပြန်၍ဖော်ပြီးမှ မျက်စိကို
 ဖွင့်ကြည့်သောအခါ မိမိခန္ဓာကိုယ် အတုုံး အခဲကြီး
 မြင်လိုက်သည်နှင့် တပြိုင်တည်း တောတွင်းက ကျားကြီး
 ဘီလူးကြီးများ ကဲ့မြင်လိုက်ရဘိသကဲ့သို့ မကြည့်ရဲ မမြင်
 ရဲအောင် ဘေးတုုံးဘေးခဲကြီးထင်၍ လွန်စွာ ကြောက်
 လန့်၍နေသောကြောင့် တော်တော်နှင့် မထနိုင်၊ စိတ်ကို

လွန်စွာ ပြုပြင်ပြီးမှ ထသောအခါ လူမမာကြီးကဲ့သို့ ဟိုဟိုင် သည်ပိုင် ဖြစ်နေတတ်သည်။ အာဟာရ စားသော်လည်း စားလိုသောပိတ် မရှိ။ အာဟာရ အပေါ် ကြီးစွာသောဒုက္ခကို ထင်လတံ့။ ရသာ ခြောက်ပါးကို ကောင်းစွာမသိတော့ပြီ။ ထိုကဲ့သို့ပုဂ္ဂိုလ်များကို တွေ့ရှိရသောကြောင့် သံဝေဂဥာဏ် တိုးတက်စေရန်ရည်သန်၍ ရေးထည့်လိုက် ပေသည်။ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။

ထိုယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိထင်မြင်နေသော ဥာဏ် အမြင်ကို လက်မလွှတ်မူ၍ နေရာညဉ့်ပါ တစပ်ထည်း ငန်းတိုက်၍ရှုသောအခါ ဘယ်ရုပ် ဘယ်နာမ် ဘယ်ခန္ဓာ ကိုမျှ ဖြစ်လိုသောစိတ်ဆန္ဒ မရှိတော့ပြီ။ ရုပ် နာမ် ခန္ဓာ ဖြစ်မည်ကိုပင် ဆတ်ဆတ်တု အောင် လွန်စွာ ကြောက်လန့်လေတော့သည်။ မိမိရုပ်နာမ်ခန္ဓာနှင့်တကွ တလောကသုံး၏ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာဟူသမျှကို မီးတု မီးခဲ မီးတောက် မီးလျှံ ကြီးတွေကဲ့သို့ ထင်၍ လွန်စွာ ကြောက်လန့်ခြင်း။ ထို့ထက်တိုး၍ ထင်လာသည်မှာ အဆုံးအစ မရှိအောင် နက်ကျယ်သော မီးကျည်းတွင်းကြီး မီးလျှံ ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်နေသော မီးကျည်းတွင်းကြီးကို ပကတိ မျက်စိဖြင့် မြင်နေရသကဲ့သို့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ဥာဏ်စ မှာ ကောင်းစွာထင်မြင်လာလတံ့။

ထိုအခါ ကိုးကွယ်ရာမရှိ ဖြိုခိုရာမရှိအောင် အသက် ထွက်မတတ် ကြီးစွာသော ကြောက်လန့် ခြင်းကိုဖြစ် လတံ့။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ဥာဏ်တမှာ ထိုကဲ့သို့ သဘာဝ အတိုင်းပိုင်နိုင်စွာ ထင်မြင်လာသည်ကိုပင် နောက်သား နောင်လာတို့ သိမှတ်စေရန် အာဒိနဝဥာဏ်ဟု ပညတ် တင်စား၍ထားတော်မူခဲ့သည်ဟုမှတ်ကြပါ။ ထိုယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိဥာဏ် အမြင်ကို လွှတ်မူ၍ နေ့ရော ညဉ့်ပါတစပ်ထည်း ရှုကြည့်လာသောအခါ ဘုံ ၃၁ နှစ် အထက်အောက် အဆုံး အစမရှိ ဟင်းလင်း ဟောင်း လောင်းကြီးကို ဥာဏ်တမှာ ထင်မြင်လာ သောကြောင့် လူ့ဘုံ လူ့ခန္ဓာ၊ နတ်ဘုံ နတ်ခန္ဓာ၊ ဗြဟ္မာဘုံ ဗြဟ္မာ ခန္ဓာ၊ ငရဲ တိရစ္ဆာန် ဗြိတ္တာ အသူရကာယံဘုံ၊ ခန္ဓာ ဟူသမျှ အနုမြူခန့်မျှ ရှာမရတော့ပြီ။ အဘယ်ခန္ဓာကိုမျှ နှစ်သက် သာယာစရာ အနုမြူခန့်မျှ ရှာလို့ မတွေ့ပြီ။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥာဏ်တမှာ တလောကလုံး ဟင်းလင်း ဟောင်းလောင်းကြီး ဖြစ်နေသောကြောင့်၎င်း၊ စိတ်သည် တွယ်တာစရာ အနုမြူခန့်မျှ ရှာမတွေ့သောကြောင့်၎င်း၊ အစေးအညှော်မရှိသောစိတ်သည် အခြောက် တိုက်ကြီး ဖြစ်၍ လောကသုံးပါးကိုထွန်စွာငြီးငွေ့ လေတော့၏။

ထိုအခါ အပျက်ကို ဒလစပ် မြင်နေသော ရုပ် နာမ် နှစ်ပါးသည် ကိုးကွယ်ရာမရှိ ဖြိုတွယ်စရာ မရှိအောင်

ဥာဏ်အမြင်ထက်သန်နေသောကြောင့် စိတ်သည် လွန်စွာ အားနည်းခြင်း သေးသိမ်ခြင်းဖြစ်၍ စိတ်သည် လွန်လွန် မင်းမင်း ပြင်းပြင်းထန်ထန်ကြီး ငြီးငွေ့သောဥာဏ်သည် ဖြစ်လတံ့။ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥာဏ် ဝမှာ ထိုကဲ့သို့ သဘာဝအတိုင်း မိုင်နိုင်စွာ ထင်မြင် လာသည်ကိုပင် နောက်သားနောင်လာတို့ သိမှတ်စေနေ (နိဗ္ဗိတံ) ဥာဏ် ဟု ပညတ်တင်စား၍ ထားတော်မူကဲသည်ဟု မှတ်ကြပါ။

ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် လောက သုံးပါးကို လွန်စွာ ငြီးငွေ့သောကြောင့်၎င်း၊ စိတ်သည် ကိုးကွယ်ရာ မှီတွယ် ရာ ဆောက်တည်ရာမရှိအောင် ဥာဏ်အမြင် ထက်သန် နေသော ကြောင့်၎င်း၊ စိတ်သည် လွန် စွာ အား နည်း သေးသိမ်၍ ဘု ၃၁ ၌ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း နယ်အတွင်းမှ လွတ်ကင်းရာ လွတ်ကင်းကြောင်း ထွက်ပေါက်ကိုနေ့ရော ညဉ့်ပါ မအိပ် မနေ့ ရှာလေ တော့သည်။ ထို ကဲ့ သို့ ဥာဏ်ဖြင့် မွေ့နှောက်၍ရှာသောအခါ ဘု ၃၁ ၌ ဖြစ်မှု ပျက်မှုမှ လွတ်ကင်းသော ရုပ်နာမ်ဆို၍ အနုမြူခန့်မျှသာ လို မတွေ့ပြီ။ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းမှ လွတ်ကင်းရာ အသိ တမဟာ နိဗ္ဗာန်ကြီး သာလျှင် ရှိ ၏ ဟု ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥာဏ်ဝမှာ ကောင်းစွာ ထင်လတံ့။

ထိုကဲ့သို့ ထွက်ပေါက်ကို မြင်သောအခါ ဖြစ်ခြင်း

ပျက်ခြင်းမှ လွတ်ကင်း၍ အမြန် ထွက်မြောက် နိုင်ရန် ဥာဏ်ကုန်လွှတ်၍ ဖိဖိစီးစီး နေ့ရော ညဉ့်ပါ ရှုကြည့် ပွားများလတံ့။

ထိုသို့ရှုကြည့်သောအခါ နိဗ္ဗာန်သည် သာလျှင် ကိုး ကွယ်ရာ၊ ဖိုခိုရာ၊ ဆောက်တည်ရာအစစ်အမှန် ဖြစ်သည် မှု သိသောကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကိုလိုချင်သော ဆန္ဒဓာတ်တွေ ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာလတံ့။ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ငြိလိသောဆန္ဒနှင့်ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းမှ လွတ်ကင်းအောင် တု ဝေ ကို ခြေကန်၍ ဥာဏ်ကုန်လွှတ်၍ ရှုလတံ့။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ဥာဏ်ဝမှာ ထိုကဲ့သို့သဘာဝ ဓမ္မအတိုင်း ကောင်းစွာထင်လာသည်ကိုပင် နောက်သားနောင်လာတို့ သိမှတ်စေရန် (မုဉ္ဇိတုကမျှတာဥာဏ်)ဟု ပညတ်တင်စား ၍ ထားတော်မူကဲ့သည်ဟု မှတ်။

ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဖိဖိဥာဏ်အမြင်ကို မလွှတ်မူ၍ နေ့ရောညဉ့်ပါ ရှုကြည့်ပွားများသောအခါ ပျက်ခြင်းမှ လွတ်ကင်းလိုသောစိတ်၊ ချုပ်ငြိမ်းလိုသောစိတ်၊ ပြင်းထန် စွာဖြစ်၍ ထိုပျက်မှု ရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်း၊ ပဋိသန္ဓေ တဖန်အသစ် နေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ထိုဘေးကြီးလေးပါးကို စက်သွည့်၍ ရှု သောအခါ ပျက်မှုတွေကို များစွာ အပြစ်မြင်၍ ယခုပျက်

နေသော ရုပ်, နာမ် နှစ်ပါးသည် ယခုချုပ်ပါစေ၊ ယခု
ချုပ်ပါစေ၊ ယခုချုပ်ပါစေ၊ ဘယ်အခါမှ မပေါ်လာပါစေ၊
ဘယ်အခါမှ မပေါ်လာပါစေဟု ချုပ်ငြိမ်းလိုသော ဆန္ဒ
သည် နေ့ရောညဉ့်ပါပြင်းထန်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာ၍ ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥာဏ်ကုန်လွှတ်၍ ရှုလတံ့။

ထိုကဲ့သို့ ရူပါများသော အခါ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏
ဥာဏ်အမြင်မှာ အပျက်တွေ တဖြေးဖြေးပါး၍ အမြင်
အား သေ သွားလတံ့။ နေ့ရောင်နှင့်တဲတဲ မြင်နေသော
တဇ္ဇာရီဖြူ၊ ရုပ်ကလောင် ကလေးတွေ လွန်စွာ နူးညံ့
သိမ်မွေ့ စွမ်းပါးပါးလျှပ်လျှပ်ကလေးကို မြင်ရကဲ့သို့
ထိုအတူ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥာဏ်ဝမှာ ထိုမျှလောက်
နူးညံ့ သိမ်မွေ့သော ရုပ်ကလောင်ကလေးတွေကို တခါ၊
တခါ အမြင် ပြတ်ပြတ်သွားမတတ်ဖြစ်သည်ကို သဘာဝ
ဓမ္မအတိုင်း မြင်လတံ့။ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥာဏ်ဝမှာ
ထိုကဲ့သို့ သဘာဝအတိုင်း ကောင်းစွာ ထင်မြင်လာသည်
ကိုပင် နောက်သားနောင်လာတို့သိမှတ်စေရန် (ပဋိသင်္ခါ
ဥာဏ်)ဟု ပညတ် တင်စား၍ ထားတော် မူ ကဲ့သို့
ဟုမှတ်။

ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆု ၃၁-၌ ပျက်ခြင်းမှလုံးဝ
ချုပ်ငြိမ်းရန် နေ့ရောညဉ့်ပါဖိဖိစီးစီး ဥာဏ်ကုန် လွှတ်၍

ရှုကြည့်လာသောကြောင့် ယခုအခါ ထိုပျက်ခြင်းမှ လုံးဝ သုဉ်းဆိတ်ရန် ရှုလေတော့၏။ ထိုသို့ ရှုသောအခါ ဘုရား-၌ အပျက်ဟူသမျှ လုံးဝ သုဉ်းဆိတ်၍ သုညကြီး ဖြစ်လေ တော့သည်။ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ် ၏ ဥာဏ်ဝ မှာ ဘာတာခုမျှ ရှာမတွေ့တော့ပြီ။ ထိုအခါ ကျမှ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် သည် ဇာတိဘေးကြီး၊ ဇရာဘေးကြီး၊ ဗျာဓိဘေးကြီး၊ မရဏဘေးကြီးအပေါင်းမှ လွတ်ငြိမ်းရပေပြီ။ ကျားဘေး၊ ဆင်ဘေး၊ ရွှေဘေး၊ သားရဲခြင်ဆဲ၊ ဘီလူးဘေးအပေါင်း မှ လွတ်ငြိမ်းရပေပြီ။ အဇ္ဈတ္တဘေး-ဗဟိဒ္ဓဘေးအပေါင်း မှ လွတ်ငြိမ်းရပေပြီ။ တလောကလုံး ဖြစ်ခြင်း-ပျက်ခြင်းမှ လွတ်ကင်း၍ သုညကြီး ဖြစ်နေသောကြောင့် အဇ္ဈတ္တ-ဗဟိဒ္ဓ-နှစ်ပါးစုံ ဘဝသံသရာ ကမ္ဘာအဆက်ဆက်က စွဲလမ်း သိမ်းပိုက်လာသော အတ္တမှ ဆိတ်ကင်းရပေပြီ။

ထို့ကြောင့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝိတ္တုဖွါဒ် အစဉ်၌ အဇ္ဈတ္တ-ဗဟိဒ္ဓ တလောကလုံး သင်္ခါရဓမ္မ ဟူသမျှကို ဖြုတ်ခနဲ ဥပေက္ခာစိတ်ဖြစ်ပေါ်လတ် ။ ထိုကဲ့သို့ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်မှာ ဥပေက္ခာစိတ် ဖြစ်ပေါ်ရခြင်း ၏ အကြောင်းရင်းအထောက်အပံ့သည် သမ္မသနဥပဇာန်က စ၍ အမျိုးဘုကျ အရဒ္ဓဝိရိယဖြင့် နေ့ရောညဉ့်ပါ မနေ မနား သက်စွန့်ကြိုးပန်း အားထုတ်လာကဲ့သည့် အတွက် အသက်တဖျား ကြောက်ဘွယ်၊ လန့်ဘွယ်တွေ အသည်း

တုံလောကံအောင် တွေ့ကြိုကဲ့သောကြောင့် ထိုဘေးရန် ကြီးအပေါင်းမှ သွတ်ပေပြီ ကျွတ်ပေပြီဟု ဟိန်းချ၍ အမော နားသည့်ကိုပင် သင်္ခါရ တရား အပေါင်းကို လျစ်လျူ ရှုသောကြောင့် (သင်္ခါရပေက္ခာဥာဏ်) ဟု- ပညတ်တင်စား၍ ထားတော်မူကဲ့ပေသည်ဟု မှတ်ကြပါ။

ထိုနေရာ၌ ဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြုဦးအံ့။ ။ယောက်ျား ကောင်း အာဇာနည် လူစွမ်းကောင်း တယောက်သည် ကန္တာရခရီးကိုသွားလေရာ လွန်စွာ နက်နဲသော တော ကြီးကိုတွေ့လေ၏။ ထိုတောအတွင်းသို့ ဝင်၍သွားသော အခါ တောလယ်သို့ရောက်၍ ထိုတော၌ရှိသော လွန်စွာ ကြောက်လန့်ဘွယ် ကောင်းသော ကျားတွေ- ဆင်တွေ ခြင်္သေ့တွေ နဂါးဂဠုတွေ- သားရဲ၊ သဘက်၊ ဘီလူးကြီး တွေနှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့လေရာ ထိုယောက်ျားသည် အ သက် သေမတတ် ဆတ်ဆတ်တုံအောင် ကြောက်၍ မိမိအားစွမ်း ဗလ၊ သတ္တိရှိသလောက် အသက်ဘေးမှ လွတ်ကင်းအောင် အစွမ်းကုန်ပြေးလေ၏။ နောက်က ရန်သူတွေက အတင်းလိုက် ရှေ့က အသက်တဖျား အစွမ်းကုန်ပြေး၊ ပြေးလေ၊ လိုက်လေ၊ လိုက်လေ ပြေး လေ၊ ပြေးရင်း ပြေးရင်းနှင့် ရှေ့က ယူဇနာရှစ်သောင်း လေးထောင် အမြင့်ဆောင်သော မဟာမြင့်မိုရ်တောင် ကြီးကို တွေ့လေရာ ထိုတောင်ကြီးပေါ်သို့ တက်ပြေး

လျှင် ဘေးရန်အပေါင်းမှ လွတ် မည်ထင်၍ အတင်းအားစွမ်းသတ္တိရှိသလောက် တက်ပြေးလေရာ နောက်ကရန်သူတွေက အတင်းလိုက်၊ လိုက်မှန်းသိလေ အတင်းတက်လေ၊ ထိုကဲ့သို့ နေ့ရောညဉ့်ပါ အာရဒ္ဓဝိရိယဖြင့် မနေမနား အသက်စွန့်၍ အစွမ်းတုန်တက်ပြေးနေရသည်မှာ ရက်၊လ၊ပေါင်းများစွာ တက်သောအခါ တနေ့သ၌ ဟောမြင့်မိုရ် တောင်ထိပ်ကြီးပေါ်သို့ ရောက် လေ ။ ထိုယောက်ျားထူး အာဇာနည်ကြီးသည် အလုံးစုံသော ကျားဘေး၊ ဆင်ဘေး၊ ခြင်္သေ့ဘေး၊ သားရဲ၊ သဘက်၊ ဘီလူးဘေးကြီးအပေါင်းတို့မှ လွတ်ပေပြီ၊ ကျွတ်ပေပြီဟု စိတ်ကို ဟိန်းချ၍ စိတ်ချ လက်ချ အမော နား ရ လေ တော့၏။

ထိုဥပမာ၌- ခရီးသွား ယောက်ျားထူး အာဇာနည်နှင့် သံသရာ ခရီးမှ ကျွတ် လွတ် ထွက် မြောက် ရန် တရားအားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် ယောက်ျားထူး အာဇာနည် လူစွမ်းကောင်းနှင့်တူ၏။ မိုက်တောကြီးနှင့် အဝိဇ္ဇာမှောင် တောကြီးနှင့်တူ၏။ တောလယ် ရောက်သောအခါ ကျားဘေး၊ ဆင်ဘေး၊ ခြင်္သေ့ဘေး၊ သားရဲ၊ သဘက်၊ ဘီလူးဘေး ရန်သူ အပေါင်းတို့ နှင့် တရားအားထုတ်သော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ဥာဏ်ဝ၌ ဘယဥာဏ်၊ အာဒိနဝဥာဏ်၊ နိဗ္ဗိဒါဥာဏ်၊ မုဉ္ဇိတုကမျတာ

ညာဏ် ပဋိသင်္ခါညာဏ် တည်းဟူသော အသက်တဖျား
ကြောက်ဘွယ်၊ လန့်ဘွယ် ဘေးရန်ကြီးတွေကို ထွေ
သည်နှင့်တူ၏။ မဟာမြင့်မိုရ် တောင် ထိပ် ကြီး ပေါ် သို့
ရောက်သော ယောက်ျားထူး အာဇာနည်နှင့် တရား
အားထုတ်သောယောက်ျားထူးအာဇာနည်ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
သည် ရန်သူဖြစ်သော သင်္ခါရ၊ တရားအပေါင်းကို
လျစ်လျူရှု၍ စိတ်ကို ဟိန်းချ၍ စိတ်ချ လက်ချ အမောနား
ခြင်းသည်ပင် သင်္ခါရပေက္ခာညာဏ်နှင့်တူ၏။

ထိုသင်္ခါရပေက္ခာညာဏ်ကြီး အစိုးထိုက်ပုံကို ပြဦးအံ့။

ရဟန်းရှင်လူအပေါင်းတို့- အထူးသတိထားစဉ်းစား
ကြစေလိုသည်မှာ ငါတို့မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်
၌- ပိလိန္ဒဝစ္ဆမထေရ် အ လောင်း သည် က မ္ဘာပေါင်း
တထိန်းအတွင်း အပါယ်လေးပါးမလားမူ၍ သံသ ရာ၊
ခရီးကြီးကို ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတည်းဟူသောရိက္ခာ
ထုပ်ကြီးတွေနှင့် တဖြေးဖြေးဆန်တက် လာခဲ့ ရသည်
မှာ ငါတို့ ဘုရားမပွင့်မှီအတွင်း ယခုကမ္ဘာတွင် လော
ကီဝိဇ္ဇာရိုက်ကြီးဖြစ်၍ များစွာသော လူ အပေါင်း ကို
သူ၏တန်ခိုး အစွမ်းသတ္တိဖြင့် ချိုးမြှောက် ထောက်ပံ့
နေလေသည်။ ထိုအခါ ဘုရားကဲ့သို့ ထင်မှတ်၍ကိုးကွယ်
ကြလေသည်။

ငါတို့-ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူလာ၍-ရာဇ
 ဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန် ကျောင်းတော်သို့ ကြွရောက်တော်
 မူပြီး တရားဟောတော်မူသောအခါ၊ နတ်၊ လူ၊ ဗြဟ္မာ
 သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည် သောင်း သောင်း ဖျဖျ တရား
 နာသောအခါ ကျွတ်တန်းဝင်သူ ယောဂီဗြူအရယာတွေ
 များစွာဖြစ်ကြလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ပိလိန္ဒ ၀ န္ဒိ
 မထေရ်အလောင်း ဝိဇ္ဇာရ်ရိကြားလေသော်၊ ဘုရားထံသို့
 လာပြီး ရိုသေလေးမြတ်စွာ ရှိခိုး၍ မိမိ မာန ကျချ ပြီး
 တရားတောင်းပန်လေ သော ကြောင့် သင့် လျော် သော
 ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပေးသနား၍ ရဟန်းပြုပြီး တရားအား
 ထုတ်သောအခါကြံ့မှ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းအတွင်း ဒါန၊ သီ
 လ၊ ဘာဝနာ တည်းဟူသော ပါရမီမျိုးတွေကို ရိက္ခာ
 လုပ်၍ တဖြေးဖြေးဆန်တက်လာ ကဲ့ရဲ့သည်မှာ ငါတို့
 မြတ်စွာဘုရားနှင့်တွေ့မှ လောကသုံးပါး သင်္ခါတဘေး
 ရန် အပေါင်းတို့မှ ကျွတ်လွတ်၍ မဟာခြင်းမိရ်တောင်
 ထိပ်ကြီးပေါ်သို့ရောက်သော ယောကျ်ားထူးအာဇာနည်
 ကြီးကဲ့သို့ အထွဋ်အထိပ်ဖြစ်သော သင်္ခါရပေက္ခာဥာဏ်
 တည်းဟူသော သေမင်းလက်တွင်းမှ လွတ်ကင်း၍ ဘယ်
 ဘဝ၊ ဘယ်ကမ္ဘာ၊ ဘယ်ခန္ဓာမှ၊ မရကဲ့ဘူးသော အသင်္ခါ
 မဟာ နိဗ္ဗာန်ကြီးသို့ ဆိုက်ရောက်၍ သန္တိသီတိ သုခ
 ဝိမုတ္တိရသကြီးကို ခံစားရလေတော့၏။

ထို့ကြောင့်ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းတိုင်းလျှင်-ကမ္ဘာပေါင်းများစွာ အားထုတ်မှ အထွဋ်အထိပ်ဖြစ်သော သင်္ခါရပေက္ခာ ဉာဏ်ကြီးကိုရ၍ အနုလုံ၊ ဂေါတြဘူ၊ မဂ်ဇောဖြစ်ပြီး အသင်္ခါတ မဟာနိဗ္ဗာန်ကြီးသို့ ဆိုက်ရောက် နိုင်ကြသည်ကို များများကြီး စဉ်းစား ကြ ပါ သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့- ရှစ်သောင်း လေးထောင် အမြင့်ဆောင်သော မဟာမြင်းမိုရ်၊ ထောင်ကြီး တက်သည်က- လွန်စွာ လွယ်သေးသည်ဟု မှတ်ကြပါ။ သင်္ခါရပေက္ခာ ဉာဏ်သည် အသင်္ခါတ မဟာနိဗ္ဗာန်ကြီးကို ဆိုက်ရောက်အောင် ပို့ဆောင်နိုင်သော အားစွမ်းဗလ သတ္တိ ရှိကြောင်းကို သိစေရန် ရေးသား ဘော်ပြလိုက်ပေသည်။ စာမသင်ဘူးသေးသောသူတို့ သိစေရန် ဖြစ်သည်။

(မှာထားချက်)

ကမ္ဘာတသိန်း ဆိုသည်မှာ- ကျွတ် တန်း ဝင် လက်မှတ်ရပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ ဆိုသည်ဟုမှတ်၊ ကျွတ် တန်းဝင် လက်မှတ်မရသော သူတို့မှာ၊ ကမ္ဘာ အသင်္ချေ မရေမတွက်နိုင်အောင် သံသရာကမ္ဘာရ ခရီးကြီးထဲမှာ ကူးနေကြရသော အန္ဓပုထုဇဉ်တို့မှာ လောဘကျားဆိုးကြီးက ကိုက်သတ်လိုက်၊ ဒေါသတည်း ဟူသော ဆင်ရိုင်းကြီးက ထိုးသတ်လိုက်၊ မောဟ၊ တည်း ဟူသော နဂါး၊ ဂဠုန်ကြီးတွေက ကိုက်သတ်လိုက်၊ ထောင့်ငါးရာ

တည်းဟူသော သားရဲ၊ သဘက်၊ ဘိလူးကြီး တွေက
 တကိုယ်လုံး ဓာတ်ဆီ ဩဇာရှိသမျှ စုတ်ယူလိုက်။ ထိုကဲ့
 သို့-အဇ္ဈတ္တဘေးရန် ဗဟိဒ္ဓဘေးရန် အမျိုးမျိုး တွေ နှိပ်
 စက်၍ သေကျေပျက်စီး၍ အပါယ်ငရဲကြီးသို့ ကျခဲ့
 ရသော ဘဝတွေ အသင်္ချေ မရေ မတွက် နိုင် အောင်၊
 များပြားကဲ့လှလေပြီဟု ဓမ္မသံဝေဂကို လက်ကိုင်ထား
 ၍ ယခုဘဝ ဘုရားသာသနာတော်မြတ်ကြီးနှင့် တွေ
 သောအခါ ဘယ်ဘဝ၊ ဘယ်ကမ္ဘာ၊ ဘယ် ခန္ဓာ မှ
 မချကဲ့ဘူးသေးသော သေမင်းလက်တွင်းမှ လွတ်ကင်း
 သော အတွင်အထိပ် ဖြစ်သော သင်္ခါရုပေက္ခာ ဥာဏ်
 ကြီးကိုမရ ရအောင် အားထုတ်၍ သင့်လှကြပေတော့
 သည်။ သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့။

(မှာထားချက်ပြီး၏။)

ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည် သင်္ခါရုပေက္ခာဥာဏ်ကို ရိုသေ
 လေးမြတ်စွာ ပွားအပ်သည်ရှိသော် အရှေ့ယုဂန်တောင်
 စွန်းမှ ပေါ်ထွန်းလာသော လွန်စွာ ကြည်လင် သန့်ရှင်း
 စင်ကြယ်အေးမြ သာယာလှစွာသော ရွှေလမင်းကြီးကဲ့
 သို့ ထိုအတူ- အနုလောမ ဥာဏ်သည် တန်ဆောင်မုန်း
 လပြည့်နေ့ညအခါ မြူတိမ်မရှိ ပြကတေ့ သန့်ရှင်း စင်
 ကြယ်သော အရောင်၊ အလင်းနှင့် ပြည့်စုံသော တန်ခိုး
 အစွမ်း သတ္တိ ရှိသောကြောင့် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ

တည်းဟူသော အမိက် မှောင်ကြီးတွေကို စူးရှ ဖောက်
တွင်း၍ သုခိသင် ရှင်းလင်းပြီးလျှင်တုံ ၃၁-မှ-လွန်မြောက်
စေတတ်သော မဟာအလင်းတော်ကြီးကို ပေးစွမ်းနိုင်
သော အားအစွမ်း သတ္တိထူးရှိသော အနုလောမဉ္ဇာဏ်
ကြီးဟု မှတ်ကြရသည်။

(မှာထားချက်။) ထိုအနုလောမဉ္ဇာဏ်နှင့် ဂေါ
တြာဘူဉ္ဇာဏ်၊ မင်္ဂဉ္ဇာဏ်၊ ဖိုလ်ဉ္ဇာဏ်၊ အသင်္ခတ မဟာ
နိဗ္ဗာန်ကြီးများကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ၊ အဋ္ဌသာလိနိ
အဋ္ဌကထာတို့နှင့်အညီ အရှေ့ ယု ဝန် တောင် စွန်းမှ
ပေါ်ထွန်းလာသော ရွှေလဝန်းကြီးကဲ့သို့ ထင်လျှားစွာ
ရေးသားပြပေအံ့သတည်း။

ယခုအခါ-လေးပါးသောမဂ်တို့၏ သစ္စာလေးပါးတို့
ကို သိမြင်ပုံနှင့် ကိလေသာတို့ကို ငယ် ပုံ စ သည်တို့ကို
ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ၊ အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာတို့နှင့်
အညီ မဂ္ဂဝိထိဖြစ်ပုံ အမြွက်နှင့်တကွ အကျဉ်းအားဖြင့်
ပြဆိုပေအံ့။

ထုံသုံးပါး၌ ဖြစ်သော သင်္ခါရတရားတို့ကို အနိစ္စ
ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟု အဖန်ဖန် ဝိပဿနာရှုသော ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်အား မဂ္ဂဝိထိဖြစ်ရာ၌ ဉ္ဇာဏ်ထက်သော် အနုလုံ
ဇော နှစ်ကြိမ် ထိုနောက် ဂေါတြာဘူ ထိုနောက် မင်္ဂဇော
တကြိမ် ထိုနောက် ဖိုလ်ဇောနှစ်ကြိမ် ဖြစ်၍ ချုပ်၏။

ဥဿာဒါ အလတ် ဖြစ် သော ပုဂ္ဂိုလ် အား အ နှု လုံ ဇော
လေးကြိမ် ထိုနောက် ဂေါတြဘူ ထိုနောက် မှန် ဇော
တကြိမ် ထိုနောက် ဒိုလ်ဇော တကြိမ်ဖြစ်၍ ဘဝင်ကျ
လေ၏။

ထိုသုံးယောက်တို့တွင်-ဥဿာဒါ၊ အလတ်ဖြစ်
သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းဖြင့် ပြပေအံ့။ ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်
သော သင်္ခါရတရားတို့ကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟူ၍
အဘန်ဘန် ဝိပဿနာရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား မဂ္ဂဝိ
ထိ ဖြစ်လိုသည် ရှိသော်။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း စိတ်သည်
ဝိပဿနာ၏ အာရုံဖြစ်သော တေဘူမက ခန္ဓာကို အာရုံ
ပြု၍ ဘဝင်ကို နှစ်စေ့လည်စေ၏။ ထိုနောက် ထိုမနော
ဒွါရာဝဇ္ဇန်း စိတ်သည် ယူအင်သောခန္ဓာကိုပင် အာရုံ
ပြု၍ ပဋ္ဌမအနုလုံ ဇောစိတ်နှင့်ယှဉ်သော ဥဿာဒါသည်
အနိစ္စဟူ၍၎င်း။ ဒုက္ခဟူ၍၎င်း။ အနတ္တဟူ၍၎င်း ။ ရှုသော
အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်၍ သစ္စာလေးပါးကို ဖုံးလွှမ်း
တတ်သော ရုန့်ရင်းသော ကိလေသာကို ပယ်ဖျောက်
လျက် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟူသော လက္ခဏာ တို့ကို
လွန်စွာ ထင်ရှားသည်ကိုပြု၍ ချုပ်၏။ ထိုပဋ္ဌမ အနုလုံ
ဇော ချုပ်သည်၏ အခြားမဲ့၌ ဒုတိယ အနုလုံ ဇော
စိတ်နှင့် ယှဉ်သော ဥဿာဒါသည် ထိုပဋ္ဌမ အနုလုံ ဇော
စိတ်မှ အာသေဝနပစ္စည်းကို ရသောကြောင့် ထက်မျက်

ရဲရင့် ကြည်လင်စွာဖြစ်၍ ထိုခန္ဓာ အာရုံ၌ပင်လျှင် ထို အနိစ္စ အစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်၍ အလယ်၊ အလတ်ဖြစ်သော သစ္စာလေးပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော ကိလေသာကဲ့ ပယ်ဖျက်လျက် အနိစ္စအစရှိသော လက္ခဏာတို့ကို လွန်စွာ ထင်ရှားသည်ကိုပြု၍ ချုပ် ၏။

ထိုဒုတိယ အနုလုံစော၏ အခြားမဲ့၌ တတိယ အနုလုံစောနှင့် ယှဉ်သောဥာဏ်သည် ထို ဒုတိယ အနုလုံစောစိတ်မှ အာသေဝန ပစ္စည်းကို ရသော ကြောင့် လွန်စွာ ထက်မျက် ရဲရင့်စွာဖြစ်၍ ထိုခန္ဓာ အာရုံ၌ပင်လျှင် အနိစ္စအားဖြင့် ရှုသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်၍ ဂှေအနုလုံ စောနှစ်ခုသည် ပယ်အပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်းကျန်သော သိမ်မွေ့၊ သေးဖွဲသော သစ္စာလေးပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော ကိလေသာဟူသော အဓိကံမှောင်ကို ပယ်ဖျောက်လျက် အကြွင်းအကျန် မရှိသည်ကိုပြု၍ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ အစရှိသော သုံးပါးသော လက္ခဏာတို့ကို လွန်စွာ ထင်ရှားသည်ကိုပြု၍ ချုပ်၏။ ဤသုံးပါးသော အနုလုံစောစိတ်တို့နှင့် ယှဉ်သော အနုလောမဥာဏ်တို့သည် သစ္စာလေးပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော ကိလေသာ အဓိကံမှောင်ကို ပယ်ဖျောက်အပ်ပြီးသည် ရှိသော် ထိုတတိယ အနုလုံစော၏ အခြားမဲ့၌ ဂေါတြဘူဥာဏ်သည် အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိနေသော အသင်္ခါတ

ပရမတ္ထ မဟာ နိဗ္ဗာန် ကြီးကို အာရုံပြု၍ ထင်ရှားဖြစ်
ပေါ်၏ ဟု မှတ်ကြ။

ဤအရာ၌ တန့်ရပ်၍ ဥပမာကို ထင်စွာပြဦးအံ့။

မျက်စိ အမြင်သန်သော ယောကျ်ား၊ တယောက်
သည် ညဉ့်အခါ၌ နက္ခတ်၏ စန်း၊ ခေါ်သော (လ)နှင့်
ယှဉ်ခြင်းကို သိလို၍ မိုးကောင်းကင်၌ ထင်ရှားစွာရှိ၍
နေသော (လ) ကို မော်၍ ကြည့်သည်ရှိသော် တိမ် ဖုံး
လွှမ်းနေသောကြောင့် (လ)ကို မမြင်ရ ထိုအခါ တခုသော
လေသည် လာလပ်၍ အလွန် ထူထပ်သော တိမ်တိုက်
ကြီးကို ပယ်လွှင့် ဖျက်ဆီး၏။ ထိုနောက် တခုသော
လေသည် လာပြန်၍ အလပ်စားဖြစ်သော တိမ်တိုက်ကို
ပယ်လွှင့် ဖျက်ဆီးပြန်၏။ ထိုနောက် တခုသော လေ
သည် လာပြန်လပ်၍ သိမ်မွေ့ ပါးကြသော တိမ်တိုက်
ကို ပယ်လွှင့် ဖျက်ဆီးပြန်၏။ ထိုနောက် ထိုယောကျ်ား
သည် တိမ်တိုက်၊ တိမ်လွှာ ကင်းစင်ပြီးသော လွန်စွာ
သန့်ရှင်းသော (လ)ကို မြင်၍ စန်း သည် ဤမည်သော
နက္ခတ်နှင့် ယှဉ်၏ဟု စန်းယှဉ်နက္ခတ်ကို သိ၏။ ဤ၌ စန်း
ဟူသော မြန်မာစကားသည် လ၊ နက္ခတ်ကို ဟော
သော ပါဠိစကား စန္ဒမူဖြစ်သည်ဟူ၍ မှတ်။

ဤဥပမာစကားရပ်၌-၃-ထပ်သော တိမ်လွှာတို့ကဲ့
သို့ သစ္စာလေးပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော ထူထပ် အ
လယ် အလတ်သိမ်မွေ့ ပါးလျှပ်သော ကိလေသာတည်း
ဟူသော အဓိကတိုက်တို့ကို မှတ်ရမည်- သုံး ခု သော
လေတို့ကဲ့သို့ သုံးပါးသော အနုလုံဇောပိတ်တို့နှင့် ယှဉ်
သော အနုလောမဥာဏ်တို့ကို မှတ်ရမည်။ မျက်စိ အ
မြင်သန်သော ယောကျ်ားကဲ့သို့ ဂေါတြာဉာဏ်ကို
မှတ်ရမည်။ ကောင်းကင်၌ ထင်ရှားရှိသော လ ကဲ့ သို့
ထိုယောကျ်ား ခန္ဓာကိုယ်၏ အပြင် အပ၌ အခါ ခပ်
သိမ်း ထင်ရှားရှိနေသော အသင်္ခါတဓာတ် မဟာနိဗ္ဗာန်
ကြီးကို မှတ်ရမည်။ သုံးခုသောလေတို့၏ အစဉ်အတိုင်း
သုံးခုသော တိမ်တိုက်၊ တိမ်လွှာတို့ကို မျက်စိခြင်းကဲ့
သို့ သုံးခုသော အနုလုံဇောပိတ်နှင့် ယှဉ်သော အနုလော
မဥာဏ်တို့၏ သစ္စာ ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော ရုန့်ရင်း
သော အလယ်အလတ်ဖြစ်သော သိမ်မွေ့သော သုံးပါး
သော ကိလေသာ အဓိကတိုက်တို့ကို အစဉ်အတိုင်း
ပယ်ဖျောက်ခြင်းကို မှတ်ရမည်။ တိမ်တိုက်၊ တိမ်လွှာမှ
ကင်းစင်သော ကောင်းကင်၌ ထိုယောကျ်ား၏ သန့်ရှင်း
စင်ကြယ်သော လ ကို မြင်ခြင်းကဲ့သို့ သစ္စာကို ဖုံးလွှမ်း
တတ်သော သုံးပါးသော ကိလေသာ မှောင် ကင်း
ဖျောက်သည်နှင့် တပြိုင်တည်း ဂေါတြာဉာဏ် ၏
အသွန်သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သော အာနုဘော်အစွမ်းဖြင့်

အသင်္ခတ မဟာနိဗ္ဗာန်ကြီးကို အာရုံပြုခြင်း၊ ထင်လင်းစွာ မြင်ခြင်းကဲ့သို့ မှတ်ရမည်။ သုံးခုသော လေတို့သည် (လ)ကို ဖုံးလွှမ်းသော သုံးခုသော တိမ်တိုက်၊ တိမ်လွှာတို့ကိုသာ ပယ်လွှင့် ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ လက်မြင်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သကဲ့သို့ သုံးပါးသော အနုလုံ ဇောစိတ်တို့နှင့် ယှဉ်သော အနုလောမ ဥာဏ်တို့သည် သဏ္ဍာ ဖုံးလွှမ်းတတ်သော ကိလေသာ အမှိုက်တိုက်ကိုသာ ပယ်ဖျက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၍ အသင်္ခတ မဟာနိဗ္ဗာန်ကြီးကို အာရုံပြုခြင်း မြင်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်။ မျက်စိအမြင်သန့်သော ယောကျ်ားသည် (လ)ကို မြင်ခြင်းငှါသာ စွမ်းနိုင်၍ သုံးခုသော တိမ်တိုက်တိမ်လွှာတို့ကို ပယ်ခွာလွှင့်ပျောက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သကဲ့သို့ ဂေါတြဘူဥာဏ်သည် အသင်္ခတ မဟာနိဗ္ဗာန်ကြီးကိုသာ အာရုံပြုခြင်းငှါသာ စွမ်းနိုင်၍ ကိလေသာဟူသော အမှိုက်တိုက်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်။

ဤသို့လျှင် - အနုလုံ ဇောစိတ်သုံးခုတို့နှင့် ယှဉ်သော အနုလောမဥာဏ်တို့သည်။ ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်သော သင်္ခါရတရားတို့ကို အာရုံပြုသည်။ ဂေါတြဘူဥာဏ်သည် နိဗ္ဗာန်ကိုသာ အာရုံပြုသည်။ အကယ်၍ ဂေါတြဘူဥာဏ်သည် အနုလုံဇော ယူအပ်သော သင်္ခါရအာရုံကို ယူသည်ဖြစ်အံ့၊ တဖန် အနုလုံအဖြစ်သို့သာ အစဉ်လိုက်

ခွဲရကား ထိုနောက် မဂ်ဥာဏ်ပင် မဖြစ်ပေါ်နိုင်ရာ
 ဂေါတြဘူကား အနုလုံဇောနှင့်ယှဉ်သော အနုလောမ
 ဥာဏ်၏ အာရုံကိုမယူဘဲ၊ အနုလုံ၏နောက်လိုက်မပြုမှု
 ၍ မိမိသည် အာဝဇ္ဇန်း မဟုတ်ပါဘဲလျက် မဂ်၏ အာဝ
 ဇ္ဇန်းအရာ၌ တည်၍ ငါ့နည်းအတူ အသင်္ခတ မဟာ
 နိဗ္ဗာန်ကြီးကို အရုံပြု၍ သင်ဖြစ်လေတော့ဟု မဂ်ဥာဏ်
 အား အမှတ်သညာ ပေးသကဲ့သို့ ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ မဂ်
 ဥာဏ်သည်လည်း ထိုဂေါတြဘူဥာဏ်က ပေးသော
 အမှတ်ကို မလွှတ်မူ၍သာလျှင် ဂေါတြဘူနှင့် အခြားမ
 ရှိတစပ်တည်းသော အစဉ်ဖြင့် ထိုဂေါတြဘူသို့ အစဉ်
 လိုက်၍ ရှေး၌ တရံတဆစ်မျှ မဖောက်ထွင်း၊ မဖောက်
 ခွဲဘူးသေးသော လောဘအစု၊ လောဘတု်း၊ လောဘခဲ၊
 ဒေါသအစု၊ ဒေါသတု်း၊ ဒေါသခဲ၊ မောဟအစု၊
 မောဟတု်း၊ မောဟခဲကြီးတို့ကို ဖောက်ထွင်း ဖောက်
 ခွဲ၍သာလျှင် ဖြစ်၏။

ဥပမာကားတယောက်သောလေးသမားသည်လေး
 အပြန် တရာကွာဝေးသော အရပ်၌ ပျဉ်ချပ် တရာကို
 ထား၍ မိမိ၏မျက်နှာကို အဝတ်ဖြင့် ဖုံးအုပ်၍ မြားကို
 ဖွဲ့လျက် စက်ယန္တရားပေါ်သို့ တက်၍ ရပ်၏။ အခြား
 သော ယောက်ျားတယောက်က စက်ယန္တရားကို လှည့်
 လည်စေ၍ ထိုလေးသမားသည် ထားသော ပျဉ်ချပ်

တရားသို့ မျက်နှာတည့်တည့်မူ၍ ရပ် တည် သော အ ခါ
 ထိုဝက်ယန္တရား၌ ငွှံ့တံဖြင့် တီးခေါက်၍ မြှားကိုပစ်
 ရန် အမှတ်သညာကိုပေး၏။ ထိုအခါ လေးသမားသည်
 ထိုပေးသော ငွှံ့တံတီးခေါက်သော အမှတ်ကို မလွှတ်
 တဲ မြှားကိုပစ်လွှတ်၍ ပျဉ်ချပ်တရာကို စူး ဝင် ဖောက်
 ထွင်းစေ၏။

ဤဥပမာ၌-ငွှံ့တံ အမှတ်ကဲ့သို့ ဂေါတြဘူဥာဏ်
 ကို မှတ်အပ်၏။ လေးသမားကဲ့သို့ အနိယာ မဂ်ဥာဏ်
 ကို မှတ်အပ်၏။ လေးသမား၏ ငွှံ့တံအမှတ်ကိုလွှတ်
 မူ၍ ပျဉ်ချပ်တရာကို ပစ်ဖောက်ခြင်းကဲ့သို့ မဂ်ဥာဏ်၏
 ဂေါတြဘူဥာဏ် ပေးအပ်သော အမှတ်ကို မလွှတ်မူ၍
 သာလျှင် အသင်္ခတ မဟာနိဗ္ဗာန်ကြီးကို အာရုံပြု၍ တရံ
 တဆစ်မျှ ရှေး၌မဖောက်ထွင်း မဖောက်ခွဲဘူးသေးသော
 လောဘာအစု၊ လောဘတု်း၊ လောဘခဲ၊ ဒေါသ အစု၊
 ဒေါသတု်း၊ ဒေါသခဲ၊ မောဟအစု၊ မောဟတု်း၊ မော
 ဟခဲကြီးတို့ကို ဖောက်ထွင်း၊ ဖောက်ခွဲခြင်းကို မှတ်အပ်၏။

ဤ၌-ဂေါတြဘူဥာဏ်နှင့် မဂ်ဥာဏ်တို့သည် အသင်္ခ
 တ မဟာနိဗ္ဗာန်ကြီးကို အာရုံပြုသည်ဟူသည်ကား ထို
 ဥာဏ်တို့သည် အသင်္ခတ မဟာနိဗ္ဗာန်ကြီးကို အရောင်
 အလင်းနှင့် တကွ မျက်စိဖြင့် ဖြင် ရ ဘိ သ ကဲ့သို့ မျက်

မှောက် ပြု သောအားဖြင့် သိမြင်ရသည်ဟူ၍ ဆိုလိုသည်၊
 (ဥပမာအဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဘူမူကား။) သမထ ကမ္မဋ္ဌာန်း
 ဖြစ်သော ဩဒါ တက သိုဏ်းကို ဝိစိ ဖြန်း အပ် သော
 ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုကသိုဏ်း၊ ပဋိဘာဝနိဝိတ်ကို
 ရသည်ရှိသော် ထိုနိဝိတ်သည် ပညတ်တရား ဖြစ်သော
 ကြောင့် ပရမတ္ထသဘောဖြင့် ထင်ရှားမရှိ၍ ဥပါဒိ၊ ဇ္ဇိ၊
 ဘင်၊ မရှိသော်လည်း လွန်စွာ ကြည်လင် သန့်ရှင်း စင်
 ကြယ် သော မှန် ကြည် မှန်လင်းကြီးကဲ့သို့ ဝန်း ဝန်း
 ဝိုင်းဝိုင်း အခြင်း အရာ အားဖြင့် ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ် ၏
 ဥာဏ်ဝဋ္ဌိ ထင်ထင်ရှားရှားဖြစ်ပေါ်လာသကဲ့သို့ ထိုအတူ
 ဂေါတြဘူဥာဏ် မဂ်ဥာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာသည် ရှိသော်
 ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥာဏ်ဝဋ္ဌိ ကိလေသာပူကို ငြိမ်းအေး
 ချုပ်ပျောက် စေတတ်သော၊ လွန်စွာအေးမြ သာယာ
 ကြည်လင်လှစွာသော၊ သန္တိသဘော ထင်ရှားရှိသော၊
 အသင်္ခတ မဟာနိဗ္ဗာန် တရားတော်မြတ်ကြီးသည် ထို
 ဂေါတြဘူဥာဏ်၊ မဂ်ဥာဏ်တို့ စွဲမှီရာအာရုံ၏ အဖြစ်
 ဖြင့် ထင်ထင်ရှားရှားကြီး ဖြစ်ပေါ်လာလတ်။ ထင်ရှား
 လာသည်ဟု ဆိုသည်ကို နိဗ္ဗာန် တရားတော်ကြီးသည်
 အရင်ကမရှိဘဲ ထိုအခါမှဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟူ၍ မမှတ်
 ယူကြလင့်။ အသင်္ခတ မဟာနိဗ္ဗာန်ကြီးသည် ဥပါဒိ၊ ဇ္ဇိ၊
 ဘင် မရှိ၍ အစမရှိ အဆုံးမရှိဘဲ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှား
 ရှိနေသောတရားကြီး ဖြစ်သည်ဟုမှတ်ကြ။

ထိုအခါမှ နိဗ္ဗာန် ဖြစ်ပေါ်သည်မဟုတ် ထို နိဗ္ဗာန် တရားတော်မြတ်ကြီးကို အဝိဇ္ဇာ နှသယ ကိလေသာ မှောင်ခတ်ကြီးက ဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိသော အန္တပုထုဇဉ် တို့၏ မျက်စိဖြင့် မမြင်ရဟု မှတ်ကြံရမည်။ အနုလောမ ဥာဏ်ဖြင့် ပယ်အပ်ပြီးသောကိလေသာ စင်ကြယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဂေါတြဘူဥာဏ် မဂ်ဥာဏ် ဖိုလ်ဥာဏ်တည်း ဟူသော ဥာဏ်မျက်စိတို့ဖြင့်သာ မြင် ရ သော ကြောင့် ထိုအခါကြာမှသာလျှင် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥာဏ် ဝ ချစ် ထင်ထင်ရှားရှားကြီး ဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်သည်ကိုသာ ရည်၍ ဆိုသည်ဟု မှတ်ရမည်။

ဤသို့ ပြဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် ဂေါတြဘူဥာဏ် က အသစ်တ မဟာနိဗ္ဗာန်ကြီးကို မျက်စိဖြင့် မြင်ရသကဲ့ သို့ မြင်ရသော်လည်း ထိုဥာဏ်သည် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု နိုင်သော အခြားတပါးမှ အာသေဝနုပစ္စည်းကို မရ ခြင်းကြောင့် အားနည်းသည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်၏ သန္တိ ဓာတ် တန်ခိုးအရှိန်ကို များစွာ မိမိသို့ မယူနိုင်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ကိလေသာ စသော အကုသိုလ် တရား များကို ချုပ်ငြိမ်းစေခြင်းကို မပြုနိုင်သော အရိယာ မဂ်ဥာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာသော အခါ၌သာလျှင် ထိုမဂ် ဥာဏ်သည် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသော ရှေ့ဂေါတြဘူမှ အာသေဝနုပစ္စည်းကို ရခြင်းကြောင့် အားရှိသည်ဖြစ်၍

မိမိအာရုံပြုသော အသင်္ခတ မဟာနိဗ္ဗာန် တရားတော်
 မြတ်ကြီး၏ အစွမ်းသတ္တိ တည်းဟူသော သန္တတတ်
 တန်ခိုးအရှိန်ကို ကောင်းစွာ မိမိယူဆောင်နိုင်သည်။ သို့
 ဖြစ်၍ ထိုအရိယာမဂ်သည် မဟာနိဗ္ဗာန်ကြီးကို အာရုံ
 ပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ နိဗ္ဗာန်၏သန္တတတ် တန်ခိုး
 အရှိန်သည် ထိုမဂ်နှင့် ပြည့်စုံသော ယောဂီသုဂ္ဂိုလ်၏
 သန္တာန်သို့ရောက်၍ ပျံ့နှံ့ကာ တည်သောကြောင့်
 ရေပြည့်သျှက်နေသော အနုဝတတ်ရေအိုင်ကြီးမှာ မီးဝင်
 ၍ မလောင်နိုင်သည့်ပမာ ကိလေသာပေသေ၊ အကုသိုလ်
 တရားတို့သည် ထိုက်သည် အားလျော်စွာ မဂ်ဥပဇာန်
 ဖြစ်ပေါ်သည်မှစ၍ မဖြစ်လာနိုင်ဘဲ တခါထဲ အပြီး
 သတ် ချုပ်ငြိမ်းရလေတော့သည်။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းကို
 အရိယာမဂ်ဥပဇာန်တည်းဟူသော ဒါး-သန်လျက်ဖြင့် ဒိဋ္ဌိ
 အနုသယနှင့် ဝိစိကိစ္ဆာ အနုသယ နှစ်ပါးကို အကြွင်း
 မဲ့ အဖြစ်ပြတ် တချက်ထည်း ပယ်သတ်သည်ဟု ဆိုရ
 ၏။ (မဂ်ဇော တကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။) အသင်္ခတ မဟာ
 နိဗ္ဗာန်ကြီးကို အာရုံပြုလျက်နှင့် သောတာပတ္တိဖိုလ်ဇော
 ၂-ကြိမ်၊ ၃-ကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ဖိုလ်ဇောအဆုံး၌ ဘဝင်
 ကျပြီးလျှင် မိမိသန္တာန်၌ မဂ္ဂဝိထိကျသွားပုံကို ဆင်
 ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဇော၊ ကြွင်းကျန်သော ကိလေ
 သာအကြွင်းမဲ့ ပယ်သတ်ပြီးသော ကိလေသာများကို
 ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဇောတွေဖြစ်ပေါ်လာသည်။

အပါယ်လေးတု၌ ဖြစ်ကြီးသဘွယ် ခန္ဓာငါးပါးကို ဖြစ်ပေါ်ရန် ပေါက်ဖွားပေးနေသော ဒိဋ္ဌိ အနုသယနှင့် ဝိစိကိစ္ဆာ အနုသယ နှစ်ပါးမရှိသည်နှင့် တပြိုင်တည်း၊ အရိယာ မဟာသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ဆိုရ၏။

အရိယာ သောတာပန်သည်-နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြု၍ ငြင်သည်ရှိသော် ဒုက္ခသစ္စာကို ယှဉ်းခြား၍ထိခြင်း၊ သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်း၊ မဂ္ဂသစ္စာကို ပွားစေခြင်း၊ ဟူသော ကိစ္စကြီးသုံးခုတို့ကို တပြိုင်နက်ပြီးစေရာ၌ သမုဒယသစ္စာဟူသည် တဏှာဖြစ်၍ တဏှာကို ပယ်သည် ဟူ၍၎င်း၊ ထိုတဏှာကိုသာ ပယ်သည်ဟူ၍ မမှတ်ထင် အပ်။ ဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်သော တဏှာစိတ်ကိုသာ အကြွင်းမဲ့ ပယ်သည်ဟု မှတ်ရမည်။ သမုဒယသစ္စာ တဏှာကိုပယ် သည်ဟူ၍ ဖြတ်စွာဘုရားက၊ ဟောတော်မူခြင်းသည် လည်း နိဒဿနနည်း ပဋ္ဌာနနည်းတို့ဖြင့် ဟောတော် မူခြင်းဖြစ်သည်ဟူ၍ မှတ်အပ်၏။ အဘယ်ကြောင့် နည်း ဟူမူ၊ သောတာပတ္တိမဂ်က တဏှာကိုသာ၊ ပယ်သည် မဟုတ် အခြား အကုသိုလ် တရားတို့ကိုလည်း ပယ် သတ်လေသောကြောင့်တည်း။

တဏှာဟူသည်-လောဘစေတသိတ်ပင်တည်း။ လော ဘနှင့်တကွ ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိအနုသယ ကိလေသာ၊ ဒိဋ္ဌိ

သံယောဇဉ်၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသ သံယောဇဉ်တို့နှင့်
 ဝိစိကိစ္ဆာနုသယ ကိလေသာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သံယောဇဉ်
 တို့ကိုလည်း အကြွင်းမဲ့ ပယ်သည့်အပြင် သောတာပတ္တိ
 မဂ်သည် အပါယ်လေးပါးသို့ လားစေ တတ်သော
 လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ သုံးပါး အပေါင်းကို၎င်း။
 သဟဇာတ အဘူတကွဖြစ်သော တရားတို့ကို ပယ်
 သောအားဖြင့် ထိုလောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့နှင့်
 တကွ တည်နေကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့ကို
 လည်းပယ်သည်ဟုမှတ်ကြ။

သို့အတွက်-ထိုအရိယာ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်
 အပါယ်လေးတုန်ဆို၍ ဘယ်ဘဝ ဘယ်ကမ္ဘာ ဘယ်
 အခါမှ မကျရောက်တော့ပြီ။ အပါယ်တံခါး ငိတ်လေ
 တော့သည်။ အိပ်မက်ကိုမျှ မမက်တော့ပြီဟု မှတ်ကြ
 ပါ သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့။

ထိုကဲ့သို့-ရူပက္ခန္ဓာ ရုပ်အပေါင်းအရကို အနိစ္စအချက်
 ဒုက္ခအချက် အနတ္တ အချက်ကြီးများကို သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာ
 ဉာဏ်ဖြင့် အချက်ကျကျ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် မွေတာသဘာ
 ဝကို ကောင်းစွာပေါက်ရောက် ထင်မြင်သော ယောဂီ
 ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြွင်းသော ဝေဒနက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊
 သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ထိုနာမက္ခန္ဓာ လေးပါး

အပေါင်းတို့သည် တခါတည်းပါရလေတော့သည်။ ပါပုံ
ကိုကောင်းစွာမှတ်ကြ။

ရေပေါ်တွင် ထင်နေသော-မိမိခန္ဓာ ကိုယ်ရိပ်သည်
ရေမလျှော်သရွေ့ ကိုယ်ရိပ်မလျှော် ရေလျှော်လျှင် ကိုယ်
ရိပ်လျှော်၏။ ရေပွက်လျှင် ကိုယ်ရိပ်ပွက်ရတော့၏။ ရေ
ပျက်လျှင် ကိုယ်ရိပ် ပျက်ရတော့၏ဟုမှတ် ထိုဥပမာ၌
ရေသည် ရူပက္ခန္ဓာနှင့်တူ၏။ ရေပေါ်စီး၍ ထင်သော
လှုပ်ရှားသည် နာမက္ခန္ဓာ လေးပါးနှင့်တူ၏။ ရှုပ်လျှော်လျှင်
နာမ်တရားအပေါင်းတို့သည် လှုပ်ကြွရကုန်၏။ ရှုပ်ပွက်
လျှင် နာမ်တရားအပေါင်းတို့သည် ပွက်ကြွရကုန်၏။
ရှုပ်ပျက်လျှင် နာမ်တရား အပေါင်းတို့သည် ပျက်ကြွရ
ကုန်၏။ (ထိုဥပမာအတိုင်း မှတ်ကြပါ။)

နာမ်တရား အားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်
နာမ်တရား အဖြစ် - အပျက်ကို ကောင်းစွာမြင်လျှင် ရှုပ်
အဖြစ် - အပျက်ပါ တခါတည်း မြင်လေတော့သည်ဟု
မှတ်ကြပါ။ ရှုပ်နာမ် နှစ်ပါးလုံး ရှုကြည့်ပွားများ၍
သမ္မာဒိန္နိ ဝိဇ္ဇာဥာဏ် အလင်း ပေါက်ရောက်သော
ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာလည်း အတူတူဟု မှတ်ကြရမည်
သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့။

အရိယာဝိဇ္ဇာနှင့်-ဝိဇ္ဇာရီ ဝိဇ္ဇာနှစ်မျိုးကို

ဥပမာ ယှဉ်၍-ပြဆိုပေအံ့။

ထိုကဲ့သို့ - အရိယာဝိဇ္ဇာအစစ် ဘုရားရှင်၏ ရွှေရင်
 တော်နှစ် သားတော်စစ် သွေးတော်စစ်ဖြစ်ပြီးသော အရိ
 ယာ ပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းတို့သည် သုပ္ပဋိပန္န စသော
 ကိုးပါးသောဂုဏ်တို့နှင့် ကောင်းစွာပြည့်စုံလေပြီ။ အ
 ပါယ်လေးပါးမှလည်း၊ အခါခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းပြီဖြစ်
 သောကြောင့် ဖြစ်လေရာရာ- သုဂတိ ဘဝမှာလည်း
 ကောင်းမြတ်ချမ်းသာ ကြွက်သရေမင်္ဂလာနှင့် ပြည့်စုံ
 သော လူမင်း၊ နတ်မင်း၊ သိကြားမင်းတွေ ဖြစ်၍
 လူ့စီးပိမ် နတ်စီးပိမ် တွေကို ကြွယ်ပန်များစွာ ခံစား၊
 စံစား မွေ့လျော်နေကြသြားသော်လဲ အလွန်ဆုံး လူ၊နတ်
 တို့၏ ဘဝခန္ဓာသည် ခုနစ်ဘဝသာ ပဋိသန္ဓေနေရတော့
 ၏။ ခုနစ်ခုမြောက်သောဘဝ၌ ရဟန္တာဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်
 စံဝင်လေတော့၏။ ရှစ်ခုမြောက်သောဘဝကို မယူ
 တော့ပြီ။ ထိုကြောင့် ဖြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ် ကြီး
 ဟောတော်မူသည်မှာ။

န ဘေ ဘဝံ အဋ္ဌမမာဒိယန္တိ ၊ ဟူ၍၎င်း
 အဘဗ္ဗော အဋ္ဌမံ ဘဝံ နိဗ္ဗတ္တေတု ၊ ဟူ၍၎င်း

သတ္တက္ခတ္တံ ပရမဉ္စ သန္ဓာဝိတွာန ပုဂ္ဂလော။

ဒုက္ခသန္တကရော ဟောတိ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယာ။
ဟူ၍၎င်း သံယုတ်ပါဠိတော်စသည်တို့၌ ဟောတော်မူ၏။

အနက် တေ၊ ထိုအဖျင်းဆုံး အညံ့ဆုံး သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဋ္ဌမံဘဝံ၊ ရှစ်ကြိမ်သောဘဝကို။ နအာဒိပါန္တိ၊ မယူတော့ကုန်။ သော၊ ထိုကာမဂုဏ်ကြိုက် အဖျင်းဆုံး အညံ့ဆုံး၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဋ္ဌမံဘဝံ၊ ရှစ်ကြိမ်မြောက်သောဘဝကို။ နိဗ္ဗတ္တေတု၊ ငြိမ်စေခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်တော့ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ပုဂ္ဂလော၊ ကာမဂုဏ်ကြိုက် အဖျင်းဆုံး အညံ့ဆုံး သောတာပန်သည်။ ပရမံ အလွန်ဆုံးအားဖြင့်။ သတ္တက္ခတ္တံ သတ္တက္ခတ္တံ၊ ခုနစ်ကြိမ်သာလျှင်၊ သန္ဓာဝိတွာ၊ ကျင်လည်၍။ သဗ္ဗ သံယောဇနက္ခယာ၊ နောက်ဆုံး ခုနစ်ခုမြောက်သောဘဝ၌ သံယောဇာဉ် အလုံးစုံ ကုန်ခန်းချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဿ၊ သံသရာဝဋ်ဒုက္ခ၏။ အန္တိကရော၊ အဆုံးကုပြီသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် အခါတပါး၌ ခြံတံစွာတုရားကိုယ်တော် ဖြစ်ကြီးသည် လက်မ၊ လက်သည်းပေါ်၌ ရုပ်ကလာပ်မှ ကိုယူ၍ ထင်ထားပြီးလျှင် ရဟန်းအပေါင်းကိုခေါ်၍ ပြတော်မူသည်မှာ။ ချစ်သားရဟန်းတို့- သောတာပတ္တိမဂ်၊ မိုလ်ကိုရ၍ သောတာပန်ဖြစ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်

အား အကြွင်းမဲ့ ကုန်ဆုံး ချုပ်ငြိမ်းပြီးသော ဒုက္ခနှင့်
 ကြွင်းကျန်သော ဒုက္ခသည် ဘယ်ကများသနည်းဆိုသော်
 ကုန်လေပြီးသော ဒုက္ခသည်- နှစ်သိန်းလေးသောင်း အတု
 ရှိသောမြေကြီး၌ ကျန်ရှိသော မြေမှုန့်တွေ လောက်များ
 ပြား၏။ ကြွင်းကျန်သော ဒုက္ခသည် ငါဘုရား၏လက်သည်း
 ပေါ်မှာတင်၍ ထားသော မြေမှုန့်လောက်သာ ရှိတော့၏။
 ဟု ဥပမာဖြင့်နှိုင်းပြဟောကြားဆုံးမတော်မူပေ၏။ သော
 တာပတ္တိ မဂ်၊ ဖိုလ်သို့ ဆိုက်ရောက်ပြီးသော ဘုရားသား
 တော် သွီးတော်စစ် ဖြစ်ကြပေကုန်သော အရိယာဝိဇ္ဇာ
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ထိုမျှလောက် ဒုက္ခကြီးတွေ ကုန်ဆုံး
 ချုပ်ငြိမ်း၍ သွားကြလေ၏။

သို့အတွက် - အနည်းဆုံး သောတာပန် ဖြစ်အောင်
 အမြန်အားထုတ်ကြပါ သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့။

ထိုသောတာပန် အရိယာဝိဇ္ဇာ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့၌ ရှိ
 သောဂုဏ်ကျေးဇူးတွေသည် ချီးမွမ်းအံ့ဩ၍ မကုန်နိုင်
 အောင် များပြားလှ၏။ ထိုမျှလောက် အဘိုးထိုက်တန်
 သောကြောင့် မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်

ပထဗျာ ကေရဇ္ဇေန၊ သဂ္ဂဿ ဂမနေနဝါ။
 သဗ္ဗလောကာမိပစ္စေန၊ သောတာပတ္တိဖလံဝရံ။ ။

ဟူ၍ ဓမ္မပဒ ပါဠိတော်ကြီး၌ အနာထပိဏ်
 သူဌေးကြီးကို ဟောကြားတော်မူပေ၏။

ဂဟာပတိ၊ သူ့နှင်းကြီး၊ ပထမဗျာ၊ မြေပြင်တာလုံး၌။
 ဧကရဇ္ဇေနဝါ၊ ဧကရာဇ်ကြာမင်းဟူသော တယောက်
 ထည်းသော မင်းပြုရခြင်းထက်၎င်း။ သက္ကဿ၊ နတ်ပြည်
 ဇ-ထပ်လုံးသို့။ ဂမနနနဝါ၊ ရောက်ရခြင်းထက်၎င်း။ သဗ္ဗ
 လောကာပိပစ္စေနဝါ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်နှင့်၊ တက္က တလောက
 လုံးကို အစိုးရခြင်းထက်၎င်း။ သောတာပတ္တိဒလံ၊ သော
 တာပတ္တိဒိုလ်သည်။ ဝရံ၊ မြတ်လှပေ၏။

သောတာပန် ဖြစ်ရခြင်းသည် ထိုမျှလောက် ကြီး
 မှား မြင့်မြတ်လှပေသည်။ ရှေ့သို့ တဆင့်တိုး၍ သကဒါ
 ဂါမ်ဖြစ်သည်ရှိသော် အဘယ်မှာ ဆိုဘွယ်ရာ ရှိတော့အံ့
 နည်း။ ထိုထက် အထက်သို့ တဆင့်တိုး၍ အနာဂါမ်ဖြစ်
 သည်ရှိသော် အဆ ထောင်-သောင်းမက ကြီးမြတ်လှ
 ပေသည်။ ထို့ထက်အကောင်းဆုံးတကာ ထိပ်ပိတ်ဖြစ်
 သော အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဒိုလ်သို့ရ၍ ရဟန္တာ၊
 ဖြစ်သည်ရှိသော် အသင်္ချေယျ အပ္ပမေယျ အတိုင်းမသိ
 ကျေးဇူးကြီးသည်ထက် ကြီးမြတ်လှပေတော့၏။

ဤသည်ကား မဂ်၊ ဖိုလ်တို့၏ အကျိုးထူး အာနိသင်
 ကြီးကျယ်ပုံ၊ အဘိုးထိုက်တန်ပုံများကို ပြဆိုသော
 အခန်းသည် ဤတွင်ပြီး၏။

သကဒါဂါမိ မဂ်ဇောပေတိ မှ အနာဂါမိ မဂ်ဇောပေတိ မှ၊ အရဟတ္တ မဂ်ဇောပေတိတို့သည်။ အချို့သော အရိယာဝိဇ္ဇာပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ တဆင့်ပြီးမှ တဆင့်၊ ရုပ်၊ နာမ်၊ တရားတို့ကို ထပ်ခါ ထပ်ခါ ကြွင်းကျန်သော ကိလေသာအပေတိ၌၊ ဒုက္ခသစ္စာထင်အောင် ရှုကြည့်ပွားမှ သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်၊ ဖြစ်လေသည်။ သို့နောက် သကဒါဂါမိသန္တာန် ကျန်ရှိသော ကိလေသာအပေတိ၌ ဒုက္ခသစ္စာ ထင်အောင် ထပ်ခါ ထပ်ခါ ပွားများမှ အနာဂါမိဖြစ်လေသည်။ အနာဂါမိသန္တာန် ကျန်ရှိသော၊ ကိလေသာ အပေတိ၌ ဒုက္ခသစ္စာ ထင်မြင်အောင် ထပ်ခါ ထပ်ခါ ပွားများမှ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လေသည်။

ထိုကဲ့သို့ - အဆင့်ဆင့် အားထုတ်မှဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥာဏ်နဲ့သော မန္တပုဂ္ဂိုလ်ဟု မှတ်ကြရမည်။ အချို့သော အရိယာဝိဇ္ဇာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ မဂ်သုံးဆင့် မြောက် တဟုန်ထည်းတက်၍ သကဒါဂါမိ၊ အနာဂါမိ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍ သုံးဆင့်မြောက် တက်သွားလေ၏။ အချို့သော အရိယာ ဝိဇ္ဇာပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ လေးဆင့်မြောက် တဟုန်ထည်းတက်၍ အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ဇော အဆုံး၌ တဝင်ကျပြီးလျှင် မိမိသန္တာန်၌ မဂ္ဂဝိထိကျ သွားပုံများကို ဆင်ခြင်သော- ပစ္စဝေက္ခဏာဇော၊ ကြွင်းကျန်သော ကိလေသာ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ဆုံး

ချုပ်ငြိမ်းသော ကိလေသာများကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စ
ဝေက္ခဏာဇောတွေ ပေါ်လေသည်။

ပဋ္ဌမပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥာဏ်နဲ့ သောပုဂ္ဂိုလ်ဟုမှတ်ကြ၊
ဒုတိယပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥာဏ်အလုပ်စားဟုမှတ်ကြ၊ တတိယ
ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥာဏ်အထက်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ဟု မှတ်ကြ။ ယခု
အခါ ဥာဏ်အထက်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်မရှိတော့ပြီ။ သောတာ
ပန်ဖြစ်ပုံကို ကောင်းစွာမှတ်ကြ။

ထိုနေရာ၌ - သောတာပတ္တိမဂ် ဒါးသန်လျက်ဖြင့်
တချက်ထည်း အကြွင်းမဲ့ပယ်သည်ဟု ဆိုသော အနု
သယံများသည် ဥပါဒ်၊ ဋီ ဘင်၊ မရှိဘဲလျက်နှင့် ဥပါဒ်
ဋီ၊ ဘင် ရှိသော မဂ်ဇောက အဘယ်ကဲ့သို့ ပယ်နိုင်ပါ
သနည်းဟု စောဒနာငြားအံ ထိုအချက်ကြီးသည် လွန်စွာ
ထိမ်မွေ့နူးညံ့ နက်နဲ ခက်ခဲသော အရာဋ္ဌာနကြီး ဖြစ်၍
ကောင်းစွာ နားလည်ကြစေရန် ဖြေဆိုပေအံ့။

ကိလေသာများကို မဂ်ဇောပယ်ပုံ

မဂ်ဇောက ပယ်သည်ဟုဆိုရာ၌ အတိတ်ဖြစ်၍လွန်ပြီး
သော ကိလေသာကို ပယ်သည်လည်းမဟုတ် ပယ်လို့
မဖြစ်။

၁။ မနောကံတုံ၌ ဖြစ်သော ပရိယုဋ္ဌ ကိလေသာ၊
ကာယကံ ဝဇီကံတု၌ ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန် ဝိဘိက္ကမ
ကိလေသာတို့ကို ပယ်သည်လည်းဟေ့ဟေ့။

၂။ အနာဂါတ်၌ ဖြစ်လာတံ့သော ဥပါဒ်အပိုက် အ
တန့်ကိုလည်း ယခုပစ္စုပ္ပန်အခါ၌ မရှိသေးရွေး ပယ်လို
မဖြစ်။

၃။ စင်စစ်အားဖြင့် ဥပါဒ်၊ ဋီ၊ တင် မရှိသော လျော်
သော အကြောင်းကို ရသည်ရှိသော် စင်စစ်ဖြစ်ထိုက်
သော ဖြစ်တတ်သော ဖြစ်လာတံ့သော အားအစွမ်းနှင့်
ပြည့်စုံသော ထာမဂတ အနုသယကိလေသာကို ပယ်
သည်ဟု- မချဆတ်ဆတ် ကောင်းစွာ မှတ်ကြပါ။

ထို့ကြောင့်- ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂ ပါဠိတော် အဘိသ
မယကထာ၌ ထာမဂတော အနုသယံ ပဇဟတိ။ ဟူ၍
ဟောတော်မူ၏။

မဂ္ဂေါ၊ မဂ္ဂိသညံ။ ထမဂတော၊ ခိုင်ခန့် လုံလောက်
မြဲမြံ သန့်စွမ်းသော အားအစွမ်းနှင့် ပြည့်စုံသော။ အနုသ
ယံ၊ သင့်လျော်သော အကြောင်းကို ရသည်ရှိသော် မချွတ်
ဖြစ်ထိုက်သော ဖြစ်တတ်သော ဖြစ်လာတံ့သော ကိလေ
သာကို။ ပဇဟတိ၊ အကြွင်းမဲ့ ပယ်စွန့်၏။

အနုသယဆိုသော သတ္တိကိုလည်း - မဂ်နှင့် မပယ်
သေးသောကြောင့် အကြောင်းကိုရလျှင် ဖြစ်ထိုက်သော၊
ဖြစ်ဘက်သော၊ ဖြစ်လက်သော၊ တဘောသတ္တိ ကလေး
သည် အနုသယမည်၏ဟူ၍ ကောင်းစွာ မှတ်ကြ။

ထို့ကြောင့်-ပစ္စကြိုက် အဋ္ဌကထာ၌....

အနုသယာတိ ကေနုဋ္ဌေန အနုသယာ
အနုသယနုဋ္ဌေန ကော သေ အနုသယနုဋ္ဌော
နာမာတိ အပ္ပဟိနုဋ္ဌော တေဟိ အပ္ပဟိနုဋ္ဌေန
တဿ တဿ သန္တောနေ အနုသေန္တိ နာမ
တတ္တာ အနုသယာတိ ဝုဋ္ဌန္တိ၊ အသေန္တိတိ
အနုရူပံ ကာရဏံ ဝေဘိတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇိတိ
အတ္ထော၊ ဟူ၍ ဝိနိဆိုအပ်၏။

အနုသယာတိ၊ အနုသယဟူသည်ကား။ ကေနုဋ္ဌေန၊
အဘယ်အနက်ကြောင့်။ အနုသယာ၊ အနုသယမည်
ကုန်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆော၊ အမေး
တည်း။ ။ အနုသယနုဋ္ဌေန၊ အဘန်ဘန်ဖြစ်ပေတတ်သော
အနက်ကြောင့်။ အနုသယာ၊ အနုသယဟို မည်ကုန်၏။
ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ပရိဟာရော၊ အဖြေတည်း။
ဇေ-ဇေသော- အနုသယနုဋ္ဌော၊ ထိုအနုသယနုဋ္ဌဟူသည်
ကောအတ္ထော၊ အဘယ်အနက်နည်း။ ဣတိအယံ၊

ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆိ၊ အေးတည်း။ အပ္ပဟိနုဋ္ဌော၊
 မဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သော အနက်သဘောတည်း။ ဟိသစ္စံ၊
 ထိုစကားသည် မြှားကေန စင်စစ်မှန်၏။ တေ၊ ထိုအ
 ဘန်ဘန် ဖြစ်တတ်သော ကိလေသာတို့ကို။ အပ္ပဟိနုဋ္ဌော၊
 မဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သော အနက်ကြောင့်။ တာသတဿ၊
 ထိုထိုသတ္တဝါ၏။ သန္တာနေ၊ ခန္ဓာအစဉ်၌။ အနုသေန္တိ
 နာမ၊ အဘန်ဘန်ဖြစ်တတ်သည် မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဝုဇ္ဇန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ အနုသေန္တိတိ၊ အနုသယဟူသည်
 ကား။ အနုရူပံ၊ လျောက်ပတ်သော။ ကာရဏံ၊ အ
 ကြောင်းကို။ လဘိတော၊ ရသည်ရှိသော်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
 မချွတ်ဖြစ်တတ် ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤ သည် ကား
 အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

အနုသယ သဘောကို - ပါဠိတော်၊ အပ္ပကထာ
 ဝိကာတို့မှ ထုတ်နှုတ်၍ ကေပင်းစွာ ဖြဆိုပြီး၍ ယခု
 အခါ ဥပါဒ်၊ ဋီ၊ တင်၊ မရှိသော အနုသယကို မဂ်ဖြင့်
 ပယ်သည် ဟု၊ ဆိုရာ၌ ယင်းရှားသည်ထက် ယင်းရှား
 ခြေအကျိုးငှါ ကာမကုသိုလ်၊ ရူပကုသိုလ်၊ အရူပ
 ကုသိုလ်၊ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်တို့သည် သူ့ကိုလေ
 သာနှင့်သူ။ အဆင့်ဆင့် ပယ်ပုံများကို ကောင်းစွာ ဖြဆို
 ပေအံ့။

ငါးပါးသီလ, -ရှစ်ပါးသီလ, ဆယ်ပါးသီလ, အာဇီဝဋ္ဌမက သီလအစရှိသော သီလများကို ခိုင်မြဲစွာ ဆောက်တည်၍ မကျိုး, မပေါက်ရအောင် စောင့်ရှောက် ထိမ်းသိမ်း နေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ပါဏာတိပါတ သိက္ခာပုဒ်ကစ၍ သူတပါးတို့၏ အသက်ကို မသတ် သောကြောင့် သူ့အသက်သတ်သော စေတနာကံတို့ သည် မိမိတို့၏ စိတ်သန္တာန်၌ ဥပါဒ်ကိုမျှ မပေါလာ တော့ပြီ၊ ဥပါဒ်မဖြစ်လျှင် ဋီ, မဖြစ်တော့ပြီ ဋီ, မဖြစ်လျှင် ဘင်မဖြစ်တော့ပြီ ထိုကဲ့သို့ သီလကုသိုလ်တည်းဟူသော ကာမကုသိုလ် စေတနာကံ ပယ်သတ်မှုသည် ကာယကံ, ဝစီကံ, လွန်ကြူးမှု ဝိတိတ္တမ ကိလေသာကို တဒင်္ဂ ပဟာန်ဖြင့် ပယ်မှုသည် အတိတ်ကို ပယ်သည်လည်း မဟုတ် ပစ္စုပ္ပန်ကို ပယ်သည်လည်းမဟုတ်။ သူ့အသက်ကို သတ်သောအကုသိုလ် စေတနာကံ သည် ဥပါဒ်ကိုမျှ မဖြစ်ပေ၍ရအောင် ပယ်ထားသောကြောင့် အနာဂတ်ကို ပယ်သည်မည်၏။

(ကြွင်းသမျှ သိက္ခာပုဒ်တို့၌လည်း ထိုအတူ-
တထပ်ထည်း မှတ်ကြ။)

ကာမာဝစရ ကုသိုလ်သည် ဝိတိတ္တမ ကိလေသာကို တဒင်္ဂပဟာန်ဖြင့် ပယ်ပျံ့ပြီး၏။

ထိုနေရာက၊ သဘောကျမှ-ကြွင်းသမျှ ကိလေသာ ပယ်ပုံများကို သဘောကျကြမည်။ ရူပကုသိုလ်သည် လည်း မနောကံတုံ၌ လွန်ကြူး သောင်းကြမ်းနေသော ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာကို ဝိက္ခန္ဓန ပဟာန်ဖြင့် ပယ် သတ်လေသည်။

ပယ်ဆိုသည်မှာ-မနောကံတုံ၌ ဥပါဒ်ကိုမျှ မပေါ် ရအောင် ပယ်သတ်လေသည်။ အရူပကုသိုလ် ပယ်ပုံ မှာလည်း - အထက်နည်းတူစွာ ပယ် သတ် လေ သည်း။ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ် က အနုသယကိလေသာကို သမုဇ္ဈေဒပဟာန်ဖြင့် အဖြစ်ပြတ် ပယ်သတ်သည်ဟုဆို ရာ၌ ဥပါဒ်၊ ဇီ၊ ဘင်၊ မရှိသော ကံသုံးပါးမှ အ လွတ် ဖြစ်သော အနုသယ ကိလေသာ ပယ်သတ်ပုံမှာ အသင်္ခ တဓာတ် မဟာနိဗ္ဗာန်ကြီး၏ သန္တိ-သီတိ၊ အေးငြိမ်းမှု တန်ခိုးအရှိန်သတ္တိ အာသေဝနပစ္စည်းဖြင့် ကျေးဇူးပြု၍ အားအစွမ်းသတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသော မင်္ဂလာတည်း ဟူ သော ဒါး သံ လျက် အအေးဓာတ်ကြီးနှင့် ပယ် သတ် သည်ဟု မှတ်ကြ။

ထို ကြောင့်-ကာမကုသိုလ်ပယ်မှုဖြစ်စေ၊ ရူပ-အရူပ ကုသိုလ် ပယ်မှုဖြစ်စေ လောကုတ္တရာကုသိုလ် ပယ်မှု

ဖြစ်စေ အတိတ်ကာလ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလကို ပယ်သည် မဟုတ် စိတ်၏ ဥပါဒ်ချင်း၊ ဇွဲချင်း၊ ဘင်ချင်း၊ တချက် ထည်း၊ ပြိုင်၍ပယ်သို့ မဖြစ်ကောင်း သို့အတွက် ထိုအချက်ကြီးများကို သတိရှိကြကုန်။ ထို့ကြောင့် အနာဂတ်ကို ပယ်၏ဟုဆိုရာ၌ မမှားစကန် အမှန်ပင်ဖြစ်သည်ဟု ယူသင့်၏။ ပယ်သောနေရာမှာ ကာလ ကွာခြားကြသည် ကာမကုသိုလ်သည် တဒင်္ဂပဟာန်ဖြင့်သာ ပယ်နိုင်သည် ရူပကုသိုလ်၊ အရူပကုသိုလ်တို့သည် ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်ဖြင့်သာ ပယ်နိုင်သည်။ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်သည် သမုဇ္ဈေဒပဟာန်ဖြင့် အမြစ်ပြတ် ပယ် သတ် နိုင် သည်။ ထိုကဲ့သို့ ပယ်ပုံမှာ အာကာရခြင်း၊ ထူးခြား ကွဲလွဲကြပေသည်ကို ကောင်းစွာ သိရှိကြကုန်။

တဒင်္ဂ၊ ဝိက္ခမ္ဘန၊ သမုဇ္ဈေဒ၊ ပဟာန်သုံးမျိုး ပယ်ပုံကို လက်ဝါးပေါ်တွင် တင်ကာထားသော ပစ္ဆိမ္မာခြား ရတနာကဲ့သို့ ထင်လျားစွာ ပြဆိုခဏ်းသည် ဤတွင်ပြီး၏။

သောတာပန် သုံးမျိုး ပြဆိုခဏ်း။

သောတာပန်၌ သမုစ္ဆေဒ သုံးမျိုး သုံးစား

ရှိသည်ကို ကောင်းစွာ ပြပေအံ့။

၁။ သတ္တက္ခတ္တပရမ သောတာပန်ဆိုသည်မှာ လူ့
ပြည်နှင့် နတ်ပြည် ခုနှစ်ဘဝအထိ ခန္ဓာငါးပါးဖြစ်နိုင်
သော အစွမ်းသတ္တိ ကိလေသာရှိသေး၏။

၂။ ကောလံကောလ သောတာပန်ဆိုသည်မှာ လူ့
ပြည်နှင့် နတ်ပြည်ခြောက်ဘဝက ခုနှစ်ဘဝအထိ
ခန္ဓာငါးပါး ဖြစ်နိုင်သော အစွမ်း သတ္တိ ကိလေသာ
ရှိသေး၏။

၃။ ဧကဗ္ဗိဇ သောတာပန်ဆိုသည်မှာ လူ့ပြည်နှင့်
နတ်ပြည် တစ်ဘဝသာ ခန္ဓာငါးပါးဖြစ်နိုင်သော အစွမ်း
သတ္တိ ကိလေသာ ရှိတော့၏။

သောတာပန်ချင်း တူပါလျက်နှင့် ထိုကဲ့သို့ သုံးမျိုး
သုံးစား ကွဲလွဲနေချင်းသည် ဘယ် အ တွက် ကြောင့်
ကွဲလွဲရပါသနည်းဟု စောဒနာငြားအံ့၊ ထိုစောဒနာကို
ဖြေဆိုပေအံ့။

သောတာပတ္တိ မဂ်ဇောခြင်းတူ၏။ သစ္စာလေးချက် တပြိုင်နက် ဆိမှု၊ ပယံမှု၊ ဆိုက်မှု၊ ပွား မှု ခြင်း တူ ၏ ဖိုလ်ဇောကျမှုချင်းတူ၏။ ဖလသမာပတ် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ ကြီးကို ခံစားပုံချင်းတူ၏။ ထိုကဲ့သို့ အား လုံး တူ ပါ လျက်နှင့် အဘယ်အတွက်ကြောင့် ဘဝခန္ဓာဖြစ်ပုံချင်း ကွဲလွဲနေရပါသနည်း ဆိုသော် သော တာ ပန် ဖြစ်ပြီး သည့်နောက် ထိုအရိယာသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ် တို့ ၏ သန္တာန်၌ ကျန်ရှိသော ကိလေသာကို အခါနီဝအပြစ် ဖြစ်ပုံခြင်း ကွာခြားလျက် ရှိကြသည်ဟု ရှု ဆ ကြိ ရပေ လိမ့်မည်။

၁။ အချို့ သောတာပန်သည် မိမိ ခန္ဓာ ၌ ကျန် ရှိ သော ကိလေသာကို လေးပုံ တပုံစာမျှ အပြစ်မြင်သည် သုံးပုံစာကို သုခထင်လျက် နှစ်သက်၍ ခံစားလေသည် ထိုကဲ့သို့ သောတာပန်မျိုးကို သတ္တက္ခတ္တပရမ သော တာပန်မျိုးဟု ခေါ်ရမည်။

၂။ အချို့ သောတာပန်သည် မိမိခန္ဓာ၌ကျန်ရှိသော ကိလေသာကို လေးပုံ၊ နှစ်ပုံစာမျှ အပြစ်မြင်သည်။ နှစ်ပုံ စာကိုသုခထင်၍ ခံစားကြလေသည်။ ထိုကဲ့သို့ သော တာပန်မျိုးကို ကောလံကောလ သောတာပန်ဟု ခေါ် ရမည်။

၃။ အချို့ - သောတာပန်သည် မိမိခန္ဓာ၌ ကျန်ရှိသော ကိလေသာကို လေးပုံပုံ သုံးပုံစာကို ကောင်းစွာ အာဒိနဝထင်၍-အပြစ်ကြီးစွာ ဖြစ်လေသည်။ လေးပုံပုံစာ ပုံစာမှ၊ သုခအနည်းငယ် ထင်လေတော့သည်။ ကြွင်းကျန်သော ကိလေသာအပေါ်၌ ဒုက္ခကြီးစွာအစဉ် မပြတ်လောက်အောင် ထင်နေသော သဘောရှိသော ကြောင့် လူ့ပြည် နတ်ပြည် တတဝသာ လားနိုင်သော သတ္တိ ရှိတော့သည်။ သို့အတွက် ထိုသောတာပန်မျိုးကို ဧကဗိဇသောတာပန်ဟု ခေါ်ရမည်။

သောတာပန် သုံးမျိုး ခွဲခန်းပြီး၏။

လောက၌ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာသော လူသုံးယောက်
ဥပမာကို၊ ထင်စွာပြုဦးအံ့။

၁။ လောက၌ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာရွှေ ငွေကို ရှာဖွေသောနေရာတို့၌ အတိတ်က ပြုခဲ့သော စေတနာကံ၏ အစွမ်းအထောက် အပံ့ကြောင့် ရွှေ၊ ငွေရတနာတို့သည် သက်သာစွာနှင့် အလိုလို ပေါ်ပေါက်၍ ချမ်းသာစွာရပြီးလျှင် သူဌေးကြီး သူကြွယ်ကြီးတွေဖြစ်၍ လူတို့၏ စီးစိမ်ချမ်းသာကို ခံစားကြရလေ၏။

ထိုကဲ့သို့ - ရွှေ၊ ငွေရတနာ ရှာဖွေရာ၌ ဒုက္ခကြီးစွာ
 မခံရဘဲနှင့် သက်သာစွာ ရသောသူတို့သည် မိမိရရှိ
 ထားသော ရွှေ၊ ငွေရတနာအပေါ်၌ ဒုက္ခဒဏ်ချက် ခဏ
 ခဏ မထင်ကြပြီ သုခထင်၍ များစွာခံစားကြရ၏။ အသုံး
 ပြုသော နေရာမှာလည်း ဒုက္ခမထင်ဘဲ ရဲရင့်စွာ အသုံး
 ပြုကြ၏။

ထိုကဲ့သို့သောသူတို့နှင့် လောကုတ္တရာပစ္စည်း ရှာဖွေ
 ရာ၌ လွယ်ကူစွာ ရရှိသော သတ္တက္ခတ္တပရမ သောတာ
 ပန်နှင့်-တူ၏။

၂။ တယောက်သောသူသည် ပင်ပန်းကြီးစွာ ဒုက္ခ
 ခံ၍ တောင်သူ၊ လယ်ယာလုပ်ကိုင်မှ ရွှေ၊ ငွေ၊ ရတနာ၊
 စိန်ကျောက်၊ ပတ္တမြား၊ ဆန်၊ ရေ၊ စပါး၊ ကျွဲ-နွား၊
 ဆင်၊ ငြင်း၊ အစရှိသည်တို့ကို ရရှိ၍ သူဌေးကြီး သူကြွယ်
 ကြီး ဖြစ်ရသောသူသည် မိမိရရှိသော ရတနာ ရွှေငွေ
 အပေါ်၌ ဒုက္ခများစွာ ခဏခဏထင်၍ လက်ရှိရထား
 သော ရတနာများကို များစွာရိုသေ လေးမြတ်ခြင်း၊ မရို
 သေသောစိတ်နှင့် သုံးစွဲခြင်းမရှိ။ လွန်စွာ ရိုသေ လေး
 မြတ်သောစိတ်နှင့် သုံးစွဲလေ့ ရှိ၏။ ထိုကဲ့သို့သောသူနှင့်
 ကောလံကောလ သောတာပန်မျိုးနှင့် တူ၏။

၃။ တယောကံသောသုသည် ကုသီလုပ်၍ တာတူး
 ကာ နေ့တို့ညစာ စားရအောင် လွန်လွန်မင်မင်း ပြင်းပြင်း
 ထန်ထန် ဒုက္ခကြီးစွာခံ၍လုပ်မှ ထမင်းတနပ် စားရသော
 သူဆင်းရဲသည် ပိုက်ဆံ တပြား၊ နှစ်ပြား၊ တပဲ၊ တမူး၊
 တမတ်၊ ငါးမူး၊ တကျပ်၊ တဆယ်၊ ကစ၍ စုခဲ့ ရာက
 ၁၀၀, ၁၀၀၀, ၁၀၀၀၀, ၁၀၀၀၀၀, ကု ငွေ
 ရာထောင်မက ချမ်းသာ ကြွယ်ဝသော သူငွေကြီး
 သူကြွယ်ကြီး ဖြစ်ရသောသူသည် မိမိရရှိထားသော
 ရတနာရွှေ၊ ငွေများသည် လွန်လွန် မင်းမင်း ပြင်းပြင်း
 ထန်ထန် ဒုက္ခကြီးစွာခံမှ ရထား သောကြောင့်၎င်း။
 လက်ရှိရထားသော ရတနာများအပေါ်၌ လွန်မင်း ပြင်း
 ထန်စွာ ဒုက္ခအစဉ်မပြတ် ထင်နေ သောကြောင့်၎င်း။
 ရတနာတို့ကို အသုံးပြုရာ၌ လွန်စွာရှိသေ လေးမြတ်
 သောပိတ်နှင့် ဒုက္ခကြီးစွာထင်၍ အသုံးပြု လေသည်။
 ထိုကဲ့သို့သောသူနှင့် ဧကဗီဇ သောတာပန်မျိုး တူ၏။

သောတာပန် သုံးမျိုး သုံးစား ကွဲပြားရာ၌ သဘာဝ
 ယုတ္တိအမျိုးမျိုးတို့နှင့် ရှင်းလင်းစွာ ဖြေဆိုချက်သည်
 (ဤ တွင် ပြီး ၏။)

(တုံ့စဉ်စံ ဝိသာခါ ကျောင်းအမကြီးများကို ဆိုလို
 သည်မဟုတ်။) သဘောကျလျှင် ယုတ္တိကုန် - သူတော်
 ကောင်း အပေါင်းတို့။

တနည်းအားဖြင့် ပြဆိုဦးအံ့။

၁။ ဧကဇိဇ ဟူသောပုဒ်၌၊ ဧကသဒ္ဒါသည် တရ အနက်၊ ဇိဇသဒ္ဒါသည် ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်ဟူသော မျိုးစေ့အနက်၊ ဣ သဒ္ဒါသည်-ရှိသော သူ ဟူသောအနက် ကိုဟောသည်။

ဤစကားရပ်၌ တရသောဘဝဟူသည် လူ၏ဘဝဖြစ် စေ၊ ကာမဘဝစရနတ်၏ ဘဝဖြစ်စေ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံတို့တွင် “စေတောပဏိဋိ” စိတ်ညွတ်သည်၏ အပွင်းဖြင့်၊ အလိုရှိရာ တဘု်ဘု်၌ တဘဝ၊ တဘဝ၊ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

၂။ သောတာပတ္တိမဂ်ကို ရပြီးသည့်နောက် သော တာပန်အဖြစ်ဖြင့် နှစ်ဘဝ ပဋိသန္ဓေနေ၍ ၎င်းဘဝ၌ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်လတံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်။ သုံးဘဝ (လ) လေးဘဝ ငါးဘဝ ခြောက်ဘဝ ပဋိသန္ဓေနေ၍ ၎င်းခြောက်ခု ခြောက်သောဘဝ၌ အရဟတ္တ ဖိုလ် သို့ ရောက်လတံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တရသောဘဝ မှ တရသောဘဝသို့ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် သွားရောက်တတ် သောကြောင့် ကောလံကောလ ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။

ကောလံကောလပုဒ်၌ ကုလသဒ္ဒါသည် ဘဝ၊ အနက် ဟောဟူ၍ ပုဂ္ဂလပညတ် အဋ္ဌကထာဆိုသည်နှင့်အညီ

တည်း။ (တနည်းလည်း) ကုလ သဒ္ဓါသည် ကြီးမြတ်
သော အမျိုးဟူသော အနက်ဟောသည်ဟူ၍ ၎င်းအဋ္ဌ
ကထာဝိန့်၍ စီးဝိပ်ဥစ္စာ စသည်တို့ဖြင့် ကြီးကျယ်ပြန့်
ပြော များမြတ်သော အမျိုးတပါးမှသည် ထိုကဲ့သို့
သဘောရှိသော အမျိုးတပါးသို့ သွားရောက် တတ်သော
ကြောင့် ကောသလံကောလ မည်၏ဟူ၍ မှတ်အပ်၏။

၃။ သောတာပတ္တိမဂ်ကို ရသည့်နောက် ခုနစ်ဘဝ
ပဋိသန္ဓေနေ၍ ထိုခုနစ်ခုမြောက်သောဘဝ၌ အရဟတ္တ
ဖိုလ်သို့ ရောက်သတံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သတ္တက္ခတ္တ၊
ပရမ မည်၏။

ဤသတ္တက္ခတ္တ၊ ပရမပုဒ်၌ သတ္တသဒ္ဓါသည် ခုနစ်ခု
အနက်၊ ခတ္တ သဒ္ဓါသည် အကြိမ်ဟူသောအနက်၊ ပရမ
သဒ္ဓါသည် အတိုင်းအရှည်ဟူသောအနက်ကို ဟောသည်။

ထို့ကြောင့်- သတ္တက္ခတ္တ၊ ပရမ ဟူသည် ခုနစ်ကြိမ်
ပဋိသန္ဓေနေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော
သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ ဆိုလိုသည်။ ဤသတ္တက္ခတ္တ၊
ပရမ သောတာပန်သည် ခုနစ်ကြိမ် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း
အတိုင်းအရှည်ရှိသည်ဟူရာ၌လည်း ကာမ သုဂတိ ခုနစ်
ဘုံတို့၌သာဇာဗျင် လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည် အရောရောအား

ဖြင့် လှည့်လည်၍ ခုနှစ်ကြိမ်၊ ပဋိသန္ဓေနေ့သည် ကိုယူ
ရမည်။

(လှ.ပြည်မှာချည်း ခုနှစ်ကြိမ် သို့မဟုတ် နတ်ပြည်
မှာချည်း ခုနှစ်ကြိမ်ဆက်လက်ဖြစ်ပြီးနောက် အရဟတ္တ
ဖိုလ်သို့ ရောက်သည်ကိုမယူရဟု ဆိုလိုသည်။)

ကောလံကောလ သောတာပန်၌လည်း ဤနည်း အ
တိုင်းပင် လှ.ပြည်၊ နတ်ပြည်၊ အရောရောအားဖြင့် လှည့်
လည်၍ ပဋိသန္ဓေခုနှစ်ကြိမ်က ခြောက် ကြိမ်အထိ
နေသည်ကို ယူရမည်။ ဤသို့ ပြုဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်
ကေဗီဇ၊ ကောလံကောလ၊ သတ္တကုတ္တု၊ မရမဟူ၍
သောတာပန်သုံးပါးရှိသော အမည်တို့သည် ဖြတ်စွာ
ဘုရားသည် မှည့်အပ်သော အမည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်
သာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏ဟု မှတ်ကြရမည်။ ဈာန်ရသော သော
တာပန် ဈာန်မရသော သောတာပန် အမျိုးမျိုးရှိသည်
ကို မထည့်စော့ပြီ။ (အကျယ်ကို အထိ ရှိလျှင်) အတ္တိ
ဒတ္တရသေ့ အစရှိတုန်သော ဣန္ဒြေရင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့
ဟောတော်မူသည်ကို၎င်း ပုဂ္ဂလပညတ် အဋ္ဌကထာ
ဇကနိဒ္ဒေသအဖွင့်၌ ရှင်းလင်းစွာ ဘော်ပြုထားသည်ကို
ကြည့်ကြကုန်။

သောတာပန် အမျိုးမျိုး ပြဆိုခဏ်း ပြီး၏။

ဝိတိက္ကမက္ခယံ ငုတ် စဉ်အရိယာထင်သော သာဓကဝတ္ထု။#

ယခုအခါ- တရားအားထုတ်ကြော့ရန်သော ရဟန်း၊ ရှင်လှ၊ ထိလရင်အပေါင်းတို့။(အထူးထုတ်ပြုရန် အချက်ကြီးများကို ဘော်ပြပေအံ့။)

စာပေကျမ်းဂန်၌- တတ် သိ လိမ္မာ တော် မှု ပြီးသော ရဟန်း တော် ဆရာ၊ တပည့်နှစ်ပါးသည် တရားကို သက်စွန့်ကြိုးပမ်း အားထုတ်တော်မူကြ၍ မင်္ဂလေးပါး၊ ဖိလ်လေးပါးကို ရရှိပြီဟုထင်မှတ်၍ ဆရာ၊ တပည့် သဘောတူ ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို ယခုကျမ်းစာရေးသော ဆရာတော်ထံ လာ၍ လျှောက်ထားသောကြောင့် ဒီ ဣတ္ထေရပေသည်။

ဆရာတော်က ပြန်၍ အမိန့်ရှိသည်မှာ--တရားအား ထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝိပဿနာဉာဏ်သည် လွန်စွာဆတ်ချက် စူးရှ၍ ရင့်သန် အားကောင်းနေသော အခါမှာ ရှင်နာမ်အပေါ်၌ လွန်စွာ ဒုက္ခထင်မြင်သော ဒါဏ်ချက် ကြီးနေသောကြောင့် ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ လွန်ကြူး သောင်းကြမ်းသော ဝိတိက္ကမကိလေသာနှင့် မနှောကံတို့၌ ဖြစ်သော ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာတို့ သည် ကွယ်ဝုတ်နေတတ်သည်။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝိပဿနာဉာဏ် ထက်သန်အားကောင်းနေသမျှ ကာလ

ပတ်လုံး တလ၊ ၃လ၊ ၅လ၊ တနှစ်၊ ခုနှစ်နှစ်စသည်ဖြင့် ဇီတိက္ကမ ကိလေသာတို့သည် ကွယ်ပုတ်နေတတ်သည် ဟု မှတ်ရမည်။

အနုသယကိလေသာကို--မဂ်ဖြင့်တကယ်မပယ်သေး တဲနှင့် မိမိပိတ်က အမိမာနဖြစ်၍ ဆုံးဖြတ်ထားတတ် သည်ဟု (ကျေးဇူးရှင်လယ်တီဆရာတော်ထုရားကြီးက) ဆုံးမတူးကြောင်းကို တရားသဖြင့် ဟောပြောလျက်မေ သည်။ ထိုကဲ့သို့ဟောပြောသော်လည်း မိမိထင်မြင်ချက် ကိုမလျော့သေး။

ထို့နောက်--ဆရာ၊ တပည့်နှစ်ပါးသည် တပည့်ဖြစ် သော ရဟန်းနှင့် တရားအားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် တပါးနှင့် တွေ့ကြရာ၊ တရားများ မိမိတို့ဖြစ်ပုံ ပျက်ပုံ၊ အလုံးစုံကို ဆုံးရက်၊ လေးချက်၊ ဆက်၍ နှိုးနှော ကြ သောအခါကျမှ မိမိတို့ မဂ်လေးဆင့်၊ ဖိုလ်လေးဆင့်၊ ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို မဟုတ်မှန်းသိ၍ ဆရာ၊ တပည့်၊ တရားကိုပြန်၍ အားထုတ်ချသည်ကို ဆရာတော် အား ပြန်၍တပန် လျှောက်ထားသောကြောင့် သိရပြန်သည်။

ထို့ပြင်တရပ်-ရသေ့၊ ဥပါသိကာမ တယောက်နှင့် လူဝတ်၊ ဥပါသိကာမ တယောက်၊ ထိုနှစ်ယောက်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရသေ့၊ ဥပါသိကာမ ကလေး

ကို ဆရာက မင်္ဂလေးဆင့်၊ ဖိုလ် လေး ဆင့် တက်၍ ရဟန္တာမ၊ ဖြစ်ပြီဟု ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို ဆရာတော်ထံ လာ၍ အစစ်ခံသောကြောင့် ဒိဋ္ဌ တွေ့ရှိဘူးလေသည်။

လူဝတ် ဥပါသီကာမ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် တရားကို သက်စွန့်ကြိုးပမ်း အားထုတ်သောအခါ ဝိပဿနာ ဥပဇာန်သည် လွန်စွာရင့်သန် အားကောင်းလာသောအခါ ကြွင်းထမ်းသော ကိလေသာတို့သည် ကွယ် ငုတ်နေကြသောကြောင့် မိမိစိတ်သည် လွန်စွာစင်ကြယ်ခြင်း၊ ထည်ကြည်ငြိမ်သက်ခြင်း၊ ဝိပဿနာဥပဇာန် အမြင်သည် ထက်မျက် ရူးရှုခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် မိမိစိတ် သည် အဝိမာနဖြစ်၍ မိမိကိုယ်တိုင် မင်္ဂလေးဆင့်၊ ဖိုလ်လေးဆင့်၊ ဆုံးဖြတ် ပြီးလျှင် လာသမျှ ရဟန်း၊ ရှင်လှ၊ အပေါင်းကို တရားဟောနေသောရက်၊ လပေါင်း အတော်ကြာမှ ဆရာတော်ထံ ဝန်ထောက် ကတော်နှင့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ အစစ်မရင်းများက တရားနှိုးနှောရန် ခေါ်လာ၍ တွေ့ရှိရပေသည်။ ကိုယ်ရုံမှာ သီလရင်များ ကိုယ်ရုံထက် အသွေးရင့်သည်။ ဆရာတော်နှင့် အတောင်ငါးဆယ်လောက် ကွာသောအရပ်က လာနေသည်မှာ နာရီဝက်ထက်မနည်း ကြာလိမ့်မည်ထင်ရပေသည်။ သတိပဋ္ဌာန် အမျိုးကျကျနုနု ပိတ္တုပြု၍ အစဉ် အတိုင်းမှတ်၍ လာနေပေသည် - ထိုယောဂီ၏ အမှုအရာ

ကို ဖြစ်ရသဖြင့် လွန်စွာ ကြည်ညိုဘွယ် ဖြစ်ပေသည်။ ဆရာတော်ရှေ့ ရောက်လာသောအခါ ဝတ်ချနေသည် မှာ မပြီးနိုင်အောင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအခါ တရားအား ထုတ်သော ယေဘုရား ဥပါသိကာမကလေးကို ဆရာတော်အပ်နှံရှိသည်မှာ ယေဘုရား ဥပါသိကာမကလေး၊ မိဒိအားထုတ်သော တရားများကိုကြည်ညိုလို၍ ဧညှောက်ထားစေလိုသည်ဟု အပ်နှံရှိရာ အားထုတ်သော တရားများကို ဧညှောက်သည်မှာ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး သုံးပါးလုံး ချောမောမြေ့ပစ် ဆိမ်မွေ့ နက်နဲစွာ ဧညှောက်ထားနေသည်မှာ ၂ နာရီထက် မနည်း ကြာ လိမ့်မည် ထင်ပေသည်။ ဂေါ်တြာဘူ မင်္ဂိဇော၊ ဖိုလ်ဇော ဖြစ်ပေါ်ပုံနှင့်တကွ မင်္ဂိလေးဆင့်၊ ဖိုလ်လေးဆင့် ဖြစ် ပေါ်ပုံများပါ ဧညှောက်ထားလေသည်။ ဆရာတော်က သာဓုခေါ်ပေသည်။ ဧညှောက်ထားသလောက် မဟုတ်သော်လည်း ပူထုဇဉ်အနွယ် ပြတ်လောက်ပြီဟု ယုံကြည်ပေသည်။ ဘယ်အတွက်ဆိုသော် ဝိပဿနာအရာမှာ ထိုမျှလောက် ဆိမ်မွေ့ နက်နဲသော အရာ ဌာန များ ကို ချောမောစွာ သဘာဝ ဓမ္မကျနအောင် အစစ်ခံနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ် မတွေ့ဘူးသလောက် ဖြစ်ပေသည်။ သို့အတွက် ဆရာတော် သာဓုခေါ်ပေသည်။

ဆရာတော်က ဒိဋ္ဌိအနုသယ ဝိစိ ကိစ္ဆာအနုသယ ကာမရာဂ အနုသယ ပဋိဃာနုသယ၊ ဘဝရာဂနုသယ

မာ နာနုသယ အဝိဇ္ဇာနုသယ, ထို အ နု သယ ခု နှစ် ပါး သည် ဘုရား ဌ ခန္ဓာငါးပါးကို ဖြစ် စေ တတ် သော မျိုးစေ့ အစစ်အမှန် ဖြစ်ကြောင်းနှင့်တကွ အ နု သယ များ၏ သဘာဝဓမ္မ ဂုဏ်တိန်းပုံ ဖြစ်ပေါ်ပုံများကို သေ ချာကျနစွာ ဟောပြောပေသည်။ အနုသယ၏ သဘာဝ ဓမ္မများကို အရင်က မ နာ ရ ဘူး သေး သော ကြောင့် အထူးသဖြင့် သဘောကျ သွားပေသည့် ထိုယောဂီ ဥပါ သိကာမကလေးသည် တရားဟောပြီးနောက် ၂ - နှစ် လောက်ရှိသောအခါ လူတို့၏အမှုအရာ အပြည့် အစုံ ဝတ်ဆင်၍ လက်ကောက် များပါ ဝတ်ထားသည်ကို ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် တွေ့မြင်ရ ပေသည်။ ထိုအခါ ဆရာတော်ပိတ်မှာ များစွာသံဝေဂ ဖြစ်ပေသည်။

နောက်မှစဉ်းစား၍ - ဘုရား လက် ထက် တော် က ကျောင်းဒါယိကားမကြီး ဝိသုဒ္ဓါကဲ့သို့ ဖြစ်နေလော့ မသိရပေဟု စိတ်ကိုဖြေရပေသည်။

ရသေ့ မကလေးကလဲ ထို့အတူ ဖြစ်သွားသည်ကို ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် သိရှိရပေသည်။

သို့အဘွက်-ယခုအခါ တရားအားထုတ်ကြ ကုန်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့ ယခုရေး သားပေါ်ပြကဲ့သော အချက်ကြီးများကို များများကြီး

သဘိဏ္ဍာန် စဉ်းစားကြကုန် ထိုနေရာမှာ ဆရာနှင့် တပည့် သဘာဝဓမ္မကို ပိုင်ပိုင် နိုင်နိုင် သိဘို့ရာ လွန်စွာ ခဲရင်းလှ၏။

ထို့ကြောင့်-ဥပရိပဏ္ဏာသ ပါဠိတော် မရှိမပဏ္ဏာသ ပါဠိတော်ကြီးများ၌ ဟောကြား ဆုမွှေတော်မူသော အရိယာဖြစ်ခြင်း အင်္ဂါများကို စေ့စေ့ စင်စင် ကြည့်ရှု မှတ်သားပြီးမှ မိမိတို့သန္တာန်၌ ပယ်ပြီးသော တရားသည် ဘယ်တရားများကို အလွင်းအကျန်မရှိ ပယ်ပြီးလေပြီ။

ဘယ်တရားများသည် ဝိပဿနာဉာဏ်၊ ရင့်သန်နေဆဲဖြစ်၍ အနုသယာများသည် တဒင်္ဂအားဖြင့် ကွယ်ဝုတ်နေကြသည်။ ဝိပဿနာဉာဏ်အဖြစ် အားနည်း သွားသောအခါ ဗဟိဒ္ဓ၌ရှိသော လွန်စွာချစ်ခင် နှစ်သက်လေခံသော အာရုံငါးပါးတို့နှင့် တွေ့မြင်ထိခိုက် လုံးလွှားမိကြသောအခါ တတန်ပြန်၍ စိမ်းရှင်ခြင်းငှါ မဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့ အသေကြီးပါတဲဟု ထင်မှတ်လောက်အောင် တနွေလုံး ချောက်ဆွေ နေသော သစ်ပင်ကြီးသည် ရေသောက်ခြစ်ကြီးကို ရိမ်းရွာ၍ ချေနှင်းနှင်း နပ်နပ် စိုလာသောအခါ ထိုသစ်ပင်ချောက်ကြီး၏ ရေသောက်ခြစ်မှ တဖန်ပြန်၍ ဓာတ်ဆီဩဇာ တက်လာပြီးလျှင် အညှန်အရွက်တွေ အတက်တွေ အကင်းအခက်တွေ၊ ပင်လုံးကျွတ်

ခေသာအောင် ထွက်ပြီးလျှင် စိမ်းရှင်ခြင်း အဖြစ်သို့၊
 တဘန်အတက်အခက်တွေ ပေါက်၍လာပြန်သော သစ်
 ပင်ကြီးကဲ့သို့ ထိုသစ်ပင်ကြီးနှင့် တူစွာမခြား ယောဂီ
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏စိတ်မှာ တဒဂ်အားဖြင့် ကွယ်ဝုတ်နေသော
 အနုသပဿများကို ဆရာတပည့် ဖြစ်သူတို့၏စိတ်မှာ တ
 ကယ်အဖြစ်ပြတ် သေပြီဟုထင်မှတ်၍ သဘောဘူ ဆုံး
 ဖြတ် ထားကြသည်ကို ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် တွေ့ဘူး
 သည်ကို ထင်လျားစွာ ရေးပြောလေပြီ။

အချို့မှာ-ဆရာက ဆုံးဖြတ်ထားတတ်သည်၊ အချို့
 ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ကိုယ်ဟာကို အထင်မှား၍ ဆုံး
 ဖြတ်ထားတတ်သည်၊ ထိုနေရာ၌ သဘာဝဓမ္မကို ကျကျ
 နုနု ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်သိကြရန်မှာ အလွန်သိမ်မွေ့သော အရာ
 ဌာနကြီးဖြစ်၍ သဒ္ဓါတရားကို ရှေ့သွားမပြုမူ၍ ပညာ
 တရားကိုသာ ရှေ့သွားပြု၍ အရေးမကြီးဘဲ ကောင်းမွန်
 ဖြောင့်မှန်စွာ သိရှိကြရန် ဥပရိပဏ္ဏာသ ပါဠိတော်ကြီး၌
 ဟောတော်မူသော ဆာဆက္က သုတ်တော်မြတ်ကြီးနှင့်
 ဗဟုဝေတုက သုတ်တော်မြတ်ကြီးများကို ကြည့်ရှုမှတ်
 သားပြီးမှ အကြွင်းအကျန်မရှိ ပယ်ပြီး သော တရား
 ဂုတ်လျှိုးနေသောတရား၊ လုံးလုံးကြွင်းကျန်သော တရား
 များကို သေခြာစွာ တိုက်ဆိုင် စစ်ဆေးကြည့်ပြီးမှ

ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိရှိပြီးလျှင် ဆရာ, တပည့် စိတ်ချ
လတ်ချ ဆုံးဖြတ်ရန် သင့်လှကြ ပေတော့သည်

ထိုကဲ့သို့ မှန်သောအတိုင်း သိပြီးသည့် နောက်ကိုပင်
အဝစအရာရာ အကဲခတ်၍ ကြည့်ရှုဆင်ခြင် နေရဦးမည်
မှာ တနှစ်, ၂-နှစ်, ၃-နှစ်, ၄-နှစ်, ၇ - နှစ်လောက်ကျ
အောင် ကံသုံးပါး၏ အမှုအရာ ဟူသမျှကို ကြည့်ရှု
ဆင်ခြင်နေရဦးမည်။ ထိုကဲ့သို့ ဆင်ခြင်၍ တစုံတခုမျှ
မသင့်မတင့်သော အမှုအရာများကို မပေါ်ပေါက်မှ စိတ်
ချရမည်။ ထိုမျှလောက် သိင်မြေ့နက်နဲ ခက်ခဲသော
အရာဋ္ဌာနကြီး ဖြစ်ပေသောကြောင့် သာမန်ဖြစ်သော
ဆရာတို့သည် မဆုံးဖြတ်အပ်။ ကြပ်ကြပ်ကြီး သတိရှိ
တော်မူကြပါ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်း သူတော်
ကောင်းတို့။

သစ်ပင်ချောက်ကြီးက ပြန်၍အတက်တွေ ဝေဆာ
အောင်ပေါက်လာသကဲ့သို့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သန္တာန်
၌ လွန်စွာ နှစ်သက်လောက်အောင် အာရုံငါးပါးတို့နှင့်
တွေ့ထိ လုံးလွေးမိသောအခါ တကိုယ်လုံး အညွန့် အ
ရွက်, အတက်, အခက် အလက်တွေ ဝေဆာအောင်
ထွက်ပေါ် လာတတ်သည်ကို များများကြီး သတိရှိ
ကြကုန်။

ဤသည်ကား - ဝိပဿနာအရာ၌ အရေးအကြီးဆုံး
လိုရင်းပဝေန အချက်ကြီးဖြစ်၍ ထင်လျားစွာ ရေးသား
တော်ပြုလိုက်ပေသည် သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့။

ပစ္စုပ္ပန်၌ ဒိဋ္ဌတွေ့ဘူးသော ဝတ္ထုသက်သေ
ပြဆိုခဏ်းသည် ဤတွင်ပြီး၏။

သကဒါဂါမိမာဇောသည် - သောတာပန်သန္တာန်၌
ကျန်ရှိသော ကိလေသာကို အနုသယ၊ အားဖြင့် ခေါင်း
ပါးငုံမျှသာ ပယ်နိုင်သည် အနုသယကို အကြွင်းမဲ့အ
ဖြစ်ပြတ် မပယ်နိုင်။

ထို့ကြောင့် - သကဒါဂါမိဒုဂ္ဂိုလ်သည် လှူပြည်နှင့်
နတ်ပြည် ပဋိသန္ဓေ တကြိမ်သာ ယူနိုင်တော့သည်ဟု
မှတ်ရမည်။

သကဒါဂါမိ ပြဆိုခဏ်း ပြီး၏။

အနာဂါဝိမုဒ်စောသည်-သကဒါဂါဝိသန္တ ဘန်ဉ်ကျန်
 ရှိသော ကာမရာဂ အနုသယနှင့် ပဋိဗ္ဗအနုသယ
 က်လေသာများကို သမုဒ္ဓိဒပဟာဝန်ဖြင့် အမြစ်ပြတ်
 အကြွင်းအကျန်မရှိ ပယ်သတ်လေ၏။ ထိုအနာဂါဝိ
 ပုဂ္ဂိုလ်သည် လူ့ခန္ဓာ နတ်ပြည်ခြောက်ထင်၌ နတ်ခန္ဓာ
 ဖြစ်စေတတ်သော အနုသယ နှစ်ပါးကို ပယ်သတ်ပြီး
 သည်နှင့် တပိုင်တည်း လူ့ခန္ဓာ နတ်ခန္ဓာဆို၍ ဘယ်အ
 ဓါမှ မဖြစ်တော့ပြီ။

ကာမသုဂတိ ခုနှစ်ဘုံ၌ ဇာတိဒုက္ခ ဇရာဒုက္ခ ဗျာဓိ
 ဒုက္ခ မရဏဒုက္ခ၊ ထိုကဲ့သို့ ဘေးဒုက္ခကြီး အမျိုးမျိုးတို့
 သည် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ငြိမ်း၍ ဇာတ်သိမ်းကြ လေတော့
 ၏။ ကာမသုဂတိခုနှစ်ဘုံ၌ လူ့ခန္ဓာ၊ နတ်ခန္ဓာ၊ ဒုက္ခ
 ဟူသမျှ၊ ဇာတ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းပုံကို မှတ်ကြ။

ထိုကြောင့်-ဒုက္ခဝပ်သိမ်း၊ ချုပ်ပြတ်ငြိမ်း ဇာတ်သိမ်း
 ပြည်နိဗ္ဗာန်ဟု- လင်္ကာ စပ်ဆိုတော်မူပေသည်။

အနာဂါဝိပုဂ္ဂိုလ် ပြဆိုခမ်း၌ တွင် ပြီး၏။

အနာဂါဝိပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်၌ ကျန်ရှိသော အဝရာဂါ နုသယာ ဘေးဒုသယ၊ အဝိဇ္ဇာဒုသယ၊ ထိုအနုသယ ကိလေသာသုံးပါးကို အရဟတ္တ မဂ်ဇောသည် တချက် ထည်းအကြွင်းမဲ့ ပယ်သတ်လေ၏။ အရဟန္တာ၊ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ဖြစ်လေ၏။ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် အရှင်မြတ် ကြီးသည် ကြွင်းကျန်သော အနုသယသုံးပါး မရှိသည့် နှင့်တပြိုင်တည်း ဗြဟ္မဒုတ္တံ ၂၀ ၌ ဗြဟ္မာဆို၍ တယ်ဘဝ တယ်အခါမှ မဖြစ်တော့ပြီ ဗြဟ္မဒုတ္တံ ၂၀ - ၌လည်း ဘေးကြီးလေးပါး တို့သည်။ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်း၍ ဇာတ်သိမ်းကြလေတော့၏။

ထို့ကြောင့်- ဗြဟ္မဒုတ္တံ ၂၀-၌ ဒုက္ခခင်သိမ်း ချုပ် ဖြတ်ငြိမ်း ဇာတ်သိမ်းပြည်နိဗ္ဗာန်ဟု လင်္ကာစပ်ဆိုတော် မူလေသည်။

ဗြဟ္မလောက ဂတာ ဟောဋ္ဌာ၊ အရိယာ နောပ ပဇ္ဇရေ၊ နုပုနညတ္ထ ဇာယန္တိ၊ သဗ္ဗေအရယ ပုဂ္ဂလော၊ (အရိယာယု)

(ဗြဟ္မဒုတ္တံ ၂၀-၌ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဘေး ဒုက္ခ အမျိုးမျိုးဇာတ်သိမ်းပုံ၊ ချုပ်ငြိမ်းပုံများကို ကောင်း စွာ၊ မှတ်ကြံကုန်။)

အရဟန္တာ-ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် ပြဆိုခဏ်း ဤတွင်ပြီး၏။

အထူးသတိထားရန် အချက်ကြီးကို ဘော်ပြဦးအံ့။

ထိုကဲ့သို့-ထု ၃၁-၌ ခန္ဓာငါးပါး ဖြစ်စေတတ်သော အနုသယခုနစ်ပါး မရှိသည်နှင့် တပြိုင်တည်း ဘုရား၊ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်ကြီးတို့၌ ကြွင်းကျန်သော ရုပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာတော်များသည် ဗုဒ္ဓဘာဝ၌ ခန္ဓာငါးပါးကို ဖြစ်စေတတ်သော အနုသယခုနစ်ပါးမရှိသည့်အတွက် ခန္ဓာဆို၍ ဘယ်အခါမှ မဖြစ်တော့ပြီ။

ထု ၃၁-၌ ခန္ဓာငါးပါးချုပ်ငြိမ်း၍ ဇာတ်သိမ်းပြီးလျှင် အသစ်တစောက် မြတ်လှစွာသော ပရမတ္ထဓမ္မအမှန်အစစ်ဖြစ်သော မဟာနိဗ္ဗာန်ကြီးသို့ စံဝင်တော်မူကြရလေတော့၏။

ထို့ကြောင့် - အနုသယ ခုနစ်ပါးသည်သာလျှင် ထု ၃၁-၌ ခန္ဓာငါးပါးကို ဖြစ်စေတတ်သော မျိုးစေ့အစစ်ဟု မုချဆတ်ဆတ် အမှန်ဖြစ်ကြောင်းကို ထင်ရှားသည်ထက် ထင်ရှားလေတော့၏။

ထိုအနုသယ ခုနစ်ပါး မရှိသည်နှင့် တပြိုင်တည်း ဘုရား၊ ရဟန္တာ ခန္ဓာတော်များ၌ ကြွင်းကျန်သော စိတ်စေတသိတ်တို့သည် လောကရှိသော စပါးမျိုး၊ ပြောင်းမျိုး၊ ဝဲမျိုး၊ ဒူးရင်းမျိုး၊ ဝိနွဲ့မျိုး အစရှိသော မျိုးစေ့ဟူ

သမ္မာကို ရေနှေးအိုးတွင်းသို့ အကုန်ထည့်၍ ပြန်ဆယ်
 ပြီးလျှင် ထိုမျိုးစေ့များကို ခြေတု၊ ရေတုတို့နှင့် ရော
 နှော၍ စိုက်ပြီးလျှင် တသက်လုံးနေ့စဉ်မပြတ် ရေလောင်း
 ပေးနေသော်လည်း ဘယ်အခါမှ စိမ်းရွှင်သော အပင်
 ဖြစ်ခြင်းငှါ မွှမ်းနိုင်သကဲ့သို့ ထိုအတုတုရား၊ ရဟန္တာ၊
 ခန္ဓာတော်၌ ကျန်ရှိသော စိတ်၊ စေတသိက် အပေါင်း
 တို့သည် ဗဟိဒ္ဓန္တိရှိသော ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရုသာရုံ၊
 ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊ ဓမ္မာရုံ အစရှိသော အာရုံတို့နှင့် နေ့ရော
 ညဉ့်ပါ တွေ့မြင်နေရငြားသော်လည်း အနုသယာတည်းဟူ
 သော အစေးအညွှတ်ဘတ် ကင်းပြတ်လေသောကြောင့်
 အနုဋ္ဌိခန့်မျှ နှစ်သက်သာယာခြင်း၊ သိမ်းပိုက်ခံဝားခြင်း
 မရှိတော့ပြီ။

ထို့ကြောင့် - လူ့နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါဟူ၍ မဖြစ်
 တော့ပြီ ဒုတိယဘဝ၌ ယခုဘဝထက် မြင့်မြတ် ကြီး
 ကျယ်သော တရား၊ ရဟန္တာလဲ မဖြစ်တော့ပြီ။

တရား၊ ရဟန္တာ၊ အရှင်မြတ်ကြီးတို့၏ သန္တာန်၌
 ကျန်ရှိသော စိတ်၊ စေတသိက် အပေါင်းတို့သည်
 ကြိယာဇာတ်သို့ ပြောင်းကြလေတော့၏။ ကမ္ဘာပေါ်၌
 စိမ်းရွှင်သော အပင်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဟရိတ တေ
 ဇောဇာတ်ကို အပူဇာတ်နှင့်သတ်မှ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ဆုံး
 ချုပ်ငြိမ်းလေ၏ - တု ၃၁-၌ ခန္ဓာငါးပါးကို ဖြစ်စေ

တတ်သော ဝိခင်ကြီးသဘွယ် ဖြစ်ပေသော အနုသယ သဘောသတ္တိတို့ကို ဘယ်ဘဝ၊ ဘယ်ကမ္ဘာ ဘယ်ခန္ဓာ မှ မတွေ့မကြုံဘူးသော လွန်စွာအံ့ဘွယ် ထူးကဲသော အသင်္ခတဓာတ် မဟာနိဗ္ဗာန်ကြီး၏ အေးငြိမ်းမှု တံခိုး သတ္တိ အာရမ္မဏာသိတိဖြင့် ကျေးဇူးပြု၍ အားစွမ်းဗသ သတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသော မဂ်ဇောတည်းဟူသော အအေး ဓာတ်ကြီးနှင့် ပယ်သတ်မှု အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းလေ၏။

ပယ်သတ်သော အရာဋ္ဌာနတို့၌- အပူဓာတ်နှင့် သတ်မှု အအေးဓာတ်နှင့်သတ်မှု၊ ထိုကဲ့သို့ ကွဲလွဲကြပေသည်။ သောတာပတ္တိမဂ်၊ သကဒါဂါမိမဂ်၊ အနာဂါမိမဂ်၊ အရ ဟတ္တမဂ်၊ အစရှိသော မဂ်ဥာဏ်တို့က အနုသယများ ကို အဆင့်ဆင့်ပယ်သတ်ပုံ၊ သူ့ဘုန်နှင့်သူ ခန္ဓာချုပ် ငြိမ်း၍ ဇာတ်သိမ်းပုံ စိတ်စေတသိက်တို့သည် အနုသယ ဓာတ် ကင်းပြတ်၍ ကြိယာဇာတ်သို့ ပြောင်းကြပုံ အမျိုးမျိုးကို၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာဥာဏ် အလင်းပေါက်အောင် ပြဆိုခဏ်းသည် ဤတွင်ပြီး၏။

ပုထုဇဉ်အဖြစ်မှ- အရိယာအဖြစ်သို့ ဇာတ်ပြောင်း၍ အသင်္ခတဓာတ် ဖြတ်လှစွာသော အေးငြိမ်းမှုသန္တိ သိတိ တရားကြီး ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ပုံများကို လောကဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြဆိုပေအံ့။

လောက၌ ဂန္ဓာရိဝိဇ္ဇာလမ်းသို့ ထမြောက် ပေါက်
 ရောက်အောင် လုပ်သောသူတို့သည် ပကတိ သံရိုင်း
 တုုံးကြီးကို လုံထဲသို့ထည့်၍ အရေလင်အောင် ဖိနှိပ်ထိုး
 ပြီးလျှင် ထိုသံ၌ရှိသော ဓာတ်ဆိုး၊ ဓာတ်ညစ်၊ ဓာတ်ပြစ်၊
 ဓာတ်ချွဲ၊ ဓာတ်မဲ ဓာတ်ပုတ် ဟူသမျှတို့ကို နိုင်စေ
 တတ်သော မူလဆေး၊ ဓာတ်ဆေး တို့နှင့် ပေါက်၍
 ပေါက်၍ ထိုးဆန့်များသောအခါ မကောင်းသော ဓာတ်
 ဆိုး ဓာတ်ညစ်တို့သည် တဖြေးဖြေး စစ် ရှုံးပေး၍
 ကွယ်ဝှက် ချုပ်ငြိမ်း ကြရလေတော့သည်။

ထိုအခါ-သံတုုံးသည် တပြောင်ပြောင် တလက်လက်
 နေလရောင် ကြယ်ရောင် ပတ္တမြားရောင်တွေကဲ့သို့ အ
 လွန်တရာ ကြည်လင်သန့်ရှင်း စင်ကြယ် ခြင်း ကြောင့်
 ညဉ့်အခါ၌ မီးထွန်းတဲ့နှင့် ထိုဓာတ်လုံး၏ အရောင် အ
 လင်းသည် အမိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်၍ အရပ်လေး
 မျက်နှာ၊ ရှစ်မျက်နှာ၊ ဆယ်မျက်နှာတို့၌ ထွန်းလင်း
 တောက်ပလေ၏။

ထိုကဲ့သို့-ထွန်းလင်းတောက်ပ ငြားသော်လဲ တကယ်
 သံသေလုံးဟု မမှတ်ရသေး စုံမက်နှစ်သက်ခြင်းကို မပြု
 ရသေး ထိုအရောင် အလင်းကို ဥပေက္ခာပြု၍ မြစ်ခြင်း
 ပြီး တကယ်သေသော မူလဆေး ဓာတ်ဆေးတို့ ငှ

စေ့စေ့ စပ်စပ် ဥာဏ်ပညာ မျက်စေ့နှင့် အချက်ကျကျ ကြည့်ရှုပြီးလျှင် တချက်ထည်း ပေါက်၍ ထိုးမှ ထို သံလုံး၌ရှိသော ဓာတ်ဆိုး ဘော်ညစ်၊ ဓာတ်ပြစ်၊ ဓာတ်ခွဲ၊ ဓာတ်မ၊ ဓာတ်ပုတ်တို့သည် အကြွင်းမဲ့ အဖြစ်ပြတ် ကုန်ဆုံး ချုပ်ငြိမ်းကြ လေတော့၏။

ထိုကဲ့သို့ မကောင်းသော ဓာတ်အပေါင်းတို့သည် အကြွင်းမဲ့ ကုန်ဆုံး ချုပ်ငြိမ်းသည်နှင့် တပြိုင်တည်း ကြွင်းကျန်သော ဓာတ်တို့သည် သံသေလုံး၊ သီတတုံး၊ သီတခဲကြီး ဖြစ်၍ ကမ္ဘာပေါ်၌ အအေးဆုံး တကာ့ ထိပ်ထိတ်ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ဓာတ် သံသေလုံးကြီးဟု ခေါ်ကြရလေတော့၏။

တကာမ္ဘာလုံးရှိသော သံတို့ကို အရေကြို၍ ထိုသံသေလုံး သီတတုံးကြီးကို ထည့်လိုက်သည်နှင့် တပြိုင်တည်း အားလုံးရှိသမျှ ဓာတ်ဆိုး၊ ဓာတ်ညစ်တို့သည် စစ်အရှုံးပေး၍၊ သံသေလုံး၊ သီတတုံး၊ သီတခဲကြီးတွေ ဖြစ်ကြရလေတော့သည်။ သံသေလုံးကြီး၏ တံခိုး အစွမ်း သတ္တိကြီးသည် ထိုမျှလောက် ကြီးမား ထက်မျက် စူးရှသော အားစွမ်း ဗလာသတ္တိရှိ၏။

ထိုဥပမာ၌ ပကတိ သံရိုင်းတုံးကြီးသည် ပုထုဇဉ် လူရိုင်းကြီးနှင့်တူ၏။ သံရိုင်းတုံးကြီး၌ရှိသော ဓာတ်

ဆိုး ဓာတ်ညစ်၊ ဓာတ်ပြစ်၊ ဓာတ်ချွဲ၊ ဓာတ်မဲ၊ ဓာတ်
ပုတ်တို့သည် ပုထုဇဉ် လှူရှင်းကြီး သန္တာန်၌ ရှိသော
ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာနှင့်တကွ လောဘဓာတ်၊ ဒေါ
သဓာတ်၊ မောဟဓာတ် တည်း ဟု သော ဓာတ် ဆိုး၊
ဓာတ်ညစ်၊ ဓာတ်ပြစ် ဓာတ်ချွဲ၊ ဓာတ်မဲ ဓာတ်ပုတ်
တို့ တူလှပေသည်။

ထိုကဲ့သို့ မကောင်းသော ဓာတ်အပေါင်းကို နှင်
စေတတ်သော မူလဆေး၊ ဓာတ်ဆေးတို့နှင့် ပေါက်၍
ပေါက်၍ ထိုးမှုသည် အရိယာဝိဇ္ဇာ အရှင်သခင် ဘုရင်
မင်းမြတ်ကြီး၊ ဖြစ်တော်မူသော အ တု မ ရှိ မြတ် စွာ
ဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက ပေးသနားတော်မူသော
အဓိသီလ၊ အဓိဝိတ္တ၊ အဓိပညာ တည်းဟူသော ဆေး
တော်ကြီး သုံးလုံးနှင့် ပုထုဇဉ် လှူရှင်းသန္တာန်၌ ရှိသော
ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာ ဓာတ်ဆိုး ဓာတ်ညစ် ဓာတ်
ပြစ်၊ ဓာတ်ချွဲ၊ ဓာတ်မဲ၊ ဓာတ်ပုတ်တို့ကို အကြွင်းမဲ့
ကုန်ဆုံး ချုပ်ငြိမ်းအောင် ပေါက်၍ ပေါက်၍ ထိုးမှုနှင့်
တူလှပေ၏။ ပုထုဇဉ် လှူရှင်းကြီး သန္တာန်၌ ရှိ သော
ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာ တည်းဟူသော မကောင်း
သော ဓာတ်ဆိုး၊ ဓာတ်ညစ်၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ လွန်
ကြူး သောင်းကြမ်းနေသော ဝိတိတ္တမ ကိလေသာ
မကောင်းသော ဓာတ်အပေါင်းတို့ကို အဓိသီလ တည်း

ဟူသော ဆေးတော်ကြီးနှင့် ပေါက်၍ ထိုးလိုက်သည် နှင့် တပြိုင်တည်း တဒင်္ဂပဟာနံ ကွယ်ဝုတ် ချုပ်ငြိမ်း လေ၏။

ဒုတိယ အဓိဝိတ္တ တည်းဟူသော ဆေးတော်ကြီး နှင့် ပေါက်၍ ထိုးလိုက်သည်နှင့် တပြိုင်တည်း မနောကံ တုံ၌ လွန်ကြူး သောင်းကြမ်းနေသော ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာ တည်းဟူသော ဓာတ်ဆိုး၊ ဓာတ်ညစ်တို့ သည် ဝိက္ခမ္ဘန ပဟာနံဖြင့် ကွယ်ဝုတ် ချုပ် ငြိမ်း ကြ လေ၏။

တတိယ အဓိပညာ တည်းဟူသော ဆေးတော်ကြီး ကို ဥာဏ်ပညာမျက်စိနှင့် စေ့ စေ့ ကြည့်၍ တချက် ထည်းပေါက်၍ ထိုးလိုက်သည်နှင့် တပြိုင်တည်း ကံသုံး ပါးမှ အထွတ်ဖြစ်သော ဝုတ်လျှိုးနေသော အနုသယ ကိလေသာ ဓာတ်ဆိုး၊ ဓာတ်ညစ်၊ အပေါင်းတို့သည် သမုဇ္ဈေဒ ပဟာနံဖြင့် အမြစ်ပြတ် အကြွင်းမဲ့ ကုန်ဆုံး ချုပ်ငြိမ်းကြရလေတော့၏။

ထိုကဲ့သို့ ပုထုဇဉ် လှူရိုင်းကြီးသန္တာန်၌ အပြည့် အ နှက် တည်ရှိနေသော ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာ ဓာတ် ဆိုး၊ ဓာတ်ညစ်၊ ဓာတ်ပြစ်၊ ဓာတ်ချွဲ၊ ဓာတ်မဲ၊ ဓာတ် ပုတ် ဟူသမျှတို့ကို အဓိသီလ၊ အဓိဝိတ္တ၊ အဓိပညာ

တည်း ဟူသော ဆေးတော်ကြီးသုံးလုံးနှင့် ပေါက်၍
ပေါက်၍ ထိုးလိုက်သည်နှင့် တပြိုင်တည်း အကြွင်းမဲ့
ကုန်ဆုံး ချုပ်ငြိမ်း၍ အရိယာဝိဇ္ဇာ အဖြစ်သို့ ကူး
ပြောင်း၍ အရဟန္တာ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်ကြီးတွေ
ဖြစ်ပြီးလျှင် ဘုရား၉၀-၌ ခန္ဓာငါးပါးဆို၍ ဘယ်ဘဝ၊
ဘယ်ကမ္ဘာမှ မဖြစ်နိုင်သော အအေးတကာဝှံ ထိပ်ပိတ်
ဖြစ်သော ဓာတ်သေတုန်း၊ သီတတုန်း၊ သီတခဲကြီးတွေ
ဖြစ်ကြရလေတော့၏။

ထိုရဟန္တာ အရှင်မြတ်ကြီးများ၏ ခန္ဓာငါးပါး
အပေါင်းသည် လောက၌ သံရိုင်းတုန်းကြီးမှ ကူးပြောင်း
၍ နိဗ္ဗာန်ဓာတ်သို့ ဝင်သွားသော သံသေလုံး၊ သီတတုန်း
သီတခဲကြီးနှင့်တူလှပေသည်။

(ဥပမာကို ကောင်းစွာသတိပြု၍ ကြည့်ရှုကြကုန်။)

ထိုကဲ့သို့ သံသေလုံး သီတတုန်း၊ သီတခဲကြီးနှင့် တူ
တော်မူသော အရိယာဝိဇ္ဇာဘုရင် အရှင်သခင် ဖြစ်
တော်မူသော ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးတို့နှင့်
ဘဝသံသရာ ခန္ဓာအစဉ်က ပါရမီရေစက် တူမျှခဲ့သော
ကမ္ဘာသူ၊ ကမ္ဘာသား၊ ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ၊ အများတို့
သည်၊ လောကသုံးပါး၌ အတုမရှိ ဓမ္မိဿရ ဓမ္မရာဇာ
အရိယာဝိဇ္ဇာ အရှင်သခင် ဘုရင်မင်းမြတ်ကြီး

ဖြစ်တော်မူပေသော အတုမရှိ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးနှင့် တွေ့ဆုံ ကြိုကြိုက်၍ အလွန်တရားအေးမြသာယာ ကြည်လင်လှစွာသော တရားတော်သံကို နားကြားရသည်နှင့် တပြိုင်တည်း ပုထုဇဉ် လှူရိုင်းကြီးတို့၏ သန္တာန်၌ အပြည့်အနှံ့ တည်ရှိသော မကောင်းသော ဇာတ်ဆိုး၊ ဇာတ်ညစ်၊ အပေါင်းတို့သည် အကြွင်းမဲ့ ကုန်ဆုံး ချုပ်ငြိမ်းကြ၍ ပုထုဇဉ် လှူရိုင်းကြီးအဖြစ်မှ ကျွတ်လွတ် ကူးပြောင်း၍ အရိယာဝိဇ္ဇာ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးလျှင် ဘဝခန္ဓာ ဇာတ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်း၍ အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်သို့ ဝံဝင်တော် မူ ကြ ရ လေ တော့၏။

ထို့ကြောင့် ယခုအခါ အရိယာဝိဇ္ဇာအဖြစ်သို့ ထမြောက် ပေါက်ရောက်အောင် အားထုတ်လိုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းတို့သည် အရိယာဝိဇ္ဇာ အရှင်မြတ်ကြီးများရှိရာအရပ်သို့ ကျအောင်သွား၍ တရားကို ရိုသေလေးမြတ်စွာ တောင်းပန်၍ နာကြားမှတ်သားပြီးမှ မိမိတို့ သန္တာန်၌ရှိသော ကိလေသာအပေါင်းကို အကြွင်းမဲ့ ကုန်ဆုံး ချုပ်ငြိမ်းအောင် အားထုတ်ကြရမည်။ သို့မှ အရိယာဝိဇ္ဇာအစစ်မြန်မြန် ကြီး ဖြစ်ကြရမည်။

ထိုကဲ့သို့ ယခုအခါ အရိယာဝိဇ္ဇာအစစ်ကို ရှာလို မတွေ့လျှင် အရိယာဝိဇ္ဇာအဖြစ်သို့ ထမြောက် ပေါက်

ရောက်အောင် နေ့ရောညဉ့်ပါ မနေမနား အာရဒ္ဓဝီရိယဖြင့် သက်စွန့်ကြိုးပမ်း အားထုတ်နေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများထံသို့ သွား၍ ရှိသေလေး ငြိတ်စွာ တရားကို တောင်းပန်၍ ကောင်းမွန်စွာ နာကြားပြီးသျှင် သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဥာဏ် အလင်းပေါက်အောင် ယောဂြောဆုံးမသည့်အတိုင်း အရိယာဝိဇ္ဇာအဖြစ်သို့ လာပြောက်ပေါက်ရောက်အောင် နေ့ရောညဉ့်ပါ မနေမနား အာရဒ္ဓဝီရိယဖြင့် ကြိုးစား၍ အားထုတ်ကြရမည်။

လောက၌ ဝိဇ္ဇာဝိဇ္ဇာ သံသယလုံး သိတတုုံးကြီး ဥပမာနှင့် တူစွာမခြား လောကုတ္တရာ အရိယာဝိဇ္ဇာဘုရား ရဟန္တာ အရှင်မြတ်ကြီးတို့သည် တူတော် ခုကြောင်းကို ပြဆိုသော အခဏ်းသည် ဤတွင်ပြီး၏။

နိဗ္ဗာန် တရားတော်မြတ်ကြီး ထင်ရှားရှိပုံ ကို ပြဆိုခြင်း။

ဘုရား၊ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်ကြီးများသည် ခန္ဓာငါးပါးရှိလျက်နှင့် ဖလသမာပတ် အေးငြိမ်းမှု နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကြီးကို ခဏခဏ ဝင်စား၍ ဝိသုတ္တိရသအားဖြင့် စံစားတော်မူကြသော အသင်္ခတဇာတ် မြတ်သုစွာသော မဟာနိဗ္ဗာန် တရားတော်မြတ်ကြီး ထင်ရှားရှိပုံ ကို သေချာစွာ ပြဆိုပေအံ့ သတည်း။

(ရှိသေလေးမြတ်စွာ မှတ်သားကြကုန်။)

နိဗ္ဗာန်သည် အသင်္ခတနိဗ္ဗာန် ငရိနိဗ္ဗာန်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် သင်္ခါရ တရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ ချုပ်ငြိမ်းကြောင်းဖြစ်သော အလုံးစုံသော ဥပပိတရားကို စွန့်ရာစွန့်ကြောင်းဖြစ်သော တဏှာ၏ ကုန်ရာကုန်ကြောင်း၊ ချုပ်ရာချုပ်ကြောင်း၊ ငြိမ်းရာငြိမ်းကြောင်းဖြစ်သော အလွန်တရာ အေးချမ်းခြင်း လက္ခဏာရှိသော မဂ်၊ ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော အသင်္ခတဇာတ် တရားတော်မြတ်ကြီးသည် အသင်္ခတဇာတ်နိဗ္ဗာန်မည်၏ (အသင်္ခတဇာတ် နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်ကြီးကို ကောင်းစွာ မှတ်ကြကုန်။)

ထိုအသင်္ခတဓာတ် အေးငြိမ်းမှု သန္တတိတိ နိဗ္ဗာန် တရားတော်မြတ်ကြီးကို မဝိညာဏ်၊ ဖိုလ် ဥာဏ် တို့က အာရုံပြုခြင်းကြောင့် ထိုအသင်္ခတဓာတ် နိဗ္ဗာန်ကိုအခြေခံ အကြောင်းရင်းပြု၍ မဂ်ရှိန်၊ ဖိုလ်ရှိန် သင့်ခြင်းကြောင့် ကိလေသာခန္ဓာတို့၏ အကြွင်းအကျန်မရှိ အဆုံးသတ် လောင်စီးမိုဟ်းကြိုး ကျရောက်သော သစ် ပင် ကြီးကဲ့သို့ လောင်ကြွမ်း ချင်ငြိမ်း ပျောက်ကွယ်၍ ကုန် ဆုံးခြင်းသည် ပရိနိဗ္ဗာန်မည်၏။ (ပ ရိ နိ ဗ္ဗ ဝ န် ကို လည်းကောင်းစွာ ပိုင်းခြား၍ မှတ်ကြ။)

ထိုနိဗ္ဗာန်နှစ်ပါးတို့တွင် - အသင်္ခတနိဗ္ဗာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဂေါတြတူစောနှင့် မဝိညာဏ်၊ ဖိုလ်ဥာဏ်တို့က အာရုံပြု၍သိသည် ထို့နောက် ပစ္စဝေက္ခနာဥာဏ်က ဤကား အသင်္ခတဓာတ် နိဗ္ဗာန်ဟူ၍ အာရုံပြု၍သိသည် ကိလေသာ ခန္ဓာတရားတို့၏ ချင်ငြိမ်းခြင်း ပရိနိဗ္ဗာန်ကိုကား ဂေါတြတူဥာဏ် မဝိညာဏ် ဖိုလ်ဥာဏ်တို့က အာရုံပြုခြင်း၌ မစွမ်းနိုင်၊ အသမ္ပောဟ အားဖြင့်သာ သိသည်။

စင်စစ်မှာမူကား မဂ်၊ ဖိုလ်တို့၏ အဆုံးဖြစ်သော ပစ္စဝေက္ခနာဥာဏ်ကသာ ဤကိလေသာတို့ကား ပျက်စီး ချင်ငြိမ်းကုန်ပြီဟူ၍ အာရုံပြု၍သိသည်။ ထိုနေရာ၌ ကိလေ

သာဓကဘုရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ပရိနိဗ္ဗာန်ဟု ပိုင်း
ချား၍ မှတ်ကြရမည်။ ထိုပရိနိဗ္ဗာန်ကို မဂ်ဥာဏ် ဖိုလ်
ဥာဏ်တို့က အာရုံမပြုနိုင် ဖြောင်း ကို ကောင်းစွာ
မှတ်ကြ။

အသင်္ခတဓာတ် သန္တိသီတိ အလွန်တရာ အေးငြိမ်း
ချမ်းသာလှစွာသော အသင်္ခတဓာတ် နိဗ္ဗာန်တရားတော်
မြတ်ကြီးကို ဂေါတြာဉာဏ်၊ မဂ်ဥာဏ်၊ ဖိုလ်ဥာဏ်
တို့က အာရုံပြု၍ သိသည်မှာ အရိယာ ဝိဇ္ဇာအဖြစ်သို့
ထမြောက် ပေါက်ရောက်အောင် အားထုတ်နေသော
ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် အသင်္ခတ တရားတော်မြတ်ကြီးကို
အဋ္ဌတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓန္တစ်ပါးစုံ အာရုံပြု၍ အနိစ္စ ဝိဇ္ဇာဥာဏ်၊
ဒုက္ခဝိဇ္ဇာဥာဏ် အနတ္တဝိဇ္ဇာဥာဏ် အလင်းပေါက်အောင်
ရှုကြည့်ပွားများ၍ အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် အဖန်ဖန်
ရှုအားသန်သောကြောင့် သမ္မာသနဥာဏ်သည် အလွန်ရင့်
သန်၍ ဥဒယဗ္ဗယဥာဏ်၊ ဘင်္ဂဥာဏ်၊ ဘယဥာဏ် အစ
ရှိသည်တို့သည် လွန်စွာထက်သန် အားကောင်းလာခြင်း
ကြောင့် သင်္ခါရုပေက္ခာဥာဏ်သို့ ဆိုက်ရောက်၍ သင်္ခတ
တရားတို့ကိုလွန်လွန်မင်းမင်း ပြင်းပြင်းထန်ထန် အပြစ်
ခြင်သောကြောင့် ထိုယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥာဓေအား
ဖြင့် မီးပန်းတွေ တဖွားဖွား ထွက်နေသော် မီးရှူး
တိုင်ကြီးကို လက်နှစ်ဘက်နှင့် စုံကိုင်၍လာရာ ထိုမီး

ရှူးတိုင်ကြီးမှ တဖွားဖွား အပြည့်အနှက် ထွက်၍နေ
သော မီးပန်းဘို့သည် ထိုသူ့ကို ပြု ကွောင်း က စ ၍
တက်ယင်လုံး ခြေဖဝါးအဆုံး လောင်ကြွမ်းလေသည်။

ထိုသူသည်- မီးပန်းတွေတက်ယင်လုံး၊ လောင်ကြွမ်း
နေသော ဒုက္ခဒဏ်ချက်ကြီးမှ လွတ်ကင်းအောင် ပြေး
ပြေးသော်လည်း လေထက်သို့ဆန်တက်၍ ပြေးလေသော
ကြောင့် ပြေးလေ လောင်လေ၊ လောင်လေ ပြေးလေ
ဖြစ်၍ လက်နှင်ဘက်နှင့် စုံကိုင်၍ထားသော မီးရှူးတိုင်
ကြီးသည် မီးပန်းတွေ တဖွားဖွား ပြင်းပြင်း ထန်ထန်
လောင်ကြွမ်းလာသောကြောင့် ကိုင်ထားသော လက်နှင့်
တကွ တက်ယင်လုံး တကောင်လုံး ခြေဖဝါးအဆုံး
ပူလောင်မှု ဒုက္ခဒဏ်ချက်ကြီးသည် အသက်သေမတတ်
ခံရသောကြောင့် ထိုပူမှု၊ လောင်မှု၊ ဒုက္ခဒဏ်ကြီးမှ
လွတ်ကင်းချုပ်ငြိမ်းရာ ယှဉ်ရိန်စွာရှာသောအခါ အတိတ်
ကပြုခဲ့သော အလွန်ဘရာ ကြီးမားစွာသော ကုသိုလ်
ကံထောက်ပံ့၍ ရုတ်တရက် ရှောင်တစ် ယိုအမှုကောင်
ဒုက္ခသည်ကြီး၏ ရှေ့တွဲတွဲက အလွန်ဘရာ အေးမြသာ
ယာ ကြည်လင်စွာသော အနုဝတတ် ရေအိုင်ကြီးနှင့်
တူစွာမခြား အရပ်ရှစ်မျက်နှာ၊ ဆယ်မျက်နှာတို့၌ အဆုံး
အဆ အပိုင်းအခြားမရှိ လွန်စွာအေးမြသာယာ ကြည်
လင်စွာသော ရေအိုင်ကြီးကို တွေ့လေရာ၏ ထိုရေ

အိုင်ကြီးကို တွေ့သည်နှင့် တပြိုင်တည်း လွန်မင်းပြင်းထန်
 စွာ ပူသောင်၍ လာခဲ့သော ဒုက္ခကြီးကို ဖိတ်သန္တာန်၌
 အလွန်တရာ အေးမြလှစွာသော အအေးဓာတ်ကြီး၏
 တံခုံး အဖွမ်းဖြင့် ထိရက်သည်နှင့် တပြိုင်တည်း
 ပူသောင်၍ ဒုက္ခကြီးသည် တဝက်လောက် အေးငြိမ်း
 သွားလေ၏။

ထိုအေးငြိမ်းမှုကြီးကို တဝက်လောက် ခံစားရသည်
 နှင့်တပြိုင်တည်း တကိုယ်လုံး ပူလောင်မှုဒုက္ခကြီးမှ အ
 ကြွင်းမဲ့ချုပ်ငြိမ်း၍ အေးငြိမ်းမှုကြီးကို အဆောတလျှင်
 ကိုယ်တွေ့ဒိဋ္ဌခံစားနိုင်ရန် အလွန်တရာ အေးမြကြည်လင်
 လှစွာသော ရေအိုင်ကြီးထဲသို့ မြေစနဲ တကိုယ်လုံး
 ချံချလိုက်သည်နှင့် တပြိုင်တည်း ကိုယ်လုံးကွတ် ပြင်း
 ထန်စွာ ပူလောင်၍နေသော ဒုက္ခတုန်း၊ ဒုက္ခခဲကြီးတို့
 သည် အကြွင်းမဲ့တုန်ဆုံး ချုပ်ငြိမ်း၍ အေးမှု ငြိမ်းမှု၊
 ချမ်းသာမှုကြီးကို ကိုယ်တိုင်ဒိဋ္ဌ ထိုရေအိုင်ကြီးအတွင်း
 ၌ တကိုယ်လုံး နစ်မြုပ်အောင် ခံစားရလေတော့၏။

ထိုဘဝသ၌ မီးရှူးတိုင်သည် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ခန္ဓာ
 ကိုယ်ကြီးနှင့်တူ၏ မီးပန်းကွ တဖွားဖွားထွက်မှုသည်
 ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် သန္တာန်၌ရှိသော ရုပ်၊ နာမ် ဓမ္မသင်္ခါရ
 တရားတို့သည် အနိဗ္ဗဓမ္မအားဖြင့် တဖွားဖွား တသဲ့သဲ့

ဖြစ်မှု၊ ပျက်မှုနှင့်တူ၏။ မီးရှူးတိုင်ကြီးကို လေထက်သို့ ဆန်တက် သွားသောအခါ မီးပန်းတွေ ပြင်းပြင်းထန်ထန် သောင်ကြွမ်းမှုသည် ယောက်ပုဂ္ဂိုလ်၌ရှိသော ရုပ်၊ နာမ်တရားတို့ကို သမ္မသနဉာဏ် ဥဒသဗ္ဗယဉာဏ်၊ ဘင်္ဂဉာဏ်၊ ဘယဉာဏ်၊ အစရှိသော ဉာဏ်ဆယ်ပါးကို အဆင့်ဆင့် တိုး၍တိုး၍ သဒ္ဓါဒိဋ္ဌိဝိဇ္ဇာဉာဏ် အလင်းပေါက်အောင် ထင်မြင် သွားသည်နှင့် တူ၏။ သွန်မင်းပြင်းထန်စွာ ပူလောင်မှု ဒုက္ခအပေါင်းသည် ဝိပဿနာဉာဏ် လွန်စွာထက်သန် အားကောင်းလာသောကြောင့် သင်္ခါရ တရားတို့ကို ဘေးဒုက္ခကြီးတွေ အမျိုးမျိုးတွေ မှုနှင့်တူ၏။ မီးဘေးဒုက္ခကြီးမှ ကျွတ်လွတ်မှု ချုပ်ငြိမ်းရန် အေးငြိမ်းမှု အနုဝတတိ ရေအိုင်ကြီးကို အဆောတလျင် ရှာဖွေမှုသည် ယောက်ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သန္တာန်၌ သင်္ခါရတရားတို့၏ ဘေးဒုက္ခကြီးမှ အကြွင်းမဲ့ ကျွတ်လွတ် ချုပ်ငြိမ်းရာ အသင်္ခါတတတိ အေးငြိမ်းချမ်းသာ လှစွာသော နိဗ္ဗာန်သန္တိသီတိ တရားဘော်မြောက်ကြီးကို အဆောတလျင် ရှာဖွေမှုနှင့်တူ၏။ အနုဝတတိ ရေအိုင်ကြီးကို တွေ့မြင်၍ ပူလောင်မှုဘေးဒုက္ခကြီးတွေ တဝက်လောက် အေးငြိမ်းသွားမှုကြီးသည် ယောက်ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သန္တာန်၌ အသင်္ခါတတတိ အေးငြိမ်းမှု နိဗ္ဗာန်သန္တိသီတိ တရားကြီးကို မျက်မှောက်ပြုသျှက် ဂေါတြဘူဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်၍ အေးငြိမ်းမှု သန္တိတရားကြီး၏ တံခိုး

သတ္တိအင်္ဂါကို တဝက်လောက် တွေ့ရသည်နှင့် တူ၏။ အနဝတတ် ရေအိုင်ကြီးသည် အသင်္ခတဓာတ် မြစ်လှစွာသော နိဗ္ဗာန်ကြီးနှင့် တူလှပေ၏။ အနဝတတ်ရေအိုင်ကြီးထဲသို့ တချက်တည်း ချံချမှုကြီးသည် ယောင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥပဇာတ်ဝဋ္ဌိ ဝိပဿနာဥပဇာတ် လွန်စွာ အမြင်သန့်၍ ထိုသင်္ခါရ တရားဘေးဒုက္ခကြီးတို့မှ မြတ်ခနဲ စွန့်လွှတ်၍ နိဗ္ဗာန် အေးငြိမ်းမှုကြီးကို အာရုံပြုလျက် မင်္ဂဇောကျသွားသည်နှင့် တူ၏။ အနဝတတ် ရေအိုင်ကြီးထဲသို့ တချက်တည်း ချံချလိုက်သည့်နှင့် တပြိုင်တည်း ပူလောင်မှု မီးဘေးဒုက္ခ ဟူသမျှတို့သည် အတ္တင်းခဲ ကုန်ဆုံးချုပ်ငြိမ်း၍ ထိုရေအိုင်ကြီး အတွင်း၌ ကိုယ်လုံးကျွတ် အေးငြိမ်းမှုကြီးကို ကိုယ်တိုင် ဒိဋ္ဌ ခံစားရလေ၏။

ထို့အတူ- အသင်္ခတဓာတ် အေးငြိမ်းမှု သန္တိသီတိ တရားတော်မြတ်ကြီးကို ကိုယ်တိုင် ဆတ်ဆတ်မြိတွယ်၍ ဖလသမာပတ် မဟာနိဗ္ဗာန် ချမ်းသာကြီးကို ခံစားရသော အရိယာဝိဇ္ဇာ ပုဂ္ဂိုလ်အရှင်မြတ်ကြီးတို့နှင့် တူလှပေ၏။

ထို့ကြောင့်- မဇ္ဈိမပဏ္ဍာသ ပါဠိတော် မဟာမာလုကျ ပုတ္တသုတ် နဝနိပါတ် အင်္ဂုတ္တိုရ် မဟာဝဂ် ပဉ္စမသုတ်တို့၌ ဟောတော်မူသည်မှာ

ဣဝါနန္ဒ ဘိက္ခု ဥပမိ ဝိဝေကာ အကုသလာနံ
 ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ သဗ္ဗသော ကာယဒုဋ္ဌုလ္လာနံ
 ပဋိပဿဒ္ဓိယာ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇ အကု
 သလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေ
 ကဇံ ဝိတိသုခံ ပဋ္ဌမချာနံ ဥပသမ္ပန္န ဝိဟရတိ။
 သောယဒေဝတက္က ဟောတိ။ ရူပဂတံ ဝေဒနာ
 ဂတံ သညာဂတံ သင်္ခါရဂတံ ဝိညာဏဂတံ တေ
 ဓမ္မေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ရောဂတော ဂဏ္ဍ
 တော သဏ္ဍတော အဃတော အာဗာဓတော
 ပရတော ပလောကတော သုညတော အနတ္တ
 တော သမနူပဿတိ သော တေဟိဓမ္မေဟိ ဝိက္ခံ
 ပတိဋ္ဌာပေတိ။ သော တေဟိ ဓမ္မေဟိ ဝိက္ခံ ပတိဋ္ဌာ
 ပေတွာ အမတာယ ဓာတုယာ ဝိက္ခံ ဥပသံ
 ဟရတိ ဧတံသန္တိ ဧတံပဏိတံ ယဒိဒံ သဗ္ဗ
 သင်္ခါရ သမတော သဗ္ဗ ပမိပဋိနိဿ ဂ္ဌေါ
 တဏှက္ခယော ဝိရာဂေါ နိရောဓော နိဗ္ဗာနန္တိ။
 သော တက္က ဋ္ဌိတော အာသဝါနံ ခယံပါဝုဏာတိ
 နောစေ သာသဝါနံ ခယံ ပါဝုဏာတိ တေနေဝ
 ဓမ္မရာဂေန တာယ ဓမ္မနန္ဒိယာ ပဉ္စန္ဒ ဩရန္တာ
 ဝိရာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိ
 ကော ဟောတိ။ တက္က ပရိနိဗ္ဗာယိ အနာဝဠိ
 ဓမ္မော တသ္မာ လေါကါ၊ ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်၏။

အနန္တ၊ အာနန္ဒာ။ ဣဓ၊ ဤငါတရား၏ သာသနာ
 တော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်၊ ဥပဓိဝိဝေကာ၊ ကာဓု
 ပဓိတရားတို့၏ ဆိတ်ခြင်းကြောင့်။ အကုသလာနံ၊
 အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ ပဟာ
 နာယ။ ပယ်ခြင်းငှါ။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းဝပ်သိမ်း။ ကာယ
 ဓုဠုဠောနံ၊ ကိုယ်၏ ကြမ်းတန့် ခြင်းတို့၏။ ပဋိပသင်္ဃယာ၊
 ငြိမ်းခြင်းငှါ။ ကာမေဟိ၊ ကာမဂုဏ် တရားတို့မှ။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ၊
 ဆိတ်၍သာလျှင်။ အကုသလေဟိ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်
 သော၊ ဓမ္မေဟိ၊ တရားတို့မှ။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ၊ ဆိတ်၍သာလျှင်။
 သဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်နှင့်လည်းတကွ ဖြစ်ထသော၊ သဝိ
 စာရံ၊ ဝိစာရနှင့်လည်းတကွဖြစ်ထသော။ ဝိဝေကဇံ၊
 နိဝရဏတရားတို့၏ ကင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်ထသော။ ဝိဘိ
 သုခံ၊ ဝိဘိသုခနှိထသော၊ ပဠုဠောနံ၊ ပဠုဠာန်သို့။ ဥပသဗ္ဗန္ဓ
 ကင်္ဂရောကံ၍၊ ဝိဟာရေဟိ၊ နေ၏။ သော ထိုးယာဂိပုဂ္ဂိုလ်
 ရဟန်းသည်။ တက္ကံ၊ တိရုပါစဝရ ပဠမဇာနန္ဒံ၊ ယဒေဝံ
 ရူပဂတံ၊ အကြင်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်တရား
 သည်။ ယဒေဝဝေဒနာဂတံ၊ အကြင်ဝေဒနာ သည်။
 ယဒေဝသညာဂတံ၊ အကြင်သညာသည်။ ယဒေဝသင်္ခါ
 ရဂတံ၊ အကြင်သင်္ခါရတရားသည်။ ယဒေဝဝိညာဏဂတံ
 အကြင်ဝိညာဉ်သည် ဟေသဟိ၊ ရှိသည်ဖြစ်၏။ သော၊
 ထိုယောဂိပုဂ္ဂိုလ် ရဟန်းသည်၊ တေဓမ္မေ၊ ထိုချာန်စိတ်
 ကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်၊ ချာန်စိတ်၌ယှဉ်သော ဝေဒနာ၊

သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်တရားတို့ကို၊ အနိစ္စတော၊
 အခြေမရှိဟူ၍၎င်း။ ဒုက္ခတော၊ ဆင်းရဲ၏ဟူ၍၎င်း။ နေဂ
 တော၊ ကျင်နာလှ၏ဟူ၍၎င်း။ ဂဗ္ဘတော၊ ဒိုင်းအမာ
 ကြီးသကဲ့သို့ ဖြစ်၏ဟူ၍၎င်း။ သဗ္ဗတော၊ နှုတ်၍ရနိုင်
 ခဲ့သောကြောင့် စူးဝင်ဘက်သော ခြေတံတံသင်းကြီး
 ဟူ၍၎င်း။ အသတော၊ စီးပွားမရှိဟူ၍၎င်း။ အာဗာ
 တော၊ ပြင်းစွာ နှုပ်စက်အခံခက်လှ၏ဟူ၍၎င်း။ ပရ
 ဓာ၊ ပျက်စီးချွန်တနုလျှင် ကေးမသွက် ပျက်စီးတတ်
 သောကြောင့် ငါ့ညာတို့ယံတာခြင်း မရှိသည့်ဖြစ်၍ သူ
 စိမ်းပြင်ပ စင်စစ်ကောန် ဖြစ်၏ဟူ၍၎င်း။ ပလောကတော၊
 ပျက်စီးတတ်မှု တရားအစုဟူ၍၎င်း။ သုညတော၊ သတ္တ
 ဇီဝမှ မဆိတ်သော တရားအစုဟူ၍၎င်း။ အနတ္တတော၊
 အစိုးမရ အလိုသို့မလိုက် တရားတစ်ခုတည်း မဟုတ်သော
 တရားစုဟူ၍၎င်း။ သမနု ဝဿတိ၊ အဖုဖုရူ၏။ သော၊
 ထိုသောဂီ ပုဂ္ဂိုလ် ရဟန်းသည်။ တေဟိ ခဗ္ဗဟိ၊ ထိုရှင်၊
 ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်တရားတို့မှ။ ဝိတ္ထံ၊
 ဝိပဿနာ စိတ်ကို။ ပဘိဋ္ဌာပေဟိ၊ တန့်နားခေ၏။ ဝါ၊
 ဖယ်ရှား၏။ ဝိတ္ထံ၊ ဝိတ်ကို ပဘိဋ္ဌာပေတွာ၊ တန့်နားခေ၍။
 ဝါ၊ ဖယ်ရှား၍။ ယဒိဒံ သဗ္ဗသင်္ခါရ သမတော၊ အကြင်
 အလုံးစုံသော သင်္ခါရ တရားတို့၏ ငြိမ်းရာသည်။ ယဒိဒံ
 သဗ္ဗပမိနိဿဂ္ဂေါ အကြင်အလုံးစုံသော ဥပမိတရား
 တို့ကို စွန့်ရာသည်။ ယဒိဒံ တဏှာက္ခယော၊ အကြင်

တဏှာ၏ ကုန်ရာသည်။ ယဒိဒံဝိရာဂေါ။ အကြင်
ရာဂ၏ ကင်းရာသည်။ ယဒိဒံနိရောဓော။ အကြင်တဏှာ
၏ ချုပ်ရာသည်။ ယဒိဒံနိဗ္ဗာနံ။ အကြင်တဏှာ၏ ငြိမ်း
ရာသည်။ အတ္ထိ၊ ဣ၏။ ဇေတံဓမ္မဇာတံ၊ ထိုအလုံးစုံသောသင်္ခါ
ရတရားတို့၏ ငြိမ်းရာအလုံးစုံသော ဥပမိတရားတို့ကိုစွန့်
ရာ၊ တဏှာ၏ကုန်ရာ၊ ချုပ်ရာ၊ ငြိမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်
တရားတော်မြတ်သည်။ ပဏိတံ၊ မွန်မြတ်လှပေ၏။ ဣတိ၊
ဤသို့။ အမတာယ၊ သေခြင်းကင်းသော။ ဝါ သေခြင်းကင်း
ကြောင်းဖြစ်သော၊ ဝေတုယာ၊ အသင်္ခါတခေါ်မှတ် နိဗ္ဗာန်
ဓာတ်သို့ စိတ္တံ၊ ဂေါတြဘူဥာဏ်၊ မဂ်ဥာဏ်၊ ဖိုလ်
ဥာဏ်နှင့် ယှဉ်သောစိတ်ကို။ ဥပသံဟ၊ ဣတိ၊ ရှေးရှု
ဆောင်၏။ သော၊ ထိုနယာဂိပုဂ္ဂိုလ် ရဟန်းသည်။
တတ္ထ၊ ထိုဝိပဿနာ၊ ဂေတြဘူ၊ မဂ်ဖိုလ် အပေါင်းတို့၌။
ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်ဓာတ် တရားမြတ်၌။ ဗ္ဗိတော၊ တည်သည်
ဖြစ်၍။ အာသဝါနံ၊ အာသဝေါတရားတို့၏။
ဓယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ဟေနုဓမ္မရာ
ဂေန၊ ထိုဈာန်တရား၌ တည်ခြင်းကြောင့်။ တာယဓမ္မ
နန္ဒိယာ၊ ထိုဈာန်၌ နှစ်သက်ခြင်းကြောင့်။ အာသဝါနံ၊
အာသဝေါတရားတို့၏။ ဓယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။ နောဓေပါ
ပုဏာတိ၊ အကံယံ၍ မရောက်သည်ဖြစ်အံ့။ ဩရက္ခာ
ဂိယာနံ၊ အောက်အတို့ ဖြစ်ကုန်သော။ သံယောဇနာနံ၊
သံယောဇဉ်တရားတို့၏။ ပရိက္ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။

တတ္ထ၊ ထိပြုဟ္မဒ္ဒတံ၊ ပရိနိဗ္ဗာယံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝံလတံ၊
သော သဘောရှိသော။ တဿ္ဗာလောကာ ထိပြုဟ္မဒ္ဒ
တံမှ။ အနဝတ္ထိဓမ္မော၊ ဆုတ်နစ်ပြန်လည်ခြင်း သဘောမရှိ
သော။ ဩပပါတိကော၊ ဥပပတ်ပဋိသန္ဓေ နေလတံ သော
သဘောရှိသည်။ ဟောတိ ဖြစ်၏။ (ဤကားအနက်)

ဤပါဠိတော်ဖြတ်၌-သော တေဟိ ဓမ္မောဟိ စိတ္တ
ပတိဋ္ဌာပေတွာ အမတာယ ဓာတုယာ စိတ္တံ ဥပ
သံဟရတိ၊ ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏိတံ၊ ယဒိဒံ သဗ္ဗ
သင်္ခါရသမထော သဗ္ဗပဓိပဋိနိဿဂ္ဂေါ တဏှက္ခ
ယော ဝိရာဂေါ နှောဓော နိဗ္ဗာနန္တိ။

ဟူသော ပါဠိတော်ဖြင့် အသင်္ခါတဓာတ် ဖြစ်
သော နိဗ္ဗာန်၏ ဆတ်ဆတ်ကေန အမှန်ထင်ရှား ရှိ
ကြောင်းကို၎င်း။ ထိုအသင်္ခါတဓာတ်နိဗ္ဗာန်ကို ဂေါတြဘူ
ညာဏ်၊ မဂ်ညာဏ်၊ ဗိုလ်ညာဏ်တို့က အာရုံရှေးရှု ပြုလိုက်
ပုံကို၎င်း။ တိုက်ရိုက် ထင်ရှားသောအားဖြင့် ဟောကြား
တော်မူသည်။

သော တတ္ထ ဋ္ဌိတော အာသဝါနံခယံ ပါပ
ဏာတိ ဟူသော ပါဠိတော်၊ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယံ၊

ဟူသော ပါဠိတော်တို့ဖြင့် အာသဝေါတရား၊
ကိလေသာခန္ဓာတို့၏ မဂ်ရှိန်၊ ဗိုလ်ရှိန် သင့်ခြင်းကြောင့်

လောင်းဒီး ချိမ်းကြိုး ကျရောက်သော သစ်ပင်များ
 ကဲ့သို့ တဘန်အသစ်မဖြစ်မှီ အဆုံးသတ် လောင်ကြွမ်း
 ခြင်း ချုပ်ငြိမ်းခြင်း၊ ပျောက်ကွယ်ခြင်း ကုန်ဆုံးခြင်း
 ဟူသော ပင်နိဗ္ဗာန် တရားတော်မြတ်၏ အသစ်တခတ်
 နိဗ္ဗာန်မှတစ်ပါး အခြားရှိကြောင်းကို၎င်း၊ ထိုပင်နိဗ္ဗာန်
 တရား၏ ဂေါတြ်ဘူဥဏ်၊ မဂ်ဥဏ်၊ ဇိုလ်ဥဏ်
 ဟူသော အာရမ္မဏ်ကတရား အသစ်တခတ် နိဗ္ဗာန်
 ဟူသော အာရုံတရား၊ ထိုအာရမ္မဏ်က၊ ဂေါတြ်ဘူ၊
 မဂ်၊ ဇိုလ်အာရုံ တရား၊ ထိုအာရမ္မဏ်က၊ ဂေါတြ်ဘူ၊
 မဂ်၊ ဇိုလ်၊ အာရုံ၊ အသစ်တခတ် နိဗ္ဗာန်ဟူသော အ
 ကြောင်း တရားတို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်းကို၎င်း၊
 ထိုက်ရိုက် အထင်အရှား အားဖြင့် ဟောကြားတော်
 မှသည်။

ထိုနေရာ၌- အသစ်တခတ် မြတ်သွစွာသော နိဗ္ဗာန်
 ပရမတ်ဆတ်ဆတ် သန္တိသိတ် အေးငြိမ်း မှကြီးကို
 ဂေါတြ်ဘူဥဏ်၊ မဂ်ဥဏ်၊ ဇိုလ်ဥဏ်၊ ပဗ္ဗဝေက္ခနာ
 ဥဏ်တို့က အာရုံပြု၍ သိကြသောအခါ၊ ၎င်းအသစ်တ
 နိဗ္ဗာန်၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ထင်ရှားရှိ၍ အာရုံပြု၍သိနိုင်ပါ
 သနည်းဆိုသော် ကသိုဏ်း အားထုတ်သော ယောဂီ
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပဋိဘာဝ နိမိတ်ရသောအခါ၊ ထိုပဋိ

ဘာဝနိမိတ် အကြံ သံသတိ အလင်းခတ်ကြီးသည် ဥဂ္ဂဟ နိမိတ်မှ ကျွတ်လွတ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော နိမိတ်ဖြစ်သည်။

ထိုအကြံသံသတိ အလင်းခတ်ကြီး၏ တံခိုးအခွင်း သည် စကြာပဋ္ဌာဘရဏ်း အရပ်လေးမျက်နှာ အရပ် ရှစ်မျက်နှာ ဆယ်မျက်နှာတို့၌ လွန်စွာအေးမြ သာယာ ကြည်လင်လှစွာသော အရောင် အလင်းကြီးနှင့် တကွ ဝန်းဝန်းဝိုင်းဝိုင်း အခြင်းအရာအားဖြင့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥာဏ်ဝဋ် မချဆတ်ဆတ် ထင်ထင် ရှားရှား သိမြင်ရ သကဲ့သို့ ထိုပဋိဘာဝနိမိတ်၏ အရောင် အလင်း သည် တုံ့ ၃၁ - ၌ မည်သည့် အရောင်တို့နှင့်မှ ရောစပ်၍မရ သကဲ့သို့ ထိုအဘူ ရင်းအသစ်တဘက် နိဗ္ဗာန်ပရမတ် ဆတ်ဆတ် ထင်ရှားဇကန် အမှန်ရှိပုံမှာလည်း အရောင်၊ အလင်း၊ အဆင်းနှင့်တကွ ပြီးပြီး ပြက်ပြက် ငြိမ်သက် တည်ကြည် အေးမြသာယာ ကြည်လင် လှ စွာ သော အရောင် လက်သည်ဖြစ်၍ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥာဏ်ဝဋ် ထင်ထင်ရှားရှားကြီး ဖြစ်ပေါ်လာလတ်။

ထို့ကြောင့် မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော် ပြဟ္မနိမန္တန သုတ်၌၊ ဝိညာဏံ အနိဒဿနံ အနန္တံ သဗ္ဗတော ပဘံဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်၏။

အနိဒဿနံ၊ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မမြင်အပ်ထသော၊
 အနန္တံ၊ ဥပါဒ်၊ ဋီ၊ ဟင်၊ အပိုင်းအခြား အစွန်းလည်း
 မရှိထသော။ နိဗ္ဗာနံ၊ အသင်္ခတဘဝ နိဗ္ဗာနဘဝကို၊
 (ထည့်) သဗ္ဗတော သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအ
 ရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အလုံးစုံ အရပ်ဆယ်မျက်နှာတို့၌။ ပဘာံ၊
 ပြီးပြီး ပြက်ပြက် အရှောင်လက်သည်ဖြစ်၍ ဂေါတြဘူ
 ဉာဏ်၊ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ် ပစ္စဂေက္ခနာဉာဏ်တို့ဖြင့်၊
 (ထည့်) ဝိညာဏံ ဝိဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၊ မြင်အပ်၏။
 ဤသို့ အနက်သမ္ပန်ရမည်။

ထို့ကြောင့် - အဋ္ဌကထာ၌။

တတ္ထ ဝိညာဏန္တိ ဝိဇာနိတဗ္ဗံ အနိဒဿနန္တိ
 စက္ခုဝိညာဏဿ အနုပဂမနတော အနိဒဿနံ
 နာမ၊ ပဒဒ္ဒယေနာပိ နိဗ္ဗာနမေဝ ဝုတ္တံ၊ အနန္တန္တိ
 တယိဒံ ဥပ္ပါဒေ ဝယ အန္တ ဝိရဟိတတ္တာ အနန္တံ
 နာမ၊ (လ) သဗ္ဗတော ပဘန္တိ သဗ္ဗသော ပဘာ
 သဗ္ဗန္တံ နိဗ္ဗာနတောဟိ အညော ဓမ္မောသ ပဘတ
 ရောဝါ ဇောဘိမန္တတရောဝါ ပရိသုဒ္ဓတရောဝါ
 ပဏ္ဍတရောဝါ နတ္ထိ၊ ဟူ၍ ဖိန့်အပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုဝိညာဏံ ဟူသော ပါဠိရပ်၌။ ဝိညာဏန္တိ၊
 ဝိညာဏ် ဟူသည်ကား။ ဝိဇာနိတဗ္ဗံ၊ ဂေါတြဘူဉာဏ်၊

မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ ပစ္စဝေက္ခနာဉာဏ်တို့ဖြင့် သိအပ်
 မြင်အပ်၏။ အနိဒဿနန္တိ၊ အနိဒဿနံဟူသည်ကား။ စက္ခု
 ဝိညာဏဿ၊ စက္ခုဝိညာဏ်၏။ စက္ခုဝိညာဏ်သည်။
 အနုပဂမနတော၊ မရောက်အပ်၊ မမြင်အပ် ခြင်းကြောင့်။
 အနိဒဿနံနာမ၊ အနိဒဿနမည်၏။ ပဒစ္စယေ နာပိ၊
 ဝိညာဏံ၊ အနိဒဿနံဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်း
 ဖြင့်လည်း။ နိဗ္ဗာနမေဝ နိဗ္ဗာန်ကိုသာလျှင်၊ ဝုတ္တံ၊ ဟော
 တော်မူအပ်၏။ အနန္တန္တိ၊ အနန္တံဟူသည်ကား။ တယိဒံ
 တံဆုဒံနိဗ္ဗာနံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည်။ ဥပ္ပါဒဝယ အန္တဝိရဟိ
 တတ္တာ၊ ဥပါဒ်၊ ဘင်တည်းဟူသော အဆုံးအပိုင်းအချား
 မှ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနန္တံနာမ၊ အနန္တမည်
 ၏(လ)သဗ္ဗတောပတန္တိ၊ သဗ္ဗတော ပတံဟူသည်ကား။
 သဗ္ဗတော၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဘာ
 သမ္ပန္နံ အရောင် အလင်းနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဟိသစ္စံထိုစကား
 သည်မှန်၏။ နိဗ္ဗာနတော၊ နိဗ္ဗာန်မှ၊ အညော တပါး
 သော တတော၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ထက်။ သပဘတရောဝါ၊
 အရောင် အလင်းရှိသည်ထက် ရှိသည်လည်း ဖြစ်ထသော
 ဇောတိမန္တတရောဝါ၊ ထွန်းလင်းသည်ထက် ထွန်းလင်း
 သည်လည်းဖြစ်ထသော။ ပရိသုဒ္ဓတရောဝါ၊ စင်ကြယ်

သည်ထက် စင်ကြယ်သည်လည်း ဖြစ်ထသော။ ပဏ္ဍ
တရောဝါ။ ဖြူစင်သည်ထက် ဖြူစင်သည်လည်း ဖြစ်ထ
သော။ ဓမ္မော၊ တရားတော်ဖြစ်သည်။ နုတ္တိ၊ မရှိတော့ပြီ။

(အဋ္ဌကထာအနုကံပြီး၏။)

နိဗ္ဗာန်တရားတော် ဖြတ်ကြီးသည် - အရပ်မျက်နှာအား
ဖြင့် အဘယ်အရပ်မှာ မရှိသည်ဟူ၍မရှိ။ ရှိသည်သာဖြစ်
၍၊ ရှေးရူ တည့်တည့်လှည့်၍ ဥာဏ်ဖြင့် ကြည့်ရှုရာ အရပ်
ထိုင်းကပင် ထင်နိုင်သည်ဟု မှတ်ကြကုန်။ အသင်္ခတ
ဓာတ်နိဗ္ဗာန် တရားတော်ဖြတ်ကြီးသည် လွန်စွာအေးမြ
သေးယေးကြည်လင် လှစွာသော အရောင်အလင်းနှင့်တကွ
ထွန်းလင်း တောက်ပသျှက် တည်ရှိကြောင်းကို ဟော
တော်မူသည်ကို ရှိသေလေးဖြတ်စွာ အကြိမ်ကြိမ် အ
ထပ်အထပ် မှတ်သားကြကုန်။ မည်သည့် တရားတို့နှင့်
မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော အတွင်အထိပ် တရားတော်ကြီးဟု
မှတ်ကြ။ စာတွေ့နှင့် တင်းမာဝိမ်ကြနှင့်။ ဥာဏ်ဝမှာ
ထိထိမိမိ အဟုတ်တကယ် သိမြင်၍ ဖလသမာပတ်
နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကြီးကို မချဆတ်ဆတ် ခံစားနိုင်အောင်
ကြိုးစား၍ အားထုတ်ကြ။

အသင်္ခတဓာတ် နိဗ္ဗာန်သည် - အရပ် မျက်နှာတိုင်း၌
ရှိကြောင်းကို ဟောတော်မူသော ၎င်းသုတ်အဖွင့် အဋ္ဌ
ကထာ၌။

သဗ္ဗတောဝါ တထာဘူတမေဝ န ကတ္ထိ
နတ္ထိဘိ သဗ္ဗတော ပဘံ ပုခုတ္ထိခဒိသာဒိသုဟိ
အသုကဒိသာယာနာမ နိဗ္ဗာန် နတ္ထိတိ နတ္ထိဗ္ဗံ။
ဟူ၍ ဖိန့်အပ်၏။

(၎င်းပါဠိ၊ အနက်၊ အဓိပ္ပါယ်ကို နောက်က
ရေးပြီးဖြစ်၍ အနက်ကို အထူးမရေးတော့ပြီ။)

အသင်္ခတဓာတ် တရားတော်ဖြစ်ကြီး၌ ပထဝီဓာတ်၊
အာပေါဓာတ် တေဇောဓာတ် အစရှိသော ဘုံ ၃၁-၌
ရှိကောင်းသော တရားဟူသမျှ၊ ဘာမျှမရှိဟု ဟောတော်
မူသော ပါဠိတော်ကြီး၏။ အနက်သဘောကို ကောင်း
စွာ ရေးသားတော်ပြုပေအံ့သတည်း။

(ဥဒါန်းပါဠိတော်အနက်။)

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ယတ္ထအသင်္ခတဓာ
တုယာ၊ အကြင် အသင်္ခတဓာတ် နိဗ္ဗာန်၌။ ပထဝီ၊ ပထ
ဝီဓာတ်သည်။ နေဝအတ္ထိ၊ မရှိ။ အာပေါ အာပေါဓာတ်
သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေဇော၊ တေဇောဓာတ်သည်။ နတ္ထိ၊
မရှိ။ ဝါယော၊ ဝါယောဓာတ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အာကာသာ
နဗ္ဗာယတနံ၊ အာကာသာနဗ္ဗာယတနုဘုံ၌ အကြွင်းဝင်
သော တရားအပေါင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝိညာနဗ္ဗာ

ယတနံ၊ ဝိညာနုဇ္ဈာယတနဘု၌ အကြွင်းဝင်သော တရား
 အပေါင်းသည်။ နုတ္တိ၊ မရှိ။ အာကိဉ္ဇညာယတနံ၊ အာ
 ကိဉ္ဇညာယတနဘု၌ အကြွင်းဝင်သော တရားအပေါင်း
 သည်။ နုတ္တိ၊ မရှိ။ နေဝသညာ နာသညာယတနံ၊ နေဝ
 သညာနာသညာယတနဘု၌ အကြွင်းဝင်သော တရား
 အပေါင်းသည်။ နုတ္တိ၊ မရှိ။ အယံလောကော ဤပစ္စပ္ပန်
 လောကသည်။ နုတ္တိ၊ မရှိ။ ပရလောကော၊ တမလွန်
 လောကသည်။ နုတ္တိ၊ မရှိ။ ဥဘော၊ နှစ်ပါးစုံဘုနုသော
 စန္ဒိမသုရိယာ၊ လ၊ နေတို့သည်။ နုသန္တိ၊ မရှိဘုနု။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တတြာပိ ထိုအသင်္ခတတခတ်
 နိဗ္ဗာန်၌လည်း။ အာဂတံ၊ ထုရှေးဘဝမှလာ၍ ဖြစ်ခြင်းကို။
 နုဝဒါမိ၊ ဟောတော်မမူ။ ဂတိံ၊ ဤဘဝမှ ကူးပြောင်း
 ၍သွင်းခြင်းကို။ နုဝဒါမိ၊ ဟောတော်မမူ။ ဝုတိံ၊ ဝုတိ
 မနေ သေရခြင်းကို။ နုဝဒါမိ၊ ဟောတော်မမူ။ ဥပတ္တိံ၊
 ပဋိသန္ဓေ တည်နေခြင်းကို။ နုဝဒါမိ၊ ဟောတော်မမူ။
 ဧတံနိဗ္ဗာနံ၊ ထိုအသင်္ခတနိဗ္ဗာန်သည်။ အပဋိတံဇေ၊ ဖြစ်
 စဉ်သံသရာဝဋ် မဟုတ်သည်သာလျှင်။ အနာရမ္မဏံဇေ၊
 အာရုံ မပြုတတ်သော နာမ် တရား မျိုး ဖြင့်သာ လျှင်။
 ဟောဘိ၊ ဖြစ်၏။ တဒါယတနံ၊ ထိုခင်၊ ဇာတ်တို့ အာရုံအ
 ကြောင်းဖြစ်သော အသင်္ခတနိဗ္ဗာန်သည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။
 ဧသေဝ၊ ဧသေဝေ၊ အသင်္ခတသာတု၊ ထိုအသင်္ခတ

ဓာတ် နိဗ္ဗာန် သည်သာလျှင်။ ဒုက္ခဿ၊ သံသရာ ဝဋ်ဆင်း
ရဲအပေါင်း၏။ အန္တောသုံးရာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ ဖြတ်စွာတုရားသည်။ အဝေါစ၊
မိန့်တော်မူ၏။

ဤသုတ္တန်ပါ ဝိဇ္ဇာတော်ကြီးများ၌- နာမ်၊ ရုပ်၊ တရားတို့၏
ချုပ်ရာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏။ ချုပ်ရာကား အသင်္ခတဓာတ်
နိဗ္ဗာန်မည်ကြောင်းကို ဟောတော်မူ၏။ နာမ်၊ ရုပ်တရား
တို့၏ ချုပ်ခြင်း၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ကား ပရိနိဗ္ဗာန်မည်
ကြောင်းကို ထင်ရှားစွာ ဟောတော်မူ၏။

ထိုနိဗ္ဗာန် နှစ်မျိုးကို ဘည်း ကောင်းစွာပိုင်းခြား ဝေဘန်၍မှတ်ကြ။

ဤပါဝိဇ္ဇာတော်မြတ်ကြီး၌ - အသင်္ခတဓာတ် နိဗ္ဗာန်မှာ
နေ၊ လ၊ မရှိဟူ၍ ဟောတော် မူခြင်းကြောင့်။ နိဗ္ဗာန်ဆို
သော တရားသည် အရောင်အလင်း မရှိဟူ၍ မမှတ်ကြ
လင့်။ အရောင် အလင်းနှင့်တကွ ရှိကြောင်းကို မချ
ဆတ်ဆတ် မှတ်ယူကြကုန်။

နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်ကြီး ထင်ရှားရှိပုံကို ပြဆိုခဏ်း ဤကွင်ပြီး၏။

အပါယ်လေးပါး တံခါးဝိတ်ဖြီးသော အရိယာဝိဇ္ဇာ
 သောတာပန် သိပုံနှင့် ပုထုဇဉ်တို့ သိပုံနှစ်မျိုးကို
 ထင်ထင် ရှားရှားကြီးစွဲ၍ ဟောတော်မူသော
 သုတ်တော်မြတ်ကို ကောင်းစွာ ပြဆိုဦးအံ့။

ဥပရိပဏ္ဏာသ ပါဠိတော်ကြီး၌ ညီတော်အာနန္ဒာက
 မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထား၍ ဗဟု ဓာတုက
 သုတ်တော်မြတ်ကြီးကို ဟောတော်မူလေသည်။ ထိုသုတ်
 တော်မြတ် ဒေသနာကို သေချာ စွာနာယူ မှတ်သားကြ
 ကုန်။ စိတ်ကိုတည်ကြည် ငြိမ်သက်စွာ ထား၍ နှလုံးသွင်း
 မှတ်ထားကြကုန်။

၁။ အရှင်ဘုရား အဘယ်မျှ သော အကြောင်း ဖြင့်
 အရာဋ္ဌာန ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ လိမ္မာသော
 ရဟန်းဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ သင့်ပါသနည်း။ ။အို အာနန္ဒာ
 အကြင်အကြောင်းကြောင့် သောတာပတ္တိ မဂ်ဥာဏ်
 အမြင်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တစုံတခု သော
 သင်္ခါရကို မြဲ၏ဟူ၍ စွဲယူရာ၏။ ဤစွဲယူခြင်းသည်
 အကြောင်းမဟုတ် အရာဋ္ဌာနမဟုတ်၊ ဤသို့စွဲယူရာသော
 အကြောင်းမရှိဟု ကောင်းစွာသိ၏။ (ဤကား၊ အရိယာ
 သောတာပန် သိပုံ။) ဤသို့သော အကြောင်းသည်ကား

ရှိ၏။ အကြင်အကြောင်းကြောင့် ပုထုဇဉ်သည်၊ တစုံတခုသော သင်္ခါရကို မြှီ၏ဟူ၍ စွဲယူရာ၏။ ဤသို့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏ဟူ၍ သိ၏။ ဤသည်ကား ပုထုဇဉ် သိပုံ၊ ယူပုံ၊ နိဗ္ဗာန်မြှီဟူ၍ ယူ၏။ ဝါ-နိဗ္ဗ-သိ- အရိယာ သိ။ နိဗ္ဗ-သိ, -ပုထုဇဉ် သိ။

၂။ အကြင် အကြောင်းကြောင့် သောတာပတ္တိမဂ် ဉာဏ် အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တစုံတခုသော သင်္ခါရကို ချမ်းသာ၏ဟူ၍ စွဲယူခြင်းသည် အကြောင်းမဟုတ်။ အရာဋ္ဌာနမဟုတ် ဤသို့စွဲယူရာသော အကြောင်းသည် မရှိဟု ကောင်းစွာ သိ၏။ (ဤကား အရိယာပုဂ္ဂိုလ်သိပုံ။) ဤသို့သော အကြောင်းသည် ကားရှိ၏။ အကြင်အကြောင်းကြောင့် ပုထုဇဉ်သည် တစုံတခုသော သင်္ခါရကို ချမ်းသာ၏ဟူ၍ စွဲယူရာ၏။ ဤသို့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏ဟူ၍ သိ၏။ ဤကား ပုထုဇဉ် သိပုံ သုခဟူ၍ ယူ၏။ ဝါ။ ဒုက္ခ-သိ, အရိယာ-သိ။ သုခ သိ, ပုထုဇဉ် သိ။

၃။ အကြင်အကြောင်းကြောင့် သောတာပတ္တိမဂ် ဉာဏ် အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တစုံတခုသော တရားကို အတ္တဟူ၍ စွဲယူရာ၏။ ဤသို့ စွဲယူခြင်းသည် အကြောင်းမဟုတ် ဤသို့ စွဲယူခြင်းသည် အရာဋ္ဌာန

မဟုတ်။ ဤသို့ စွဲယူရာသော အကြောင်းသည် မရှိဟု ကောင်းစွာ သိ၏။ (ဤကား-သောတာပန်အရိယာသိပုံ။) ဤသို့သော အကြောင်းသည်ကားရှိ၏။ အကြင်အကြောင်းကြောင့် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် တစုံတခုသော တရားအတ္တဟူ၍ စွဲယူရာ၏။ ဤသို့သော အကြောင်းသည်ရှိ၏ဟူ၍သိ၏။ ဤကား ပုထုဇဉ် သိပုံ- အတ္တဟုယူ၏။ ဝါ၊ အနတ္တ သိ၊ အရိယာ-သိ, အတ္တ-သိ, ပုထုဇဉ်-သိ။ ဤမျှလောက် လေးနက်သော အချက်ကြီးချားကို ကောင်းမွန်ရိသေ လေးမြတ်စွာ မှတ်သားနာယူကြကုန်။

၄။ အကြင် အကြောင်းကြောင့် သောတာပတ္တိ မဂ်ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မွေးသည့်မိခင်ကို အသက်ဇီဝိတိန္ဒြေမှ ချရာ၏။ ဤသို့-အမိကို သတ်ခြင်းသည် အကြောင်းမဟုတ်။ ဤသို့ မိခင်ကဲ့သို့ သတ်ခြင်းသည် အရာဠာနမဟုတ်။ ဤသို့ အမိ ကဲ့သို့ သတ်ရာသော အကြောင်းသည် မရှိဟု ကောင်းစွာသိ၏။ ဤကား အရိယာသောတာပန် သိပုံဘည်း။ ဤသို့သော အကြောင်းသည်ကားရှိ၏။ အကြင်အကြောင်းကြောင့် ပုထုဇဉ်သည် မွေးသည့်မိခင်ကို အသက်ဇီဝိတိန္ဒြေမှ ချရာ၏။ ဤသို့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏ဟူ၍ သိ၏။ (ဤသည်ကား ပုထုဇဉ် သိပုံ။)

၅။ အကြင် အကြောင်းကြောင့် သောတာပတ္တိ မဂ် ဉာဏ် အမြင်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မွေးသည် ဘခင်ကို အသက်ဇီဝိတိန္ဒြေမှ ချရာ၏။ (သိပုံမှာ အထက် မိခင်နှင့် တူ၏။) ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် အသက်ဇီဝိတိန္ဒြေမှ ချရာ၏။ ဤသို့သော အကြောင်းသည်မရှိ (လ) ပုထုဇဉ် သည် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို အသက်ဇီဝိတိန္ဒြေမှ ချရာ ဤ သို့သော အကြောင်းသည် ရှိသည်ဟူ၍ သိ၏။ အရိယာ သောတာပန်သည် မိခင်၊ ဘခင်၊ ရဟန္တာ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများနှင့် တကွ အသက် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါဟူသမျှကို မသတ်တော့ပြီ။

ပုထုဇဉ်သည်- မိခင်၊ ဘခင်၊ ရဟန္တာ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများနှင့်တကွ အသက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ ဟူသမျှကိုပင် အားလုံးသတ်နိုင်၏။ သတ်၏။ (ပုထုဇဉ် နှင့် အရိယာသောတာပန် ခြားနားပုံ။)

၆။ အကြင် အကြောင်းကြောင့် သောတာပတ္တိ မဂ် ဉာဏ် အမြင်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သတ်ရန် ကြံရွယ် ပြစ်မှားသောစိတ်ဖြင့် ခြိတ်စွာတုရား၏ သွေး တော်ကို ဖြစ်ပေါ်စေရာ၏။ ဤသို့ဖြစ်ပေါ်စေခြင်းသည် အရာဋ္ဌာနမဟုတ်။ ဤသို့ ခြိတ်စွာတုရားအား သွေးစိမ်း တော် ဖြစ်ပေါ်အောင် ပြုရာ သော အကြောင်းသည်

မရှိဟူ၍ ကောင်းစွာ သိ၏။ (ဤသည် ကား အရိယာ သောတာပန် သိပုံ။) ဤသို့သော အကြောင်းကားရှိ၏။ အကြင်အကြောင်းကြောင့် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သတ်ရန် ကြံရွယ် ပြစ်မှားသောစိတ်ဖြင့် မြတ်စွာ ဘုရား၏ သွေးတော်ကို ဖြစ်ပေါ်စေရာ၏။ ဤသို့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏ဟူ၍ သိ၏။ (ဤကား ပုထုဇဉ် သိပုံ။)

၇။ အကြင် အကြောင်းကြောင့် သောတာပတ္တိမဂ် ဥာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ညီညွတ်သော သံဃာကို ခွဲရာ၏။ ဤသို့ခွဲခြင်းသည် အကြောင်းမဟုတ်။ ဤသို့ ခွဲခြင်းသည် အရာဋ္ဌာနမဟုတ်။ ဤ သို့ သံဃာကို ကွဲအောင်ပြုရာသော အကြောင်းသည် မရှိဟူ၍ ကောင်းစွာသိ၏။ (ဤကား အရိယာသောတာပန် သိပုံ။) ဤသို့သော အကြောင်းသည်ကား ရှိ၏။ အကြင် အကြောင်းကြောင့် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ညီညွတ်သော သံဃာကို ခွဲရာ၏။ ဤသို့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏ဟူ၍ သိ၏။

(ဤကား ပုထုဇဉ် သိပုံ။)

၈။ အကြင် အကြောင်းကြောင့် သောတာပတ္တိ မဂ် ဥာဏ် အမြင် နှင့် ပြည့် စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်စွာ ဘုရားမှ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆရာဟူ၍ ညွှန်းရာ၏။

ဤသို့ ညွှန်းခြင်းသည် အကြောင်းမဟုတ်။ ဤသို့ ညွှန်းခြင်းသည် အရာဋ္ဌာနမဟုတ်။ ဤသို့ ညွှန်းရာသော အကြောင်းသည်မရှိဟူ၍ ကောင်းစွာ သိ၏။ (ဤသည် ကား အရိယာ သောတာပန် သိပုံ။) ဤသို့ သော အကြောင်းသည်ကား ရှိ၏။ အကြင် အကြောင်းကြောင့် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါးသောပုဂ္ဂိုလ် ကို ဆရာဟူ၍ ညွှန်းရာ၏။ ဤသို့ ညွှန်းရာသော အကြောင်းသည်ရှိ၏ဟူ၍ သိ၏။ (ဤကား ပုထုဇဉ် သိပုံ။)

၉။ အကြင် အကြောင်းကြောင့် တခုသောလောက ဓာတ်၌ နှစ်ဆူကုန်သော ပုဇော် အထူး ကို ခံတော်မူ ထိုက်ကုန်သော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာဘုရားတို့သည် မရှေးနှောင်း တပြိုင်နက် ပွင့်တော်မူကြကုန်ရာ၏။ ဤသို့ တခုသောလောကဓာတ်၌ ဘုရားနှစ်ဆူ တပြိုင်နက်ပွင့်ခြင်းသည် အကြောင်းမဟုတ် အရာဋ္ဌာနမဟုတ်။ ဤသို့ ပွင့်နိုင်ရာသော အကြောင်းမရှိဟူ၍ ကောင်းစွာ သိ၏။ ဤကား အရိယာ သောတာပန်သိပုံ။) ဤသို့ သော အကြောင်းသည်ကားရှိ၏။ အကြင် အကြောင်းကြောင့် တခုသောလောကဓာတ်၌ တခုသော ပုဇော် အထူး ကိုခံတော်မူထိုက်သော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာဘုရား သည် ပွင့်ထွန်းရာ၏။ ဤသို့သောအကြောင်းသည် ရှိ၏ ဟူ၍သိ၏။ (ဤကား ပုထုဇဉ် သိပုံ။)

၁၀။ အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ တခုသောလောကဓာတ်၌ နှစ်ယောက်ကုန်သော စကြာဝတေးမင်းကြီးတို့သည် မရှေးမနှောင်း တပြိုင်နက်ဖြစ်ပေါ်ကုန်ရာ၏။ ဤသို့ တခုသောလောကဓာတ်၌ စကြာဝတေးမင်းနှစ်ဦး တပြိုင်နက် မင်းပြုခြင်းသည် အကြောင်းမဟုတ် အရာဋ္ဌာနမဟုတ် ဤသို့ဖြစ်နိုင်ရာသော အကြောင်း သည် မရှိဟု ကောင်းစွာသိ၏။ (ဤကား အရိယာ သောတာပန် သိပုံ။)

၁၁။ အကြင် အကြောင်းကြောင့် မိန်းမသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်ရာ၏။ ဤသို့ မိန်းမ၏ ဘုရား ဖြစ်ခြင်း အကြောင်းမဟုတ်။ အရာဋ္ဌာနမဟုတ် ဤသို့ဖြစ်နိုင်သော အကြောင်းသည် မရှိဟူ၍ ကောင်းစွာ သိ၏။ ဤကား အရိယာသိပုံ။ ဤသို့သော အကြောင်းသည်ကားရှိ၏။ အကြင် အကြောင်းကြောင့် ယောက်ျားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်ရာ၏။ ဤသို့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏ဟူ၍ ကောင်းစွာ သိ၏။

၁၂။ အကြင် အကြောင်းကြောင့် မိန်းမသည် စကြာဝတေးမင်းဖြစ်ရာ၏။ ဤ မိန်းမ၏ စကြာဝတေးမင်း

ကြီး ဖြစ်ခြင်းသည် အကြောင်း မဟုတ်။ အရာဋ္ဌာန မဟုတ်။ ဤသို့ဖြစ်နိုင်သော အကြောင်း သည် မရှိဟု ကောင်းစွာသိ၏။ (ဤကား အရိယာသိပုံ။) ဤသို့သော အကြောင်းသည်ကား ရှိ၏ အကြင် အကြောင်းကြောင့် ယောကျ်ားသည် စကြဝတေးမင်းကြီးဖြစ်ရာ၏။ ဤသို့ ဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏ ဟူ၍ ကောင်းစွာ သိ၏။

၁၃။ အကြင် အကြောင်းကြောင့် မိန်းမသည်သိကြား မင်း၏ အဖြစ်ကိုပြုရာ၏။ မာရ်နတ်မင်း၏ အဖြစ်ကို ပြုရာ၏။ ဗြဟ္မာမင်းကြီး၏ အဖြစ် ကို ပြုရာ၏။ ဤသို့ ပြုခြင်းသည် အကြောင်းမဟုတ်။ အရာဋ္ဌာန မဟုတ် ဤသို့ပြုနိုင်ရာသော အကြောင်းသည် မရှိဟု ကောင်း စွာသိ၏။ ဤကား အရိယာသိပုံ။ ဤသို့သောအကြောင်း သည်ကား ရှိ၏။ အကြင်အကြောင်းကြောင့် ယောကျ်ား သည် သိကြားမင်း၏ အဖြစ်ကိုပြုရာ၏။ မာရ်နတ်မင်း၏ အဖြစ်ကိုပြုရာ၏။ ဗြဟ္မာမင်းကြီး၏ အဖြစ် ကို ပြုရာ၏။ ဤသို့ပြုရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏ဟူ၍ သိ၏။

၁၄။ အကြင် အကြောင်းကြောင့် ကာယဒုစရိုက် နှင့် ပြည့်စုံသော ငှက်လ်အား အလိုရှိအပ်သော နှစ် သက် အပ် သော နှလုံးကိုပွားစေတတ်သော ကောင်း

ကျိုးသည် ဖြစ် ရာ ၏။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အကြောင်း
 မဟုတ်။ အရာဋ္ဌာနမဟုတ်။ ဤ သို့ ဖြစ် နိုင် ရာ သော
 အကြောင်းသည် မရှိဟု ကောင်း စွာ သိ ၏။ (ဤကား
 အရိယာသိပုံ။) ဤသို့သော အကြောင်းသည်ကား ရှိ၏။
 အကြင် အကြောင်း ကြောင့် ကာယဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံ
 သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အလိုမရှိအပ်သော မနှစ်သက်အပ်
 သော နှလုံးကိုမပွားစေတတ်သော မကောင်းကျိုးသည်
 ဖြစ်ရာ၏။ ဤသို့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏ဟူ၍သိ၏။

အကြင် အကြောင်းကြောင့် ဝစီဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံ
 သောပုဂ္ဂိုလ်အား အလိုရှိအပ်သော နှစ်သက်အပ်သော
 နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော ကောင်းကျိုးသည် ဖြစ်ရာ
 ၏။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အကြောင်းမဟုတ်။ အရာဋ္ဌာန
 မဟုတ်။ ဤသို့ဖြစ်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည် မရှိဟု
 သိ၏။ (ဤကား အရိယာသိပုံ) ဤသို့သော အကြောင်း
 သည်ကားရှိ၏။ အကြင် အကြောင်းကြောင့် ဝစီဒုစရိုက်
 နှင့် ပြည့်စုံ သော ပုဂ္ဂိုလ် အား (လ) အ ကြင် အ
 ကြောင်းကြောင့် မနှောဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်
 အား အလိုမရှိအပ်သော မနှစ်သက်အပ်သော နှလုံးကို
 မပွားစေတတ်သော မကောင်းကျိုးသည်ဖြစ်ရာ၏။ ဤသို့
 သောအကြောင်းသည် ရှိ၏ဟု သိ၏။ အကြင်အကြောင်း
 ကြောင့် ကာယဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်အား အလို

မရှိအပ်သော မနှစ်သက်အပ်သော နှလုံးကို မပွားစေ
 တတ်သော မကောင်းကျိုးသည် ဖြစ်ရာ၏။ ဤသို့ဖြစ်
 ခြင်းသည် အကြောင်းမဟုတ် အရာဋ္ဌာနာမဟုတ်၊ ဤသို့
 ဖြစ်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည် မရှိဟု သိ၏။ (ဤကား
 အရိယာသိရုံ) ဤသို့သော အကြောင်းသည်ကား ရှိ၏။
 အကြင်အကြောင်းကြောင့် ကာယသုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသော
 ပုဂ္ဂိုလ်အား အလိုရှိအပ်သော နှစ်သက်အပ်သော နှလုံး
 ကို ပွားစေတတ်သော ကောင်းကျိုးသည် ဖြစ်ရာ၏။
 ဤသို့သော အကြောင်းသည်ကား ရှိ၏ဟု သိ၏။ အကြင်
 အကြောင်းကြောင့် ဝစီသုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်
 အား(လ) ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အကြောင်းမဟုတ်။ အရာ
 ဋ္ဌာနမဟုတ်။ ဤသို့ဖြစ်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည်မရှိ
 ဟု သိ၏။ (အရိယာသိရုံ) အကြင် အကြောင်းကြောင့်
 မနောသုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အလိုမရှိအပ်
 သော မနှစ်သက်အပ်သော နှလုံးကို မပွားစေတတ်သော
 မကောင်းမှုရှိသည်ဖြစ်ရာ၏။ (လ) ဤသို့သော အကြောင်း
 သည် မရှိဟူ၍ သိ၏။ (ဤကား အရိယာသိရုံ။) ဤသို့သော
 အကြောင်းသည်ကား ရှိ၏။ အကြင်အကြောင်းကြောင့်
 မနော သုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အလိုရှိ
 အပ်သော နှစ်သက်အပ်သော နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော
 ကောင်းကျိုးသည် ဖြစ်ရာ၏။ ဤသို့သော အကြောင်းသည်
 ရှိ၏ဟု သိ၏။ အကြင်အကြောင်းကြောင့် ကာယသုစ

ရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုကာယသုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း တည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ထိုသို့ ပြည့်စုံခြင်း တည်းဟူသော အကြောင်းပစ္စည်းကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းမှု ပြုသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်လောကသို့ ကပ် ရောက်လေရာ၏။ ဤသို့ကပ်ရောက်ခြင်းသည် အကြောင်း မဟုတ်။ အရာဋ္ဌာနမဟုတ်။ ဤသို့ကပ်ရောက်နိုင်သော အကြောင်းသည်မရှိဟု သိ၏။ (ဤကား အရိယာသိပုံ) ဤသို့သော အကြောင်းသည်ကားရှိ၏။ အကြင်အကြောင်း ကြောင့် ကာယသုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုပြည့်စုံခြင်းတည်းဟူသော အကြောင်း ပစ္စည်းကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်၍ သေသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်း သော မကောင်းမှုကို ပြုသောသူတို့၏ လားရာဖြစ်သော ဗရိဟရဲ ကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲသို့ကပ်ရောက်လေရာ ၏။ ဤသို့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏ဟူ၍ သိ၏။

အကြင် အကြောင်းကြောင့် မနောဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံ သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုပြည့်စုံခြင်း တည်းဟူသော အ ကြောင်းပစ္စည်းကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းမှုပြုသောသူတို့ လားရာဖြစ်သော နတ် ပြည်လောကသို့ ကပ်ရောက်လေရာ၏။ ဤသို့သော အ ကြောင်းသည်ကားရှိ၏။ အကြင် အကြောင်းကြောင့် ဝစီ

ခုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် (လ) မနော
ခုစရိုက်နှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုပြည့်စုံခြင်းတည်း
ဟူသောအကြောင်းကြောင့် ထိုသို့ ပြည့်စုံခြင်း တည်းဟူ
သောအကြောင်း ပစ္စည်းကြောင့် ထို ခန္ဓာပျက်၍ သေ
သည်မှနောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းမှုကိုပြု
သောသူတို့၏ လားရာဖြစ်သော ငရဲဘုံသို့ ကပ်ရောက်
လေရာ၏။ ဤသို့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏ဟူ၍ သိ၏။

(ဤကား အရိယာသိပုံ၊)

အကြင်အကြောင်းကြောင့် ကာယသုစရိုက်နှင့်ပြည့်
စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုသို့ပြည့်စုံခြင်း တည်းဟူသော
အကြောင်းပစ္စည်းကြောင့် ကုယ်ခန္ဓာပျက် ၍၊ သေသည်
မှနောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းမှုကို ပြုသော
သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော ပရိဘဝ ကျရောက်ရာဖြစ်သော
ငရဲဘုံသို့ ကပ်ရောက်လေရာ၏။ ဤကပ်ရောက်ခြင်းသည်
အကြောင်းမဟုတ် အရာဋ္ဌာနမဟုတ်။ ဤသို့ကပ်ရောက်
နိုင်သော အကြောင်းသည် မရှိဟု သိ၏။ (ဤကား အရိ
ယာသိပုံ) ဤသို့သော အကြောင်းသည်ကားရှိ၏။ အကြင်
အကြောင်းကြောင့်၊ ကာယသုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသော
ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုပြည့်စုံခြင်းတည်းဟူသော အကြောင်း
ကြောင့် ထိုပြည့်စုံခြင်းတည်းဟူသော အကြောင်းပစ္စည်း
ကြောင့် ကုယ်ခန္ဓာပျက်၍ သေသည်မှနောက်၌ ကောင်း

မှုကိုပြုသောသူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်လောကသို့ ကပ်ရောက်လေရာ၏။ ထိုသို့သော အကြောင်းသည်ရှိ၏ဟုသိ၏။

အကြင် အကြောင်းကြောင့် ဝစီသုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်(လ) မနောသုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုသို့ ပြည့်စုံခြင်း တည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ထိုသို့ ပြည့်စုံခြင်း တည်းဟူသော အကြောင်းပစ္စည်းကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်၍ သေသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းမှုကို ပြုသော သူတို့၏လားရာဖြစ်သော ဖရိဖရဲ ကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲထုသို့ ကပ်ရောက်လေရာ၏။ ဤသို့ ကပ်ရောက်ခြင်းသည်။ အကြောင်းမဟုတ် အရာဋ္ဌာနမဟုတ်။ ဤသို့ ကပ်ရောက်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည် မရှိဟုသိ၏(ဤကား အရိယာသိပုံ) ဤသို့သော အကြောင်းသည်ကား ရှိ၏။ အကြင် အကြောင်းကြောင့် ဝစီသုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် (လ) အကြင် အကြောင်းကြောင့် မနောသုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုပြည့်စုံခြင်း တည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ထိုပြည့်စုံခြင်းဟူသော အကြောင်း ပစ္စည်းကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းမှုကို ပြုသောသူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်လောကသို့ ကပ်ရောက်လေရာ၏။

ဤသို့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏ဟု သိ၏။ အို အာနန္ဒာ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းဖြင့် အကြောင်း ဟုတ်သည်၊ မဟုတ်သည်၌ လိမ္မာသောရဟန်းကို ပညာ ရှိဆိုခြင်းငှါသင့်၏ဟု မိန့်တော်မူလေ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် အရှင်အာနန္ဒာမထေရ် သည် ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား အရှင်မြတ် ကြီးကို ဤသို့လျှောက်၏။ အရှင်ဘုရား အံ့ဩတွယ် ကောင်းလှပါ၏။ အရှင်ဘုရား မဖြစ်ဘူး ထူးကဲလှပါ၏။ အရှင်မြတ်ဘုရား။ ဤသို့ ဟရား ဒေသနာတော်သည် အဘယ်အမည်ရှိ ရပါသနည်းဟု လျှောက်လေ၏။

အို အာနန္ဒာ- ထိုဆိုအပ်ခဲ့ ပြီးသော အကြောင်းများ ကြောင့် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ထိုသုတ်ဒေသနာ ကို “ဗဟုဝါတုက” တရား ဟူ၍ လည်း မှတ်လေလော့ ထိုသုတ်ဒေသနာကို “စတုပရိဝဇ္ဇီ” တရားဟူ၍လည်း မှတ်လေလော့၊ ထိုသုတ်ဒေသနာကို “ဓမ္မဒါသ” တရား ကြေးမှုဟူ၍လည်း မှတ်လေလော့။ “အမတ်ဒုဒ္ဒိသိ” တရားဟူ၍လည်း မှတ်လေလော့။ “အနုတ္တရသင်္ဂါမဝိဇယ” တရားဟူ၍လည်း မှတ်လေလော့ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ - ဘုန်းတော် ကြီး သော မြတ် စွာ ဘု ရား ဟောကြားတော် မူသည်ရှိသော် အရှင်အာနန္ဒာ မထေရ်

သည် အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ဟောတော်မူအပ်သော တရား တော်ကို အလွန် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်လေ၏။

ပစ္စယဟုစာတုက သုတ်တော်မြတ်ကြီး၏ သဘာဝ ဓမ္မကို ကောင်းမွန်ရှိသေ လေးမြတ်စွာ မှတ်သားနာယူ၍ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး၊ သုံးပါးလုံးကို အခေါက်ခေါက် အခါခါ သဘောပါပါနှင့် ကြည့်ရှုကြကုန် သူတော် ကောင်း အပေါင်းတို့။

နိဂုံး

ကျမ်းဖြိုး ဂါထာများကို ပြဆိုပေအံ့။

၁။ သီမ ပဗ္ဗာ အာရာမေ၊ ပဗ္ဗမော ဂဏနာယကော၊
နာနာ သဘာဝ ကောသလ္လော၊ ဓမ္မပ္ပကာသကော၊
ဝိဒေါ။ ။

၁။ သီမပဗ္ဗတအာရာမေ၊ ဝမ်းတွင်းမြို့၊ သိမ်တောင်
တောရ တိုက်တော်ကြီး၌၊ ပဗ္ဗမော၊ ရှေးဦးစွာ၊ တည်
ထောင် ဘန်ဆင်းတော်မူသော။ ဂဏနာယကော၊ သိမ်
တောင်ဂိုဏ်း သံဃာမြတ်တို့၏အကြီး ဦးစီးရှေ့ဆောင်
ဖြစ်တော်သော ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည်။ နာနာ
သဘာဝ ကောသလ္လော၊ အထူးထူး အပြားပြား ခြား
နားသော လောကီ လောကုတ္တရာ၊ သဘောတရားတို့၌
လိမ္မာ ကျွမ်းကျင်တော်မူ၏။ ဓမ္မပ္ပကာသ ကောဝိဒေါ၊
နားမလည်သေးသော သူတို့အား နားလည်အောင် နား
လည်ပြီးသောသူတို့အား အထူးစူးရှချင်းနင်းဖောက်ထွင်း
အောင် တရားဓမ္မ ဟောပြခြင်း၌လည်း လိမ္မာတော်မူ၏။

၂။ ဂုဏေန ရဋ္ဌရဋ္ဌေသု၊ ပတ္ထရိတွာန ဝိဿုတော၊
သဗ္ဗ သတ္တေသု ကာရုညော၊ တေသမတ္ထံ
ကာရောသဒါ။ ။

၂။ ဂုဏေန၊ ပျံ့သင်းကြိုင်မွှေးသော ဂုဏ်သဘင်း
ဖြင့်။ ရဋ္ဌရဋ္ဌေသု၊ အတိုင်းတိုင်း အပြည်ပြည်၊ အနယ်
နယ်သော မြို့၊ ရွာ၊ ဒေသတို့၌။ ပတ္ထရိတွာန၊ လွှမ်းအုပ်
ဖြန့်မိုးလျက်။ ဝိဿုတော၊ ကျော်စောတော်မူ၏။ သဗ္ဗ
သတ္တေသု၊ လုံးစုံမကြွင်း သတ္တဝါစပင်းတို့၌။ ကာရုညော
သနားခြင်း ရှိတော်မူ၏။ တေသံ။ ထိုသတ္တဝါတို့၏။
အတ္ထံ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ တမလွန်၊ အကျိုး၊ လောကီ၊ လောကုတ္တ
ရာအကျိုးကို။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ကာရော၊ ပြုတော်
မူ၏။

၃။ တဿ ထေရဿ ပါဒေသု၊ ရဇော တိဏ္ဏသိရော
အဟံ၊ ရရဒ္ဓယံ မဟုဿာဟော၊ လောကာဒိနဝ
မာပိစေ။ ။

၃။ တဿထေရဿ၊ ထိုသိမ်တောင် ပါမောက္ခ၊
ဆရာတော် မထေရ်မြတ်ကြီး၏။ ပါဒေသု၊ ခြေတော်အ
စုံ ကြာပန်တို့၌။ ရဇောကိဏ္ဏသိရော၊ လိမ်းကပ်သော

ဣဒ္ဓိယံ ဝိဒ္ဓိယံ ဝိဒ္ဓိယံ ဝိဒ္ဓိယံ ဝိဒ္ဓိယံ ဝိဒ္ဓိယံ။ အဟံ ဝိဒ္ဓိယံ
ဣဒ္ဓိယံ၊ ဝိဒ္ဓိယံ၊ ဝိပဿနာဂုရု နှစ်ပါးကို။ မဟုသာ
ဟော၊ မဆုတ်မနစ် အားသစ် လုလ္လိပိရိယာရှိလျက်။
လောကာဒိနဝံ၊ သတ္တဝါသန္တာန် ခန္ဓာလောကကြီး၏
အပြစ်တွေကို။ အာရိစေ၊ ရှေးရှု ရှေးချုပ်စိစစ်ပြီ။

၄။ လယ်ဟုာစေရသေ သမ္ဗုဒ္ဓေ၊ တထာကောသလ္လ
သဗ္ဗယော။ လောကုတ္တရဗဟုဉာဏော၊ ဒေသ
စာရော ဣတော ဝိတော။ ။

၅။ နုရာနုရာနုမာဘောဝံ၊ ဓမ္မံပါယေမိ သာဓုကံ၊
ဣဒါနိဓပိသာလသ္မိံ၊ ပဗ္ဗတဒ္ဓိစ အာလယေ။ ။

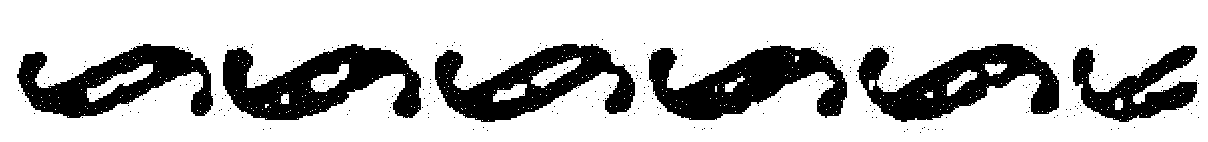
၆။ မဟာတဠာကနာမဒ္ဓိ၊ ဝါသံ ကရောမဓမ္မိကော၊
ဗဟုနုရာ ပုညတ္တိတာ၊ တေသမတ္ထာယ ပတ္တိယ

၇။ မဟုသာဟောနုမာပေမိ၊ ဓာတွာဝါသနစေတိယံ
တထာဂမံ ဂန္ဓေ ပဿံ၊ ပဏ္ဍာသာဒိမဟော
ဇကော။ ။

၈။ သတံပိမောက္ခမေသိနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပဒိသာကော။
သင်္ခါတွာ ဣမံဂန္ဓံ၊ နိဠာဂမေသုဘတ္တရံ။ ။

၉။ ဒေင်္ဂါကောင်း ဦးကျော့၅ယသန္တာ၊ ဆည်ရွာ
နိဝါသ ဝါဏိဇ္ဇာ၊ ကတပုညံဝိဇာယန္တိ၊ သဒ္ဓါ
စရိယသာမိကံ။ ။

၄။ လယ်ကျော • စေရဿ။ ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ
ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏။ သမ္ဗုဒ္ဓေါ မျက်မှောက်တော်၌
တထာ၊ ထိုသိမ်တောင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ထံတော်
ပါးနှင့်တူစွာ ဆည်းကပ်၍။ ကောသလ္လ သဗ္ဗယော၊
လိမ္မာခြင်းတို့ကို စုဆောင်းမိသည်ဖြစ်၍၊ လောကုတ္တရ
ဗဟုဥာဏော၊ လောကုတ္တရာ နည်းလမ်း စည်းကမ်း
ဥပဒေ ကြေငြိမ်း သိစွမ်းနိုင်သော ဥာဏ်ပညာ ရှိပြီး
သည်ဖြစ်၍။ ဣတော ဝိတော၊ ဤမြို့မှ ထိုမြို့သို့ ထိုမြို့မှ
ဤမြို့သို့ ဤရွာမှ ထိုရွာ ထိုရွာမှ ဤရွာသို့။ ဒေသစာရော၊
အရပ်ရပ် ထွည့်လည်လျက်။

၅-၆။ နရာနရာနံ၊ လူ့ရှင်ဟူသမျှတို့၏။ အာဘောဝံ၊
နှလုံးသွင်း အားလျော်စွာ။ သာဓုကံဓမ္မံ၊ ချီးမြှင့် ကောင်း
မြတ်သော အရသာရှိသော တရားရေအေး အမြို့က်ဆေး
ကို။ ပါယေမိ၊ တိုက်ကျွေးလေ၏။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။
ဣမ၊ ဤဝမ်းတွင်းမြို့ သိမ်တောင်တောရ တိုက်ဘော်
ကြီး၌။ ဝိသာလသ္မိံ ပဗ္ဗတမ္ဘိစအာလယေ မဟာတဠာ
ကနာမမ္ဘိ၊ တောင်သာကန်တော်ကြီးကျောင်း၌။ ဓမ္မိကေ၊
ဓမ္မိကချောင်၌။ ဝါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၌။ ဝါသံ၊ သီတင်း
ဆုံးခြင်းကို။ ကရောမိ၊ ပြု၏။ တသ္မိံ၊ ထိုသို့နေသော

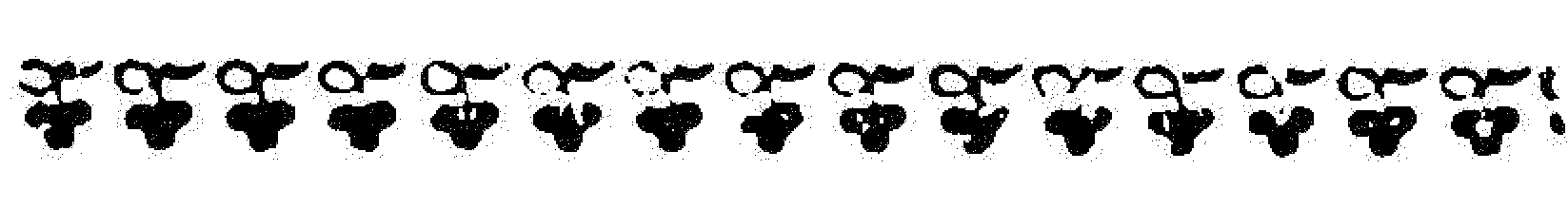
အခါ၌။ ပုညဉ္စိတာ၊ ကောင်းမှုကို ဆည်းပူကြ ပေကုန်
သော။ ယေဗဟု နုရော၊ အကြွင်းများစွာသော လှူတို့သည်။
သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေသံ၊ သိုသူတော်ကောင်းတို့၏။ အပ္ပက္ခာ
ယ၊ နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန် အတန်တန်သော အကျိုး ပွားတိုးခြင်း
၎င်း။ ပတ္တိယ၊ တောင့်တ ရည်သံလျက်။

၇ - ၈။ မဟုသောဟောန၊ ကြီးမြတ်သော လှည့်ခြင်း။
ခေတုဝါသန ဗေတိယံ ခာတ်တော်၊ ခွေတော်၊ ရုပ်ပွား
တော် အဆူဆူတို့၏ ကျန်းဝပ်တော်မူရာ ဟောစေတီ
တော်ကြီးကို။ မာပေမိ၊ တည်ပြု ဖန်ဆင်းပေ၏။ တဿ၊
ထိုအလုပ် ဝတ္တရားကြီးကို။ အာဂမံ၊ ဆိုင်းလင့်လျက်။
မဟောဇဇကော၊ သဒ္ဓါအနက် လေးနက်မြင့်မြတ် ဩဇာ
ခာတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဝိမုတ္တိ သဒ္ဓါသော၊ ပဏ္ဍာသ ဒိ
ပဏ္ဍာသ သုံးကျမ်း အစရှိကုန်သော။ ဂန္ဓေ၊ ကျမ်းကြီး၊
ကျင်းရိုင်းတို့ကို။ ပဿ၊ ဖန်ဖန်ထပ်ထပ် စေ့စပ် ရှုမျှော်
လျက်။ ဝိမောက္ခံ၊ ဘဝခန္ဓာသံသရာမှ ထွက်မြောက်ရာ၊
ထွက်မြောက် ကြောင်း၊ တရားကို။ ဝါ၊ ဝိပဿနာ
ဥာဏ်၊ မဂ္ဂဥာဏ်၊ ဖိုလ်ဥာဏ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော
ဝိမောက္ခဘုရားကို၊ ဇေနိ၊ ရှာခြီးလေ့ ရှိကြပေကုန်သော။
သတံ၊ ဖြစ်သား၌ အပိုင် ကဆွန်ရွာ တရားဒိယကာ၊
ဦးပြည့်အစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့အား။ ဣပ္ပဋ္ဌာနံ၊

မော ဟာ ပိတ် ခြယ် ခန္ဓာနယ်၌၊ အက ယ်ရှိသော အနိစ္စ၊
 ဒုက္ခ၊ အနတ္တ၊ အသုဘစသော ကမ္မဋ္ဌာန်း လုပ်ပုံလုပ်
 ငန်း နည်းစခင်းကို။ ပဒိဿကော၊ နည်းလင်းကျကျ
 မှီငြမ်းရအောင် ဟောပြုထင်ထင် ညွှန်ကြား သွန်သင်ရင်း၊
 သုဘတ္တရုံ၊ မတိမ်မသတ် ဆော်ထုတ် ပြုဆွယ် အဓိပ္ပါယ်
 တို့ဖြင့် တင့်တယ် ကောင်းစိတ်သည်ထက် အထူးတင့်
 တယ် ကောင်းမြတ်သော သဘောအနက် ရှိသော။ ဣမံ
 ဝန္တံ၊ ဤ“အရိယာဝိဇ္ဇာမဂ္ဂ အလင်းပြကျမ်း”ကို။ နိဇ္ဈာ
 ဝမေ၊ အပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်စေ။ ကသ္မိကာလေ၊
 အဘယ်ကာလ၌၊ နိဇ္ဈာဝမေ၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်စေ
 သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆေးကဲ့သော်။

၉။ ဆည်ရွာ နိဝါသဝါဏိဇ္ဇာ၊ ပုဂံခေတ်အတွင်း
 ကျန်စစ်မင်း တည်ရှာတဲ့ ဆည်ရွာ ကြည့်သာစွာနေကြ
 ဝါဏိဇ္ဇာ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေါကောင်း - ဦး - ကျော့ ဝှယ
 သန္တာ၊ ဒေါကောင်းဦးကျော့ ခေါ်ဝေါ်ကြ၍ ဒေဝဓမ္မ
 တရားနှင့် ပျော်ပါးသည့်ယေတော်၊ ခမည်းတော်၊ သူ
 တော်ကောင်းကြီးတို့သည်။ သန္တရိယ သာမိကံ၊ အစလ
 သန္တရိ ရောင်တလျှပ်လျှင်နှင့် လောကတ္ထစနယ်၊ ဥဒတတ္ထ
 စရိယ၊ ပရဟိတ၊ ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယ၊ အတ္တဟိတ ဗေဒိဿိ
 အင် တသုသောဗေဒိဏိ အရှင်ဖြစ်ပေသော။ ကတသုဿံ၊

ရှာဖွေအပ်ပြီးသော တန်ခိုးသတ္တဝါက မဇ္ဇိမအုဒ္ဓိ ကုသိုလ်
ရှိထသော၊ ဝုဒ္ဓိံ မိဘနှစ်သုံး ရွှင်ပြုံး ပြည့်တတ်။ ဘုန်း
ဘုရားအလောင်း သားကောင်း၊ သားမြတ်ကို။ ဝိဇာ
ယန္တိ၊ ၁၂၄၄-ခု အာသဒ္ဓိနက္ခတ်နှင့် စန်းယဉ် ဝါဆို
လပြည့်ကျော် ၅ - ရက် တောသုံးထောင်ခြင်ော် စက်
လည်သေး နေ့တွင် သားရတနာစင်ကို သွားမြင်ကြလေ
ကုန်၏။

၁၀။ တဇ္ဇာကာရညအာဝါသေ၊ ဝနုယျာနမနောရဓမ္မ
သတ ရတနစက်မေသာသန ဝုဇ္ဇိယာကတံ။ ။

၁၀။ တဇ္ဇာကာရညအာဝါသေ၊ ကုန်စစ်မင်း၏
မဟာဒေဝီ ခင်တန်ဖိယုယား သွားရာဇာဘိ ထီးသိုင့်၌
ကိုယ်ပိုင်တော် တည်ထား ရှေ့သုသာ မြတ်စွာဘုရား၏
အနောက်တောင်ပါးအနီး ဆည်ကြီးတောရ ကျောင်း၌။
ဝါ၊ ဇေတဝန် ကျောင်းအလား အနောက် တောင်ပါး
ကုသားလေးတာ ငါးရာကွာခြားသော ဆည်ကြီးတော
ရကျောင်း၌။ ဝနုယျာနမနောရဓမ္မ၊ သရက်ဖြူနှော ထန်း
အုံးရော၍ ချိုမော မန်ကျည်း သပြေ၊ ပဒေသာသီး
စန်းယေဉ်စီလျက် ကျီး၊ ငှက်သံစာ ဥသျှာဉ်သာဝယ်
ပျော်သွယ်ရာလည်း ကောင်းပေထသော။ ဝါ၊ စိမ်းလွေ

ကြည့်၍ နေရဉ္စရရာဖြစ်ကြီးအလား ဆည့်ကြီးကမ်းပါး၌ ဆန်းပြားသော ဥယျာဉ်တော်ဘို့ဖြင့် အထူးရှင်ပျော်စရာ ကောင်းပေထသော။ သတရတနစင်္ကာမေ၊ သိကြားဖန်ဆင်းသော ဝက်ပါ စကြိုန်ပမာ သိတင်းသုံးဆောင်၊ ဆွမ်းစားဆောင် ရေချိုးဆောင်တို့ဖြင့် အတောင်တရာ ရှေ့ရှေ့ သဲဖြူခင်း၍ ဘန်ဆင်းအပ်သော စကြိုန်တော်ကြီး၌ သာသနာ့ဝိဇ္ဇာ၊ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေး၊ သတ္တဝါငြိမ်းချမ်းရေး၊ ဗမာငြိမ်းချမ်းရေး၊ ဘုရားငြိမ်းချမ်းရေး၊ ဓမ္မပဒေသ သာသနာ ကြီးပွားစေခြင်းအကျိုးငှါ။ ယံဂန္ဓံ၊ အကြင်သူတော်ကောင်း မှန်သမျှ ကြံကြ၊ ဖန်ကြ၊ ဟန်ကြ၊ ပန်ကြအံ့ချ လက္ခံ၊ အန္တအနုဗ္ဗိ ဖြစ်သော “အရိယာ ဝိဇ္ဇာမဂ္ဂ အလင်းပြ” ကျမ်းကို၊ ကထံ၊ တအားကိုးကာ အများအကျိုးရှာ၍ တရားမိုးရွာခြင်းကို ပြုအပ်ပေပြီ။

၁၁။ မဟောသဓော ဝေဿန္တိရော၊ အာသောကော ဝိယ ကဿင်္ဂပါ၊ မင်္ဂလာနိ ဂဝေသေတွာ၊ ဝိဇာနာမိ အရိယာပလံ။ ။

၁၁။ မဟောသဓောဝိယစ၊ လောကီ ှညာန္တိ မဟှဉ် သာ ဉာဏ်ကြီး သူတပါးအကျိုး သိမ်းဆည်းသော အလောင်းတော် မဟောသဓောကြီးကဲ့သို့၎င်း။ ဝေဿန္တိ

ရောဂိယာစ၊ ငါးသွယ်သောစွန့်ခြင်း တပြည်လုံး ခါးထိနစ်
သော ရတနာတို့ကို မတားမမြစ်သောဒါနုဗျူ။ နိုင်သော
ဝေသန္တရာ မင်းကြီးကဲ့သို့၎င်း။ အာသောကော ဝိယာစ၊
စေတီ၊ ကျောင်းကန် တည်ဖန်ရေတွင်း ရှစ်သောင်း လေး
ထောင် လေးလီဗျူ။ သူ တူပြိုင်သူအဖြေ မထွက်ကြ၍
တောဒင်္ဂါသော သီရိဓမ္မာ သောက မင်းကြီးကဲ့သို့၎င်း။
ကဿပေါဝိယာစ၊ ရှုတင်အရာ တူမဟူ၍သာ ယောဂီ
လေ့နှင့် တောမြို့မွေ့သော အရှင် မဟာကဿပ
မထေရ်ကြီးကဲ့သို့၎င်း။ ဝါ။ ပဋိပတ်သာသနာ တရား
အနှစ် ဘုရား ချစ်၍ အများမမြစ်တောဒင်္ဂါထားရ ဦးစွာ
သင်္ဂါယနာတင်သော အရှင်မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်
ကြီးကဲ့သို့၎င်း။ မင်္ဂလာနိ၊ သုံးဆူတစ်ရိုင် ကုသိုလ်ရမှု
မင်္ဂလာတရား သုံးဆူရှစ်ပါးတို့ကို။ ဝါ။ ဒုက္ခ၊ သမု
ဒယ၊ ဘယ်သူ့ ကမ လက်မခံ ငြိမ်းအေးအောင် ကြံဖန်၍
အပြန်ပြန် အငွန်ငွန် ပြုတတ်သော မင်္ဂလာတရား
သုံးဆူရှစ်ရပ်တို့ကို။ ဂဝေသေတွာ၊ တိုက်စကြာဝဠာ
သွက်သွက်စ မည်တီး အသွယ်တကူ အလိုရှိတိုင်းရှာဖွေ
၍။ အရိယာဖလံ၊ ရှင်တော်ဘုရားကို ကြည်ညို အရိ
ယာတို့၏ ပရိညာအရဟတ္တနိလ်ကို။ ဝိဇာနာမံ၊ လောက
ဆူးရပ်၊ အဆုံးသတ်၍ အနှစ်ရှာလျှင် လေးပါးသော
သန္တာသိတဲ့ ဂွင်ကို လျှင်လျှင်ကြီး သိရပါလိမ့်။

၁၂။ နှိဒသတိသတသဟဿေ၊ ဝေသာခပုဏ္ဏဒီမာ
သေ သွာက္ခာတာဒိအလင်္ကာရော၊ မဏိဇောဘရ
သော နိဗ္ဗိတောဘိ။ ။

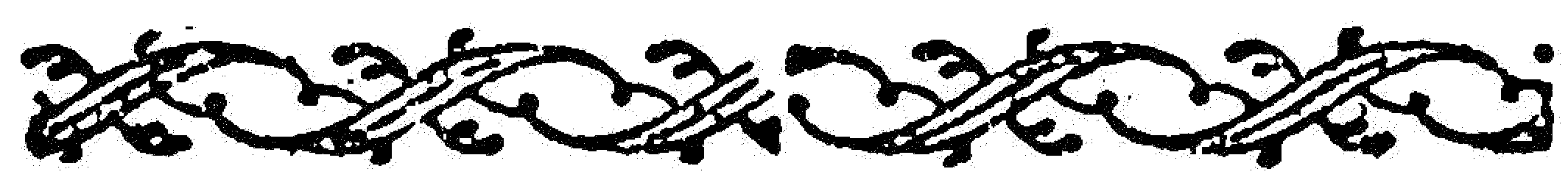
၁၂။ နှိဒသတိသတသဟဿေ၊ ကောဇာသက္ကရာဇ်
ထောင့်သုံးရာ တဆယ့်နှစ်ခုနှစ်၌။ ဝေသာခပုဏ္ဏဒီမာသေ၊
ဗျာဒိက်ပန်းနှိပ် ဘွားခန်းမလျှော် မင်္ဂလာသုံးခိုင် အတု
မရှိပိုင်သော ကဆုန်လပြည့် လောကအခေါင်အောင်
ပါသော ဂဠုန်နှစ်၌။ သွာက္ခာတာဒိ အလင်္ကာရော၊ သွာက္ခာ
တအစရှိသည့် တရားဂုဏ်တော် ခြောက်ပါးဖြင့်
အမွန်ဆုံး၊ အလွန်ဆုံး တန်းဆာ ဆင်ထားအပ်ထသော၊
မဏိဇောကလသော၊ သဘောမကျတဲ့ အနိဗ္ဗာက္ခာ မနော
မယ ဣစ္ဆာရတနာနှင့် တူသော။ ဂဠော၊ လောကီ
လောကီဇ္ဇာ၊ မနောသန္ဓေ၊ လောကုတ္တရာဝိဇ္ဇာ အသိတ
ကာထိပ်မှာ၊ အရိယာဝိဇ္ဇာ၊ အထက်ကျကျ အရင်း
ပဋ္ဌမ မဂ္ဂအလင်းပြ ကျမ်းသည်။ ၀။ “အရိယာဝိဇ္ဇာမဂ္ဂ
အလင်းပြ” ကျမ်းသည်။ နိဗ္ဗိတော၊ ပဏာမ နိဂုမ်း
ခါးပတ်ဖုံး၍ ဤတွင် အဆုံးသတ် ပြီးသတည်း။ ။

အရိယာဝိဇ္ဇာ မဂ္ဂအလင်းပြကျမ်း ဤတွင်ပြီး၏။

ဝိဇ္ဇာနှင့် စရဏ ရှင်းပြအံ့—

ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရှိရှိသမျှအန္တုထုဇဉ် အပေါင်းတို့မှာ လောကီ စရဏ၊ လောကုတ္တရာ စရဏ၊ လောကီ ဝိဇ္ဇာ၊ လောကုတ္တရာဝိဇ္ဇာ အမျိုးမျိုးရှိသည်ကို ပိုင်းခြား ဝေဖန်၍ ကောင်းစွာ မသိ မမြင် နိုင်ကြသောကြောင့် ကလိနဲခြံ တောင်ပဲ ခြံ ဆူးရစ်ခြံ အမျိုးမျိုး လုံးထွေး ရစ်ပတ်နေဘိသကဲ့သို့ အန္တုထုဇဉ်တို့၏ ဗိတ်မှာ ရှုတ် ထွေးရစ်ပတ်နေကြသည်ကို မေတ္တာ ကရုဏာ ရှေ့ထား ၍ ထိုအရှုတ်အထွေးကြီးကို လက်ဝါးပေါ်တွင် ထင် ထားသော စိန်၊ ကျောက် ပတ္တမြားရတနာကဲ့သို့ ထင် လျားစွာ ရေးသားဖော်ပြပေအံ့။

လောကီဝိဇ္ဇာနှင့် လောကုတ္တရာဝိဇ္ဇာ

ရှင်းတမ်းကြီး

နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ပဋိပတ်ကို စရဏ ဆိုသည်။ တရားကို ယုံအားဖြင့် သီလ၊ သမာဓိ၊ နှစ်ပါး ပေတည်း။ စရဏ ဖြင့် ရင်းနှီး၍ ရရှိအပ်သော ဒုဂ္ဂိယ၊ ဥာဏ်ပညာကို ဝိဇ္ဇာဆိုသည်။ တရားကို ယုံအားဖြင့် ပညာက္ခန္ဓာပေတည်း။ စရဏတရားသည် ရှေ့သွားဖြစ် သောကြောင့် တရားသဘော ဖြစ်စဉ်အားဖြင့် ဆိုလျှင် စရဏကို ရှေ့ထား၍ စရဏဝိဇ္ဇာသမ္ပန္နာဟု ဆိုသင့် ၏ သို့ရာတွင် သဒ္ဓါနည်း ခွန်သမင်တို့ စင်ရာ အက္ခရာ နည်းသောပုဒ်က ရှေ့ နေ ရိုး ထူးစံ ရှိ သော ကြောင့် ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နာ ဟူ၍ ဟောရိုးပြုတော်မူသည်။

(အပ္ပသရ၊ ဗဟုသရ၊ ခွန်သိုကျ၊ အပ္ပသရ၊ ရှေ့ဓနများသတည်း။)

စရန္တိ အာဂတပုဗ္ဗံ နိဗ္ဗာန ဒိသာဒေသံ ဇေတနာတိ စရဏံ။ ။

ဇေတန၊ ဤတရားဖြင့်။ အာဂတံ၊ မရောက်ဘူးသော နိဗ္ဗာန ဒိသာဒေသံ၊ နိဗ္ဗာန် တည်းဟူသော အရပ်ဌာန

သို့၊ စရန္တိ၊ သွားကြကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်။ စရဏံ၊ စရဏ မည်၏။

စရဏတရားသည် သာသနာတော်မြတ်၌ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်နိုင်ရန် အခြေ၊ အတောင်ပန်တို့နှင့်တူ၏။ ဤလော က၌ အခြေ နှစ်ချောင်းရှိသော သတ္တဝါ၊ အခြေလေး ချောင်းရှိသောသတ္တဝါ၊ အခြေ များသော သတ္တဝါတို့၏ ခြေကို စရဏ၊ ဟူ၍ ပါဠိဘာသာအားဖြင့် ခေါ်ဆိုကြ ကုန်၏။

စရန္တိ တံတံ ဒိဿာ ဒေသံ ဇေတပဟိတိ စရဏာနိ။
ဇေတပဟိ၊ ထို ခြေ၊ အတောင်ပန်တို့ဖြင့်။ တံတံ ဒိဿာ
ဒေသံ၊ ထိုထို အရပ်မျက်နှာသို့။ စရန္တိ၊ သွားလာ
ပျံသန်းကြကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ စရဏာနိ၊
စရဏမည်ကုန်၏။

(ခြေ၊ အတောင်ပန်တို့ကို ဟောသော စရဏ
သဒ္ဓါ၏ ဝိဂြိုဟ်)

ဝိဇ္ဇာဆိုသည်ကား- ပကတိဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လူ့အ
ပေါင်းတို့ သိခြင်းငှါမစွမ်းနိုင်။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ဉာဏ်

အမြင်ဖြင့် သိမြင်ထိုက်သော အရာကို သိနိုင်သောကြောင့်
ဝိဇ္ဇာဟူ၍ဆိုသည်။

ဝိဒန္တိ ပကတိ မနုဿေဟိ အဝိဒိတံ အရိယ ဥာဏာ
ဒဿန ဝိသယံ ဇာနန္တိ ပဋိ ဝိဇ္ဇနန္တိ တောယာတိ ဝိဇ္ဇာ။

တောယာ၊ ဤပညာဖြင့်။ ပကတိ မနုဿေဟိ၊ ပကတိ
လူသားဖြစ်သော ပုထုဇန်တို့သည်။ အဝိဒိတံ၊ သိမြင်နိုင်
ဘွယ်မဟုတ်သော။ အရိယဥာဏာ ဒဿန ဝိသယံ၊ အရိ
ယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥာဏ်အမြင်ဖြင့်သာ သိမြင်ထိုက်သော
အရာကို။ ဝိဒန္တိ-ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ ပဋိဝိဇ္ဇန္တိ၊ ထိုးထွင်း
ဖူးရှာကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာမည်၏။

ဤဝိဇ္ဇာ၊ စရဏနှစ်ပါးကို ဥပမာဖြင့်
ထင်ရှားစွာ ပြဦးအံ့။

ကျေးဋ္ဌာန်တို့သည် မျက်စိတို့ဖြင့် အရပ်မျက်နှာကို
လင်းစေ၍ အတောင်ပန်တို့ဖြင့် ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်
၍ ခြေတို့ဖြင့် လက်ကိစ္စ၊ ခြေကိစ္စတို့ကို ပြီးစေလျက်
နှုတ်သီးတို့ဖြင့် သစ်သီး ကြီးငယ်တို့ကို ဆိတ်ဆွ ထိုး
ဖောက်ပြီးလျှင် အသက်ထက်ဆုံး တသက်၊ တသန္တာန်
ပတ်လုံး မိမိကိုယ်ကို ချွတ် ဝေကြံကုန်၏ “ဤကျေးဋ္ဌာန်
ဥပမာ၌ မျက်စိ၊ အတောင်ပန် ခြေတို့သည် သစ်သီး

အမျိုးစုံသီးသော တောအုပ်ဋ္ဌာနသို့ ရောက်နိုင်ရန် အကျိုးငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ မျက်စိ၊ အတောင်ပန်၊ ခြေတို့ဖြင့် သစ်သီးတောသို့ သွားရောက် ယှဉ်သန်းနိုင်၏။ နှုတ်သီးတို့သည် သစ်သီး ကြီးငယ်တို့ကို ထိုးဖောက် ဆိတ်ဆွ၍ သစ်သီးအနှစ် သစ်သီး အရသာတို့ကို သုံးဆောင် ခံစားခြင်းအကျိုးငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ နှုတ်သီးတို့ဖြင့် သစ်သီးတို့ကို ထိုးဖောက် ဆိတ်ဆွ၍ အနှစ်အရသာတို့ကို သုံးဆောင်နိုင်ကုန်၏။ အကယ်၍ မျက်စိ၊ အတောင်ပန်၊ ခြေတို့သည် မျက်စိ၊ ချို့တဲ့ ပါကုန်မှ သစ်သီးတောသို့ ရောက်အောင် သွားခြင်းငှါပင် မတတ်နိုင်ကုန်။ ထိုထို အရပ်ဋ္ဌာနတို့မှာပင်ကျ၍ သေဆုံးကြကုန်လေတံ။ မျက်စိ၊ အတောင်ပန်၊ ခြေတို့ပင်၊ ရှိကြစေကာမူ နှုတ်သီးမရှိဘဲ၊ ချို့တဲ့ မျက်စိကဲ့ပါလျှင်၊ သစ်သီးတောသို့ ရောက်နိုင်ပါသော်လည်း သစ်သီး ကြီးငယ်တို့ကို မသုံးဆောင်နိုင်ကုန်ဘဲ အာဟာရကင်းပြတ် အစာငတ်သဖြင့် သေခြင်းသို့ ရောက်ကုန်ရာ၏။

စင်စစ်သော်ကား- မျက်စိ အတောင်ပန်၊ ခြေထောက် စုံလင်ပါမှသာလျှင် ကျေးသတ္တဝါ တို့သည် အလိုရှိရာ သစ်သီးတောသို့ ယှဉ်သန်း ပေါက်ရောက်၍ သစ်သီး အမျိုးမျိုး၏ အရသာကို ခံစားပြီးလျှင် ပျော်ပျော် ပါးပါး အသက်ရှည်ကြာစွာ တည်နေနိုင်ကုန်ဘိသကဲ့သို့ ထို့အတူ

မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော် မြတ်၌လည်း
 စရဏတရား၊ ဝိဇ္ဇာတရားတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်မှသာလျှင်
 မဂ်၊ ဇနိယ၏ အရသာ နိဗ္ဗာန်၏ အရသာကို သုံးဆောင်
 ခံစားနိုင်ကြကုန်သည်။ စရဏ၊ ဝိဇ္ဇာ နှစ်ပါးတို့တွင်
 တပါးပါး ချို့တဲ့သည်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ပါးလုံး ချို့တဲ့သည်
 ဖြစ်စေ၊ မဂ်၊ ဇနိယ၊ နိဗ္ဗာန်၏ အရသာကို ခံစားနိုင်မည်
 မဟုတ်ချေ။

ဤဥပမာ၌-ကျေးဇူးဌာန်တို့၏ မျက်လုံးနှင့် ကံ၊ ကံ၏ အ
 ကျိုးကုန် ယုံကြည်သော ကမ္မကိရိယာဥာဏ် တူ၏ ဟူ၍
 မှတ်အပ်၏။ အတောင်ပန်၊ ခြေထောက်တို့နှင့် စရဏ
 အပင်းအသင်း ဖြစ်သော သီလ၊ သမာဓိ တရားတို့
 တူ၏။ နှုတ်သီးနှင့် ဝိဇ္ဇာ အပင်းအသင်း ဖြစ်သော အရိ
 ယာတို့၏ ဥာဏ်အမြင် တူ၏။

ဝိဇ္ဇာ စရဏ နှစ်ပါးတို့တွင်-အဝိဇ္ဇာသည် လောကီယ
 ဝိဇ္ဇာ၊ ဗြဟ္မဏဝိဇ္ဇာ၊ ဣသိဝိဇ္ဇာ၊ ဗုဒ္ဓဝိဇ္ဇာဟူ၍ လေးပါး
 အပြားရှိ၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင် ၁။ လောကီယ ဝိဇ္ဇာ
 ဆိုသည်ကား သီလကွန် ပါဠိတော် ဗြဟ္မဇာလသုတ်၊
 မဟာသီလခဏ်းတွင် လာရှိသော ဝိဇ္ဇာ အမျိုးမျိုး
 လောကီအတတ် အမျိုးမျိုးကို ဆိုသည်။

ထိုဝိဇ္ဇာမျိုးတို့ကား။

၁။ လူတို့၏ ရုပ်အင်္ဂါ, အမူအရာကို ကြည့်ရှု၍ အကျိုး အပြစ်ကို ဟောနိုင်သော အင်္ဂဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၂။ တိတ်, ဒိဗိတ်, သိုက်, တဘောင် အမျိုးမျိုး၏ အကျိုး အပြစ်ကို ဟောနိုင်သော ဒိဗိတ္တ ဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၃။ ချမ်းမြူးကျခြင်း၊ ဥက္ကာပျံခြင်း၊ ကြယ်ကြွေခြင်း အမျိုးမျိုးတို့၏ အကျိုး အပြစ်ကို ဟောစွမ်းနိုင်သော ဥဒ္ဓါတ ဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၄။ အိပ်မက် အမျိုးမျိုး၏ အကျိုး အပြစ်ကို ဟောနိုင်သော သုပိန ဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၅။ ခြေ, လက် စသည်တို့၌ အမှတ်လက္ခဏာ အမျိုးမျိုးတို့၏ အကျိုး အပြစ်ကို ဟောနိုင်သော လက္ခဏာ ဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၆။ ကြွက်, နှောင့်ယှက်မှု၏ အကျိုး အပြစ်ကို ဟောနိုင်သော ဗုဒ္ဓိဇ္ဇာ ဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၇။ အင်း, မီးထွန်းခြင်း - မီးပူဇော်ခြင်း အမျိုးမျိုး၏ အကျိုး အပြစ်ကို ဟောနိုင်သော အဂ္ဂိဟောမ ဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၈။ သွေးကိုဖောက်၍ သိဒ္ဓိစီရင်နိုင်ခြင်း ဟူသော လောဟိတ ဟောမဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၉။ ကျောင်း' -အိမ်ဆောက်ရန် မြေခံချွေးခြင်း - မြေရှေးခြင်း အကျိုးအပြစ်ကို ဟောနိုင်ခြင်း ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၁၀။ လယ်၊ ယာတို့၏ အကျိုးအပြစ် အထိအခိုက်ကို သိစွမ်းနိုင်သော ခေတ္တ ဝိဇ္ဇာအတတ်။

၁၁။ တစ္ဆေ၊ မြေထုတ် ဘိလူးတို့၏ ဘေးရန် ငြိမ်းအောင် စီရင်နိုင်သောသီဝ ဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၁၂။ ဘုတ်သွင်းခြင်း၊ ဘုတ်နှင်ခြင်း၊ ဘုတ်စေခြင်းကို စွမ်းနိုင်သော ဘူတ ဝိဇ္ဇာအတတ်။

၁၃။ နတ်ကွန်းစင်၌ သိဒ္ဓိတင်ခြင်း၊ မန္တာန်ပိတ်ခြင်း အစရှိသော ဘုရိ ဝိဇ္ဇာအတတ်။

၁၄။ မြွေ၊ ခေါ်ခြင်း-မြွေဆိပ် ချခြင်း စသော အဟိ ဝိဇ္ဇာ ဝိသ ဝိဇ္ဇာအတတ်။

၁၅။ ဌက်ထွန်သံ အမျိုးမျိုးတို့၏ အကျိုး အပြစ်၊ ဘျိုးသာခြင်း အချိန်၌ ကျိုးအော်ခြင်း၏ အကျိုး အပြစ်ကို ဟောသော သက္ကဏ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝါယသ ဝိဇ္ဇာအတတ်။

၁၆။ လူတို့၏ အသက် အပိုင်း အခြားကို အာယုဒသာဖြင့်ဖြတ်၍ ဟောနိုင်သော ပတ္တဇ္ဈာန ဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၁၇။ ပတ္တမြားစသော ကျောက်၊ ရတနာတို့၏ အကဲလက္ခဏာကို ခတ်၍ အကျိုး အပြစ် အမျိုးမျိုးကို ဟောနိုင်သော မဏိ လက္ခဏာ ဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၁၈။ ဆင်-လက္ခဏာ အတတ်၊ မြင်း-လက္ခဏာ အတတ် ပုရိသဗျတ္တရ ဝိဇ္ဇာ အတတ်၊ ဣတ္ထိဗျတ္တရ ဝိဇ္ဇာ အတတ်၊ စသော လက္ခဏာ ဝိဇ္ဇာအတတ်တို့လည်း ရှိကုန်၏။

၁၉။ ထိုမှတပါး-လ၊ ကြတ်ခြင်း၊ နေ၊ ကြတ်ခြင်း၊ ရာဟု ဖမ်းခြင်း၊ နက္ခတ်တို့၏ ခရီး ဖောက်ပြန်၍ သွားလမ်း လာလမ်းမမှန် သိဟဇာ၊ ပျဉ္ဇဇာ ကျင့်ခြင်း ဥက္ကာ ဗျံခြင်း ကျိတ်ထွက်ခြင်း။ ကောင်းကင် စည်ကြီး မြည်ဟီးခြင်း၊ မိုဗ်းသား မိုဗ်းတိမ်၊ မတက်မဆင်ဘဲ ကောင်းကင်က မြည်ဟီးခြင်းသည် ဒေဝ ဒုဒြဘီခေင်၏။ (ကောင်းကင်စည်ကြီး မြည်ဟီးသည်ဟု ဆိုလိုသည်။)

“ဒေဝ ဒုဒြဘီဘိ သုက္ခ ဝဠာဟက ဝဇ္ဇနံ”
သီလက္ခနံ အဋ္ဌကထာ။

ဤသို့- ကောင်းကင် တိတ်၊ ဒိုဗိတ် အမျိုးမျိုးတို့၏ အကျိုးအပြစ်ကို ဟောနိုင်သော အာကာသ သျှတ္တရဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၂၀။ မြေလှုပ်ခြင်းကို ဟောနိုင်သော ဘူမိစလနုဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၂၁။ မိုဗ်းခေါင်အံ့၊ မိုဗ်းကောင်းအံ့ဟု ဟောသော ဒုဗ္ဗုဒ္ဓိသုဂုဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၂၂။ အစာပေါအံ့၊ အစာရှားအံ့ဟု ဟောသော ဒုဘိက္ခ သုဘိက္ခဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၂၃။ ကပ်တိုက်အံ့ ရောဂါကင်းအံ့ဟု ဟောသော ရောဂ အာရောဂျဝိဇ္ဇာ အတတ်။(ဘယခေမ ဝိဇ္ဇာလည်း ခေါ်၏။)

၂၄။ တိုင်းတာခြင်း၊ ချင့်ချိန်ခြင်း ရေတွက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော နာနာဂဏန ဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၂၅။ ဝိန္ဒာကဝိ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ကြိမ်နု၍ ဇာတ်ထုတ်ဖွဲ့ခြင်း ကဗျာလင်္ကာ ရေးသားခြင်း တည်းဟူသော ကာဝေယျဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၂၆။ စကားထာ ဝှက်ခြင်း၊ လောကီ နည်းလမ်းအား ဖြင့်၊ စကား အထူးအဆန်း ကြံဖန်၍ ပြောဆိုခြင်းဟု ဆိုအပ်သော လောကာယတဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၂၇။ လက်ထပ် ထိမ်းခြားရန် အချိန်၊ နေ့၊ နံ့စသည်ကို ဟောသော အာဝါဟ-ဝိဝါဟ ဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၂၈။ ကွာရှင်းခြင်း၊ ပြန်၍ပေါင်းခြင်း၊ ယတြာဆင် ခြင်းကို ဟောသော သံဝရဏ-ဝိဝရဏ ဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၂၉။ ဥစ္စာပစ္စည်း တိုးပွားအောင် ဤနေ့ အလုပ်လုပ် ရမည် ဤနေ့ ကြွေးချေးရမည် စသည်ဖြင့် ဟောသော သံကိရဏ-ဝိကိရဏ ဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၃၀။ ကင်ပွန်းတတ်ရန် - အိမ်သစ်တက်ရန် ကြက်သု ရေဆောင်ရန်ကို ဟောသော သုဘဂဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၃၁။ သူတပါးကို ဘုန်းကြက်သရေ ယုတ်အောင် ဘေးဒဏ်ထိအောင် ဒဏ်ပြန်အောင် စီရင်သော ဒုပ္ပဂ ဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၃၂။ သား-မရသည်ကို သား၊ ရအောင် စီရင်သော ဝိရုဒ္ဓဂတ္တကရဏ ဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၃၃။ စကားပြန်လှန်၍ မပြောမဆို နိုင်အောင် တုဏှ
ဘော ဖြစ်အောင် မေးခိုင်း၍ နေအောင် စီရင်သော ဇိဝှါ
နိဗန္ဓနဝိဇ္ဇာ၊ ဟနုသံ ဘနဝိဇ္ဇာ အတတ်၊ (၎င်းအတတ်ကို
အဟန့်ဟု ခေါ်ဆိုကြ၏။)

၃၄။ လက်လှည့် ပညာဟု ဆိုအပ်သော ဟတ္ထဘာ
ဇပွနဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၃၅။ ပြောသံကို မကြားရအောင် စီရင်သော ကဏ္ဍ
ဇပွနဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၃၆။ မှန်တွင် နတ်သွင်း၍ မှန်ကို ကြည့်စေပြီးလျှင်
မေးသမျှကို မှန်၌ ထင်သည့်အတိုင်း ဟောပြောသော
အာဒါသပဉ္စ ဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၃၇။ နတ်ကတော် ဟောပြောခြင်းဟု ဆိုအပ်သော
ကုမာရိက ပဉ္စဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၃၈။ နတ်မေးခြင်း၊ နတ်ဟောခြင်းဟု ဆိုအပ်သော
ဒေဝ ပဉ္စဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၃၉။ ပွဲတင်၍ နေကျိုးကွယ်ပုံ အစီအရင် တည်းဟူ
သော အာဒိစ္စပဉ္စာန ဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၄၀။ ထို့အတူ-ဗြဟ္မာ ကိုးကွယ်ပုံ အစီအရင်ဟု ဆို အပ်သော မဟာဘုရားရှင် ဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၄၁။ ခံတွင်း စသည်တို့မှ မီးလျှံထွက်အောင် စီရင် ခြင်း တည်းဟူသော အတ္တုန္ဒလနဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၄၂။ ကြက်သရေခေါ်သည် လိပ်ပြာခေါ်သည်ဟု ဆို အပ်သော သိရိဝါယာနဝိဇ္ဇာ အတတ်။

၄၃။ နတ်ကိုးခြင်း၊ စလောင်းကိုးခြင်း စသော သန္တိ ကမ္မဝိဇ္ဇာ အတတ်။

ဤသို့စသော အတတ် အမျိုးမျိုးကို လောကီယ ဝိဇ္ဇာ ခေါ်သည်။ ထိုဝိဇ္ဇာတို့ကို ဗြဟ္မဇာလသုတ် ပါဠိတော်၌ တိရစ္ဆာန် ဝိဇ္ဇာခေါ်သည်။ (တိရစ္ဆာန်ဝိဇ္ဇာ ၄၃-မျိုးကို ကောင်းစွာ ဖတ်ကြပါ။) ထို့ကြောင့် - ကမ္ဘာပေါ်မှာ ရှိရှိသမျှ မိန်းမ၊ ယောက်ျားဟု ပညတ်တင်စား၍ ခေါ်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းသည် လောကီယဝိဇ္ဇာ တိရစ္ဆာန်ဝိဇ္ဇာထဲက လွတ်သောသူဟူ၍ တဦးတယောက် မှ မရှိကြပေ။ သို့အတွက် မိမိခန္ဓာကိုယ်ကို ဘာဝိဇ္ဇာ ထဲကလဲဟု စဉ်းစား၍ ရှေးချယ်ကြရမည်။ ဘုရားကိုယ် တိုင် ဟောသော ဗြဟ္မဇာလ၊ သုတ်တော်မြတ်ကြီးကို

ကြည့်ကြကုန်။ (ခင်၏ဖြစ်ထွေ၊ နှင့်အနေ၊ ခင်လေမသိရှာ)
ဟုဆိုသည့်အတိုင်း ဖြစ်နေကြမည်။

တိရစ္ဆာန်ဝိဇ္ဇာ (၄၃) ပြဆိုခမ်း ဤတွင်ပြီး၏။

၂။ ဗြဟ္မဏဝိဇ္ဇာ ဆိုသည်ကား - ရှေးရှေး လောကီ
ပညာရှိကြီးတို့ ပညတ်စီစဉ်၍ ထားကဲ့သည့် ဗေဒင်သုံး
ပုံကို တတ်မြောက်သော တေဝိဇ္ဇာ ပုဏ္ဏားတို့၏ ဗေဒင်
သုံးပုံတို့ ပေတည်း။ ဤတေဝိဇ္ဇာ ပုဏ္ဏားတို့ကို ရည်၍
ပါဠိတော်၌ တိန္ဒူ ပေဒါနံ ပါရဂူဟူ၍ ဟောတော်မူ၏။

ဗြဟ္မဏဝိဇ္ဇာပြီး၏။

၃။ ဣသိဝိဇ္ဇာ ဆိုသည်ကား - ဗုဒ္ဓသာသနာပ၊ အခါ ချွန်
အဘိညာဉ်ကို ရသော ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏား၊ ရသေ့၊ ယော
ဂီများ၏ သာသနာတွင် ထွန်းကား ဖြစ်ပေါ်သော ဣန္ဒြေ
ဝိစ၊ ဒိဗ္ဗသောတ၊ စေတောပရိယ၊ ပုဗ္ဗေန်ဝါသ၊ ဒိဗ္ဗ
စက္ခုဟု ဆိုအပ်သော လောကီ အဘိညာဉ် ငါးပါးတို့
ပေတည်း။

၄။ ဗုဒ္ဓဝိဇ္ဇာ ဆိုသည်ကား - သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရား
၏ သာသနာတော်၌ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ ပြီးသော လောကီ
အဘိညာဉ် ငါးပါးတို့နှင့်တကွ အထက်၌ ပြဆိုလတံ့

သော ဝိဇ္ဇာ ရှစ်ပါးတို့ပေတည်း။ (ဥာဏ်ပညာ၏ အရာ
ဋ္ဌာန၊ ဥာဏ်၏ ဆိုင်ရာများကို ဝိဇ္ဇာဆိုသည်။)

ဗုဒ္ဓဝိဇ္ဇာပြီး၏။

စရဏသည် - လောကီစရဏ၊ ဗြဟ္မစရဏ၊ ဣသိစရ
ဏ၊ ဗုဒ္ဓစရဏ၊ ဟူ၍ လေးမျိုးရှိ၏။

၁။ လောကီစရဏဆိုသည်ကား - လောကီယဝိဇ္ဇာကို
တတ်မြောက်ရန် ပရိကံဖြစ်၍ အခြေခံပါဒက သင်ကြား
မှု အားထုတ်မှု လေ့ကျင့်တန်သမျှ လေ့ကျင့်မှုများကို
ဆိုပေသည်ဟုမှတ်။

၂။ ဗြဟ္မစရဏ ဆိုသည်ကား - ဗေဒင် သုံးပုံတို့၏
အခြေခံဖြစ်သော ကမ္မဿကတာဥာဏ်နှင့် ငါးပါးသီ
လတို့ကို ဆိုသည်ဟုမှတ်။

၃။ ဣသိစရဏ ဆိုသည်ကား - ဣသိဝိဇ္ဇာဟု ဆို
အပ်သော လောကီ အဘိညာငါးပါး၏ ၅၅ အ တို့၌
ကျင့်ကြံ အားထုတ်အပ်ကုန်သော ဆယ်ပါးသီလ၊ ဣန္ဒြေ
ယ သံဝရသီလ၊ ပရိကမ္မ နိမိတ်စသော နိမိတ်သုံးပါး၊
ဈာန်လေးပါး၊ သမာပတ် ရှစ်ပါးတို့ပေတည်းဟု မှတ်။

၄။ ဗုဒ္ဓစရဏ ဆိုသည်ကား- အသက်၌ ပြဆိုလ တံ့သော စရဏတရား တဆယ် ခုနစ်ပါးတို့ ပေတည်း (အခြေခံ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော တရားမျိုးကဲ့ စရဏ၊ ဆိုသည်ဟု မှတ်။)

အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ-ကံ၊ ကံ၏ အကျိုးကို ယုံကြည် သိမြင်နိုင်သော ကမ္မကိရိယာ ဉာဏ်ပင် မရှိ။ ထိုကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်အား အဘယ်မှာ ငါးပါးသီလ ရှိနိုင်ပါအံ့နည်း။ စွာန်သမာပတ်တရား ရှိနိုင်ရန်မှာ ပြောဆိုဘွယ် မရှိ တော့ချေ။ ထိုထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မျက်စိ ပျက်စီးသော ဘေးငှက်တို့ကဲ့သို့ သံသရာ လမ်းခရီး၌ အခြေခံ စရဏ တရား ပျက်စီး ကြကုန်သည်ဖြစ်၍ အပါယ်လေးပါးသို့ သာ လားကြရကုန်၏ဟု- မှတ်ကြကုန်။

ဆိုဘွယ်အထူး ရှိပြန်သည်မှာ-စရဏ အသင်းအပင်း သို့ သက်ဝင်သော ပါရမီမျိုး။ ဝိဇ္ဇာ အသင်းအပင်းသို့ သက်ဝင်သော ပါရမီမျိုးဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိ၏။

(၁) စရဏ အသင်းအပင်းသို့ သက်ဝင်သော ပါရမီဆိုသည်ကား။

ခန္ဓာ, နှာမ်, ရုပ်တို့ကို သင်ကြား လေ့လာမှု မရှိ။ ဝိပဿနာတင်မှုတို့မှ ကင်းသော ဒါန သီလ, သမဒဓိ,

ဘာဝနာမှူးများကို ဆိုသည်။ ကောင်းစွာ ဝိုင်း ခြား၍ မှတ်ကြပါ။

(၂) ဝိဇ္ဇာ အသင်းအပင်းသို့ သက်ဝင်သော ပါရမီဆိုသည်ကား။

ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်, စသော အတ္တမှ ဆိတ်သည့် သုညတ တရားတို့ကို ကြားနာခြင်း သင်ကြားခြင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဝိပဿနာတင်၍ အနိစ္စ ဝိဇ္ဇာ ဥာဏ် ပေါက်အောင် ဆင်ခြင် ပွားများခြင်း, သူတပါးတို့အား ခန္ဓာ, နာမ်, ရုပ် တို့ နှင့် စပ်သော သုညတ တရားတို့ကို ဟောကြားခြင်း အစရှိသော ပညာများကို ဆိုသည်ဟု ကောင်းစွာ မှတ်ကြပါ။

အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား- ရှေးရှေးသာ ဘုရားရှင်တို့၏ သာသနာနှင့် ထွေကြွကြေသောအခါ ဤနှစ်ပါးသော ပါရမီတို့ကို ဖြည့်ကျင့်တူးကြလေကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နောက်နောက် ဘုရားရှင်တို့၏ သာသနာနှင့် ထွေကြွသောအခါ ဝိဇ္ဇာ, စရဏ နှစ်ပါး စုံနှင့် ယှဉ်သော ပါရမီကို ဖြည့်ဆည်းပူးခြင်း အရင်း အနှီး ရှိကြလေကုန်သောကြောင့် ဖော်ဖိုလ်, တည်းဟူသော အကျိုးထူး ဝိသေသ ဝိဒုတ္တိနိဗ္ဗာန်၏ ချမ်းသာ သုခကို ခံစားကြလေကုန်၏။ ရှင်သာရိပုတ္တရာ, ရှင်မောဂ္ဂလာန်,

ခေမာ၊ ဥပ္ပလဝဏ်စသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများ အနာထ
 ပိဏ်၊ စိတ္တသူကြွယ်၊ ဝိသာခါ၊ ဥတ္တရာ၊ သုဘဒ္ဒါ၊
 ယသောဓရာ စသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများကဲ့သို့၊ အကျိုးထူး
 ကို ခံစားနိုင်ကြရန် ပါရမီထိုက်သော ဝိဇ္ဇာ၊ စရဏ၊
 နှစ်ပါးကို သေချာစွာ မှတ်သား၍ အား ထုတ်ကြစေ
 လိုသည် သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့။

အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်မူကား-ရှေးရှေးသောမြတ်စွာ
 ဘုရားရှင်တို့၏ သာသနာတော်၌ စရဏ၊ အသင်းအပင်း
 သို့ သက်ဝင်သော ပါရမီမျိုးမျှကိုသာ ဖြည့်ကျင့် ဘူးကြံ
 ကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နောက်နောက်သော ဘုရား
 ရှင်တို့ကို ဖူးမြင် တွေ့ကြို ကြရပါသော်လည်း ဖူးတွေ
 ကြည့်ညှိရုံမျှသာ ဖြစ်၍ မဂ်၊ ဗိုလ်၊ တည်းဟူသော နိဗ္ဗာန်
 ချမ်းသာကြီးကို မရနိုင်ကြကုန်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း
 ဆိုသော် အနိစ္စဝိဇ္ဇာ၊ ဒုက္ခဝိဇ္ဇာ၊ အနတ္တဝိဇ္ဇာ၊ အဆောက်
 အဦး နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ပါရမီထိုက်သော ဝိဇ္ဇာမျိုး
 စေ့မှ ကင်းဆိတ်ကြသောကြောင့်တည်း။ ထိုသူတို့သည်
 မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူခိုက်နှင့် တွေ့ကြိုသော အခါ
 မှာလည်း၊ ကောသလမင်းကြီး၊ မဇ္ဈိကာ ဝိဇယားကြီး
 တို့ကဲ့သို့ ကျွတ်တမ်း မဝင်နိုင်ကြပေ။ တပေပေ တပုတ်
 ပုတ်၊ နှိုင်း နှေ့ကုန် နှစ်ဖြိုးနှင့်သာ နေကြ၍ သေကြရလေ
 တော့ ။ (ထိုအချက်ကြီးများကို များများကြီး စဉ်းစား

လိုက်ကြပါ။ လွန်စွာ ဝမ်းနည်းဘွယ် ကြောက်လန့်ဘွယ်
ကောင်းလှပေသည် သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့။)

ကောသလ မင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် အ
လွန် အကျွမ်းဝင်၏။ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ တနေ့ သုံး
ကြိမ် သွား၍ မပြတ် တရားနာ၏။ ကောသလမင်းကြီး
အား အသီးအခြား ဟောကြားတော်မူသော ကောသ
လ, သံယုတ်ဟူ၍ သံယုတ်တစ်စက်ရှိ၏။ မြတ်စွာဘုရား
သည်လည်း ကောသလ မင်းကြီး ၏ နေပြည်တော်ဖြစ်
သော သာဝတ္ထိပြည်မှာ အကြာရှည်ဆုံး သီတင်းသုံး
တော်မူ၏။ ကောသလ မင်းကြီးသည် ရာဇိကာရုံခေါ်
သော ကျောင်းတော်ကြီးကို ဆောက်လုပ် ထူဒါန်း၍
ကျောင်း ဒါယကာကြီးလည်းဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ရှေး
ရှေးသော ဘဝတို့က အသိ, အလိမ္မာ, ဉာဏ် ပညာ
ဝိဇ္ဇာအသင်း အပင်းနှင့် ဆိုင်သော ပါရမီဓာတ်ခံ နည်း
ပါးကဲ့သို့ဖြစ်၍ မိဉ္ဇာဏ်, ဖိုလ်ဉ္ဇာဏ်, နိဗ္ဗာန်ကို မရ
ချေ။ မြတ်စွာဘုရားနှင့် လွန်စွာ ရင်းနှီး၍ ကျောင်း,
ဒါယကာကြီး ဖြစ်ပါသျှက်နှင့် ဟင်းမွှေသော ယောက်
မကြီးကဲ့သို့ သစ္စာလေးပါး, ဝိမုတ္တိတရား၏ အဆီအနှစ်
အရသာ မသိရှာ။ မလ္လိကာ ဝိဇယားကြီးလည်း ထို
အတူပင် မြတ်စွာဘုရား၏ နောက်တော်က ထက်ကြပ်
ပါ၍ အလုပ်, အကျွေး, ဖြစ်သော သုနက္ခတ္တ ရဟန်းကြီး

လည်း ထို့အတူ ကျွတ်တမ်းသို့ မဝင်နိုင်ဘဲ အများ
ဘက်သို့ ပြေးဝင်ရလေသည်။ (အထူး မှတ်ကြစေလို
သည်။)

အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရှေးရှေး ဘုရားရှင်တို့၏
သာသနာနှင့် တွေ့ကြုံသော အခါ ဝိဇ္ဇာအသင်းအပင်း
ဖြစ်သော ပါရမီ မျိုးစေ့ကိုသာလျှင် ပြုလုပ် ဖြည့်ဆည်း
ဘူးကြလေကုန်၏။ စရုဏာ အသင်းအပင်းဖြစ်သော
အလှူပေးခြင်း၊ သီလ သီတင်း စောင့်သုံးခြင်း၊ သဒ္ဓါ
တရားဖြင့် ပြုသင့်၊ ပြုထိုက်သော ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်
တို့ကို ပြုခြင်း၊ ရိုသေကျိုးနွံခြင်း၊ စသော တရားများ
ကို မဖြည့်မကျင့်ကြလေကုန်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤဘဝမှ စုတေသည်ရှိသော်
အပါယ်လေးဘုံတို့၌ နစ်မြုတ်မြောပါးကြကုန်လျက်
နောက်နောက် ပွင့်သော ဘုရားရှင်တို့ကိုပင် ဖူးမြင်ရန်
အခွင့်ရခြင်းငှါ ခဲယင်းကြလေကုန်၏။ အဘယ်ကြောင့်
နည်းဆိုသော် အုဠ်မြစ်နှင့်တူသော အခြေခံဖြစ်သော
စရုဏာတရား အဆောက်အဦးတို့မှ ကင်းကြလေသော
ကြောင့်တည်း။

အပါယ်ဘုံတို့မည်သည် ထိုအပါယ်ဘုံတို့၌ တကြိမ်
ကျရောက် သက်ဆင်းပါသည်ရှိသော် အန္တရာယ်တခု

ကို လွန်သော်လည်း ထိုအပါယ်ဘုံမှ လွတ်မြောက်ခြင်း
 ဌာ ခဲယင်းကြလေကုန်၏။ အပါယ်သို့ ကျရောက်သော
 သတ္တဝါတို့မှာ တဆင့်ထက် တဆင့် အပါယ်တွင်း နက်
 အောင် အပါယ် မျိုးစေ့တို့ကိုသာ ထူထောင်မိလျက်
 ရှိကြကုန်၏။ ဤအကြောင်းကို ဗာလပဏ္ဍိတ သုတ္တန်
 ကာဏကစ္ဆိ ကောပမ သုတ္တန်ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။ ဝိဇ္ဇာ
 မျိုးစေ့ မျှသာရှိ၍ စရဏ၊ မျိုးမှ ကင်းကြကုန်သော သူတို့
 သည် နောက်အခါ ဘုရားရှင်တို့၏ သာသနာနှင့် ကြို
 ကြိုက်ကြ ပါသော်လည်း သာသနာ၏ အရသာကို
 မခံစားနိုင်သော ရောပထနဂါးနှင့် ကပိလ ငါးကြီးတို့
 ကဲ့သို့သာ ဖြစ်ကြရလေကုန်၏။ ရောပထနဂါးနှင့် ကပိလ
 ငါးကြီးတို့သည် ရှေး ကဿပဘုရား လက်ထက်တော်
 အခါတွင် ပိဋကတ်သုံးပုံ၏ ကမ်းတဘက်သို့ ကူးမြောက်
 ချောက်ချားနိုင်သော ကျမ်းဂန်တတ် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေ
 ဖြစ်ကြရလေကုန်၏။

သို့သော်လည်း - စရဏ တရားတည်းဟူသော ခြေ
 ထောက် အတောင်ပန်တို့မှ ကင်းရှာကြ ကုန်သော
 ကြောင့် ဒုဂ္ဂဘိဘုံဘဝ၌ ဖြစ်ရှာကြကုန်လျက် သာသန
 အငွေ့ အသက်ကိုမျှ မခံစံရှာကြရကုန်။ (လွန်စွာ သနား
 ဘွယ် ကြောက်လန့်ဘွယ် ကောင်းထွပေသည်။ များများ
 ကြီး သတိ ရှိလိုက်ကြပါ သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့။)

သတိ ရှိရန်အချက် သဒ္ဓါထက်သန်လျှင်၊ စရဏဟာက်
 သို့ အားကြီးစွာ ယိုင်၍ပါတတ်၏။ ပညာကြီးလျှင် ဝိဇ္ဇာ
 ဘက်သို့ အားကြီးစွာ ယိုင်၍ပါတတ်၏။ သဒ္ဓါသည်
 ပရဏဂိုဏ်းဝင်ဖြစ်၏။ ပညာသည် ဝိဇ္ဇာ-ဂိုဏ်းဝင်ဖြစ်၏။
 သဒ္ဓါနှင့် ပညာသည် ထမ်းပိုးထမ်း ညီမျှခဲ့၏။ စရဏ
 ဂိုဏ်းဝင်ဖြစ်သော သဒ္ဓါသည် သံသရာခရီးကို သွားရာ
 ဌ အခြေ အတောင် စုံသောကြောင့် ပြောင်ပြောင် လက်
 လက် ပြည့်ပြည့် စုံစုံ အထက်တန်းကျကျနှင့် မညှိုးမ
 ငယ် ကျင်လည်ခွင့်ကို ကောင်းစွာရရှိစေ၏။ ဝိဇ္ဇာဂိုဏ်း
 ဝင်ဖြစ်သော ပညာသည် နက်နဲသော သဘောအဓိပ္ပါယ်
 များကို သိကျွမ်း နားလည်စေ၏။ အသိအလိမ္မာ ဥာဏ်
 ပညာပြည့်စုံမှုကိုဖြစ်စေ၏။

သဒ္ဓါသည်မူကား - သူဌေးပိုင်း၊ မင်းပိုင်း တွင်
 ပြောင်ပြောင် လက်လက် အကျိုးပေး၏။ သဒ္ဓါတရား၏
 တံခွန် အောင်လံတို့ ပေတည်း။ အသိအလိမ္မာ ဥာဏ် ပညာ
 အမျိုးမျိုးကို ထိုးထိုးထွင်းထွင်း တတ်ကျွမ်းမှု ဟူသမျှ
 သည် ဝိဇ္ဇာဂိုဏ်းဝင်ဖြစ်သော ပညာ၏ တံခွန် အောင်
 လံတို့ပေတည်း။ သို့ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ဘေး
 ကင်းရာဋ္ဌာနသို့ ဖြောင့်တန်းစွာ ယှဉ်သန်း၍ ဝိနာဏိအရ
 သာကို သုံးဆောင်ခံစားကြရန်မှာ စရဏတည်းဟူသော

အတောင်၊ ခြေ၊ လက်တို့နှင့် ဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော နှုတ်
သီးတို့ကို သန့်စွမ်း အောင်မြင်စွာ မွေးမြူကြကုန်ရာ၏။

စရဏံ ပါဒပက္ခံဝိဇ္ဇံ။ တုဏှ သမံ သမံ။

ပူရေတွာန ပက္ခေယျံ၊ တုဗ္ဗိတု အမတံရသံ။ ။

ပါဒပက္ခံ၊ ခြေ၊ အတောင်ပန်နှင့် တူသေ။ စရဏံ၊
စရဏ တရားမျိုးကို၎င်း၊ တုဏှသမံ၊ နှုတ်သီးနှင့်တူသော
ဝိဇ္ဇံ၊ ဝိဇ္ဇာတရားမျိုးကို၎င်း။ သမံ မဂိုဓသော ညီညွတ်
စွာ။ ပူရေတွာန၊ ပြည့်စုံစေ၍။ အမတံရသံ၊ အရှိက်အ
ရသာကံ။ တုဗ္ဗိတု၊ သုံးဆောင်ခံစားခြင်းငှါ။ ပက္ခေ
ယျံ၊ သံသရာစခန်းမှ ယုံသန်း ကူးမြေ ကံကြ ကုန်ရာ၏။

ဝိဇ္ဇာ၊ စရဏ၊ နှစ်ပါးဖြင့် သံသရာမှ ထွက်မြောက်
ကြကုန်သည်ဟု အဇ္ဇကထာ ဆရာကြီးတို့သည်(ဝိဇ္ဇာ
စရဏသမ္ပန္နာ၊ ယေနနိယျန္တိ လောကတော၊ ဟူ၍ မိန့်
ဆိုတော်မူကြကုန်သည်။)

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နာ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည်။ ယေန၊ အကြင် ဝိဇ္ဇာ၊ စရဏ နှစ်ပါးဖြင့်။ လော
ကတော၊ လောကမှ။ နိယျန္တိ၊ ထွက်မြောက်ကြကုန်၏။

ယခု ဘဝသော်၎င်း၊ ဒုတိယဘဝ နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မဒူ
ပြည်တို့၌သော်၎င်း၊ မဂ်ဖိုလ် တရားတို့ကို လက်ဆုပ်

လက်ကိုင် ရမိစေအံ့ဟူ၍ ထက်သန်သောစိတ်ဖြင့် ဇွဲ၊
 ကောင်းစွာနှင့် ယောဂါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ် ကြီး ပြုလုပ်၍
 သမ္ပပ္ပဓာန် ဝိရိယဖြင့် မနေမနား စွန့်စွန့်စားစား အား
 ထုတ်ကြိုးစားကြကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အတွက် အ
 ထက်တန်းတရား အနေအားဖြင့် အမ္မဋ္ဌသုတ်အစရှိသည့်
 သုတ္တန်ပေါင်း များစွာတို့၌ ဟောကြားတော်မူအပ်ကုန်
 သော စရဏတရား ဝိဇ္ဇာတရား တို့သည် ရှိကုန်၏။
 အမ္မဋ္ဌသုတ်၌ စရဏကိုးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးတို့ကို ဟော
 ကြားတော်မူအပ်ကုန်၏။

ထိုစကားရပ်၌ - စရဏ၊ ကိုးပါး ဆိုသည် ကား။
 ၁။ သီလသံဝရ၊ ၂။ ဣန္ဒြိယသံဝရ၊ ၃။ သောဇန
 မတ္တညုတာ၊ ၄။ သတိသမ္ပဇည၊ ၅။ စတုပစ္စယသန္တော
 သ၊ ၆-၇-၈-၉။ ဈာန်လေးပါး ဤလေးပါးတို့ပေတည်း။
 ထို ၉-ပါးတို့တွင် သီလသံဝရဆိုသည်ကား၊ ပါတိမောက္ခ
 သံဝရသီလကို လုံခြုံစွာ စောင့်ထိမ်းမှုတည်း။

ဣန္ဒြိယသံဝရဆိုသည်ကား- စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့ကို
 လျှပ်ပေါ် လော်လည်ခြင်းမရှိဘဲ ငြိမ်ဆိတ်စွာ စောင့်
 ထိမ်း ချုပ်တည်းမှုတည်း။ (မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊
 ကိုယ်၊ စိတ်တို့ကို အလိုမလိုက်မှု ဆိုလိုသည်။)

ဘောဇနမတ္တညုတာ ဆိုသည်ကား - အစာဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်မှု၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိမှုတည်း(အစား၊ အသောက် ချိုးခြံမှုဆိုလိုသည်။)

သတိသမ္ပဇညဆိုသည်ကား-စွဲမြဲခိုင်ကြည်သောသတိနှင့် အရာရာတိုင်းမှာ ဆင်ခြင်တုံတရား ရှေ့သွားပြုမှုပေတည်း။ (သတိခိုင်မြဲမှု၊ အဆင်ခြင်ကြီးမှုကို ဆိုလိုသည်။)

ဤ၌-သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးကို သတိဟူ၍ယူ။ သမ္ပဇဉ်တရား လေးပါးကို သမ္ပဇညဟူ၍ ယူလေ။ သတိပဋ္ဌာန်တရား လေးပါးထင်ရှားပြီ။

သမ္ပဇဉ်ညလေးပါးကို ထင်ရှားစွာပြပေအံ့။

၁။ သတ္တကသမ္ပဇဉ်။ ၂။ သပ္ပာယ်သမ္ပဇဉ်။ ၃။ ဂေါဓရသမ္ပဇဉ် ၄။ အသမ္ပောဟ သမ္ပဇဉ်ဟူ၍ လေးပါးရှိ၏။ ထိုတွင် မည်သည့် အမှုကိစ္စမျိုးမဆို ပြုလုပ်မည်ရှိရာ အကျိုးရှိရန် ဆင်ခြင်ဥာဏ် ကြီးမှုသည် သတ္တကသမ္ပဇဉ်မည်၏။

သင့်လျော် လျောက်ပတ်ဘွယ် ဖြစ်ရန် ဆင်ခြင်ဥာဏ်ကြီးမှုသည် သပ္ပာယ် သမ္ပဇဉ်မည်၏။

မှောက်မှား တွေဝေမှုဘက်သို့ ယိမ်းယိုင် တိမ်း
လဲ၍ မသွား စေရန် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ကြီးမှုသည်၊
အသမ္မောဟ သမ္ပဇဉ်မည်၏။

သွား၊ လာ ကျက်စားရာ၌ တိမ်းပါးချော်ချွတ်ခြင်း
မရှိစေရန် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ကြီးမှုသည် ဂေါစရ သမ္ပဇဉ်
မည်၏။

သတ္တကောစ အသမ္မောဟော၊
သပ္ပါယော ဂေါစရောတထာ။
တ္ထေရိမာနိ သိက္ခေယျံ။
သမ္ပဇညာတိ ဝဇုကာ။ ။

သတ္တကောစ၊ အကျိုးရှိရန် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ကြီး
သော သတ္တက သမ္ပဇဉ်၎င်း။ အသမ္မောဟော၊ မတွေ
ဝေရန် ဆင်ခြင်ဉာဏ်ကြီးသော အသမ္မောဟ သမ္ပဇဉ်
၎င်း။ သပ္ပါယောစ၊ သင့်လျော် လျှောက်ပတ်ရန် ဆင်
ခြင်ဉာဏ် ကြီးသော သပ္ပါယ သမ္ပဇဉ်၎င်း။ တထာ၊
ထို့အတူ၊ ဂေါစရောစ၊ သွားလာကျက်စား၊ မတိမ်း
ပါးရန် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ကြီးသော ဂေါစရ သမ္ပဇဉ်၎င်း။
တ္ထေရိမာနိဝတ္ထာရိ၊ ဤသမ္ပဇဉ် တရား လေးပါး တို့ကို။
သမ္ပဇညာတိဝဇုကာ၊ ဆင်ခြင်တုံတရား အလိမ္မာဉာဏ်
ပွားမှုကို ပြုလုပ်ကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သိက္ခေ
ယျံ၊ ကျင့်ကြံ လေ့ကျက် ကုန်ရာသတည်း။

စတုပစ္စယသန္တောသ ဆိုသည်ကား- ပစ္စည်းလေးပါး
တို့၌ ရောင့်ရဲ တင်းတိမ် လွယ်မှုပေတည်း။ ဈာန်လေး
ပါး ဆိုသည်ကား စတုတ္ထနည်းအားဖြင့် အပ္ပနာစိတ်
တို့၌ရှိသော ပဋ္ဌမဈာန် (ပ) စတုတ္ထဈာန်တို့ ပေတည်း။

ဈာန်လေးပါးမှ တပါးသော ရှေ့ရစေတ၊ ငါးပါးတို့
သည် လူ့ဘုံ၊ နတ်ဘုံ၊ နိဗ္ဗာန်တို့သို့ ပေါက်ရောက်
အောင် ရွက်ဆောင်နိုင်ရန်၊ ဗြဟ္မဒုဘုံသို့ မရောက်စေ
နိုင်ကုန်။ ဈာန်လေးပါးတို့သည်ကား ဗြဟ္မဒုဘုံ၊ နိဗ္ဗာန်
တို့သို့ ပေါက်ရောက် စေနိုင်ကုန်၏။

ဤစရုဏာကိုးပါးကို မှတ်ရန် အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်။

(သီ၊ ဣ၊ နိ၊ ဓာ၊ ဇ၊ သန္တောယျဉ်၍၊ ဓလးအင်ဈာန၊ စရုဏ၊
နဝသုတ္တံလာ။)

ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးဆိုသည်ကား- ၁။ ဥပဏဒဿန။ ၂။ မ
နောမယံဣဒ္ဓိ၊ ဝိခအဘိညာဉ်။ ၄။ ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဉ်
၅။ စေတောပရိယ အဘိညာဉ်။ ၆။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿ
တိ အဘိညာဉ် ။ ၇။ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်။ ၈။ အာ
သဝက္ခယ အဘိညာဉ်။ ဤရှစ်ပါးတို့ပေတည်း။

ထိုရှစ်ပါးတို့တွင်- ရှစ် နာမ် တရားတို့၌ လက္ခဏာ
ယာဉ် သုံးပါးတို့ဖြင့် သိမြင်သော ဝိပဿနာ ဥပဏဒဿန
ဥပဏဒဿန ဆိုသည်။ ထိုဝိပဿနာဥပဏဒဿန အကြောင်းကို
အနိစ္စဝိဇ္ဇာ ဒုက္ခဝိဇ္ဇာ အနတ္တဝိဇ္ဇာ အားဖြင့် သုံးပါးခွဲ

စေရာ၏။ မိမိ၏ကိုယ်အတွင်း၌ အလုံးစုံမိမိတို့နှင့် အသွင်
 သန္တာန်တူသော လှုပ်ရှားအသွင်ကို ဘန်ဆင်း၍ ကိုယ်တွင်း
 မှထုတ်၍ ပြနိုင်သော တံခိုးအစွမ်းကို မနောမယိဒ္ဓိခေါ်
 သည်။ တံခိုးကြီးသော နတ်မင်းတို့၏ တံခိုးကဲ့သို့၎င်း၊
 မဟာဗြဟ္မာမင်းတို့၏ တံခိုးကဲ့သို့၎င်း၊ အဆင်းသန္တာန်
 အမျိုးမျိုးကို ဘန်ဆင်း ခဏခြင်းနတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့
 သွားရောက်ခြင်း ကြောဝဠာတိုက်တပါးသို့ သွားရောက်
 ခြင်း၊ မြေအောက်လျှိုးဝင် ကောင်းကင် ယုံတက် ရေထက်
 နင်းသွားနိုင်ခြင်းစသော တန်ခိုး အမျိုးမျိုးကို ဣဒ္ဓိဝိဇ
 အဘိညာဉ် ခေါ်သည်။ မိမိနေရာ က ရပ်တည်၍
 အဘိညာဉ် အခြေခံကုပြု၍ နားထောင်သည် ရှိသော်
 နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင် အဝေးအနီး ရှိရှိသမျှ
 စကားသံ အမျိုးမျိုးတို့ကို ကြားနိုင်သော တန်ခိုး အစွမ်း
 ကို ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဉ်ခေါ်သည်။ လူ, နတ်, ဗြဟ္မာ,
 သတ္တဝါတို့၏ စိတ်, အကြံအစီ အမျိုးမျိုးကို သိနိုင်သော
 တန်ခိုးအစွမ်းကို စေတောပရိယ အဘိညာဉ်ခေါ်သည်။
 (ပရဝိတ္တဝိဇာနန, အဘိညာဉ်လည်းခေါ်၏။)

လွန်လေပြီးသော-ရှေးရှေးဘဝ, ရှေးရှေး ကပ်ကမ္ဘာ
 တို့၌ တလောကလုံး၏ ဖြစ်ပျက်မှု အမျိုးမျိုးကို သိစွမ်း
 နိုင်သော တန်ခိုးကို ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အဘိညာဉ်
 ခေါ်သည်။ မိမိနေရာ ဌာနကပင် ရပ်တည်၍ အဘိညာဉ်

၏ အခြေခံပြုပြီးလျှင် ကြည့်ရှု ဆင်ခြင်သောအခါ စကြာဝဠာအတည်တည် နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်တို့၌ ရှိရှိသမျှသော အကြီး အသေး၊ အဝေး အနီး ဖြစ်သည့် ရူပါရုံအမျိုးမျိုးတို့ကို မြင်စွမ်းနိုင်သော တန်ခိုးကို ဒိဗ္ဗစက္ခုအတိညာဉ်ခေါ်သည်။

ယထာကမ္မပဂ ဥာဏ်၊ စုတုပပါတဥာဏ်၊ အနာဂတံသဥာဏ် များကိုလည်း ဤဒိဗ္ဗစက္ခု အတိညာဏ်၌သာလျှင် ထည့်သွင်း၍ ရေတွက်အပ်ကုန်၏။

ယထာကမ္မပဂ ဥာဏ်ဆိုသည်ကား - ထိုထိုဘုံဘဝတို့၌ ဖြစ်နေကြကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေးရှေး အတိတ်ကံကို မှန်ကန်စွာသိသော ဥာဏ်ပေတည်း။

စုတုပပါတဥာဏ် ဆိုသည်ကား - စုတိသောသတ္တဝါတို့ကိုမြင်သည်ရှိသော် ဤသတ္တဝါတို့သည် ဤမည်သောဘုံဘဝတို့၌ ဖြစ်ကြကုန်လိတံ့ဟူ၍၎င်း၊ ပဋိသန္ဓေ တည်နေသော သတ္တဝါတို့ကိုမြင်လျှင် ဤသတ္တဝါတို့သည် ဤမည်သော ဘုံဘဝမှ လာရောက် ဖြစ်ပွားကြသည်ဟူ၍၎င်း၊ အမှန်အကန် သိသောဥာဏ်ကို ဆိုပေသည်။

အနာဂတံသဥာဏ် ဆိုသည်ကား - ဖြစ်လိတံ့သော အနာဂတ်ဘဝ အနာဂတ်ကမ္မာတို့၌ တလောကလုံး၏ အဖြစ်အပျက်ကို သိသောဥာဏ်ကို ဆိုပေသည်။

အာသဝေါတရား ကုန်ခန်းမှနှင့် ယှဉ်သောဥပဇာတ်ကို အာသဝက္ခယဥပဇာတ်ဟု ဆိုသည်။ ထိုဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးတို့တွင် ဝိပဿနာဥပဇာတ် ဒဿနဝိဇ္ဇာနှင့် အာသဝက္ခယ ဝိဇ္ဇာတို့ သည်သာလျှင် နိဗ္ဗာန်ရောက်ဝိဇ္ဇာ အစစ်အမှန် ဖြစ်တန် သည်။

ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရှိရှိသမျှ လောကီဝိဇ္ဇာ ပေါင်း များစွာတို့ထက် အတုမရှိ ဖြတ်သွားသော အသင်္ခတ မဟာနိဗ္ဗာန်ကြီးသို့ ဆိုက်ရောက်အောင် ပို့ ဆောင်နိုင်သော အရိယာဝိဇ္ဇာအစစ် ဝိပဿနာ ဥပဇာတ် ဒဿနဝိဇ္ဇာနှင့် အာသဝက္ခယဝိဇ္ဇာ ထိုနှစ်ပါးကို ငယ် ထိပ်မှာ သံမြို့နှုတ်ဘိသကဲ့သို့ ပိုင်နိုင်စွာ ပိုင်းခြား၍ မှတ် ကြပါ။ အန္တပုထုဇန်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။

ကြွင်းသော - ဝိဇ္ဇာခြောက်ပါးတို့သည်ကား တန်ခိုး တန်ဆင်းခြင်းစသော လောကီ သိဒ္ဓိလမ်းကိုသာ ထ မြောက်ပေါက်ရောက်အောင် ရှက်ဆောင်နိုင်ကြကုန်၏။ (ဤကား-ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး၏ အဓိပ္ပါယ်တည်း။)

**အပ္ပဋ္ဌသုတ် စသည်တို့၌လာသော စရဏကိုးပါး
ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးတို့ကို ပိုင်းခြားစွာ ဝေဖန်၍
ပြဆိုခဏ်းပြီး၏။**

(မဇ္ဈိမာဏ္ဍာသ တတိယမြစ်သော သေခပဋိပဒါသုတ်၌ ကား-စရဏ ၁၅-ပါး- ဝိဇ္ဇာ ၃-ပါးဟူ၍ ဟောတော် မူ၏။) ထိုစရဏ ၁၅-ပါးကား ယခင်ပြဆိုပြီး စရဏ ၉-ပါးတွင် သတိသမ္ပဇညနှင့် စတုပစ္စယသန္တာသ နှစ် ပါးကိုပယ်ကြည့်၍ တွင်းသော ၇-ပါးတို့အပေါ်မှာ ဇာဂရိယာနုယောဂနှင့် သူတော်ကောင်းတရား ၇-ပါးကိုထည့်၍ စရဏ ၁၅-ပါးဖြစ်သည်။ အစဉ်အားဖြင့် ရေတွက်လျှင် သီလသံဝရ, ဣန္ဒြိယသံဝရ, ဘောဇန မဏ္ဍညုတာ ဇာဂရိယာနုယောဂ, သူတော်ကောင်းတရား ၇-ပါး ဈာန် ၄-ပါးပေါင်းသော် စရဏ ၁၅-ပါးဖြစ်၏။ (သီလသံဝရ စသည်တို့၏ သဘောအဓိပ္ပာယ်ကို ပြဆိုခဲ့ပြီ။)

ဇာဂရိယာနုယောဂ ဆိုသည်ကား-ပျင်းရိမြိုင်တွေခြင်း မှ ကင်းဝေး၍ နိုးကြား ထကြွခြင်းနှင့် ယှဉ်မှုကို ဆိုပေသည်။ (အအိပ်အနေ နည်းပါးမှုကို ဆိုလိုသည်။) သူတော်ကောင်းတရား ၇-ပါးကား ရတနာသုံးပါး၌ ယုံကြည်သက်ဝင်ခြင်းသဒ္ဓါ။ မကောင်းမှုမှရှက်ခြင်း ဟိရိ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်ခြင်း ဩက္ကပ္ပ။ အကြားအမြင်များခြင်း ဗာဟုဿစ္စ။ အားထုတ် ရဲရင့်ခြင်း ဝီရိယ။ မမေ့ မလျော့ ထင်မြင်အောက်မေ့ခြင်း သတိ။ ဆင်ခြင်တိုင်း ထွာကောင်းစွာသိမြင်ခြင်း ပညာ။ ဤ ၇-ပါးတို့ပေတည်း။

သီ, ဣန်, ဘောဇာ၊ သဒ္ဓမ္မာနှင့်၊ ဈာန်မှာလေးပါး၊ ဤဆဲ့ငါး၊
မှတ်သားစရဏ။ ။ စရဏ ၁၅-ပါး အကျဉ်းမှတ်ရန် ဆောင်ပုဒ်။

သုတ္တံနှစ်ခုတို့၌ လာသော စရဏ မျိုးတို့ကို တူရာ
ပေါင်းရုံး၍ ရေတွက်လျှင် စရဏာ ၇-ပါးဖြစ်၏။ စရဏ
၁၇-ပါးရေတွက်သောအခါ ယင်း ၁၅-ပါးတွင် သဘိ
သမ္ပဇညနှင့် စတုပစ္စယ သန္တောသင်္ကေတညွှန်၍ ရေတွက်
လေ။

သီ, ဣန်, ဘောဇာ၊ သဒ္ဓမ္မာနှင့်၊ ဈာန်မှာလေးအင်၊ သမ္ပဇည၊
သန္တောသ၊ စရဏမှတ်-သတ္တရသ်။

ဝိဇ္ဇာသုံးပါး ဆိုသည်မှာ ပုဗ္ဗေနိဝါသ အဘိညာဉ်၊
ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်၊ အာသဝက္ခယ အဘိညာဉ်၊
ဤသုံးပါးတို့ပေတည်း။ ထို့ကြောင့် သုံးပါးဝိဇ္ဇာ၊ ပု၊
ဒိ၊ အာ၊ ဟု ရှေးဆရာတို့ ဆိုကြကုန်သည်။

ပြဆိုခဲ့ပြီးသော စရဏ၊ ၁၇-ပါး ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးတို့
နှင့် ပြည့်စုံတော် မူသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည်
ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္နောဟူသော ဂုဏ်ထူးဝိသေသကို ရရှိ
တော်မူသည်။

(ဝိဇ္ဇာစရဏဟိ သမ္ပန္နတ္တာ ဘဂဝါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော)

ဝိဇ္ဇာစရဏဟိ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏတရားတို့နှင့်။ သမ္ပန္နတ္တာ
ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား

သည်။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ဘန္ဓော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ဘန္ဓ မည်
တော်မူ၏။

ထို့ကြောင့် - အတုမရှိ၊ မြတ်စွာတုရား ကိုယ်တော်
ကြီးသည် - ကမ္ဘာပေါ်တွင် အတုမရှိ၊ အရိယာဝိဇ္ဇာ
အစစ် အရှင်မြတ်ကြီးဟု သိရှိကြကုန် သူတော်ကောင်း
အပေါင်းတို့။

(လောကီ, လောကုတ်, ဝိဇ္ဇာ, စရဏ, ရှင်းတမ်း ဤတွင်ပြီး၏။)

အထူး သတိပြုရန် အချက်ကြီးများကို ဖော်ပြပေအံ့။

လောကီဝိဇ္ဇာ အတတ်မျိုးပေါင်း ၄၃-မျိုးရှိ၏။ ထိုဝိဇ္ဇာ
တို့ကို ဗြဟ္မဒူဇာလ သုတ်တော်၌ တိရစ္ဆာန်ဝိဇ္ဇာဟု
ခေါ်၏။

ထို ၄၃-မျိုးကို မိမိတို့ သဘောကျရာ တတ်မြောက်
အောင် သင်ကြားပြီးလျှင် ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲသော
ဥာဏ်ရှိသောသူတို့က ရိုးသား ဖြောင့်မတ်သော ကုန်
သွယ်, လယ်လုပ်စားကြသော ဝိဇ္ဇာတို့၏ပိတ်ကို တုန်
လှုပ် ချောက်ချား သိန်ငယ်အောင် ထိုသူတို့၏ တံခိုးနှင့်
နှိမ်နှင်း၍ ရိုးသားဖြောင့်မတ်သော ကုန်သွယ်, လယ်
လုပ်သောသူများ၏ အဆီအနှစ်ဖြစ်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာ

များကို အတင်းစုတ်ယူ စားသောက်ကြကုန်၏။ ယခု
 အခါ မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးမှာ ထိုကဲ့သို့ နိုင်ရာနိုင်ရာကို
 အတင်းစုတ်ယူ စားသောက်၊ စားနပ်ရိက္ခာသည်ကို ခဏ
 ခဏ ကြားသိရပေသည်။ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ခန့်ရှင်များမှာ
 လောကနဂါးမျိုးနှင့် တူပေသည်။ နဂါးတို့မည်သည့်
 ဂဠုန်နှင့်မတွေ့မှီသာလျှင် စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရတနာအမျိုးမျိုး
 နှင့် ပြောင်ပြောင် လက်လက် တံခိုးလွှတ်၍ မော်နိုင်၊
 ကြွားနိုင်သည် ဂဠုန်နှင့်တွေ့သောအခါ နဂါးကို ဂဠုန်စုတ်
 အံ့ပြုတ်အောင် ပါစေ့မဟေ့ ဆိုသည့်အတိုင်း ဣဒ္ဓိဝိစ
 အဘိညာဉ်တံခိုး ရရှိသော ကောက်ကျပ်စဉ်းလဲသော
 လောကီဝိဇ္ဇာမိရ်ကြီးများနှင့် တွေ့သောအခါ နဂါးနှင့်
 တူသော ခန့်ရှင်ကြီးတို့မှာ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရှိသမျှကို
 လောကီ ဝိဇ္ဇာမိရ်ကြီးတို့က သူတို့၏ရုပ်ပြောင်း ရုပ်လွှဲ
 အမျိုးမျိုး တံခိုးပြု၍ အံ့ပြုတ်အောင် စုတ်ယူသွားတတ်
 သည်။ ယခုအခါ ထိုကဲ့သို့အံ့ပြုတ်အောင် စုတ်ယူခံရ
 သူတွေ ရှိကြ ပေလိမ့်မည်။ ဘယ်အတွက် ထိုကဲ့သို့
 လောကီဝိဇ္ဇာ ကောက်ကျပ်စဉ်းလဲသောသူတို့၏ အနှိပ်
 စက်ကို ခံနေရသနည်းဆိုသော် အရိယာဝိဇ္ဇာ အစစ်
 မဖြစ်ကြ သေးသည့်အတွက် ဝိတ္တဝိပ္ပလ္လာသက ဖုံးအုပ်
 နေသောကြောင့် ခံနေကြရပေသည်။

သို့အတွက်-အရိယာဝိဇ္ဇာအစစ် မဟာဓသာတာပန်၊ သကဒါဂါမ်
 အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာဖြစ်အခါပင် အားထုတ်ကြကုန်သူတော်အပေါင်းတို့။

မန္တလေးမြို့ တောင်ခွင်သာသနာ့ပိုင်
ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့်ဆွေးခမ်း။

ထို့ပြင် တရပ်

ဂန္ဓာရုံဆရာတော်မေးခမ်း။

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်
စစ်ကိုင်းတောင် နေစဉ်အခါ၊ ဂန္ဓာရုံ ဆရာတော်လာ၍
လျှောက်ထားသည်မှာ။ ဘုရားတပည့်တော်သည် ဗုဒ္ဓါ
နုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးရာ၊ အားထုတ်သော ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းတို့မှာ၊ ၄-ရက် ၅-ရက် ၇-ရက်နှင့်
ဘုရား နိမိတ်များကို ကောင်းမွန်စွာ ရရှိကြပါသည်
ဘုရား။ ထို့နောက် ရုပ် နာမ် အဖြစ် အပျက်ကို အရှု
ခိုင်းသောအခါ၊ ဝိပဿနာဥပဇာန် ၁၀-ပါးကို ၇-ရက်
၈-ရက် ၉-ရက် ၁၀-ရက်နှင့် ပေါက်ရောက် ထင်မြင်
သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရှိပါသည်ဘုရား။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်
အလိုက) လွန်စွာ ခက်ခဲကြောင်း ပြပါသည်။ ယခု
အားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ လွန်စွာ လွယ်နေ
ပါသည် ဘုရားဟု လျှောက်ထား လေသည်။ ထိုအခါ
ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အမိန့်
ရှိသည်မှာ၊ ဆရာပေးသော ဗုဒ္ဓါနုဿတိက ဘယ်လို
ပေးသနည်းဟု မေးလေသည်။ ဂန္ဓာရုံ ဆရာတော်က

တပည့်တော် ပေးသည်မှာ မဟာဗောဓိပင်ရင်း
 ရွှေပလ္လင်တော်ပေါ်၌ ဖြတ်စွာတုရား ကိုယ်တော် မြတ်
 ကြီးသည် တင်ပလွှင်ခွေ၍ မာန်ပါးပါးကို ထွားထွား
 ညက်ညက် အောင်တော်မူပြီး သစ္စာလေပါး တရားကို
 ရတော်မူသော ဖြတ်စွာတုရား ကိုယ်တော်ကြီးကို မိမိ
 ရှေ့မှာ စမ္မာခံခင်း၍ ရေတော် ပန်းတော် မီးဟော်များကို
 ကပ်ထွှံ့ ပူဇော်ပြီး မိမိ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးကို အပ်နှင်း၍
 နှစ်တောင့်ထွာ လောကီကနေ၍ ကောင်းမွန် ရှိသေ
 လေးမြတ်စွာ ရှိခိုးပြီး အရဟံ အရဟံ ဟု နှလုံးသွင်း
 နေရမည်ဟု ဆိုင်းပါသည် တုရား။ အားထုတ်သော
 ယောဂီတို့မှာ သက်တော် ထင်ရှား နိဗ္ဗိတ ရုပ်ပွားကဲ့
 သို့ ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ်နှင့် တကွ နိမိတ်များ
 ကို ကောင်းစွာ ထင်၍ မှူးတွေကြာရပါသည် တုရားဟု
 သျှောက်ထားလေသည်။ ထိုအခါ ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ
 ဆရာတော် တုရားကြီးက အမိန့်ရှိသည်မှာ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ
 ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် နိမိတ် မထင်ကောင်း ဝိတိသာဖြစ်
 ကောင်းသည်ဟု ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ လာရှိပေသည်။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ
 ဆိုသည်ကား တုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော်ကို စွဲလမ်းသမှု
 အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်း
 (သတိ)ကို ဗုဒ္ဓါနုဿတိဟု ခေါ်သည်။ ဤဗုဒ္ဓါနုဿတိ
 ဟူသော အမည်သည် တုရားဂုဏ်လျှင် အာရုံရှိသော
 သတိ၏ အမည်ပေတည်း။ ထိုဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို

အားထုတ်သော သူတို့သည် ဗုဒ္ဓါနုဿတိ အာရုံကိုသာ
 ကောင်းစွာ စွဲလင်း ငြိတပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍
 ဣတိပိသော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အဝရှိ
 သော မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော်တို့ကို
 အဖန် တလဲလဲ အောက်မေ့၍ ပွားများသော သူတို့
 အား ထိုအခိုက်၌ “ရာဂ” ထကြွ သောင်းကြမ်းသော
 စိတ်မဖြစ်၊ ‘ဒေါသ’ ထကြွသောင်းကြမ်းသော ‘စိတ်’ မဖြစ်
 ‘မောဟ’ ထကြွ သောင်းကြမ်းသော ‘စိတ်’ မဖြစ်။ ထို
 အခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည်။ ဘုရား ကျေးဇူးတော်
 ကို အရုံပြု၍ ဖြောင့်မတ် တည်ကြည်သည်သာ ဖြစ်၏။
 ဤသို့လျှင် ‘ရာဂ’ စသည် ထကြွ သောင်းကြမ်းခြင်း မရှိ
 သောကြောင့် နိဝရဏတို့ ခွါအပ်ပြီးသော ကမ္မဒ္ဓာန်သို့
 ရှေးရှုသည့် အဖြစ်ဖြင့် ဖြောင့်မတ်သော စိတ်ရှိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်အား ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးသို့ ညွတ်သော
 ဝိတက် ဝိစာရ တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓရှင်တော် ဘုရား
 ၏ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော်ကို အဖန် တလဲလဲ ကြံ
 သော တရစ်ဇဲဇဲ ကြီးအောက်မေ့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား
 နှစ်သက်ခြင်း ဝိတိသည် ဖြစ်၏။ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိ
 သူအား ဝိတိလျှင် နိုးသော အကြောင်းရှိသော ပဿဒ္ဓိ
 ကြောင့် ပူပန်ခြင်း ငြိမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကိုယ်၌
 လည်း ဖြစ်သော၊ စိတ်၌လည်း ဖြစ်သော၊ သုခသည်
 ထင်ရှားဖြစ်၏။ သုခရှိသူအား ဘုရားဂုဏ်လျှင် အာရုံ

ရှိသည်ဖြစ်၍ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ ဤသို့ အစဉ်အ
 ထိုင်း တခုသော 'ခဏ'၌ ဈာန်အင်္ဂါတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။
 ဘုရားရှင် ဂုဏ်တော်တို့၏ နက်နဲ လှသောကြောင့်၎င်း၊
 အထူးထူး အပြားပြား များသော ဂုဏ်တော်တို့ကို
 အောက်မေ့ခြင်းဖြင့် စုတ်စုတ် နစ်နစ် ဖြစ်၍ လေးမြတ်
 ယုံကြည်သည်။ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ အပ္ပနာသို့ မရောက်
 မှု၍ ဥပစာရမျှသာ ဖြစ်သော ဈာန်သည်ဖြစ်၏။ ထို
 'ဥပစာရ'ဈာန်သည် ဘုရားဂုဏ်ကို အဖန် တလဲလဲ
 အောက်မေ့သည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သောကြောင့် ဗုဒ္ဓါ
 နုဿတိဟူ၍သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထို့
 ကြောင့် 'ဗုဒ္ဓါနုဿတိ'သည် ဝီတိသာ ဖြစ်ကောင်း
 သည် နိမိတ် မရှိကောင်း သည်ကို ထင်ရှား လှပေသည်။

သို့ရာတွင် ဆရာက 'ပရိကမ်' လုပ်၍ ပေးသော
 ကြောင့် ပေးသော 'ပရိကမ်'နှင့် ထင်သော နိမိတ်နှင့်
 တဲ့ပေသည်။ အတုမရှိသော အတိဇ္ဇဋ္ဌာရုံ ဘုရား နိမိတ်
 ထင်ခြင်းသည် ကောင်းပေသည်။ ရသောနိမိတ်ကို ဖျက်
 မပြစ်ကောင်း ဗုဒ္ဓါနုဿတိလို့ ခေါ်လျှင် စာနှင့်မညီ
 မညွတ် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ အဆင်းရှိသော ကသိုဏ်း
 လေးပါးတွင် သွင်း၍ ဗုဒ္ဓကသိုဏ်းလို့ ခေါ်မှ ရသော
 နိမိတ်နှင့် တဲ့မည်ဟု အမိန့်ရှိလေသည်။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ စစ်ခန်းပြီး၏။

‘ဝိပဿနာ စစ်ခန်း၊’

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ ဆရာတော် ဘုရားကြီးက မေးသည်မှာ ‘ဆရာ’ ဥာဏ် ၁၀-ပါး ပေးပုံကို လျှောက်ထားစေလိုသည်။ ‘ဂန္ဓာရုံ’ ဆရာတော်က တပည့်တော် ပေးသည်မှာ ‘သမသန’ ဥာဏ်ရှုနည်းကို ဟောပြောပြပါသည်။ ရှုကြည့်သော ယောဂီတို့မှာလဲ ဟောပြောသည့် အတိုင်း ထင်မြင်ကြပါသည်။ ထိုနောက် ဥဒယဘယ ဥာဏ် ရုပ် နာမ် ဖြစ်ပျက်ပုံကို ဟောပြောပါသည်။ ရှုကြည့်သော ယောဂီတို့မှာ ရုပ် နာမ် ၏ အဖြစ်အပျက်ကို ကောင်းစွာ ထင်မြင်ကြပါသည်။

ထိုနောက် အဖြစ်ကိုလွှတ်၍ အပျက်ကိုသာ ရှုကြည့်ရမည်ဟု ဟောပါသည်။ ရှုကြည့်သော ယောဂီတို့မှာ အပျက်ကိုသာ ကောင်းစွာ ထင်မြင်ကြပါသည် ဘုရားဟု လျှောက်ထားလေသည်။

ထိုအခါ ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ‘သုတမယ’ ဥာဏ်။ ‘စိန္တာမယ’ ဥာဏ်။ ‘ဘာဝနာမယ’ ဥာဏ်။ ဥာဏ် သုံးမျိုးရှိရာတွင် ‘ဘာဝနာမယ’ ဥာဏ်၊ သဘာဝဓမ္မအဟုတ်အမှန် အစစ်ကို သိရန် မှာ ဒုက္ခအချက်က ထိုင်၍သာကြည့်ရမည်။ ဒုက္ခအချက် မပိုင်သေးလျှင် သဘာဝဓမ္မ ဘာဝနာမယဥာဏ် အစစ်

မဟုတ် သေးကြောင်းကို သိရမည်။ ဒုက္ခအချက် ပိုင်အောင် ရှေ့သို့တိုး၍ ဗိုလ်ငါးပါး တူမျှအောင် ထား၍ အားထုတ်ရန် တိုက်တွန်းပေးရမည်။

မန္တလေးမြို့၌ရှိသော မြင်းရထား ကသော မြင်းများကို အစာကျွေးသော အခါ “မြက်” ခြောက်ကို စင်း၍ ကျွေးကြသည်။ မြင်းကို “မျက်မှန်စိမ်း” ကြီးကို တတ်၍ ကျွေးလေသည်။ မြင်း၏စက္ခုဝိညာဏ် စိတ်သည် ‘မြက်’ စိမ်းတွေ ထင်မြင်၍ စားကြသည်။ “မြက်” ဖြူအခြောက်တွေကို အဟုတ်တကယ် “မြက်” စိမ်းသင်အောင် စက္ခုဝိညာဏ် စိတ်ကို ‘မြက်မှန်’ စိမ်းကြီး တတ်၍ လိမ်ကျွေးခြင်းမျှသာဖြစ်သည်။ ပြုကတေ့ဇာတိပေါ်အောင် “မျက်မှန်” စိမ်းကြီးကို ချွတ် ကြည့်လိုက် “မြက်” စိမ်းတွေ ကွယ်ပျောက်၍ ပြုကတေ့ဇာတိ “မြက်” ဖြူတွေကိုသာ အဖြူ အအိုင်း မြင် လိမ့် မည်။ ထို့အတူ တရား အားထုတ်သော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ် တို့ ထင်မြင်နေသော ဥာဏ်ဆယ်ပါးသည် သဘာဝဓမ္မအစစ်အမှန် ဟုတ် မဟုတ်ကို ကာမဝိတက် ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်ပြီးသည်နောက် မိမိတို့ ထင်မြင်နေသော ဝိပဿနာ ဥာဏ်ဆယ်ပါးကို ပြန်၍ အားထုတ် ခိုင်းကြည့်ရမည်။ သမထ - သမာဓိနှင့် “သုတမယ ဥာဏ်, ဝိဇ္ဇာမယ ဥာဏ် တွဲ၍ ထင်နေသောဥာဏ် ဖြစ်နေခဲ့လျှင် ရုပ် နာမ်

၏ အဖြစ် အပျက်ကို ဘာတခုမျှ ရှာတွေ့လိမ့် မရသည့် ပြင် မိမိခန္ဓာ ကိုယ်အသွင် သဏ္ဍာန် ကြီး ကို မမြင်ရအောင် မှောင်ကြီးအတိ ကြ နေ တတ် သည်။ “ သို့ အတွက် ‘ဆရာ’ တပည့်များကို ယခုစမ်းနည်းအတိုင်း စမ်းကြည့်ရမည်။”

သဘာဝဓမ္မ ဘာဝနာမယ ဥပဏ္ဍိတ အမှန် အစစ်ဖြစ် ခဲ့လျှင် ရုပ် နာမ် အဖြစ် အပျက် မ ပြောက် တော့ ပြီး သို့အတွက် ထိုအချက်ကြီးကို တရားအားထုတ်ကြသော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့ အထူး သတိပြု ရန် အချက် ကြီး ဖြစ်ပေသည်။ ...

ဝိပဿနာ ဥပဏ္ဍိတဆယ်ပါးကို သဘာဝဓမ္မ အမှန် အစစ် ဟုတ် မဟုတ် စစ်ခမ်း စစ်ချက်ပြီး၏။

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေး သား စီရင်တော်မူသော။ “အနတ္တ ဗ္ဗိပနိ ကျမ်း၌” ဝေဒနာဓာတ်ကို ဥပဏ္ဍိတ ကွဲအောင် ခွဲ၍ ထိုဒုက္ခ ဝေဒနာကို ဥပဏ္ဍိတနှင့် ဆုပ်ကိုင်မိ အောင် ဖမ်းရမည်။ ဥပဏ္ဍိတ ဆုပ်ကိုင်မိသောအခါ “ဓမ္မ ဝဝတ္ထာန” ဥပဏ္ဍိတ ဖြစ်၏။ ဓမ္မ ပရိဂ္ဂါဟ ဥပဏ္ဍိတလည်း မည်၏။ နာ မ ရူပ ပရိစ္ဆေဒ ဥပဏ္ဍိတလည်း မည်၏။ နာမ်တခြား ရုပ်တခြား ပိုင်းခြား၍ မြင်နိုင်သော ဥပဏ္ဍိတဆိုလိုသည်။ ဖဿကြောင့်

ဤဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်လာသည် ထိုထိ ခိုက်မှု ဟူသော “ဖဿ” မရှိသေးမှီ ကိုယ်ခန္ဓာတွင်းမှာ ထိုဝေဒနာရှိ၍ နေသည်မဟုတ်ဟု မြင်လေရာ၏။ ထိုသို့ မြင်သောဥာဏ် သည် ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟ “ဥာဏ်မည်၏။” ကင်္ခါ ဝိတရဏ ဥာဏ်လည်း မည်၏။ “ဓမ္မဗ္ဗိတိ” ဥာဏ်လည်း မည်၏။ “ပဋိစ္စသပ္ပာဒ” ဥာဏ်လည်း မည်၏။ “ယထာ ဘူတ” ဥာဏ်လည်း မည်၏။

ဤသို့ ထိခိုက်မှု “ဖဿ” ဟူသော အကြောင်တရား နှင့် တက္ခ နာမှု ကျင်မှုဟူသော ဒုက္ခဝေဒနာကို ထင်လင်း အောင် ရှုရာ၏။ အနိစ္စ လက္ခဏာ ဆိုသည်ကား နာမှု ကျင်မှု ဟူသော ဤဒုက္ခ ဝေဒနာသည် “ပဋိသန္ဓေ” အ ခါမှစ၍ တဘဝလုံး ငါ၏ ကိုယ်ထဲမှာ အမြဲရှိနေသော “နိစ္စ” တရားမဟုတ် “နိစ္စ” တရား ဖြစ်ခဲ့ငြားအံ့တဘဝ တွင် “ပဋိသန္ဓေ” အခါ၌ တခါသာဖြစ် ပေါ်ရှိ ရာ၏။ ယခုမှ အသစ် ဖြစ်ပေါ်မှုဟူ၍ မရှိလေရာ။ ထိုသို့ သာမဟုတ် ယခု ထိခိုက်မှု “ဖဿ” ကို အစွဲပြု၍ ယခု အသစ်ဖြစ်ပေါ်သော ဥပါဒ် စွန်းကို ပစ္စက္ခဒိဋ္ဌ မြင်ရ ၏။ ထိုသို့ မြင်ရသောကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ အမြဲပါရှိ ၍ နေသော နိစ္စတရား မဟုတ် ထိခိုက် မှု ဟူ သော “ဖဿ” ဖြစ်ပေါ်ခိုက် အခါမှသာ ထိုဖဿကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်ခါ ဖြစ်ပေါ်ခါ နေသော “အနိစ္စ တရား သာ

တည်း” အာဂန္တုက တရားသာတည်း၊ ထိမ်ထိုက်
 ခြင်း ထိခိုက်မှု ဖြစ်ပေါ် လာနိုင်သောလျှင်စစ် ရောင်
 ကဲ့သို့ “ကာယ ပဿာဒ” ရုပ်ဟူသော ခြေ သွား ရှိ
 အတွင်း “အာယတန” နှင့် အုဋ္ဌိ ကျောက် ဟူသော
 ပထဝီ ဖေဋ္ဌဗ္ဗ “အပ” အာယတနရုပ် ထိခိုက်ကြရာ
 ကောင်းကင်ဏှ၊ ချိဗင်း ပေါ် ကြ ကဲ့ သို့ ယခုမှ အသစ်
 ဖြစ်ပေါ်လာသော တာဝ ကာလိက ဓမ္မသာ တည်း
 ဟု ဥာဏ်ဝမှာ ထင်လင်းစွာ သိ ဖြစ် ရာ ၏။ ဤ ကား
 ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ် အချက်နှင့်တကွ ဥပါဒ်စွန်းကို အတတ်
 ဒိဋ္ဌ ဖြစ်သဖြင့် သိရသော အနိစ္စအချက် ပေတည်း။

ထိုနေရာမှာ အုဋ္ဌိ ကျောက် ထိခိုက်မှု ဒါနိချက်နှင့်
 တကွ ဖဿ ဖြစ်ပေါ်မှု ပျောက်ငြိမ်း၍ သွား ပြန် လျှင်
 နာမှု ကျင်မှု ဟူသော ထိုနက္ခ ဝေ ဒ နာ သည် အစဉ်
 အတိုင်း ချုပ်ကွယ် ပျောက်ငြိမ်း၍ သွားပြန်၏။ အနာ
 ပျောက်ပေပြီဟု ဆိုကြကုန်၏ ထို ချုပ်ပျောက်မှု ဟူ
 သော “ဘင် စွန်း” ကိုလည်း ပစ္စက္ခဒိဋ္ဌ ဥာဏ်ဝမှာ
 ထင်မြင်အောင် ကြည့်ရာ၏။ “ဘင် စွန်း” ကို ပစ္စက္ခဒိဋ္ဌ
 ဖြစ်သည်ရှိသော် ချုပ်ပျောက်မှု ဟူသော “ဘင်” ခေါ်
 သော မရဏသည် အနိစ္စ လက္ခဏာ အ စစ် ဖြစ် ပေ
 ရကား အနိစ္စလက္ခဏာ ကို ကောင်း စွာ မြင် လေ ၏။
 ဤကား ဘင် စွန်းကို အတတ် ဒိဋ္ဌ ဖြစ်ရသဖြင့် သိရ

သော အနိစ္စ အချက်ကြီးပေတည်း။ လကျာ ခြေဘွား၌ ဒုက္ခ ဝေဒနာကို ဥာဏ်နှင့် ဖော်၍ “ဓမ္မ ၀၀ ဣာ န ဥာဏ်” ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟဥာဏ်” ဥဒယဘယ ဥာဏ်” နှင့် တကွ အနိစ္စ ဝိပဿနာဥာဏ် အစီအရင် ပြီး၏။

အယမေဝ အရိယော အ ဋ္ဌင်္ဂိ ကော မဂ္ဂေါ ရူပ နိရောဓ ဂါပိနိ ပဋိပဒါ သေယျထိဒံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ (လ) သမ္မာ သာမာဓိ၊ ဟူသော စတုတ္ထ ကောသလ္လ ဋ္ဌာ န ဋ္ဌိ ပထမ - ဒုတိယ - တတိယ ဋ္ဌာနတို့၌ အဟုတ် ဖြစ်အောင် ကြည့်သော ဥာဏ်သည် ပုဗ္ဗဘာဂ သမ္မာဒိဋ္ဌိ မဂ္ဂင် မည်၏။ ထိုပုဗ္ဗဘာဂ သမ္မာဒိဋ္ဌိ မဂ္ဂင်သည် ကြည့်ရှု တန် များလှ၍ အလွန် ကြည်လင် ထက် သန် ခြင်း သို့ ရောက်သောအခါ လောကုတ္တရာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်လာ၏။ သမ္မာ သင်္ကပ္ပသည်လည်း ပုဗ္ဗဘာဂ သမ္မာသင်္ကပ္ပ လော ကုတ္တရာ သမ္မာသင်္ကပ္ပ ဟူ၍ နှစ်ပါးရှိ၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏ အဖော်သဟဲချည်းပေတည်း။ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော မီးတောက် မှာအဟောင်း အသစ် ခြားနား၍ သမုဒယမှ နိရောဓမှကို မျက်စိနှင့်ကြည့်သလို ဖြစ် မှု ကား သမ္မာဒိဋ္ဌိတည်း။ ဖြစ် ကွက်ပေါ်အောင် အချက် ရှာကြံ၍ ပေးတတ်သည် ကား သမ္မာသင်္ကပ္ပတည်း။ အချက် ရှာကြံမှုကောင်းလှမှ ဓေ့စပ်လှမှ ဖြစ်ကွက် ပေါ်သည်။ ဤ ကို ယ် ခန္ဓာ ဋ္ဌိ တနေ့ တနေ့လျှင် အခါ များစွာ ကိုယ်ခန္ဓာပြောင်းလဲမှု

အခါများစွာ ကိုယ်ခန္ဓာ အသစ်သစ် ဖြစ်ပေါ်မှု အခါ
 များစွာ ကိုယ်ခန္ဓာ အဟောင်း အဟောင်း ချုပ်ပျောက်
 မှုကို ထင်လင်းစွာ မြင်မှုကား သမ္မာဒိဋ္ဌိ မဂ္ဂင်တည်း။
 ထင်မြင်ကွက် ပေါ်အောင် ရှာကြံ၍ ပေးမှုကား သမ္မာ
 သင်္ကပ္ပ ပင်တည်း။ အဘယ်သို့ အချက် ရှာကြံ၍ ပေး
 သနည်း။ တဖြေတောင်လုံးမှာ နေ့ရှိသမျှ အသက်မွေးမှု
 ကြီးကျယ်ပုံကို သိအပ်ပေသည်။ တနေ့ တနေ့လျှင် နှစ်
 ထပ် နှစ်ထပ် အစာ ဓာတ်ဆီ မျှီသွင်း ရမှုကို ပေးသည်။
 မိမိတို့ ဝမ်းမှာ အစာ ပြည့်သောအခါ ကိုယ်ခန္ဓာမှာ
 ဘယ်လိုနေသည် အစာလျှော့ပါး သွား သော အခါ
 ဘယ်လိုနေသည် အစာ ပြတ်လျှင် ဘယ်လိုဖြစ်သည်ဟု
 ကိုယ်တွေ့ ဒိဋ္ဌိ ထင်ရှား၍ နေသော အချက်တွေကို
 ဉာဏ်နှင့် ရှာကြံ၍ ပေးသည်။ ယခု နေ့မှစ၍ ဇမ္ဗူဒီ
 ပါ တကျွန်းလုံး အစာ ရေစာ လုံးလုံး ပြတ်ခဲ့အံ့ ဘယ်
 အချိန်မှာ ဇမ္ဗူဒီပါ တကျွန်းလုံးသည် အသေတွေ ထပ်
 ထပ် ကြမ်း၍ သင်းချိုင်းအဘိ ဖြစ်လတံ့ ဤသို့ စသည်
 ဖြင့် အချက်တွေကို ရှာကြံ၍ ပေး သည်။ ထိုင် ခြင်း
 အရိယာပုန်၌ တိမ်တိုက် တိမ်ခဲတွေ တက် သ ကဲ့ သို့
 ရုပ်စု ရုပ်ခဲတွေ အသစ် အသစ် ဖြစ်ပေါ် တိုးတက်၍
 လာမှု အသစ် အသစ် ဖြစ်ပေါ်ရာ ဋ္ဌာနချဉ် လေပြင်း
 တိုက်၍ တိမ်တိုက် တိမ်ခဲ လွင့်ပျောက်၍ ကုန်သကဲ့သို့
 ထိုင်စက ရှိကြသော ရုပ်စု ရုပ်ခဲ ငုတ် ကြေ ပျောက် ၍

သွားမှုတို့ကို ထင်လင်းစွာ ဖြစ်မှုကား သမ္မာဒိဋ္ဌိ မဂ္ဂင်၏ ကိစ္စပေတည်း။ ထိုမြင်မှု အကွက်ပေါ်အောင် ကိုယ်တွေ့ မျက်မြင် ဖြစ်သော အချက်တွေကို ရှာကြံ၍ပေး မှုကား သမ္မာသင်္ကပ္ပ မဂ္ဂင်၏ ကိစ္စပေတည်း။ သမ္မာသင်္ကပ္ပမဂ္ဂင် အချက်ပေး ကောင်းမှ သမ္မာဒိဋ္ဌိ မဂ္ဂင် ပွင့်လင်း နိုင်သည်ကို ကောင်း စွာ မှတ်ကြ မည်။ အခွင့်အမျိုးအမျိုးအား လျော်စွာ ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်း၌ ရုပ်ခန္ဓာအသစ်ပေါ်မှု အဟောင်း ကွယ်ပျောက်မှုတို့သည် ကိုယ်တွေ့ ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ မျက်ကောင် တခတ်မျှ ပြတ်စဲသည် မရှိကုန်ပြီ ထိုင်နေ တချက်သာ နမူနာခံပြုပုံ ပြဆိုလိုက်သည်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပ ငြီး၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ မဂ္ဂင် သမ္မာသင်္ကပ္ပ မဂ္ဂင်နှစ်ပါး တနေ့တခြား တိုး ပွား ၍ လောကုတ္တရာသို့ ကူးသည်နှင့် တပြိုင်နက် ရှေးရှေးက စိတ်သန္တာန် အစဉ်ပါ ၍ လာခဲ့သော ကာယ ဒုစရိုက်မျိုး ဝစီ ဒုစရိုက်မျိုးတို့ကို အကြွင်းမဲ့ သတ်နိုင်သော ဓာတ်သုံးခု ပေါ်၍လာ၏။ ယင်း ဓာတ်သုံးခုကို သမ္မာဝါစာ မဂ္ဂင် သမ္မာကမ္မန္တ မဂ္ဂင် သမ္မာအာဇီဝ မဂ္ဂင်ဆိုသည်။ သမ္မာဝါယာမ မဂ္ဂင်ကား ဤအလုပ် မသင်္ကြောက်သမျှ ငါ မနား၊ ငါ မနေဟု၊ စက်ကုန် လွှတ်သော ဝိရိယတည်း။ ယင်းကို သမ္မပဒါနီလည်း ခေါ်၏ အာတာပလည်း ခေါ်၏။ အာရဟန္တဓာတ် နိက္ကမဓာတ် ပရက္ကမဓာတ် ဟူ၍ သုံးပါးရှိ၏။ အာတာပသဒ္ဓါမှာ

ကိလေသာတို့ကို ပူပန် သွေ့ချောက် ဝေနိုင်သော
 ဝိရိယာယု တွင်ကြ၏။ ထိုအလုပ် မထမြောက်သမျှ ရက်လ
 အရှည် မအိပ်မနေ အပူအပြင်း အပန်းခံသော ဝိရိယ
 ဆိုသည်။ အကျိုးနှင့်တကွ လုပ်ခွင့် လုပ်လမ်းကို ကြား
 သိရလျှင် နေ့ခြင်း ညခြင်း ထ၍ လုပ်နိုင်သော ဝိရိယ
 ကို အာရက္ခ ဓာတ်ဆိုသည်။ လုပ်စဉ်အခါ နှောက်ယှက်
 ၍ လာသော ထိနု၊ ဝိဒ္ဓါ၊ ကောသဇ္ဇ၊ စသော စိတ်
 ရတက်တို့ကို ပယ်ဖျက် တွန်းလှန်၍ လုပ်အား သန်သော
 ဝိရိယကို နိက္ကမ ဓာတ်ဆိုသည်။ အထက်၌ အလုပ်မှ
 ဆုတ်ရန် စိတ်သန္တာန်မှာ ပေါ်လာသမျှသော ဘေးရန်
 တို့ကို တွန်းလှန် နင်းနယ်၍ သွားနိုင်သော ဝိရိယကို
 ပရက္ကမ ဓာတ်ဆိုသည်။ ယခုကားလ၌ ဤဝိရိယမျိုး
 မရှိကြ၍ ဈာန် မဂ်-ဖိုလ်ကို မရကြသည် ဤဝိရိယမျိုး
 ရှိသူတို့မှာ ဈာန် မဂ်-ဖိုလ်ကို ရရှိသောသူ ရှိကြပေ
 လိမ့်မည်။ ကမ္မဋ္ဌာန်းမှု၌ တမဟုတ်မျှ မလစ်ရအောင်
 စိတ်အစဉ်ကို အတွင် တိုက်တွန်းသော သတိသည်
 “သမ္မာသတိ” မည်၏။ ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံကို လွှတ်၍
 တပါးသို့ စိတ်မသွားမှုသည် သမ္မာသမာဓိ မည်၏။ ဤ
 ခြောက်ပါးသော မဂ္ဂင်တို့သည် လောကီ လောကုတ္တရာ
 နှစ်ပါးစီ ရှိကြ၏။ ဤ၌ လောကုတ္တရာကို အလိုရှိအပ်၏
 ဤရှစ်ပါးသော တရားအပေါင်းသည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။

ဤ ရှစ်ပါးတွင် သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာ
 အာဇီဝ ဤ သုံးပါးကား လောကုတ္တရာဘက်သို့ ကြည့်
 သောအခါမှ အလိုလို ပေါ်လာသော အင်္ဂါသုံးပါးပေ
 တည်း။ မိမိ ကိုယ်ခန္ဓာ၌ တကုန်လုံး သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇာ
 ဥာဏ် အလင်းပေါက်အောင် မွေ့နှောက် ဖောက်ထွင်း
 ရှုကြည့်ခြင်း ဟူသော ဝိပဿနာ ဘာဝနာ မှု၌ကား
 သမ္မာသတိ-သမ္မာ ဝါယာမ-သမ္မာ သမာဓိ-သမ္မာ သင်္ကပ္ပ
 ဤ လေးပါးသော စက်ကြိယာ တို့နှင့်တကွ သမ္မာဒိဋ္ဌိ
 တည်းဟူသော မီးစက် ရထားကြီးကို ကိုယ် ခန္ဓာတည်း
 ဟူသော၊ တလံမျှလောက်သော ရထားလမ်း၌ “ဆံ” ဟူး
 မှ ခြေဟူးတိုင်အောင် ဥာဏ်အထင် အမြင်၊ အတွင် ခုတ်
 စိုင်းပါလျှင်။ ၇-နှစ်ရက်နှင့် လောကုတ္တရာ မဟာနိဗ္ဗာန်ကြီး
 သို့ဆိုက်သောသူ၊ တလနှင့် ဆိုက်သောသူ၊ တနှစ်နှင့်ဆိုက်
 သောသူ၊ ၂ နှစ်နှင့် ဆိုက်သောသူ၊ သုံးနှစ်နှင့် ဆိုက်သော
 သူ၊ လေးနှစ်နှင့် ဆိုက်သောသူ၊ ငါးနှစ်နှင့် ဆိုက်သောသူ
 ခြောက်နှစ်နှင့် ဆိုက်သောသူ၊ ခုနှစ်နှင့် ဆိုက်သောသူ၊
 ဟူ၍ ကျမ်းဂန်တို့၌ အမျိုးမျိုး ဟောတော် မူသည်။
 သရဒယ နှစ်မျိုး နိရောဓ နှစ်မျိုး ခွဲ၍ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော
 အရာ၌ ပဋိသန္ဓေ ကိစ္စနှင့် ရုပ် ခန္ဓာပေါ်မှ ချုပ်ငြိမ်းသော
 “နိရောဓကား” နိဗ္ဗာန်ပင်တည်း။ ဤနိရောဓကို နိဗ္ဗာန်
 လောကုတ္တရာမြို့ကြီး ဆိုသည်ဟု မှတ်။

ဝတုတ္တ ကောသလ္လ ဌာနပြီး၏။

အထူးမှတ်တမ်းတင်ရန် အချက်မှာ

အရိယပုဂံဒိ တေဓမ္မေ သဒါရမတိ ပဏ္ဍိတော။

မန္တလေးမြို့ တောင်ခွင်သာသနာပိုင် ဆရာတော် ဘုရားကြီး ပျံလွန်တော်မူ၍ တနှစ်လောက်က (ဆရာတော်သည် စစ်ကိုင်းမြို့ အမတ် ဒေါ်အမာ၏ ခပ်ပွန်း သူခဋ္ဌး ဦးမောင်မောင်နှင့် အတူကွဲ ကားနှင့် သွား၍ သင်္ကန်း သိတ် ပရိက္ခယာ ရှစ်ပါးနှင့်ကွဲ ထီး တိန် မုသေတ္တာ အမျိုးမျိုး အစရှိသော လှူ ဘွယ်ဝတ္ထုတို့ကို နိဿရဏ စေတနာ ထက်သန်စွာဖြင့် လှူဒါန်း ပူဇော်သွားသော အခါက သိမ်တောင် ဆရာတော် ဘုရားကြီး ဦးမှင်ခဲ ကျန်းမာချမ်း သာစွာ ရှိပါ၏လောဟု မေးလေသည်။

ထိုအခါ ဆရာတော်က ဆရာကြီး ဦးမှင်ခဲ တပည့်တော်များ ပါဠိဘုရား တပည့်တော်၏ ဦးမင်းတော် ဖြစ်ပါသည် ဘုရားဟု လျှောက်သောအခါ သာသနာပိုင်ကြီးက ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးလွန်စွာ နှုမော့ဘို့ ကောင်းပေစွ လွန်စွာ နှုမော့ဘို့ ကောင်းပေစွ တပည့်တော် နှင့် စံကျောင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ စာသင်ဘက် အတူတကွခန ကြသည်။ ဆရာကြီးက တပည့်တော်ထက် ဥာဏ်ကောင်းသည် တပည့် တော်ထက်စာတတ်သည်ဟု ပြောပြီး သိမ်ကောင်း ဆရာတော်အနား ကိုတိုးကွဲပါဟု ခေါ်၍ ဆရာတော်၏လက်ကို မလွှတ်ဘဲ ကိုင်၍ ဆရာ ကြီး ဦးမှင်ခဲနှင့် တွေ့ရက်သကဲ့သို့ ထင်မှတ်ပေသည်။ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ဟောတော်မူပါဟု သာသနာပိုင်ကြီးက ဆရာတော်ကို တောင်းပန် လေသည်။ ထိုအခါ ဆရာတော်က ဆရာတော်ဘုရားကြီး သိပြီးဖြစ်

ပါသည် သည်းခံတော်မူပါဘုရား ဟု အကြိမ်များစွာ တောင်းပန် ပါသော်လည်း မရ၊ လက်ကို မလွှတ်ဘဲ တရားဟောတော်မူပါ တရား ဟောတော်မူပါဟု များစွာ တောင်းပန်၍ ဆရာတော်က အင်မကြီး (သိမ်တောင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ အားထုတ်ခဲ့သော တရား) (ဒုတိယ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ အားထုတ်ခဲ့သော တရား) (တတိယသေက္ချတောင်ဦးတိလောကထံ အားထုတ်ခဲ့သော တရား) များကို ဟောပြော များစွာ သာသနာပေါ်၍ ညဉ့်ကိုဆက် တရားဟော တော်မူပါ ညဉ့်ပါဆက်နာပရစေဟု အကြိမ်များစွာ ထပ်၍ တောင်း ပန်လေသည်။

(ထို့နောက် သာသနာပိုင် ဆရာတော်ကြီး အမိန့် ရှိ သည်မှာ တပည့်တော်ကို အရှေ့ပြင်) (ပိဋကတ် သုံးပုံဆောင် ခင်မကန် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဦးခါးက တရား အားထုတ်ရန် အမိန့်ရှိသည် မှာ (နေ့ကို အလောက ကသိုက် ကြည့်) (ညဉ့်ကို ဓတဇော ကသိုက် ကြည့်ရမည်) (ဥဂ္ဂဟ နိမိတ်) (ပဋိဘာဂ နိမိတ်) လွန်စွာ ရလွယ်သည်ဟု အမိန့် ရှိ၍ ကြည့်ခဲ့ဘူးသည်၊ အမိန့်ရှိသည့်အတိုင်း အားထုတ်သောအခါ ရလွယ်ပေသည်ဟု သာသနာပိုင် ဆရာတော် ဘုရားကြီးက ပြန်၍ အမိန့်ရှိပေသည်။

ထို့နောက် ပြန်လာ၍ တရား ဟောတော်မူရန် ထပ်မန်၍ အမိန့် ရှိသောကြောင့် နောက်ထပ် တဖန် သွား၍ တရား ဟောပြန်လေ သည်။ (ထိုအခါ သာသနာပိုင် ဆရာတော် ဘုရားကြီး ရေးသား စီရင်တော် မူသော) (ဂုဠတ္ထ ဝိနိစ္ဆယ ကျမ်းကြီးနှင့် ဆေးကျမ်း ကြီးများကို ချီးမြှင့်တော် မူလိုက်ပေသည်၊ ယခု ဆရာတော် ရေးသား သော ကမ္မဋ္ဌာန်း လုပ်နည်းများကို သာသနာပိုင် ဆရာတော် ဘုရားကြီးကိုပင် ဟောပြော ပြစ်ပေသည်။)

ကမ္ဘာကျော် ဝိဇ္ဇာပင်ပေါ်ရုဏ်း ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို
ရတော်မူသော

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်

ဘုရားကြီး၏

မိန့်ခွန်းတော်

ယခုအခါ ယေဘုယျပြုလုပ်၍ အထူးမှတ်သားရန်ထုံးတမ်းရပ်။ ။
(အတ္ထုတ္တံသန) (ပရာဝတ္ထု) အတ္ထုတ္တစစ် နှိမ်နင်းပုံ

သိမ်တောင်တိုက် စံကျောင်းတော်ကြီး၌ သီတင်း
သုံးနေသောအခါ၊ (ဝိတ္ထိလောကီ) ရေလည်ကျောင်း-
တန်းကြီး ဦးအာဒိစ္စ ကိုယ်တော်နှင့် မြင်းခြံမြို့ စွန်းလွန်း
စက်စာရေးကြီး ဒါယကာ ကိုဘခံ ထို့ပြင် ဦးကဝိ
နှင့်အတူ တရားအားထုတ်သော ဦးဝိစာရတို့သည်၊
ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး ခြေတော်
ရင်းသို့ လာ၍ ဒါယကာ ကိုဘခံက လျှောက်ထား
သည်မှာ၊ တပည့်တော်သည် (ပဋ္ဌမ) သေက္ခတောင်
ဦးဘိလောက ရေးသော (ပဋိတ ဝေဒနိယ) စာအုပ်၌
ပါရှိသော ကသိုဏ်းများကို အားထုတ်နည်းအတိုင်း
အားထုတ်သောအခါ (ဥပ္ပဟနိမိတ်) (ပဋိဘာဂ နိမိတ်)
များကို ကောင်းမွန် တည်ကြည်စွာ ရရှိပြီးလျှင်၊ အပ္ပနာ

ဈာန် သမင်္ဂမိ ဖြစ်ပါသည်ဘုရားဟု လျှောက်ထားလေသည်။) ထို့နောက် ဝိပဿနာ အားထုတ်သော အခါ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသား စီရင်တော် မူသော အနတ္တ ဝိပနိ ကျမ်း၌ ပါရှိသော ဝေဒနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်သော နည်းအတိုင်း အားထုတ်ပါသည်ဘုရား ထိုအခါ မိမိ ခန္ဓာ၌ ရှိသော ရုပ်တရားတို့သည် နှင်းများကို အိုးကင်းတွင် လှော်နေ ဘိသက္ကံသို့ ဖြစ်ဖြစ်နှင့် ဖြစ်ပျက်နေသည်ကို ဉာဏ်ငွှဲ ထင်ထင် ရှားရှားကြီး ထင်မြင်နေပါသည်ဘုရား၊ ထို့နောက် ဉာဏ်စဉ်အတိုင်း ရုပ် နှင်း၏ အနတ္တ သဘာဝ ဓမ္မများကို ကောင်းစွာ ထင်မြင်၍ (အနုလုံ) (ဂေါတြဘူ) (မင်ဇော) (ဖိုင်ဇော) ဖြစ်ပေါ်ပုံများကို အလုံးစုံ ပြည့်စုံ အောင် လျှောက်ထားလေသည်။ ထိုအခါ ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက သာဓု-သုံးကြိမ် ခေါ်တော်မူလေသည်။

ထို့နောက် ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော် ဘုရား
ကြီး၏ မိန့်ခွန်းတော်

ဆရာတော်ဘုရား ကြီးက အမိန့်ရှိသည်မှာ-ငါ၏ တပည့်များ နောက်ကို (မင်ရသည်) (ဖိုင်ရသည်) ဟု မည်သူကိုမျှ မပြောကြနှင့်၊ ရောဝတီဖြစ်ရိုးတလျှောက်

(ပြည်) (ရွှေတောင်) (ကြိမ်း) (မြန်အောင်) (ခန့်ဖြူ)
 (ညောင်တုံး) (ကျိုက်လပ်) (ပန်တနော်) မြို့များ မှပစ္စည်း
 (သောတာပန်) (သကဒါဂါမ်) (အနာဂါမ်) အစရှိသော
 အရိယာတွေ များစွာ ပေါများကြောင်းကို ဆရာတော်
 အား များစွာ လျှောက်ထား ကြ သည်။ လျှောက်ထား
 သည့်အတိုင်း သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ်
 အမတ်ဟုတ်ကြောင်း မဟုတ်ကြောင်းကို ဆရာတော်
 ဘုရားကြီး ဆုံးဖြတ်ပေးသနားတော်မူပါမည့်အကြောင်း
 လျှောက် လွှာ တွေ များစွာ ဖြစ်နေသည်။ မြေထို့ မပြီး
 နိုင်အောင် များနေသည်ဟု အမိန့်ရှိလေသည်။ (ထို့အ
 တွက်-မည်သူ သောတာပန်)(သကဒါဂါမ်)(အနာဂါမ်)
 (ရဟန္တာ) ဖြစ်ပြီဟု မကျွမ်းဆုံးဖြတ်ကြနှင့်။ (အနုသယ
 သဘာ သတ္တိ ကလေးသည် လွန်စွာ နူးညံ့သည်ဖြစ်၍)
 (မဂ်ဖြင့်မကျွမ်းပင်သည်)(မပယ်သည်ကို) လွန်စွာ သိနိုင်
 ခဲ့သည်ဖြစ်သောကြောင့် မဆုံးဖြတ်သင့်ကြ ပေ။ ယောဂီ
 ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးသည် ယခုဘဝ မဂ် ဖိုလ် ကို ရ ထိုက်
 သောပါရမီရှိသူလည်း ဖြစ်စေ (သမထ) (ဝိပဿနာ)
 နှစ်ဖြာသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သက်စွန့် ကြိုးပမ်း အား
 ထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်လည်းဖြစ်စေ၊ ရုပ်၊ နာမ်၏ သဘာဝ
 ဓမ္မကို ဉာဏ်ဝမှာ ကောင်းစွာ ထင်မြင်နေသည်လည်း
 ဖြစ်စေ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် တခါတခါ ရုပ်နာမ်ချုပ်

ငြိမ်းသကဲ့သို့ ဖြစ်၍ အေးငြိမ်းမှုကို တွေ့၍ ခံစား နေ တတ်သည်။

ထိုအခါ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်မှာ (ဝိ တိ ဣ မ) (ပရိယုဋ္ဌာန) ကိလေသာတို့သည် ကျမ်း ထင်းသော အ မှု အ ရာ မပေါ်လာနိုင်ဘဲ ကွယ်ဝှက် နေတတ်သည်။ ကိလေသာ ကွယ်ဝှက်လေလေ အေးငြိမ်းမှု တွေ့လေ လေ, တွေ့တတ်သည်။ ထိုအခါ ထို အေး ငြိမ်း မှု ကို ဆရာက တကယ် (မဂ် ဖိုလ်) ထင်၍ ဆုံး ဖြတ် တတ် သည်။ ထိုနေရာမှာ ဆရာက စာ နှင့် ကိုက် ကြည့် ၍ တကယ် ညီညွတ်သည် ထင်လျှင် (သာဓု-သာဓု-သာဓု) ဟုခေါ်၍ ငါ့ရှင် ရှေ့သို့တိုး၍ အားထုတ်ရမည် (မိုလ် ငါးပါးကို ညီမျှအောင်ထား၍ အား ထုတ် ရန် အ ထူး တိုက်တွန်း ပေးရမည်ဟု အမိန့်ရှိ လေ သည်) ထိုအချက်ကို ပမာဆောင်၍ ပြပေအံ့။ ပင်လုံးကျွတ် အခက် အလက် အညွန့်တွေ ဝေဆာအောင် ပေါ်ထွက် နေသော မဟာဗေဒိပင်ကြီးကို မြင်သမျှ ရဟန်း ရှင် လူ အပေါင်း တို့သည် လွန်စွာ ကြည့်နူး ဝမ်းမြောက်စွာ ဖြစ်နေကြ ဆဲ အခါ တဦးသောသူက ထိုဗေဒိပင် အညွန့်တွေ ကို ချိုးဖဲ့ ပြစ်လေသည်။ ထို အခါ မဟာ ဗေဒိပင် ကြီးမှာ လွန်စွာ အားနည်း သွားလေသည်။ အညွန့်တွေ ဝေဆာအောင် ရုတ်တရက် ထွက်ပေါ်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်

သကဲ့သို့ ထို့နည်းတူစွာ အဆုံးဖြတ် ခံရသော ယောက်
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မဟာဗေဒိပင်ကြီးနှင့် တူလှပေသည်။
 အညွန့်တွေ တဝေဝေ ထွက်ပေါ်နေခြင်းသည် မင်ဖိုလ်
 ရထိုက်သော ပါရမီ မင်ညွန့် ဖိုလ်ညွန့်တွေနှင့် တူလှ
 ပေသည်။ မင် ဖိုလ် မဟုတ်ဘဲနှင့် မင်ဖိုလ် ထင်မှတ်၍
 ဆုံးဖြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မဟာဗေဒိပင်က အညွန့်
 တွေကို ချိုးပြစ်သကဲ့သို့ မင်ညွန့် ဖိုလ်ညွန့်တွေကို ချိုး
 ပြစ်သောသူနှင့် တူလှပေသည်။

ဆရာက အထင် အမြင် မှား၍ မင် ဖိုလ် ဘဲဟု တ
 ထစ်ချ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်နှင့် တ ပြိုင် တည်း တပည့်
 ဆရာ ဆုံးဖြတ်သည့်အတိုင်း တထစ်ချ ယုံကြည်၍ ငါ
 မဟာသောတာပန် ဖြစ်ပြီ အပါယ် တံခါး ပိတ် ပြီဟု
 ဟိန်းချ၍ တစခန်း အမော နားနေတတ်သည်။ ဝိသာခါ
 အနာထပိဏ်တို့ကဲ့သို့ သောတာပန် အဖြစ်နှင့် ကာမ
 ရာဂ အနုသယ ဓာတ်တော်တွေ ပေါ်ပေါက် သောင်း
 ကြမ်း၍ ခံစားနေတတ်သည်။ ယခုဘဝတွင် တကယ်
 မင် ဖိုလ် ရထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပါလျှက်နှင့် ဆရာက
 အဆုံးဖြတ် စောသည့်အတွက် စိတ်ချနေသောကြောင့်
 ရှေ့သို့ တရား အားထုတ်ရန် ရပ်စဲ သွား တတ် သည်။
 သို့အတွက် တပည့်မှာလဲ အကျိုးယုတ် ဆရာ မှာလဲ
 မင်ညွန့် ဖိုလ်ညွန့်ကို ချိုးပြစ်ရာ ရောက်သောကြောင့်

အကျိုးယုတ် သို့အတွက် နှစ်ဦးနှစ်ဝအကျိုးယုတ်ကြမည်
ကို စိုးသောကြောင့် ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ ဆရာတော်
ဘုရားကြီးက များစွာ သတိ ပေး ဆု ဗွ တော် မူလေ
သည်။

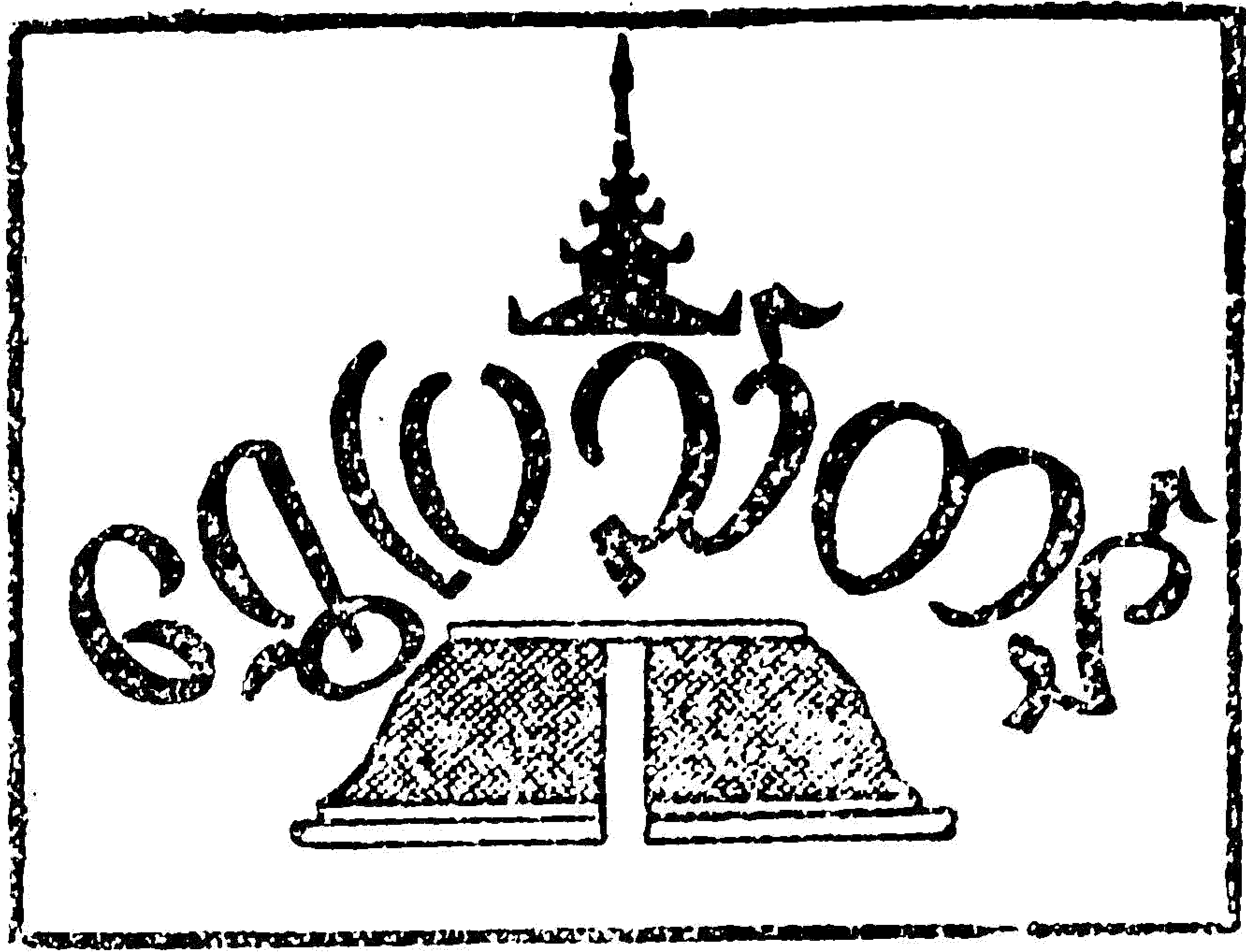
တကယ် အရိယာ ထင်မှတ်၍ ဆုံးဖြတ် ပြီးသည့်
နောက် အနုသယဘေတ်ဂုတ် ပေါ်-မပေါ်-ကံ သုံးပါး
သောင်းကြမ်းမှုကို အနည်းဆုံး ခုနှစ်နှစ် စောင့်ကြည့်
ရဦးမည်လို့ အမိန့်ရှိလေသည်။

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
ဆု ဗွ ဩဝါဒသည်၊
ဤတွင် ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်၏၊

သိမ်တောင် ဂိုဏ်းလုံးဆိုင်ရာ ဩဝါဒါစရိယ
ဆည်ကြီး ဆရာတော်သည် အသက်အားဖြင့် (၇၁)နှစ်
ဝါတော်အားဖြင့် (၄၇) ဝါရှိပြီ ဖြစ်သောကြောင့် ဖြူ
စင် ဖြောင့်မတ်သော မေတ္တာ စေတနာ ဖြင့် ဖြူစင်
ဖြောက်မတ် တည်ကြည်သော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အထူး
အကျိုး များကြစေခြင်း အကျိုးငှါ ရေးသား ဖော်ပြ
လိုက်ပေသတည်း။

ကမ္ဘာ လောကနှင့် အပြည့်ရှိသော
 ဗညာဓဟုသုတ - အသိ အမြင်များကို အနှစ်သာရ ထုတ်၍ ထားသည်။
 အရာရာတွင် ဘယ်လို သိ-မြင်ရသည်ကိုလည်း နည်းချစေသည်။ ။
 အမှတ်စဉ် ၁ - ၂ - ၃ - စသဖြင့် ထုတ်ဝေထားသည်။
 ရွှေပြည်တန် စာပုံနှိပ်တိုက် ရန်ကုန်မြို့။

စာပုံနှိပ်လုပ်ငန်း အမျိုးမျိုး

ပါဠိဘာသာ-မြန်မာဘာသာ-အင်္ဂလိပ်ဘာသာ
ကြိုက်ရာစာဖြင့်၊

ကျမ်းဂန်များ-စာအုပ်-စာတမ်းများ
ဒိတ်စာ-ကြော်ငြာစာများ အလုပ်တိုက်သုံး ပုံစံများကို
နိသျှည်းမှန် စံနစ်တကျ
ခေတ်မှီ-တည်ထွင်၍ ကျမ်းကျင်စွာ
တည်းဖြတ်-ပုံနှိပ်ပေးပါသည်။

ရွှေပြည်တန် စာပုံနှိပ်တိုက်

(တုတ်အင်ဆန်း - ဝန်းပွင့်ကုမ္ပဏီ)

အမှတ် ၁၂ = နှင်းပန်းလမ်း

ရန်ကုန်မြို့

